

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMAS

ZIŅOTĀJS

NR. 16

2015. GADA 27. AUGUSTĀ

Saturs

190.*	125L/12**	Apdrošināšanas un pārapirošināšanas likums	3
191.	128L/12	Kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likums	124
192.	129L/12	Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likums	199
193.	130L/12	Grozījumi Apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieku darbības likumā	245
194.	131L/12	Grozījums Ārstniecības likumā	251
195.	132L/12	Grozījumi Izglītības likumā	252
196.	133L/12	Grozījumi likumā “Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem”	257
197.	134L/12	Grozījumi Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā	258
198.	135L/12	Grozījumi Vispārējās izglītības likumā	259
199.	136L/12	Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā.	261
200.	137L/12	Grozījumi likumā “Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam”	262
201.	138L/12	Grozījumi Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā.	265
202.	139L/12	Brīvprātīgā darba likums.	270
203.	140L/12	Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums	274
204.	141L/12	Patērētāju ārpustiesas strīdu risinātāju likums.	282
205.	142L/12	Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā	291

* Publikācijas numurs.

** 12. Saeimas pieņemtā likuma numurs.

190. 125L/12 Apdrošināšanas un pārapirošināšanas likums

A sadaļa

Vispārīgie noteikumi

I nodaļa

Likumā lietotie termini un piemērošanas joma

1. pants. (1) Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **apdrošināšana** — iespējamā zaudējuma riska pieņemšana no apdrošinātā;
- 2) **pārapirošināšana** — cedēto risku pieņemšana no apdrošināšanas komersanta, pārapirošināšanas komersanta vai privātā pensiju fonda;
- 3) **cedētā pārapirošināšana** — apdrošināto risku nodošana apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersantam;
- 4) **retrocesija** — pārapirošināto risku nodošana apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersantam;
- 5) **apdrošināšanas sabiedrība** — Latvijas Republikā reģistrēta akciju sabiedrība vai Eiropas komercsabiedrība, vai savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvā sabiedrība, kurai saskaņā ar šo likumu ir tiesības veikt apdrošināšanu;
- 6) **pārapirošināšanas sabiedrība** — Latvijas Republikā reģistrēta akciju sabiedrība vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību, vai Eiropas komercsabiedrība, kurai saskaņā ar šo likumu ir tiesības veikt pārapirošināšanu;
- 7) **kaptīvās apdrošināšanas sabiedrība** — apdrošināšanas sabiedrība, kura pieder finanšu komersantam, kas nav apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersants, vai apdrošināšanas vai pārapirošināšanas grupai, vai to nefinanšu komersantam un kuras mērķis ir apdrošināšanas nodrošināšana tikai tā komersanta vai to komersantu riskiem, kam tā pieder, vai tikai tās grupas komersantam vai komersantiem, kuras dalībniece ir kaptīvās apdrošināšanas sabiedrība;
- 8) **kaptīvās pārapirošināšanas sabiedrība** — pārapirošināšanas sabiedrība, kura pieder finanšu komersantam, kas nav apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersants, vai apdrošināšanas vai pārapirošināšanas grupai, vai to nefinanšu komersantam un kuras mērķis ir pārapirošināšanas nodrošināšana tikai tā komersanta vai to komersantu riskiem, kam tā pieder, vai tikai tās grupas komersantam vai komersantiem, kuras dalībniece ir kaptīvās pārapirošināšanas sabiedrība;
- 9) **apdrošinātājs** — apdrošināšanas sabiedrība vai Latvijas Republikā reģistrēta dalībvalsts vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle, kurai saskaņā ar šo likumu ir tiesības veikt apdrošināšanu;
- 10) **pārapirošinātājs** — pārapirošināšanas sabiedrība vai Latvijas Republikā reģistrēta dalībvalsts vai nedalībvalsts pārapirošinātāja filiāle, kurai saskaņā ar šo likumu ir tiesības veikt pārapirošināšanu;
- 11) **dalībvalsts apdrošinātājs** — dalībvalstī, kas nav Latvijas Republika, reģistrēts apdrošināšanas komersants, kuram mītnes valstī ir tiesības veikt apdrošināšanu;
- 12) **dalībvalsts pārapirošinātājs** — dalībvalstī, kas nav Latvijas Republika, reģistrēts pārapirošināšanas komersants, kuram mītnes valstī ir tiesības veikt pārapirošināšanu;

- 13) **nedalībvalsts apdrošinātājs** — ārpus dalībvalsts reģistrēta persona, kurai mītnes valstī ir tiesības veikt apdrošināšanu;
- 14) **nedalībvalsts pārapsedrošinātājs** — ārpus dalībvalsts reģistrēta persona, kurai mītnes valstī ir tiesības veikt pārapsedrošināšanu;
- 15) **apdrošināšanas komersants** — juridiskā persona, kura dalībvalstī ir tiesīga veikt apdrošināšanu;
- 16) **pārapsedrošināšanas komersants** — juridiskā persona, kura dalībvalstī ir tiesīga veikt pārapsedrošināšanu;
- 17) **apdrošināšanas licence** — atļauja apdrošināšanas darbības veikšanai;
- 18) **pārapsedrošināšanas licence** — atļauja pārapsedrošināšanas darbības veikšanai;
- 19) **apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība** — mātes sabiedrība, kura nav jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība un kuras pamatdarbība ir iegūt un īstenot līdzdalību meitas sabiedrībās, ja vismaz viena no šīm meitas sabiedrībām ir apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas komersants, bet pārējās meitas sabiedrības ir:
- a) vienīgi apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas komersanti vai nedalībvalstu apdrošinātāji vai pārapsedrošinātāji, no kuriem vismaz viens ir apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas komersants,
 - b) galvenokārt (apdrošināšanas sabiedrību, pārapsedrošināšanas sabiedrību, dalībvalsts vai nedalībvalsts apdrošinātāju un dalībvalsts vai nedalībvalsts pārapsedrošinātāju aktīvu vai ienākumu kopsumma pēdējā apstiprinātajā gada pārskatā ir vairāk nekā puse no visu mātes sabiedrības kontrolēto meitas sabiedrību aktīvu vai ienākumu kopsummas) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas komersanti vai nedalībvalstu apdrošinātāji vai pārapsedrošinātāji, no kuriem vismaz viens ir apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas komersants;
- 20) **daudznozaru apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība** — mātes sabiedrība, kura nav apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas komersants, nedalībvalsts apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, bet kurai vismaz viena no meitas sabiedrībām ir apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas komersants;
- 21) **apdrošināšanas sabiedrības filiāle** — ārpus Latvijas Republikas izveidota un reģistrēta apdrošināšanas sabiedrības filiāle, kura darbojas apdrošināšanas sabiedrības vārdā;
- 22) **pārapsedrošināšanas sabiedrības filiāle** — ārpus Latvijas Republikas izveidota un reģistrēta filiāle, kura darbojas pārapsedrošināšanas sabiedrības vārdā;
- 23) **dalībvalsts apdrošinātāja filiāle** — Latvijas Republikā izveidota un reģistrēta dalībvalsts apdrošinātāja filiāle;
- 24) **nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle** — Latvijas Republikā izveidota un reģistrēta nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle;
- 25) **dalībvalsts pārapsedrošinātāja filiāle** — Latvijas Republikā izveidota un reģistrēta dalībvalsts pārapsedrošinātāja filiāle;
- 26) **nedalībvalsts pārapsedrošinātāja filiāle** — Latvijas Republikā izveidota un reģistrēta nedalībvalsts pārapsedrošinātāja filiāle;
- 27) **mītnes valsts** — valsts, kurā atrodas:
- a) apdrošināšanas komersanta vai nedalībvalsts apdrošinātāja vadība (sabiedrības sēdeklis),
 - b) pārapsedrošināšanas komersanta vadība (sabiedrības sēdeklis);
- 28) **uzņēmēja valsts** — dalībvalsts, kura nav mītnes valsts un kurā:
- a) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībai ir filiāle,
 - b) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība sniedz pakalpojumus, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, neatverot filiāli;

29) **dalībvalsts** — Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts;

30) **valsts, kurā atrodas ar apdrošināto risku saistītie apdrošinātie objekti:**

- a) valsts, kurā atrodas apdrošinātais nekustamais īpašums vai tajā esošā manta (īpašums), ja attiecīgais nekustamais īpašums un tajā esošā manta ir apdrošināta ar vienu un to pašu apdrošināšanas līgumu,
- b) transportlīdzekļa reģistrācijas valsts, ja ir apdrošināts jebkura veida transportlīdzeklis,
- c) valsts, kurā apdrošinājumaņēmējs noslēdzis apdrošināšanas līgumu ar termiņu līdz četriem mēnešiem, apdrošinot jebkuru ar ceļojumu saistītu risku,
- d) visos citos gadījumos, kas nav minēti šā punkta “a”, “b” un “c” apakšpunktā, apdrošinājumaņēmēja pastāvīgās dzīvesvietas valsts vai, ja apdrošinājumaņēmējs ir juridiskā persona, valsts, kurā atrodas tā struktūrvienība, uz kuru attiecas apdrošināšanas līgums;

31) **ārpakalpojums** — šajā likumā noteikts pakalpojums, kura sniegšanu apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrība ar rakstveida ārpakalpojuma līgumu deleģē ārpakalpojuma sniedzējam;

32) **stresa tests** — analīze, ko veic apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrība, lai noteiktu un izvērtētu dažādu ārkārtēju, bet, iespējams, nelabvēlīgu notikumu vai tirgus nosacījumu izmaiņu varbūtējo ietekmi uz apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrības spēju pilnībā izpildīt no apdrošināšanas līgumiem un pārapsdrošināšanas līgumiem izrietošās saistības un nodrošināt finansiālo stabilitāti;

33) **kontrolē** — personas kontrole pār komercsabiedrību, kas izpaužas tādā veidā, ka:

- a) šai personai komercsabiedrībā ir izšķiroša ietekme uz līdzdalības pamata,
- b) šai personai komercsabiedrībā ir izšķiroša ietekme uz koncerna līguma pamata,
- c) starp šo personu un komercsabiedrību pastāv jebkādas citas šā punkta “a” vai “b” apakšpunktā minētajām attiecībām analogas attiecības;

34) **būtiska līdzdalība** — personas vai vairāku personu, kas uz vienošanās pamata rīkojas saskaņoti, tieši vai netieši iegūta līdzdalība, kura aptver 10 un vairāk procentu no komercsabiedrības pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju skaita vai dod iespēju būtiski ietekmēt komercsabiedrības finanšu un darbības politikas noteikšanu;

35) **ciešas attiecības** — divu vai vairāku personu savstarpēja saistība:

- a) dalības veidā — personai tiešā vai kontroles veidā ir 20 un vairāk procentu balsstiesību komercsabiedrībā vai persona tiešā vai kontroles veidā ieguvusi līdzdalību, kas aptver 20 un vairāk procentu no komercsabiedrības pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju vai daļu skaita,
- b) kontroles veidā,
- c) ja tās ir saistītas ar vienu un to pašu personu kontroles veidā;

36) **mātes sabiedrība** — komercsabiedrība, kura kontrolē citu komercsabiedrību. Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas sabiedrību grupas uzraudzības mērķiem par mātes sabiedrību tiek uzskatīta arī komercsabiedrība, kurai saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk — Komisija) vērtējumu ir izšķiroša ietekme citā komercsabiedrībā;

37) **meitas sabiedrība** — komercsabiedrība, kuru kontrolē cita komercsabiedrība. Jebkuras meitas sabiedrības meitas sabiedrība ir uzskatāma par tās mātes sabiedrības meitas sabiedrību. Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas sabiedrību grupas uzraudzības mērķiem par meitas sabiedrību tiek uzskatīta arī komercsabiedrība, kurā saskaņā ar Komisijas vērtējumu mātes sabiedrībai ir izšķiroša ietekme;

38) **dalība** — komercsabiedrības tiešā vai kontroles veidā iegūti 20 vai vairāk procenti balsstiesību citā komercsabiedrībā vai arī tiešā vai kontroles veidā iegūta līdzdalība, kas aptver 20 un vairāk procentu no citas komercsabiedrības pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju skaita.

Apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas sabiedrību grupas uzraudzības mērķiem par dalību tiek uzskatīta arī tieši vai netieši iegūta līdzdalība komercsabiedrības pamatkapitālā vai iegūtas balsstiesības, kā rezultātā saskaņā ar Komisijas vērtējumu komercsabiedrībai ir būtiska ietekme citā komercsabiedrībā;

39) **dalības sabiedrība** — mātes sabiedrība vai komercsabiedrība, kura ieguvusi dalību kādā komercsabiedrībā, vai komercsabiedrība, kuras saistība ar kādu komercsabiedrību izpaužas kā šo sabiedrību kopīga vadība saskaņā ar noslēgto līgumu vai šo komercsabiedrību dibināšanas dokumentu, vai statūtu noteikumiem, vai tādējādi, ka tām finanšu gada laikā vismaz puse no jebkuras pārvaldes institūcijas locekļiem ir vienas un tās pašas personas;

40) **saistītā sabiedrība** — meitas sabiedrība vai komercsabiedrība, kurā iegūta dalība, vai komercsabiedrība, kuras saistība ar kādu komercsabiedrību izpaužas kā šo sabiedrību kopīga vadība saskaņā ar noslēgto līgumu vai šo komercsabiedrību dibināšanas dokumentu, vai statūtu noteikumiem, vai tādējādi, ka tām finanšu gada laikā vismaz puse no jebkuras pārvaldes institūcijas locekļiem ir vienas un tās pašas personas;

41) **grupa** — komercsabiedrību grupa:

- a) kas sastāv no dalības sabiedrības, tās meitas sabiedrībām, komercsabiedrībām, kurās dalības sabiedrībai vai tās meitas sabiedrībām ir dalība, un komercsabiedrībām, kuru saistība ar dalības sabiedrību, tās meitas sabiedrību vai sabiedrību, kurā dalības sabiedrībai vai tās meitas sabiedrībai ir dalība, izpaužas kā šo sabiedrību kopīga vadība saskaņā ar noslēgto līgumu vai šo komercsabiedrību dibināšanas dokumentu, vai statūtu noteikumiem, vai tādējādi, ka tām finanšu gada laikā vismaz puse no jebkuras pārvaldes institūcijas locekļiem ir vienas un tās pašas personas,
- b) kura pamatojas uz stingru un ilgtspējīgu līgumisku vai cita veida finansiālu attiecību izveidi starp šīm komercsabiedrībām un kurā var būt iekļautas savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvās sabiedrības, ja viena no šīm komercsabiedrībām, izmantojot centralizētu koordināciju, izšķiroši ietekmē citu grupā apvienoto komercsabiedrību lēmumus, to skaitā finansiālus lēmumus, un šādu attiecību nodibināšanu vai pārtraukšanu grupas uzraudzības vajadzībām iepriekš ir apstiprinājusi grupas uzraudzības iestāde. Komercsabiedrību, kas nodarbojas ar šādu centralizētu koordināciju, uzskata par mātes sabiedrību, bet pārējās komercsabiedrības — par meitas sabiedrībām;

42) **finanšu komersants** ir:

- a) kredītiestāde, finanšu iestāde Kredītiestāžu likuma izpratnē vai kredītiestādes dibināta komercsabiedrība, kuras pamatdarbība ir nekustamā īpašuma iegāde vai pārvaldīšana, datu apstrādes pakalpojumu sniegšana vai jebkāda cita līdzīga darbība, kas papildina vienas vai vairāku kredītiestāžu pamatdarbību,
- b) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas komersants vai apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība,
- c) ieguldījumu brokeru sabiedrība vai finanšu iestāde Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza regulu (ES) Nr. 648/2012 (Dokuments attiecas uz EEZ) 4. panta 1. punkta 26. apakšpunkta izpratnē,
- d) jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība;

43) **uzraudzības iestāde** — dalībvalsts vai nedalībvalsts iestāde, kurai saskaņā ar likumu ir piešķirtas tiesības veikt dalībvalsts apdrošinātāja vai dalībvalsts pārapsedrošinātāja vai nedalībvalsts apdrošinātāja vai nedalībvalsts pārapsedrošinātāja uzraudzību;

44) **brīvais kapitāls** — personai piederošo aktīvu vērtība, kas samazināta par šīs personas saistību vērtību un to aktīvu vērtību, kuri uzskatāmi par ilgtermiņa ieguldījumiem;

- 45) **tehniskā rezerve** — tehniskās rezerves vislabākās aplēses un riska rezerves summa;
- 46) **fonda dalībnieks** — komercsabiedrība, kurai saskaņā ar šo likumu ir tiesības veikt apdrošināšanu, un dalībvalsts vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle, kas veic maksājumus Apdrošināto aizsardzības fondā;
- 47) **kompetenta iestāde** — tiesa, likvidators, administrators un cita iestāde vai persona, kura atbilstoši savām likumā noteiktajām pilnvarām lemj par reorganizācijas pasākumiem vai likvidāciju, veic reorganizācijas pasākumus vai likvidāciju vai uzrauga reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas gaitu;
- 48) **reorganizācijas pasākumi** — tiesiskas darbības, kuras veic attiecībā uz apdrošināšanas komersantu vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāli un kuras skar vai varētu skart trešo personu tiesības, un kuras tiek veiktas, lai saglabātu vai atjaunotu apdrošināšanas komersanta vai nedalībvalsts apdrošinātāja maksātspēju, un kuras ietekmē tādas puses iepriekš pastāvošas tiesības, kas pati nav apdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle;
- 49) **prasījumu un saistību neto ieskaits** — pēc parādnieka likvidācijas uzsākšanas vai maksātnespējas pasludināšanas starp parādnieku un kreditoru uz rakstveida līguma pamata nodibinātas tiesiskas attiecības no savstarpējiem līgumiem izrietošo prasījumu un saistību izteikšanai vienā prasībā vai saistībā tā, ka tiek celta tikai viena prasība un izpildāma tikai viena saistība;
- 50) **prasījumu un saistību dzēšana** — pēc parādnieka likvidācijas uzsākšanas vai maksātnespējas pasludināšanas no līguma izrietošo parādnieka un kreditora prasījumu un saistību pilnīga savstarpēja dzēšana neatkarīgi no prasījumu un saistību apmēra (summas);
- 51) **funkcija** — administratīva veikspēja īstenot šajā likumā noteiktos pārvaldības sistēmas uzdevumus. Pārvaldības sistēma ietver risku pārvaldības funkciju, darbības atbilstības funkciju, iekšējā audita funkciju un aktuāro funkciju;
- 52) **Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde** (turpmāk — EAAPI) — iestāde, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra regulu (ES) Nr. 1094/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), groza lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas lēmumu 2009/79/EK (turpmāk — ES Regula Nr. 1094/2010);
- 53) **grupas uzraudzības iestāde** – dalībvalsts uzraudzības iestāde, kas veic grupas uzraudzību, vada uzraugu kolēģiju un organizē tās darbu;
- 54) **uzraugu kolēģija** — dalībvalstu uzraudzības iestāžu izveidota konsultatīva sadarbības vienība, kas darbojas, pamatojoties uz iesaistīto uzraudzības iestāžu sadarbības līgumu;
- 55) **proporcionalitātes princips** — šā likuma prasību un uzraudzības pasākumu piemērošana atbilstoši apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības darbības veidiem, to apjomam un apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības darbībai raksturīgo risku sarežģītībai.
- (2) Likumā lietotie termini atbilst likumā “Par apdrošināšanas līgumu” un Finanšu konglomerātu likumā lietotajiem terminiem.

2. pants. (1) Šā likuma mērķis ir nodrošināt apdrošinātāju un pārapirošinātāju darbības uzraudzību, lai padarītu apdrošināšanas sistēmu uzticamu, efektīvu, drošu un stabilu, tādējādi aizsargājot apdrošinājumaņēmēju un apdrošināto personu intereses.

(2) Šis likums nosaka apdrošināšanas un pārapirošināšanas darbības uzsākšanu un veikšanu, apdrošināšanas un pārapirošināšanas darbības uzraudzību, apdrošināšanas un pārapirošināšanas grupu uzraudzību un apdrošināšanas sabiedrību un nedalībvalstu apdrošinātāju filiāļu reorganizācijas pasākumus un likvidāciju.

(3) Šis likums attiecas uz personām, kuras sniedz vai vēlas sniegt nedzīvības apdrošināšanas, dzīvības apdrošināšanas vai pārapirošināšanas pakalpojumus Latvijas Republikā.

3. pants. (1) Šis likums neattiecas uz:

- 1) valsts sociālo apdrošināšanu;
- 2) pašpalīdzības fondu darījumiem, kuru izmaksātās atlīdzības apmērs ir atkarīgs no pieejamiem līdzekļiem un kuros dalībnieku ieguldījumu nosaka, pamatojoties uz vienotu likmi;
- 3) šādiem nedzīvības apdrošināšanas darījumiem:
 - a) valsts garantētajiem eksporta kredīta apdrošināšanas darījumiem,
 - b) darījumiem, ko veic organizācijas, kuras nav juridiskās personas, lai nodrošinātu to dalībniekiem savstarpēju apdrošināšanu bez prēmiju maksājumiem vai tehnisko rezervju izveides;
- 4) dzīvības apdrošināšanas darījumiem, ko veic organizācijas, kuras nav apdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalstu apdrošinātāju filiāles, vai pārapirošināšanas sabiedrības, vai nedalībvalstu pārapirošinātāju filiāles, kuru mērķis ir nodrošināt saviem vai sabiedrību grupas darbiniekiem vai aroda vai arodu grupas darbiniekiem, vai pašnodarbinātajām personām atlīdzību nāves vai izdzīvošanas gadījumā vai gadījumā, kad darbību izbeidz, neatkarīgi no tā, vai šādu darījumu rezultātā radušās saistības vienmēr pilnīgi sedz matemātiskās rezerves;
- 5) komersantiem, kas dzīvības apdrošināšanā uzņemas izmaksāt atlīdzību vienīgi nāves gadījumā, ja atlīdzības apmērs nepārsniedz viena mirušā apbedīšanas vidējās izmaksas vai ja atlīdzību paredzēts izmaksāt nodrošināmo pakalpojumu veidā;
- 6) servisa, ekspluatācijas, garantijas remonta un līdzīgiem pakalpojumiem, kurus sniedz personas, kas nav apdrošinātāji;
- 7) personu mītnes zemē sniegtajiem pakalpojumiem transportlīdzekļa salūšanas vai avārijas gadījumā:
 - a) transportlīdzekļa salūšanas vietā sniegtajiem servisa pakalpojumiem,
 - b) transportlīdzekļa nogādāšanu uz tuvāko vietu, kur var veikt tā remontu, kā arī uz autovadītāja un pasažieru nogādāšanu uz tuvāko vietu, no kuras viņi var turpināt ceļu, izmantojot citu transportlīdzekli,
 - c) transportlīdzekļa, autovadītāja un pasažieru nogādāšanu Latvijas Republikas teritorijā uz autovadītāja vai pasažieru pastāvīgo dzīvesvietu vai vietu, no kuras viņi devušies ceļā, vai uz brauciena galamērķi;
- 8) dažādu automoto klubu biedriem sniegtajiem pakalpojumiem, ja palīdzību transportlīdzekļa salūšanas vai transportēšanas gadījumā nodrošina automoto klubi tajā valstī, kurā tie atrodas, un šādi automoto klubi ir noslēguši savstarpējas sadarbības līgumu;
- 9) savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvajām sabiedrībām, kuras vienlaikus izpilda šādus nosacījumus:
 - a) veic apdrošināšanu tikai šā likuma 19. panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 16., 17. un 18. punktā minētajos apdrošināšanas veidos,
 - b) ar citām savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvajām sabiedrībām ir noslēgušas līgumu, kurš paredz pilnīgu pārapirošināšanu to izdotajām apdrošināšanas polisēm vai saskaņā ar kuru cesionāri uzņemas cedentu saistības, kas izriet no šādām polisēm,
 - c) gada bruto ieņēmumi no apdrošināšanas prēmijām nepārsniedz piecus miljonus *euro*,
 - d) bruto tehnisko rezervju apmērs, neatskaitot summas, kas atgūstamas no pārapirošināšanas līgumiem, nepārsniedz 25 miljonus *euro*,

- e) grupas, ja savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvā sabiedrība ietilpst grupā, bruto tehnisko rezervju apmērs, neatskaitot summas, kas atgūstamas no pārapirošināšanas līgumiem, nepārsniedz 25 miljonus *euro*;
 - 10) pārapirošināšanas pakalpojumiem, ko sniedz vai pilnībā garantē dalībvalsts valdība, ja tā būtisku sabiedrības interešu vārdā rīkojas kā pārapirošinātājs, kā arī apstākļos, kad atbilstoša pārapirošināšanas iegūšana tirgū nav iespējama.
- (2) Šā panta pirmās daļas 7. punktā minētie pakalpojumi uzskatāmi par apdrošināšanu, ja tos sniedz apdrošinātājs saskaņā ar noslēgtajiem apdrošināšanas līgumiem.

II nodaļa

Apdrošināšanas un pārapirošināšanas darbības vispārīgie noteikumi

4. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas pakalpojumus ir tiesīga sniegt tikai persona, kura saņēmusi apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licenci.

(2) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība drīkst uzsākt darbību tikai pēc apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licences saņemšanas.

(3) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licenci izsniedz uz nenoteiktu laiku saskaņā ar šo likumu.

(4) Komisija nosaka kārtību, kādā tā izsniedz apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licenci.

(5) Apdrošināšanas sabiedrībai izsniegtā apdrošināšanas licence un pārapirošināšanas sabiedrībai izsniegtā pārapirošināšanas licence ir derīga dalībvalstīs, izmantojot tiesības dibināt filiāli vai, ja tiek ievērots pakalpojumu sniegšanas brīvības princips, sniedzot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas pakalpojumus, neatverot filiāli.

5. pants. (1) Iesniegumu par apdrošināšanas licences saņemšanu var iesniegt:

- 1) akciju sabiedrība vai Eiropas komercsabiedrība, vai savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvā sabiedrība, kura ierakstīta Uzņēmumu reģistra žurnālā kā kooperatīvā sabiedrība, kas izveido galveno biroju Latvijas Republikā;
- 2) nedalībvalsts apdrošinātājs, kas atver filiāli Latvijas Republikā;
- 3) apdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle, kura saņēmusi apdrošināšanas licenci un vēlas paplašināt savu darbības jomu, sniedzot apdrošināšanas pakalpojumus citos apdrošināšanas veidos, kuru sniegšanai tā vēl nav saņēmusi licenci.

(2) Iesniegumu par pārapirošināšanas licences saņemšanu var iesniegt:

- 1) akciju sabiedrība vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību, vai Eiropas komercsabiedrība, kas izveido galveno biroju Latvijas Republikā;
- 2) pārapirošināšanas sabiedrība, kura saņēmusi pārapirošināšanas licenci un vēlas paplašināt savu darbības jomu, sniedzot pārapirošināšanas pakalpojumus citos pārapirošināšanas veidos, kuru sniegšanai tā vēl nav saņēmusi licenci.

6. pants. (1) Apdrošināšana ir brīvprātīga, izņemot gadījumus, kad likumā ir noteikts citādi.

(2) Pārapirošināšana ir brīvprātīga.

(3) Komersantam aizliegts izmantot savā firmā vārdu “apdrošināšana” vai vārdu “apdrošinātājs” jebkurā locījumā un vārdu savienojumā tādā veidā, kas varētu radīt maldīgu priekšstatu par tā tiesībām veikt apdrošināšanu vai sniegt apdrošināšanas starpnieka pakalpojumus.

(4) Komersantam aizliegts izmantot savā firmā vārdu “pārapirošināšana” vai vārdu “pārapirošinātājs” jebkurā locījumā un vārdu savienojumā tādā veidā, kas varētu radīt maldīgu priekšstatu par tā tiesībām veikt pārapirošināšanu vai sniegt pārapirošināšanas starpnieka pakalpojumus.

7. pants. (1) Apdrošināšanas prēmijas lielumu nosaka apdrošinātājs. Apdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle izstrādā un apstiprina apdrošinātā riska parakstīšanas un apdrošināšanas prēmijas noteikšanas politiku un procedūru un ir atbildīga par šīs kārtības ievērošanu.

(2) Apdrošināšanas prēmiju nosaka tādā apmērā, lai izpildītu apdrošināšanas līgumā paredzētās saistības un segtu apdrošināšanas veikšanai nepieciešamos izdevumus.

(3) Apdrošināšanas sabiedrība pastāvīgi novērtē apdrošināšanas prēmijas un pārapirošināšanas prēmijas atbilstību šā panta otrajā daļā noteiktajai prasībai.

8. pants. (1) Pārapirošināšanas prēmijas lielumu nosaka pārapirošinātājs.

(2) Pārapirošināšanas prēmiju nosaka tādā apmērā, lai izpildītu pārapirošināšanas līgumā paredzētās saistības un segtu pārapirošināšanas izdevumus.

9. pants. Aizliegts noteikt atšķirīgu apdrošināšanas prēmijas un apdrošināšanas atlīdzības lielumu atkarībā no:

- 1) dzimuma;
- 2) sievietes grūtniecības vai atrašanās pēcdzemdību periodā līdz vienam gadam, bet, ja sieviete baro bērnu ar krūti, — visā barošanas laikā.

10. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrība:

- 1) veic apdrošināšanu Komisijas izsniegtajās licencēs norādītajos apdrošināšanas veidos;
- 2) sniedz starpnieka pakalpojumus citam apdrošinātājam, dalībvalsts apdrošinātājam, nedalībvalsts apdrošinātājam, pārapirošinātājam un dalībvalsts pārapirošinātājam. Nedalībvalsts apdrošinātājam starpnieka pakalpojumus var sniegt saskaņā ar šā panta trešās daļas noteikumiem;
- 3) veic komercdarbību, kas ir tieši saistīta ar apdrošināšanu;
- 4) kas saņēmusi dzīvības apdrošināšanas licenci, veic pensiju plāna dalībnieku piesaistīšanu privātajam pensiju fondam.

(2) Apdrošināšanas komersants nedrīkst:

- 1) veikt cita veida komercdarbību, izņemot likumā paredzētos gadījumus;
- 2) izplatīt nepatiesu, maldinošu reklāmu par savu darbību;
- 3) izpaust apdrošināšanas gaitā iegūto informāciju par apdrošināto, apdrošinājumaņēmēju un trešo personu, izņemot šajā likumā un citos likumos paredzētos gadījumus. Ja informācija tiek izpausta likumos paredzētajos gadījumos, apdrošināšanas komersants nav atbildīgs par informācijas izpaušanas sekām.

(3) Apdrošināšanas komersants var sniegt starpnieka pakalpojumus nedalībvalsts apdrošinātājam vienīgi tajos apdrošināšanas veidos, kuri nedalībvalstī noteikti par obligātiem, ja:

- 1) tiek veidots Apdrošināto aizsardzības fonds, no kura izmaksā apdrošināšanas atlīdzību nedalībvalsts apdrošinātāja maksātspējas gadījumā;
- 2) Komisija ir vienojusies ar nedalībvalsts uzraudzības iestādi par sadarbību un uzraudzības funkciju veikšanai nepieciešamās informācijas apmaiņu.

(4) Apdrošināšanas sabiedrība nedrīkst emitēt parāda vērtspapīrus un ņemt aizņēmumus. Šis ierobežojums neattiecas uz aizņēmumiem, kuri tiek iekļauti apdrošināšanas sabiedrības izmantojamā pašu kapitāla aprēķinā, un uz aizņēmumiem, kuru termiņš nav ilgāks par trim mēnešiem, ja šie aizņēmumi ņemti, lai nodrošinātu apdrošināšanas atlīdzību (par kuru izmaksu pieņemts apdrošinātāja lēmums) savlaicīgu izmaksu, un pirms ņemšanas saskaņoti ar Komisiju.

11. pants. (1) Pārāpdrošināšanas sabiedrība veic:

- 1) pārāpdrošināšanu Komisijas izsniegtajā pārāpdrošināšanas licencē norādītajos pārāpdrošināšanas veidos;
- 2) komercdarbību, kas tieši saistīta ar pārāpdrošināšanu;
- 3) komercdarbību, kas tieši saistīta ar pārāpdrošināšanas starpniecību.

(2) Pārāpdrošināšanas komersants nedrīkst:

- 1) veikt komercdarbību, kas nav noteikta šā panta pirmajā daļā;
- 2) izpaust pārāpdrošināšanas gaitā iegūto informāciju, izņemot šajā likumā un citos likumos paredzētos gadījumus. Ja informācija tiek izpausta likumos paredzētajos gadījumos, pārāpdrošināšanas komersants nav atbildīgs par informācijas izpaušanas sekām.

(3) Pārāpdrošināšanas sabiedrība nedrīkst emitēt parāda vērtspapīrus un ņemt aizņēmumus. Šis ierobežojums neattiecas uz aizņēmumiem, kuri tiek iekļauti pārāpdrošināšanas sabiedrības pašu kapitāla aprēķinā, un uz aizņēmumiem, kuru termiņš nav ilgāks par trim mēnešiem, ja šie aizņēmumi ņemti, lai nodrošinātu pārāpdrošināšanas atlīdzību (par kuru izmaksu pieņemts pārāpdrošinātāja lēmums) savlaicīgu izmaksu, un pirms ņemšanas saskaņoti ar Komisiju.

12. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas veikšanai Latvijā Republikā apdrošinātājs un dalībvalsts apdrošinātājs drīkst izmantot tikai tādu apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas starpnieku pakalpojumus, kuri ir tiesīgi sniegt apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas starpnieku pakalpojumus Latvijā Republikā.

(2) Apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas veikšanai ārvalstī apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot attiecīgās valsts normatīvos aktus, drīkst izmantot tikai tādu apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas starpnieku pakalpojumus, kuri ir tiesīgi sniegt apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas starpnieku pakalpojumus attiecīgajā valstī.

(3) Pārāpdrošināšanai Latvijā Republikā pārāpdrošinātājs un dalībvalsts pārāpdrošinātājs drīkst izmantot tikai tādu pārāpdrošināšanas starpnieku pakalpojumus, kuri ir tiesīgi sniegt pārāpdrošināšanas starpnieku pakalpojumus Latvijā Republikā.

(4) Pārāpdrošināšanai ārvalstī pārāpdrošināšanas sabiedrība, ievērojot attiecīgās valsts normatīvos aktus, drīkst izmantot tikai tādu pārāpdrošināšanas starpnieku pakalpojumus, kuri ir tiesīgi sniegt pārāpdrošināšanas starpnieku pakalpojumus attiecīgajā valstī.

13. pants. (1) Vienīgi apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas komersantam, kurš ir tiesīgs veikt apdrošināšanu vai pārāpdrošināšanu Latvijā Republikā, ir tiesības reklamēt sniedzamos apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas pakalpojumus Latvijā Republikā.

(2) Apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrībai, ievērojot attiecīgās valsts normatīvos aktus, ir tiesības reklamēt sniedzamos apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas pakalpojumus vienīgi tajā valstī, kurā attiecīgajai sabiedrībai ir tiesības atvērt filiāli vai kurā tai ir tiesības sniegt apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas pakalpojumus, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, neatverot filiāli.

(3) Reklamējot apdrošināšanu saistībā ar tirgum piesaistīto dzīvības apdrošināšanas līgumu, reklamā nedrīkst ietvert informāciju par nākotnē garantētu peļņu vai ienesīguma līmeni. Norādot uz apdrošināšanas ienesīgumu saistībā ar tirgum piesaistīto dzīvības apdrošināšanas līgumu, reklamā ietver informāciju, ka līdzšinējais ienesīgums negarantē līdzīgu ienesīgumu nākotnē.

14. pants. (1) Apdrošinātājs un pārapsedrošinātājs uzskatāms par finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku.

(2) Apdrošinātājs Komisijas darbības finansēšanai maksā:

- 1) līdz 0,4 procentiem ieskaitot — no dzīvības apdrošināšanas operācijām ar uzkrājuma veidošanu;
- 2) līdz 0,2 procentiem ieskaitot — no sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas operācijām;
- 3) līdz 0,7 procentiem ieskaitot — no pārējām apdrošināšanas operācijām.

(3) Pārapsedrošinātājs Komisijas darbības finansēšanai maksā līdz 0,7 procentiem no ceturksnī saņemto pārapsedrošināšanas prēmiju kopsummas.

(4) Apdrošinātājs un pārapsedrošinātājs Komisijas noteiktajā kārtībā un termiņā iesniedz pārskatu, kas nepieciešams šā panta otrajā un trešajā daļā noteikto maksājumu aprēķināšanai, un līdz ceturksnim sekojošā mēneša trīsdesmitajam datumam veic attiecīgos maksājumus.

(5) Komisija nosaka šā panta ceturtajā daļā minēto pārskatu iesniegšanas un maksājumu aprēķināšanas kārtību.

15. pants. Apdrošinātāja pienākums ir rakstveidā izstrādāt un ievērot iekšējo kārtību, kādā:

- 1) sniedzot apdrošināšanas pakalpojumus, tiek nodrošināta godīga un atklāta attieksme pret apdrošinājuma ņēmēju, apdrošināto un personu, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu;
- 2) apdrošinātājs sniedz:
 - a) apdrošinājuma ņēmējam tā pieprasīto informāciju par apdrošināšanas darījumu, ko noslēdzis apdrošinātājs ar attiecīgo apdrošinājuma ņēmēju,
 - b) apdrošinātajam un personai, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu, to pieprasīto informāciju, kas attiecas uz šo personu tiesībām saņemt apdrošināšanas atlīdzību un pienākumiem pret apdrošinātāju,
 - c) informāciju par termiņu (kas nepārsniedz 30 dienas), kādā sniedzama šajā punktā minētā informācija;
- 3) apdrošinātājs nodrošina savu darbinieku iespējamā interešu konflikta novēršanu, saņemot un izmantojot apdrošināšanas darījumam nepieciešamo informāciju.

16. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrība nedrīkst vienlaikus veikt dzīvības apdrošināšanu un nedzīvības apdrošināšanu.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktais neierobežo apdrošināšanas sabiedrību, kas:

- 1) saņēmusi licenci dzīvības apdrošināšanai, prasīt un saņemt licenci nelaimes gadījumu un veselības apdrošināšanai;
- 2) saņēmusi licenci nelaimes gadījumu un veselības apdrošināšanai, prasīt un saņemt licenci dzīvības apdrošināšanai.

(3) Ja apdrošināšanas sabiedrība saskaņā ar šā panta otro daļu veic dzīvības un nedzīvības apdrošināšanu, tā katru apdrošināšanu veic atsevišķi atbilstoši šā likuma 17. panta prasībām.

(4) Dzīvības un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrības, kuras ir savstarpēji finansiāli, komerciāli vai administratīvi saistītas, nedrīkst slēgt savstarpējus līgumus vai veikt citus pasākumus, kas var ietekmēt izdevumu un ienākumu sadalījumu, kā arī nevēlami ietekmēt minēto apdrošināšanas sabiedrību finanses.

17. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrība nodrošina, lai dzīvības apdrošināšana būtu šķirta no nedzīvības apdrošināšanas.

(2) Apdrošināšanas sabiedrība, kura veic dzīvības un nedzīvības apdrošināšanu, nodrošina, lai dzīvības apdrošināšanas peļņa dotu labumu dzīvības apdrošinājuma ņēmējiem tāpat kā tad, ja dzīvības apdrošināšanas sabiedrība veiktu tikai dzīvības apdrošināšanu.

(3) Šā likuma 16. panta otrajā daļā minētās apdrošināšanas sabiedrības aprēķina:

- 1) nosacīto dzīvības apdrošināšanas minimālo kapitāla prasību attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrības dzīvības apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas darbību, pamatojoties uz apdrošinātāja darbības pārskatiem, kuros dzīvības apdrošināšanas darbība nodalīta no nedzīvības apdrošināšanas darbības, un pieņemot, ka apdrošināšanas sabiedrība veic tikai dzīvības apdrošināšanu;
- 2) nosacīto nedzīvības apdrošināšanas minimālo kapitāla prasību attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrības nedzīvības apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas darbību, pamatojoties uz apdrošinātāja darbības pārskatiem, kuros dzīvības apdrošināšanas darbība nodalīta no nedzīvības apdrošināšanas darbības, un pieņemot, ka apdrošināšanas sabiedrība veic tikai nedzīvības apdrošināšanu.

(4) Nosacītās dzīvības apdrošināšanas minimālās kapitāla prasības un nosacītās nedzīvības apdrošināšanas minimālās kapitāla prasības aprēķināšanas kārtību nosaka Eiropas Komisijas 2014. gada 10. oktobra deleģētā regula (ES) Nr. 2015/35, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra direktīvu 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas jomā (Maksā spēja II) (Dokuments attiecas uz EEZ) (turpmāk — ES Regula Nr. 2015/35).

18. pants. (1) Šā likuma 16. panta otrajā daļā minēto apdrošināšanas sabiedrību rīcībā ir izmantojamais pamata pašu kapitāls:

- 1) nosacītās dzīvības apdrošināšanas minimālās kapitāla prasības apmērā attiecībā uz dzīvības apdrošināšanas darbību;
- 2) nosacītās nedzīvības apdrošināšanas minimālās kapitāla prasības apmērā attiecībā uz nedzīvības apdrošināšanas darbību.

(2) Normatīvo aktu kvantitatīvās un kvalitatīvās prasības attiecībā uz izmantojamā pamata pašu kapitāla aprēķināšanas kārtību, lai izpildītu nosacīto dzīvības apdrošināšanas minimālo kapitāla prasību un nosacīto nedzīvības apdrošināšanas minimālo kapitāla prasību, attiecina uz dzīvības un nedzīvības apdrošināšanas darbību atsevišķi.

(3) Normatīvo aktu kvantitatīvās un kvalitatīvās prasības attiecībā uz izmantojamā pašu kapitāla aprēķināšanas kārtību, lai izpildītu maksā spējas kapitāla prasību, attiecina uz dzīvības un nedzīvības apdrošināšanas darbību kopumā.

(4) Ja izmantojamā pamata pašu kapitāla posteņu summa attiecībā uz vienu no šā panta pirmajā daļā minētajām apdrošināšanas darbībām ir nepietiekama, lai segtu nosacīto minimālo kapitāla prasību, šā likuma XVII nodaļas prasības, kas attiecas uz minimālās maksā spējas kapitāla prasības neievērošanas gadījumiem, attiecināmas uz apdrošināšanas darbību, kurai nosacītā minimālā kapitāla prasība nav izpildīta, neatkarīgi no otras apdrošināšanas darbības rezultātiem.

(5) Apdrošināšanas sabiedrība var pārnest noteiktus izmantojamā pamata pašu kapitāla posteņus no vienas apdrošināšanas darbības uz otru, ja saņemta Komisijas atļauja.

III nodaļa Apdrošināšanas darbības licencēšana

19. pants. (1) Komisija izsniedz apdrošināšanas licences šādiem nedzīvības apdrošināšanas veidiem:

- 1) nelaiemes gadījumu apdrošināšanai;
- 2) veselības apdrošināšanai (apdrošināšanai pret slimībām);
- 3) sauszemes transporta (izņemot dzelzceļa transportu) apdrošināšanai;
- 4) dzelzceļa transporta apdrošināšanai;
- 5) gaisakuģu apdrošināšanai;
- 6) kuģu apdrošināšanai;
- 7) kravu apdrošināšanai;
- 8) īpašuma apdrošināšanai pret uguns un dabas stihiju postījumiem (bojājumiem, ko īpašumam, izņemot šīs daļas 3., 4., 5., 6. un 7. punktā minēto īpašumu, nodara uguns, eksplozija, atomenerģija, zemes iegrimšana un citas stihijas);
- 9) īpašuma apdrošināšanai pret citiem zaudējumiem (bojājumiem, ko īpašumam, izņemot šīs daļas 3., 4., 5., 6. un 7. punktā minēto īpašumu, nodara krusa, salna, zādzība un citi negadījumi, izņemot šā panta pirmās daļas 8. punktā minētos);
- 10) sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai;
- 11) gaisakuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai;
- 12) kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai;
- 13) vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai;
- 14) kredītu apdrošināšanai;
- 15) galvojumu apdrošināšanai;
- 16) dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšanai;
- 17) juridisko izdevumu apdrošināšanai;
- 18) palīdzības apdrošināšanai.

(2) Komisija izsniedz apdrošināšanas licences šādiem dzīvības apdrošināšanas veidiem:

- 1) dzīvības apdrošināšanai;
- 2) laulības un bērna piedzimšanas apdrošināšanai;
- 3) tirgum piesaistītajai dzīvības apdrošināšanai;
- 4) tontīnai;
- 5) kapitāla izpirkšanas darījumiem;
- 6) pensiju fondu pārvaldībai;
- 7) mūža pensijas apdrošināšanai.

(3) Apdrošināšanas licence tiek izsniegta katram apdrošināšanas veidam atsevišķi.

(4) Licence dzīvības apdrošināšanai ietver tiesības veikt šādu apdrošināšanu:

- 1) apdrošināšanu, kas paredz apdrošināšanas atlīdzības izmaksu līgumā noteiktajai personai līgumā noteiktajos gadījumos, kas saistīti ar apdrošinātā dzīvību, kā arī gadījumos, kad apdrošinātais miris vai iestājies līgumā noteiktais termiņš vai apdrošinātā vecums;
- 2) apdrošināšanu pret miesas bojājumiem, kas izraisa darbspēju zudumu, apdrošināšanu pret nelaiemes gadījumiem, kas izraisa nāvi, un apdrošināšanu pret invaliditāti, kas radusies nelaiemes gadījuma vai slimības dēļ, ja šāda apdrošināšana tiek parakstīta kā papildu apdrošināšana šīs daļas 1. punktā minētajai dzīvības apdrošināšanai;

- 3) apdrošināšanu, kas paredz apdrošināšanas atlīdzības izmaksu līgumā noteiktajos gadījumos regulāru maksājumu veidā līdz apdrošinātā nāvei vai līgumā noteiktā termiņa beigām;
- 4) apdrošināšanu, kas paredz apdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles saistību izpildi apdrošināšanas termiņa beigās par vienreizējiem vai periodiskiem apdrošināšanas prēmiju maksājumiem.

(5) Pēc apdrošināšanas sabiedrības pieprasījuma, saņemot apdrošināšanas licenci, tajā norāda riskus, kurus apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga apdrošināt.

(6) Komisija, izvērtējot apdrošināšanas sabiedrības akcionāru atbilstību šā likuma prasībām un šā likuma 23. pantā minētajā dokumentā ietverto informāciju, apdrošināšanas licencē apdrošināto interešu aizsardzības nolūkā ir tiesīga noteikt apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanas nosacījumus.

20. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrība, kura ir saņēmusi apdrošināšanas licenci apdrošināšanai kādā no šā likuma 19. panta pirmajā daļā minētajiem apdrošināšanas veidiem, var apdrošināt risku, kas attiecas uz citu apdrošināšanas veidu (papildrisku), ja apdrošinātais risks atbilst visiem šajā daļā minētajiem nosacījumiem:

- 1) ir tieši saistīts ar iespējamā zaudējuma riska apdrošināšanu tajā apdrošināšanas veidā, attiecībā uz kuru ir saņemta apdrošināšanas licence;
- 2) attiecas uz to pašu apdrošināšanas objektu, kas apdrošināts tajā apdrošināšanas veidā, attiecībā uz kuru saņemta apdrošināšanas licence;
- 3) tiek apdrošināts ar vienu un to pašu apdrošināšanas līgumu.

(2) Šā panta pirmā daļa neattiecas uz kredītu, galvojumu un juridisko izdevumu apdrošināšanas veidiem.

(3) Juridisko izdevumu apdrošināšanu bez attiecīgas apdrošināšanas licences saņemšanas var veikt tikai kopā ar palīdzības apdrošināšanu, ja tiek izpildīti šā panta pirmās daļas nosacījumi un viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) galvenais risks attiecas tikai uz palīdzību, ko sniedz personām, kurām radušās grūtības ceļojuma laikā, esot prom no savām mājām vai arī esot prom no savas pastāvīgās dzīvesvietas;
- 2) apdrošināšana attiecas uz riskiem, kuri izriet no jūras kuģu izmantošanas vai ir saistīti ar to.

21. pants. (1) Apdrošināšanas licenci izsniedz, ja persona atbilst šādām prasībām:

- 1) ir ierakstīta komercreģistrā kā akciju sabiedrība vai Eiropas komercsabiedrība vai ierakstīta Uzņēmumu reģistra žurnālā kā kooperatīvā sabiedrība;
- 2) plāno veikt apdrošināšanu un komercdarbību, kas ir tieši saistīta ar apdrošināšanu;
- 3) nodrošina izmantojamo pamata pašu kapitālu šā likuma 130. panta trešajā daļā noteiktās minimālās kapitāla prasības absolūti minimālās vērtības apmērā;
- 4) pierāda, ka spēs nodrošināt šā likuma 117. pantā noteiktās minimālās kapitāla prasības izpildi;
- 5) pierāda, ka spēs nodrošināt šā likuma 116. pantā noteiktās maksātspējas kapitāla prasības izpildi;
- 6) pierāda, ka apdrošināšanas sabiedrības pārvaldības sistēma atbilst šā likuma VII un VIII nodaļas prasībām;
- 7) ir iesniegusi šā likuma 22. panta pirmajā daļā norādīto iesniegumu un tam pievienojamos dokumentus;

8) Komisija nav konstatējusi šā likuma 31. panta pirmajā daļā minēto apstākļu iestāšanos.

(2) Apdrošināšanas licenci citam apdrošināšanas veidam izsniedz, ja apdrošināšanas sabiedrība atbilst šādām prasībām:

- 1) pierāda, ka izpilda šā likuma 117. pantā noteikto minimālo kapitāla prasību;
- 2) pierāda, ka izpilda šā likuma 116. pantā noteikto maksātspējas kapitāla prasību;
- 3) ir iesniegusi šā likuma 22. panta otrajā daļā norādīto iesniegumu un tam pievienojamos dokumentus;
- 4) Komisija nav konstatējusi šā likuma 31. panta pirmajā daļā minēto apstākļu iestāšanos.

(3) Ja apdrošināšanas sabiedrība, kas veic dzīvības apdrošināšanu, vēlas saņemt licenci šā likuma 19. panta pirmās daļas 1. vai 2. punktā noteiktajā nedzīvības apdrošināšanas veidā, apdrošināšanas licenci izsniedz, ja šī sabiedrība:

- 1) nodrošina izmantojamo pamata pašu kapitālu dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām noteiktās minimālās kapitāla prasības absolūti minimālās vērtības un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām noteiktās minimālās kapitāla prasības absolūti minimālās vērtības summu, kā noteikts šā likuma 130. panta trešajā daļā;
- 2) pierāda, ka turpmāk spēs uzturēt izmantojamo pamata pašu kapitālu tādā apmērā, lai izpildītu minimālās kapitāla prasības, kā noteikts šā likuma 18. panta pirmajā un otrajā daļā.

(4) Ja apdrošināšanas sabiedrība, kas veic nedzīvības apdrošināšanu šā likuma 19. panta pirmās daļas 1. vai 2. punktā noteiktajā nedzīvības apdrošināšanas veidā, vēlas saņemt licenci arī kādā no šā likuma 19. panta otrajā daļā noteiktajiem dzīvības apdrošināšanas veidiem, tad apdrošināšanas licenci izsniedz, ja attiecīgā sabiedrība nodrošina šā panta trešajā daļā apdrošināšanas sabiedrībai, kas veic dzīvības apdrošināšanu, noteikto prasību izpildi.

22. pants. (1) Lai saņemtu apdrošināšanas licenci, apdrošināšanas sabiedrība Komisijai iesniedz:

- 1) iesniegumu par apdrošināšanas licences saņemšanu vienam vai vairākiem apdrošināšanas veidiem;
- 2) šā likuma 23. pantā noteikto darbības plānu;
- 3) kredītiestādes izsniegtu dokumentu, kas apliecina naudas iemaksu minimālās kapitāla prasības absolūti minimālās vērtības apmērā;
- 4) dokumentus, kas apstiprina, ka tās pārvaldības sistēma atbilst šā likuma VII un VIII nodaļā noteiktajam:
 - a) to akcionāru vai biedru sarakstu, kuriem apdrošināšanas sabiedrībā ir būtiska līdzdalība, un informāciju par grupas struktūru,
 - b) to personu sarakstu, ar kurām apdrošināšanas sabiedrībai ir ciešas attiecības,
 - c) ziņas par amatpersonām, kas pierāda, ka šīs personas atbilst šā likuma 58. un 61. pantā noteiktajam,
 - d) tehnisko rezervju aprēķināšanas politiku un procedūru,
 - e) apdrošināšanas un pārapirošināšanas risku parakstīšanas un apdrošināšanas prēmijas noteikšanas politiku un procedūru,
 - f) informāciju par apdrošināšanas sabiedrības organizatorisko struktūru ar skaidri norādītu tās vadītāju pilnvaru un pienākumu sadali, struktūrvienību uzdevumiem un to vadītāju pienākumiem,
 - g) risku pārvaldības politiku un procedūru,

- h) iekšējās kontroles politiku un procedūru,
- i) iekšējās informācijas apmaiņas procedūru,
- j) iekšējā audita politiku un procedūru,
- k) ārpakalpojumu saņemšanas politiku un ārpakalpojumu kvalitātes uzraudzības procedūru, ja apdrošināšanas sabiedrība plāno izmantot ārpakalpojumu sniedzēju pakalpojumus,
- l) grāmatvedības politiku, procedūru un uzskaites organizācijas galvenos principus,
- m) informācijas sistēmu aizsardzības politiku un procedūru,
- n) neparastu un aizdomīgu finanšu darījumu identifikācijas politiku un procedūru. Politiku un procedūru iesniedz apdrošināšanas sabiedrība, kura vēlas saņemt dzīvības apdrošināšanas licenci,
- o) šā likuma 15. pantā noteikto iekšējo kārtību,
- p) cedētās pārapirošināšanas un retrocesijas politiku un procedūru,
- r) ieguldījumu veidošanas politiku un procedūru.

(2) Lai saņemtu apdrošināšanas licenci citam apdrošināšanas veidam, apdrošināšanas sabiedrība Komisijai iesniedz:

- 1) iesniegumu par apdrošināšanas licences saņemšanu citam apdrošināšanas veidam;
- 2) jaunā apdrošināšanas veida ieviešanai nepieciešamo izdevumu aprēķinu un informāciju par to segšanai nepieciešamo līdzekļu avotiem;
- 3) šā likuma 23. pantā noteikto darbības plānu.

(3) Apdrošināšanas sabiedrība, kura vēlas saņemt apdrošināšanas licenci palīdzības apdrošināšanai, iesniedz Komisijai informāciju par savā rīcībā esošajiem līdzekļiem un noslēgtajiem līgumiem, kas nodrošina palīdzības sniegšanu apdrošinātajam atbilstoši saistībām, kuras tā uzņēmusies šajā apdrošināšanas veidā.

(4) Ja nedzīvības apdrošināšanas sabiedrība vēlas saņemt apdrošināšanas licenci šā likuma 19. panta pirmās daļas 10. punktā noteiktajā nedzīvības apdrošināšanas veidā, izņemot pārvadātāju atbildību, un plāno veikt sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu, tā iesniedz Komisijai rakstveida apliecinājumu, ka apdrošināšanas sabiedrība ir Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma izpratnē) biedrs un attiecīgā garantijas fonda dalībniece, un paziņo to apdrošināšanas sabiedrības pārstāvju nosaukumu (vārdu, uzvārdu) un juridisko adresi katrā dalībvalstī, kuri pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai lēmumu par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, kā arī nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.

23. pants. (1) Darbības plānā iekļauj:

- 1) apdrošināmo un pārapirošināmo risku aprakstu;
- 2) galvenos cedētās pārapirošināšanas un retrocesijas principus un procedūru;
- 3) informāciju par pamata pašu kapitāla struktūru, kas veido minimālās kapitāla prasības absolūti minimālo vērtību;
- 4) informāciju par darbības uzsākšanai nepieciešamo administratīvo izdevumu un darbības nodrošināšanas organizācijas izdevumu prognozi, par līdzekļu avotiem šo izdevumu segšanai un, ja apdrošināmie riski pieder pie šā likuma 19. panta pirmās daļas 18. punktā noteiktā nedzīvības apdrošināšanas veida, — par apdrošināšanas sabiedrībai pieejamiem resursiem, kas nodrošina apdrošināšanas līgumā paredzētās palīdzības sniegšanu.

(2) Papildus šā panta pirmajā daļā noteiktajam darbības plānā par pirmajiem trim finanšu gadiem iekļauj:

- 1) pārskata projektu, kas atspoguļo finanšu stāvokli katra pārskata perioda beigās, un pārskata projektu par finansiālās darbības rezultātiem katrā pārskata periodā;
- 2) maksātspējas kapitāla prasības prognozi, kas aprēķināta atbilstoši šā likuma 116. un 119. pantam, pamatojoties uz šīs daļas 1. punktā minēto pārskata projektu, kā arī aprēķina metodes, kas izmantotas, lai šo prognozi iegūtu;
- 3) informāciju par minimālās kapitāla prasības prognozi, kas aprēķināta atbilstoši šā likuma 117. un 130. pantam, pamatojoties uz šīs daļas 1. punktā minēto pārskata projektu, kā arī aprēķina metodes, kas izmantotas, lai šo prognozi iegūtu;
- 4) informāciju par finanšu resursiem apdrošināšanas saistību izpildes, kā arī minimālās kapitāla prasības un maksātspējas kapitāla prasības izpildes nodrošināšanai;
- 5) attiecībā uz nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām:
 - a) informāciju par plānotajiem administratīvajiem izdevumiem, kas nav apdrošināšanas sabiedrības darbības uzsākšanas izmaksas, un par klientu piesaistīšanas izdevumiem,
 - b) informāciju par plānotajām apdrošināšanas prēmijām vai citām iemaksām, kā arī par apdrošināšanas atlīdzībām;
- 6) attiecībā uz dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām — ienākumu un izdevumu prognozi par apdrošināšanas darījumiem, pārapirošināšanu un cedēto pārapirošināšanu.

IV nodaļa

Pārapirošināšanas darbības licencēšana

24. pants. (1) Komisija izsniedz pārapirošināšanas licenci šādiem pārapirošināšanas veidiem:

- 1) dzīvības apdrošināšanas risku pārapirošināšanai;
- 2) nedzīvības apdrošināšanas risku pārapirošināšanai;
- 3) dzīvības apdrošināšanas risku un nedzīvības apdrošināšanas risku pārapirošināšanai.

(2) Pārapirošināšanas licenci izsniedz katram pārapirošināšanas veidam atsevišķi.

(3) Pārapirošināšanas licence dzīvības apdrošināšanas risku pārapirošināšanai ļauj pārapirošināt dzīvības apdrošināšanas riskus.

(4) Pārapirošināšanas licence nedzīvības apdrošināšanas risku pārapirošināšanai ļauj pārapirošināt nedzīvības apdrošināšanas riskus.

(5) Pārapirošināšanas licence dzīvības apdrošināšanas risku un nedzīvības apdrošināšanas risku pārapirošināšanai ļauj pārapirošināt dzīvības apdrošināšanas un nedzīvības apdrošināšanas riskus.

25. pants. (1) Pārapirošināšanas licenci izsniedz, ja pārapirošināšanas sabiedrība atbilst šādām prasībām:

- 1) ir ierakstīta komercregistrā kā akciju sabiedrība vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību, vai Eiropas komercsabiedrība;
- 2) plāno veikt pārapirošināšanu un komercdarbību, kas ir tieši saistīta ar pārapirošināšanu;
- 3) nodrošina izmantojamo pamata pašu kapitālu šā likuma 130. panta trešajā daļā noteiktās minimālās kapitāla prasības absolūti minimālās vērtības apmērā;

- 4) pierāda, ka spēs nodrošināt šā likuma 117. pantā noteikto minimālās kapitāla prasības izpildi;
- 5) pierāda, ka spēs nodrošināt šā likuma 116. pantā noteikto maksātspējas kapitāla prasības izpildi;
- 6) pierāda, ka pārapdrošināšanas sabiedrības pārvaldības sistēma atbilst šā likuma VII un VIII nodaļas prasībām;
- 7) ir iesniegusi šā likuma 26. panta pirmajā daļā norādīto iesniegumu un tam pievienojamos dokumentus;
- 8) Komisija nav konstatējusi šā likuma 31. panta pirmajā daļā minēto apstākļu iestāšanos.

(2) Pārapdrošināšanas licenci citam pārapdrošināšanas veidam izsniedz, ja pārapdrošināšanas sabiedrība atbilst šādām prasībām:

- 1) pierāda, ka izpilda šā likuma 117. pantā noteikto minimālo kapitāla prasību;
- 2) pierāda, ka izpilda šā likuma 116. pantā noteikto maksātspējas kapitāla prasību;
- 3) ir iesniegusi šā likuma 26. panta otrajā daļā norādīto iesniegumu un tam pievienojamos dokumentus;
- 4) Komisija nav konstatējusi šā likuma 31. panta pirmajā daļā minēto apstākļu iestāšanos.

26. pants. (1) Lai saņemtu pārapdrošināšanas licenci, pārapdrošināšanas sabiedrība Komisijai iesniedz:

- 1) iesniegumu par pārapdrošināšanas licences saņemšanu;
- 2) šā likuma 27. pantā noteikto darbības plānu;
- 3) kredītiestādes izsniegtu dokumentu, kas apliecina naudas iemaksu minimālās kapitāla prasības absolūti minimālās vērtības apmērā;
- 4) dokumentus, kas apstiprina, ka tās pārvaldības sistēma atbilst šā likuma VII un VIII nodaļā noteiktajam:
 - a) akcionāru vai dalībnieku sarakstu un informāciju par grupas struktūru,
 - b) to personu sarakstu, ar kurām pārapdrošināšanas sabiedrībai ir ciešas attiecības,
 - c) ziņas par amatpersonām, kas pierāda, ka šīs personas atbilst šā likuma 58. un 61. pantā noteiktajam,
 - d) tehnisko rezervju aprēķināšanas politiku un procedūru,
 - e) pārapdrošināšanas risku parakstīšanas un apdrošināšanas prēmijas noteikšanas politiku un procedūru,
 - f) informāciju par pārapdrošināšanas sabiedrības organizatorisko struktūru ar skaidri norādītu tās vadītāju pilnvaru un pienākumu sadali, struktūrvienību uzdevumiem un to vadītāju pienākumiem,
 - g) risku pārvaldības politiku un procedūru,
 - h) iekšējās kontroles politiku un procedūru,
 - i) iekšējās informācijas apmaiņas procedūru,
 - j) iekšējā audita politiku un procedūru,
 - k) ārpakalpojumu saņemšanas politiku un ārpakalpojumu kvalitātes uzraudzības procedūru, ja pārapdrošināšanas sabiedrība plāno izmantot ārpakalpojumu sniedzēju pakalpojumus,
 - l) grāmatvedības politiku, procedūru un uzskaites organizācijas galvenos principus,

- m) informācijas sistēmu aizsardzības politiku un procedūru,
- n) neparastu un aizdomīgu finanšu darījumu identifikācijas politiku un procedūru,
- o) retrocesijas politiku un procedūru,
- p) ieguldījumu veidošanas politiku un procedūru.

(2) Lai saņemtu pārapdrošināšanas licenci citam pārapdrošināšanas veidam, pārapdrošināšanas sabiedrība Komisijai iesniedz:

- 1) iesniegumu par pārapdrošināšanas licences saņemšanu citam pārapdrošināšanas veidam;
- 2) jaunā pārapdrošināšanas veida ieviešanai nepieciešamo papildu izdevumu aprēķinu un informāciju par to segšanai nepieciešamo līdzekļu avotiem;
- 3) šā likuma 27. pantā noteikto darbības plānu.

27. pants. (1) Darbības plānā iekļauj:

- 1) pārapdrošināmo risku aprakstu;
- 2) informāciju par pārapdrošināšanas līgumiem, ko pārapdrošināšanas sabiedrība plāno noslēgt ar apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībām;
- 3) galvenos retrocesijas principus un procedūru;
- 4) informāciju par pamata pašu kapitāla struktūru, kas veido minimālās kapitāla prasības absolūti minimālo vērtību;
- 5) informāciju par darbības uzsākšanai nepieciešamo administratīvo izdevumu un darbības nodrošināšanas organizācijas izdevumu prognozi un par līdzekļu avotiem šo izdevumu segšanai.

(2) Papildus šā panta pirmajā daļā noteiktajam darbības plānā par pirmajiem trim finanšu gadiem iekļauj:

- 1) pārskata projektu, kas atspoguļo finanšu stāvokli katra pārskata perioda beigās, un pārskata projektu par finansiālās darbības rezultātiem katrā pārskata periodā;
- 2) maksātpējas kapitāla prasības prognozi, kas aprēķināta atbilstoši šā likuma 116. un 119. pantam, pamatojoties uz šīs daļas 1. punktā minēto pārskata projektu, kā arī aprēķina metodes, kas izmantotas, lai šo prognozi iegūtu;
- 3) minimālās kapitāla prasības prognozi, kas aprēķināta atbilstoši šā likuma 117. un 130. pantam, pamatojoties uz šīs daļas 1. punktā minēto pārskata projektu, kā arī aprēķina metodes, kas izmantotas, lai šo prognozi iegūtu;
- 4) informāciju par finanšu resursiem pārapdrošināšanas saistību izpildes, kā arī minimālās kapitāla prasības un maksātpējas kapitāla prasības izpildes nodrošināšanai;
- 5) attiecībā uz nedzīvības pārapdrošināšanas sabiedrībām:
 - a) informāciju par plānotajiem administratīvajiem izdevumiem, kas nav pārapdrošināšanas sabiedrības darbības uzsākšanas izmaksas, un par klientu piesaistīšanas izdevumiem,
 - b) informāciju par plānotajām pārapdrošināšanas prēmijām vai citām iemaksām, kā arī par pārapdrošināšanas atlīdzībām.

28. pants. (1) Latvijas Republikā var dibināt sabiedrību īpašam nolūkam.

(2) Par īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību uzskatāma komercsabiedrība, kura nav apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas komersants, bet kura uzņemas apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas komersanta riskus un savu pakļautību šādiem riskiem pilnībā finansē ar aizņēmumiem vai ar kādu citu finansēšanas mehānismu, ja šāda aizņēmuma ņemšana vai cits finansēšanas mehānisms ir pakļauts attiecīgās komercsabiedrības pārapdrošināšanas saistībām.

(3) Īpašam nolūkam dibināta sabiedrība var uzsākt savu darbību Latvijā tikai pēc Komisijas izsniegtas licences saņemšanas.

(4) Prasības šā panta trešajā daļā noteiktās licences saņemšanai, kā arī īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības darbību regulējošās prasības nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

V nodaļa

Apdrošinātāja un pārapsedrošinātāja licencēšanas kopīgie noteikumi

29. pants. (1) Par apdrošināšanas sabiedrības akcionāru vai biedru un pārapsedrošināšanas sabiedrības akcionāru vai dalībnieku ir tiesīga būt:

- 1) fiziskā persona;
- 2) juridiskā persona, kuras finanšu pārskati tiek sagatavoti saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem un starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, revidēti saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standartiem un kuriem ir pievienots zvērināta revidenta ziņojums. Dalībvalstī reģistrētas juridiskās personas finanšu pārskati var būt sagatavoti saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošajiem grāmatvedības standartiem;
- 3) valsts vai pašvaldība.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētās personas ir iespējams identificēt, tām ir nepieciešama nevainojama reputācija, finansiālā stabilitāte un to finanšu līdzekļu ieguves tiesiskumu iespējams dokumentāri pierādīt.

(3) Izvērtējot personas reputāciju, Komisija ir tiesīga pārbaudīt šā panta pirmajā daļā minēto personu identitāti, sodāmību un citu informāciju, kas ļauj pārliecināties par attiecīgās personas nevainojamo reputāciju.

(4) Izvērtējot personas finansiālo stabilitāti, Komisija ir tiesīga pārbaudīt šā panta pirmajā daļā minēto personu identitāti un dokumentus, kuri ļauj pārliecināties par brīvā kapitāla pietiekamību izdarīto ieguldījumu apmērā, un dokumentus, kuri ļauj pārliecināties, ka persona, ja nepieciešams, spētu veikt papildu ieguldījumu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības pašu kapitāla atjaunošanai, nodrošinot apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības minimālās kapitāla prasības un maksāspējas kapitāla prasības izpildi atbilstoši likumam un apdrošināšanas sabiedrību darbību regulējošo prasību izpildi, kā arī pārbaudīt, vai minētie līdzekļi nav iegūti neparastos vai aizdomīgos darījumos.

(5) Izvērtējot personas finansiālo stabilitāti, prasības par brīvā kapitāla pietiekamību neattiecas uz kredītiestādēm un apdrošināšanas sabiedrībām.

(6) Par apdrošināšanas sabiedrības akcionāru vai biedru un pārapsedrošināšanas sabiedrības akcionāru vai dalībnieku nav tiesīga būt fiziskā persona, uz kuru var attiecināt šā likuma 59. panta pirmo daļu vai kura ir pildījusi padomes vai valdes locekļa pienākumus finanšu komersantā, kas atzīts par maksātnespējīgu minēto pienākumu pildīšanas laikā, vai kura ir pildījusi padomes vai valdes locekļa pienākumus citā komercsabiedrībā un savas nolaidības dēļ vai tīši novedusi šo komercsabiedrību līdz kriminālsodāmai maksātnespējai vai bankrotam, vai par kuru ir konstatēti tādi apstākļi, kas apliecina personas nevainojamas reputācijas neesamību, kā arī tāda juridiskā persona, uz kuras akcionāriem, biedriem vai dalībniekiem un īpašniekiem (patiesajiem labuma guvējiem) — fiziskajām personām — attiecināmi šajā daļā minētie nosacījumi.

(7) Komisija ir tiesīga pārbaudīt apdrošināšanas sabiedrības akcionāru vai biedru un pārapsedrošināšanas sabiedrības akcionāru vai dalībnieku identitāti, bet, ja apdrošināšanas sabiedrības akcionāri vai biedri un pārapsedrošināšanas sabiedrības akcionāri vai dalībnieki ir juridiskās personas, — ziņas par to akcionāriem vai dalībniekiem un īpašniekiem (patiesajiem labuma

guvējiem), līdz ir iegūta informācija par īpašniekiem (patiesajiem labuma guvējiem) — fiziskajām personām. Minētajām personām ir pienākums sniegt Komisijai šo informāciju, ja tā nav pieejama publiskajos reģistros, no kuriem Komisija ir tiesīga šādu informāciju saņemt.

30. pants. (1) Komisija iesniegumu un tam pievienotos dokumentus par apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licences saņemšanu izskata un lēmumu pieņem sešu mēnešu laikā pēc šā likuma 22. panta pirmās daļas 1. punktā un otrās daļas 1. punktā, 26. panta pirmās daļas 1. punktā un otrās daļas 1. punktā noteiktā iesnieguma saņemšanas dienas.

(2) Komisija izsniedz apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licenci tajā pašā dienā, kad ir pieņemts lēmums par apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licences izsniegšanu.

(3) Komisija informē EAAPI par izsniegtajām apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licencēm.

31. pants. (1) Komisija neizsniedz apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licenci, ja:

- 1) apdrošināšana vai pārapsedrošināšana nav ekonomiski pamatota;
- 2) pretendenta ciešas attiecības ar trešajām personām var apdraudēt tā finansiālo stabilitāti un ierobežot Komisijas iespējas veikt uzraudzības funkcijas;
- 3) citas valsts likumi un citi normatīvie akti, kas attiecas uz personām, kurām ir ciešas attiecības ar pretendentu, ierobežo Komisijas tiesības veikt uzraudzības funkcijas;
- 4) pretendenta iesniegtie dokumenti satur nepatiesas vai nepilnīgas ziņas;
- 5) viena vai vairākas no šā likuma 58. un 61. pantā minētajām personām neatbilst šā likuma prasībām;
- 6) Komisijai ir informācija par pamatotām aizdomām, ka finanšu līdzekļi, kuri ieguldīti pamatkapitālā, iegūti neparastos vai aizdomīgos finanšu darījumos vai nav dokumentāri pierādīta šo finanšu līdzekļu tiesiska ieguve;
- 7) pretendenta akcionāri, biedri vai dalībnieki un to īpašnieki (patiesie labuma guvēji) neatbilst šā likuma prasībām vai Komisija nesaņem informāciju, kas nepieciešama, lai pārlicinātos par to atbilstību šā likuma prasībām;
- 8) pretendenta organizatoriskās struktūras dēļ nav iespējama tā uzraudzība;
- 9) pretendenta plānotā darbība neatbilst šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām;
- 10) Komisija nesaņem vai apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība atsakās sniegt šā likuma 22. un 26. pantā noteikto informāciju;
- 11) tiek īstenots pašu kapitāla atjaunošanas plāns atbilstoši šā likuma 141. vai 142. pantam.

(2) Komisija nav tiesīga atteikt apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licences izsniegšanu, pamatojoties uz tirgus ekonomiskajām vajadzībām.

32. pants. (1) Komisija konsultējas ar attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādi, ja izskata tādas apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības iesniegumu par apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licences saņemšanu:

- 1) kura ir dalībvalsts apdrošinātāja vai dalībvalsts pārapsedrošinātāja vai dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes vai ieguldījumu brokeru sabiedrības meitas sabiedrība;
- 2) kura ir meitas sabiedrība tādai mātes sabiedrībai, kuras cita meitas sabiedrība ir dalībvalsts apdrošinātājs, dalībvalsts pārapsedrošinātājs, dalībvalstī reģistrēta kredītiestāde vai ieguldījumu brokeru sabiedrība;
- 3) kuru kontrolē tāda fiziskā vai juridiskā persona, kas kontrolē dalībvalsts apdrošinātāju vai dalībvalsts pārapsedrošinātāju vai dalībvalstī reģistrētu kredītiestādi vai ieguldījumu brokeru sabiedrību.

(2) Komisija, izskatot iesniegumu par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licences saņemšanu, kā arī licencētās apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības uzraudzības gaitā konsultējas ar attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādi, novērtējot akcionāru vai dalībnieku, kā arī to valdes locekļu atbilstību un piemērotību šā likuma prasībām, kuri iesaistīti tāda dalībvalsts apdrošinātāja, dalībvalsts pārapirošinātāja, dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes vai ieguldījumu brokeru sabiedrības vadībā, kas ietilpst vienā grupā ar attiecīgo apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību.

(3) Komisija, ja nepieciešams, informē šā panta pirmajā daļā minēto dalībvalsts uzraudzības iestādi par visiem apstākļiem, kas attiecas uz akcionāru, dalībnieku, biedru un amatpersonu atbilstību un piemērotību šā likuma prasībām un kas ir svarīgi citām dalībvalstu uzraudzības iestādēm, kuras piešķir licences, kā arī pastāvīgi uzrauga darbības nosacījumu izpildi.

VI nodaļa

Komisijas uzraudzības darbības

33. pants. (1) Komisija veic uz nākotni vērstu un uz risku ietekmes novērtēšanu balstītu apdrošināšanas un pārapirošināšanas darbības uzraudzību, savlaicīgi piemērojot uzraudzības pasākumus un ievērojot proporcionalitātes principu.

(2) Komisija veic nepārtrauktu apdrošināšanas un pārapirošināšanas darbības uzraudzību, novērtējot šīs darbības atbilstību šajā likumā un citos Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

(3) Komisija šajā likumā un citos Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās prasības apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībām piemēro, ievērojot proporcionalitātes principu.

34. pants. (1) Komisija uzraudzības procesā pirms lēmumu pieņemšanas, balstoties uz tās rīcībā esošo informāciju, ņem vērā lēmumu iespējamo ietekmi uz citu dalībvalstu finanšu sistēmas stabilitāti.

(2) Finanšu tirgu ārkārtējas nestabilitātes laikā Komisija uzraudzības procesā pirms lēmumu pieņemšanas izvērtē savu lēmumu iespējamo prociklisko ietekmi uz apdrošināšanas sektora darbību.

35. pants. Komisijas veiktā apdrošināšanas un pārapirošināšanas darbības uzraudzība aptver arī dalībvalstīs izveidoto apdrošināšanas sabiedrību filiāļu un pārapirošināšanas sabiedrību filiāļu darbību, kā arī apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību sniegtos apdrošināšanas vai pārapirošināšanas pakalpojumus dalībvalstīs, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu.

36. pants. Komisija, lai novērtētu apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības finansiālo stabilitāti un tās spēju izpildīt saistības atbilstoši noslēgtajiem apdrošināšanas vai pārapirošināšanas līgumiem, ņemot vērā visus apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības darbības veidus, izvērtē tās maksātspējas prasības izpildes, tehnisko rezervju izveidošanas, aktīvu un pašu kapitāla atbilstību šajā likumā noteiktajām prasībām.

37. pants. Ja apdrošināšanas sabiedrība ir saņēmusi apdrošināšanas licenci šā likuma 19. panta pirmās daļas 18. punktā norādītajam apdrošināšanas veidam, Komisija uzraudzību attiecina arī uz tehniskajiem līdzekļiem, kuri ir apdrošināšanas sabiedrības rīcībā palīdzības sniegšanai, ko tā uzņēmusies veikt, ja mītnes dalībvalsts tiesību akti paredz šādu līdzekļu uzraudzību.

38. pants. (1) Ja Komisija konstatē, ka dalībvalsts apdrošinātāja filiāle vai dalībvalsts pārapsedrošinātāja filiāle vai dalībvalsts apdrošinātājs vai dalībvalsts pārapsedrošinātājs, kas, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, sniedz apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas pakalpojumus, veic darbības, kuras var ietekmēt dalībvalsts apdrošinātāja vai dalībvalsts pārapsedrošinātāja finansiālo stabilitāti, Komisija nekavējoties informē dalībvalsts apdrošinātāja vai dalībvalsts pārapsedrošinātāja uzraudzības iestādi.

(2) Komisija, saņemot no dalībvalsts uzraudzības iestādes informāciju par iespējamo ietekmi uz apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības finansiālo stabilitāti, izvērtē attiecīgās sabiedrības darbības atbilstību šajā likumā noteiktajām prasībām.

39. pants. (1) Komisija nav tiesīga apstrīdēt cedētās pārapsedrošināšanas vai retrocesijas līgumu, kuru apdrošināšanas sabiedrība noslēgusi:

- 1) ar pārapsedrošināšanas vai apdrošināšanas komersantu, pamatojoties uz tādiem apsvērumiem, kas tieši saistīti ar attiecīgā pārapsedrošināšanas vai apdrošināšanas komersanta finansiālo stabilitāti;
- 2) ar nedalībvalsts, kuras apdrošināšanas uzraudzības režīms tiek uzskatīts par līdzvērtīgu šajā likumā noteiktajam, pārapsedrošinātāju vai apdrošinātāju, pamatojoties uz tādiem apsvērumiem, kas tieši saistīti ar attiecīgā pārapsedrošinātāja vai apdrošinātāja finansiālo stabilitāti.

(2) Komisija nav tiesīga apstrīdēt retrocesijas līgumu, kuru pārapsedrošināšanas sabiedrība noslēgusi:

- 1) ar pārapsedrošināšanas vai apdrošināšanas komersantu, pamatojoties uz tādiem apsvērumiem, kas tieši saistīti ar attiecīgā pārapsedrošināšanas vai apdrošināšanas komersanta finansiālo stabilitāti;
- 2) ar nedalībvalsts, kuras pārapsedrošināšanas uzraudzības režīms tiek uzskatīts par līdzvērtīgu šajā likumā noteiktajam, pārapsedrošinātāju vai apdrošinātāju, pamatojoties uz tādiem apsvērumiem, kas tieši saistīti ar attiecīgā pārapsedrošinātāja vai apdrošinātāja finansiālo stabilitāti.

40. pants. (1) Veicot uzraudzību, Komisija sadarbojas un konsultējas ar tās dalībvalsts uzraudzības iestādi, kuras teritorijā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība ir atvērusi filiāli. Komisija informē dalībvalsts uzraudzības iestādi par plānoto apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības filiāles darbības pārbaudi un piedāvā iespēju dalībvalsts uzraudzības iestādes pārstāvjiem piedalīties pārbaudē. Komisijas pārstāvis ir tiesīgs pārbaudīt apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības filiāles darbību un dokumentus. Komisija ir tiesīga pilnvarot apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības filiāles darbības pārbaudes veikšanai tās dalībvalsts uzraudzības iestādi, kuras teritorijā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība ir atvērusi filiāli.

(2) Komisija pēc dalībvalsts uzraudzības iestādes pieprasījuma noteiktā termiņā sniedz tai apkopotu informāciju par apdrošināšanas sabiedrību veikto apdrošināšanu attiecīgajā dalībvalstī, izmantojot tiesības dibināt filiāli vai pakalpojumu sniegšanas brīvības principu.

(3) Komisija ir tiesīga informēt EAAPI un lūgt tās palīdzību, ja dalībvalsts uzraudzības iestāde noraida Komisijas lūgumu sadarboties, lai veiktu šā panta pirmajā daļā minēto pārbaudi apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības filiālē, kas atvērta dalībvalstī, kā arī tad, ja pēc Komisijas izteiktā lūguma sadarboties dalībvalsts uzraudzības iestāde triju mēnešu laikā nav sākusi attiecīgi rīkoties.

(4) Komisija atļauj tās veiktajā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības filiāles darbības pārbaudē piedalīties EAAPI, ja pārbaudē piedalās tās dalībvalsts uzraudzības iestādes pārstāvji, kuras teritorijā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība ir atvērusi filiāli.

(5) Komisija nosūta Eiropas Komisijai paziņojumu, informējot to par gadījumiem, kad:

- 1) saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir noteikta obligātā apdrošināšana, norādot:
 - a) īpašās normas, kas attiecas uz obligāto apdrošināšanu,
 - b) noteikumus, kas obligāti iekļaujami apdrošināšanas polisē;
- 2) Latvijas Republikā ir pieņemti normatīvie akti, kas regulē apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu, un pievieno paziņojumam šo normatīvo aktu tekstu.

41. pants. (1) Papildus šā likuma 55. panta pirmajā daļā noteiktajam Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība veic stresa testu, un noteikt testējamus faktoros un scenārijus.

(2) Komisija vai tās pilnvarota persona ir tiesīga veikt apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības darbības pārbaudi. Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība novērš trūkumus vai nepilnības, kas atklātas tās darbības pārbaudes procesā.

(3) Komisija vai tās pilnvarota persona ir tiesīga veikt apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības ārpalpojumu sniedzēja darbības pārbaudi tā atrašanās vai ārpalpojuma sniegšanas vietā, iepazīties ar visiem dokumentiem, dokumentu un grāmatvedības reģistriem, izgatavot to kopijas, kā arī pieprasīt ārpalpojumu sniedzējam informāciju, kas saistīta ar ārpalpojuma sniegšanu vai ir nepieciešama Komisijas funkciju veikšanai.

(4) Komisija ir tiesīga pilnvarot apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības ārpalpojumu sniedzēja darbības pārbaudes veikšanai zvērinātu revidentu.

(5) Veicot uzraudzību, Komisija sadarbojas un konsultējas ar tās dalībvalsts uzraudzības iestādi, kuras teritorijā atrodas ārpalpojumu sniedzējs. Komisija informē dalībvalsts uzraudzības iestādi par plānoto ārpalpojumu sniedzēja pārbaudi un piedāvā iespēju dalībvalsts uzraudzības iestādes pārstāvjiem piedalīties pārbaudē. Komisija ir tiesīga pilnvarot ārpalpojumu sniedzēja darbības pārbaudes veikšanai tās dalībvalsts uzraudzības iestādi, kuras teritorijā atrodas ārpalpojumu sniedzējs.

(6) Komisija ir tiesīga informēt EAAPI un lūgt tās palīdzību, ja dalībvalsts uzraudzības iestāde noraida Komisijas lūgumu sadarboties, lai veiktu šā panta piektajā daļā minēto ārpalpojumu sniedzēja pārbaudi, kā arī tad, ja pēc Komisijas izteiktā lūguma sadarboties dalībvalsts uzraudzības iestāde triju mēnešu laikā nav sākusi attiecīgi rīkoties.

(7) Komisija atļauj tās veiktajā ārpalpojumu sniedzēja pārbaudē piedalīties EAAPI, ja pārbaudē piedalās tās dalībvalsts uzraudzības iestādes pārstāvji, kuras teritorijā atrodas ārpalpojumu sniedzējs.

(8) Komisija pieprasa apdrošinātājam un pārapdrošinātājam pārskatus par tā darbību, nosakot šo pārskatu formu, saturu, iesniegšanas kārtību un termiņus.

(9) Komisija ir tiesīga pieprasīt apdrošinātājam un pārapdrošinātājam arī citu informāciju un dokumentus par tā darbību.

(10) Apdrošinātājs un pārapdrošinātājs pieprasīto informāciju iesniedz Komisijas noteiktajos termiņos un nedrīkst iesniegšanu atteikt, aizbildinoties ar komercnoslēpumu.

42. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība iesniedz Komisijai visu nepieciešamo informāciju, lai tā varētu novērtēt attiecīgās sabiedrības izveidotās pārvaldības sistēmas darbību, veikto komercdarbību, maksātspējas kapitāla prasības aprēķinā izmantotos novērtēšanas principus, pakļautību riskiem un izveidoto risku pārvaldības sistēmu, pašu kapitāla struktūru, vajadzības un pārvaldību.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktās informācijas saturu un iesniegšanas termiņus nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

(3) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība izveido atbilstošu pārvaldības sistēmu un risku pārvaldības sistēmu un izstrādā darbībai atbilstošu politiku un procedūru, lai nodrošinātu pilnīgas, salīdzināmas, konsekventas, ticamas, visaptverošas un apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas darbības raksturam, apjomam un sarežģītībai atbilstošas informācijas pieejamību un iesniegšanu saskaņā ar šā panta pirmajā daļā noteikto.

43. pants. Komisija ir tiesīga pieprasīt apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības piesaistītam neatkarīgam ekspertam — aktuāram, zvērinātam revidentam vai citam ekspertam — informāciju par attiecīgajai sabiedrībai sniegto eksperta viedokli vai tā veikto šīs sabiedrības pārbaudi.

44. pants. Komisija, veicot apdrošināšanas un pārapdrošināšanas darbības uzraudzību, lai pārlicinātos par apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībai pakļautās sabiedrības darbības atbilstību šā likuma prasībām, izvērtē tās:

- 1) darbības stratēģiju;
- 2) organizatoriskos procesus;
- 3) iekšējās informācijas apmaiņas sistēmu;
- 4) darbībai būtisko risku, kuriem tā ir pakļauta vai kuriem var tikt pakļauta, novērtēšanas sistēmu;
- 5) spēju novērtēt riskus vidē, kurā tā darbojas;
- 6) pārvaldības sistēmas, tajā skaitā izveidotā risku un maksātspējas pašu novērtējuma, atbilstību šā likuma VII un VIII nodaļā noteiktajam;
- 7) tehnisko rezervju veidošanas atbilstību šā likuma XIII nodaļā noteiktajam;
- 8) kapitāla prasības atbilstību šā likuma XIV un XV nodaļā noteiktajam;
- 9) ieguldījumu darbības atbilstību šā likuma XVI nodaļā noteiktajam;
- 10) pašu kapitāla atbilstību šā likuma 116. panta prasībām;
- 11) pilnīga vai daļēja iekšējā modeļa pastāvīgu atbilstību šā likuma 121., 122., 123., 124., 125., 126., 127., 128. un 129. pantā noteiktajam, ja apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība maksātspējas kapitāla prasības aprēķināšanai izmanto Komisijas apstiprinātu pilnīgu vai daļēju iekšējo modeli;
- 12) stresa testu veikšanai izmantojamo metožu un kārtības piemērotību;
- 13) spēju turpināt darbību atbilstoši likuma prasībām, iestājoties stresa testā izvērtētajam nelabvēlīgajam notikumam vai tirgus nosacījumu maiņai.

45. pants. Komisija nosaka minimālo laika intervālu šā likuma 44. pantā minēto elementu regulārai izvērtēšanai apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībā un grupas uzraudzībai pakļautajā sabiedrībā, kā arī šo sabiedrību darbības pārbažu veikšanai.

46. pants. (1) Komisija, balstoties uz apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības darbības pārbaudē konstatētajiem faktiem, ir tiesīga noteikt attiecīgajai sabiedrībai papildu kapitāla prasību, ja ir konstatējusi vienu no šādiem apstākļiem:

- 1) apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības riska profils būtiski atšķiras no pieņēmumiem, kas izmantoti maksātspējas kapitāla prasības aprēķinā ar standarta formulu atbilstoši Komisijas normatīvo noteikumu prasībām, un tiek izpildīts kāds no šādiem nosacījumiem:
 - a) šā likuma 127. pantā noteiktā prasība apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībai maksātspējas kapitāla prasības aprēķināšanai izmantot iekšējo modeli ir neatbilstoša riska profilam vai šādas prasības piemērošana ir bijusi neefektīva,

- b) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība atbilstoši Komisijas prasībai veic pilnīga vai daļēja iekšējā modeļa izstrādi saskaņā ar šā likuma 127. pantā noteikto;
- 2) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības riska profils būtiski atšķiras no pieņēmumiem par attiecīgās sabiedrības riska profilu, kas izmantoti maksāspējas kapitāla prasības aprēķinā ar pilnīgu vai daļēju iekšējo modeli atbilstoši šā likuma 121., 122., 123., 124., 125., 126., 127., 128. un 129. panta prasībām, jo atsevišķi izmērāmie riski ir aptverti nepietiekamā apmērā un iekšējā modeļa pielāgošana, lai tas labāk atbilstu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas riska profilam, nav notikusi plānotajā termiņā;
- 3) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības pārvaldības sistēma būtiski neatbilst šā likuma VII un VIII nodaļā noteiktajām prasībām un nenedrošina iespēju pienācīgi identificēt, izmērīt, kontrolēt un pārvaldīt riskus, kā arī ziņot par tiem riskiem, kuriem ir vai var tikt pakļauta attiecīgā sabiedrība, un citu šajā likumā paredzēto uzraudzības pasākumu piemērošana pati par sevi nenovērsīs konstatētos trūkumus plānotajā termiņā;
- 4) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība piemēro šā likuma 112. pantā noteikto atbilstības korekciju vai 114. pantā noteikto svārstīguma korekciju un attiecīgās sabiedrības riska profils būtiski atšķiras no pieņēmumiem, kas ir šo korekciju pamatā.

(2) Komisija šā panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajos gadījumos papildu kapitāla prasību nosaka tādā apmērā, lai nodrošinātu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības darbības atbilstību šā likuma 119. panta trešajā un ceturtajā daļā noteiktajām prasībām.

(3) Komisija, pieņemot lēmumu par papildu kapitāla prasības noteikšanu šā panta pirmās daļas 3. punktā noteiktajos gadījumos, izvērtē papildu kapitāla prasības samērīgumu ar apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības darbības pārbaudē konstatēto trūkumu radīto būtisko risku, kas kalpo par pamatu tam, lai tiktu pieņemts lēmums par papildu kapitāla prasības noteikšanu attiecīgajai sabiedrībai.

(4) Komisija, pieņemot lēmumu par papildu kapitāla prasības noteikšanu šā panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajos gadījumos, izvērtē papildu kapitāla prasības samērīgumu ar apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības būtisko risku, kas izriet no šā panta pirmās daļas 4. punktā noteiktās būtiskās atšķirības no pieņēmumiem.

(5) Ja ir konstatēti šā panta pirmās daļas 4. punktā noteiktie apstākļi, Komisija papildu kapitāla prasību nosaka atbilstoši būtiskiem riskiem, kas izriet no šajā punktā noteiktajām atšķirībām.

(6) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība 30 dienu laikā pēc tam, kad saņemts Komisijas lēmums par papildu kapitāla prasības noteikšanu, iesniedz Komisijai saskaņošanai pasākumu plānu. Plānā norāda konkrētus pasākumu izpildes termiņus Komisijas veiktajā attiecīgās sabiedrības darbības pārbaudē to konstatēto trūkumu novēršanai, kuri kalpoja par pamatu papildu kapitāla prasības noteikšanai.

(7) Komisija lēmumu par papildu kapitāla prasības noteikšanu pārskata 12 mēnešu laikā no attiecīgā lēmuma pieņemšanas dienas un turpmāk pārskata reizi gadā. Komisija atceļ lēmumu par papildu kapitāla prasības noteikšanu, kad apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība ir novērsusi trūkumus, kas kalpoja par pamatu papildu kapitāla prasības noteikšanai.

(8) Maksāspējas kapitāla prasība apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībai, kurai Komisija ir noteikusi papildu kapitāla prasību, no dienas, kad saņemts lēmums par papildu kapitāla prasības noteikšanu, līdz šā lēmuma atcelšanas dienai ir aprēķināts lielums, ko iegūst, summējot attiecīgās sabiedrības aprēķināto maksāspējas kapitāla prasību ar Komisijas noteikto papildu kapitāla prasību.

(9) Papildu kapitāla prasību, kas noteikta šā panta pirmās daļas 3. punktā minētajos gadījumos, nedrīkst iekļaut maksātspējas kapitāla prasībā, kura izmantota šā likuma 103. panta otrajā daļā minētās riska rezerves aprēķināšanai.

(10) Nosacījumus papildu kapitāla prasības noteikšanai un papildu kapitāla prasības aprēķina metodoloģiju nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

47. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrība var visus noslēgtos apdrošināšanas līgumus vai daļu no tiem nodot citam apdrošināšanas komersantam vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei, kura ir tiesīga veikt apdrošināšanu dalībvalstī. Apdrošināšanas sabiedrība nedrīkst nodot apdrošināšanas līgumus nedalībvalsts apdrošinātājam vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei, kura reģistrēta nedalībvalstī.

(2) Pārapirošināšanas sabiedrība var visus noslēgtos pārapirošināšanas līgumus vai daļu no tiem nodot citam pārapirošināšanas vai apdrošināšanas komersantam vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei, kura ir tiesīga veikt apdrošināšanu dalībvalstī. Pārapirošināšanas vai apdrošināšanas sabiedrība nedrīkst nodot pārapirošināšanas līgumus nedalībvalsts pārapirošinātājam.

(3) Atļauju visu noslēgto līgumu vai daļas no tiem nodošanai izsniedz Komisija. Lēmumu par atļaujas izsniegšanu vai par atteikumu to izsniegt Komisija pieņem 30 dienu laikā pēc visu nepieciešamo dokumentu un informācijas saņemšanas.

(4) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle, kura pārņem līgumus, iesniedz Komisijai informāciju, kas apliecina šajā likumā noteikto prasību izpildi pēc līgumu pārņemšanas.

(5) Ja visi noslēgtie līgumi vai daļa no tiem nodota apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībai vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei Latvijas Republikā, Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu par atļaujas izsniegšanu, ja ir pārliecinājusies, ka pēc līgumu pārņemšanas tiks izpildītas šajā likumā noteiktās prasības.

(6) Ja visi noslēgtie līgumi vai daļa no tiem tiek nodota dalībvalsts apdrošinātājam vai pārapirošinātājam, Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu par atļaujas izsniegšanu pēc tam, kad saņemts attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādes apliecinājums, kurā norādīts, ka pēc līgumu pārņemšanas dalībvalsts apdrošinātāja vai pārapirošinātāja rīcībā būs izmantojamais pašu kapitāls maksātspējas kapitāla prasības apmērā.

(7) Ja visi noslēgtie līgumi vai daļa no tiem tiek nodota nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei, kurai citā dalībvalstī ir tiesības veikt apdrošināšanu, Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu par atļaujas izsniegšanu pēc tam, kad saņemts attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādes apliecinājums, kurā norādīts, ka dalībvalsts likumi atļauj pārņemt līgumus un pēc līgumu pārņemšanas nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles rīcībā būs izmantojamais pašu kapitāls maksātspējas kapitāla prasības apmērā, un ja attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestāde piekrīt šādam darījumam.

(8) Ja apdrošināšanas sabiedrība nodod citā dalībvalstī atvērtajai filiālei noslēgtos līgumus vai daļu no tiem, Komisija konsultējas ar filiāles dalībvalsts uzraudzības iestādi. Lēmumu par atļaujas izsniegšanu līgumu nodošanai Komisija ir tiesīga pieņemt pēc tam, kad saņemta dalībvalsts uzraudzības iestādes piekrišana. Ja triju mēnešu laikā no pieprasījuma izsūtīšanas dienas dalībvalsts uzraudzības iestādes atbilde nav saņemta, tiek uzskatīts, ka tā ir piekritusi līgumu nodošanai.

(9) Ja ar apdrošināto risku saistītie apdrošinātie objekti atrodas citās dalībvalstīs, Komisija nekavējoties informē par to šo dalībvalstu uzraudzības iestādes. Lēmumu par atļaujas izsniegšanu līgumu nodošanai Komisija ir tiesīga pieņemt pēc tam, kad saņemta šo dalībvalstu apdrošinātāju uzraudzības iestāžu piekrišana. Ja triju mēnešu laikā no pieprasījuma izsūtīšanas dienas dalībvalstu apdrošinātāju uzraudzības iestāžu atbildes nav saņemtas, tiek uzskatīts, ka tās ir piekritušas līgumu nodošanai.

(10) Ja ar apdrošināto risku saistītie apdrošinātie objekti atrodas Latvijas Republikā, Komisija triju mēnešu laikā pēc attiecīgā pieprasījuma saņemšanas no dalībvalsts uzraudzības iestādes informē to, vai tā piekrit līgumu nodošanai.

(11) Komisija nosaka kārtību, kādā tā izsniedz atļauju apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībai nodot visus noslēgtos apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas līgumus vai daļu no tiem.

48. pants. (1) Apdrošināšanas līgumus citam apdrošināšanas komersantam nodod kopā ar tiem atbilstošajiem tehnisko rezervju segumam izmantotajiem aktīviem.

(2) Ja apdrošināšanas līgumi tiek nodoti bez tiem atbilstošajiem tehnisko rezervju segumam izmantotajiem aktīviem, apdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle, kas pārņem šos līgumus, iesniedz Komisijai tehnisko rezervju seguma atjaunošanas plānu.

49. pants. (1) Pārapdrošināšanas līgumus citam apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas komersantam nodod kopā ar tiem atbilstošajiem tehnisko rezervju segumam izmantotajiem aktīviem.

(2) Ja pārapdrošināšanas līgumi tiek nodoti bez tiem atbilstošajiem tehnisko rezervju segumam izmantotajiem aktīviem, apdrošināšanas sabiedrība, nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle vai pārapdrošināšanas sabiedrība, kas pārņem šos līgumus, iesniedz Komisijai tehnisko rezervju seguma atjaunošanas plānu.

50. pants. (1) Ja ar apdrošināto risku saistītie apdrošinātie objekti atrodas Latvijas Republikā, tad, lai informētu apdrošinājumaņēmējus, apdrošinātos un citas personas, kurām ir tiesības un pienākumi atbilstoši noslēgtajiem un nodotajiem apdrošināšanas līgumiem, apdrošināšanas komersants un nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle, kurai citā dalībvalstī ir tiesības veikt apdrošināšanu, pēc tam, kad saņemta atļauja nodot apdrošināšanas līgumus, nekavējoties iesniedz Komisijai sludinājumu publicēšanai tās mājaslapā internetā. Sludinājumā norāda nododamos apdrošināšanas līgumus, personu, kura pieņēmusi šos apdrošināšanas līgumus (arī tās juridisko adresi), un apdrošināšanas līgumu nodošanas datumu.

(2) Ja ar apdrošināto risku saistītie apdrošinātie objekti atrodas dalībvalstī, sludinājumu publicē, ievērojot kārtību, kāda noteikta attiecīgās dalībvalsts normatīvajos aktos.

51. pants. (1) Apdrošināšanas līgumu nodošana no šā darījuma spēkā stāšanās dienas ir saistoša apdrošinājumaņēmējiem, apdrošinātajiem un citām personām, kurām ir tiesības un pienākumi atbilstoši noslēgtajiem un nodotajiem apdrošināšanas līgumiem. Pēc apdrošināšanas līgumu pārņemšanas paliek spēkā visas no šiem līgumiem izrietošās pušu tiesības un pienākumi.

(2) Pārapdrošināšanas līguma nodošana no šā darījuma spēkā stāšanās dienas ir saistoša pārapdrošinājumaņēmējiem un citām personām, kurām ir tiesības un pienākumi atbilstoši noslēgtajiem un nodotajiem pārapdrošināšanas līgumiem. Pēc pārapdrošināšanas līgumu pārņemšanas paliek spēkā visas no šiem līgumiem izrietošās pušu tiesības un pienākumi.

(3) Komerclikuma 20. panta pirmās daļas un 351. panta noteikumi par solidāru atbildību neattiecas uz apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas līgumu nodošanu, kā arī ar apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniekiem noslēgto līgumu nodošanu un saistībām, kas izriet no apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas starpnieku profesionālās darbības, ja šie līgumi vai saistības tiek nodotas vienlaikus ar apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas līgumiem. Ja sadalīšanas procesā tiek nodota tikai daļa no sadalāmās apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības mantas, iegūstošā apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība neatbild par tām sadalāmās attiecīgās sabiedrības saistībām, kas izriet no tiem apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas līgumiem un ar apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniekiem noslēgtajiem līgumiem, kuri reorganizācijas procesā netiek nodoti iegūstošajai apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībai.

(4) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas līgumu un ar to saistīto blakustiesību, kā arī ar apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniekiem noslēgto līgumu nodošanai nav nepieciešams saņemt šo līgumu otras slēdzējpusē un citu personu piekrišanu.

(5) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas līgumu nodošanas gadījumā ar šo līgumu saistīto ziņu sniegšana līgumu pārņēmējam nav uzskatāma par likumā noteikto prasību neievērošanu.

52. pants. Lai novērstu apdrošināšanas sabiedrības maksātnespēju un aizsargātu apdrošinājuma ņēmēju intereses, Komisija var likt apdrošināšanas sabiedrībai visus noslēgtos apdrošināšanas līgumus vai daļu no tiem nodot citam apdrošināšanas komersantam, kurš ir piekritis pieņemt šos līgumus.

B sadaļa

Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas darbības nosacījumi

VII nodaļa

Pārvaldības sistēmas vispārīgie noteikumi

53. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība nodrošina tās darbības raksturam, apjomam un sarežģītībai piemērotas visaptverošas un efektīvas pārvaldības sistēmas izveidi un darbību atbilstoši šīs un VIII nodaļas prasībām. Pārvaldības sistēma ietver un nodrošina vismaz šādus pamatelementus:

- 1) pārskatāmu apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības organizatorisko struktūru ar skaidri noteiktu pienākumu, pilnvaru un atbildības sadalījumu;
- 2) efektīvu iekšējās informācijas apmaiņas sistēmu;
- 3) regulāru izveidotās pārvaldības sistēmas darbības pārraudzību.

(2) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība izstrādā un apstiprina vismaz šādas politikas un procedūras:

- 1) risku pārvaldības politiku un procedūru;
- 2) iekšējās kontroles politiku un procedūru;
- 3) iekšējā audita politiku un procedūru;
- 4) ārpakalpojumu saņemšanas politiku un procedūru, ja attiecīgā sabiedrība izmanto ārpakalpojumu sniedzēju pakalpojumus.

(3) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības valde ir atbildīga par šā panta otrajā daļā noteikto politiku un procedūru ieviešanu un ievērošanu.

(4) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība šā panta otrajā daļā noteiktās politikas un procedūras rakstveidā iesniedz Komisijai 10 dienu laikā pēc to apstiprināšanas, kā arī informē Komisiju par visām izmaiņām tajās.

(5) Vismaz reizi gadā apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība izvērtē šā panta otrajā daļā noteikto politiku un procedūru ievērošanu un to atbilstību attiecīgās sabiedrības darbībai. Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības pienākums ir nekavējoties pilnveidot attiecīgo politiku vai procedūru, ja ir notikušas būtiskas izmaiņas šīs sabiedrības darbībā.

(6) Komisija nosaka minimālās prasības attiecībā uz apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības pārvaldības sistēmas izveidi un darbību.

(7) Prasības šajā pantā minēto sistēmu elementiem nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

54. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, izmantojot tās darbībai atbilstošas sistēmas, resursus un procedūras, savlaicīgi veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu savas darbības nepārtrauktību un veikto darījumu regularitāti.

(2) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība izstrādā un apstiprina plānu neparedzētu situāciju novēršanai. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības valde ir atbildīga par minētā plāna regulāru pārskatīšanu un tā precizēšanu atbilstoši izmaiņām attiecīgās sabiedrības darbībā un ārējā vidē.

55. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vismaz reizi gadā veic stresa testu, kurā izvērtē un dokumentē iespējamās attīstības scenārijus. Stresa testā izmanto jutīguma un scenāriju analīzi. Jutīguma testu veic, lai noteiktu atsevišķa riska faktora izraisītu nelabvēlīgu izmaiņu ietekmi, savukārt scenāriju analīzi veic, lai noteiktu vairāku riska faktoru izraisītu vienlaicīgu nelabvēlīgu izmaiņu ietekmi, novērtējot ārkārtēju, bet, iespējams, nelabvēlīgu notikumu vai tirgus nosacījumu izmaiņu cēloni. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības valde, ņemot vērā būtiskos riskus un tiem atbilstošos riska faktorus, izstrādā un apstiprina stresa testa veikšanas kārtību un ir atbildīga par šīs kārtības ievērošanu.

(2) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības valde apstiprina stresa testa rezultātus un pieņem lēmumu par veicamajām darbībām stresa testā minēto notikumu vai tirgus nosacījumu izmaiņu iestāšanās gadījumā. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība stresa testa rezultātus un lēmumu par veicamajām darbībām iesniedz Komisijai 10 dienu laikā pēc šā lēmuma pieņemšanas.

(3) Komisija ir tiesīga noteikt papildu prasības stresa testa veikšanai un izmantotās analīzes veikšanas kārtību.

56. pants. Komisija ir tiesīga pārbaudīt apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības pārvaldības sistēmu un novērtēt šīs sabiedrības konstatētos riskus, kas var skart tās finanšu stabilitāti.

57. pants. Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai pārvaldības sistēma tiek uzlabota un nostiprināta, nodrošinot tās atbilstību šā likuma VII un VIII nodaļā noteiktajam.

58. pants. (1) Par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības valdes locekli, iekšējā audita dienesta vadītāju, nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles vadītāju, kā arī personu, kas, pieņemot būtiskus lēmumus apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vārdā, rada attiecīgai sabiedrībai vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei civiltiesiskas saistības, var būt persona, kura atbilst šādām prasībām:

- 1) tā ir pietiekami kompetenta jomā, par kuru ir atbildīga, un spēj nodrošināt, ka apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības valde (vadība) tiek izveidota tā, lai šī sabiedrība būtu spējīga pastāvīgi, profesionāli, kvalitatīvi un atbilstoši normatīvo aktu prasībām veikt apdrošināšanu vai pārapirošināšanu;
- 2) tai ir nepieciešamā izglītība un ne mazāk kā triju gadu darba pieredze attiecīgajā jomā;
- 3) tai ir nevainojama reputācija;
- 4) tai nav atņemtas un nav bijušas atņemtas tiesības veikt komercdarbību.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajai personai ir nevainojama reputācija, ja tā neatbilst šā likuma 59. panta pirmajai daļai un nav konstatēti tādi apstākļi, kas nav savienojami ar šā panta pirmajā daļā minēto amata pienākumu veikšanu.

(3) Pirms šā panta pirmajā daļā minētās personas sāk pildīt amata pienākumus, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle par to informē Komisiju.

(4) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja pienākums ir pašam vai pēc Komisijas ierosinājuma nekavējoties atsaukt no amata šā panta pirmajā daļā minēto personu, ja tiek konstatēts, ka:

- 1) tā neatbilst amatam;
- 2) tās rīcība ir kaitējusi apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles finansiālajai stabilitātei vai radījusi situāciju, kas var apdraudēt apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles finansiālo stabilitāti vai apdrošinājuma ņēmēju intereses;
- 3) tā neievēro apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles izstrādāto politiku un procedūras;
- 4) tā neatbilst šā panta pirmās daļas prasībām vai uz to ir attiecināmi 59. panta nosacījumi.

(5) Ja Komisijas pieņemtais lēmums par šā panta pirmajā daļā minēto personu atsaukšanu no amata tiek pārsūdzēts, pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

59. pants. (1) Par apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības valdes locekli, iekšējā audita dienesta vadītāju, nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles vadītāju, kā arī personu, kas, pieņemot būtiskus lēmumus apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles vārdā, rada attiecīgajai sabiedrībai vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei civiltiesiskas saistības, nevar būt persona:

- 1) kura ir notiesāta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu;
- 2) kura ir notiesāta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kaut arī atbrīvota no soda izciešanas sakarā ar noilgumu, apžēlošanu vai amnestiju;
- 3) pret kuru ierosinātais kriminālprocess par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ir izbeigts sakarā ar noilgumu vai amnestiju;
- 4) kura saukta pie kriminālatbildības par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, bet kriminālprocess pret to izbeigts uz nereabilitējoša pamata.

(2) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja pienākums ir pašam vai pēc Komisijas ierosinājuma nekavējoties atsaukt no amata šā panta pirmajā daļā minētās personas, ja uz tām var attiecināt šā panta pirmās daļas nosacījumus.

(3) Ja Komisijas pieņemtais lēmums par šā panta pirmajā daļā minēto personu atsaukšanu no amata tiek pārsūdzēts, pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

60. pants. Komisijai iesniedzamie dokumenti, kas apliecina šā likuma 59. panta pirmās daļas nosacījumu izpildi, nedrīkst būt vecāki par trim mēnešiem.

61. pants. (1) Par apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības padomes locekli, arī padomes priekšsēdētāju, ir tiesīga būt persona, kura atbilst šā likuma 58. panta pirmajā daļā noteiktajam. Par apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības padomes priekšsēdētāju un padomes locekli nav tiesīga būt persona, uz kuru attiecināmi šā likuma 59. panta pirmās daļas nosacījumi.

(2) Akcionāru, biedru vai dalībnieku sapulces pienākums ir pašai vai pēc Komisijas ierosinājuma nekavējoties atsaukt no amata šā panta pirmajā daļā minēto personu, ja tiek konstatēts, ka tā neatbilst amatam, tās rīcība ir kaitējusi apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības finansiālajai stabilitātei vai radījusi situāciju, kas var apdraudēt apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības finansiālo stabilitāti, un ja tā neatbilst šā panta pirmajā daļā noteiktajam.

(3) Ja Komisijas pieņemtais lēmums par šā panta pirmajā daļā minēto personu atsaukšanu no amata tiek pārsūdzēts, pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

62. pants. (1) Lai pārlicinātos par šā likuma 58. panta pirmajā daļā un 61. panta pirmajā daļā noteikto personu atbilstību šā likuma prasībām, Komisija ir tiesīga uzaicināt uz pārrunām šā likuma 58. panta pirmajā daļā un 61. panta pirmajā daļā minētās personas.

(2) Komisija 30 dienu laikā pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas ir tiesīga neatļaut šā likuma 58. panta pirmajā daļā un 61. panta pirmajā daļā minētajai personai sākt uzticēto pienākumu pildīšanu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālē, ja tā neatbilst šā likuma prasībām vai ja Komisija nevar pārlicināties par tās atbilstību šā likuma prasībām.

(3) Šā likuma 58. panta pirmajā daļā un 61. panta pirmajā daļā minētās amatpersonas var sākt pildīt savus pienākumus pēc Komisijas atļaujas saņemšanas.

(4) Ja šā likuma 58. panta pirmajā daļā un 61. panta pirmajā daļā minētā amatpersona netiek ievēlēta (iecelta) amatā vai beidz pildīt amata pienākumus, apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība rakstveidā, norādot iemeslus, paziņo to Komisijai. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība šajā daļā minēto informāciju sniedz 10 darbdienu laikā pēc attiecīgā lēmuma pieņemšanas.

(5) Komisija nosaka iesniedzamos dokumentus un kārtību, kādā tā izvērtē šā likuma 58. panta pirmajā daļā un 61. panta pirmajā daļā minēto personu atbilstību šā likuma prasībām.

63. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība, norādot iemeslus, informē Komisiju, ja kāda no šā likuma 58. panta pirmajā daļā un 61. panta pirmajā daļā minētajām personām tiek atcelta no amata, jo tā vairs neatbilst šā likuma 58. panta pirmajā daļā un 61. panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.

64. pants. (1) Lai nodrošinātu visu ar apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības darbību saistīto atsevišķo risku un savstarpēji saistīto risku, kuriem šī sabiedrība ir pakļauta vai var tikt pakļauta, savlaicīgu identificēšanu, mērīšanu, monitoringu, pārvaldību un ziņošanu par tiem, attiecīgā sabiedrība nodrošina efektīvas risku pārvaldības sistēmas izveidi un darbību, ietverot to organizatoriskajā struktūrā un lēmumu pieņemšanas procesos. Lai nodrošinātu risku pārvaldības procesa nepārtrauktību, apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība atbilstoši veiktajai darbībai izstrādā un apstiprina risku pārvaldības stratēģiju, risku pārvaldības metodes un iekšējās informācijas apmaiņas procedūru.

(2) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības valde nodrošina, ka risku pārvaldības sistēma aptver visus riskus, kas iekļaujami maksātspējas kapitāla prasības aprēķinā atbilstoši šā likuma 119. panta piektajā un sestajā daļā noteiktajām prasībām, kā arī tos darbībai būtiskos riskus, kuri nav iekļauti vai netiek pilnā apmērā iekļauti maksātspējas kapitāla prasības aprēķinā.

(3) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības izveidotā risku pārvaldības sistēma un atbilstoši šā likuma 53. pantā noteiktajam izstrādātā un apstiprinātā risku pārvaldības politika aptver vismaz šādus darbības virzienus:

- 1) apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas risku parakstīšanu un tehnisko rezervju izveidošanu;
- 2) aktīvu un saistību pārvaldību;
- 3) ieguldījumu darbību, tajā skaitā darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem un tiem pielīdzināmus darījumus;
- 4) likviditātes un koncentrācijas riska pārvaldību;
- 5) operacionālā riska pārvaldību;
- 6) cedēto pārapsedrošināšanu un retrocesiju, kā arī citas riska mazināšanas metodes.

(4) Ja apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība piemēro šā likuma 112. pantā noteikto atbilstības korekciju vai 114. pantā noteikto svārstīguma korekciju, tā izstrādā likviditātes plānu, kurā norāda ienākošo un izejošo naudas plūsmu prognozi aktīviem un saistībām, uz kurām attiecas šīs korekcijas.

(5) Veicot aktīvu un saistību pārvaldību, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība regulāri novērtē:

- 1) tehnisko rezervju un izmantojamā pašu kapitāla jutīgumu pret pieņēmumiem, kas ir šā likuma 111. pantā noteiktās attiecīgās bezriskā procentu likmju termiņstruktūras ekstrapolācijas pamatā;
- 2) ja tiek piemērota šā likuma 112. pantā noteiktā atbilstības korekcija:
 - a) tehnisko rezervju un izmantojamā pašu kapitāla jutīgumu pret pieņēmumiem, kas ir atbilstības korekcijas aprēķināšanas pamatā, arī šā likuma 113. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktās pamata likmju starpības aprēķināšanu, kā arī aktīvu piespiedu pārdošanas iespējamo ietekmi uz izmantojamo pašu kapitālu,
 - b) tehnisko rezervju un izmantojamā pašu kapitāla jutīgumu pret izmaiņām piešķirtā aktīvu portfeļa struktūrā,
 - c) atbilstības korekcijas samazinājuma līdz nullei ietekmi;
- 3) ja tiek piemērota šā likuma 114. pantā noteiktā svārstīguma korekcija:
 - a) tehnisko rezervju un izmantojamā pašu kapitāla jutīgumu pret pieņēmumiem, kas ir svārstīguma korekcijas aprēķināšanas pamatā, un aktīvu piespiedu pārdošanas iespējamo ietekmi uz atbilstošajiem pašu līdzekļiem,
 - b) svārstīguma korekcijas samazinājuma līdz nullei ietekmi.

(6) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība šā panta piektajā daļā noteiktos novērtējumus veic reizi gadā un to rezultātus iesniedz Komisijai kā daļu no pārskata kopā ar šā likuma 42. pantā noteikto informāciju. Ja atbilstības korekcijas vai svārstīguma korekcijas samazinājuma līdz nullei rezultātā netiek nodrošināta maksātspējas kapitāla prasības izpilde atbilstoši šā likuma prasībām, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība papildus iesniedz Komisijai pasākumu plānu izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz maksātspējas kapitāla prasībai vai šīs sabiedrības riska profila samazināšanai, lai atjaunotu atbilstību maksātspējas kapitāla prasībai.

(7) Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība piemēro šā likuma 114. pantā noteikto svārstīguma korekciju, šā likuma 53. panta otrajā daļā noteiktajā risku pārvaldības politikā tā ietver procedūru par svārstīguma korekcijas piemērošanas kritērijiem.

(8) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība ieguldījumu riska pārvaldības procesā nodrošina nepārtrauktu visu ieguldījumu atbilstību šā likuma XVI nodaļā noteiktajam.

(9) Risku pārvaldības sistēmas izveidei un nepārtraukta risku pārvaldības procesa nodrošināšanai apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība izveido risku pārvaldības funkciju.

(10) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības, kas maksātspējas kapitāla prasības aprēķināšanai izmanto pilnīgu vai daļēju iekšējo modeli, ko apstiprinājusi Komisija atbilstoši šā likuma 121. un 122. pantam, par risku pārvaldības funkciju atbildīgā persona papildus veic šādus pienākumus:

- 1) izveido un ievieš iekšējo modeli;
- 2) pārbauda iekšējo modeli un novērtē tā atbilstību;
- 3) dokumentē informāciju par iekšējo modeli un par visām veiktajām izmaiņām tajā;
- 4) analizē iekšējā modeļa spēju izpildīt tam paredzētās funkcijas un sagatavo ziņojumus par veikto analīzi;
- 5) informē valdi par iekšējā modeļa spēju izpildīt tam paredzētās funkcijas, sniedz priekšlikumus par nepieciešamajiem iekšējā modeļa uzlabojumiem un sagatavo ziņojumus valdei par veiktajiem pasākumiem konstatēto trūkumu novēršanai.

(11) Ja apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrība tehnisko rezervju un maksātspējas kapitāla prasības aprēķināšanai izmanto ārējo kreditreitinga novērtējumu, tad, lai nepieļautu pārmērīgu paļaušanos uz ārējām kredītu novērtēšanas institūcijām, šī sabiedrība sava riska

pārvaldības procesa ietvaros, ja iespējams, papildus novērtē šā ārējā kredītreitinga novērtējuma izmantošanas piemērotību.

(12) Prasības šajā pantā minēto sistēmu elementiem un risku pārvaldības funkcijai nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

65. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība risku pārvaldības sistēmas ietvaros veic to risku, kuriem šī sabiedrība ir pakļauta vai var tikt pakļauta, un maksāspējas pašu novērtējumu.

(2) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība, veicot risku un maksāspējas pašu novērtējumu, nodrošina šādu nosacījumu izpildi:

- 1) vispārējās maksāspējas vajadzības novērtē, ņemot vērā attiecīgās sabiedrības riska profilu, apstiprinātos pieļaujamos riska limitus un darbības stratēģiju. Maksāspējas novērtējumam izmanto metodes, kas ļauj novērtēt to risku, kuriem apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība ir pakļauta vai var tikt pakļauta, iespējamo ietekmi īstermiņā un ilgtermiņā un nodrošina visu izmantoto metožu dokumentēšanu;
- 2) nodrošina, lai pastāvīgi tiek kontrolēta kapitāla prasību izpildes atbilstība šā likuma XIV un XV nodaļā noteiktajam un tehnisko rezervju veidošanas atbilstība šā likuma XIII nodaļā noteiktajam;
- 3) novērtē, cik būtiski attiecīgās sabiedrības riska profils atšķiras no šā likuma 119. panta trešajā un ceturtajā daļā noteiktajiem pieņēmumiem, kas izmantoti maksāspējas kapitāla prasības aprēķināšanai, ja šī sabiedrība aprēķinam izmanto standarta formulu vai ja aprēķinam tiek izmantots attiecīgās sabiedrības pilnīgs vai daļējs iekšējais modelis atbilstoši šā likuma 121., 122., 123., 124., 125., 126., 127., 128. un 129. pantā noteiktajam. Ja apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība maksāspējas kapitāla prasības aprēķināšanai izmanto iekšējo modeli, tad, veicot novērtējumu, tiek nodrošināta atkārtota kalibrēšana, lai izmērītu un kalibrētu maksāspējas kapitāla prasības aprēķinā iekļautos riskus.

(3) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība nodrošina, ka risku un maksāspējas pašu novērtējums ir attiecīgās sabiedrības apstiprinātās darbības stratēģijas sastāvdaļa un ka risku un maksāspējas pašu novērtējuma rezultāti pastāvīgi tiek ņemti vērā stratēģisko lēmumu pieņemšanas procesā.

(4) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība nedrīkst izmantot maksāspējas kapitāla prasības aprēķināšanai risku un maksāspējas pašu novērtējumu. Maksāspējas kapitāla prasību var koriģēt tikai atbilstoši šā likuma 46., 207., 208., 209., 210. un 214. pantā noteiktajam.

(5) Ja apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība piemēro šā likuma 112. pantā noteikto atbilstības korekciju vai 114. pantā noteikto svārstīguma korekciju, tā novērtē šā panta otrās daļas 2. punktā noteikto kapitāla prasību izpildes atbilstību divos veidos — ņemot un neņemot vērā šīs korekcijas.

66. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība nodrošina efektīvas iekšējās kontroles sistēmas izveidi un darbību, kas aptver vismaz administratīvos un grāmatvedības procesus un iekšējās kontroles procedūras, nodrošinot atbilstošu iekšējās informācijas apmaiņu visos šīs sabiedrības līmeņos.

(2) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība nodrošina, ka iekšējās kontroles sistēma ietver darbības atbilstības funkciju. Par darbības atbilstības funkciju atbildīgā persona veic šādus pienākumus:

- 1) novērtē apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības darbības atbilstību šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kas ir šai sabiedrībai saistošas, un sagatavo valdei ziņojumu par konstatētajām neatbilstībām;

- 2) novērtē tiesiskajā vidē sagaidāmo izmaiņu iespējamo ietekmi uz apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības darbību, kā arī identificē un novērtē atbilstības risku;
- 3) par katru šā panta otrās daļas 1. un 2. punktā veikto novērtējumu sagatavo rakstveida ziņojumu attiecīgās sabiedrības valdei.

(3) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības valde izskata par darbības atbilstības funkciju atbildīgās personas sagatavoto ziņojumu, attiecībā uz katru konstatēto trūkumu un sniegto ieteikumu pieņem lēmumu par veicamajiem pasākumiem un nodrošina pieņemto lēmumu izpildi.

(4) Prasības šajā pantā minēto sistēmu elementiem un darbības atbilstības funkcijai nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

67. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība nodrošina efektīvu iekšējā audita funkcijas darbību.

(2) Par iekšējā audita funkciju atbildīgā persona:

- 1) vismaz reizi gadā novērtē iekšējās kontroles sistēmas un citu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības pārvaldības sistēmas elementu atbilstību šīs sabiedrības darbībai;
- 2) vismaz reizi gadā novērtē iekšējās kontroles sistēmas un citu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības pārvaldības sistēmas elementu darbības efektivitāti;
- 3) vismaz reizi gadā sagatavo rakstveida ziņojumu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības padomei un valdei par pārbaudes laikā konstatētajiem trūkumiem iekšējās kontroles sistēmā un citos šīs sabiedrības pārvaldības sistēmas elementos un sniedz ieteikumus to uzlabošanai.

(3) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības valde izskata par iekšējā audita funkciju atbildīgās personas sagatavoto ziņojumu, attiecībā uz katru konstatēto trūkumu un sniegto ieteikumu pieņem lēmumu par veicamajiem pasākumiem un nodrošina pieņemto lēmumu izpildi.

(4) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība nodrošina, ka par iekšējā audita funkciju atbildīgās personas darbība ir objektīva un neatkarīga no šīs sabiedrības darbības funkcijām.

(5) Prasības šajā pantā minētajai iekšējā audita funkcijai nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

68. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība nodrošina efektīvas aktuārās funkcijas darbību.

(2) Par aktuāro funkciju atbildīgā persona:

- 1) koordinē tehnisko rezervju aprēķināšanu;
- 2) nodrošina tehnisko rezervju aprēķināšanai izmantoto metodoloģiju, modeļu un pieņēmumu piemērotību;
- 3) novērtē tehnisko rezervju aprēķināšanai izmantoto datu pietiekamību un kvalitāti;
- 4) salīdzina tehniskās rezerves vislabāko aplēsi ar pieredzi;
- 5) informē valdi par tehnisko rezervju aprēķinu ticamību un atbilstību;
- 6) pārrauga tehnisko rezervju aprēķinu šā likuma 109. pantā noteiktajā gadījumā;
- 7) izsaka viedokli par kopējo risku parakstīšanas politiku;
- 8) izsaka viedokli par cedētās pārapsedrošināšanas un retrocesijas izkārtojuma atbilstību;
- 9) saskaņā ar šā likuma 64. panta prasībām piedalās efektīvas risku pārvaldības sistēmas izveidē, lai nodrošinātu risku modelēšanu kapitāla prasību aprēķināšanai atbilstoši šā likuma XIV un XV nodaļā noteiktajam vai pārapsedrošināšanas sabiedrības risku un maksāspējas pašu novērtējumu atbilstoši šā likuma 65. pantam.

(3) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība nodrošina, ka šā panta otrajā daļā minētos pienākumus izpilda personas ar aktuārmatemātikas un finanšu matemātikas zināšanām un pieredzi, kas atbilst attiecīgās sabiedrības darbības veidiem, to apjomam un apdrošināšanas darbībai raksturīgo risku sarežģītībai, un tas ir uzskatāmi pierādāms, šīm personām izmantojot piemērotus profesionālos un citus standartus.

(4) Prasības šajā pantā minētajai aktuārajai funkcijai nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

69. pants. (1) Par apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības izpildinstitūcijas locekli var būt persona, kura atbilst šādām prasībām:

- 1) tā ir pietiekami kompetenta jomā, par kuru ir atbildīga;
- 2) tai ir ne mazāk kā triju gadu darba pieredze attiecīgajā jomā;
- 3) tai ir nevainojama reputācija;
- 4) tai nav atņemtas un nav bijušas atņemtas tiesības veikt komercdarbību;
- 5) tā nav sodīta par tišiem noziedzīgiem nodarījumiem vai ir rehabilitēta, vai tai ir noņemta vai dzēsta sodāmība, vai tā nav saukta pie kriminālatbildības.

(2) Pirms šā panta pirmajā daļā minētā persona sāk pildīt amata pienākumus, apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība par to informē Komisiju. Komisija ne vēlāk kā mēneša laikā no dienas, kad saņemta šajā daļā minētā informācija, izvērtē personas atbilstību šā panta pirmās daļas prasībām. Komisija šajā daļā minētajā termiņā pieņem lēmumu aizliegt personai ieņemt šā panta pirmajā daļā noteikto amatu, ja tā neatbilst šā panta pirmās daļas prasībām, un nekavējoties par to paziņo attiecīgajai personai un apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībai.

(3) Komisija var ierosināt, lai no amata nekavējoties tiek atsaukts apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības izpildinstitūcijas loceklis, ja tas neatbilst šā panta pirmās daļas prasībām vai neievēro apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības izstrādāto politiku vai procedūru.

70. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība nodrošina visu noslēgto apdrošināšanas un pārapdrošināšanas līgumu reģistrāciju. Reģistru kārtu elektroniski, tajā iekļauj minēto līgumu un to grozījumu tekstu, un reģistra programmnodrošinājums dod iespēju izsekot visiem ierakstiem un grozījumiem, kas ierakstos izdarīti iepriekš.

(2) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība nodrošina visu noslēgto ieguldījumu līgumu, cedētās pārapdrošināšanas līgumu un retrocesijas līgumu, kā arī ar apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniekiem noslēgto līgumu reģistrāciju. Reģistru kārtu elektroniski, tajā iekļauj minēto līgumu un to grozījumu tekstu, bet reģistra programmnodrošinājums dod iespēju izsekot visiem ierakstiem un grozījumiem, kas ierakstos izdarīti iepriekš.

(3) Ja riskus nodod cedētajā pārapdrošināšanā un retrocesijā, izmantojot pārapdrošināšanas starpnieka pakalpojumus, apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības rīcībā ir dokumenti, kuri atklāj cedētās pārapdrošināšanas un retrocesijas izkārtojumu un pārapdrošināšanas starpniekam samaksātās komisijas atlīdzības apmēru.

71. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība izstrādā un apstiprina sūdzību pārvaldības kārtību, nodrošinot sūdzībā norādīto faktu pārbaudi, iespējamo interešu konfliktu konstatēšanu un novēršanu, un ir atbildīga par šīs kārtības ievērošanu. Rakstveida informācija par sūdzību izskatīšanas procesu ir brīvi pieejama apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanas vietās un apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības mājaslapā internetā, ja tāda ir izveidota.

(2) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība regulāri izskata saņemtās sūdzības, analizē tās, izvērtē to iemeslus un cēloņus, kā arī veic pasākumus konstatēto cēloņu novēršanai.

(3) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība nodrošina saņemto sūdzību un sniegto atbilžu elektronisku reģistrāciju.

(4) Komisija nosaka saņemto sūdzību izskatīšanas un reģistrācijas kārtību, kā arī kārtību, kādā sagatavojami pārskati par sūdzībām.

VIII nodaļa Ārpakalpojumi

72. pants. Ārpakalpojumu saņemšana neatbrīvo apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrību no atbildības par likumā vai līgumā noteikto saistību izpildi.

73. pants. (1) Ārpakalpojumus, kuri nepieciešami apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības darbības nodrošināšanai, attiecīgā sabiedrība var deleģēt vienam vai vairākiem ārpakalpojumu sniedzējiem. Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība ārpakalpojumu sniedzējiem nedrīkst deleģēt:

- 1) pārvaldes institūciju pienākumus;
- 2) galvojumu un citu tādu saistību aktu izsniegšanu, ar kuriem apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība uzņēmusies pienākumu atbildēt kreditoram par trešās personas parādu;
- 3) visus tos pakalpojumus, kuri nodrošina apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas licencē atļauto apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas veikšanu.

(2) Komisija nosaka apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības būtiskas funkcijas vai darbības, par kurām saskaņā ar šajā pantā noteikto kārtību pirms to deleģēšanas ārpakalpojumu sniedzējam attiecīgā sabiedrība informē Komisiju.

(3) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība iekšējā audita funkciju drīkst deleģēt vienīgi zvērinātam revidentam vai zvērinātu revidentu komercsabiedrībai, kas vienlaikus neveic attiecīgās sabiedrības gada pārskata un konsolidētā gada pārskata pārbaudi, vai apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības mātes sabiedrībai — dalībvalsts apdrošinātājam.

(4) Vismaz 30 dienas pirms būtisku funkciju vai darbību deleģēšanas ārpakalpojumu sniedzējam apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība iesniedz Komisijai motivētu rakstveida iesniegumu, pievienojot tam dokumentu par ārpakalpojumu saņemšanas politiku un ārpakalpojumu kvalitātes uzraudzības procedūru, ja tāds jau iepriekš nav iesniegts Komisijai, un ārpakalpojuma līguma projektu. Ja ārpakalpojumu saņemšanas politikā, ārpakalpojumu kvalitātes uzraudzības procedūrā vai ārpakalpojuma līgumā tiek izdarīti grozījumi attiecībā uz ārpakalpojuma aprakstu, apjomu vai ES Regulā Nr. 2015/35 noteiktajām ārpakalpojuma līgumā iekļaujamām kvalitātes prasībām un apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības un ārpakalpojumu sniedzēja tiesībām un pienākumiem, apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība attiecīgus grozījumus iesniedz Komisijai pirms to apstiprināšanas.

(5) Ārpakalpojumu sniedzējs sāk sniegt apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībai ārpakalpojumu, ja attiecīgā sabiedrība 30 dienu laikā no visu šā panta ceturtajā daļā minēto dokumentu iesniegšanas dienas nav saņēmusi Komisijas aizliegumu saņemt ārpakalpojumu.

(6) Komisijai ir tiesības pieprasīt, lai apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība novērs trūkumus, kas radušies, saņemot ārpakalpojumu, un noteikt termiņu šo trūkumu novēršanai. Ja šajā termiņā trūkumi netiek novērsti, Komisija pieprasa, lai apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība izbeidz ārpakalpojuma līgumu, un nosaka tā izbeigšanas termiņu, kas nedrīkst būt ilgāks par trim mēnešiem.

(7) Ārpakalpojumu sniedzējs ir tiesīgs ārpakalpojuma sniegšanu deleģēt tālāk citai personai tikai ar attiecīgās apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības rakstveida piekrišanu. Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība pirms ārpakalpojuma tālākas deleģēšanas rakstveidā informē Komisiju un iesniedz tai šā panta ceturtajā daļā minētos dokumentus. Uz ārpakalpojuma sniegšanas tālāku deleģēšanu un ārpakalpojuma galīgo sniedzēju attiecināmi šā likuma noteikumi.

(8) Ja Komisijas pieņemtais lēmums par aizliegumu apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībai saņemt ārpakalpojumu no ārpakalpojumu sniedzēja, par pieprasījumu tai novērst trūkumus, kas radušies, saņemot ārpakalpojumu, vai par pieprasījumu nekavējoties pārtraukt ārpakalpojuma līgumu tiek pārsūdzēts, pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

74. pants. (1) Komisija aizliedz apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībai deleģēt būtisku funkciju vai darbību ārpakalpojumu sniedzējam, ja:

- 1) nav ievērotas šajā likumā noteiktās prasības;
- 2) ārpakalpojuma saņemšana var aizskart apdrošinājuma ņēmēju un apdrošināto likumiskās intereses;
- 3) ārpakalpojuma saņemšana var radīt ierobežojumus apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības pārvaldes institūcijām veikt tām normatīvajos aktos, statūtos vai citos iekšējos normatīvajos aktos noteiktos pienākumus;
- 4) ārpakalpojuma saņemšana liegs Komisijai veikt funkcijas, kas tai noteiktas likumā, vai ierobežos Komisijas iespējas veikt šīs funkcijas;
- 5) ārpakalpojuma līgums neatbilst likumam un nesniedz skaidru un patiesu priekšstatu par apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības un ārpakalpojumu sniedzēja paredzamo sadarbību un ārpakalpojuma apjoma un kvalitātes prasībām;
- 6) ārpakalpojuma saņemšana būtiski pasliktinās apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības pārvaldības sistēmas kvalitāti;
- 7) ārpakalpojuma saņemšana būtiski palielinās operacionālo risku.

IX nodaļa

Būtiska līdzdalība

75. pants. (1) Būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībā drīkst iegūt vienīgi persona, kura atbilst šā likuma 29. panta prasībām un nodrošina šā likuma 76. panta piektajā daļā noteikto kritēriju izpildi, turklāt šai personai jābūt finansiāli stabilai vismaz pēdējos trīs gadus, lai, ja nepieciešams, tā spētu veikt papildu ieguldījumu apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības pašu kapitāla atjaunošanai, nodrošinot attiecīgās sabiedrības minimālās kapitāla prasības un maksātspējas kapitāla prasības atbilstību likuma prasībām un apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrību darbību regulējošo prasību izpildi.

(2) Komisijai ir tiesības pieprasīt informāciju par personām, kuras pretendē uz būtisku līdzdalību (būtisku līdzdalību faktiski ieguvušajām vai aizdomās par šādas līdzdalības iegūšanu turamajām personām), to skaitā par juridisko (reģistrēto) personu īpašniekiem (patiesajiem labuma guvējiem) — fiziskajām personām, lai izvērtētu šo personu atbilstību šā likuma 76. panta piektajā daļā noteiktajiem kritērijiem.

(3) Komisijai ir tiesības identificēt uz būtisku līdzdalību pretendējošo (būtisku līdzdalību faktiski ieguvušo vai aizdomās par šādas līdzdalības iegūšanu turamo) juridisko personu akcionārus vai dalībniekus un īpašniekus (patiesos labuma guvējus), līdz ir iegūta informācija par īpašniekiem (patiesajiem labuma guvējiem) — fiziskajām personām. Šo personu identificēšanai minētajām juridiskajām personām ir pienākums iesniegt Komisijai tās pieprasīto informāciju, ja tā nav pieejama publiskajos reģistros, no kuriem Komisija ir tiesīga šādu informāciju saņemt.

(4) Ja personas, kuras tiek turētas aizdomās par būtiskas līdzdalības iegūšanu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā, nesniedz vai atsakās sniegt šā panta otrajā vai trešajā daļā minēto informāciju un kopā to dalība aptver 10 un vairāk procentus no attiecīgās sabiedrības pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju vai daļu skaita, šie akcionāri vai dalībnieki nevar izmantot visu tiem piederošo akciju vai daļu balsstiesības. Komisija par šo faktu nekavējoties informē attiecīgos akcionārus vai dalībniekus un apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrību.

76. pants. (1) Persona, kura vēlas iegūt būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā, par to iepriekš rakstveidā paziņo Komisijai. Paziņojumā norāda iegūstamo līdzdalības apmēru procentos no attiecīgās sabiedrības pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju vai daļu skaita. Paziņojumam pievieno Komisijas normatīvajos noteikumos paredzēto informāciju, kas tai nepieciešama, lai izvērtētu personas atbilstību šā panta piektajā daļā noteiktajiem kritērijiem. Paziņojumam pievienojamās informācijas sarakstu publicē Komisijas mājaslapā internetā.

(2) Ja persona vēlas palielināt savu būtisko līdzdalību, sasniedzot vai pārsniedzot 20, 33 vai 50 procentus no apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju vai daļu skaita, vai ja apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība kļūst par šīs personas meitas sabiedrību, attiecīgā persona par to iepriekš rakstveidā paziņo Komisijai. Paziņojumā norāda iegūstamo līdzdalības apmēru procentos no apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju vai daļu skaita. Paziņojumam pievieno Komisijas normatīvajos noteikumos paredzēto informāciju, kas tai nepieciešama, lai izvērtētu personas atbilstību šā panta piektajā daļā noteiktajiem kritērijiem. Paziņojumam pievienojamās informācijas sarakstu publicē Komisijas mājaslapā internetā.

(3) Komisija divu darbdienu laikā no dienas, kad saņemts šā panta pirmajā vai otrajā daļā minētais paziņojums, vai divu darbdienu laikā pēc tās pieprasītās papildu informācijas saņemšanas rakstveidā informē personu par paziņojuma vai papildu informācijas saņemšanu un par vērtēšanas perioda beigu datumu.

(4) Komisija šā panta piektajā daļā noteiktajā vērtēšanas periodā, bet ne vēlāk kā vērtēšanas perioda piecdesmitajā darbdienu ir tiesīga pieprasīt papildu informāciju par šajā pantā minētajām personām, lai izvērtētu to atbilstību šā panta piektajā daļā noteiktajiem kritērijiem.

(5) Komisija ne vēlāk kā 60 darbdienu laikā no dienas, kad personai nosūtīta šā panta trešajā daļā minētā informācija par paziņojuma saņemšanu, izvērtē personas brīvā kapitāla pietiekamību, finansiālo stabilitāti un plānotās līdzdalības iegūšanas finansiālo pamatotību, lai nodrošinātu tās apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības noturīgu un rūpīgu pārvaldību, kurā plānots iegūt līdzdalību, kā arī personas iespējamo ietekmi uz attiecīgās sabiedrības vadību un darbību. Izvērtēšanas procesā Komisija ņem vērā arī šādus kritērijus:

- 1) personas nevainojama reputācija un atbilstība šā likuma 29. panta prasībām;
- 2) tās personas nevainojama reputācija un profesionālā pieredze, kura plānotās līdzdalības iegūšanas rezultātā vadīs apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības darbību;
- 3) personas finansiālā stabilitāte, it īpaši saistībā ar veiktās vai plānotās saimnieciskās darbības veidu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā, kurā plānots iegūt līdzdalību;
- 4) vai apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība spēs pildīt šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktās regulējošās prasības un vai tās uzņēmumu grupas struktūra, kuras sastāvā šī sabiedrība iekļausies, neierobežos Komisijas iespējas veikt tai likumā noteiktās uzraudzības funkcijas, nodrošināt efektīvu informācijas apmaiņu starp uzraudzības iestādēm un noteikt uzraudzības iestāžu uzraudzības pilnvaru sadalījumu;

- 5) vai nepastāv pamatotas aizdomas, ka saistībā ar plānoto līdzdalības iegūšanu ir veikta nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un terorisma finansēšana vai mēģināts veikt šādas darbības vai ka plānotā līdzdalības iegūšana varētu palielināt šādu risku.

(6) Pieprasot šā panta ceturtajā daļā minēto papildu informāciju, Komisija ir tiesīga vienu reizi pārtraukt vērtēšanas periodu līdz dienai, kad attiecīgā informācija tiek saņemta, bet ne ilgāk kā uz 20 darbdienu. Komisija ir tiesīga pagarināt minēto vērtēšanas perioda pārtraukumu līdz 30 darbdienu, ja persona, kura vēlas iegūt, ir ieguvusi, vēlas palielināt vai ir palielinājusi savu būtisko līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā, nav pakļauta apdrošināšanas sabiedrību, pārapsedrošināšanas sabiedrību, kredītiestāžu, ieguldījumu pārvaldes sabiedrību vai ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības uzraudzībai vai šīs personas mītnes vieta nav dalībvalstī.

(7) Ja Komisija saskaņā ar šā panta sesto daļu ir pārtraukusi vērtēšanas periodu, šo pārtraukuma laiku vērtēšanas periodā neieskaita.

(8) Komisija šā panta piektajā daļā minētajā termiņā pieņem lēmumu, ar kuru aizliedz personai iegūt vai palielināt būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā, ja:

- 1) persona neatbilst šā panta piektajā daļā noteiktajiem kritērijiem;
- 2) persona nesniedz vai atsakās sniegt Komisijai šajā likumā noteikto informāciju vai Komisijas pieprasīto papildu informāciju;
- 3) no personas neatkarīgu apstākļu dēļ tai nav iespējams sniegt Komisijai šajā likumā noteikto informāciju vai Komisijas pieprasīto papildu informāciju.

(9) Komisija divu darbdienu laikā, nepārsniedzot šā panta piektajā daļā noteikto vērtēšanas periodu, pēc šā panta astotajā daļā minētā lēmuma pieņemšanas nosūta to personai, kurai aizliedz iegūt vai palielināt būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā.

(10) Ja Komisija šā panta piektajā daļā minētajā termiņā nenosūta personai lēmumu, ar kuru aizliedz šai personai iegūt vai palielināt būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā, uzskatāms, ka tā piekrit personas būtiskas līdzdalības iegūšanai vai palielināšanai attiecīgajā sabiedrībā.

(11) Šā panta piektās daļas 3. punkta noteikumi nav attiecināmi uz juridisko personu, ja tās akcijas tiek kotētas Latvijas Republikas vai citas dalībvalsts regulētajā tirgū vai tādā regulētajā tirgū, kura organizētājs ir Starptautiskās Fondu biržu federācijas pilntiesīgs loceklis, un šī juridiskā persona Komisijai sniedz ziņas par saviem akcionāriem, kuriem tajā ir būtiska līdzdalība.

(12) Komisija, ievērojot Eiropas Savienības tiesību aktu prasības, aptur paziņojuma izskatīšanu uz laiku, kas nav ilgāks par trim mēnešiem, ja komercsabiedrība, kura nav reģistrēta dalībvalstī, vēlas kļūt par apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības mātes sabiedrību.

(13) Ja Komisija ir piekritusi, ka persona iegūst vai palielina būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā, šī persona savu būtisko līdzdalību attiecīgajā sabiedrībā iegūst vai palielina ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no dienas, kad nosūtīta šā panta trešajā daļā minētā informācija par paziņojuma vai papildu informācijas saņemšanu. Ja līdz minētā termiņa beigām persona nav ieguvusi vai nav palielinājusi būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā, Komisijas piekrišana tās būtiskas līdzdalības iegūšanai vai palielināšanai attiecīgajā sabiedrībā zaudē spēku. Pēc personas motivēta rakstveida lūguma saņemšanas Komisija var lemt par minētā termiņa pagarināšanu.

(14) Šā panta astotajā daļā minētā Komisijas pieņemtā lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

77. pants. Izvērtējot šā likuma 76. panta pirmajā un otrajā daļā minētos paziņojumus, Komisija konsultējas ar attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādēm, ja būtiskas līdzdalības ieguvējs ir dalībvalsts apdrošinātājs, pārapsedrošinātājs, dalībvalstī reģistrēta kredītiestāde, ieguldījumu pārvaldes sabiedrība, ieguldījumu brokeru sabiedrība vai dalībvalsts apdrošinātāja, dalībvalsts

pārapsdrošinātāja, dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes, ieguldījumu pārvaldes sabiedrības vai ieguldījumu brokeru sabiedrības mātes sabiedrība vai persona, kas kontrolē dalībvalsts apdrošinātāju, dalībvalsts pārapsdrošinātāju, dalībvalstī reģistrētu kredītiestādi, ieguldījumu pārvaldes sabiedrību vai ieguldījumu brokeru sabiedrību, un ja, attiecīgajai personai iegūstot vai palielinot būtisku līdzdalību, apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrība kļūst par šīs personas meitas sabiedrību vai nonāk tās kontrolē.

78. pants. (1) Ja persona vēlas izbeigt savu būtisko līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrībā, tā par šādu lēmumu iepriekš rakstveidā paziņo, iesniedzot iesniegumu Komisijai. Iesniegumā norāda personas īpašumā paliekošo apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrības pamatkapitāla daļu vai balsstiesīgo akciju vai daļu skaitu procentos.

(2) Ja persona vēlas samazināt savu būtisko līdzdalību zem 20, 33 vai 50 procentiem no apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrības pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju vai daļu skaita vai apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrība pārstāj būt šīs personas meitas sabiedrība, tā par šādu lēmumu iepriekš rakstveidā paziņo, iesniedzot iesniegumu Komisijai.

79. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrība nekavējoties, tiklīdz par to ir uzzinājusi, rakstveidā paziņo, iesniedzot iesniegumu Komisijai, par ikvienas personas būtiskas līdzdalības iegūšanu, palielināšanu vai samazināšanu. Iesniegumā norāda attiecīgās personas līdzdalības apmēru procentos no apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrības pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju vai daļu skaita vai informāciju par būtiskas līdzdalības izbeigšanu.

(2) Apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrība katru gadu līdz 1. februārim iesniedz Komisijai visu to akcionāru vai dalībnieku sarakstu, kuriem ir būtiska līdzdalība attiecīgajā sabiedrībā. Tajā iekļauj saskaņā ar likumu akcionāru vai dalībnieku sapulcei sagatavojamā akcionāru vai dalībnieku sarakstā ietveramo informāciju un norāda attiecīgo akcionāru vai dalībnieku būtiskas līdzdalības apmēru procentos no apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrības pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju vai daļu skaita.

80. pants. (1) Ja apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrības akcionāra vai dalībnieka ietekme uz attiecīgo sabiedrību apdraud vai var apdraudēt tās finansiāli stabilitāti, piesardzīgu un normatīvajiem aktiem atbilstošu vadību un darbību vai būtisku līdzdalību ieguvusi persona neatbilst jaunizveidotas apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrības akcionāriem noteiktajām prasībām, šī sabiedrība nav finansiāli stabila vai nesniedz vai atsakās sniegt šā likuma 75. panta otrajā vai trešajā daļā minēto informāciju, Komisija ir tiesīga:

- 1) pieprasīt, lai nekavējoties tiek pārtraukta šāda ietekme;
- 2) pieprasīt, lai tiek atsaukta apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrības valde (padome) vai kāds valdes (padomes) loceklis;
- 3) aizliegt akcionāram vai dalībniekam izmantot visu viņam piederošo akciju vai daļu balsstiesības.

(2) Akcionāram vai dalībniekam nav tiesību izmantot visu viņam piederošo akciju vai daļu balsstiesības apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrībā un akcionāru vai dalībnieku sapulces lēmumi, kas pieņemti, izmantojot šo akciju vai daļu balsstiesības, nav spēkā no to pieņemšanas brīža, un uz šo lēmumu pamata nedrīkst prasīt, lai tiek izdarīti ieraksti komercreģistrā un citos publiskajos reģistros, ja:

- 1) Komisija šajā likumā minētajos gadījumos ir aizliegusi personai izmantot tai piederošo akciju vai daļu balsstiesības;
- 2) persona ir ieguvusi vai palielinājusi būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrībā pirms šā likuma 76. panta pirmajā vai otrajā daļā minētā paziņojuma iesniegšanas Komisijai;

- 3) persona ir ieguvusi vai palielinājusi būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā šā likuma 76. panta pirmajā vai otrajā daļā minētā paziņojuma izskatīšanas laikā.

(3) Ja apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības akcionāram vai dalībniekam ir aizliegts izmantot viņam piederošo akciju vai daļu balsstiesības attiecīgajā sabiedrībā, kopējo lemttiesīgo akciju vai daļu skaitu aprēķina, no visām balsstiesīgajām akcijām vai daļām atņemot tās akcijas vai daļas, kuru balsstiesību izmantošana ir aizliegta.

(4) Šā likuma noteikumi par būtisku līdzdalību nav attiecināmi uz apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības akcionāru vai dalībnieku, kuram būtiska līdzdalība attiecīgajā sabiedrībā rodas citam akcionāram vai dalībniekiem piemērotā balsstiesību aizlieguma dēļ.

(5) Šā panta pirmajā daļā minētā Komisijas pieņemtā lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

81. pants. Nosakot personas netiešā veidā iegūtās līdzdalības apmēru apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā, ņem vērā šādas personas (turpmāk šajā pantā — konkrētā persona) iegūtās balsstiesības, kuras:

- 1) ir tiesīga izmantot trešā persona, ar kuru konkrētā persona ir noslēgusi vienošanos, uzliekot tai par pienākumu saskaņot balsstiesību izmantošanas un rīcības politiku ilgtermiņā attiecībā uz konkrētā emitenta pārvaldi;
- 2) ir tiesīga izmantot trešā persona saskaņā ar vienošanos, kas noslēgta ar konkrēto personu un kas paredz attiecīgo balsstiesību pagaidu nodošanu;
- 3) izriet no akcijām vai daļām, ko konkrētā persona ir saņēmusi kā nodrošinājumu, ja tā var izmantot balsstiesības un ir paudusi savu nodomu tās izmantot;
- 4) ir tiesīga izmantot konkrētā persona neierobežotā laikposmā;
- 5) ir tiesīga izmantot konkrētās personas kontrolētā komercsabiedrība vai kuras šāda komercsabiedrība var izmantot saskaņā ar šīs daļas 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem;
- 6) izriet no akcijām vai daļām, kas nodotas turējumā konkrētajai personai, un kuras tā var izmantot pēc saviem ieskatiem, ja nav saņemti īpaši norādījumi;
- 7) izriet no trešās personas vārdā un konkrētās personas labā turētām akcijām vai daļām;
- 8) konkrētā persona var īstenot kā pilnvarnieks, kad tā ir tiesīga izmantot balsstiesības pēc saviem ieskatiem, ja nav saņemti īpaši norādījumi;
- 9) izriet no jebkurā citā netiešā veidā konkrētās personas iegūtajām akcijām vai daļām.

82. pants. Būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā nav tiesīgi iegūt ieguldījumu fondi un tiem pielīdzināmi nodibinājumi.

X nodaļa

Informācijas apmaiņa un informācijas izpaušanas aizliegums

83. pants. (1) Informācija par apdrošinātāju vai pārapsedrošinātāju un tā klientu, kura iepriekš nav bijusi likumā noteiktajā kārtībā publicēta vai kuras izpaušanu nenosaka citi likumi, vai kuru par publiski pieejamu nav apstiprinājusi Komisijas padome, uzskatāma par ierobežotas pieejamības informāciju, un Komisijai nav tiesību to izpaust trešajām personām citādi kā pārskata vai apkopojuma formā tā, lai nebūtu iespējams identificēt kādu konkrētu apdrošinātāju, pārapsedrošinātāju vai tā klientu.

(2) Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersantam pasludināts juridiskās personas maksātnespējas process vai uzsākta tā likvidācija, ierobežotas pieejamības informāciju, kas neattiecas uz trešajām personām, kuras iesaistītas darbībās apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersanta finansiālā stāvokļa uzlabošanai, var izpaust, izskatot civillietas.

(3) Šā panta pirmās daļas noteikumi neierobežo Komisiju atbilstoši tās kompetencei apmainīties ar ierobežotas pieejamības informāciju ar dalībvalstu finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku uzraudzības iestādēm, saglabājot sniegtajai informācijai ierobežotas pieejamības statusu.

(4) Komisija ir tiesīga slēgt informācijas apmaiņas līgumus ar nedalībvalstu uzraudzības iestādēm vai attiecīgās nedalībvalsts iestādēm, kas pielīdzināmas šā panta sestās daļas 1., 2., 3., 4., 6., 7. un 8. punktā minētajām iestādēm, ja šis nedalībvalsts normatīvie akti paredz Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajai atbildībai līdzvērtīgu atbildību par ierobežotas pieejamības informācijas neatļautu izpaušanu. Šāda informācija izmantojama vienīgi finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku un apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersantu uzraudzības veikšanai vai normatīvajos aktos attiecīgajām iestādēm noteikto funkciju pildīšanai. Saņemto informāciju attiecīgās nedalībvalsts iestādes ir tiesīgas izpaust vienīgi ar Komisijas iepriekšēju rakstveida piekrišanu un tikai tam nolūkam, kādam šī piekrišana dota.

(5) Komisija šā panta trešajā un sestajā daļā minēto saņemto informāciju ir tiesīga izmantot vienīgi savu uzraudzības funkciju pildīšanai:

- 1) lai pārliecinātos par apdrošinātāju vai pārapirošinātāju dibināšanu un to darbību reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu, īpaši attiecībā uz tehnisko rezervju veidošanu, minimālās kapitāla prasības un maksātnespējas kapitāla prasības izpildi un pārvaldības sistēmu;
- 2) lai piemērotu likumā noteiktos tiesību ierobežojumus un sodus;
- 3) tiesvedības procesā, kurā tiek pārsūdzēti Komisijas pieņemtie lēmumi vai tās faktiskā rīcība;
- 4) tiesvedībā, kas ierosināta, pamatojoties uz noteikumiem, kuri paredzēti šajā likumā un citos normatīvajos aktos, kas attiecas uz apdrošināšanas un pārapirošināšanas darbību.

(6) Šā panta pirmās un ceturtās daļas noteikumi neierobežo Komisiju atbilstoši tās kompetencei apmainīties ar noteikto funkciju pildīšanai nepieciešamo ierobežotas pieejamības informāciju ar:

- 1) dalībvalstu finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku uzraudzības iestādēm;
- 2) institūcijām vai personām, kas Latvijas Republikā vai dalībvalstīs ir atbildīgas par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersantu bankrota procedūras, likvidācijas un citu līdzīgu procedūru veikšanu;
- 3) personām, kas Latvijas Republikā vai citās dalībvalstīs veic likumā noteiktās iekšējās pārbaudes un revīzijas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersantos un citās finanšu institūcijās;
- 4) dalībvalstu institūcijām, kas pārvalda ieguldījumu un noguldījumu kompensācijas shēmas (fondus);
- 5) Latvijas Banku;
- 6) institūcijām, kas veic to iestāžu uzraudzību, kuras Latvijas Republikā vai dalībvalstīs ir atbildīgas par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersantu bankrota procedūras, likvidācijas un citu līdzīgu procedūru veikšanu;
- 7) institūcijām, kas veic to personu uzraudzību, kuras Latvijas Republikā vai citās dalībvalstīs veic likumā noteiktās iekšējās pārbaudes un revīzijas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersantos un citās finanšu institūcijās;
- 8) neatkarīgiem apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersantu aktuāriem, kas veic šo komersantu tiesisko uzraudzību, un institūcijām, kas veic neatkarīgo aktuāru uzraudzību;

- 9) institūcijām vai personām, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atbildīgas par komerciesību pārkāpumu atklāšanu un izmeklēšanu;
- 10) citām valsts pārvaldes iestādēm, kas ir atbildīgas par normatīvo aktu ievērošanu finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku, apdrošinātāju un pārapdrošinātāju uzraudzības jomā, un darbiniekiem, kas rīkojas minēto iestāžu uzdevumā, ja informācijas izpaušana ir vajadzīga piesardzīgas uzraudzības nodrošināšanai;
- 11) EAAPI un Eiropas Sistēmisko risku padomi.

(7) Šā panta sestajā daļā noteiktās institūcijas un personas attiecībā uz informāciju, kas saņemta no Komisijas un dalībvalstu finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku uzraudzības iestādēm, ievēro šādas prasības:

- 1) saņemto informāciju izmanto tikai to kompetencē esošo pienākumu veikšanai;
- 2) šā panta sestajā daļā noteiktajām institūcijām un personām, tai skaitā to darbiniekiem, pienākumu pildīšanas laikā un pēc tam, kad izbeigtas darba un cita veida līgumattiecības ar šā panta sestajā daļā minētajām institūcijām vai personām, ir aizliegts publiski vai citādā veidā izpaust ar apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas komersantu darbību saistītu informāciju, kura iepriekš nav bijusi likumā noteiktajā kārtībā publicēta vai kuras izpaušanu nenosaka citi likumi. Šajā daļā minētās institūcijas vai personas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir atbildīgas par ierobežotas pieejamības informācijas nelikumīgu izpaušanu un par zaudējumiem, kas trešajām personām radušies šajā daļā minēto institūciju vai personu prettiesiskas rīcības dēļ;
- 3) saņemto informāciju šā panta sestās daļas 6., 7., 8. un 9. punktā minētās institūcijas vai personas ir tiesīgas izpaust vienīgi ar to personu iepriekšēju rakstveida piekrišanu, kuras tām attiecīgo informāciju sniegušas, un vienīgi tam nolūkam, kādam šī piekrišana dota.

(8) Pirms šā panta sestās daļas 9. punktā minētajām institūcijām vai personām tiek nosūtīta informācija, šīs informācijas sniedzējiem tiek paziņots to personu vārds un uzvārds, kurām informācija sūtāma, un šo personu pienākumi.

(9) Komisija informē Eiropas Komisiju un citas dalībvalstis par tām institūcijām un personām, kuras drīkst saņemt informāciju atbilstoši šā panta sestās daļas 6., 7., 8. un 9. punktam.

(10) Šā panta sestās daļas 10. punktā minētajām iestādēm informācija, kas saņemta atbilstoši šā panta trešajai daļai un sestās daļas 1., 2., 3. un 4. punktam vai kas iegūta, veicot pārbaudes, tiek sniegta, ja dalībvalstu finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku uzraudzības iestādes, no kurām attiecīgā informācija saņemta, vai dalībvalstu finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku uzraudzības iestādes, kuru dalībvalstī veikta pārbaude, ir devušas piekrišanu šīs informācijas izpaušanai.

(11) Komisija sniedz EAAPI visu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu tās pienākumu veikšanu.

84. pants. (1) Apdrošinātāja pienākums, ja likumā nav noteikts citādi, ir neizpaust informāciju par apdrošinājuma ņēmēju un apdrošināto.

(2) Lai samazinātu apdrošinātāja darbības risku un novērstu krāpšanu, apdrošinātājam ir tiesības tieši vai ar īpaši izveidotas institūcijas starpniecību savstarpēji apmainīties ar ziņām par apdrošinājuma ņēmējiem, apdrošinātajiem un spēkā esošajiem apdrošināšanas līgumiem.

85. pants. Apdrošinātāja dalību Kredītu reģistrā nosaka Kredītu reģistra likums.

XI nodaļa Grāmatvedība, gada pārskats, revīzija un informācijas publiskošana

86. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle kārtu grāmatvedību atbilstoši likumam “Par grāmatvedību” un šim likumam.

(2) Komisija nosaka apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles grāmatvedības un gada pārskata sagatavošanas kārtību, pamatojoties uz Eiropas Komisijas apstiprinātiem starptautiskajiem grāmatvedības standartiem un starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

(3) Komisija nosaka apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības, kura ir grupas mātes sabiedrība, konsolidētā gada pārskata sagatavošanas kārtību, pamatojoties uz Eiropas Komisijas apstiprinātiem starptautiskajiem grāmatvedības standartiem un starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

87. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle gada pārskatu sagatavo ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc pārskata gada beigām.

(2) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība, kura ir grupas mātes sabiedrība, konsolidēto gada pārskatu sagatavo ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc pārskata gada beigām.

(3) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles sagatavoto gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu pārbauda zvērināts revidents atbilstoši likumam “Par zvērinātiem revidentiem”.

(4) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc gada pārskata apstiprināšanas un ne vēlāk kā pārskata gadam sekojošā gada 15. maijā iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pēc apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles reģistrācijas vietas gada pārskata un zvērināta revidenta ziņojuma kopiju kopā ar akcionāru vai dalībnieku sapulces vai biedru kopsapulces protokola izrakstu par gada pārskata apstiprināšanu. Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība, kura sagatavo konsolidēto gada pārskatu, papildus šīs daļas pirmajā teikumā noteiktajam ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc konsolidētā gada pārskata apstiprināšanas un ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc pārskata gada beigām iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pēc attiecīgās sabiedrības reģistrācijas vietas arī konsolidētā gada pārskata un zvērināta revidenta ziņojuma kopiju kopā ar akcionāru vai dalībnieku sapulces vai biedru kopsapulces protokola izrakstu par konsolidētā gada pārskata apstiprināšanu. Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle šajā daļā minētos dokumentus iesniedz papīra formā vai elektroniski.

(5) Šā panta ceturtajā daļā minētos dokumentus, ja tie iesniegti elektroniski, vai šo dokumentu elektroniskas kopijas, ja tie iesniegti papīra formā, Valsts ieņēmumu dienests ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā elektroniski nodod Uzņēmumu reģistram. Uzņēmumu reģistrs nodrošina saņemto dokumentu publisku pieejamību. Kārtību, kādā tiešsaistes datu pārraidēs režīmā nodod dokumentus, nosaka starpresoru vienošanās.

(6) Uzņēmumu reģistrs pēc šā panta piektajā daļā minēto dokumentu saņemšanas ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā publicē oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” paziņojumu, ka šā panta ceturtajā daļā minētā informācija pieejama Uzņēmumu reģistrā.

88. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle papildus šā likuma 87. panta ceturtajā daļā noteiktajam pati nodrošina, ka gada pārskats pēc tā apstiprināšanas kopā ar zvērināta revidenta ziņojumu tiek publiskots ne vēlāk kā pārskata gadam sekojošā gada 15. maijā, bet konsolidētais gada pārskats kopā ar zvērināta revidenta ziņojumu — ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc pārskata gada beigām. Minētajam gada

pārskatam un konsolidētajam gada pārskatam jābūt identiskam ar zvērināta revidenta pārbaudīto. Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle attiecīgo informāciju var publiskot savā mājaslapā internetā vai arī izvēlēties informācijas publiskošanai citu piemērotu informācijas nesēju vai vietu.

(2) Dalībvalsts vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle un dalībvalsts pārapdrošinātāja filiāle nodrošina, ka dalībvalsts vai nedalībvalsts apdrošinātāja un dalībvalsts pārapdrošinātāja gada pārskats tiek publiskots ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc pārskata gada beigām. Vismaz pārskatu, kas atspoguļo finanšu stāvokli pārskata perioda beigās, un pārskatu par finansiālās darbības rezultātiem pārskata periodā, kā arī zvērināta revidenta atzinumu publisko, tulkotu latviešu valodā. Attiecīgo informāciju dalībvalsts vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle un dalībvalsts pārapdrošinātāja filiāle var publiskot savā mājaslapā internetā vai arī izvēlēties informācijas publiskošanai citu piemērotu informācijas nesēju vai vietu.

89. pants. (1) Zvērināts revidents sagatavo ziņojumu apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības vadībai. Ziņojuma norakstu attiecīgā sabiedrība iesniedz Komisijai 15 dienu laikā pēc gada pārskata apstiprināšanas akcionāru vai dalībnieku sapulcē vai biedru kopsapulcē, bet ne vēlāk kā pārskata gadam sekojošā gada 15. maijā.

(2) Ja ziņojumā, ko sagatavojis zvērināts revidents, ir piezīmes, dividendes drīkst izmaksāt tikai tad, kad to izmaksa ir saskaņota ar Komisiju.

(3) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība mēnesi pirms nodoma izmaksāt dividendes par to paziņo Komisijai. Komisija ir tiesīga aizliegt attiecīgajai sabiedrībai izmaksāt dividendes, ja dividenžu izmaksas rezultātā šī sabiedrība neievēros tādus šajā likumā un tieši piemērojamos Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktos rādītājus un ierobežojumus, kuru apmēru (līmeni) ietekmē dividenžu izmaksa.

90. pants. (1) Zvērināta revidenta pienākums ir nekavējoties iesniegt rakstveida ziņojumu Komisijai par faktiem vai lēmumiem, kuri revīzijas pakalpojumu sniegšanas laikā un lietpratēja vai uzticības uzdevuma izpildes laikā ir atklāti apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībā un kuri var radīt kādu no turpmāk minētajām situācijām:

- 1) tiek būtiski pārkāptas apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrību izveidošanu vai to darbību reglamentējošo normatīvo aktu prasības;
- 2) tiek nelabvēlīgi ietekmēta apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības darbības nepārtrauktība;
- 3) zvērināts revidents atsakās apstiprināt pārskatus vai izsaka iebildes;
- 4) netiek izpildīta maksātspējas kapitāla prasība;
- 5) netiek izpildīta minimālā kapitāla prasība.

(2) Zvērināta revidenta pienākums ir nekavējoties iesniegt Komisijai rakstveida ziņojumu par šā panta pirmajā daļā minētajiem faktiem vai lēmumiem, kas atklāti, sniedzot revīzijas pakalpojumus klientam, kuru ar apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrību saista izšķirošas ietekmes attiecības vai ciešas attiecības kontroles veidā, vai pildot šāda klienta dotu lietpratēja vai uzticības uzdevumu.

(3) Šajā pantā noteiktās informācijas paziņošana un dokumentu sniegšana nav uzskatāma par jebkādu līgumu, noteikumu vai normatīvo aktu pārkāpumu, un tā nerada zvērinātam revidentam civiltiesisko atbildību.

91. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība katru gadu publisko ziņojumu par tās maksātspēju un finansiālo stāvokli. Ziņojumā norāda gan kvalitatīvos un kvantitatīvos, gan iepriekšējos, pašreizējos un plānotos datus vai jebkuras to kombinācijas, kā arī informāciju no iekšējiem un ārējiem informācijas avotiem.

(2) Komisija nosaka prasības attiecībā uz šā panta pirmajā daļā minētās informācijas publiskošanu.

(3) Komisija katru gadu sniedz EAAPI šādu informāciju:

- 1) katras sabiedrības vidējo papildu kapitāla prasību un Komisijas noteikto papildu kapitāla prasību sadalījumu iepriekšējā pārskata gadā, kuru aprēķina procentuāli no maksāspējas kapitāla prasības, sadalījumā pa:
 - a) apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrībām,
 - b) dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām,
 - c) nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām,
 - d) apdrošināšanas sabiedrībām, kuras veic gan dzīvības, gan nedzīvības apdrošināšanas darbības,
 - e) pārapirošināšanas sabiedrībām;
- 2) par katru šīs daļas 1. punktā minēto sabiedrību — attiecīgi saskaņā ar šā likuma 46. panta pirmajā daļā Komisijas noteikto papildu kapitāla prasības daļu.

(4) Apdrošināšanas sabiedrība sagatavo publiskos ceturkšņa pārskatus, lai informētu sabiedrību par apdrošinātāja darbību un finanšu rādītājiem. Komisija nosaka publiskajos ceturkšņa pārskatos iekļaujamās informācijas minimālo apjomu.

XII nodaļa

Atbildība

92. pants. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības valde ir pilnībā atbildīga par to, lai attiecīgā sabiedrība savā darbībā ievērotu šā likuma, Eiropas Savienības tieši piemērojamo tiesību aktu un citu apdrošinātāju vai pārapirošinātāju darbību regulējošo normatīvo aktu prasības.

93. pants. Ja Komisija konstatē, ka apdrošinātājs vai pārapirošinātājs neievēro šā likuma, Eiropas Savienības tieši piemērojamo tiesību aktu vai citu apdrošinātāju vai pārapirošinātāju darbību regulējošo normatīvo aktu prasības vai apdrošinātāja vai pārapirošinātāja darbība apdraud minēto prasību izpildi, Komisija, pieņemot lēmumu, ir tiesīga:

- 1) īstenot šādas darbības:
 - a) pieprasīt, lai apdrošinātājs vai pārapirošinātājs nekavējoties veic nepieciešamās darbības attiecīgās situācijas novēršanai un iesniedz Komisijai tās noteiktajā termiņā pasākumu plānu konstatētā pārkāpuma novēršanai,
 - b) dot apdrošinātājam vai pārapirošinātājam saistošus rakstveida norādījumus, kas nepieciešami šādas situācijas novēršanai;
- 2) piemērot šādas sankcijas:
 - a) brīdināt apdrošinātāju vai pārapirošinātāju,
 - b) uzlikt par pienākumu apdrošinātāja akcionāru sapulcei, padomei vai valdei atsaukt no amata apdrošinātāja valdes vai padomes locekli, iekšējā audita dienesta vadītāju, nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles vadītāju, kā arī personu, kas, pieņemot būtiskus lēmumus apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vārdā, rada attiecīgajai sabiedrībai vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei civiltiesiskas saistības,
 - c) uzlikt šajā likumā paredzētās soda naudas,
 - d) anulēt apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licenci.

94. pants. (1) Ja netiek pildītas šā likuma prasības, Komisija ir tiesīga uzlikt apdrošinātājam vai pārapsedrošinātājam soda naudu līdz 142 000 *euro*.

(2) Ja netiek pildīti likuma “Par apdrošināšanas līgumu” 6. panta otrās daļas, 24.¹ un 55. panta noteikumi, Komisija ir tiesīga uzlikt apdrošinātājam soda naudu līdz 14 200 *euro*.

(3) Ja netiek pildīti Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma noteikumi, Komisija ir tiesīga uzlikt apdrošinātājam vai pārapsedrošinātājam soda naudu līdz 142 000 *euro*.

(4) Ja persona ir ieguvusi vai palielinājusi būtisku līdzdalību apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībā pirms šā likuma 76. panta pirmajā vai otrajā daļā minētā paziņojuma iesniegšanas Komisijai vai tā izskatīšanas laikā, Komisija ir tiesīga uzlikt personai soda naudu no 14 200 līdz 142 000 *euro*.

(5) Komisijas uzlikto soda naudu persona samaksā ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad stājies spēkā Komisijas lēmums par soda naudas uzlikšanu.

(6) Labprātīgi neizpildīta Komisijas lēmuma piespiedu izpildi veic tiesu izpildītājs Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

95. pants. (1) Informāciju par personām piemērotajām sankcijām Komisija ievieto savā mājaslapā internetā, norādot ziņas par personu un tās izdarīto pārkāpumu, kā arī par Komisijas pieņemtā lēmuma apstrīdēšanu vai pārsūdzēšanu un pieņemto nolēmumu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto informāciju Komisija var publiskot, neidentificējot personu, ja pēc iepriekšēja izvērtējuma veikšanas konstatē, ka tās fiziskās personas datu atklāšana, kurai piemērota sankcija, nav samērīga vai arī fiziskās vai juridiskās personas datu atklāšana var apdraudēt finanšu tirgus stabilitāti vai sākt kriminālprocesa norisi vai radīt nesamērīgu kaitējumu iesaistītajām personām.

(3) Ja paredzams, ka šā panta otrajā daļā minētie apstākļi saprātīgā laikposmā var izbeigties, šā panta pirmajā daļā noteiktās informācijas publiskošanu var atlikt uz šo laikposmu.

(4) Šajā pantā noteiktajā kārtībā Komisijas mājaslapā internetā ievietotā informācija ir pieejama piecus gadus no tās ievietošanas dienas.

96. pants. Komisija, tās darbinieki un pilnvarnieki nav atbildīgi par zaudējumiem, kas radušies apdrošinātājam, dalībvalsts apdrošinātājam, pārapsedrošinātājam, dalībvalsts pārapsedrošinātājam, apdrošināšanas starpniekam, pārapsedrošināšanas starpniekam vai trešajām personām, turklāt viņus nevar saukt pie atbildības par darbībām, kuras viņi tiesiski, precīzi, pamatoti un labticīgi veikuši, pienācīgi pildot uzraudzības funkcijas šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

97. pants. Komisijas lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar šo likumu, var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā. Tiesa lietu izskata kā pirmās instances tiesa. Lieta tiek izskatīta triju tiesnešu sastāvā. Administratīvās apgabaltiesas spriedumu var pārsūdzēt, iesniedzot kasācijas sūdzību.

C sadaļa

Noteikumi par aktīvu un saistību novērtēšanu, tehniskajām rezervēm, pašu kapitālu, maksāspējas kapitāla prasību, minimālo kapitāla prasību un ieguldījumiem

XIII nodaļa

Aktīvu un saistību novērtēšana un tehniskās rezerves

98. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības pašu kapitāla, maksāspējas kapitāla prasības un minimālā kapitāla prasības aprēķina vajadzībām aktīvus un saistības novērtē šādi:

- 1) aktīvus novērtē vērtībā, par kādu varētu veikt to apmaiņu starp informētām un ieinteresētām personām atbilstoši savstarpēji nesaistītu pušu darījuma nosacījumiem;
- 2) saistības novērtē vērtībā, par kādu tās varētu nodot vai izpildīt darījumā starp informētām un ieinteresētām personām atbilstoši savstarpēji nesaistītu pušu darījuma nosacījumiem.

(2) Saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2. punktā minēto novērtētās saistības nekoriģē, ņemot vērā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības kredīspēju.

(3) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība papildus šā panta pirmās un otrās daļas prasībām aktīvu un saistību novērtēšanā piemēro ES Regulā Nr.2015/35 noteiktās metodes un pieņēmumus.

99. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība tehniskās rezerves izveido tādā apmērā, lai varētu pilnībā izpildīt savas saistības atbilstoši noslēgtajiem apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas līgumiem.

100. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība aprēķina tehnisko rezervi katram apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas līgumam atsevišķi, nodrošinot šīs tehniskās rezerves izveidošanu vismaz tādā apmērā, kāds būtu nepieciešams, lai tehniskās rezerves aprēķināšanas dienā apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas saistības nodotu citam apdrošinātājam vai pārapsedrošinātājam.

(2) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība tehnisko rezervju aprēķināšanai izmanto finanšu tirgos iegūtos datus un vispārīgi pieejamos datus par apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas risku parakstīšanu un aprēķinus veic saskaņā ar šiem datiem.

(3) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība tehniskās rezerves aprēķina piesardzīgi, ticami un objektīvi.

101. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība tehniskās rezerves aprēķina kā tehniskās rezerves vislabākās aplēses un riska rezerves summu. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība tehniskās rezerves vislabāko aplēsi un riska rezervi aprēķina atsevišķi.

(2) Komisija nosaka tehnisko rezervju aprēķināšanas pamatprincipus.

102. pants. (1) Tehniskās rezerves vislabāko aplēsi aprēķina katram apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas līgumam kā nākotnē iespējamo naudas plūsmu svērto vidējo vērtību, aprēķinā ietverot nākotnē sagaidāmo izmaksu pašreizējo vērtību tehniskās rezerves aprēķināšanas dienā un izmantojot atbilstošu bezriskā procentu likmju termiņstruktūru. Metodoloģiju, principus un paņēmienus atbilstošas bezriskā procentu likmes termiņstruktūras noteikšanai nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

(2) Tehniskās rezerves vislabāko aplēsi aprēķina, izmantojot atbilstošas aktuārās un statistikas metodes, aktuālu un ticamu informāciju un balstoties uz reālistiskiem pieņēmumiem. Aktuārās un statistikas metodes tehniskās rezerves vislabākās aplēses aprēķināšanai nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

(3) Tehniskās rezerves vislabākās aplēses aprēķināšanai izmantojamā nākotnē iespējamās naudas plūsmā iekļauj no noslēgtā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas līguma nosacījumiem izrietošās visas ienākošās un izejošās naudas summas, lai pilnībā izpildītu visas saistības apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas līguma darbības laikā.

(4) Tehniskās rezerves vislabāko aplēsi aprēķina, neņemot vērā noslēgtos cedētās pārapsedrošināšanas un retrocesijas līgumus par apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistību nodošanu cedētajā pārapsedrošināšanā vai retrocesijā un saistību nodošanu īpašam nolūkam dibinātajām sabiedrībām.

103. pants. (1) Riska rezervi nosaka tādā apmērā, kas nodrošinātu, ka apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas līgumam izveidotā tehniskā rezerve ir pietiekama, lai cits apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs varētu pārņemt attiecīgo līgumu un pilnībā izpildīt no šā līguma izrietošās apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistības.

(2) Riska rezervi aprēķina, nosakot izmaksas izmantojamā pašu kapitāla apmēra nodrošināšanai atbilstoši maksātspējas kapitāla prasībai, lai izpildītu no apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas līguma izrietošās apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistības. Metodes un pieņēmumus, ko izmanto riska rezerves aprēķināšanā, tostarp izmantojamā pašu kapitāla noteikšanu, kas nepieciešams, lai atbalstītu apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas saistības, un kapitāla izmaksu likmes kalibrēšanu nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

104. pants. (1) Ja nākotnē iespējamo naudas plūsmu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistību izpildei var aizvietot, izmantojot finanšu instrumentus ar droši nosakāmu tirgus vērtību, tad šādam apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas līgumam atbilstošo tehnisko rezervi nosaka, pamatojoties uz attiecīgo finanšu instrumentu tirgus vērtību, un šādā gadījumā tehniskās rezerves vislabāko aplēsi un riska rezervi var neaprēķināt atsevišķi.

(2) Apstākļus, kādos tehniskās rezerves vislabāko aplēsi un riska rezervi aprēķina atsevišķi, un apstākļus, kādos tehniskās rezerves vislabāko aplēsi un riska rezervi neaprēķina atsevišķi, kā arī metodes, kuras izmanto gadījumos, kad tehniskās rezerves vislabāko aplēsi un riska rezervi neaprēķina atsevišķi, nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

105. pants. Aprēķinot tehniskās rezerves, apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība nākotnē iespējamā naudas plūsmā iekļauj arī:

- 1) visus izdevumus, kas radīsies apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas saistību izpildes procesā;
- 2) inflācijas ietekmi uz izdevumiem un apdrošināšanas atlīdzībām;
- 3) visus maksājumus apdrošinājuma ņēmējiem, labuma guvējiem un cedentiem, ieskaitot nākotnē piešķiramos labumus, ko apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība paredzējusi piešķirt, neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav garantēti atbilstoši noslēgtā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas līguma nosacījumiem, izņemot labumus, ko apdrošinātājs, nosakot grāmatvedības politiku ieguldījumu līgumiem ar garantēto ienesīgumu un nākotnes diskrecionāros labumus, ir paredzējis uzskaitē atzīt atsevišķi kā nākotnes diskrecionāro labumu daļu un to klasificējis kā kapitāla un rezervju posteni, kurš atbilst kvalitatīvajiem kritērijiem, lai tiktu iekļauts pašu kapitāla aprēķinā;
- 4) apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas līgumā ietvertās finanšu garantijas;
- 5) citas apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas līgumā paredzētās iespējas.

106. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības tehnisko rezervju aprēķināšanai izmantotie pieņēmumi par varbūtību, ka apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais, labuma guvējs vai cedents izmantos apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas līgumā paredzētās iespējas, ieskaitot noslēgtā līguma izbeigšanu pirms termiņa vai līguma nosacījumu nepildīšanas dēļ, ir reāli un pamatoti ar aktuālu un ticamu informāciju. Pieņēmumos tieši vai netieši ņem vērā arī nākotnes finanšu un nefinanšu apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz apdrošinājumaņēmēja un cedenta izvēli izmantot vai neizmantojot apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas līgumā paredzēto iespēju.

107. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība, aprēķinot tehniskās rezerves, savas apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas saistības segmentē viendabīgās riska grupās vismaz atbilstoši apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas darījumu veidiem. Apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas darījumu veidus, atbilstoši kuriem apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība, aprēķinot tehniskās rezerves, segmentē savas apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas saistības, nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

108. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība, aprēķinot no pārapsedrošinātājiem atgūstamās summas atbilstoši noslēgtajiem cedētās pārapsedrošināšanas un retrocesijas līgumiem un no īpašam nolūkam dibinātajām sabiedrībām atgūstamās summas, ievēro šā likuma 99., 100., 101., 102., 103., 104., 105., 106. un 107. pantā noteikto, kā arī ņem vērā laika starpību starp līdzekļu atgūšanu un tiešo maksājumu veikšanu.

109. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība izstrādā atbilstošus iekšējos procesus un procedūras un kontrolē to ievērošanu, lai nodrošinātu tehnisko rezervju aprēķināšanai izmantoto datu atbilstību, pilnīgumu un precizitāti.

(2) Ja noteiktos apstākļos apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības rīcībā nav pietiekamu tādas kvalitātes datu, lai piemērotu drošu aktuāro metodi noteiktai apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas saistību grupai vai apakšgrupai vai no pārapsedrošinātājiem un no īpašam nolūkam dibinātajām sabiedrībām atgūstamajām summām, apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība tehniskās rezerves vislabākās aplēses aprēķināšanai var izmantot atbilstošus tuvinājumus, tajā skaitā arī individuālu pieeju katra atsevišķa gadījuma novērtēšanai. Standartus, kurus ievēro, nodrošinot tehnisko rezervju aprēķinā izmantoto datu atbilstību, pilnīgumu un precizitāti, un īpašus nosacījumus, kad tehniskās rezerves vislabāko aplēsi var aprēķināt, izmantojot tuvinājumus, tajā skaitā arī individuālu pieeju katra atsevišķa gadījuma novērtēšanai, nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

110. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība izstrādā atbilstošus iekšējos procesus un procedūras un kontrolē to ievērošanu, lai nodrošinātu:

- 1) apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas līgumiem aprēķinātās tehniskās rezerves vislabākās aplēses un to aprēķināšanai izmantoto pieņēmumu regulāru salīdzināšanu ar vēsturiskajiem datiem;
- 2) tehnisko rezervju aprēķināšanas procesa dokumentēšanu, lai pēc Komisijas pieprasījuma attiecīgā sabiedrība varētu uzskatāmi apliecināt izveidoto tehnisko rezervju pietiekamību, tehnisko rezervju aprēķināšanai izmantoto aktuāro metožu piemērotību un datu atbilstību.

(2) Ja apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība, izdarot šā panta pirmajā daļā noteikto salīdzinājumu, konstatē sistemātiskas novirzes starp apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas līgumam aprēķināto tehniskās rezerves vislabāko aplēsi un atbilstoši pieredzei konstatēto nepieciešamo attiecīgo lielumu, tā attiecīgi koriģē tehniskās rezerves vislabākās aplēses aprēķināšanai izmantotās aktuārās metodes un pieņēmumus.

(3) Komisija, konstatējusi apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības izveidoto tehnisko rezervju aprēķināšanas neatbilstību šajā nodaļā noteiktajam, ir tiesīga pieprasīt, lai attiecīgā sabiedrība izveido tehniskās rezerves tādā apmērā, ka tās atbilstu šajā likumā noteiktajām prasībām.

111. pants. (1) Nosakot šā likuma 102. panta pirmajā daļā norādīto atbilstošu bezriskā procentu likmju termiņstruktūru, apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība izmanto un konsekventi ņem vērā attiecīgo finanšu instrumentu termiņus, ja šo finanšu instrumentu un obligāciju tirgi ir uzskatāmi par attīstītiem, likvīdiem un pārredzamiem, kā arī izmanto ekstrapolācijas metodi, ja šo finanšu instrumentu un obligāciju tirgi nav uzskatāmi par attīstītiem, likvīdiem un pārredzamiem.

(2) Atbilstošās bezriskā procentu likmju termiņstruktūras ekstrapolētajai daļai jābūt pamatotai ar nākotnes likmi, kas pakāpeniski pāriet no vienas procentu likmes vai likmju kopuma attiecībā uz ilgāko termiņu, kāds attiecīgajam finanšu instrumentam un obligācijām pastāv attīstītā, likvīdā un pārredzamā tirgū, uz galīgo nākotnes likmi.

112. pants. (1) Atļauju atbilstības korekcijas piemērošanai attiecīgai bezriskā procentu likmju termiņstruktūrai, lai aprēķinātu tehniskās rezerves vislabāko aplēsi dzīvības apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistību portfelim, tai skaitā periodiskajiem maksājumiem, kas izriet no nedzīvības apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas līgumiem, Komisija izsniedz, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

- 1) tehniskās rezerves vislabākās aplēses apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistību portfelim jābūt nepārtraukti segtam ar piešķirto aktīvu portfeli, kas satur obligācijas un citus aktīvus ar līdzīgiem naudas plūsmas raksturlielumiem, izņemot gadījumus, kad nodrošināma starp aktīviem un saistībām sagaidāmo naudas plūsmu aizvietošana, ja naudas plūsmas ir būtiski mainījušās;
- 2) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistību portfelis, kuram piemēro atbilstības korekciju, un šīs daļas 1. punktā noteiktais piešķirtais aktīvu portfelis tiek identificēti, organizēti un pārvaldīti atsevišķi no pārējām apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības darbībām, un piešķirto aktīvu portfeli nevar izmantot, lai segtu zaudējumus, kas radušies pārējo attiecīgās sabiedrības darbību rezultātā;
- 3) šīs daļas 1. punktā noteiktā piešķirtā aktīvu portfeļa sagaidāmās naudas plūsmas ir tādas pašas kā katra apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistību portfeļa sagaidāmā naudas plūsma tajā pašā valūtā, un jebkāda neatbilstība nerada būtiskus riskus apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas darbībai, kurai piemēro atbilstības korekciju;
- 4) līgumi, no kuriem izriet apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistības, neparedz turpmākus apdrošināšanas prēmiju maksājumus;
- 5) vienīgie riski, kas saistīti ar risku parakstīšanu attiecībā uz apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistību portfeli, ir ilgdzīvošanas risks, izdevumu risks, pārskatīšanas risks un mirstības risks;
- 6) ja parakstīšanas risks, kas saistīts ar apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistību portfeli, ietver mirstības risku, tehniskās rezerves vislabākā aplēse apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas portfeļa saistībām nepalielinās vairāk kā par 5 procentiem saskaņā ar mirstības riska stresa scenāriju, kas ir kalibrēts saskaņā ar šā likuma 119. panta trešajā, ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā noteiktajiem principiem;
- 7) līgumi, no kuriem izriet apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistības, apdrošinājuma ņēmējam neparedz iespējas vai paredz vienīgi iespēju izbeigt noslēgto apdrošināšanas līgumu pirms termiņa, ja atpirkuma summa nav lielāka

par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistību segšanai izmantojamo aktīvu vērtību, kas noteikta saskaņā ar šā likuma 98. pantu minētās iespējas izmantošanas brīdī;

- 8) šīs daļas 1. punktā piešķirtā noteiktā aktīvu portfeļa naudas plūsmas ir fiksētas, un tās nevar mainīt ne aktīvu emitenti, ne trešās puses;
- 9) apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistības apdrošināšanas vai pārapirošināšanas līgumā, veidojot šajā punktā minēto apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistību portfeli, šīs daļas izpratnē nav sadalītas dažādās daļās.

(2) Šā panta pirmās daļas 8. punktā noteiktās naudas plūsmas var būt atkarīgas no inflācijas ar nosacījumu, ka tās aizvieto apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistību portfeļa naudas plūsmas, kuras ir atkarīgas no inflācijas.

(3) Ja emitentiem vai trešajām personām ir tiesības mainīt aktīvu naudas plūsmas tādā veidā, ka ieguldītājs saņem pietiekamu kompensāciju, lai varētu iegūt tādas pašas naudas plūsmas, atkārtoti ieguldot aktīvos ar līdzvērtīgu vai labāku kredītkvalitāti, tiesības mainīt naudas plūsmas neliedz šā panta pirmās daļas 8. punkta prasību piemērošanu piešķirtajam aktīvu portfelim.

(4) Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība piemēro atbilstības korekciju apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistību portfelim, tad dara to pastāvīgi. Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, kas piemēro atbilstības korekciju, neievēro šā panta pirmajā daļā noteiktos nosacījumus, tā nekavējoties informē par to Komisiju un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka divu mēnešu laikā pēc tam, kad konstatēta šā panta pirmajā daļā noteikto nosacījumu neievērošana, attiecīgā sabiedrība ievērotu minētos nosacījumus. Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība divu mēnešu laikā nenodrošina šo nosacījumu ievērošanu, tā izbeidz piemērot atbilstības korekciju visām savām apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistībām un nepiemēro atbilstības pielāgojumu turpmākos 24 mēnešus.

(5) Atbilstības korekciju nepiemēro attiecībā uz apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistībām, ja atbilstošā bezriskā procentu likmju termiņstruktūra tehniskās rezerves vislabākās aplēses aprēķināšanai šīm saistībām ietver šā likuma 114. pantā noteikto svārstīguma korekciju.

(6) Specifikācijas attiecībā uz šā panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām, tostarp metodes, pieņēmumus un standarta parametrus, kas jāizmanto, aprēķinot šā panta pirmās daļas 5. punktā noteikto mirstības riska stresa scenāriju, nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

113. pants. (1) Šā likuma 112. pantā noteikto atbilstības korekciju aprēķina katram valūtas veidam saskaņā ar šādiem principiem:

- 1) atbilstības korekcija ir vienāda ar šādu likmju starpību:
 - a) faktiskā gada likme, kura aprēķināta kā vienota diskonta likme un kuru piemērojot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistību portfeļa naudas plūsmām, iegūst vērtību, kas ir vienāda ar saskaņā ar 98. pantu novērtēto 112. panta pirmās daļas 1. punktā noteikto piešķirtā aktīvu portfeļa vērtību,
 - b) faktiskā gada likme, kura aprēķināta kā vienota diskonta likme un kuru piemērojot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistību portfeļa naudas plūsmām, iegūst vērtību, kas ir vienāda ar apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistību portfeļa tehniskās rezerves vislabākās aplēses vērtību, aprēķinā ietverot nākotnē sagaidāmo naudas plūsmu tagadējo vērtību un izmantojot pamata bezriskā procentu likmju termiņstruktūru;
- 2) atbilstības korekcijā neiekļauj pamata likmju starpību, kas atspoguļo riskus, kurus apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība uzņemas;

- 3) pamata likmju starpību palielina, ja jānodrošina, lai atbilstības korekcija aktīviem, kuru kredītkvalitāte ir zemāka nekā investīciju kategorija, nepārsniedz atbilstības korekciju aktīviem ar tādu pašu termiņu un aktīvu klasi, kuru kredītkvalitāte atbilst investīciju kategorijai;
- 4) ārējo kredīta novērtējumu izmantošana atbilstības korekcijas aprēķināšanā atbilst ES Regulā Nr. 2015/35 noteiktajām prasībām.

(2) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minētā principa piemērošanas nolūkā pamata likmju starpība:

- 1) ir vienāda ar šādu elementu summu:
 - a) ar kredītriska starpību, kas atbilst saistību nepildīšanas varbūtībai,
 - b) ar kredītriska starpību, kas atbilst sagaidāmajiem zaudējumiem aktīvu reitinga pazemināšanās dēļ;
- 2) riska darījumiem ar dalībvalstu centrālajām valdībām Padomes 1996. gada 25. jūnija regulas Nr. 2223/96 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Kopienā (turpmāk — ES Regula Nr. 2223/96) izpratnē un centrālajām bankām nav mazāka par 30 procentiem no ilgtermiņa vidējās starpības, kura pārsniedz bezrisku procentu likmi tāda paša termiņa, kredītkvalitātes un aktīvu klases aktīviem, kas pastāv finanšu tirgos;
- 3) aktīviem, kas nav riska darījumi ar dalībvalstu centrālajām valdībām (ES Regulas Nr. 2223/96 izpratnē) un centrālajām bankām, nav mazāka par 35 procentiem no ilgtermiņa vidējās starpības, kura pārsniedz bezrisku procentu likmi tāda paša termiņa, kredītkvalitātes un aktīvu klases aktīviem, kas pastāv finanšu tirgos.

(3) Šā panta otrās daļas 1. punkta “a” apakšpunktā minētās saistību nepildīšanas varbūtības aprēķināšanas pamatā ir ilgtermiņa saistību neizpildes statistika, kas atbilst šo aktīvu termiņam, kredītkvalitātei un klasei.

(4) Ja ticamu kredītriska starpību nevar iegūt no saistību nepildīšanas statistikas, pamata likmju starpību nosaka kā to daļu no šā panta otrās daļas 2. un 3. punktā noteiktās ilgtermiņa vidējās starpības, kura pārsniedz bezrisku procentu likmi.

(5) Specifikācijas attiecībā uz šajā pantā minētajām prasībām, tostarp pieņēmumus un metodes, kas jāizmanto, aprēķinot atbilstības korekciju un pamata likmju starpību, nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

114. pants. (1) Svārstīguma korekcijas atbilstoši bezrisku procentu likmju termiņstruktūrai attiecīgās valsts valūtai pamatā ir starpība starp procentu likmi, ko varētu iegūt no atsauces portfeli iekļautiem aktīviem šai valūtai, un atbilstošu pamata bezrisku procentu likmju termiņstruktūru šai valūtai. Atsauces portfelis katrai valūtai reprezentē šajā valūtā izteiktus aktīvus, kurus apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība ir ieguldījusi, lai segtu tehniskās rezerves vislabāko aplēsi šajā valūtā denominētajām apdrošināšanas un pārapirošināšanas saistībām.

(2) Bezrisku procentu likmju svārstīguma korekcijas apjoms atbilst 65 procentiem no riskam koriģētas valūtas starpības. Riskam koriģētas valūtas starpību aprēķina kā starpību starp šā panta pirmajā daļā noteikto starpību un daļu no šīs starpības, kas ir attiecināma uz reālistisku paredzamo zaudējumu risku, negaidītu kredītrisku vai jebkuru citu ar aktīviem saistītu risku novērtējumu.

(3) Svārstīguma korekciju piemēro tikai atbilstoši bezrisku procentu likmju termiņstruktūrai, kas nav iegūta ar ekstrapolācijas metodi saskaņā ar šā likuma 111. pantu. Ekstrapolācijas metodi atbilstoši bezrisku procentu likmju termiņstruktūrai izmanto pēc svārstīguma korekcijas piemērošanas.

(4) Šā panta trešajā daļā noteikto bezrisku procentu likmju svārstīguma korekciju attiecīgās valsts valūtai pirms 65 procentu koeficienta piemērošanas palielina par starpību starp riskam koriģētu valsts likmju starpību un divkārtu riskam koriģētu valūtas likmju starpību, ja šī atšķirība

ir pozitīva un riskam koriģētā valsts likmju starpība ir lielāka par 100 bāzes punktiem. Palielinātu svārstīguma korekciju piemēro, aprēķinot vislabāko aplēsi apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas saistībām tiem apdrošināšanas produktiem, kuri tiek pārdoti attiecīgās valsts apdrošināšanas tirgū. Riskam koriģētu valsts likmju starpību aprēķina tādā pašā veidā kā riska koriģētu valūtas starpību attiecīgās valsts valūtai, bet pamatojoties uz atsauces portfeli, kas reprezentē aktīvus, kurus apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības ir ieguldījušas, lai segtu vislabāko aplēsi šajā valūtā denominētām apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas saistībām apdrošināšanas produktiem, kuri tiek pārdoti attiecīgās valsts apdrošināšanas tirgū.

(5) Svārstīguma korekciju apdrošināšanas saistībām nepiemēro, ja atbilstošā bezriskā procentu likmju termiņstruktūra šo apdrošināšanas saistību vislabākās aplēses aprēķinam ietver šā likuma 112. pantā noteikto atbilstības korekciju.

(6) Maksātspējas kapitāla prasība nesedz risku zaudēt pamata pašu kapitālu svārstīguma korekcijas izmaiņu rezultātā.

(7) Metodes un pieņēmumus, kas izmantojami, aprēķinot šajā pantā noteikto svārstīguma korekciju, tostarp šā panta pirmajā daļā minētās vērtību starpības aprēķināšanas formulu, nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

115. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība izmanto šādu EAAPI vismaz reizi ceturksnī publicēto tehnisko informāciju:

- 1) atbilstošo bezriskā procentu likmju termiņstruktūru šā likuma 102. pantā noteiktās tehniskās rezerves vislabākās aplēses aprēķināšanai bez atbilstības korekcijas vai svārstīguma korekcijas piemērošanas;
- 2) katram attiecīgajam termiņam, kredītkvalitātei un aktīvu klasei šā likuma 113. panta pirmās daļas 2. punktā noteikto pamata likmju starpību atbilstības korekcijas aprēķināšanai;
- 3) šā likuma 114. panta pirmajā daļā noteikto svārstīguma korekciju katras attiecīgās valsts apdrošināšanas tirgum.

XIV nodaļa

Pašu kapitāls

116. pants. Lai nodrošinātu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības finansiālās darbības stabilitāti, šādas sabiedrības rīcībā pastāvīgi ir izmantojamais pašu kapitāls maksātspējas kapitāla prasības apmērā.

117. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības rīcībā pastāvīgi ir izmantojamais pamata pašu kapitāls minimālās kapitāla prasības apmērā.

118. pants. Izmantojamā pašu kapitāla un izmantojamā pamata pašu kapitāla aprēķināšanas kārtību nosaka Komisija.

XV nodaļa

Maksātspējas kapitāla prasība un minimālā kapitāla prasība

119. pants. (1) Maksātspējas kapitāla prasību aprēķina saskaņā ar standarta formulu vai pilnīgu vai daļēju iekšējo modeli.

(2) Maksātspējas kapitāla prasību aprēķina, pieņemot, ka apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība turpinās savu darbību.

(3) Maksātspējas kapitāla prasību kalibrē, lai nodrošinātu, ka tiek ņemti vērā visi identificējamie un izmērāmie riski, kuriem apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība ir pakļauta. Šī prasība attiecas uz esošo komercdarbību, kā arī uz jaunu komercdarbību, kas sagaidāma turpmāko 12 mēnešu laikā. Esošās komercdarbības maksātspējas kapitāla prasība attiecas tikai uz neparedzamiem zaudējumiem.

(4) Maksātspējas kapitāla prasība atbilst apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības pamata pašu kapitāla riskam pakļautajai vērtībai ar ticamības limeni 99,5 procentu apmērā viena gada laikā.

(5) Maksātspējas kapitāla prasība attiecas vismaz uz šādiem riskiem:

- 1) nedzīvības apdrošināšanas parakstīšanas risku;
- 2) dzīvības apdrošināšanas parakstīšanas risku;
- 3) veselības apdrošināšanas parakstīšanas risku;
- 4) tirgus risku;
- 5) kredītrisku;
- 6) operacionālo risku.

(6) Šā panta piektās daļas 6. punktā minētais operacionālais risks ietver tiesisko nedrošību, bet neietver riskus, kuri izriet no apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības pieņemtiem stratēģiskiem lēmumiem, kā arī tās reputācijas risku.

(7) Aprēķinot maksātspējas kapitāla prasību, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība ņem vērā riska mazināšanas metožu ietekmi, ja kredītrisks un cita veida riski, kuri izriet no šādu metožu izmantošanas, ir attiecīgi iekļauti maksātspējas kapitāla prasības aprēķinā.

(8) Maksātspējas kapitāla prasības aprēķināšanas kārtību saskaņā ar standarta formulu nosaka Komisija un ES Regula Nr. 2015/35.

120. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība veic maksātspējas kapitāla prasības aprēķinu vismaz reizi gadā un tā rezultātus paziņo Komisijai. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības izmantojamais pašu kapitāls ir vismaz tādā apmērā, ka sedz maksātspējas kapitāla prasību saskaņā ar pēdējo Komisijai iesniegto aprēķinu.

(2) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība pastāvīgi kontrolē izmantojamā pašu kapitāla apmēra pietiekamību un maksātspējas kapitāla prasību. Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības riska profils būtiski atšķiras no pieņēmumiem, kas ir maksātspējas kapitāla prasības pēdējā aprēķina pamatā, attiecīgā sabiedrība nekavējoties veic jaunu maksātspējas kapitāla prasības aprēķinu un iesniedz to Komisijai.

(3) Ja pēc Komisijas rīcībā esošās informācijas izvērtēšanas ir pamats uzskatīt, ka apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības riska profils ir būtiski mainījies kopš dienas, kad tika iesniegts pēdējais maksātspējas kapitāla prasības aprēķins, Komisija var pieprasīt, lai attiecīgā sabiedrība veic jaunu maksātspējas kapitāla prasības aprēķinu.

(4) Riska profila atšķirības vai izmaiņas ir uzskatāmas par būtiskām, ja maksātspējas kapitāla prasība, kas aprēķināta, pamatojoties uz jauniem pieņēmumiem, atšķiras no pēdējās aprēķinātās maksātspējas kapitāla prasības par 10 vai vairāk procentiem.

121. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība var aprēķināt maksātspējas kapitāla prasību, izmantojot pilnīgu vai daļēju iekšējo modeli, ja ir saņemta Komisijas atļauja.

(2) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības izmantotais iekšējais modelis ir pilnīgs iekšējais modelis, ja tas atbilst šā likuma prasībām un, izmantojot šo modeli, aprēķinātā maksātspējas kapitāla prasība atbilst šā likuma 119. pantā noteiktajām prasībām, un modelis aptver

visu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrību. Apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas sabiedrību grupas pilnīgā iekšējā modeli tiek iekļautas visas apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas sabiedrības, kuras iekļauj grupas maksāspējas kapitāla prasības aprēķinā.

(3) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības izmantotais iekšējais modelis ir daļējs iekšējais modelis, ja tas atbilst šā likuma prasībām un to izmanto, lai aprēķinātu tikai vienu vai vairākus no šādiem lielumiem:

- 1) pamata maksāspējas kapitāla prasības vienu vai vairākus riska moduļus vai apakšmoduļus, kas noteikti normatīvajos aktos par maksāspējas kapitāla prasības aprēķināšanas kārtību saskaņā ar standarta formulu;
- 2) kapitāla prasību operacionālajam riskam;
- 3) korekciju, ņemot vērā tehnisko rezervju un atlikto nodokļu zaudējumu segšanas spēju.

(4) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības daļēju iekšējo modeli var izmantot visas šīs sabiedrības vai tikai vienas vai vairāku nozīmīgu komercdarbības struktūrvienību maksāspējas kapitāla prasības aprēķinam.

(5) Pieeju, tai skaitā standarta integrācijas metodes, ar kurām daļēju iekšējo modeli pilnībā iekļauj maksāspējas kapitāla prasības standarta formulā, un prasības alternatīvu metožu izmantošanai nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

(6) Lai saņemtu atļauju pilnīga vai daļēja iekšējā modeļa izmantošanai, apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība iesniedz Komisijai pieteikumu, kas ietver dokumentāru pierādījumu tam, ka iekšējais modelis atbilst normatīvo aktu prasībām attiecībā uz iekšējo modeļu izmantošanas testu, statistiskās kvalitātes standartiem, kalibrēšanas standartiem, peļņas un zaudējumu attiecinājumu, apstiprināšanas (validācijas) standartiem un dokumentēšanas standartiem.

(7) Ja pieteikums atļaujas saņemšanai attiecas uz daļēju iekšējo modeli, normatīvo aktu prasības attiecībā uz iekšējo modeļu izmantošanas testu, statistiskās kvalitātes standartiem, kalibrēšanas standartiem, peļņas un zaudējumu attiecinājumu, apstiprināšanas (validācijas) standartiem un dokumentēšanas standartiem pielāgo, ņemot vērā modeļa ierobežoto piemērošanas jomu. Pielāgojumus nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

(8) Komisija sešu mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts pilnībā aizpildīts pieteikums, kuram pievienoti visi nepieciešamie dokumenti, pieņem lēmumu par pieteikumā minētās atļaujas izsniegšanu un nosūta šo lēmumu pieteikuma iesniedzējam.

(9) Komisija izsniedz pieteikumā minēto atļauju, ja ir pārliecinājusies, ka apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības riska identifikācijas, apstiprināšanas (validācijas), uzraudzības, vadības un ziņošanas sistēmas ir atbilstošas šīs sabiedrības komercdarbībai un riska profilam un iekšējais modelis atbilst normatīvo aktu prasībām attiecībā uz iekšējo modeļu izmantošanas testu, statistiskās kvalitātes standartiem, kalibrēšanas standartiem, peļņas un zaudējumu attiecinājumu, apstiprināšanas (validācijas) standartiem un dokumentēšanas standartiem.

(10) Komisija ir tiesīga pēc tam, kad izsniegta atļauja iekšējā modeļa izmantošanai, pieprasīt, lai apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība veic vienreizēju maksāspējas kapitāla prasības novērtējumu saskaņā ar standarta formulu un iesniedz to Komisijai.

122. pants. (1) Komisija izsniedz atļauju daļēja iekšējā modeļa izmantošanai tikai pēc tam, kad ir pārliecinājusies, ka iekšējais modelis atbilst šā likuma 121. panta prasībām, kā arī:

- 1) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība ir pienācīgi pamatojusi modeļa ierobežotās piemērošanas jomas iemeslu;
- 2) ar daļēju iekšējo modeli aprēķinātā maksāspējas kapitāla prasība precīzāk atspoguļo apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības riska profilu, kā arī atbilst maksāspējas kapitāla prasības vispārīgajām prasībām, kas noteiktas šā likuma 119. pantā;

- 3) daļēja iekšējā modeļa uzbūve atbilst maksāspējas kapitāla prasības vispārīgajām prasībām, kas noteiktas šā likuma 119. pantā, un to var pilnībā iekļaut maksāspējas kapitāla prasības standarta formulā atbilstoši ES regulā Nr. 2015/35 noteiktajam veidam, kādā daļējs iekšējais modelis pilnībā iekļaujams maksāspējas kapitāla prasības standarta formulā, un noteiktajām prasībām alternatīvu integrācijas metožu izmantošanai.

(2) Komisija ir tiesīga, izvērtējot pieteikumu daļēja iekšējā modeļa izmantošanas atļaujas saņemšanai, pieprasīt, lai attiecīgā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība iesniedz pārejas plānu modeļa piemērošanas jomas paplašināšanai, ja šī sabiedrība ir iesniegusi pieteikumu daļēja iekšējā modeļa izmantošanai, kas attiecas:

- 1) tikai uz noteikta riska moduļa atsevišķiem apakšmoduļiem;
- 2) tikai uz šīs sabiedrības nozīmīgām komercdarbības struktūrvienībām saistībā ar noteikto riska moduli;
- 3) daļēji gan uz šīs daļas 1. punktā minētajiem apakšmoduļiem, gan uz 2. punktā minētajām struktūrvienībām.

(3) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība pārejas plānā norāda veidu, izmantojamās līdzekļus, metodes, sasniedzamo modeļa piemērošanas jomu un laika periodu, kādā tā paredzējusi paplašināt modeļa piemērošanas jomu ar citiem apakšmoduļiem vai nozīmīgām komercdarbības struktūrvienībām, lai nodrošinātu, ka modelis aptver attiecīgo apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas darījumu dominējošo daļu saistībā ar šo specifiska riska moduli.

123. pants. (1) Vienlaikus ar šā likuma 121. panta sestajā daļā minēto pieteikumu pilnīga vai daļēja iekšējā modeļa izmantošanas atļaujas saņemšanai apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība iesniedz Komisijai šīs sabiedrības politiku iekšējā modeļa izmaiņu veikšanai. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības politika iekšējā modeļa izmaiņu veikšanai ir uzskatāma par tā pieteikuma sastāvdaļu, kas iesniedzams pilnīga vai daļēja iekšējā modeļa izmantošanas atļaujas saņemšanai. Komisija apstiprina apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības politiku iekšējā modeļa izmaiņu veikšanai šā likuma 121. pantā noteiktajā kārtībā.

(2) Iekšējā modeļa izmaiņas var veikt vienīgi saskaņā ar apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības politiku iekšējā modeļa izmaiņu veikšanai. Politika iekšējā modeļa izmaiņu veikšanai ietver iekšējā modeļa būtisku un nebūtisku izmaiņu specifikācijas.

(3) Nebūtiskām iekšējā modeļa izmaiņām nav nepieciešama iepriekšēja Komisijas atļauja, ja tās ir izstrādātas saskaņā ar apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības politiku iekšējā modeļa izmaiņu veikšanai.

124. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības valde apstiprina pieteikumu Komisijai iekšējā modeļa apstiprināšanai saskaņā ar šā likuma 121. pantā norādīto, kā arī pieteikumu jebkādu turpmāko šajā modelī veicamo būtisko izmaiņu apstiprināšanai.

(2) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības valde ir atbildīga par tādu sistēmu ieviešanu šajā sabiedrībā, ar kurām tiek nodrošināta iekšējā modeļa pienācīga darbība.

125. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība, kas ir saņēmusi atļauju iekšējā modeļa izmantošanai saskaņā ar šā likuma 121. pantu, drīkst atsākt maksāspējas kapitāla prasības vai kādas tās daļas aprēķināšanu saskaņā ar standarta formulu vienīgi pēc Komisijas atļaujas saņemšanas. Lai saņemtu atļauju, apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība iesniedz Komisijai motivētu iesniegumu.

126. pants. (1) Ja apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība, kas jau ir saņēmusi Komisijas atļauju iekšējā modeļa izmantošanai, neizpilda normatīvo aktu prasības attiecībā uz izmantošanas testu, statistiskās kvalitātes standartiem, kalibrēšanas standartiem, peļņas un zaudējumu attiecinājumu, apstiprināšanas (validācijas) standartiem un dokumentēšanas standartiem, tā nekavējoties informē par to Komisiju un iesniedz tai plānu, kā tiks atjaunota atbilstība, vai arī motivētu iesniegumu, kurā pamato, ka neatbilstības ietekme uz maksātspējas kapitāla prasības aprēķina rezultātu ir nebūtiska.

(2) Ja apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība neievēro šā panta pirmajā daļā minēto plānu, tā nekavējoties informē par to Komisiju. Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai attiecīgā sabiedrība turpmāk veic maksātspējas kapitāla prasības aprēķinu saskaņā ar standarta formulu.

127. pants. Komisijai ir tiesības pieprasīt, lai apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība izveido iekšējo modeli vai tā attiecīgos riska moduļus maksātspējas kapitāla prasības aprēķināšanai un nodrošina to piemērošanu, ja ir pamats uzskatīt, ka maksātspējas kapitāla prasība, kas aprēķināta saskaņā ar standarta formulu, nav atbilstoša, jo attiecīgās sabiedrības riska profils būtiski atšķiras no standarta formulas aprēķina pamatā esošajiem pieņēmumiem.

128. pants. Komisija nosaka prasības attiecībā uz iekšējo modeļu izmantošanas testu, statistiskās kvalitātes standartiem, kalibrēšanas standartiem, peļņas un zaudējumu attiecinājumu uz nozīmīgām komercdarbības struktūrvienībām, apstiprināšanas (validācijas) standartiem un dokumentēšanas standartiem.

129. pants. Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība pārbauda savu iekšējo modeli, izmantojot atbilstošus tipveida portfeļus un pieņēmumus, kas pamatā balstīti uz ārējiem, nevis šīs sabiedrības iekšējiem datiem, lai apstiprinātu iekšējā modeļa kalibrēšanu un pārlicinātos, ka tā specifikācijas atbilst vispārēji pieņemtai tirgus praksei.

130. pants. (1) Minimālās kapitāla prasības aprēķina kārtību nosaka ES Regula Nr. 2015/35. Minimālā kapitāla prasība nedrīkst būt mazāka par šā panta trešajā daļā noteikto minimālās kapitāla prasības absolūti minimālo vērtību.

(2) Minimālā kapitāla prasība nedrīkst būt mazāka par 25 procentiem un lielāka par 45 procentiem no apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības maksātspējas kapitāla prasības, kuru aprēķina saskaņā ar standarta formulu vai iekšējo modeli un kurā iekļauj jebkādu papildu kapitāla prasību, ko noteikusi Komisija saskaņā ar šā likuma 46. panta prasībām. Ja apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības minimālā kapitāla prasība sakrīt ar kādu no minētajiem procentuālajiem ierobežojumiem, šī sabiedrība sniedz Komisijai informāciju par tā iemesliem.

(3) Minimālās kapitāla prasības absolūti minimālā vērtība:

- 1) nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām, tai skaitā kaptīvās apdrošināšanas sabiedrībām, kas veic apdrošināšanu vienā vai vairākos šā likuma 19. panta pirmās daļas 10., 11., 12., 13., 14. un 15. punktā minētajos nedzīvības apdrošināšanas veidos, ir 3,7 miljoni euro, bet pārējām nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām, tai skaitā kaptīvās apdrošināšanas sabiedrībām, — 2,5 miljoni euro;
- 2) dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām, tai skaitā kaptīvās apdrošināšanas sabiedrībām, kas saņēmušas licenci dzīvības apdrošināšanai, ir 3,7 miljoni euro;
- 3) pārapsedrošināšanas sabiedrībām ir 3,6 miljoni euro, bet kaptīvās pārapsedrošināšanas sabiedrībām — 1,2 miljoni euro;
- 4) apdrošināšanas sabiedrībām, kas vienlaikus veic gan dzīvības, gan nedzīvības apdrošināšanu, ir šīs daļas 1. un 2. punktā minētās minimālās kapitāla prasības absolūti minimālo vērtību summa.

(4) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība veic minimālās kapitāla prasības aprēķinu vismaz reizi ceturksnī un iesniedz to Komisijai. Šā panta otrajā daļā minēto procentuālo ierobežojumu aprēķināšanas mērķiem apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībai nav jāveic maksāspējas kapitāla prasības aprēķins par attiecīgo ceturksni, un tā var izmantot aprēķinu, kas veikts par iepriekšējo pārskata gadu.

(5) Šā panta trešajā daļā noteiktā minimālās kapitāla prasības absolūti minimālā vērtība, kas izteikta euro, tiek pārskatīta reizi piecos gados un indeksēta, ja saskaņā ar statistikas biroja Eurostat sniegto informāciju patēriņa cenu indekss Eiropas Ekonomikas zonas valstīs no 2015. gada 31. decembra līdz pārskatīšanas brīdim ir pieaudzis par 5 vai vairāk procentiem. Minimālās kapitāla prasības absolūti minimālās vērtības palielinājuma summa tiek noapaļota uz augšu līdz tuvākajiem 100 000 euro. Lēmumu par indeksācijas veikšanu un minimālās kapitāla prasības absolūti minimālās vērtības palielinājuma apmēru attiecīgajā gadā paziņo Eiropas Komisija.

XVI nodaļa

Ieguldījumi

131. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība visus savus aktīvus iegulda, ievērojot piesardzības principu, kas noteikts šā likuma 132., 133. un 134. pantā.

132. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība aktīvu portfeli iegulda tikai tādos aktīvos un finanšu instrumentos, kuru riskus attiecīgā sabiedrība var pienācīgi identificēt, izmērīt, uzraudzīt, pārvaldīt, kontrolēt un par tiem ziņot, kā arī ņemot vērā tās vispārējās maksāspējas vajadzības saskaņā ar šā likuma 65. panta otrās daļas 1. punktā noteikto.

(2) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība izstrādā un apstiprina savu ieguldījumu veidošanas politiku un procedūru. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība ir atbildīga par šīs politikas un procedūras ievērošanu. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības valde ne retāk kā reizi gadā pārskata ieguldījumu veidošanas politiku un procedūru, saskaņojot to pa ieguldījumu veidiem, ģeogrāfisko izvietojumu, darījumu partneriem, finanšu instrumentu regulētiem un neregulētiem tirgiem un nekustamā īpašuma tirgiem. Pirms darījumiem ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība izstrādā un apstiprina atvasināto finanšu instrumentu izmantošanas politiku un procedūru, kas saskaņota ar šīs sabiedrības pamatdarbību, tās ieguldījumu veidošanas kārtību un atbilstošo risku pārvaldību.

(3) Visus aktīvus, īpaši tos, kuri sedz minimālo kapitāla prasību un maksāspējas kapitāla prasību, iegulda, garantējot visa aktīvu portfeļa drošību, kvalitāti, likviditāti un rentabilitāti. Turklāt šādus aktīvus izvieto tā, lai būtu nodrošināta to pieejamība.

(4) Tehnisko rezervju segumam izmantotos aktīvus iegulda atbilstoši apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas saistību veidam un līguma termiņam. Minētos aktīvus iegulda saskaņā ar visu apdrošinājuma ņēmēju un labuma guvēju interesēm, ņemot vērā apdrošināšanas līgumā ietvertos nosacījumus.

(5) Interesu konflikta gadījumā apdrošināšanas sabiedrība vai persona, kas pārvalda tās aktīvu portfeli, nodrošina, ka ieguldījums tiek veikts apdrošinājuma ņēmēju un labuma guvēju interesēs.

133. pants. Tāda dzīvības apdrošināšanas līguma tehnisko rezervju segumam, kurā ieguldījumu risku uzņemas apdrošinājuma ņēmējs, papildus šā likuma 132. pantā noteiktajām prasībām piemēro šādas prasības:

- 1) ja dzīvības apdrošināšanas līgums, kurā ieguldījumu risku uzņemas apdrošinājuma ņēmējs, piesaistīts atvērto ieguldījumu fondu (tiem pielīdzināmu kopējo ieguldījumu uzņēmumu) ieguldījumu apliecībām (daļām) vai apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības speciāli šim mērķim izveidotam nodalītu aktīvu

kopumam, kas parasti sadalīts nosacītās daļās, uz šāda līguma tehnisko rezervju segumu attiecina aktīvus, kuri iespējami cieši piesaistīti šīm apliecībām (daļām) vai šiem aktīviem;

- 2) ja dzīvības apdrošināšanas līgums, kurā ieguldījumu risku uzņemas apdrošinājumaņēmējs, piesaistīts akciju indeksam vai citam šā panta 1. punktā neparedzētam aprēķina lielumam, uz šāda līguma tehnisko rezervju segumu attiecina aktīvus, kuru vērtības izmaiņas ir cieši piesaistītas akciju indeksa vai cita aprēķina lieluma vērtības izmaiņām, kuriem piemīt attiecīgs nodrošinājums un tirgojamība un kuri iespējami tuvu atbilst tiem aktīviem, kuru vērtība ir atkarīga no attiecīgā aprēķina lieluma;
- 3) ja šā panta 1. un 2. punktā minētie līgumi ietver nosacījumus par ieguldījumu ienesīguma garantiju vai kādu citu garantētu ieguvumu, aktīvi, kurus attiecina uz šādu līgumu tehnisko rezervju segumu, atbilst šā likuma 134. panta prasībām.

134. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības aktīvi, izņemot šā likuma 133. pantā minētos, papildus šā likuma 132. pantā noteiktajām prasībām atbilst šādām prasībām:

- 1) aktīvus pienācīgi diversificē, lai nepieļautu pārmērīgu paļaušanos uz kādu aktīvu kategoriju, emitentu vai komercsabiedrību grupu, vai ģeogrāfisko apgabalu un nepieļautu pārmērīgu riska koncentrāciju ieguldījumu portfeli. Ieguldījumi aktīvos, ko emitējis viens emitents vai emitenti, kuri pieder pie vienas grupas, nedrīkst pakļaut apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrību pārmērīgai riska koncentrācijai;
- 2) atvasināto finanšu instrumentu izmantošana ir pieļaujama tikai tad, ja tie veicina risku samazināšanu vai efektīvāku ieguldījumu portfeļa pārvaldi. Atvasinātos finanšu instrumentus novērtē piesardzīgi, kopējā novērtējumā ņemot vērā to aktīvu vērtību, ar kuriem attiecīgais atvasinātais finanšu instruments ir saistīts. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība izvairās no pārmērīga riska uzņemšanās, izmantojot darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem;
- 3) ieguldījumus un aktīvus, kas netiek tirgoti regulētā tirgū, uztur piesardzīgā līmenī.

135. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība nedrīkst tieši vai netieši izsniegt aizdevumu pašu izlaisto akciju vai daļu vai ar attiecīgo sabiedrību saistīto personu izlaisto akciju vai daļu iegādei, kā arī pieņemt par saistību nodrošinājumu pašu akcijas vai daļas.

136. pants. Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība ģeogrāfisko izvietojumu aktīviem, kas veido atgūstamās summas no pārapsedrošināšanas līgumiem, kuri noslēgti ar attiecīgo sabiedrību, dalībvalsts apdrošinātāju vai pārapsedrošinātāju un nedalībvalsts apdrošinātāju vai pārapsedrošinātāju, ja šādu komercsabiedrību maksātspējas uzraudzības režīms atbilst ES Regulā Nr. 2015/35 noteiktajiem kritērijiem attiecībā uz uzraudzības režīmu līdzvērtību, nodrošina saskaņā ar ieguldījumu veidošanas politiku un procedūru.

137. pants. Pārapsedrošinātājs, kas ir apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība vai dalībvalsts apdrošinātājs un pārapsedrošinātājs, nenopelnīto prēmiju un atlikto apdrošināšanas atlīdzības prasību tehnisko rezervju segumu ar aktīviem nodrošina neto tehnisko rezervju apmērā.

138. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība ieguldījumus pēc 2011. gada 1. janvāra emitētajos vērtspapīros un citos finanšu instrumentos, kuru pamatā ir pārstrukturēti aizdevumi, veic, tikai ievērojot ES Regulā Nr. 2015/35 noteiktās prasības.

(2) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībām, kas veic ieguldījumus pārvedamos vērtspapīros vai citos finanšu instrumentos, kuru pamatā ir pārstrukturēti aizdevumi un kuri

emitēti pirms 2011. gada 1. janvāra, šā panta pirmajā daļā noteiktās prasības piemēro tikai tad, ja pēc 2014. gada 31. decembra ir pievienoti jauni vai aizstāti esošie riska darījumi.

XVII nodaļa

Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības finansiālā stāvokļa pasliktināšanās

139. pants. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība izstrādā politiku, kurā noteikta kārtība, kādā attiecīgā sabiedrība konstatē sava finansiālā stāvokļa pasliktināšanos. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, konstatējusi savu finansiālā stāvokļa pasliktināšanos, nekavējoties informē par to Komisiju.

140. pants. (1) Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība nav izpildījusi šā likuma un citu normatīvo aktu prasības attiecībā uz tehnisko rezervju izveidošanu un aprēķināšanas metodēm, Komisija, par savu nodomu iepriekš paziņojot tās dalībvalsts uzraudzības iestādēm, kurā apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersantam ir filiāle vai kurā apdrošināšanas vai pārapirošināšanas komersants sniedz apdrošināšanas vai pārapirošināšanas pakalpojumus (iesaistītā dalībvalsts), drīkst attiecīgajai sabiedrībai aizliegt brīvi rīkoties ar tās aktīviem.

(2) Komisija norāda, uz kuriem aktīviem šā panta pirmajā daļā noteiktie pasākumi attiecas.

141. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība nekavējoties informē Komisiju, tiklīdz konstatē, ka neizpilda maksātspējas kapitāla prasību, vai ja pastāv risks, ka turpmākajos trijos mēnešos iespējama maksātspējas kapitāla prasības neizpildes iestāšanās.

(2) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība divu mēnešu laikā pēc tam, kad ir konstatējusi, ka neizpilda maksātspējas kapitāla prasību, iesniedz Komisijai saskaņošanai atvērēšanas plānu izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz maksātspējas kapitāla prasības apmēram.

(3) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sešu mēnešu laikā pēc tam, kad konstatēta maksātspējas kapitāla prasības neizpilde, tā atjauno izmantojamo pašu kapitālu līdz maksātspējas kapitāla prasības apmēram.

(4) Komisija šā panta trešajā daļā norādīto termiņu ir tiesīga pagarināt par trim mēnešiem.

(5) Tādu ārkārtēju nelabvēlīgu apstākļu gadījumā, par kuriem paziņojusi EAAPI un kuri skar apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības, kas pārstāv nozīmīgu tirgus daļu, un, ja nepieciešams, pēc apsprišanās ar Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju Komisija šā panta trešajā daļā norādīto termiņu ir tiesīga pagarināt uz noteiktu laika periodu, bet ne ilgāku par septiņiem gadiem, ņemot vērā konkrētā gadījuma apstākļus, tajā skaitā tehnisko rezervju vidējo termiņu.

(6) Komisija var iesniegt EAAPI lūgumu, lai tā paziņo par šā panta piektajā daļā minēto ārkārtēju nelabvēlīgu apstākļu esamību, ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, kura pārstāv būtisku tirgus daļu, nespēj izpildīt šā panta trešajā daļā minētos pasākumus. Ārkārtēji nelabvēlīgi apstākļi ir tad, ja to apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību finansiālo stāvokli, kurām ir būtiska ietekme tirgū vai kuru noteikti darījumu veidi tiek ietekmēti, nopietni vai nelabvēlīgi ietekmē viens vai vairāki šādi apstākļi:

- 1) neparedzēts, straujš un pārmērīgs kritums finanšu tirgos;
- 2) nemainīgi zemu procentu likmju vide;
- 3) katastrofāls notikums, kuram ir spēcīga ietekme.

(7) Komisija sadarbībā ar EAAPI regulāri novērtē, vai vēl pastāv šā panta sestajā daļā minētie apstākļi. Ja tiek konstatēts, ka ārkārtēji nelabvēlīgi apstākļi vairs nepastāv, EAAPI un Komisija dara to zināmu sabiedrībai.

(8) Ja Komisija ir pagarinājusi termiņu saskaņā ar šā panta piekto daļu, tad apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība ik pēc trim mēnešiem iesniedz Komisijai ziņojumu par veiktajiem pasākumiem izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz maksātspejas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanai, lai nodrošinātu maksātspejas kapitāla prasības izpildi.

(9) Šā panta piektajā daļā noteikto termiņa pagarinājumu Komisija atceļ, ja no šā panta astotajā daļā noteiktā ziņojuma izriet, ka par laika periodu no dienas, kad konstatēta neatbilstība maksātspejas kapitāla prasībai, līdz ziņojuma iesniegšanas dienai nav noticis būtisks uzlabojums izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanā līdz maksātspejas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanā, lai nodrošinātu maksātspejas kapitāla prasības izpildi.

(10) Ja, iestājoties šā panta pirmajā daļā minētajam gadījumam, Komisija uzskata, ka apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības finansiālā situācija turpinās pasliktināties, tā var ierobežot vai aizliegt šai sabiedrībai brīvi rīkoties ar saviem aktīviem.

(11) Komisija nekavējoties informē iesaistīto dalībvalstu uzraudzības iestādes, kuru teritorijā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība veic apdrošināšanu vai pārapsedrošināšanu, par visiem pasākumiem, kādus tā saskaņā ar šā panta desmito daļu ir veikusi attiecībā uz šo sabiedrību, un pieprasa, lai tās piemēro attiecīgajai sabiedrībai tādus pašus pasākumus iesaistīto dalībvalstu teritorijā.

(12) Komisija norāda, uz kuriem aktīviem attiecas šā panta desmitajā daļā noteiktie pasākumi.

142. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība nekavējoties informē Komisiju, tiklīdz konstatē, ka izmantojamais pamata pašu kapitāls ir mazāks par minimālo kapitāla prasību, vai, ja pastāv risks, ka turpmākajos trijos mēnešos iespējama minimālā kapitāla prasības neizpildes iestāšanās.

(2) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība viena mēneša laikā pēc tam, kad ir iestājies šā panta pirmajā daļā noteiktais gadījums, iesniedz Komisijai saskaņošanai plānu izmantojamā pamata pašu kapitāla atjaunošanai līdz minimālās kapitāla prasības apmēram. Plānā paredz, ka apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība triju mēnešu laikā no dienas, kad konstatēta šā panta pirmajā daļā noteiktā neatbilstība, atjaunos izmantojamo pamata pašu kapitālu līdz minimālās kapitāla prasības apmēram vai samazinās risku, nodrošinot minimālās kapitāla prasības izpildi.

(3) Iestājoties šā panta pirmajā daļā noteiktajam gadījumam, Komisija var ierobežot vai aizliegt apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības brīvu rīcību ar tās aktīviem.

(4) Komisija informē to iesaistīto dalībvalstu uzraudzības iestādes, kuru teritorijā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība veic apdrošināšanu vai pārapsedrošināšanu, par visiem pasākumiem, kurus tā saskaņā ar šā panta trešo daļu veikusi attiecībā uz šo apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrību, un pieprasa, lai tās piemēro attiecīgajai sabiedrībai tādus pašus pasākumus iesaistīto dalībvalstu teritorijā.

(5) Komisija norāda, uz kuriem aktīviem attiecas šā panta trešajā daļā noteiktie pasākumi.

143. pants. Ja Komisija ir saņēmusi no dalībvalsts uzraudzības iestādes pieprasījumu ierobežot vai aizliegt brīvu rīcību ar dalībvalsts apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja aktīviem Latvijā, tā veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek izpildīts ierobežojums vai aizliegums brīvi rīkoties ar aktīviem, attiecībā uz kuriem dalībvalsts uzraudzības iestāde ir lūgusi piemērot brīvas rīcības ierobežojumu vai aizliegumu.

144. pants. (1) Komisija, pamatojoties uz iesniegtajiem finanšu pārskatiem un pārbaužu rezultātiem, var pieprasīt, lai apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība iesniedz šā likuma 141. panta otrajā daļā vai 142. panta otrajā daļā noteikto plānu.

(2) Ja apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības finansiālā situācija pasliktinās un ir apdraudēta no tās apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas līgumiem izrietošo saistību izpilde vai ja attiecīgā sabiedrība nav iesniegusi Komisijai šā likuma 141. panta otrajā daļā vai 142. panta otrajā daļā noteikto plānu, Komisija ir tiesīga veikt jebkādas nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu apdrošināto interešu aizsardzību.

145. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības valde ir atbildīga par šā likuma 141. panta otrajā daļā un 142. panta otrajā daļā noteiktā plāna savlaicīgu izstrādi un izpildi.

(2) Šā likuma 141. panta otrajā daļā un 142. panta otrajā daļā noteiktajā plānā apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība ietver vismaz:

- 1) informāciju par šīs sabiedrības plānotajiem ar darbību saistītajiem izdevumiem (administratīvajiem un klientu piesaistīšanas izdevumiem);
- 2) informāciju par šīs sabiedrības plānotajiem ieņēmumiem par veikto apdrošināšanu, pārapsedrošināšanu, cedēto pārapsedrošināšanu un retrocesiju un ar tām saistītajām izmaksām;
- 3) pārskata projektu, kas atspoguļo finanšu stāvokli pārskata perioda beigās, un pārskata projektu par finansiālās darbības rezultātiem pārskata periodā;
- 4) no apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas izrietošo saistību izpildes, maksātspējas kapitāla prasības izpildes un minimālā kapitāla prasības izpildes nodrošināšanai nepieciešamos plānotos finanšu avotus;
- 5) cedētās pārapsedrošināšanas un retrocesijas programmu;
- 6) veicamos pasākumus un to izpildes termiņus.

(3) Ja Komisija ir pieprasījusi, lai apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība izstrādā šā likuma 141. panta otrajā daļā un 142. panta otrajā daļā noteikto plānu, tā nepieņem lēmumu par šā likuma 47. panta trešajā daļā noteiktās atļaujas izsniegšanu, kamēr uzskata, ka ir apdraudētas apdrošināto tiesības vai pārapsedrošināšanas sabiedrības līgumsaistību izpilde.

146. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības pienākums ir informēt Komisiju par visiem apstākļiem, kuri var būtiski ietekmēt šīs sabiedrības turpmāko darbību.

(2) Komisijai ir tiesības neatļaut apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrībai nodibināt ciešas attiecības ar trešajām personām vai pieprasīt, lai attiecīgā sabiedrība izbeidz ciešas attiecības ar trešajām personām, vai aizliegt darījumus ar tām, ja šādas attiecības var apdraudēt vai apdraud apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības finansiālo stabilitāti, apdrošināto intereses vai traucē Komisijai veikt uzraudzības funkcijas.

147. pants. (1) Komisija ir tiesīga anulēt izsniegto apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licenci, ja:

- 1) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība nav sākusi apdrošināšanu vai pārapsedrošināšanu 12 mēnešu laikā no apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licences saņemšanas dienas;
- 2) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība pārtraukusi apdrošināšanu vai pārapsedrošināšanu uz laiku, kas ir ilgāks par sešiem mēnešiem;
- 3) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība atsakās no apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licences;
- 4) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība pārkāpj šo likumu vai neievēro apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licences nosacījumus;
- 5) apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrība būtiski pārkāpj citus likumus un normatīvos aktus, kas regulē komercdarbību;

- 6) apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība nespēj izpildīt no apdrošināšanas vai pārapirošināšanas līgumiem izrietošās saistības;
- 7) apdrošināšanas sabiedrība vairāk nekā divus mēnešus pēc tam, kad Komisija tai izteikusi brīdinājumu par licences anulēšanu, nav labprātīgi un pilnā apmērā veikusi maksājumus Apdrošināto aizsardzības fondā;
- 8) apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība tiek likvidēta;
- 9) apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības akcionāriem ar būtisku līdzdalību iestāties tiem piederošo akciju balsstiesību izmantošanas aizliegums un tas ilgst vairāk nekā sešus mēnešus.

(2) Komisija anulē izsniegto apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licenci, ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība neievēro minimālo kapitāla prasību un Komisija uzskata, ka plāns izmantojamā pamata pašu kapitāla atjaunošanai līdz minimālajai kapitāla prasībai ir neatbilstošs, vai attiecīgā sabiedrība neievēro minēto plānu triju mēnešu laikā pēc tam, kad konstatēta neatbilstība minimālajai kapitāla prasībai.

(3) Komisija sniedz iesaistītās dalībvalsts uzraudzības iestādei informāciju par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licences anulēšanu.

(4) Ja Komisija ir saņēmusi informāciju no dalībvalsts uzraudzības iestādes, ka šī iestāde dalībvalsts apdrošinātājam vai pārapirošinātājam anulējusi apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licenci, tā veic visus nepieciešamos pasākumus, kas liedz attiecīgajam dalībvalsts apdrošinātājam vai pārapirošinātājam slēgt Latvijas Republikā jaunus apdrošināšanas vai pārapirošināšanas līgumus, izmantojot tiesības dibināt filiāli, vai, ja tiek ievērots pakalpojumu sniegšanas brīvības princips, — sniegt apdrošināšanas vai pārapirošināšanas pakalpojumus, neatverot filiāli.

(5) Komisijas lēmuma par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licences anulēšanu darbību neaptur tā pārsūdzēšana.

(6) Komisija informē EAAPI par anulētajām apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licencēm.

148. pants. (1) Ja Komisija ir konstatējusi apstākļus, kas ļauj lemt par apdrošināšanas licences anulēšanu, tā var pieņemt lēmumu par apdrošināšanas licences darbības apturēšanu.

(2) Apdrošināšanas licences darbības apturēšanas termiņš nedrīkst būt ilgāks par sešiem mēnešiem.

(3) Apdrošināšanas sabiedrība nedrīkst slēgt jaunus līgumus, grozīt spēkā esošo apdrošināšanas līgumu nosacījumus vai pagarināt to darbības termiņu tajā apdrošināšanas veidā, kura veikšanai izsniegtās apdrošināšanas licences darbība ir apturēta, bet turpina pildīt spēkā esošos apdrošināšanas līgumus.

(4) Ja Komisijas pieņemtais lēmums par apdrošināšanas licences darbības apturēšanu tiek pārsūdzēts, pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

149. pants. (1) Komisija var anulēt apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licenci vienam vai vairākiem apdrošināšanas vai pārapirošināšanas veidiem. Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licence tiek anulēta, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība nedrīkst slēgt jaunus apdrošināšanas vai pārapirošināšanas līgumus attiecīgajā apdrošināšanas vai pārapirošināšanas veidā, grozīt spēkā esošo apdrošināšanas vai pārapirošināšanas līgumu nosacījumus vai pagarināt to darbības termiņu, bet turpina pildīt no noslēgtajiem apdrošināšanas vai pārapirošināšanas līgumiem izrietošās saistības.

(2) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība ir likvidējama, ja tiek anulēta apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licence visiem tās veiktajiem apdrošināšanas vai pārapirošināšanas veidiem, izņemot gadījumu, kad šāda sabiedrība reorganizācijas ceļā vai bez reorganizācijas veikšanas tiek pārveidota par juridisko personu, kas neveic apdrošināšanu vai

pārapsdrošināšanu. Apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrību reorganizācijas ceļā vai bez reorganizācijas veikšanas drīkst pārveidot par juridisko personu, kas neveic apdrošināšanu vai pārapsdrošināšanu, tikai ar Komisijas atļauju.

(3) Ja apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas sabiedrību paredzēts pārveidot par juridisko personu, kas neveic apdrošināšanu vai pārapsdrošināšanu, Komisija atļauju izsniedz, ja attiecīgā sabiedrība ir izpildījusi visas no noslēgtajiem apdrošināšanas vai pārapsdrošināšanas līgumiem izrietošās saistības.

150. pants. (1) Komisija, apturot vai anulējot apdrošināšanas licenci, ir tiesīga ierobežot apdrošināšanas sabiedrības darbības ar tās aktīviem, izmaksu veikšanu un jaunu saistību uzņemšanos.

(2) Komisija nekavējoties publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" paziņojumu par izsniegtās apdrošināšanas licences anulēšanu vai tās darbības apturēšanu.

(3) Komisija turpina uzraudzīt apdrošināšanas sabiedrību līdz pilnīgai apdrošināšanas saistību izpildei vai līdz šīs sabiedrības pasludināšanai par maksātnespējīgu.

(4) Šā panta nosacījumus piemēro arī pārapsdrošināšanas licences anulēšanas gadījumā.

151. pants. Ja apdrošināšanas sabiedrība tiek izslēgta vai izstājas no Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja vai tam analogas organizācijas dalībvalstī, apdrošināšanas sabiedrībai ir aizliegts veikt sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu attiecīgajā teritorijā.

D sadaļa

Tiesības atvērt filiāli un tiesības veikt apdrošināšanu, izmantojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu

XVIII nodaļa

Apdrošināšanas komersanta filiāles atvēršana

152. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrība, kura vēlas atvērt filiāli dalībvalstī, pirms filiāles atvēršanas par to rakstveidā paziņo Komisijai.

(2) Apdrošināšanas sabiedrība iesniedzumā par filiāles atvēršanu ietver:

- 1) informāciju par dalībvalsti, kurā tā plāno atvērt filiāli;
- 2) darbības plānu trim gadiem, kurā iekļauta vismaz informācija par piedāvātajiem pakalpojumiem un filiāles organizatorisko struktūru;
- 3) ziņas par apdrošināšanas sabiedrības filiāles vadītāju (personu, kura, pieņemot būtiskus lēmumus filiāles vārdā, rada apdrošināšanas sabiedrībai civiltiesiskas saistības);
- 4) apdrošināšanas sabiedrības filiāles adresi dalībvalstī (adresi, kura izmantojama informācijas nosūtīšanai un saņemšanai vai saziņai ar filiāles vadītāju);
- 5) ja apdrošināšanas sabiedrība plāno veikt transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu, tā iesniedzumā papildus ietver apliecinājumu, ka apdrošināšanas sabiedrība ir dalībvalsts transportlīdzekļu biroja vai tam analogas organizācijas un attiecīgā garantijas fonda dalībniece.

(3) Izdarot grozījumus šā panta otrās daļas 2., 3. un 4. punktā minētajā informācijā, apdrošināšanas sabiedrība ne vēlāk kā 30 dienas pirms attiecīgo grozījumu izdarīšanas par to rakstveidā informē Komisiju un filiāles dalībvalsts uzraudzības iestādi, lai Komisija un filiāles dalībvalsts uzraudzības iestāde varētu izpildīt šā likuma 153. pantā noteiktos pienākumus.

(4) Šā panta nosacījumi attiecas uz jebkuru apdrošināšanas sabiedrības pastāvīgu darbību dalībvalstī, ja tā tiek veikta ar dalībvalstī izveidota biroja starpniecību, kuru vada apdrošināšanas sabiedrības personāls vai neatkarīga persona, kurai apdrošināšanas sabiedrība piešķirusi pastāvīgas pilnvaras rīkoties šīs sabiedrības vārdā.

153. pants. (1) Komisija triju mēnešu laikā pēc šā likuma 152. panta otrajā daļā minētā iesnieguma un tam pievienotās informācijas saņemšanas par to informē filiāles dalībvalsts uzraudzības iestādi un apdrošināšanas sabiedrību, paziņojumā ietverot apliecinājumu, ka attiecīgā sabiedrība izpilda maksātspējas kapitāla prasību un minimālo kapitāla prasību, izņemot šā panta otrajā daļā noteiktos gadījumus.

(2) Komisija pieņem lēmumu par atteikumu atļaut apdrošināšanas sabiedrībai atvērt filiāli dalībvalstī un šā panta pirmajā daļā minēto paziņojumu nenosūta dalībvalsts uzraudzības iestādei šādos gadījumos:

- 1) apdrošināšanas sabiedrības iesniegtie dokumenti satur nepatiesas vai nepilnīgas ziņas;
- 2) apdrošināšanas sabiedrības pārvaldības sistēma neļauj nodrošināt Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem atbilstošu filiāles uzraudzību;
- 3) apdrošināšanas sabiedrības filiāles vadītājs (persona, kura, pieņemot būtiskus lēmumus filiāles vārdā, rada apdrošināšanas sabiedrībai civiltiesiskas saistības) neatbilst šā likuma 58. panta prasībām;
- 4) apdrošināšanas sabiedrības izmantojamais pašu kapitāls neatbilst maksātspējas kapitāla prasībai vai izmantojamais pamata pašu kapitāls neatbilst minimālajai kapitāla prasībai;
- 5) nav novērsti Komisijas konstatētie pārkāpumi.

(3) Komisija šā panta otrajā daļā minēto lēmumu pieņem triju mēnešu laikā pēc visas šā likuma 152. panta otrajā daļā minētās informācijas saņemšanas un nosūta to apdrošināšanas sabiedrībai.

(4) Ja apdrošināšanas sabiedrība sākusi apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu dalībvalstī ar filiāles starpniecību, Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu, kurā pieprasa, lai attiecīgā sabiedrība izbeidz apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu dalībvalstī, šādos gadījumos:

- 1) apdrošināšanas sabiedrības iesniegtie dokumenti satur nepatiesas vai nepilnīgas ziņas par apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu dalībvalstī ar filiāles starpniecību;
- 2) apdrošināšanas sabiedrības un tās filiāles darbība dalībvalstī neļauj nodrošināt Latvijas Republikas apdrošinātāju darbību regulējošiem normatīvajiem aktiem atbilstošu apdrošināšanas sabiedrības un tās filiāles darbības uzraudzību dalībvalstī;
- 3) apdrošināšanas pakalpojumu sniegšana dalībvalstī ar filiāles starpniecību apdraud vai var apdraudēt apdrošināšanas sabiedrības finansiālo stabilitāti un apdrošināšanas līgumos paredzēto saistību izpildi.

(5) Komisija pēc filiāles dalībvalsts uzraudzības iestādes sniegtās informācijas saņemšanas nekavējoties rakstveidā informē apdrošināšanas sabiedrību par sabiedrības intereses aizsargājošajos likumos ietvertajām prasībām, kuras nepieciešams ievērot, sniedzot apdrošināšanas pakalpojumus filiāles dalībvalstī.

(6) Pēc šā panta piektajā daļā minētās informācijas saņemšanas vai pēc diviem mēnešiem no dienas, kad Komisija nosūtījusi paziņojumu filiāles dalībvalsts uzraudzības iestādei, apdrošināšanas sabiedrība var atvērt filiāli dalībvalstī un sākt apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu.

154. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrība atver filiāli nedalībvalstī tikai pēc Komisijas atļaujas saņemšanas.

(2) Lai saņemtu atļauju filiāles atvēršanai nedalībvalstī, apdrošināšanas sabiedrība iesniedz Komisijai iesniegumu par filiāles atvēršanu, kurā norāda:

- 1) filiāles adresi nedalībvalstī (adresi, kura izmantojama informācijas nosūtīšanai un saņemšanai);
- 2) ziņas par filiāles vadītāju saskaņā ar šā likuma 58. un 59. pantā noteiktajām prasībām;
- 3) filiāles organizatorisko struktūru;
- 4) darbības plānu pirmajiem trim gadiem.

(3) Komisija iesniegumu par atļauju filiāles atvēršanai nedalībvalstī izskata un lēmumu pieņem 30 dienu laikā pēc visu likumā noteikto un atbilstoši normatīvajos aktos minētajām prasībām noformēto dokumentu saņemšanas.

(4) Komisija pieņem lēmumu par atteikumu atļaut apdrošināšanas sabiedrībai atvērt filiāli nedalībvalstī šādos gadījumos:

- 1) apdrošināšanas sabiedrības iesniegtie dokumenti satur nepatiesas vai nepilnīgas ziņas;
- 2) apdrošināšanas sabiedrības pārvaldības sistēma neļauj nodrošināt Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem atbilstošu filiāles uzraudzību;
- 3) filiāles vadītājs neatbilst šā likuma 58. pantā noteiktajām prasībām;
- 4) nedalībvalsts likumi vai citi normatīvie akti ierobežo Komisiju veikt uzraudzības funkcijas;
- 5) Komisija no tās neatkarīgu apstākļu dēļ nav noslēgusi sadarbības un informācijas apmaiņas līgumu ar nedalībvalsts apdrošinātāja uzraudzības iestādi;
- 6) apdrošināšanas sabiedrības izmantojamais pašu kapitāls neatbilst maksātspējas kapitāla prasībai vai izmantojamais pamata pašu kapitāls neatbilst minimālajai kapitāla prasībai;
- 7) nav novērsti Komisijas konstatētie pārkāpumi.

(5) Ja apdrošināšanas sabiedrība vēlas izdarīt grozījumus šā panta otrās daļas 1., 2. un 4. punktā minētajā informācijā, tā ne vēlāk kā 30 dienas pirms attiecīgo grozījumu izdarīšanas par to rakstveidā informē Komisiju. Komisija iesniegumu par grozījumu izdarīšanu izskata un lēmumu pieņem mēneša laikā pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas.

(6) Komisija šā panta piektajā daļā minēto lēmumu nosūta apdrošināšanas sabiedrībai.

155. pants. (1) Lai dalībvalsts apdrošinātāja filiāle varētu sākt apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu Latvijā, Komisija saņem dalībvalsts apdrošinātāja uzraudzības iestādes paziņojumu, kurā ietverta šā likuma 152. panta otrajā daļā minētā informācija.

(2) Divu mēnešu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā paziņojuma saņemšanas Komisija informē dalībvalsts apdrošinātāja uzraudzības iestādi par sabiedrības intereses aizsargājošajos likumos ietvertajām prasībām, kuras nepieciešams ievērot, sniedzot apdrošināšanas pakalpojumus Latvijā.

(3) Dalībvalsts apdrošinātāja filiāle var sākt apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu Latvijā, ja Komisija, ņemot vērā Komisijas nosūtītās informācijas saņemšanu no dalībvalsts apdrošinātāja uzraudzības iestādes vai pēc šā panta otrajā daļā norādītā divu mēnešu termiņa beigām.

156. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrība, kura vēlas atvērt filiāli Šveices Konfederācijā un sniegt apdrošināšanas pakalpojumus, kas nav dzīvības apdrošināšana, filiāli Šveices Konfederācijā atver un apdrošināšanas pakalpojumus, kas nav dzīvības apdrošināšana, sniedz saskaņā ar šā likuma prasībām, kuras noteiktas apdrošināšanas sabiedrībām attiecībā uz filiāles atvēršanu un apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu citās dalībvalstīs, ja Eiropas Ekonomikas kopienas un

Šveices Konfederācijas nolīgumā par tiešo apdrošināšanu, izņemot dzīvības apdrošināšanu, nav noteikts citādi.

(2) Dalībvalsts apdrošinātājs, kura mītnes valsts ir Šveices Konfederācija un kurš vēlas atvērt filiāli Latvijas Republikā un sniegt apdrošināšanas pakalpojumus, kas nav dzīvības apdrošināšana, filiāli Latvijas Republikā atver un apdrošināšanas pakalpojumus, kas nav dzīvības apdrošināšana, sniedz saskaņā ar šā likuma prasībām, kuras noteiktas citu dalībvalstu apdrošinātājiem attiecībā uz filiāles atvēršanu un apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu Latvijas Republikā, ja ar Eiropas Kopienu Padomes 1991. gada 20. jūnija lēmumu apstiprinātajā Eiropas Ekonomikas kopienas un Šveices Konfederācijas nolīgumā par tiešo apdrošināšanu, izņemot dzīvības apdrošināšanu, nav noteikts citādi.

XIX nodaļa

Apdrošināšanas komersanta pakalpojumu sniegšanas brīvība

157. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrība, kura vēlas, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, sniegt apdrošināšanas pakalpojumus dalībvalstī, neatverot tajā filiāli, par savu nodomu rakstveidā paziņo Komisijai.

(2) Apdrošināšanas sabiedrība iesniegumā ietver informāciju:

- 1) par dalībvalsti, kurā tā plāno sniegt apdrošināšanas pakalpojumus;
- 2) par apdrošināmajiem riskiem.

(3) Ja apdrošināšanas sabiedrība plāno veikt transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu, tā iesniegumā papildus ietver:

- 1) informāciju par apdrošināšanas sabiedrības pārstāvi, kurš pilnvarots pieņemt lēmumus par apdrošināšanas atlīdzību izmaksu, un viņa adresi dalībvalstī;
- 2) ziņas par šā likuma 159. pantā noteikto apdrošināšanas sabiedrības pārstāvi un viņa adresi dalībvalstī;
- 3) apliecinājumu, ka apdrošināšanas sabiedrība ir dalībvalsts transportlīdzekļu biroja vai tam analogas organizācijas un attiecīgā garantijas fonda dalībniece.

(4) Komisija 30 dienu laikā pēc šā panta otrajā un trešajā daļā minētā iesnieguma un tam pievienotās informācijas saņemšanas nosūta dalībvalstu, kurās apdrošināšanas sabiedrība plāno sniegt apdrošināšanas pakalpojumus, uzraudzības iestādēm paziņojumu, kurā ietver:

- 1) apliecinājumu, ka apdrošināšanas sabiedrība izpilda maksātspējas kapitāla prasību un minimālo kapitāla prasību;
- 2) informāciju par apdrošināšanas veidiem, kuros apdrošināšanas sabiedrībai atļauts sniegt apdrošināšanas pakalpojumus;
- 3) informāciju par apdrošināmajiem riskiem, kurus apdrošināšanas sabiedrība plāno apdrošināt dalībvalstī;
- 4) šā panta trešajā daļā minēto informāciju, ja apdrošināšanas sabiedrība plāno veikt transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu.

(5) Par šā panta ceturtajā daļā minētā paziņojuma nosūtīšanu dalībvalsts uzraudzības iestādei Komisija informē attiecīgo apdrošināšanas sabiedrību.

(6) Komisija pieņem lēmumu par atteikumu atļaut apdrošināšanas sabiedrībai uzsākt apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu dalībvalstī un šā panta ceturtajā daļā minēto paziņojumu nenosūta dalībvalsts uzraudzības iestādei šādos gadījumos:

- 1) apdrošināšanas sabiedrības iesniegtie dokumenti satur nepatiesas vai nepilnīgas ziņas;

- 2) apdrošināšanas sabiedrības izmantojamais pašu kapitāls neatbilst maksāspējas kapitāla prasībai vai izmantojamais pamata pašu kapitāls neatbilst minimālajai kapitāla prasībai;
- 3) Komisijas noteiktajā termiņā nav novērsti tās konstatētie pārkāpumi.

(7) Ja apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, sākusi apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu dalībvalstī, neatverot tajā filiāli, Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu, kurā pieprasa, lai attiecīgā sabiedrība izbeidz apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu dalībvalstī, šādos gadījumos:

- 1) apdrošināšanas sabiedrības iesniegtie dokumenti satur nepatiesas vai nepilnīgas ziņas par apdrošināšanas pakalpojumu;
- 2) apdrošināšanas sabiedrības darbība neļauj nodrošināt Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem atbilstošu apdrošināšanas sabiedrības uzraudzību;
- 3) apdrošināšanas pakalpojumu sniegšana dalībvalstī apdraud vai var apdraudēt apdrošināšanas sabiedrības finansiālo stabilitāti un apdrošināšanas līgumos paredzēto saistību izpildi.

(8) Komisija šā panta sestajā daļā minēto lēmumu pieņem 30 dienu laikā pēc šā panta otrajā un trešajā daļā minētā iesnieguma saņemšanas un nosūta to apdrošināšanas sabiedrībai.

(9) Apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu dalībvalstī, neatverot tajā filiāli, drīkst sākt ar dienu, kad tā saņēmusi Komisijas paziņojumu par šā panta ceturtajā daļā minētā paziņojuma nosūtīšanu dalībvalsts uzraudzības iestādei.

(10) Ja apdrošināšanas sabiedrība vēlas izdarīt grozījumus šā panta otrajā un trešajā daļā minētajā iesniegumā ietvertajā informācijā, tā ievēro šā panta pirmās, otrās, trešās un devītās daļas prasības.

158. pants. (1) Dalībvalsts apdrošinātājs, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu Latvijas Republikā, neatverot filiāli, sāk ar dienu, kad tas saņēmis attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādes paziņojumu par šā likuma 157. panta ceturtajā daļā minētā paziņojuma nosūtīšanu Komisijai.

(2) Ja paziņojumā ietvertajā informācijā ir izdarīti grozījumi, tie Latvijas Republikā stājas spēkā ar dienu, kad Komisija saņēmusi attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādes paziņojumu par šiem grozījumiem.

(3) Dalībvalsts apdrošinātājam, kurš ir tiesīgs sniegt apdrošināšanas pakalpojumus Latvijas Republikā, ir saistoši Latvijas Republikas normatīvie akti par statistiskās informācijas sniegšanu un sabiedrības interešu aizsardzību.

159. pants. (1) Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret personām, kuras transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas ietvaros iesniedz prasības par Latvijas Republikas teritorijā notikušajiem negadījumiem, dalībvalsts nedzīvības apdrošinātājs, kurš, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, sniedz apdrošināšanas pakalpojumus Latvijas Republikā šā likuma 19. panta pirmās daļas 10. punktā noteiktajā nedzīvības apdrošināšanas veidā, izņemot pārvaldītāju atbildības apdrošināšanu, ieceļ pārstāvi, kas pastāvīgi dzīvo vai veic komercdarbību Latvijas Republikas teritorijā, pilnvarojot to:

- 1) apkopot visu vajadzīgo informāciju, kas saistīta ar apdrošināšanas atlīdzības prasībām;
- 2) pārstāvēt dalībvalsts nedzīvības apdrošinātāju attiecībās ar personām, kurām nodarīts kaitējums un kuras varētu iesniegt apdrošināšanas atlīdzības prasības, nodrošinot šādu apdrošināšanas atlīdzību izmaksu;

- 3) pārstāvēt dalībvalsts nedzīvības apdrošinātāju vai, ja nepieciešams, nodrošināt tā pārstāvību Latvijas Republikas tiesās un iestādēs saistībā ar šīm prasībām par apdrošināšanas atlīdzību izmaksām.

(2) Dalībvalsts nedzīvības apdrošinātāja pārstāvis var veikt tikai šā panta pirmajā daļā noteiktās darbības.

(3) Dalībvalsts nedzīvības apdrošinātāja pārstāvja iecelšana nav uzskatāma par filiāles atvēršanu Latvijas Republikā.

(4) Ja dalībvalsts nedzīvības apdrošināšanas sabiedrība nav iecēlusi savu pārstāvi, uzskatāms, ka šā panta pirmajā daļā minētā pārstāvja pienākumus pilda atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvis, kurš iecelts saskaņā ar dalībvalsts sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem.

XX nodaļa

Komisijas kā uzņēmējas dalībvalsts uzraudzības iestādes kompetence

160. pants. Informācija, kuru Komisija saskaņā ar šo likumu ir tiesīga pieprasīt dalībvalsts apdrošinātājam, tiek sniegta Latvijas Republikas valsts valodā.

161. pants. (1) Ja Komisija konstatē, ka dalībvalsts apdrošinātāja filiāle vai dalībvalsts apdrošinātājs, kas, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, veic darbības, kuras ir pretrunā ar Latvijas Republikas apdrošinātāju darbību regulējošo normatīvo aktu prasībām, tā nekavējoties pieprasa, lai dalībvalsts apdrošinātājs izbeidz šādas darbības.

(2) Ja dalībvalsts apdrošinātāja filiāle vai dalībvalsts apdrošinātājs, kas, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, nepārtrauc darbības, kuras ir pretrunā ar Latvijas Republikas apdrošinātāju darbību regulējošo normatīvo aktu prasībām, Komisija nekavējoties informē par to attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādi.

(3) Ja dalībvalsts apdrošinātāja filiāle vai dalībvalsts apdrošinātājs, kas, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, turpina veikt darbības, kuras ir pretrunā ar Latvijas Republikas apdrošinātāju darbību regulējošo normatīvo aktu prasībām, Komisija informē par to attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādi un veic pasākumus, lai šādus pārkāpumus novērstu, vai lemj par šajā likumā noteikto sankciju piemērošanu, ja nepieciešams, arī par aizliegumu dalībvalsts apdrošinātāja filiālei vai dalībvalsts apdrošinātājam slēgt jaunus apdrošināšanas līgumus Latvijas Republikas teritorijā.

(4) Dalībvalsts apdrošinātājs iesniedz visus Komisijas pieprasītos dokumentus, kuri nepieciešami šā panta prasību izpildei.

(5) Ja Komisija ir saņēmusi šā panta otrajā daļā noteikto informāciju no uzņēmējas dalībvalsts uzraudzības iestādes, tā, tiklīdz ir iespējams, veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecīgā apdrošināšanas sabiedrība novērš pārkāpumus. Par veiktajiem pasākumiem Komisija informē attiecīgo uzņēmējas dalībvalsts uzraudzības iestādi.

(6) Komisija informē Eiropas Komisiju un EAAPI par tiem gadījumiem, attiecībā uz kuriem saskaņā ar šā likuma 153. vai 157. pantu ir pieņemts lēmums par atteikumu atļaut apdrošināšanas sabiedrībai atvērt filiāli dalībvalstī vai uzsākt apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu dalībvalstī vai kuros veikti šā panta trešajā daļā minētie pasākumi.

(7) Komisija ir tiesīga vērsties EAAPI un lūgt tās palīdzību šajā pantā minētā jautājuma atrisināšanā.

162. pants. (1) Ja Komisija konstatē, ka dalībvalsts pārapdrošinātāja filiāle vai dalībvalsts pārapdrošinātājs, kas, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, sniedz pārapdrošināšanas pakalpojumus, neatverot filiāli, veic darbības, kuras ir pretrunā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, tā nekavējoties pieprasa, lai dalībvalsts pārapdrošinātājs izbeidz šādas darbības. Par konstatētajiem pārkāpumiem Komisija paziņo dalībvalsts pārapdrošinātāja mītnes valsts uzraudzības iestādei. Komisija sadarbojas un konsultējas ar dalībvalstu uzraudzības iestādēm, lai nodrošinātu dalībvalstu pārapdrošinātāju darbības uzraudzību Latvijas Republikā.

(2) Ja dalībvalsts pārapdrošinātāja filiāle vai dalībvalsts pārapdrošinātājs, kas, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, sniedz pārapdrošināšanas pakalpojumus, neatverot filiāli, turpina veikt darbības, kuras ir pretrunā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, Komisija informē par to attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādi un veic pasākumus, lai šādus pārkāpumus novērstu, vai lemj par šajā likumā noteikto sankciju piemērošanu, ja nepieciešams, arī par aizliegumu dalībvalsts pārapdrošinātājam slēgt jaunus pārapdrošināšanas līgumus Latvijas Republikas teritorijā.

(3) Komisija ir tiesīga vērsties EAAPI un lūgt tās palīdzību šajā pantā minētā jautājuma atrisināšanā.

163. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrības likvidācijas gadījumā saistības, kas izriet no apdrošināšanas līgumiem, kurus noslēgusi attiecīgā sabiedrība, izmantojot tiesības dibināt filiāli vai pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, neatverot filiāli, izpildāmas tāpat kā saistības, kas izriet no citiem šīs sabiedrības noslēgtajiem apdrošināšanas līgumiem, neatkarīgi no apdrošinātās personas un apdrošināšanas atlīdzības saņēmēja valstiskās piederības.

(2) Pārapdrošināšanas sabiedrības likvidācijas gadījumā saistības, kas izriet no pārapdrošināšanas līgumiem, kurus noslēgusi pārapdrošināšanas sabiedrība, izmantojot tiesības dibināt filiāli vai pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, neatverot filiāli, izpildāmas tāpat kā saistības, kuras izriet no citiem attiecīgās sabiedrības noslēgtajiem pārapdrošināšanas līgumiem.

XXI nodaļa

Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles darbība

164. pants. (1) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle var uzsākt darbību Latvijas Republikā pēc Komisijas licences saņemšanas. Filiāle var sniegt apdrošināšanas pakalpojumus vienīgi licencē norādītajos apdrošināšanas veidos.

(2) Licenci izsniedz, ja:

- 1) nedalībvalsts apdrošinātājs atbilst šādām prasībām:
 - a) ir tiesīgs sniegt apdrošināšanas pakalpojumus mītnes valstī saskaņā ar attiecīgās valsts likumiem,
 - b) reģistrē Latvijas Republikā savu filiāli,
 - c) apņemas kārtot nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles grāmatvedību atbilstoši Latvijas Republikas likumiem,
 - d) ieceļ nedalībvalsts apdrošinātāja pilnvaroto pārstāvi (filiāles vadītāju), kas atbilst šā likuma 58. pantā noteiktajām prasībām,
 - e) nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles rīcībā ir nodoti naudas līdzekļi šā likuma 130. panta trešajā daļā noteiktajā apmērā, no kuriem 25 procenti noguldīti Latvijas Republikā reģistrētā kredītiestādē kā drošības nauda,
 - f) apņemas ievērot Latvijas Republikā nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei noteikto maksāspējas kapitāla prasību un minimālo kapitāla prasību,
 - g) pierāda, ka nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles pārvaldības sistēma atbilst šā

likuma VII un VIII nodaļas prasībām,

- h) ir iesniedzis šā likuma 165. panta pirmajā daļā norādīto iesniegumu un tam pievienojamos dokumentus;
- 2) Komisija nav konstatējusi šā likuma 168. panta pirmās daļas apstākļu iestāšanos;
- 3) Komisija ir vienojusies ar nedalībvalsts apdrošinātāja mītnes valsts uzraudzības iestādi par uzraudzības funkciju veikšanai nepieciešamās informācijas apmaiņu un sadarbību apdrošināšanas uzraudzības jomā.

(3) Apdrošināšanas licence tiek izsniegta katram šā likuma 19. panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajam apdrošināšanas veidam atsevišķi.

(4) Pēc nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles pieprasījuma, saņemot apdrošināšanas licenci, tajā norāda riskus, kurus nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle vēlas apdrošināt.

(5) Izsniegtajā apdrošināšanas licencē apdrošināto interešu aizsardzības nolūkā var iekļaut papildu nosacījumus.

165. pants. (1) Lai saņemtu apdrošināšanas licenci, nedalībvalsts apdrošinātājs Komisijai iesniedz:

- 1) iesniegumu par licences saņemšanu nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei un norāda apdrošināšanas veidu, kuram nepieciešama licence;
- 2) nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles nolikumu;
- 3) kredītiestādes izsniegtu dokumentu, kas apliecina naudas līdzekļu iemaksu minimālās kapitāla prasības absolūti minimālās vērtības apmērā un drošības naudas noguldīšanu;
- 4) šā likuma 166. pantā noteikto darbības plānu;
- 5) zvērināta revidenta pārbaudītus nedalībvalsts apdrošinātāja pēdējo triju darbības gadu pārskatus;
- 6) pierādījumus tam, ka nedalībvalsts apdrošinātāja pārvaldības sistēma atbilst šā likuma VII un VIII nodaļā noteiktajam:
 - a) to akcionāru vai biedru sarakstu, kuriem nedalībvalsts apdrošinātājā ir būtiska līdzdalība, un grupas struktūru,
 - b) to personu sarakstu, ar kurām nedalībvalsts apdrošinātājam ir ciešas attiecības,
 - c) ziņas par nedalībvalsts apdrošinātāja pilnvaroto pārstāvi (filiāles vadītāju) saskaņā ar šā likuma 58. un 59. pantā noteiktajām prasībām,
 - d) tehnisko rezervju aprēķināšanas politiku un procedūru,
 - e) apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas risku parakstīšanas un apdrošināšanas prēmijas noteikšanas aprēķināšanas politiku un procedūru,
 - f) informāciju par filiāles organizatorisko struktūru ar skaidri norādītu tās vadītāju pilnvaru un pienākumu sadali, struktūrvienību uzdevumiem un to vadītāju pienākumiem,
 - g) risku pārvaldības politiku un procedūru,
 - h) iekšējās kontroles politiku un procedūru,
 - i) iekšējās informācijas apmaiņas procedūru,
 - j) grāmatvedības politiku, procedūru un uzskaites organizācijas galvenos principus,
 - k) informācijas sistēmu aizsardzības noteikumus,
 - l) neparastu un aizdomīgu finanšu darījumu identifikācijas politiku un procedūru,
 - m) šā likuma 15. pantā noteikto iekšējo kārtību,

- n) ieguldījumu veidošanas politiku un procedūru,
- o) iekšējā audita dienesta politiku un procedūru,
- p) ārpakalpojumu saņemšanas politiku un procedūru, ja nedalībvalsts apdrošinātājs plāno izmantot ārpakalpojumu sniedzēju pakalpojumus,
- r) apdrošināšanas polišu paraugus,
- s) informāciju par pārvaldības sistēmas struktūru.

(2) Ja nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle vēlas saņemt licenci palīdzības apdrošināšanai, tā iesniedz Komisijai informāciju par savā rīcībā esošajiem līdzekļiem un noslēgtajiem līgumiem, kas nodrošina palīdzības sniegšanu apdrošinātajam atbilstoši šajā apdrošināšanas veidā uzņemtajām saistībām.

(3) Ja nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle vēlas saņemt licenci šā likuma 19. panta pirmās daļas 10. punktā noteiktajā nedzīvības apdrošināšanas veidā, izņemot pārvadātāju atbildības apdrošināšanu, un plāno veikt sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu, tā iesniedz Komisijai rakstveida apliecinājumu, ka nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle ir Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja un attiecīgā garantijas fonda dalībniece, un paziņo to nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles pārstāvju nosaukumu (vārdu, uzvārdu) un juridisko adresi katrā dalībvalstī, kuri pieņem lēmumus par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, kā arī nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.

(4) Ja nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle tiek izslēgta vai izstājas no Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja, nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei aizliegts veikt sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu.

(5) Lai saņemtu apdrošināšanas licenci citam apdrošināšanas veidam, nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle iesniedz Komisijai:

- 1) šā panta pirmās daļas 1. punktā norādīto iesniegumu;
- 2) jaunā apdrošināšanas veida ieviešanai nepieciešamo izdevumu aprēķinu un informāciju par līdzekļu avotiem šo izdevumu segšanai;
- 3) šā likuma 166. pantā noteikto darbības plānu.

(6) Šajā nodaļā ar terminu “filiāle” saprotama jebkura pastāvīga dalībvalsts teritorijā esoša struktūra, kuru ir izveidojis nedalībvalsts apdrošinātājs, kas saņem licenci šajā dalībvalstī un sniedz apdrošināšanas pakalpojumus mītnes valstī.

166. pants. (1) Darbības plānā iekļauj:

- 1) apdrošināmo risku aprakstus;
- 2) galvenās cedētās pārapsedrošināšanas procedūru;
- 3) informāciju par pamata pašu kapitāla posteņiem, kas veido minimālās kapitāla prasības absolūti minimālo vērtību;
- 4) informāciju par nedalībvalsts apdrošinātāja, kuram pieder Latvijas Republikā reģistrēta filiāle, izmantojamā pašu kapitāla un pamata pašu kapitāla stāvokli attiecībā pret maksāspējas kapitāla prasību un minimālo kapitāla prasību atbilstoši šā likuma XIV un XV nodaļai;
- 5) darbības uzsākšanai nepieciešamo administratīvo izdevumu un darbības nodrošināšanas organizēšanas izdevumu prognozi, informāciju par līdzekļu avotiem šo izdevumu segšanai un, ja apdrošināmie riski pieder pie šā likuma 19. panta pirmās daļas 18. punktā noteiktā nedzīvības apdrošināšanas veida, — nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles rīcībā esošajiem avotiem, kas nodrošina apdrošināšanas līgumā paredzētās palīdzības sniegšanu.

(2) Papildus šā panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām darbības plānā pirmajiem trim finanšu gadiem iekļauj:

- 1) pārskata projektu, kas atspoguļo finanšu stāvokli pārskata perioda beigās, un pārskata projektu par finansiālās darbības rezultātiem pārskata periodā;
- 2) maksāspējas kapitāla prasības prognozi, kas aprēķināta atbilstoši šā likuma 116., 119., 120., 121., 122., 123., 124., 125., 126., 127., 128. un 129. pantam, pamatojoties uz šīs daļas 1. punktā minēto pārskata projektu, kā arī informāciju par aprēķina metodēm, kas izmantotas, lai šo prognozi iegūtu;
- 3) minimālās kapitāla prasības prognozi, kas aprēķināta atbilstoši šā likuma 117. un 130. pantam, pamatojoties uz šīs daļas 1. punktā minēto pārskata projektu, kā arī informāciju par aprēķina metodēm, kas izmantotas, lai šo prognozi iegūtu;
- 4) informāciju par finanšu resursiem apdrošināšanas saistību, kā arī maksāspējas kapitāla prasības un minimālās kapitāla prasības izpildes nodrošināšanai;
- 5) attiecībā uz nedzīvības apdrošināšanu:
 - a) informāciju par plānotajiem administratīvajiem izdevumiem, kas nav nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles darbības uzsākšanas izmaksas, un klientu piesaistīšanas izdevumiem,
 - b) informāciju par plānotajām apdrošināšanas prēmijām vai citām iemaksām, kā arī par apdrošināšanas atlīdzībām;
- 6) attiecībā uz dzīvības apdrošināšanu — ienākumu un izdevumu prognozi attiecībā uz apdrošināšanas darījumiem, pārapirošināšanu un cedēto pārapirošināšanu.

167. pants. (1) Komisija nedalībvalsts apdrošinātāja iesniegumu un tam pievienotos dokumentus par apdrošināšanas licences saņemšanu nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei izskata un lēmumu pieņem sešu mēnešu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas.

(2) Komisija izsniedz apdrošināšanas licenci tajā pašā dienā, kad pieņemts lēmums par apdrošināšanas licences izsniegšanu.

168. pants. Komisija ir tiesīga neizsniegt apdrošināšanas licenci nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei šādos gadījumos:

- 1) apdrošināšana nav ekonomiski pamatota;
- 2) nedalībvalsts apdrošinātāja pilnvarotais pārstāvis (filiāles vadītājs) neatbilst šajā likumā noteiktajām prasībām;
- 3) nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles plānotā darbība neatbilst šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām;
- 4) saskaņā ar nedalībvalsts apdrošinātāja mītnes valsts likumiem Komisijai ir ierobežotas tiesības veikt filiāles uzraudzības funkcijas;
- 5) Komisija nav vienojusies ar nedalībvalsts apdrošinātāja mītnes valsts apdrošinātāju uzraudzības iestādi par uzraudzības funkciju veikšanai nepieciešamās informācijas apmaiņu un sadarbību apdrošināšanas uzraudzības jomā;
- 6) iesniegtie dokumenti satur nepatiesas vai nepilnīgas ziņas;
- 7) Komisijai ir informācija par pamatotām aizdomām, ka nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles rīcībā nodotie naudas līdzekļi iegūti neparastos vai aizdomīgos finanšu darījumos vai nav dokumentāri pierādīta šo naudas līdzekļu tiesiska ieguve;
- 8) nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles organizatoriskās struktūras dēļ nav iespējams nodrošināt tās uzraudzību;

- 9) Komisija nesaņem vai nedalībvalsts apdrošinātājs atsakās iesniegt šā likuma 165. pantā noteikto informāciju;
- 10) nedalībvalsts apdrošinātājs īsteno šā likuma 141. panta otrajā daļā vai 142. panta otrajā daļā minētajam finansiālā stāvokļa uzlabošanas plānam līdzvērtīgus pasākumus.

169. pants. (1) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle var visus noslēgtos apdrošināšanas līgumus vai daļu no tiem nodot citai apdrošināšanas sabiedrībai vai citai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei, ja ir saņemts apliecinājums, ko sniegusi Komisija vai tādas dalībvalsts uzraudzības iestāde, kas veic nedalībvalsts apdrošinātāja, kurš pieņem apdrošināšanas līgumus, filiāļu kapitāla prasību izpildes kopējo uzraudzību saskaņā ar šā likuma 172. panta nosacījumiem, un šajā apliecinājumā ir norādīts, ka pēc apdrošināšanas līgumu pārņemšanas apdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles rīcībā būs izmantojamais pašu kapitāls maksāspējas kapitāla prasības apmērā.

(2) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle var visus noslēgtos apdrošināšanas līgumus vai daļu no tiem nodot citas dalībvalsts apdrošinātājam, ja ir saņemts attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādes apliecinājums, kurā norādīts, ka pēc apdrošināšanas līgumu pārņemšanas dalībvalsts apdrošinātāja rīcībā būs izmantojamais pašu kapitāls maksāspējas kapitāla prasības apmērā.

(3) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle var visus noslēgtos apdrošināšanas līgumus vai daļu no tiem nodot citā dalībvalstī reģistrētai šīs nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei, ja ir saņemts apliecinājums, ko sniegusi attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestāde vai tādas dalībvalsts uzraudzības iestāde, kura veic nedalībvalsts apdrošinātāja, kurš pieņem apdrošināšanas līgumus, filiāļu kapitāla prasību izpildes kopējo uzraudzību saskaņā ar šā likuma 172. panta nosacījumiem, ka:

- 1) pēc apdrošināšanas līgumu pārņemšanas citā dalībvalstī reģistrētas nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles rīcībā būs izmantojamais pašu kapitāls maksāspējas kapitāla prasības apmērā;
- 2) attiecīgās dalībvalsts likumi atļauj veikt apdrošināšanas līgumu pārņemšanu šajā dalībvalstī reģistrētām nedalībvalstu apdrošinātāju filiālēm;
- 3) citā dalībvalstī reģistrētas šīs nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles uzraudzības iestāde ir izsniegusi atļauju apdrošināšanas līgumu pārņemšanai.

(4) Jautājumu par nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles visu noslēgto apdrošināšanas līgumu vai daļas no tiem nodošanu izskata saskaņā ar šā likuma 47. panta trešo, ceturto, piekto, sesto, septīto, astoto un devīto daļu un 48., 49., 50., 51. un 52. pantu.

170. pants. (1) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle nodrošina pietiekamas tehniskās rezerves to apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas saistību segšanai, kuras tā ir uzņēmusies Latvijas Republikas teritorijā un kuras aprēķinātas saskaņā ar šā likuma XIII nodaļā noteikto.

(2) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle novērtē aktīvus un saistības saskaņā ar šā likuma 98. panta prasībām un nosaka pašu kapitālu saskaņā ar normatīvajiem aktiem apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrību pašu kapitāla noteikšanas jomā.

171. pants. (1) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles rīcībā pastāvīgi ir izmantojamais pašu kapitāls maksāspējas kapitāla prasības apmērā. Izmantojamā pašu kapitāla aprēķināšanas kārtību nosaka Komisija.

(2) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle aprēķina maksāspējas kapitāla prasību un minimālo kapitāla prasību saskaņā ar šā likuma XV nodaļā noteikto. Aprēķinot maksāspējas kapitāla prasību un minimālo kapitāla prasību, ņem vērā tikai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles veiktos darījumus.

(3) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles rīcībā pastāvīgi ir izmantojamais pamata pašu kapitāls minimālās kapitāla prasības apmērā. Izmantojamā pamata pašu kapitāla aprēķināšanas kārtību nosaka Komisija.

(4) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles minimālās kapitāla prasības absolūti minimālā vērtība ir 50 procentu apmērā no šā likuma 130. panta trešajā daļā minētās minimālās prasības absolūti minimālās vērtības.

(5) Drošības naudas apmēru, ko nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle nogulda saskaņā ar šā likuma 164. panta otrās daļas 1. punkta "e" apakšpunktu, ņem vērā, aprēķinot nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles izmantojamo pašu kapitālu, lai segtu minimālo kapitāla prasību.

(6) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle aktīvus maksātspējas kapitāla prasības apmērā iegulda dalībvalstīs, tai skaitā aktīvus minimālās kapitāla prasības apmērā — Latvijas Republikā.

172. pants. (1) Ja nedalībvalsts apdrošinātājs, kas nodibinājis filiāles vairākās dalībvalstīs, ir saņēmis Komisijas un iesaistīto dalībvalstu uzraudzības iestāžu piekrišanu šajā daļā minēto nosacījumu ievērošanai, tas:

- 1) aprēķina savu filiāļu kopējo maksātspējas kapitāla prasību atbilstoši šā likuma 171. pantam, aprēķinā iekļaujot visu to savu filiāļu finanšu rādītājus, kuru uzraudzības iestādes ir devušas attiecīgo piekrišanu;
- 2) šā likuma 164. panta otrās daļas 1. punkta "e" apakšpunktā minēto drošības naudu nogulda tikai tajā dalībvalstī, kuras uzraudzības iestāde veic kopējo filiāļu maksātspējas kapitāla prasības izpildes uzraudzību;
- 3) aktīvus minimālās kapitāla prasības apmērā iegulda jebkurā no dalībvalstīm, kurās ir nodibinājis filiāli.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētās piekrišanas saņemšanas gadījumā netiek veikts Latvijas Republikā reģistrētās nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles maksātspējas kapitāla prasības un izmantojamā pašu kapitāla aprēķins.

(3) Lai saņemtu šā panta pirmajā daļā minēto piekrišanu, nedalībvalsts apdrošinātājs iesniedz visu iesaistīto dalībvalstu uzraudzības iestādēm iesniegumu, kurā norādīta dalībvalsts uzraudzības iestāde, kas veiks kopējo filiāļu maksātspējas kapitāla prasības izpildes uzraudzību.

(4) Šā panta pirmajā daļā minētie nosacījumi ir piemērojami tikai tad, ja piekrišanu ir devušas visas dalībvalstis, kurām nedalībvalsts apdrošinātājs iesniedzis iesniegumu, un tajā norādītā dalībvalsts uzraudzības iestāde ir informējusi pārējo iesaistīto dalībvalstu uzraudzības iestādes par to, ka veiks kopējo filiāļu maksātspējas kapitāla prasības izpildes uzraudzību.

(5) Komisija sniedz iesniegumā norādītajai dalībvalsts uzraudzības iestādei visu informāciju, kas nepieciešama kopējās filiāļu maksātspējas kapitāla prasības izpildes uzraudzībai.

(6) Šā panta pirmās daļas nosacījumu piemērošana tiek atcelta, ja kāda no iesaistīto dalībvalstu uzraudzības iestādēm pieprasa to atcelt.

173. pants. (1) Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāļu darbību regulē šā likuma 33., 41. un 91. pants, 142. panta trešā, ceturta un piektā daļa, 143. un 144. pants.

(2) Piemērojot šā likuma 140., 141. un 142. panta noteikumus, nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle, kurai tiek piemēroti šā likuma 172. panta pirmās, otrās, trešās, ceturta un piektās daļas noteikumi, nodrošina pret uzraudzības iestādi, kura atbild par nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles maksātspējas pārbaudi, tādu pašu attieksmi kā pret tās dalībvalsts uzraudzības iestādi, kuras teritorijā atrodas nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles galvenais birojs.

(3) Ja saskaņā ar ES Regulas Nr. 2015/35 prasībām nedalībvalsts maksātspējas režīms ir atzīts par līdzvērtīgu vai daļēji līdzvērtīgu šajā likumā noteiktajam maksātspējas režīmam, uz pārāpdrošināšanas līgumiem, kas noslēgti ar tādu nedalībvalsts pārāpdrošinātāja filiāli, kuras galvenais birojs atrodas šajā nedalībvalstī, attiecinā tādus pašus nosacījumus kā uz pārāpdrošināšanas līgumiem, kas noslēgti ar apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrību, kura licencēta Latvijas Republikā.

174. pants. Nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle vienā dalībvalstī nedrīkst vienlaikus veikt dzīvības apdrošināšanu un nedzīvības apdrošināšanu.

175. pants. (1) Ja Komisija ir šā likuma 172. panta trešajā daļā noteiktā dalībvalsts uzraudzības iestāde, kura veic nedalībvalsts apdrošinātāja kopējo filiāļu maksātspējas kapitāla prasības izpildes uzraudzību un ir pieņēmusi lēmumu par apdrošināšanas licences anulēšanu nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei, tad Komisija par minēto lēmumu paziņo pārējām tās dalībvalsts uzraudzības iestādēm, kurā atrodas nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle.

(2) Ja Komisija saskaņā ar šā likuma 172. panta ceturto daļu ir devusi piekrišanu nedalībvalsts apdrošinātāju priekšrocību saņemšanai un ir saņēmusi šā panta pirmajā daļā minēto informāciju no attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādes, tā veic nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu, ka nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle izpilda šā likuma prasības.

(3) Ja Komisija saskaņā ar šā likuma 172. panta ceturto daļu ir devusi piekrišanu nedalībvalsts apdrošinātāja priekšrocību saņemšanai, kā arī ir saņēmusi šā panta pirmajā daļā minēto informāciju no attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādes un licences anulēšanas iemesls ir pašu kapitāla apmēra neatbilstība kapitāla prasībām, tā pieņem lēmumu par apdrošināšanas licenču anulēšanu nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei.

176. pants. Komisija anulē licenci, ja nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle nepilda šā likuma 166. pantā minēto darbības plānu vai neievēro citus šā likuma noteikumus.

177. pants. (1) Komisija nosūta Eiropas Komisijai, EAAPI un dalībvalstu uzraudzības iestādēm paziņojumus, informējot par:

- 1) visām atļaujām, kas saskaņā ar šo likumu izsniegtas apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrībai, kuras mātes sabiedrība vai tās mātes sabiedrība nav reģistrēta dalībvalstī;
- 2) gadījumu, kad komercsabiedrība, kas nav reģistrēta dalībvalstī, ir kļuvusi par apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrības mātes sabiedrību.

(2) Ja atļauja izsniegta apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrībai, kuras mātes sabiedrība vai tās mātes sabiedrība nav reģistrēta dalībvalstī, Komisija papildus šā panta pirmās daļas 1. punktā minētajai informācijai nosūta Eiropas Komisijai ziņas par apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrības grupas struktūru.

178. pants. Komisija informē Eiropas Komisiju un EAAPI par būtiskām problēmām, ar kurām saskaras apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrības, uzsākot vai veicot apdrošināšanu vai pārāpdrošināšanu nedalībvalstīs.

E sadaļa

Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas īpašie noteikumi

XXII nodaļa

Pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas sniedzamā informācija

179. pants. (1) Apdrošinātājs pirms nedzīvības apdrošināšanas līguma noslēgšanas informē apdrošinājuma ņēmēju par:

- 1) savu mītnes valsti;
- 2) juridisko adresi;

- 3) kontaktinformāciju (tajā skaitā elektroniskā pasta adresi un tālruņa numuru);
- 4) fizisko personu, kura rīkojas apdrošinātāja vārdā, papildus norādot tās vārdu un uzvārdu.

(2) Visos dokumentos, kas tiek izsniegti apdrošinājuma ņēmējam, norāda šā panta pirmās daļas 1. un 2. punktā noteikto informāciju.

(3) Šā panta pirmās un otrās daļas prasības neattiecas uz lielo risku apdrošināšanu.

(4) Pamatojoties uz klienta sniegto informāciju, apdrošinātājs pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas atbilstoši apdrošināšanas līguma sarežģītībai noskaidro klienta prasības un vajadzības.

(5) Apdrošinātāja pienākums pirms līguma noslēgšanas ir izskaidrot klientam pašrisku un virsapdrošināšanas vai zemapdrošināšanas būtību, ja tas var ietekmēt klienta intereses.

180. pants. (1) Pirms dzīvības apdrošināšanas līguma noslēgšanas apdrošinātāja pienākums ir sniegt klientam:

- 1) attiecībā uz dzīvības apdrošināšanas sabiedrību šādu informāciju:
 - a) par apdrošināšanas sabiedrības firmu,
 - b) par dalībvalsti, kurā atrodas apdrošināšanas sabiedrības galvenais birojs,
 - c) par apdrošināšanas sabiedrības galvenā biroja adresi,
 - d) par vietu, kur var iepazīties ar apdrošināšanas sabiedrības ziņojumu par maksājspēju un finanšu stāvokli;
- 2) attiecībā uz saistībām šādu informāciju:
 - a) par apdrošināšanas līgumā ietvertu apdrošināšanas summas apmēru un ietvertu iespēju nosacījumiem,
 - b) par dzīvības apdrošināšanas līguma darbības termiņu,
 - c) par dzīvības apdrošināšanas līguma izbeigšanas noteikumiem,
 - d) par apdrošināšanas prēmijas maksāšanas termiņiem un kārtību,
 - e) par gratifikāciju (bonusu) aprēķināšanas un piešķiršanas kārtību,
 - f) par atpirkuma summas un uzkrājuma summas apmēra noteikšanas kārtību un to garantētas izmaksas nosacījumiem,
 - g) par apdrošināšanas prēmiju un apdrošinājuma summu atsevišķi katram apdrošinātajam riskam, kā arī par apdrošināšanas atlīdzību vai tās noteikšanas kārtību katram apdrošināšanas gadījumam,
 - h) tirgum piesaistītajā dzīvības apdrošināšanas līgumā — par tam atbilstošajiem aktīviem un apdrošinājuma summas aprēķināšanas kārtību,
 - i) par dzīvības apdrošināšanas līguma uzteikuma termiņa piemērošanas kārtību,
 - j) vispārīgu informāciju par apdrošināšanas veidam piemērojamo nodokļu režīmu,
 - k) par kārtību, kāda sūdzību un strīdu izskatīšanai izriet no apdrošināšanas līguma,
 - l) par likumu, kuru piemēros no dzīvības apdrošināšanas līguma izrietošo līgumisko attiecību regulēšanai, ja dzīvības apdrošināšanas līguma pusēm nav izvēles brīvības vai ja dzīvības apdrošināšanas līguma puses var brīvi izvēlēties, vai par likumu, kuru piedāvā dzīvības apdrošināšanas sabiedrība.

(2) Papildus šā panta pirmajā daļā minētajam apdrošinātājs sniedz informāciju, lai nodrošinātu pareizu izpratni par dzīvības apdrošināšanas līgumā ietvertajiem riskiem, kurus uzņemas apdrošinājuma ņēmējs.

(3) Apdrošinātājs dzīvības apdrošināšanas līguma darbības laikā nekavējoties informē apdrošinājumaņēmēju un apdrošināto (ja tas vienlaikus nav arī apdrošinājumaņēmējs):

- 1) par izmaiņām apdrošinātāja firmā, kontakttelefonu, kontaktadresi un kontaktpersonu norādēs un citā līdzīgā informācijā, kas ir nepieciešama apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā (ja tas vienlaikus nav arī apdrošinājumaņēmējs) līgumisko saistību izpildei;
- 2) par izmaiņām apdrošināšanas noteikumos vai apdrošināšanas līgumam piemērojamos tiesību aktos, ja tās saistītas ar šā panta pirmās daļas 2. punkta “d”, “e”, “f”, “g”, “h” un “i” apakšpunktā norādīto informāciju.

(4) Ja piedāvājumā noslēgt dzīvības apdrošināšanas līgumu apdrošinātāja norādītā iespējamā apdrošināšanas atlīdzība apdrošināšanas līguma termiņa beigās var būt lielāka, nekā izmaksājama saskaņā ar apdrošināšanas līgumu, apdrošinātājs iepazīstina apdrošinājumaņēmēju ar apdrošināšanas līguma termiņa beigās iespējamās apdrošināšanas atlīdzības aprēķina piemēru, pamatojoties uz apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošināšanas prēmiju aprēķinu, kurā izmanto trīs atšķirīgas procentu likmes. Apdrošinātājs informē apdrošinājumaņēmēju par to, ka aprēķina piemērs ir tikai prognoze, kuras pamatā ir teorētiski pieņēmumi, un ka apdrošinājumaņēmējam uz šā aprēķina piemēra pamata nerodas prasījuma tiesības.

(5) Šā panta ceturtās daļas prasības nepiemēro dzīvības apdrošināšanas līgumiem bez uzkrājuma veidošanas.

(6) Ja ir noslēgts līgums par dzīvības apdrošināšanu ar līdzdalību peļņā, apdrošinātājs katru gadu informē apdrošinājumaņēmēju par viņa prasījumu stāvokli, ieskaitot līdzdalību peļņā. Ja apdrošinātājs sniedz informāciju par līdzdalības peļņā iespējamo turpmāko attīstību, tas informē apdrošinājumaņēmēju par atšķirībām starp patiesajiem un sākotnējiem datiem.

(7) Pirms tirgum piesaistītā dzīvības apdrošināšanas līguma noslēgšanas apdrošinātāja pienākums ir sniegt klientam informāciju par visiem atskaitījumiem, kuri tiks ieturēti no klienta šāda līguma darbības laikā.

(8) Šajā pantā noteikto informāciju apdrošinātājs sniedz rakstveidā, skaidri un saprotami. Minētā informācija tiek sniegta Latvijas Republikas valsts valodā, izņemot gadījumus, kad apdrošinājumaņēmējs informāciju vēlas saņemt citā valodā.

181. pants. Ja apdrošinātājam pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas radies strīds ar apdrošinājumaņēmēju — fizisko personu, apdrošinātāja pienākums ir pierādīt šā likuma 179. panta ceturtās un piektās daļas un 180. panta prasību izpildi. Apdrošinājumaņēmēja paraksts uz apdrošināšanas pieteikuma vai apdrošinājumaņēmēja apstiprinājums par apdrošināšanas līguma noslēgšanu citā apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātāja saskaņotā veidā ir pietiekams apliecinājums šā likuma 179. panta ceturtās un piektās daļas un 180. panta prasību izpildei, izņemot gadījumus, kad apdrošinājumaņēmējs pierāda pretējo.

182. pants. (1) Ja persona, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu, iesniedz rakstveida pieprasījumu, apdrošinātājs vai dalībvalsts apdrošinātājs, kas sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, iepazīstina šo personu ar savā rīcībā esošajiem dokumentiem, kas pamato lēmumu par šai personai pienākošās apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, vai izsniedz to kopijas. Personai, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu, ir tiesības saņemt šajā daļā norādīto dokumentu kopijas par samaksu, kas nepārsniedz dokumentu kopiju sagatavošanas izdevumus.

(2) Apdrošinātājam vai dalībvalsts apdrošinātājam, kas sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, nav pienākuma iepazīstināt ar dokumentiem un izsniegt šo dokumentu kopijas šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, ja saistībā ar apdrošinātā

riska iestāšanās apstākļiem apdrošinātājs vai dalībvalsts apdrošinātājs kriminālprocesa ietvaros ir iesniedzis dokumentus tiesību aizsardzības iestādēm.

(3) Apdrošinātājam vai dalībvalsts apdrošinātājam, kas sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, pēc tam, kad persona, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu, ir iepazīstināta ar dokumentiem, kas pamato tā lēmumu par pienākošās apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ir tiesības pieprasīt, lai šī persona paraksta rakstveida apliecinājumu, kurā norādīti dokumenti, ar kuriem tā ir iepazinusies. Ja persona, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu, atsakās parakstīt šajā daļā noteikto apliecinājumu, to paraksta apdrošinātājs vai dalībvalsts apdrošinātājs, īpaši norādot, ka minētā persona atteikusies parakstīt apliecinājumu.

(4) Apdrošinātājam vai dalībvalsts apdrošinātājam, kas sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, ir pienākums izskatīt apdrošinājuma ņēmēja, apdrošinātā vai personas, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu, rakstveida prasījuma pieteikumu par apdrošināšanas līguma noteikumiem neatbilstošu pakalpojumu un sniegt tai motivētu rakstveida atbildi ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc prasījuma pieteikuma saņemšanas dienas.

XXIII nodaļa Kopapdrošināšana

183. pants. (1) Šo nodaļu piemēro tādiem kopapdrošināšanas darījumiem Eiropas Savienības teritorijā, kuri attiecas uz vienu vai vairākiem riskiem, kas ietilpst šā likuma 19. panta pirmās daļas 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15. un 16. punktā noteiktajā nedzīvības apdrošināšanas veidā un pilnībā atbilst šādiem nosacījumiem:

- 1) risks ir liels risks;
- 2) risku, izmantojot vienu apdrošināšanas līgumu un kopēju apdrošināšanas prēmiju attiecībā uz vienu un to pašu laikposmu, sedz divi vai vairāki apdrošināšanas komersanti katrs savas daļas apmērā kā līdzapdrošinātājs, vienam no tiem esot vadošajam apdrošināšanas komersantam;
- 3) risks atrodas Eiropas Savienības teritorijā;
- 4) lai segtu risku, tiek uzskatīts, ka vadošais apdrošināšanas komersants sedz visu risku;
- 5) vismaz viens no līdzapdrošinātājiem piedalās apdrošināšanas līguma noslēgšanā ar tāda galvenā biroja vai filiāles starpniecību, kas veic komercdarbību kādā dalībvalstī, kura nav vadošā apdrošināšanas komersanta dalībvalsts;
- 6) vadošais apdrošināšanas komersants pilnībā uzņemas kopapdrošināšanas darbības vadību, it īpaši nosaka apdrošināšanas noteikumus un tarifa likmi.

(2) Šā likuma XIX nodaļu piemēro tikai attiecībā uz vadošo apdrošināšanas komersantu.

(3) Kopapdrošināšanas darījumiem, kuri neatbilst šā panta pirmās daļas nosacījumiem, tiek piemēroti citi šā likuma noteikumi, izņemot šīs nodaļas noteikumus.

184. pants. (1) Tehnisko rezervju apmēru nosaka atsevišķie līdzapdrošinātāji atbilstīgi to mītnes dalībvalsts noteikumiem vai — gadījumā, ja šādu noteikumu nav, — atbilstīgi minētajā valstī pieņemtajai praksei.

(2) Neatkarīgi no šā panta pirmajā daļā noteiktā, tehniskās rezerves ir vismaz vienādas ar rezervi, ko vadošais apdrošinātājs noteicis saskaņā ar savas mītnes dalībvalsts noteikumiem.

185. pants. Līdzapdrošinātāju rīcībā ir statistikas dati par to Eiropas Savienības kopapdrošināšanas darbību apjomu, kurās tie piedalās, un par attiecīgajām dalībvalstīm.

186. pants. Izbeidzot apdrošināšanas komersanta darbību, saistības, kas izriet no līdzdalības Eiropas Savienības kopapdrošināšanas līgumos, īsteno tāpat kā saistības, kas izriet no citiem minētā apdrošināšanas komersanta apdrošināšanas līgumiem, neatkarīgi no apdrošināšanas atlīdzības saņēmēju valstiskās piederības.

187. pants. Nodrošinot šīs nodaļas prasību īstenošanu, dalībvalstu uzraudzības iestādes savstarpēji apmainās ar visu nepieciešamo informāciju.

XXIV nodaļa

Palīdzības apdrošināšana

188. pants. Palīdzības apdrošināšana ir tāda apdrošināšana, kas paredz saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu nodrošināt apdrošinātajam tūlītēju palīdzības sniegšanu gadījumos, kad tas ir nokļuvis grūtībās ceļojuma laikā, esot prom no savām mājām vai arī esot prom no savas pastāvīgās dzīvesvietas. Šāda palīdzība ir naudas maksājums vai pakalpojuma sniegšana apdrošinātajam.

189. pants. (1) Par palīdzības sniegšanu nelaiemes vai transportlīdzekļa bojājuma gadījumā, kas noticis ceļojuma laikā, atzīst:

- 1) transportlīdzekļa nogādāšanu uz tuvāko vietu, kur var veikt tā remontu, kā arī autovadītāja un pasažieru nogādāšanu uz tuvāko vietu, no kuras viņi var turpināt ceļojumu;
- 2) transportlīdzekļa, autovadītāja un pasažieru nogādāšanu uz to mītnes zemi vai vietu, no kuras tie devušies ceļojumā, vai uz ceļojuma galamērķi;
- 3) citus apdrošināšanas līgumā paredzētos pakalpojumus vai naudas izmaksas.

(2) Palīdzības apdrošināšana neietver šā likuma 3. panta pirmās daļas 6. un 8. punktā noteiktos pakalpojumus.

190. pants. Apdrošinātājs, kurš vēlas veikt palīdzības apdrošināšanu, ir tiesīgs izmantot pakalpojumus, ko sniedz cita persona, kurai ir personāls un aprīkojums, ieskaitot sertificētu medicīnisko personālu, kā arī citi līdzekļi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu apdrošināšanas līgumos paredzēto saistību izpildi šajā apdrošināšanas veidā.

XXV nodaļa

Juridisko izdevumu apdrošināšana

191. pants. (1) Šī nodaļa attiecas uz juridisko izdevumu apdrošināšanu, kas noteikta šā likuma 19. panta pirmās daļas 17. punktā un paredz segt tiesvedības izdevumus, kā arī nodrošina juridiska rakstura pakalpojumus, kuri ir tieši saistīti ar apdrošināšanu, aizstāvot un pārstāvot apdrošināto civilprocesā, kriminālprocesā, administratīvajā procesā vai administratīvo pārkāpumu lietu lietvedībā, kā arī panākot nodarīto zaudējumu un bojājumu atlīdzināšanu apdrošinātajam, neiesaistoties šajos procesos.

(2) Šīs nodaļas noteikumi neattiecas uz:

- 1) juridisko izdevumu apdrošināšanu, ja šāda apdrošināšana attiecas uz strīdiem vai riskiem, kas izriet no jūras kuģu izmantošanas vai ir saistīti ar to;

- 2) darbību, ko veic apdrošinātājs, kurš nodrošina civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, aizstāvot un pārstāvot apdrošināto, ja aizstāvēšana un pārstāvēšana vienlaikus tiek veikta apdrošinātāja interesēs;
- 3) juridisko izdevumu apdrošināšanu, kuru veic apdrošinātājs palīdzības apdrošināšanā, kas atbilst šādiem nosacījumiem:
 - a) darbību veic dalībvalstī, kura nav apdrošinātā pastāvīgā dzīvesvieta,
 - b) darbība ir daļa no līguma, kas attiecas tikai uz palīdzību, ko sniedz personām, kurām rodas grūtības ceļojuma laikā, esot prom no savām mājām vai no savas pastāvīgās dzīvesvietas.

192. pants. Apdrošinātājs, kurš veic juridisko izdevumu apdrošināšanu, ir tiesīgs uzticēt kompetentai personai ar juridisko izdevumu apdrošināšanu saistīto prasību noregulēšanu. Ja ar juridisko izdevumu apdrošināšanu saistīto prasību noregulēšanu veic apdrošinātāja darbinieks, tad viņš darbojas tikai šajā apdrošināšanas veidā.

193. pants. (1) Apdrošinot juridiskos izdevumus, apdrošināšanas līgumā paredz:

- 1) apdrošinātā riska un apdrošināšanas prēmijas atsevišķu atspoguļošanu, ja apdrošinātājs juridisko izdevumu apdrošināšanas risku apdrošina kopā ar kādu citu apdrošināšanas risku;
- 2) apdrošinātā tiesības izvēlēties advokātu vai citu atbilstošas kvalifikācijas personu, kura var aizstāvēt un pārstāvēt apdrošinātā intereses civilprocesā, kriminālprocesā, administratīvajā procesā vai administratīvo pārkāpumu lietu lietvedībā vai neiesaistoties šajos procesos;
- 3) apdrošinātā tiesības, ja veidojas interešu konflikts starp apdrošināto un apdrošinātāju, veicot juridisko izdevumu prasību noregulēšanu:
 - a) izvēlēties advokātu vai citu atbilstošas kvalifikācijas personu,
 - b) pārsūdzēt apdrošinātāja pieņemtos lēmumus saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

(2) Apdrošinātājs informē apdrošināto par šā panta pirmās daļas 3. punktā minētajām apdrošinātā tiesībām, ja rodas interešu konflikts starp apdrošinātāju un apdrošināto.

(3) Juridiska rakstura pakalpojumus un pušu pārstāvību nodrošina neatkarīgi advokāti vai citas atbilstošas kvalifikācijas personas, ja vienā strīdā iesaistīto pušu juridiskos izdevumus ir apdrošinājis viens un tas pats apdrošinātājs.

(4) Šā panta pirmās daļas 2. punkts netiek piemērots, ja:

- 1) apdrošināšana tiek attiecināta tikai uz gadījumiem, kas saistīti ar autotransporta izmantošanu Latvijas Republikas teritorijā;
- 2) apdrošināšana tiek attiecināta uz palīdzības sniegšanu nelaiemes vai bojājumu gadījumā, kurā iesaistīts autotransports.

XXVI nodaļa

Lielo risku apdrošināšana

194. pants. Lielie riski ir:

- 1) apdrošinātie riski šādos apdrošināšanas veidos:
 - a) dzelzceļa transporta apdrošināšanā,
 - b) gaisakuģu apdrošināšanā,

- c) kuģu apdrošināšanā,
 - d) kravu apdrošināšanā,
 - e) gaisakuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā,
 - f) kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā;
- 2) apdrošinātie riski šādos apdrošināšanas veidos, ja apdrošinājumaņēmējs nodarbojas ar komercdarbību vai ir brīvās profesijas pārstāvis un apdrošinātie riski attiecas uz apdrošinājumaņēmēja profesionālo darbību vai komercdarbību:
- a) kredītu apdrošināšanā,
 - b) galvojumu apdrošināšanā;
- 3) apdrošinātie riski šādos apdrošināšanas veidos, ja apdrošinājumaņēmējs pārsniedz vismaz divus no trim šādiem kritērijiem — tā bilances kopsumma pārsniedz 6,2 miljonus *euro*, neto apgrozījums — 12,8 miljonus *euro*, pārskata gadā vidējais darbinieku skaits — 250 cilvēkus:
- a) sauszemes transporta (izņemot dzelzceļa transportu) apdrošināšanā,
 - b) īpašuma apdrošināšanā pret uguns un dabas stihiju postījumiem (bojājumiem, ko īpašumam, izņemot sauszemes transportu, dzelzceļa transportu, gaisakuģus, kuģus un kravas, nodara uguns, eksplozija, atomenerģija, zemes iegrimšana un citas stihijas),
 - c) īpašuma apdrošināšanā pret citiem zaudējumiem (bojājumiem, ko īpašumam, izņemot sauszemes transportu, dzelzceļa transportu, gaisakuģus, kuģus un kravas, nodara krusa, salna, zādzība un citi negadījumi, izņemot šā punkta “b” apakšpunktā minēto),
 - d) sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā,
 - e) vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā,
 - f) dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšanā.

195. pants. Ja apdrošinājumaņēmējs ietilpst komercsabiedrību grupā, kurai tiek veidots konsolidētais gada pārskats, šā likuma 194. panta 3. punktā noteiktos kritērijus piemēro, pamatojoties uz konsolidēto gada pārskatu.

196. pants. Dalībvalsts apdrošinātājs var veikt lielo risku apdrošināšanu, neievērojot šā likuma 155. un 158. panta prasības.

F sadaļa

Apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrību grupas uzraudzība

XXVII nodaļa

Grupās uzraudzības piemērošanas joma

197. pants. (1) Grupās uzraudzība ietver to apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību uzraudzību grupas līmenī, kuras ir grupas sastāvā. Šā likuma prasības attiecībā uz individuālu apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību uzraudzību turpina piemērot katrai atsevišķai grupas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībai, ja vien grupas uzraudzība neparedz citādu kārtību saskaņā ar šīs sadaļas prasībām.

(2) Uzraudzība grupas līmenī tiek piemērota:

- 1) apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībām, kuras ir dalības sabiedrības vismaz vienā apdrošināšanas sabiedrībā, pārapdrošināšanas sabiedrībā, dalībvalsts vai nedalībvalsts apdrošinātājā vai dalībvalsts vai nedalībvalsts pārapdrošinātājā, saskaņā ar šā likuma 69. pantu un XXIX, XXX, XXXI un XXXII nodaļu;
- 2) apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībām, kuru mātes sabiedrība ir dalībvalstī reģistrēta apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, saskaņā ar šā likuma 69. pantu un XXIX, XXX, XXXI un XXXII nodaļu;
- 3) apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībām, kuru mātes sabiedrība ir nedalībvalstī reģistrēta apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, nedalībvalsts apdrošinātājs vai nedalībvalsts pārapdrošinātājs, saskaņā ar šā likuma 241., 242., 243., un 244. pantu;
- 4) apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībām, kuru mātes sabiedrība ir daudznozaru apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība, saskaņā ar šā likuma 245. pantu.

(3) Ja šā panta otrās daļas 1. punktā minētā apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas dalības sabiedrība vai šā panta otrās daļas 2. punktā minētā dalībvalstī reģistrēta apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība ir vai nu saistītā sabiedrība regulētai komercsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai, vai pati ir regulētā komercsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, uz kuru attiecas papildu uzraudzība saskaņā ar Finanšu konglomerātu likumu, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, pēc apspriešanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm var pieņemt lēmumu minētās apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas dalības sabiedrības vai minētās apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības līmenī neveikt šā likuma 218. pantā minēto riska koncentrācijas uzraudzību vai šā likuma 219. pantā minēto grupas iekšējo darījumu uzraudzību, vai abu minēto veidu uzraudzību.

(4) Ja jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir saistošas šā likuma prasības un līdzvērtīgas Finanšu konglomerātu likuma prasības, it īpaši attiecībā uz risku pārvaldību un iekšējo kontroli, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, ir tiesīga pēc apspriešanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm piemērot šai sabiedrībai vienīgi Finanšu konglomerātu likuma prasības.

(5) Ja jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir saistošas šā likuma prasības un līdzvērtīgas Kredītiestāžu likuma prasības, it īpaši attiecībā uz risku pārvaldību un iekšējo kontroli, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, ir tiesīga pēc apspriešanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm piemērot šai sabiedrībai vienīgi tā likuma prasības, kurš attiecas uz lielāko finanšu sektoru, kas noteikts saskaņā ar Finanšu konglomerātu likumu.

(6) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, informē Eiropas Banku iestādi un EAAPI par lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar šā panta ceturtās un piektās daļas prasībām.

198. pants. Grupas uzraudzības piemērošana saskaņā ar šā likuma 197. panta prasībām neietver individuāla nedalībvalsts apdrošinātāja, nedalībvalsts pārapdrošinātāja, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības, jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības vai daudznozaru apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības uzraudzību, izņemot šā likuma 69. panta prasības, kas attiecas uz apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām vai jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām.

199. pants. (1) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, katrā atsevišķā gadījumā var lemt par komercsabiedrības neiekļaušanu šā likuma 197. pantā minētajā grupas uzraudzībā, ja ir konstatēts viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) komercsabiedrība ir reģistrēta nedalībvalstī, kurā ir juridiski šķēršļi vajadzīgās informācijas nodošanai. Šāda komercsabiedrība iekļaujama grupas maksātspējas aprēķinā Komisijas noteiktajā kārtībā;
- 2) komercsabiedrība, kura būtu iekļaujama, ir nenozīmīga attiecībā uz grupas uzraudzības mērķiem;
- 3) komercsabiedrības iekļaušana būtu nepiemērota vai maldinoša attiecībā uz grupas uzraudzības mērķiem.

(2) Ja vienas grupas dažas komercsabiedrības, vērtējot katru atsevišķi, var izslēgt no grupas uzraudzības piemērošanas jomas saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2. punkta prasībām, tās tomēr iekļauj grupas uzraudzībā, ja, vērtējot kopā, tās ir nozīmīgas.

(3) Ja Komisija kā grupas uzraudzības iestāde uzskata, ka kāda apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrība nav iekļaujama grupas uzraudzībā saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2. un 3. punkta prasībām, tā pirms lēmuma pieņemšanas apspriežas ar pārējām iesaistītajām uzraudzības iestādēm.

(4) Ja dalībvalsts uzraudzības iestāde, kas veic grupas uzraudzību, kādu Latvijas Republikā reģistrētu apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrību nav iekļāvusi grupas uzraudzībā, Komisija ir tiesīga pieprasīt grupas mātes sabiedrībai jebkādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgās Latvijas Republikā reģistrētās apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrības uzraudzībai.

XXVIII nodaļa

Grupas uzraudzības līmeņi

200. pants. (1) Ja šā likuma 197. panta otrās daļas 1. un 2. punktā minētā apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas dalības sabiedrība vai dalībvalstī reģistrēta apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība ir meitassabiedrība citai apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrībai, dalībvalsts apdrošinātājam, dalībvalsts pārāpdrošinātājam vai dalībvalstī reģistrētai apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai, šā likuma 69. pantu un XXIX, XXX, XXXI un XXXII nodaļu piemēro tikai galējās mātes sabiedrības, kas ir apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrība, dalībvalsts apdrošinātājs, dalībvalsts pārāpdrošinātājs vai dalībvalstī reģistrēta apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, līmenī.

(2) Ja šā panta pirmajā daļā minētā galējā mātes sabiedrība, kas ir apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrība vai dalībvalstī reģistrēta apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, ir saistītā sabiedrība regulētai komercsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai, uz kuru attiecas papildu uzraudzība saskaņā ar Finanšu konglomerātu likumu, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, pēc apspriešanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm var pieņemt lēmumu minētās galējās mātes sabiedrības līmenī neveikt šā likuma 218. pantā minēto riska koncentrācijas uzraudzību vai šā likuma 219. pantā minēto grupas iekšējo darījumu uzraudzību, vai abu minēto veidu uzraudzību.

201. pants. (1) Ja šā likuma 197. panta otrās daļas 1. un 2. punktā minētās apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas dalības sabiedrības vai dalībvalstī reģistrētas apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības šā likuma 200. pantā norādītā galējā mātes sabiedrība atrodas citā dalībvalstī, Komisija, konsultējusies ar grupas uzraudzības iestādi un minēto galējo mātes sabiedrību citā dalībvalstī, ES Regulā Nr. 2015/35 noteiktajos apstākļos ir tiesīga pieņemt lēmumu par grupas uzraudzības attiecināšanu uz Latvijas Republikā reģistrētu apdrošināšanas vai

pārapsūdzināšanas galējo mātes sabiedrību vai apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrību, vai jauktu finanšu pārvaldītājsabiedrību. Šā likuma 69. pantā un XXIX, XXX, XXXI un XXXII nodaļā noteiktās grupas uzraudzības prasības piemēro apakšgrupas līmenī, ievērojot šā panta otrās, trešās, ceturtais, piektās, sestās, septītās un astotās daļas noteikumus. Komisija sniedz paziņojumu par savu lēmumu gan grupas uzraudzības iestādei, gan dalībvalstī reģistrētai galējai mātes sabiedrībai. Ja Komisija ir grupas uzraudzības iestāde un ir saņēmusi paziņojumu no citas dalībvalsts uzraudzības iestādes par grupas uzraudzības piemērošanu apakšgrupas līmenī, tā informē uzraugu kolēģiju atbilstoši šā likuma 224. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajam.

(2) Attiecībā uz Latvijas Republikā reģistrētu galējo mātes sabiedrību Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu ierobežot apakšgrupas uzraudzību līdz vienai vai vairākām šādām grupas finanšu stāvokļa uzraudzības jomām:

- 1) grupas maksāspējas uzraudzība saskaņā ar šā likuma 203., 204., 205., 206., 207., 208., 209. un 210. pantā noteikto;
- 2) riska koncentrācijas un grupas iekšējo darījumu uzraudzība saskaņā ar šā likuma 218. un 219. pantā noteikto;
- 3) riska pārvaldības un iekšējās kontroles uzraudzība saskaņā ar šā likuma 220. pantā noteikto.

(3) Ja Komisija ir pieņēmusi šā panta otrās daļas 1. punktā noteikto lēmumu, grupas maksāspējas kapitāla prasības aprēķinam tiek izmantota tā šā likuma 205. pantā minētā aprēķina metode, kuru grupas uzraudzības iestāde ir atzinusi par piemērojamu attiecībā uz šā likuma 200. pantā minēto dalībvalstī reģistrētu galējo mātes sabiedrību.

(4) Ja Komisija ir pieņēmusi šā panta otrās daļas 1. punktā noteikto lēmumu un ja šā likuma 200. pantā minētā dalībvalstī reģistrēta galējā mātes sabiedrība ir ieguvusi grupas uzraudzības iestādes atļauju aprēķināt grupas konsolidēto maksāspējas kapitāla prasību, kā arī grupas apdrošināšanas vai pārapsūdzināšanas sabiedrību individuālo maksāspējas kapitāla prasību, pamatojoties uz grupas iekšējo modeli, Latvijas Republikā reģistrētas galējās mātes sabiedrības grupas maksāspējas kapitāla aprēķinam tiek izmantots grupas iekšējais modelis.

(5) Ja Komisija uzskata, ka Latvijas Republikā reģistrētas galējās mātes sabiedrības riska profils būtiski atšķiras no grupas uzraudzības iestādes apstiprinātā iekšējā modeļa, un ja Latvijas Republikā reģistrēta galējā mātes sabiedrība pienācīgi neņem vērā Komisijas lēmumā ietvertos norādījumus, Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu par papildu kapitāla prasības noteikšanu minētās Latvijas Republikā reģistrētas galējās mātes sabiedrības grupas maksāspējas kapitāla prasībai, kas izriet no iekšējā modeļa piemērošanas, vai — izņēmuma gadījumos —, ja šāda papildu kapitāla prasība nav piemērojama, pieprasīt, lai minētā komercsabiedrība aprēķina savu grupas maksāspējas kapitāla prasību saskaņā ar standarta formulu.

(6) Šā panta piektajā daļā minētajā gadījumā Komisija sniedz paziņojumu par savu lēmumu gan grupas uzraudzības iestādei, gan Latvijas Republikā reģistrētai galējai mātes sabiedrībai. Ja Komisija ir grupas uzraudzības iestāde un ir saņēmusi paskaidrojošu paziņojumu no citas dalībvalsts uzraudzības iestādes par šā panta piektajā daļā minētā lēmuma pieņemšanu attiecībā uz papildu kapitāla prasības noteikšanu vai standarta formulas piemērošanu apakšgrupas līmenī, tā informē uzraugu kolēģiju atbilstoši šā likuma 224. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajam.

(7) Ja Komisija ir pieņēmusi šā panta otrās daļas 1. punktā noteikto lēmumu, minētā komercsabiedrība nav tiesīga iesniegt pieteikumu atļaujas saņemšanai saskaņā ar šā likuma 213. vai 217. pantu, lai kādai no tās meitas sabiedrībām piemērotu šā likuma 214. un 215. panta prasības.

(8) Komisija nepieņem vai atceļ šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu, ja Latvijas Republikā reģistrēta galējā mātes sabiedrība ir meitas sabiedrība šā likuma 200. pantā minētajai dalībvalstī reģistrētai galējai mātes sabiedrībai, kam ir izsniegta grupas uzraudzības iestādes atļauja, saskaņā ar kuru attiecīgajai meitas sabiedrībai piemērojamas šā likuma 214. un 215. panta prasības.

202. pants. (1) Ja Komisija ir pieņēmusi šā likuma 201. pantā minēto lēmumu piemērot Latvijas Republikā reģistrētai galējai mātes sabiedrībai grupas uzraudzību apakšgrupas līmenī, Komisija ES Regulā Nr.2015/35 noteiktajos apstākļos ir tiesīga noslēgt vienošanos ar citā dalībvalstī reģistrētas citas saistītās sabiedrības galējās mātes sabiedrības uzraudzības iestādi, lai veiktu grupas uzraudzību tādas apakšgrupas līmenī, kura aptver vairākas dalībvalstis.

(2) Ja Komisija un attiecīgā uzraudzības iestāde ir noslēgušas vienošanos atbilstīgi šā panta pirmajai daļai, grupas uzraudzība netiek veikta šā likuma 201. pantā minētās galējās mātes sabiedrības apakšgrupas līmenī, ja tā neatrodas tajā pašā dalībvalstī, kurā atrodas šā panta pirmajā daļā minētā apakšgrupa. Ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu veikt papildu uzraudzību apakšgrupas līmenī un ir noslēgusi šā panta pirmajā daļā minēto vienošanos, tā sniedz paskaidrojošu paziņojumu par noslēgto vienošanos dalībvalstī reģistrētai galējai mātes sabiedrībai un grupas uzraudzības iestādei, kā arī informē uzraugu kolēģiju atbilstoši šā likuma 224. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajam.

(3) Ja Komisija un attiecīgā uzraudzības iestāde ir noslēgušas vienošanos atbilstīgi šā panta pirmajai daļai, uzraudzība apakšgrupas līmenī tiek piemērota, ievērojot šā likuma 201. panta otrās, trešās, ceturtās, piektās, sestās, septītās un astotās daļas nosacījumus.

XXIX nodaļa Grupas maksāspēja

203. pants. (1) Grupas maksāspējas uzraudzība tiek veikta saskaņā ar šā panta otro daļu, šā likuma 69. pantu un XXXI un XXXII nodaļu.

(2) Lai nodrošinātu grupas maksāspēju, šā likuma 197. panta otrās daļas 1. punktā minētās apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrības un šā likuma 197. panta otrās daļas 2. punktā minētās grupas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības nodrošina tāda izmantojamā pašu kapitāla pieejamību grupā, kas vienmēr ir vismaz līdzvērtīgs grupas maksāspējas kapitāla prasībai, ko aprēķina saskaņā ar šā likuma 205., 206., 207., 208., 209. un 210. pantā noteikto.

(3) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, veic grupas maksāspējas izpildes pārbaudi saskaņā ar šā likuma 69. pantā un XXXII nodaļā noteikto. Grupas maksāspējas uzraudzībā tiek piemērotas šā likuma 139. panta un 141. panta pirmās, otrās, trešās un ceturtās daļas prasības.

(4) Tiklīdz dalības sabiedrība ir konstatējusi un informējusi grupas uzraudzības iestādi par savu neatbilstību grupas maksāspējas kapitāla prasībai vai par šādas neatbilstības risku turpmākajos trijos mēnešos, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, informē par to citas uzraugu kolēģijas uzraudzības iestādes, kuras veic grupas finanšu stāvokļa analīzi.

204. pants. (1) Grupas maksāspējas aprēķins ietver grupas maksāspējas kapitāla prasības aprēķinu un grupas pašu kapitāla aprēķinu. Komisija nosaka grupas maksāspējas aprēķina biežumu un kārtību, kādā šis aprēķins iesniedzams Komisijai.

(2) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība un jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība pastāvīgi uzrauga grupas maksāspējas kapitāla prasību. Ja grupas riska profils būtiski atšķiras no pieņēmumiem, kuri ir pēdējā Komisijai iesniegtā grupas maksāspējas kapitāla prasības aprēķina pamatā, nekavējoties tiek veikts un Komisijai iesniegts jauns grupas maksāspējas kapitāla prasības aprēķins.

(3) Ja ir pamats uzskatīt, ka grupas riska profils ir būtiski mainījies kopš dienas, kurā iesniegts pēdējais grupas maksāspējas kapitāla prasības aprēķins, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, ir tiesīga pieprasīt, lai tiek veikts jauns grupas maksāspējas kapitāla prasības aprēķins.

205. pants. (1) Grupas maksāspējas aprēķinam var izmantot standarta metodi — konsolidētā finanšu pārskata metodi, tādējādi aprēķinot konsolidēto grupas maksāspējas kapitāla prasību, vai alternatīvo metodi — atskaitīšanas un summēšanas metodi, tādējādi aprēķinot summēto grupas maksāspējas kapitāla prasību.

(2) Šā likuma 197. panta otrās daļas 1. punktā minētās apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrības grupas maksāspējas aprēķinam izmanto konsolidētā finanšu pārskata metodi.

(3) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, pēc konsultēšanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm un šā likuma 197. panta otrās daļas 1. punktā minēto apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrību ir tiesīga pieņemt lēmumu par atskaitīšanas un summēšanas metodes vai kombinētās konsolidētā finanšu pārskata metodes un atskaitīšanas un summēšanas metodes piemērošanu attiecīgās grupas maksāspējas aprēķinam gadījumos, kad konsolidētā finanšu pārskata metode nav atbilstoša.

(4) Grupas maksāspējas aprēķina metodes, to izvēli, vispārīgos principus un aprēķina metožu piemērošanu nosaka Komisija.

(5) Grupas maksāspējas aprēķina vajadzībām aktīvus un saistības novērtē saskaņā ar šā likuma 98. pantā noteikto.

206. pants. Šā likuma 197. panta otrās daļas 1. punktā minētās apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrības un šā likuma 197. panta otrās daļas 2. punktā minētās grupas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības var aprēķināt konsolidēto grupas maksāspējas kapitāla prasību, izmantojot pilnīgu vai daļēju iekšējo modeli, kas atbilst šā likuma 121., 122., 123., 124., 125., 126., 127., 128. un 129. pantā noteiktajam, ja ir saņemta Komisijas kā grupas uzraudzības iestādes atļauja.

207. pants. (1) Ja grupas iekšējais modelis tiks izmantots ne tikai grupas konsolidētās maksāspējas kapitāla prasības aprēķinam, bet arī vienas vai vairāku grupas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību individuālās maksāspējas kapitāla prasības aprēķinam, pieteikumu par atļauju izmantot grupas iekšējo modeli grupas uzraudzības iestādei iesniedz:

- 1) šā likuma 197. panta otrās daļas 1. punktā minētajā gadījumā — apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrība un tās saistītās sabiedrības kopīgi;
- 2) šā likuma 197. panta otrās daļas 2. punktā minētajā gadījumā — apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības saistītās sabiedrības kopīgi.

(2) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, par saņemto pieteikumu nekavējoties paziņo un to nosūta visām uzraugu kolēģijā iesaistītajām uzraudzības iestādēm.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētajā pieteikumā norādāmās informācijas, pievienojamo dokumentu un pieteikuma izskatīšanas kārtību nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

(4) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, sešu mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts pilnībā aizpildīts šā panta pirmajā daļā minētais pieteikums, kuram pievienoti visi nepieciešamie dokumenti, veic visus iespējamus pasākumus, lai, apspriežoties ar iesaistītajām uzraudzības iestādēm, saskaņotu viedokļus un pieņemtu lēmumu (turpmāk — saskaņots lēmums) par pieteikumā minētās atļaujas izsniegšanu.

(5) Ja Latvijas Republikā reģistrēta komercsabiedrība, kas ir saistītā sabiedrība citā dalībvalstī reģistrētai komercsabiedrībai, vai Latvijas Republikā reģistrēta apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības saistītā sabiedrība iesniedz šā panta pirmajā daļā minēto pieteikumu grupas uzraudzības iestādei un Komisija ir iesaistītā uzraudzības iestāde, Komisija kopā ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm piedalās saskaņota lēmuma pieņemšanā.

(6) Ja šā panta ceturtajā daļā minētajā sešu mēnešu laikā kāda no iesaistītajām uzraudzības iestādēm ir vērsusies EAAPI ar pieprasījumu palīdzēt panākt vienošanos saskaņā ar ES Regulas Nr. 1094/2010 19. pantu, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, atliek šā panta ceturtajā daļā minētā lēmuma pieņemšanu, līdz EAAPI viena mēneša laikā ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar ES Regulas Nr. 1094/2010 19. panta 3. punktu. Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, pieņem šā panta ceturtajā daļā minēto lēmumu saskaņā ar EAAPI lēmumu. Ja lēmumu pieņem grupas uzraudzības iestāde, kas ir citas dalībvalsts uzraudzības iestāde, Komisija to ievēro, veicot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības uzraudzību.

(7) Komisija kā iesaistītā uzraudzības iestāde nav tiesīga vērsties EAAPI ar pieprasījumu palīdzēt panākt vienošanos pēc šā panta ceturtajā daļā minētā perioda beigām vai pēc saskaņota lēmuma pieņemšanas.

(8) Ja saskaņā ar ES Regulas Nr. 1094/2010 41. panta 2. un 3. punktu un 44. panta 1., 2. un 3. punktu EAAPI darba grupas priekšlikums attiecībā uz pieņemamo lēmumu tiek noraidīts, šā panta ceturtajā daļā minēto lēmumu pieņem grupas uzraudzības iestāde. Ja lēmumu pieņem grupas uzraudzības iestāde, kas ir citas dalībvalsts uzraudzības iestāde, Komisija to ievēro, veicot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības uzraudzību. Šā panta ceturtajā daļā minētais periods tiek uzskatīts par samierināšanas laikposmu ES Regulas Nr. 1094/2010 19. panta 2. punkta izpratnē.

(9) Ja iesaistītās uzraudzības iestādes kopīgi ir pieņēmušas šā panta ceturtajā daļā minēto lēmumu, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, nosūta pieteikuma iesniedzējiem saskaņoto lēmumu.

(10) Ja pēc prasībām pilnībā atbilstoša pieteikuma saņemšanas šā panta ceturtajā daļā norādītajā termiņā netiek pieņemts saskaņots lēmums, lēmumu pieņem Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde. Pieņemot lēmumu, Komisija ņem vērā visu iesaistīto uzraudzības iestāžu viedokļus un iebildumus, kas izteikti pieteikuma izvērtēšanas sešu mēnešu laikā. Komisija nosūta lēmumu pieteikuma iesniedzējiem un visām iesaistītajām uzraudzības iestādēm. Ja lēmumu pieņem grupas uzraudzības iestāde, kas ir citas dalībvalsts uzraudzības iestāde, Komisija to ievēro, veicot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības uzraudzību.

(11) Ja Komisija uzskata, ka tās uzraudzībā esošās apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības, kura aprēķina individuālo maksātspējas kapitāla prasību, izmantojot apstiprināto grupas iekšējo modeli, riska profils būtiski atšķiras no pieņēmumiem, kuri nosaka grupas līmeni apstiprināto iekšējo modeli, un ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība nav iesniegusi Komisijai motivētu pamatojumu, ka atšķirības nav būtiskas, vai ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība nenovērš šīs atšķirības, Komisija var noteikt papildu kapitāla prasību saskaņā ar šā likuma 46. pantu.

(12) Izņēmuma gadījumos Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai šā panta vienpadsmitajā daļā minētā apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība aprēķina tās maksātspējas kapitāla prasību, izmantojot standarta formulu, ja šā panta vienpadsmitajā daļā minētā papildu kapitāla prasība būtu neatbilstoša attiecīgās sabiedrības riska profilam. Komisija, ja ir konstatēti šā likuma 46. panta pirmās daļas 1. un 3. punktā minētie apstākļi, var noteikt papildu kapitāla prasību šīs apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības maksātspējas kapitāla prasībai, kas aprēķināta, izmantojot standarta formulu saskaņā ar šā likuma 119. pantā noteikto.

(13) Komisija šā panta vienpadsmitajā un divpadsmitajā daļā paredzētajos gadījumos sagatavo un nosūta lēmumu gan tās uzraudzībā esošajai apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībai, gan citām uzraugu kolēģijā iesaistītajām uzraudzības iestādēm.

208. pants. (1) Izvērtējot, vai konsolidētā grupas maksātspējas kapitāla prasība pienācīgi atspoguļo grupas riska profilu, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, īpašu uzmanību pievērš visiem gadījumiem, kad grupas līmenī var rasties apstākļi, kas minēti šā likuma 46. panta pirmajā daļā, it īpaši, ja:

- 1) grupas līmenī pastāv jebkādi specifiskie riski, ko, izmantojot standarta formulu vai iekšējo modeli, nevarētu pietiekami segt, jo to apmērs ir grūti nosakāms;
- 2) iesaistītās uzraudzības iestādes saskaņā ar šā likuma 46. pantu un 207. panta vienpadsmito, divpadsmito un trīspadsmito daļu ir noteikušas jebkādu papildu kapitāla prasību apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistītās sabiedrības maksātspējas kapitāla prasībai.

(2) Ja grupas riska profils nav atspoguļots atbilstīgi šajā likumā noteiktajam, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, var noteikt papildu kapitāla prasību konsolidētajai grupas maksātspējas kapitāla prasībai saskaņā ar šā likuma 46. pantu.

209. pants. Ja grupas maksātspējas aprēķinam tiek izmantota atskaitīšanas un summēšanas metode un no apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības un tās saistītajām sabiedrībām vai no apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības saistītajām sabiedrībām tiek saņemts kopīgs pieteikums atļaut aprēķināt grupas apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrību maksātspējas kapitāla prasību, pamatojoties uz iekšējo modeli, Komisija atļaujas izsniegšanai un uzraudzības procesam piemēro šā likuma 207. pantā noteikto.

210. pants. (1) Izvērtējot, vai summētā grupas maksātspējas kapitāla prasība, ko aprēķina saskaņā ar šā likuma 205. pantu, pienācīgi atspoguļo grupas riska profilu, Komisija īpašu uzmanību pievērš visiem specifiskajiem riskiem, kuri pastāv grupas līmenī un kurus nevarētu pietiekami segt, jo to apmērs ir grūti nosakāms.

(2) Ja grupas riska profils būtiski atšķiras no pieņēmumiem, kuri ir grupas summētās maksātspējas kapitāla prasības pamatā, Komisija grupas summētajai maksātspējas kapitāla prasībai nosaka papildu kapitāla prasību, ievērojot šā likuma 46. pantā noteikto, kā arī ES Regulas Nr. 2015/35 prasības attiecībā uz apstākļiem papildu kapitāla prasības noteikšanai un papildu kapitāla prasības aprēķina metodoloģijām.

211. pants. (1) Šā likuma 214. un 215. pantu piemēro visām apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībām, kas ir apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības meitas sabiedrības, ja tiek ievēroti visi šādi nosacījumi:

- 1) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, nav pieņēmusi lēmumu izslēgt meitas sabiedrību no grupas uzraudzības piemērošanas jomas un meitas sabiedrība ir iekļauta grupas uzraudzībā, ko veic Komisija mātes sabiedrības līmenī saskaņā ar šā likuma prasībām;
- 2) uz meitas sabiedrību attiecas mātes sabiedrības risku pārvaldības sistēma un iekšējās kontroles sistēma un mātes sabiedrība atbilst iesaistīto uzraudzības iestāžu prasībām par meitas sabiedrības piesardzīgu vadību;
- 3) mātes sabiedrība ir saņēmusi šā likuma 220. panta sestajā daļā minēto atļauju;
- 4) mātes sabiedrība ir saņēmusi šā likuma 238. panta otrajā daļā minēto atļauju;
- 5) mātes sabiedrība ir saņēmusi šā likuma 212. pantā minēto atļauju.

(2) Kritērijus, kurus piemēro, izvērtējot, vai ir ievēroti šā panta pirmās daļas nosacījumi, nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

212. pants. Šā likuma 214. un 215. panta prasības var piemērot, ja ir saņemta Komisijas atļauja. Lai saņemtu atļauju, mātes sabiedrība iesniedz Komisijai motivētu pieteikumu.

213. pants. (1) Kad saņemts pieteikums atļaujai piemērot šā likuma 214. un 215. panta prasības, Komisija un citas iesaistītās uzraudzības iestādes sadarbojas un apspriežas uzraugu kolēģijā, lai pieņemtu lēmumu par atļaujas izsniegšanu un, ja nepieciešams, izvirzītu citus noteikumus un nosacījumus, kas būtu jāattiecina uz šādu atļauju.

(2) Šā likuma 212. pantā minēto pieteikumu iesniedz tikai Komisijai, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību. Komisija informē par to citas uzraugu kolēģijas uzraudzības iestādes un nekavējoties nosūta tām pilnībā aizpildīto pieteikumu.

(3) Komisija un citas iesaistītās uzraudzības iestādes sadarbojas, lai triju mēnešu laikā pēc tam, kad visas uzraugu kolēģijas uzraudzības iestādes ir saņēmušas šā likuma 212. pantā minēto pieteikumu, pieņemtu saskaņotu lēmumu par atļaujas izsniegšanu.

(4) Ja šā panta trešajā daļā minētajā triju mēnešu laikā kāda no iesaistītajām uzraudzības iestādēm ir vērsusies EAAPI ar pieprasījumu palīdzēt panākt vienošanos saskaņā ar ES Regulas Nr. 1094/2010 19. pantu, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, atliek šā panta trešajā daļā minētā lēmuma pieņemšanu, līdz EAAPI ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar ES Regulas Nr. 1094/2010 19. panta 3. punktu. Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, pieņem šā panta trešajā daļā minēto lēmumu saskaņā ar EAAPI lēmumu. Ja lēmumu pieņem grupas uzraudzības iestāde, kas ir citas dalībvalsts uzraudzības iestāde, Komisija to ievēro, veicot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības uzraudzību.

(5) Komisija kā iesaistītā uzraudzības iestāde nav tiesīga vērsties EAAPI ar pieprasījumu palīdzēt panākt vienošanos pēc šā panta trešajā daļā minētā perioda beigām vai pēc saskaņota lēmuma pieņemšanas.

(6) Ja saskaņā ar ES Regulas Nr. 1094/2010 41. panta 2. un 3. punktu un 44. panta 1., 2. un 3. punktu EAAPI darba grupas priekšlikums attiecībā uz pieņemamo lēmumu tiek noraidīts, šā panta trešajā daļā minēto lēmumu pieņem Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde. Ja lēmumu pieņem grupas uzraudzības iestāde, kas ir citas dalībvalsts uzraudzības iestāde, Komisija to ievēro, veicot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības uzraudzību. Šā panta trešajā daļā minētais periods tiek uzskatīts par samierināšanas laikposmu ES Regulas Nr. 1094/2010 19. panta 2. punkta izpratnē.

(7) Ja iesaistītās uzraudzības iestādes ir pieņēmušas šā panta trešajā daļā minēto saskaņoto lēmumu, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, nosūta šo lēmumu pieteikuma iesniedzējiem.

(8) Ja pēc prasībām pilnībā atbilstoša pieteikuma saņemšanas šā panta trešajā daļā norādītajā termiņā netiek pieņemts saskaņots lēmums, lēmumu pieņem Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde. Pieņemot lēmumu, Komisija ņem vērā visu iesaistīto uzraudzības iestāžu, kā arī uzraugu kolēģijas citu uzraudzības iestāžu viedokļus un iebildumus, kas izteikti pieteikuma izvērtēšanas triju mēnešu periodā. Komisija nosūta lēmumu pieteikuma iesniedzējam un visām iesaistītajām uzraudzības iestādēm, sniedzot skaidrojumu par būtiskām atkāpēm no citu iesaistīto uzraudzības iestāžu pieņemtās nostājas. Ja lēmumu pieņem grupas uzraudzības iestāde, kas ir citas dalībvalsts uzraudzības iestāde, Komisija to ievēro, veicot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības uzraudzību.

(9) Procedūras, kuras Komisija ievēro informācijas apmaiņā, realizējot savas tiesības un veicot savus pienākumus saskaņā ar šā panta un šā likuma 214., 215., 216. un 217. panta prasībām, nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

214. pants. (1) Meitas sabiedrības maksāspējas kapitāla prasību aprēķina, ievērojot šā likuma 215. panta noteikumus un saskaņā ar šā panta otro, ceturto, piekto, sesto, septīto un astoto daļu.

(2) Ja meitas sabiedrības maksātspējas kapitāla prasību aprēķina, pamatojoties uz iekšējo modeli, kas grupas līmenī apstiprināts saskaņā ar šā likuma 207. pantu, un Komisija, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību, uzskata, ka šīs sabiedrības riska profils būtiski atšķiras no minētā iekšējā modeļa, turklāt šī sabiedrība neizpilda Komisijas lēmumā ietvertos norādījumus, Komisija šā likuma 46. pantā noteiktajos gadījumos ir tiesīga ierosināt, lai tiek noteikta papildu kapitāla prasība minētās meitas sabiedrības maksātspējas kapitāla prasībai, kas aprēķināta, izmantojot iekšējo modeli, vai — izņēmuma gadījumā —, ja šāda papildu kapitāla prasība nav piemērota, pieprasīt, lai meitas sabiedrība aprēķina savu maksātspējas kapitāla prasību, izmantojot standarta formulu. Komisija apspriež savu ierosinājumu uzraugu kolēģijā un paziņo šāda ierosinājuma pamatojumu gan meitas sabiedrībai, gan uzraugu kolēģijai.

(3) Ja meitas sabiedrības maksātspējas kapitāla prasība ir aprēķināta, izmantojot standarta formulu, un Komisija, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību, uzskata, ka šīs sabiedrības riska profils būtiski atšķiras no standarta formulas pamatā esošajiem pieņēmumiem, turklāt sabiedrība neizpilda Komisijas lēmumā ietvertos norādījumus, Komisija izņēmuma gadījumā ir tiesīga pieprasīt, lai attiecīgā meitas sabiedrība aizstāj standarta formulas aprēķinā izmantoto parametru apakšgrupu ar šai meitas sabiedrībai īpašiem parametriem, aprēķinot dzīvības, nedzīvības un veselības apdrošināšanas parakstīšanas riska modulūsus, vai šā likuma 46. pantā minētajos gadījumos noteikt papildu kapitāla prasību minētās meitas sabiedrības maksātspējas kapitāla prasībai. Komisija apspriež savu ierosinājumu uzraugu kolēģijā un paziņo šāda ierosinājuma pamatojumu gan meitas sabiedrībai, gan uzraugu kolēģijai.

(4) Komisija sadarbojas ar citām uzraugu kolēģijas uzraudzības iestādēm, lai panāktu vienošanos par šā panta otrajā un trešajā daļā minētajiem ierosinājumiem vai par citiem iespējamiem pasākumiem. Komisija ievēro panākto vienošanos, veicot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības uzraudzību.

(5) Ja Komisija un grupas uzraudzības iestāde viena mēneša laikā nespēj pieņemt saskaņotu lēmumu par ierosinājumu, tad jautājumu nodod apspriešanai EAAPI.

(6) Ja šā panta piektajā daļā minētajā periodā Komisija vai grupas uzraudzības iestāde ir vērsusies EAAPI ar pieprasījumu palīdzēt panākt vienošanos saskaņā ar ES Regulas Nr. 1094/2010 19. pantu, Komisija, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību, atliek šā panta otrajā un trešajā daļā minēto lēmumu pieņemšanu, līdz EAAPI viena mēneša laikā ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar ES Regulas Nr. 1094/2010 19. pantu. Viens mēnesis tiek uzskatīts par samierināšanas laikposmu ES Regulas Nr. 1094/2010 19. panta 2. punkta izpratnē. Komisija, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību, pieņem šā panta otrajā un trešajā daļā minētos lēmumus saskaņā ar EAAPI lēmumu. Komisija nav tiesīga vērsties EAAPI ar pieprasījumu palīdzēt panākt vienošanos pēc šā panta piektajā daļā minētā perioda beigām vai pēc saskaņota lēmuma pieņemšanas uzraugu kolēģijā.

(7) Komisija paziņo lēmumu meitas sabiedrībai un uzraugu kolēģijai.

(8) Ja šā panta otrajā un trešajā daļā minētos lēmumus pieņem cita iesaistītā grupas uzraudzības iestāde, Komisija tos ievēro, veicot grupas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību uzraudzību.

215. pants. (1) Ja tiek konstatēta meitas sabiedrības neatbilstība maksātspējas kapitāla prasībai, ievērojot šā likuma 141. panta nosacījumus, Komisija, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību, nekavējoties nosūta uzraugu kolēģijai meitas sabiedrības iesniegto finansiālā stāvokļa uzlabošanas plānu, lai sešu mēnešu laikā pēc tam, kad konstatēta neatbilstība maksātspējas kapitāla prasībai, panāktu, ka sabiedrība atjauno izmantojamā pašu kapitāla līmeni vai samazina savu riska profilu, lai nodrošinātu atbilstību maksātspējas kapitāla prasībai.

(2) Darbojoties uzraugu kolēģijā, Komisija dara visu iespējamo, lai panāktu vienošanos ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm par savu ierosinājumu attiecībā uz lēmumu par finansiālā stāvokļa uzlabošanas plāna apstiprināšanu četru mēnešu laikā no dienas, kad pirmo reizi konstatēta neatbilstība maksātspējas kapitāla prasībai.

(3) Ja netiek panākta šā panta otrajā daļā minētā vienošanās, Komisija, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību, pieņem lēmumu attiecībā uz to, vai apstiprināt finansiālā stāvokļa uzlabošanas plānu, pienācīgi ņemot vērā citu uzraugu kolēģijas uzraudzības iestāžu viedokļus, tai skaitā iebildumus.

(4) Ja Komisija ir licencējusi meitas sabiedrību un atbilstoši šā likuma 139. pantam ir konstatējusi finanšu stāvokļa pasliktināšanos, tā nekavējoties ziņo uzraugu kolēģijai par to, kādus pasākumus tiek ierosināts veikt. Izņemot ārkārtas situācijas, veicamos pasākumus apspriež uzraugu kolēģijā. Piemērojamos kritērijus, novērtējot, kādas situācijas ir uzskatāmas par ārkārtas situācijām, nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

(5) Darbojoties uzraugu kolēģijā, Komisija dara visu iespējamo, lai panāktu vienošanos ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm par tās ierosinātajiem pasākumiem, kas veicami mēneša laikā pēc paziņošanas dienas.

(6) Ja netiek panākta šā panta piektajā daļā minētā vienošanās, Komisija, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību, pieņem lēmumu attiecībā uz ierosināto pasākumu apstiprināšanu, pienācīgi ņemot vērā citu uzraugu kolēģijas uzraudzības iestāžu viedokļus un iebildumus.

(7) Ja tiek konstatēta meitas sabiedrības neatbilstība minimālajai kapitāla prasībai saskaņā ar šā likuma 142. pantā noteikto, Komisija, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību, nekavējoties nosūta uzraugu kolēģijai meitas sabiedrības iesniegto īstermiņa finanšu plānu, kuru īstenojot meitas sabiedrība triju mēnešu laikā no dienas, kad pirmo reizi konstatēta neatbilstība minimālajai kapitāla prasībai, atjauno izmantojamā pašu kapitāla līmeni, kas sedz minimālo kapitāla prasību, vai samazina meitas sabiedrības riska profilu, lai nodrošinātu atbilstību minimālajai kapitāla prasībai. Komisija informē uzraugu kolēģiju arī par visiem pasākumiem, kas veikti, lai meitas sabiedrība izpildītu minimālo kapitāla prasību.

(8) Ja Komisija, kas ir licencējusi meitas sabiedrību, nav panākusi vienošanos ar grupas uzraudzības iestādi par finansiālā stāvokļa uzlabošanas plāna, kā arī finansiālā stāvokļa uzlabošanas perioda pagarinājuma apstiprināšanu šā panta otrajā daļā noteiktajā četrus mēnešu laikā vai par Komisijas ierosināto pasākumu apstiprināšanu šā panta piektajā daļā noteiktajā viena mēneša laikā, Komisija vai grupas uzraudzības iestāde var vērsties EAAPI ar pieprasījumu palīdzēt panākt vienošanos saskaņā ar ES Regulas Nr. 1094/2010 19. pantu. Komisija, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību, atliek šā panta trešajā un sestajā daļā minētā lēmuma pieņemšanu, līdz EAAPI viena mēneša laikā ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar ES Regulas Nr. 1094/2010 19. panta 3. punktu. Šā panta otrajā daļā minētie četri mēneši vai piektajā daļā minētais viens mēnesis tiek uzskatīts par samierināšanas laikposmu ES Regulas Nr. 1094/2010 19. panta 2. punkta izpratnē. Komisija, ja tā ir licencējusi meitas sabiedrību, pieņem šā panta trešajā un sestajā daļā minēto lēmumu saskaņā ar EAAPI lēmumu. Komisija nav tiesīga vērsties EAAPI ar pieprasījumu palīdzēt panākt vienošanos pēc šā panta otrajā un piektajā daļā minētā perioda beigām, pēc saskaņota lēmuma pieņemšanas uzraugu kolēģijā vai šā panta ceturtajā daļā minētajās ārkārtas situācijās. Komisija paziņo lēmumu meitas sabiedrībai un uzraugu kolēģijai.

(9) Ja šā panta trešajā un sestajā daļā minētos lēmumus pieņem cita iesaistītā grupas uzraudzības iestāde, Komisija tos ievēro, veicot grupas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību uzraudzību.

216. pants. (1) Saskaņā ar šā likuma 214. un 215. pantu noteiktās prasības izbeidz piemērot šādos gadījumos:

- 1) vairs netiek ievērots šā likuma 211. panta pirmās daļas 1. punkta nosacījums;
- 2) vairs netiek ievērots šā likuma 211. panta pirmās daļas 2. punkta nosacījums un grupa neatjauno atbilstību šim nosacījumam piemērotā laikposmā;
- 3) vairs netiek ievēroti šā likuma 211. panta pirmās daļas 3. un 4. punkta nosacījumi.

(2) Šā panta pirmās daļas 1. punktā minētajā gadījumā, ja Komisija ir grupas uzraudzības iestāde un tā pēc apspriešanās ar uzraugu kolēģiju nolemj vairs neietvert meitas sabiedrību grupas

uzraudzībā, ko tā veic, Komisija nekavējoties informē iesaistīto uzraudzības iestādi un grupas mātes sabiedrību.

(3) Mātes sabiedrība ir atbildīga par to, lai atbilstība šā likuma 211. panta pirmās daļas 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem tiktu nodrošināta pastāvīgi. Neatbilstības gadījumā mātes sabiedrība nekavējoties informē Komisiju, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, un attiecīgās meitas sabiedrības uzraudzības iestādi. Mātes sabiedrība iesniedz plānu atbilstības atjaunošanai piemērotā laikposmā.

(4) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, vismaz reizi gadā pēc savas iniciatīvas pārbauda, vai tiek ievēroti šā likuma 211. panta pirmās daļas 2., 3. un 4. punktā minētie nosacījumi. Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, šādu pārbaudi veic arī pēc iesaistītās uzraudzības iestādes pieprasījuma.

(5) Ja pārbaudē konstatē trūkumus, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, pieprasa, lai mātes sabiedrība iesniedz plānu atbilstības atjaunošanai noteiktā termiņā.

(6) Ja pēc apspriešanās ar uzraugu kolēģiju Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, konstatē, ka šā panta trešajā vai piektajā daļā minētais plāns nav efektīvs vai ka tas nav īstenots noteiktajā termiņā, Komisija pieņem lēmumu, ka šā likuma 211. panta pirmās daļas 2., 3. un 4. punktā minētie nosacījumi vairs netiek ievēroti, un nekavējoties par to informē iesaistīto uzraudzības iestādi.

(7) Šā likuma 214. un 215. panta prasību piemērošanu var atsākt, ja mātes sabiedrība iesniedz jaunu pieteikumu un saņem labvēlīgu lēmumu atbilstīgi šā likuma 213. pantā noteiktajai procedūrai.

217. pants. Šā likuma 211., 212., 213., 214., 215. un 216. panta prasības piemēro apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībām, kas ir apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrības.

XXX nodaļa

Riska koncentrācija un grupas iekšējie darījumi

218. pants. (1) Riska koncentrācijas uzraudzību grupas līmenī veic Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, saskaņā ar šā panta otrajā, trešajā, ceturtajā, piektajā un sestajā daļā, šā likuma 69. pantā un XXXI un XXXII nodaļā noteikto.

(2) Informāciju par riska koncentrāciju grupas līmenī Komisijai iesniedz apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, kas ir grupas mātes sabiedrība, vai, ja grupas mātes sabiedrība nav apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, – tā apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība, jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība vai grupas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, kuru Komisija norādījusi pēc apspriešanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm un grupu.

(3) Komisija pēc apspriešanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm un grupu nosaka tos riska veidus, par kuriem ziņo attiecīgās grupas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības.

(4) Nosakot riska veidus vai paziņojot savu viedokli par tiem, Komisija un citas attiecīgās uzraudzības iestādes ņem vērā attiecīgo grupu un grupas riska pārvaldības struktūru.

(5) Lai noteiktu nozīmīgu riska koncentrāciju, par ko nepieciešams ziņot, Komisija pēc apspriešanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm un grupu, pamatojoties uz maksātpējas kapitāla prasībām, tehniskajām rezervēm vai abiem šiem rādītājiem, atbilstoši ES Regulai Nr. 2015/35 nosaka piemērotus sliekšņus.

(6) Riska koncentrācijas uzraudzības ietvaros Komisija uzrauga iespējamo riska negatīvo ietekmi grupā, interešu konflikta risku un riska līmeni vai apjomu.

219. pants. (1) Grupas iekšējo darījumu uzraudzību veic Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, saskaņā ar šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā, šā likuma 69. pantā un XXXI un XXXII nodaļā noteikto.

(2) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības nekavējoties ziņo Komisijai, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, par visiem īpaši nozīmīgiem grupas iekšējiem darījumiem.

(3) Vajadzīgo informāciju Komisijai iesniedz apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, kas ir grupas mātes sabiedrība, vai, ja grupas mātes sabiedrība nav apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, — tā apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība, jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība vai grupas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, kuru Komisija norādījusi pēc apspriešanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm un grupu.

(4) Komisija pēc apspriešanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm un grupu saskaņā ar šā likuma 218. panta trešajā, ceturtajā, piektajā un sestajā daļā noteikto nosaka tos grupas iekšējo darījumu veidus, par kuriem ziņo attiecīgās grupas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības.

XXXI nodaļa

Riska pārvaldība un iekšējā kontrole

220. pants. (1) Šā likuma VII un VIII nodaļas prasības piemēro arī grupas līmenī. Visas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības, kuras ir pakļautas grupas uzraudzībai saskaņā ar šā likuma 197. panta otrās daļas 1. un 2. punktu, ievieš risku pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmas un informācijas apmaiņas procedūras, nodrošinot, lai šīs sistēmas un procedūras būtu iespējams kontrolēt grupas līmenī.

(2) Grupas iekšējās kontroles sistēma ietver vismaz:

- 1) attiecībā uz grupas maksāspēju visu darbībai būtisko risku, kuriem tā ir pakļauta, noteikšanas un mērīšanas sistēmu un izmantojamā pašu kapitāla precīzas attiecināšanas uz riskiem sistēmu;
- 2) pārskatāmas iekšējās informācijas apmaiņas un grāmatvedības procedūras, lai kontrolētu un pārvaldītu grupas iekšējos darījumus un riska koncentrāciju.

(3) Komisijai, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, vai tās pilnvarotai personai ir tiesības saskaņā ar šā likuma VI nodaļu veikt šā panta pirmajā, otrajā un ceturtajā daļā minēto sistēmu, procedūru un novērtēšanas pārbaudi. Komisija ir tiesīga pilnvarot šā uzdevuma veikšanai zvērinātu revidentu.

(4) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība grupas līmenī veic šā likuma 65. pantā noteikto risku un maksāspējas pašu novērtējumu.

(5) Ja grupas maksāspējas aprēķins tiek veikts saskaņā ar šā likuma 205. pantā norādīto standarta metodi, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība sniedz Komisijai, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, informāciju, kas pierāda patiesu izpratni par atšķirību starp visu grupā ietilpstošo apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrību maksāspējas kapitāla prasību summu un grupas konsolidēto maksāspējas kapitāla prasību.

(6) Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība pēc tam, kad tā ir saņēmusi Komisijas, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, atļauju, var veikt šā likuma 65. pantā noteikto risku un maksāspējas pašu novērtējumu grupas līmenī un jebkuras grupas meitas sabiedrības līmenī vienlaikus un sagatavot vienotu dokumentu, kas attiecas uz visiem novērtējumiem. Minēto dokumentu iesniedz iesaistītajām uzraudzības iestādēm vienlaikus. Meitas sabiedrības risku un maksāspējas pašu novērtējumu veic, ievērojot šā likuma 65. pantu.

(7) Risku un maksātspējas pašu novērtējuma veikšana saskaņā ar šā panta piekto daļu neatbrīvo grupas meitas sabiedrības no šā likuma 65. pantā noteikto prasību ievērošanas.

(8) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, pirms šā panta sestajā daļā minētās atļaujas sniegšanas apspriežas ar attiecīgās grupas uzraugu kolēģijas locekļiem un, pieņemot lēmumu, ņem vērā visu attiecīgās grupas uzraugu kolēģijas locekļu viedokļus un iebildumus.

XXXII nodaļa

Pasākumi grupas uzraudzības atvieglošanai

221. pants. Komisija veic apdrošināšanas grupas un pārapirošināšanas grupas uzraudzību šādos gadījumos:

- 1) grupas uzraudzības procesā iesaistītās uzraudzības iestādes ir vienojušās, ka Komisija veiks grupas uzraudzību;
- 2) Komisija veic visu vienā grupā ietilpstošo apdrošināšanas sabiedrību un pārapirošināšanas sabiedrību uzraudzību;
- 3) grupas mātes sabiedrība ir Komisijas licencēta apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība;
- 4) grupas mātes sabiedrība nav Komisijas licencēta apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, bet ir iestājies viens no šādiem gadījumiem:
 - a) Komisijas licencētas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības mātes sabiedrība ir apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība,
 - b) vairāku apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību galvenie biroji atrodas Eiropas Savienībā, šo sabiedrību mātes sabiedrība ir Latvijas Republikā reģistrēta apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība un vienu no šīm sabiedrībām ir licencējusi Komisija,
 - c) grupai ir vairākas mātes sabiedrības, kas ir apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības ar galvenajiem birojiem dažādās dalībvalstīs, no kuriem viens atrodas Latvijas Republikā, un katrā no dalībvalstīm ir licencēta apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība, no kurām apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību ar vislielāko bilances aktīvu kopsummu ir licencējusi Komisija,
 - d) vairāku apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību ar galvenajiem birojiem Eiropas Savienības teritorijā mātes sabiedrība ir apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, bet neviena no apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrībām nav licencēta dalībvalstī, kuras teritorijā atrodas apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības galvenais birojs, un Komisija ir licencējusi apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību ar vislielāko bilances aktīvu kopsummu,
 - e) grupai nav mātes sabiedrības vai nav iestājies neviens no citiem šajā punktā minētajiem gadījumiem un Komisija ir licencējusi apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību ar vislielāko bilances aktīvu kopsummu.

222. pants. (1) Komisija, ņemot vērā iesaistīto uzraudzības iestāžu pieprasījumu un kopīgi vienojoties ar iesaistītajām uzraudzības iestādēm, ir tiesīga atteikties no grupas uzraudzības atbilstoši šā likuma 221. panta prasībām un deleģēt grupas uzraudzību citai uzraudzības iestādei gadījumos, kad Komisijas veiktā grupas uzraudzība būtu neatbilstoša, ņemot vērā grupas struktūru un grupā ietilpstošo apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrību veikto darījumu nozīmību citās dalībvalstīs.

(2) Komisija attiecībā uz katru grupu, kurai tā neveic grupas uzraudzību, bet kuras uzraudzības procesā ir iesaistīta, ir tiesīga reizi gadā pieprasīt, lai tiek izvērtēta piemēroto grupas uzraudzības iestādes izvēles kritēriju atbilstība.

(3) Komisija pēc šā panta otrajā daļā minētā pieprasījuma izteikšanas vai saņemšanas savas kompetences ietvaros dara visu iespējamo, lai triju mēnešu laikā pieņemtu ar iesaistītajām uzraudzības iestādēm saskaņotu lēmumu par tās dalībvalsts uzraudzības iestādes izvēli, kurai tiks deleģēta grupas uzraudzība. Pirms lēmuma pieņemšanas iesaistītās uzraudzības iestādes nodrošina iespēju grupai izteikt savu viedokli.

(4) Šā panta trešajā daļā noteiktajā laikā Komisija ir tiesīga konsultēties ar EAAPI jautājumā par tās dalībvalsts uzraudzības iestādes izvēli, kurai tiks deleģēta tādas grupas uzraudzība, kuras uzraudzības procesā ir iesaistīta Komisija. Ja Komisija vai kāda no grupas uzraudzības procesā iesaistītajām uzraudzības iestādēm ir sākusi konsultēties ar EAAPI pirms šā panta trešajā daļā noteiktā saskaņotā lēmuma pieņemšanas, tad šā lēmuma pieņemšanu atliek, līdz EAAPI viena mēneša laikā ir pieņēmusi lēmumu. Grupas uzraudzības procesā iesaistītajām uzraudzības iestādēm ir saistošs EAAPI pieņemtais lēmums par tās dalībvalsts uzraudzības iestādes izvēli, kura veiks grupas uzraudzību. Šā panta trešajā daļā minētais periods tiek uzskatīts par samierināšanas laikposmu ES Regulas Nr. 1094/2010 19. panta 2. punkta izpratnē.

(5) Komisija kā iesaistītā uzraudzības iestāde nav tiesīga vērsties EAAPI ar pieprasījumu palīdzēt panākt vienošanos pēc šā panta trešajā daļā minētā perioda beigām vai pēc saskaņotā lēmuma pieņemšanas. Komisija, ja iesaistītās uzraudzības iestādes vienojas deleģēt tai grupas uzraudzību, nosūta pieņemto saskaņoto lēmumu grupai un iesaistītajām uzraudzības iestādēm. Pieņemtais saskaņotais lēmums par tās dalībvalsts uzraudzības iestādes izvēli, kurai tiks deleģēta grupas uzraudzība, ir saistošs Komisijai un iesaistītajām uzraudzības iestādēm.

223. pants. Ja šā likuma 222. pantā noteiktajā gadījumā iesaistītās uzraudzības iestādes šā likuma 222. panta trešajā daļā noteiktajā termiņā nepieņem saskaņotu lēmumu par tās dalībvalsts uzraudzības iestādes izvēli, kurai tiks deleģēta grupas uzraudzība, grupas uzraudzību veic Komisija.

224. pants. (1) Komisija, nodrošinot grupas uzraudzību, veic šādus pasākumus:

- 1) ikdienā un krīzes situācijās koordinē būtiskas informācijas par grupas darbību apkopošanu un izplatīšanu, nodrošinot tādas informācijas nodošanu iesaistītajām uzraudzības iestādēm, kura tām nepieciešama uzraudzības funkciju izpildei;
- 2) pārbauda grupas darbību un tās finansiālo stāvokli;
- 3) novērtē grupas maksātspējas, risku koncentrācijas un grupas iekšējo darījumu atbilstību šā likuma XXIX un XXX nodaļas prasībām;
- 4) novērtē grupas pārvaldības sistēmas atbilstību šā likuma 221. panta prasībām un dalības sabiedrības vadības atbilstību šā likuma 58., 59., 60., 61., 62., 63. un 69. panta prasībām;
- 5) plāno un koordinē grupas uzraudzības procesu gan ikdienā, gan krīzes situācijās, ņemot vērā visu grupā ietilpstošo sabiedrību darbības veidus, to apjomu un šo sabiedrību darbībai raksturīgo risku sarežģītību, kā arī regulāri, ne retāk kā vienu reizi gadā, organizē iesaistīto uzraudzības iestāžu tikšanās pasākumus vai izmanto citus piemērotus sadarbības līdzekļus;
- 6) pilda citus uzdevumus, veic citus pasākumus un pieņem attiecīgus lēmumus, lai nodrošinātu šajā likumā noteikto prasību izpildi, veicot grupas uzraudzību, it īpaši vadot grupas iekšējā modeļa apstiprināšanas procesu saskaņā ar šā likuma 207. un 209. panta prasībām un vadot šā likuma 212., 213., 214., 215., 216. un 217. pantā noteiktos procesus.

(2) Komisija, lai veiktu grupas uzraudzību atbilstoši šā panta pirmajā daļā noteiktajam, organizē uzraugu kolēģijas izveidošanu un vada tās darbību.

225. pants. (1) Lai veicinātu uzraugu kolēģijā iesaistīto uzraudzības iestāžu lēmumu un darbību saskaņotību, Komisija, vadot uzraugu kolēģijas darbību, nodrošina savstarpēju sadarbību, informācijas apmaiņu un konsultāciju procesu šā likuma F sadaļā noteiktajos gadījumos.

(2) Lai varētu nodrošināt grupas uzraudzību atbilstoši šā likuma 224. panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām, Komisija ir tiesīga informēt EAAPI un lūgt tās palīdzību gadījumos, kad uzraugu kolēģijā iesaistītā dalībvalsts uzraudzības iestāde nesadarbojas ar Komisiju.

226. pants. Uzraugu kolēģijas sastāvā ietilpst grupas uzraudzības iestāde, visu to dalībvalstu uzraudzības iestādes, kuru teritorijā atrodas meitas sabiedrību galvenie biroji, un EAAPI. Nozīmīgu filiāļu un radniecīgu sabiedrību uzraudzības iestādes arī drīkst piedalīties kolēģijās, ierobežojot savu dalību ar efektīvas informācijas apmaiņas nodrošināšanu. Termins “nozīmīga filiāle” tiek lietots ES Regulas Nr. 2015/35 izpratnē.

227. pants. (1) Uzraugu kolēģijas izveidošana un darbība balstās uz vienošanos par sadarbību, kas noslēgta starp grupas uzraudzības iestādi un citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētā vienošanās par sadarbību nosaka procedūras uzraugu kolēģijas izveidei, tās darbības organizēšanai, konsultēšanās procesam ar EAAPI un gala lēmumu pieņemšanai.

(3) Papildu vienošanās par sadarbību var noteikt procedūras konsultēšanās procesam starp iesaistītajām uzraudzības iestādēm un sadarbības procesam ar citām uzraudzības iestādēm.

228. pants. Komisija ir tiesīga vērsties ar jautājumu EAAPI, ja uzraugu kolēģijā iesaistītajām uzraudzības iestādēm ir atšķirīgi viedokļi attiecībā uz vienošanos par sadarbību. Komisijai ir saistošs EAAPI pieņemtais lēmums par dalībvalsts uzraudzības iestādi, kura veiks grupas uzraudzību.

229. pants. Komisija, pieņemot gala lēmumu, apspriežas ar visām grupas uzraudzības procesā iesaistītajām uzraudzības iestādēm un pienācīgi izvērtē EAAPI ieteikumus, kas saņemti divu mēnešu laikā pēc Komisijas vērsšanās ar jautājumu EAAPI. Gala lēmumā norāda pamatojumu un skaidrojumu visām būtiskajām atkāpēm no EAAPI ieteikumiem. Komisija nosūta lēmumu visām grupas uzraudzības procesā iesaistītajām uzraudzības iestādēm.

230. pants. Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, nosūta EAAPI informāciju par uzraugu kolēģiju darbību un ar uzraugu kolēģiju darbību saistītām grūtībām.

231. pants. (1) Komisija nekavējoties informē citas grupas uzraudzības procesā iesaistītās uzraudzības iestādes, ja grupā ietilpstoša apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrība, kuru licencējusi Komisija, ir nonākusi finansiālās grūtībās, kā rezultātā tā varētu neizpildīt saistības atbilstoši noslēgtajiem apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas līgumiem.

(2) Komisija un citas iesaistītās uzraudzības iestādes paziņo cita citai visu būtisko informāciju, līdzko tā ir pieejama, vai sniedz informāciju pēc iesaistītās uzraudzības iestādes pieprasījuma, lai nodrošinātu, ka būtiskā informācija ir vienādi pieejama visām iesaistītajām uzraudzības iestādēm, tostarp grupas uzraudzības iestādei, un veicinātu citu iestāžu uzraudzības uzdevumu veikšanu saskaņā ar šā likuma prasībām.

(3) Šā panta otrajā daļā minētā informācija ietver vismaz informāciju par grupas un uzraudzības iestāžu veiktajiem pasākumiem un grupas sniegto informāciju.

(4) Komisija ir tiesīga informēt EAAPI un lūgt tās palīdzību gadījumos, kad uzraugu kolēģijā iesaistītā dalībvalsts uzraudzības iestāde nav paziņojusi Komisijai būtisku informāciju, noraida Komisijas lūgumu sadarboties, it īpaši lūgumu sniegt būtisku informāciju, vai divu nedēļu laikā pēc Komisijas pieprasījuma sniegt informāciju nav uzsākusi attiecīgi rīkoties.

(5) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, informē citas grupas uzraudzības procesā iesaistītās uzraudzības iestādes un EAAPI par grupas juridisko, pārvaldes un organizatorisko struktūru, ņemot vērā apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības sniegto informāciju par ciešajām attiecībām, kā arī šā likuma 91. pantā un 235. panta otrajā un trešajā daļā noteikto.

232. pants. Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, nekavējoties sasauc iesaistīto uzraudzības iestāžu sanāksmi, ja Komisijas veiktajā grupas uzraudzības procesā vai grupā ietilpstošas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības, ko ir licencējusi Komisija, uzraudzības procesā konstatēta šāda situācija:

- 1) nav nodrošināta maksātspējas kapitāla prasības vai minimālās kapitāla prasības izpilde un ir konstatēta būtiska šajā likumā noteikto prasību neievērošana. Par būtisku attiecīgo prasību neievērošanu uzskata maksātspējas kapitāla prasības neizpildi par 10 un vairāk procentiem vai minimālās kapitāla prasības neizpildi;
- 2) nav nodrošināta grupas maksātspējas kapitāla prasības izpilde un ir konstatēta būtiska šajā likumā noteikto prasību neievērošana. Par būtisku attiecīgo prasību neievērošanu uzskata grupas maksātspējas kapitāla prasības neizpildi par 10 un vairāk procentiem;
- 3) konstatēti citi apstākļi vai iespējama tādu apstākļu iestāšanās, kā rezultātā varētu tikt apdraudēta apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības saistību izpilde atbilstoši noslēgtajiem apdrošināšanas un pārapirošināšanas līgumiem.

233. pants. (1) Komisija, ja tās lēmums ietekmē citas uzraudzības iestādes uzraudzības funkciju veikšanu, pirms lēmuma pieņemšanas konsultējas uzraugu kolēģijā ar iesaistītajām uzraudzības iestādēm par:

- 1) izmaiņām grupā ietilpstošas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības akcionāru vai dalībnieku sastāvā, organizatoriskajā vai pārvaldes struktūrā, kad ir nepieciešams Komisijas apstiprinājums vai atļauja attiecīgo izmaiņu veikšanai;
- 2) Komisijas lēmumu pagarināt šā likuma 141. panta trešajā daļā noteikto termiņu pašu kapitāla atjaunošanai līdz maksātspējas kapitāla prasības apmēram šā likuma 141. panta ceturtajā un piektajā daļā noteiktajos gadījumos;
- 3) sankciju piemērošanu vai ārkārtēju pasākumu veikšanu būtisku šā likuma prasību neievērošanas gadījumos, tajā skaitā par papildu kapitāla prasības noteikšanu atbilstoši šā likuma 46. pantam vai par citu ierobežojumu izmantošanu attiecībā uz iekšējā modeļa maksātspējas kapitāla prasības aprēķināšanu atbilstoši šā likuma 121., 122., 123., 124., 125., 126., 127., 128. un 129. pantam.

(2) Komisija konsultējas ar grupas uzraudzības iestādi, pirms tā pieņem lēmumu par papildu kapitāla prasības noteikšanu attiecīgajā grupā ietilpstošajai apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībai.

(3) Komisija, veicot grupas uzraudzību, konsultējas ar citām grupas uzraudzības procesā iesaistītajām uzraudzības iestādēm, ja šā panta pirmās daļas 2. vai 3. punktā minēto informāciju Komisijai ir sniegusi grupas uzraudzības procesā iesaistīta dalībvalsts uzraudzības iestāde.

(4) Steidzamā gadījumā vai gadījumā, kad no lēmuma pieņemšanas ātruma ir atkarīga tā efektivitāte, Komisija ir tiesīga neievērot šajā pantā noteikto kārtību pirms lēmuma pieņemšanas konsultēties ar grupas uzraudzības procesā iesaistītajām uzraudzības iestādēm. Šādā gadījumā Komisija pēc lēmuma pieņemšanas nekavējoties informē par to visas grupas uzraudzības procesā iesaistītās uzraudzības iestādes.

234. pants. (1) Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, lai iegūtu informāciju grupas uzraudzības veikšanai, sadarbojas ar tās dalībvalsts uzraudzības iestādi, kuras teritorijā atrodas mātes sabiedrības galvenais birojs, bet kura neveic grupas uzraudzību.

(2) Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai tās dalībvalsts uzraudzības iestāde, kuras teritorijā atrodas mātes sabiedrības galvenais birojs, bet kura nav grupas uzraudzības iestāde, iegūst no mātes sabiedrības informāciju, kas Komisijai nepieciešama grupas uzraudzības veikšanai.

(3) Lai grupas uzraudzības veikšanai iegūtu informāciju, kas jau ir iesniegta citai uzraudzības iestādei, Komisija sadarbojas ar attiecīgo uzraudzības iestādi.

235. pants. (1) Grupas uzraudzībai pakļautajai apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībai, tās dalības sabiedrībām un saistītajām sabiedrībām, kā arī ar tām saistītajām fiziskajām personām ir tiesības savstarpēji apmainīties ar informāciju, kas Komisijai vai dalībvalsts uzraudzības iestādei nepieciešama grupas uzraudzībai.

(2) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība un jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība iesniedz Komisijai, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, visu grupas uzraudzības veikšanai nepieciešamo informāciju, piemērojot šā likuma 42. panta prasības grupas līmenī. Informācijas saturu un iesniegšanas termiņus nosaka ES Regula Nr. 2015/35.

(3) Komisija ir tiesīga pieprasīt grupas uzraudzībai nepieciešamo informāciju tieši no grupas uzraudzībai pakļautās apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības saistītās sabiedrības, dalības sabiedrības un dalības sabiedrības saistītās sabiedrības, ja šī informācija nav saņemta no grupas uzraudzībai pakļautās apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības Komisijas noteiktajā termiņā.

236. pants. Komisija vai tās pilnvarotas personas var klātienē pārbaudīt grupas uzraudzībai iesniegtās informācijas patiesumu grupas uzraudzībai pakļautajā apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrībā, ar to saistītajā sabiedrībā, tās mātes sabiedrībā un ar mātes sabiedrību saistītajā sabiedrībā, un šīs komercsabiedrības nedrīkst atteikties sniegt informāciju, aizbildinoties ar komercnoslēpumu.

237. pants. (1) Ja grupas uzraudzības veikšanai ir jāpārbauda informācija par sabiedrību, kura atrodas citas dalībvalsts teritorijā, Komisijai ir tiesības pilnvarot pārbaudes veikšanai attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādi.

(2) Pēc dalībvalsts uzraudzības iestādes pieprasījuma Komisija vai tās pilnvarotas personas vai ar Komisijas atļauju dalībvalsts uzraudzības iestāde vai tās pilnvarotas personas var veikt grupas uzraudzībai sniegtās informācijas patiesuma pārbaudi Latvijā reģistrētajās komercsabiedrībās, kas ir dalībvalstī reģistrētas grupas uzraudzībai pakļautā dalībvalsts apdrošinātāja vai dalībvalsts pārapdrošinātāja dalības sabiedrības, saistītās sabiedrības vai dalības sabiedrības saistītās sabiedrības. Par veiktās pārbaudes rezultātiem tiek informēta grupas uzraudzības iestāde.

(3) Komisijai šā panta otrajā daļā minēto pieprasījumu iesniegusi dalībvalsts uzraudzības iestāde ir tiesīga piedalīties pārbaudē gadījumos, kad grupas uzraudzības procesa nodrošināšanai sniegtās informācijas patiesumu pārbauda Komisija vai tās pilnvarotas personas.

(4) Komisijai ir tiesības informēt EAAPI un lūgt tās palīdzību gadījumos, kad dalībvalsts uzraudzības iestāde, kuru Komisija saskaņā ar šā panta pirmo daļu ir pilnvarojusi veikt pārbaudi, divu nedēļu laikā nav sākusi attiecīgi rīkoties.

(5) EAAPI ir tiesības piedalīties pārbaudēs, ja tās kopīgi veic divas vai vairāk uzraudzības iestādes.

238. pants. (1) Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība katru gadu publisko ziņojumu par grupas maksātspēju un finansiālo stāvokli. Ziņojumā uzrāda gan kvalitatīvos un kvantitatīvos, gan iepriekšējos, pašreizējos un plānotos datus vai jebkuras to kombinācijas, kā arī informāciju no iekšējiem un ārējiem informācijas avotiem.

(2) Ja tiek saņemta grupas uzraudzības iestādes atļauja, tad apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība var sagatavot vienotu ziņojumu par maksātspēju un finansiālo stāvokli, kurā iekļauj:

- 1) informāciju grupas līmenī;
- 2) atsevišķi identificējamu informāciju par ikvienu grupas meitas sabiedrību.

(3) Pirms šā panta otrajā daļā minētās atļaujas izsniegšanas Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, apspriežas ar uzraugu kolēģijas locekļiem un izvērtē citu uzraugu kolēģijā ietilpstošo uzraudzības iestāžu viedokļus, to skaitā iebildumus.

(4) Ja šā panta otrajā daļā minētajā ziņojumā nav iekļauta informācija par meitas sabiedrību, kuru pieprasa sniegt Komisija, kas ir licencējusi meitas sabiedrību, un ja neiekļautā informācija ir būtiska, Komisija pieprasa attiecīgajai meitas sabiedrībai atklāt nepieciešamo papildu informāciju.

(5) Komisija nosaka prasības attiecībā uz šā panta pirmajā daļā minētās informācijas publiskošanu.

239. pants. (1) Komisijas veiktajam grupas uzraudzības procesam pakļautā apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība, jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, apdrošināšanas sabiedrība vai pārapdrošināšanas sabiedrība nekavējoties iesniedz Komisijai pasākumu plānu ar norādītiem konkrētu pasākumu izpildes termiņiem šādos gadījumos:

- 1) grupā ietilpstošās apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības darbība neatbilst šā likuma XXIX un XXX nodaļas prasībām;
- 2) nav konstatēta grupā ietilpstošās apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības darbības neatbilstība šā likuma XXIX un XXX nodaļas prasībām, taču ir konstatēti grupas darījumi, risku koncentrācija vai citi apstākļi vai konstatēts, ka ir iespējama tādu apstākļu iestāšanās, kā rezultātā varētu tikt apdraudēta apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības saistību izpilde atbilstoši noslēgtajiem apdrošināšanas un pārapdrošināšanas līgumiem.

(2) Komisija nekavējoties informē citas grupas uzraudzības procesā iesaistītās uzraudzības iestādes par konstatētajiem apstākļiem atbilstoši šā panta pirmās daļas 1. un 2. punktā noteiktajam, ja:

- 1) apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības galvenais birojs atrodas citā dalībvalstī un Komisija neveic grupas uzraudzību;
- 2) apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības galvenais birojs atrodas Latvijas Republikā, bet Komisija neveic grupas uzraudzību.

(3) Komisija ir tiesīga saskaņot ar grupas uzraudzības procesā iesaistītajām uzraudzības iestādēm atbilstoši šā panta pirmās daļas 1. un 2. punktā noteiktajam konstatēto apstākļu novēršanas izpildi.

240. pants. (1) Komisija ir tiesīga pieprasīt apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām vai jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām informāciju un dokumentus par to darbību.

(2) Apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības pieprasīto informāciju iesniedz Komisijas noteiktajos termiņos, un tās nedrīkst iesniegšanu atteikt, aizbildinoties ar komercnoslēpumu.

XXXIII nodaļa

Nedalībvalstu uzraudzības režīma līdzvērtības noteikšana

241. pants. (1) Šā likuma 197. panta otrās daļas 3. punktā noteiktajā gadījumā Komisija pārbauda, vai apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas sabiedrību, kuru mātes sabiedrība atrodas nedalībvalstī, uzraudzību veic nedalībvalsts uzraudzības iestāde, kuras uzraudzības režīms ir līdzvērtīgs šajā likumā noteiktajam, lai grupas līmenī uzraudzītu šā likuma 197. panta otrās daļas 1. un 2. punktā noteiktās apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības.

(2) Ja Eiropas Komisija nav pieņēmusi lēmumu par nedalībvalsts uzraudzības režīma līdzvērtības atzīšanu, Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, nosaka, vai nedalībvalsts uzraudzības režīms ir līdzvērtīgs šajā likumā noteiktajam, pamatojoties uz Eiropas Komisijas pieņemtajiem lēmumiem un pirms lēmuma pieņemšanas ar EAAPI atbalstu konsultējoties ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm. Komisija, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, attiecībā uz nedalībvalsti nepieņem lēmumus, kas būtu pretrunā jebkuram iepriekš pieņemtajam lēmumam attiecībā uz šo valsti, izņemot gadījumus, kad nepieciešams ņemt vērā nozīmīgas izmaiņas dalībvalsts uzraudzības režīmā un nedalībvalsts uzraudzības režīmā.

(3) Pieņemot šajā pantā noteikto lēmumu, Komisija ievēro ES Regulu Nr. 2015/35.

(4) Ja Eiropas Komisija ir pieņēmusi regulu, nosakot nedalībvalsts uzraudzības režīma pagaidu līdzvērtību, Komisija piemēro šā likuma 242. pantu, izņemot gadījumu, kad Latvijas Republikā reģistrētas apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības bilances summa pārsniedz nedalībvalstī reģistrētas mātes sabiedrības bilances summu. Šajā gadījumā grupas uzraudzības pienākumus izpilda Komisija, ja tā ir izraudzīta par grupas uzraudzības iestādi.

242. pants. Ja atbilstoši šā likuma 241. pantā noteiktajam tiek atzīts, ka nedalībvalsts uzraudzības režīms ir līdzvērtīgs šajā likumā noteiktajam, Komisija, sadarbojoties ar nedalībvalsts uzraudzības iestādi, piemēro šā likuma XXXII nodaļas prasības.

243. pants. (1) Ja saskaņā ar šā likuma 241. pantu Komisija ir pieņēmusi lēmumu, ka nedalībvalsts uzraudzības režīms nav līdzvērtīgs šajā likumā noteiktajam grupas uzraudzības režīmam, vai ja šā likuma 242. panta prasības nav spēkā saskaņā ar šā likuma 241. panta ceturtajā daļā minēto izņēmuma gadījumu atzītās pagaidu līdzvērtības piemērošanā, Komisija veic grupas uzraudzību saskaņā ar šā likuma 203., 204., 205., 206., 207., 208., 209. un 210. panta un XXX, XXXI un XXXII nodaļas prasībām vai saskaņā ar vienu no metodēm, kas norādītas šā panta trešajā, ceturtajā un piektajā daļā.

(2) Šā likuma 203., 204., 205., 206., 207., 208., 209. un 210. pantā un XXX, XXXI un XXXII nodaļā norādītie vispārējie principi tiek piemēroti un metodes izmantotas nedalībvalstī reģistrētas apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības, nedalībvalsts apdrošinātāja vai nedalībvalsts pārapsedrošinātāja līmenī.

(3) Komisija var izmantot citas metodes, ar kurām nodrošina atbilstošu grupas apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrību uzraudzību, ja izraudzītās metodes pēc apspriešanās ar citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm ir apstiprinājusi grupas uzraudzības iestāde.

(4) Komisija var pieprasīt, lai tiek izveidota dalībvalstī reģistrēta apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai dalībvalstī reģistrēta jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, un piemērot grupas uzraudzību apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībām, kuru mātes sabiedrība ir minētā dalībvalstī reģistrēta apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, saskaņā ar šā likuma 197. panta otrās daļas 2. punktu.

(5) Komisijas izraudzītās metodes ļauj sasniegt grupas uzraudzības mērķus, un par tām tiek paziņots citām iesaistītajām uzraudzības iestādēm un Eiropas Komisijai.

244. pants. (1) Ja šā likuma 241. panta pirmajā daļā noteiktā mātes sabiedrība ir nedalībvalsts apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai nedalībvalsts jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības, vai nedalībvalsts apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības meitas sabiedrība, šā likuma 241. pantā noteikto līdzvērtības pārbaudi piemēro galējās mātes sabiedrības līmenī.

(2) Ja atbilstoši šā likuma 241. pantam Komisija nekonstatē nedalībvalsts uzraudzības režīma līdzvērtību galējās mātes sabiedrības līmenī, Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu par tādas nedalībvalsts apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības, nedalībvalsts jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības, vai nedalībvalsts apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības uzraudzības režīma līdzvērtības atzīšanu, kas ir apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības mātes sabiedrība zemākā līmenī.

245. pants. (1) Ja vienas vai vairāku apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību mātes sabiedrība ir daudznozaru apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība, Komisija īsteno to grupas iekšējo darījumu uzraudzību, kurus veic minētās apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības un daudznozaru apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība, kā arī tās saistītās sabiedrības.

(2) Grupas iekšējo darījumu uzraudzība tiek veikta saskaņā ar šā likuma 219., 231., 232., 233., 234., 235., 236., 237. un 239. pantā noteikto.

G sadaļa

Apdrošināšanas sabiedrības reorganizācijas pasākumi, maksātspējas process, likvidācija un apdrošināto interešu aizsardzība

XXXIV nodaļa

Reorganizācijas pasākumi

246. pants. (1) Šā likuma XXXIV, XXXV, XXXVI un XXXVII nodaļas normas piemēro:

- 1) apdrošināšanas sabiedrībām;
- 2) nedalībvalstu apdrošinātāju filiālēm.

(2) Citas reorganizācijas pasākumus un likvidāciju regulējošās normas piemērojamas tiktāl, ciktāl tās nav pretrunā ar XXXIV, XXXV, XXXVI un XXXVII nodaļas normām.

247. pants. (1) Lēmumu par Latvijas Republikā reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības reorganizācijas pasākumiem ir tiesīgas pieņemt tikai Latvijas Republikas kompetentas iestādes normatīvajos aktos tām noteiktās kompetences ietvaros.

(2) Apdrošināšanas sabiedrības reorganizācijas pasākumi neierobežo turpmāko likvidāciju vai nav priekšnoteikums tās turpmākai likvidācijai.

248. pants. Komisija nekavējoties informē citu dalībvalstu uzraudzības iestādes par lēmumiem vai darbībām, kas saistītas ar tādas apdrošināšanas sabiedrības reorganizācijas pasākumiem, kurai ir kreditori vai filiāles attiecīgajās dalībvalstīs vai kura attiecīgajās dalībvalstīs sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, neatverot filiāli.

249. pants. (1) Ja kompetenta iestāde pieņem lēmumu veikt tādas apdrošināšanas sabiedrības reorganizācijas pasākumus, kurai ir no apdrošināšanas līgumiem izrietoši kreditori citā dalībvalstī vai kurai ir filiāle citā dalībvalstī, vai kura citā dalībvalstī sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, neatverot filiāli, administrators vai tā pilnvarota persona pēc šāda lēmuma spēkā stāšanās nekavējoties nosūta to publicēšanai oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", kā arī nekavējoties nosūta paziņojumu par pieņemto lēmumu un lēmuma lemjošās daļas izrakstu Eiropas Savienības oficiālo publikāciju birojam publicēšanai izdevumā "Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis".

(2) Komisija nodrošina no dalībvalstu kompetentām iestādēm saņemto ar reorganizācijas pasākumiem saistīto paziņojumu publicēšanu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un Komisijas mājaslapā internetā.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētais paziņojums tiek sagatavots Latvijas Republikas valsts valodā. Paziņojumā norāda tā mērķi, tiesisko pamatu, piemērojamās normatīvos aktus, kompetentu iestādi, kurai lieta ir piekritīga, administratoru un tā pilnvarotu personu, to adresi un citu kontaktinformāciju, prasījumu vai sūdzību iesniegšanas galīgo termiņu (datumu) un tās iestādes pilnu adresi, kura ir tiesīga izskatīt sūdzības par reorganizācijas pasākumiem.

(4) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minēto paziņojumu nepublicēšana nedod tiesības pārsūdzēt attiecīgos tiesas nolēmumus vai kompetentu iestāžu lēmumus par reorganizācijas pasākumiem.

(5) Šo pantu nepiemēro, ja reorganizācijas pasākumi ietekmē tikai apdrošināšanas sabiedrības akcionāru vai biedru vai darbinieku tiesības.

XXXV nodaļa

Likvidācija

250. pants. (1) Aizsargājot apdrošināto intereses, Komisija ir tiesīga:

- 1) apdrošināšanas sabiedrības likvidācijas gadījumā anulēt licences visiem apdrošināšanas veidiem;
- 2) pieprasīt dalībvalstu kompetentām iestādēm ziņas par tajās reģistrētu apdrošināšanas sabiedrību likvidācijas gaitu.

(2) Kompetentas iestādes, pirms tiek pieņemti lēmumi vai veiktas darbības, kas saistītas ar likvidāciju, ja likvidācijā ir iesaistīta apdrošināšanas sabiedrība, par attiecīgajiem lēmumiem vai darbībām informē Komisiju.

251. pants. (1) Apdrošināšanas sabiedrība divu mēnešu laikā pēc licenču anulēšanas visiem apdrošināšanas veidiem pieņem lēmumu par pārveidi par citu juridisko personu vai par likvidāciju. Par pieņemto lēmumu piecu dienu laikā no pieņemšanas dienas tā ar paziņojumu informē Komisiju.

(2) Ja apdrošināšanas sabiedrība nav izpildījusi šā panta pirmajā daļā noteikto, Komisija ir tiesīga ierosināt, lai tiek sasaukta apdrošināšanas sabiedrības akcionāru sapulce (savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvās sabiedrības biedru kopsapulce), padomes vai valdes sēde, un noteikt izskatāmos jautājumus.

252. pants. (1) Ja apdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle nolēmusi izbeigt darbību, tā pirms likvidācijas procesa uzsākšanas informē par to Komisiju, iesniedzot attiecīgu iesniegumu. Iesniegumam pievienojamo informāciju nosaka Komisija.

(2) Likvidācijas procesā Komisija turpina apdrošināšanas sabiedrības uzraudzību.

(3) Komisija savā mājaslapā internetā nekavējoties publicē paziņojumu par apdrošināšanas sabiedrības likvidācijas uzsākšanu, kā arī nekavējoties nosūta paziņojumu Eiropas Savienības oficiālo publikāciju birojam publicēšanai izdevumā “Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis”.

(4) Likvidators nodrošina, ka oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” nekavējoties tiek publicēts paziņojums par pieņemtajiem nolēmumiem attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrības likvidāciju.

(5) Komisija nodrošina, ka no dalībvalstu kompetentām iestādēm saņemtie paziņojumi par apdrošināšanas komersantu likvidāciju tiek publicēti oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” un Komisijas mājaslapā internetā.

(6) Šā panta trešajā un ceturtajā daļā minētais paziņojums tiek sagatavots Latvijas Republikas valsts valodā. Paziņojumā norāda tā mērķi, tiesisko pamatu, piemērojamo likumu, tiesu, kurai lieta ir piekritīga, likvidatoru, tā adresi un citu kontaktinformāciju.

253. pants. (1) Likvidators mēneša laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par likvidāciju, izstrādā un iesniedz Komisijai likvidācijas procesa plānu.

(2) Likvidators ne retāk kā reizi mēnesī iesniedz Komisijai pārskatu par likvidācijas gaitu.

(3) Likvidators pirms kreditoru prasījumu segšanas iesniedz Komisijai informāciju par parādu segšanas kārtību un visiem grozījumiem tajā.

(4) Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai likvidators sniedz tai nepieciešamo informāciju.

(5) Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai likvidators precizē likvidācijas procesa plānu.

(6) Apdrošināšanas sabiedrībai ir pienākums pēc Komisijas ierosinājuma nekavējoties atsaukt likvidatoru no amata, ja tiek konstatēts, ka likvidatora darbība apdraud apdrošināto personu intereses.

(7) Likvidators regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā par likvidācijas gaitu rakstveidā informē zināmos kreditorus.

(8) Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai izcelsmes dalībvalsts uzraudzības iestāde sniedz tai informāciju par notiekošā likvidācijas procesa gaitu.

254. pants. (1) Likvidatoram triju mēnešu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par likvidāciju, ir pienākums, novērtējot apdrošināto intereses, izņemot šā panta otrajā daļā noteiktos gadījumus, nodot vai izbeigt apdrošināšanas līgumus šādā kārtībā:

- 1) nodot dzīvības apdrošināšanas līgumus, kuriem nav iestājies apdrošināšanas gadījums. Dzīvības apdrošināšanas līgumi nododami, ievērojot šā likuma 47., 48., 50. un 51. pantā noteikto kārtību. Ja objektīvu apstākļu dēļ šos dzīvības apdrošināšanas līgumus nav iespējams nodot, tie ir izbeidzami. Šādā gadījumā apdrošinātājs nav tiesīgs no izmaksājamās apdrošināšanas prēmijas ieturēt izdevumus, kas saistīti ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu;
- 2) nodot nedzīvības apdrošināšanas līgumus un veikt visas nepieciešamās tiesiskās darbības, ievērojot šā likuma 47., 48., 50. un 51. pantā noteikto kārtību;
- 3) izbeigt nedzīvības apdrošināšanas līgumus, neieturot no izmaksājamās apdrošināšanas prēmijas izdevumus, kas saistīti ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu.

(2) Apdrošināšanas līgumi, kuru termiņš beidzas triju mēnešu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par darbības izbeigšanu, nav izbeidzami, izņemot gadījumus, kad šāds līgums tiek izbeigts pēc apdrošinājuma ņēmēja iniciatīvas.

(3) Komisija ir tiesīga likvidējamai apdrošināšanas sabiedrībai (likvidatoram) uzlikt par pienākumu nodot visus apdrošināšanas līgumus vai daļu no tiem.

255. pants. (1) Uzsākot likvidāciju, apdrošināšanas sabiedrība sagatavo pārskatu, kas atspoguļo tās finansiālo stāvokli līdz likvidācijas uzsākšanas dienai. Pārskatam pievieno valdes un padomes ziņojumus par apdrošināšanas sabiedrības mantas un saistību stāvokli un prognozētajiem likvidācijas rezultātiem.

(2) Ja likvidācijas laikā beidzas kalendāra gads, tiek sagatavots gada starppārskats, kuram ir tādas pašas sastāvdaļas kā gada pārskatam. Šim gada starppārskatam pievieno ziņojumu, kurā uzrāda likvidācijas gaitā paveikto un turpmāk paredzamo likvidācijas gaitu un rezultātus. Likvidācijas gada starppārskatu pārbauda zvērināts revidents.

(3) Likvidāciju beidzot, tiek sagatavots likvidācijas slēguma pārskats, kurā atspoguļo finansiālo stāvokli pārskata perioda beigās.

256. pants. Komisija nekavējoties informē attiecīgo dalībvalstu kompetentas iestādes par lēmumu uzsākt likvidāciju, kā arī par iespējamo praktisko ietekmi, ko varētu izraisīt šāds process.

257. pants. (1) No apdrošināšanas sabiedrības līdzekļiem, tajā skaitā no līdzekļiem, kas iegūti, atsavinot apdrošināšanas sabiedrības mantu, vai no citiem apdrošināšanas sabiedrības finansēšanas avotiem (kreditoru, citu fizisko vai juridisko personu līdzekļiem), izņemot nodrošinātajiem kreditoriem pienākošos līdzekļus, vispirms pilnībā sedz likvidācijas izdevumus.

(2) Pēc likvidācijas izdevumu segšanas atlikušie naudas līdzekļi tiek sadalīti apdrošināto un citu kreditoru prasījumu apmierināšanai šā likuma 265. panta 1., 3., 4., 5. un 6. punktā noteiktajā kārtībā.

(3) Naudas līdzekļus, attiecībā uz kuriem apdrošināšanas sabiedrības kreditori nepiesaka savus prasījumus un kurus neizņem šā likuma 265. pantā noteiktajā kārtībā, apdrošināšanas sabiedrības likvidators, noslēdzot līgumu, nodod glabājumā paša izraudzītai kredītiestādei šā likuma 269. pantā noteiktajā kārtībā.

(4) Likvidatoram ir pienākums turpināt izmaksāt apdrošināšanas atlīdzības par apdrošināšanas gadījumiem, kas iestājušies līdz kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņa beigām. Šādā gadījumā apdrošinājuma ņēmējam (apdrošinātajam, labuma guvējam) nav jāiesniedz kreditora prasījums.

258. pants. (1) Likvidators pēc likvidācijas uzsākšanas individuāli rakstveidā paziņo par to visiem zināmajiem kreditoriem neatkarīgi no šo kreditoru atrašanās vietas. Šādu paziņojumu nosūta arī apdrošināšanas sabiedrības akcionāriem vai biedriem un darbiniekiem.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā paziņojumā likvidators norāda attiecīgajām personām tām saistošus termiņus, termiņu neievērošanas sekas, informē, ka viņš ir tiesīgs saņemt kreditoru prasījumus un iebildumus, dara zināmu savu adresi un citu kontaktinformāciju, kā arī sniedz citas ziņas par to, kas kreditoriem rada, groza vai izbeidz saistības. Kreditoriem, kuru prasības ir prioritāras vai reāli nodrošinātas, paziņojumā norāda, vai tiem ir jāiesniedz kreditora prasījums.

(3) No apdrošināšanas līguma izrietošo saistību gadījumā papildus šā panta otrajā daļā minētajai informācijai norāda arī datumu, kurā apdrošināšanas līgumi pārstāj būt spēkā, un apdrošinājuma ņēmēja, apdrošinātās personas tiesības un pienākumus saistībā ar līgumu.

(4) Likvidators šā panta pirmajā daļā minētajam paziņojumam izmanto veidlapu ar virsrakstu "Uzaicinājums iesniegt prasījumu. Ievērot termiņus!" un nosūta:

- 1) kreditoriem citā dalībvalstī — tās dalībvalsts oficiālajā valodā, kurā atrodas kreditora pastāvīgā dzīvesvieta, juridiskā adrese vai galvenais birojs;
- 2) nedalībvalsts kreditoriem — tajā valodā, kurā noslēgts apdrošināšanas līgums;
- 3) šīs daļas 1. un 2. punktā neminētajiem kreditoriem — Latvijas Republikas valsts valodā.

(5) Visiem kreditoriem un dalībvalstu valsts iestādēm ir tiesības iesniegt savus prasījumus un pretenzijas (tajā skaitā apliecinātas dokumentu kopijas) saskaņā ar šajā daļā noteikto:

- 1) kreditoriem citā dalībvalstī — tās dalībvalsts oficiālajā valodā, kurā atrodas kreditora pastāvīgā dzīvesvieta, juridiskā adrese vai galvenais birojs. Šajā gadījumā kreditora prasījuma pieteikuma virsraksts “Kreditora prasījuma pieteikums” ir Latvijas Republikas valsts valodā;
- 2) kreditoriem nedalībvalstī — valodā, kurā noslēgts apdrošināšanas līgums;
- 3) šīs daļas 1. un 2. punktā neminētajiem kreditoriem dalībvalstī — attiecīgās dalībvalsts oficiālajā valodā vai vienā no to dalībvalstu oficiālajām valodām, kurās atrodas kreditora pastāvīgā dzīvesvieta vai vadības vieta. Šajā gadījumā kreditora prasījuma pieteikuma virsraksts “Kreditora prasījuma pieteikums” ir Latvijas Republikas valsts valodā.

(6) Likvidatoram ir tiesības pieprasīt, lai kreditori nodrošina savu prasījumu vai pretenziju tulkojumu Latvijas Republikas valsts valodā tikai tad, ja par to viņi ir iepriekš informēti šajā pantā minētajā paziņojumā kreditoriem.

(7) Apdrošinājumaņēmējam (apdrošinātajam), ar kuru ir izbeigts apdrošināšanas līgums, nav jāiesniedz likvidatoram kreditora prasījums pienākošās apdrošināšanas prēmijas saņemšanai.

(8) Kreditors nosūta likvidatoram jebkādu apliecināšu dokumentu kopijas un norāda šādu informāciju:

- 1) prasības veids un apmērs;
- 2) prasības rašanās diena;
- 3) vai attiecībā uz šo prasību viņš prasa reālu nodrošināšanu vai īpašumtiesību saglabāšanu;
- 4) uz kādiem aktīviem attiecas viņa prasījums.

259. pants. Ja apdrošinātāja likvidācijas gadījumā pastāv tirgum piesaistīto dzīvības apdrošināšanas līgumu saistības, tad šo saistību nodrošināšanai paredzētos apdrošinātāja aktīvus nedrīkst iekļaut apdrošinātāja — parādnieka — mantā, kura paredzēta likvidācijas izdevumu segšanai un apdrošināto un citu personu prasījumu apmierināšanai šā likuma 265. pantā noteiktajā kārtībā un apjomā.

XXXVI nodaļa

Maksātnespējas process

260. pants. (1) Komisija ir tiesīga iesniegt tiesā maksātnespējas pieteikumu, ja apdrošināšanas sabiedrība tās likvidācijas gadījumā nespēj pienācīgi izpildīt savas parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš.

(2) Kompetentas iestādes, pirms tiek pieņemti lēmumi vai veiktas darbības, kas saistītas ar maksātnespējas procesu, ja maksātnespējas procesā ir iesaistīta apdrošināšanas sabiedrība, par attiecīgajiem lēmumiem vai darbībām informē Komisiju.

261. pants. (1) Administrators ne retāk kā reizi mēnesī iesniedz Komisijai pārskatu par maksātnespējas procesa gaitu.

(2) Administrators pirms kreditoru prasījumu segšanas iesniedz Komisijai informāciju par parādu segšanas kārtību un visiem grozījumiem tajā.

(3) Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai administrators sniedz tai nepieciešamo informāciju.

(4) Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai izcelsmes dalībvalsts uzraudzības iestāde sniedz tai informāciju par šajā dalībvalstī notiekošā maksātnespējas procesa norisi.

262. pants. (1) Administratoram ir pienākums triju mēnešu laikā pēc tam, kad pieņemts nolēmums par maksātnespējas procesa pasludināšanu, novērtējot apdrošināto intereses, nodot vai izbeigt apdrošināšanas līgumus šā likuma 254. pantā noteiktajā kārtībā.

(2) Apdrošināšanas līgumi, kuru termiņš beidzas triju mēnešu laikā pēc tiesas nolēmuma par maksātnespējas procesa pasludināšanu pieņemšanas, nav izbeidzami, izņemot gadījumus, kad apdrošināšanas līgums tiek izbeigts pēc apdrošinājuma ņēmēja iniciatīvas.

263. pants. (1) No apdrošināšanas sabiedrības līdzekļiem, tajā skaitā no līdzekļiem, kas iegūti, atsavinot apdrošināšanas sabiedrības mantu, vai no citiem apdrošināšanas sabiedrības finansēšanas avotiem (kreditoru, citu fizisko vai juridisko personu līdzekļiem), izņemot nodrošinātajiem kreditoriem pienākošos līdzekļus, vispirms pilnībā sedz maksātnespējas procesa izmaksas.

(2) Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļi, kuri, pamatojoties uz administratora rakstveida iesniegumu, izlietoti ar apdrošināšanas atlīdzību izmaksu organizēšanu saistīto izdevumu segšanai, tiek iekļauti maksātnespējas procesa administrācijas izmaksās.

(3) Administratoram ir pienākums turpināt izmaksāt apdrošināšanas atlīdzības par tiem apdrošināšanas gadījumiem, kuri iestājušies līdz kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņa beigām. Šādā gadījumā apdrošinājuma ņēmējam (apdrošinātajam, labuma guvējam) nav jāiesniedz kreditora prasījums.

264. pants. (1) Apdrošinājuma ņēmējam (apdrošinātajam), ar kuru ir izbeigts apdrošināšanas līgums, nav jāiesniedz administratoram kreditora prasījums sev pienākošās apdrošināšanas prēmijas saņemšanai.

(2) Ja apdrošinātāja maksātnespējas gadījumā pastāv tirgum piesaistīto dzīvības apdrošināšanas līgumu saistības, tad šo saistību nodrošināšanai paredzētos apdrošinātāja aktīvus nedrīkst iekļaut apdrošinātāja — parādnieka — mantā, kura paredzēta maksātnespējas procesa izdevumu segšanai un apdrošināto un citu personu prasījumu apmierināšanai šā likuma 265. pantā noteiktajā kārtībā un apjomā.

265. pants. Pēc maksātnespējas procesa izdevumu segšanas atlikušie naudas līdzekļi tiek sadalīti apdrošināto un citu kreditoru prasījumu apmierināšanai šādās grupās:

- 1) apdrošinājuma ņēmēju (apdrošināto) prasījumi par apdrošināšanas atlīdzības izmaksām un citi prasījumi (apdrošināšanas prēmijas) par noslēgtajiem apdrošināšanas līgumiem, Komisijas prasījums, ja apdrošinājuma ņēmējs — fiziskā persona — ir saņēmis apdrošināšanas atlīdzību no Apdrošināto aizsardzības fonda;
- 2) kreditoru prasījumi saskaņā ar Maksātnespējas likuma 118. panta otro, trešo un ceturto daļu;
- 3) prasījumi par procentu maksājumiem kreditoriem;
- 4) to kreditoru prasījumi, kuri savus prasījumus pieteikuši pēc noteiktā termiņa;
- 5) prasījumi par pakārtoto saistību atmaksāšanu;
- 6) apdrošināšanas sabiedrības akcionāru vai biedru prasījumi proporcionāli akcionāru vai biedru ieguldījumam apdrošināšanas sabiedrības pamatkapitālā tiek apmierināti pēc visu šajā pantā iepriekš minēto prasījumu apmierināšanas.

266. pants. (1) Prioritārie prasījumi ir apdrošinājuma ņēmēju avansā samaksātās apdrošināšanas prēmijas un šā likuma 265. panta 1., 2. un 3. punktā noteiktie prasījumi.

(2) Apdrošināšanas sabiedrība nodrošina, lai jebkurā brīdī būtu zināma šā panta pirmajā daļā noteikto iespējamo prioritāro prasījumu summa.

(3) Iespējamiem prioritārajiem prasījumiem visu laiku jābūt pilnā apmērā segtiem ar aktīviem.

267. pants. (1) Ja apdrošināšanas sabiedrības maksātnespējas procesā atgūtā summa nav pietiekama, lai apmierinātu visus prasījumus, tā sadalāma starp kreditoriem šā likuma 265. pantā noteiktajā secībā.

(2) Katras nākamās grupas prasījumi tiek apmierināti pēc iepriekšējās grupas prasījumu pilnīgas apmierināšanas.

(3) Ja apdrošināšanas sabiedrības naudas līdzekļu nepietiek, lai pilnīgi apmierinātu visus vienas grupas kreditoru prasījumus, šie prasījumi tiek apmierināti proporcionāli summai, kas pienākas katram kreditoram šīs grupas ietvaros.

268. pants. (1) Komisija savā mājaslapā internetā nekavējoties publicē paziņojumu par apdrošināšanas sabiedrības maksātnespējas procesa pasludināšanu. Komisija nekavējoties nosūta šo paziņojumu Eiropas Savienības oficiālo publikāciju birojam publicēšanai izdevumā "Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis".

(2) Komisija nodrošina, ka no dalībvalstu kompetentām iestādēm saņemtais paziņojums par apdrošināšanas komersantu maksātnespējas procesu tiek publicēts oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un Komisijas mājaslapā internetā.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētais paziņojums tiek sagatavots Latvijas Republikas valsts valodā. Paziņojumā norāda tā mērķi, tiesisko pamatu, piemērojamo likumu, tiesu, kurai lieta ir piekritīga, administratoru, tā adresi un citu kontaktinformāciju.

269. pants. (1) Naudas līdzekļus, attiecībā uz kuriem apdrošināšanas sabiedrības kreditori nepiesaka savus prasījumus un kurus neizņem šā likuma 265. pantā noteiktajā kārtībā, apdrošināšanas sabiedrības administrators, noslēdzot līgumu, nodod glabājumā paša izraudzītai kredītiestādei. Rakstveida paziņojumu par naudas līdzekļu nodošanu kredītiestādei glabājumā apdrošināšanas sabiedrības administrators nekavējoties nosūta katram kreditoram, kā arī publicē plašsaziņas līdzekļos un oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(2) Maksu par kredītiestādei nodoto apdrošināšanas sabiedrības kreditoru naudas līdzekļu glabājumu ietur no apdrošināšanas sabiedrības kreditoriem un aprēķina proporcionāli no naudas līdzekļu summas, kas pienākas katram kreditoram.

(3) Apdrošināšanas sabiedrības kreditors zaudē prasījuma tiesības uz naudas līdzekļiem, ja 10 gadu laikā no dienas, kad naudas līdzekļi nodoti kredītiestādei, nav izņēmis naudas līdzekļus, kuri viņam pienākas. Naudas līdzekļi, kuri pienākas apdrošināšanas sabiedrības kreditoriem un attiecībā uz kuriem iestājies noilgums, piekrīt valstij kā bezīpašnieka manta.

(4) Pēc tam, kad ir noslēgts glabājuma līgums ar kredītiestādi, apdrošināšanas sabiedrības administrators iesniedz Komisijai informāciju par kredītiestādi, kurai naudas līdzekļi nodoti glabāšanā, un kreditoru sarakstu, norādot katra kreditora identifikācijas datus un līdzekļu summu, kas viņam pienākas.

XXXVII nodaļa
Reorganizācijas pasākumus un likvidāciju regulējošie
kopīgie noteikumi

270. pants. Reorganizācijas pasākumos un likvidācijā tiesiskās attiecības nosaka šādi normatīvie akti:

- 1) saistībā ar darba līgumiem un darba attiecībām — vienīgi dalībvalsts normatīvie akti, kas piemērojami darba līgumam vai darba attiecībām;
- 2) saistībā ar līgumiem, kas piešķir tiesības izmantot vai iegūt nekustamo īpašumu, — vienīgi tās dalībvalsts normatīvie akti, kurā atrodas nekustamais īpašums;
- 3) saistībā ar apdrošināšanas sabiedrības tiesībām uz kādu nekustamo īpašumu, kuģi vai gaisakuģi, kas reģistrējams kādā valsts reģistrā, — tikai tās dalībvalsts normatīvie akti, kuras pārvaldībā tiek kārtots attiecīgais reģistrs.

271. pants. (1) Reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas uzsākšana neietekmē kreditoru vai trešo personu lietu tiesības attiecībā uz materiāliem vai nemateriāliem, kustamiem vai nekustamiem īpašumiem — gan noteiktiem, gan nenoteiktiem aktīvu kopumiem, kas pieder attiecīgajai apdrošināšanas sabiedrībai un dienā, kad tiek uzsākta reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas īstenošana, atrodas kādā citā dalībvalstī.

(2) Tiesībās, kas paredzētas šā panta pirmajā daļā, tiek ietvertas vismaz:

- 1) tiesības realizēt vai uzdot kādam citam par pienākumu realizēt attiecīgos aktīvus un gūt peļņu vai ienākumus no šiem aktīviem, it īpaši saskaņā ar kādu nodrošinājumu vai hipotēku;
- 2) izņēmuma tiesības izpildīt prasību, it īpaši pamatojoties uz apķīlājumu vai šīs prasības pārņemšanu saskaņā ar garantiju;
- 3) tiesības atprasīt aktīvus vai prasīt kompensāciju par tiem no kādas personas, kuras valdījumā ir šie aktīvi vai kura tos izmanto pret tiesīgās personas gribu;
- 4) tiesības gūt labumu no aktīviem.

(3) Tiesības, kas ierakstītas kādā valsts reģistrā un īstenojamas attiecībā uz trešajām personām un kas ļauj iegūt lietu tiesības šā panta pirmās daļas izpratnē, uzskata par lietu tiesībām.

(4) Ieinteresētajām personām ir tiesības pārsūdzēt šajā pantā minētos darījumus.

272. pants. (1) Reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas veikšana attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrību, kas pērk aktīvu, neietekmē pārdevēja tiesības, kuru pamatā ir īpašumtiesību saglabāšana, ja reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas uzsākšanas laikā aktīvs atrodas tādas dalībvalsts teritorijā, kas nav tā dalībvalsts, kuras teritorijā tiek veikti minētie reorganizācijas pasākumi vai likvidācija.

(2) Ja pēc aktīvu iegādes attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrību, kas pārdod aktīvus, ir uzsākti reorganizācijas pasākumi vai likvidācija, tas nav pamatojums aktīvu pārdošanas anulēšanai vai izbeigšanai un nekavē pircēju iegūt īpašumtiesības, ja šādu pasākumu uzsākšanas laikā pārdotie aktīvi atrodas tādas dalībvalsts teritorijā, kas nav valsts, kurā uzsākti attiecīgie pasākumi vai process.

(3) Ieinteresētajām personām ir tiesības pārsūdzēt šajā pantā minētos darījumus.

273. pants. (1) Reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas veikšana attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrību neietekmē kreditoru tiesības prasīt savu un apdrošināšanas sabiedrību prasījumu un saistību neto ieskaitu, prasījumu un saistību dzēšanu vai citu tiesisko seku ziņā līdzīgu darbību izpildi, ja šādas darbības pieļauj likums, kas piemērojams attiecīgajiem prasījumiem.

(2) Darījumus, kas pamatoti ar prasījumu un saistību neto ieskaita līgumiem, regulē vienīgi tie likumi, kas attiecas uz prasījumu un saistību neto ieskaita līgumu, saskaņā ar kuru šie darījumi tiek slēgti.

274. pants. Reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas veikšana neierobežo kreditoru vai trešo personu lietu tiesības attiecībā uz lietām, kas pieder apdrošinātājam un reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas veikšanas laikā atrodas citas dalībvalsts teritorijā.

275. pants. (1) Regulētā tirgus dalībnieku tiesības un pienākumus darbībās ar finanšu instrumentiem sakarā ar reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas veikšanu nosaka vienīgi tie normatīvie akti, kuri piemērojami regulētam tirgum.

(2) Šā panta pirmās daļas noteikumi neierobežo šā likuma 274. panta piemērošanu.

276. pants. Reorganizācijas pasākumos un likvidācijā nav tiesību pārsūdzēt darījumu, ja persona, kas guvusi labumu no kāda kreditora interesēm neizdevīga darījuma, pierāda, ka attiecīgais darījums veikts saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem un ka konkrētajā lietā šie tiesību akti neļauj pārsūdzēt minēto darījumu.

277. pants. Ja pēc tam, kad pieņemts lēmums par reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas uzsākšanu, tiek atsavināti aktīvi, tad tiek piemēroti šādi normatīvie akti:

- 1) saistībā ar nekustamo īpašumu — tās dalībvalsts normatīvie akti, kuras teritorijā atrodas nekustamais īpašums;
- 2) saistībā ar kuģi vai gaisakuģi — tās dalībvalsts normatīvie akti, kuras pārziņā ir publiskais reģistrs, kurā reģistrēts kuģis vai gaisakuģis;
- 3) saistībā ar finanšu instrumentiem, kuri reģistrējami publiskajā reģistrā, kredītiestādes kontā vai centrālajā depozitārijā, un tajos nostiprinātajām tiesībām šādas darbības regulē tās dalībvalsts normatīvie akti, kuras uzraudzībā reģistrs, konts vai sistēma tiek uzturēta.

278. pants. Reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas ietekmi uz tiesvedībā esošajām lietām regulē tikai tās dalībvalsts tiesību akti, kuras teritorijā notiek attiecīgā tiesvedība.

279. pants. (1) Dalībvalstu kompetentu iestāžu iecelta administratora vai likvidatora iecelšanu apliecina lēmuma par iecelšanu vai cita kompetentu iestāžu izsniegta lēmuma oriģināla apliecināta kopija. Kompetentām iestādēm ir tiesības pieprasīt minēto dokumentu tulkojumu Latvijas Republikas valsts valodā. Legalizācija vai cita tiesisko seku ziņā tai pielīdzināma darbība nav jāveic.

(2) Latvijas Republikā ieceltam likvidatoram un administratoram ir tiesības dalībvalstī īstenot pilnvaras, ko viņš drīkst īstenot izcelsmes dalībvalsts teritorijā. Likvidatoram un administratoram ir tiesības iecelt (pilnvarot) personas, kuras viņam palīdz vai pārstāv viņu reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas (maksātspējas) laikā.

(3) Dalībvalstī iecelts likvidators vai cita pilnvarota persona, īstenojot savas pilnvaras Latvijas Republikā, ievēro Latvijas Republikas tiesību aktus, tajā skaitā tiesību aktus par darbībām, kas saistītas ar aktīvu realizāciju un ziņu sniegšanu darbiniekiem.

(4) Šā panta trešajā daļā minētās pilnvaras neietver piespiedu līdzekļu izmantošanu, tiesības lemt par tiesas procesu vai strīdu izskatīšanu.

280. pants. (1) Citā dalībvalstī ieceltam likvidatoram vai administratoram, īstenojot savas pilnvaras, ir pienākums likvidāciju reģistrēt Latvijas Republikas publiskajos reģistros.

(2) Latvijas Republikā ieceltam likvidatoram vai administratoram, īstenojot savas pilnvaras, ir pienākums reorganizācijas pasākumus vai likvidāciju reģistrēt iesaistītās valsts publiskajos reģistros, ja šādas reģistrācijas nepieciešamību nosaka attiecīgās dalībvalsts tiesību akti.

(3) Izdevumus, kas saistīti ar reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas reģistrāciju dalībvalstu publiskajos reģistros, iekļauj šo procesu izmaksās.

281. pants. Visas personas, kurām jāsaņem vai jāsniedz ziņas par procedūrām, kas noteiktas šā likuma 248., 256. un 282. pantā, nodrošina šo ziņu neizpaušanu, kā tas noteikts šā likuma 83. pantā.

282. pants. (1) Ja nedalībvalsts apdrošinātājam pieder filiāles vairākās dalībvalstīs, saistībā ar šīs nodaļas piemērošanu katrai no tām piemēro individuālu režīmu.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktajā gadījumā kompetentas iestādes (likvidatori, administratori) un uzraudzības iestādes pēc iespējas saskaņo savas darbības.

XXXVIII nodaļa **Apdrošināto interešu aizsardzība**

283. pants. (1) Lai aizsargātu apdrošināto intereses apdrošinātāja vai dalībvalsts apdrošinātāja maksātnespējas gadījumā, tiek izveidots Apdrošināto aizsardzības fonds.

(2) Komisija nodrošina Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļu uzkrāšanu, pārvaldīšanu un apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, kā arī veic šādas funkcijas:

- 1) organizē apdrošinātāju vai dalībvalstu apdrošinātāju maksājumu ieskaitīšanu Apdrošināto aizsardzības fondā;
- 2) aprēķina un piedzen laikā nenomaksātās summas un soda naudu;
- 3) organizē apdrošināšanas atlīdzības izmaksu;
- 4) realizē kreditoru prasījuma tiesības attiecībā uz apdrošinātāju vai dalībvalsts apdrošinātāju izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību apmērā.

(3) Uzraudzību pār Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļu uzkrāšanu un apdrošināšanas atlīdzības izmaksu veic Komisijas Konsultatīvā finanšu un kapitāla tirgus padome.

284. pants. (1) Apdrošināšanas atlīdzība no Apdrošināto aizsardzības fonda tiek izmaksāta šā likuma 285. panta pirmajā daļā noteiktajā apmērā un Komisijas noteiktajā kārtībā pēc tam, kad tiesa pasludinājusi apdrošinātāja vai dalībvalsts apdrošinātāja maksātnespējas procesu.

(2) Ja Apdrošināto aizsardzības fondā nepietiek līdzekļu apdrošināšanas atlīdzības izmaksai saskaņā ar šo likumu, Komisija var noslēgt aizdevuma līgumu par trūkstošās summas aizņemšanos no Latvijas Republikā reģistrētas kredītiestādes, dalībvalsts vai ārvalsts kredītiestādes filiāles Latvijas Republikā vai apdrošinātāja. Ja apdrošināšanas atlīdzību izmaksai nepieciešamo trūkstošo summu nav iespējams aizņemt no vienas Latvijas Republikā reģistrētas kredītiestādes, dalībvalsts vai ārvalsts kredītiestādes filiāles Latvijas Republikā vai apdrošinātāja, Komisija ir tiesīga noslēgt aizdevuma līgumu ar vairākām Latvijas Republikā reģistrētām kredītiestādēm, dalībvalsts vai ārvalstu kredītiestāžu filiālēm Latvijas Republikā vai vairākiem apdrošinātājiem.

(3) Latvijas Republikā reģistrēta kredītiestāde, dalībvalsts vai ārvalsts kredītiestādes filiāle Latvijas Republikā vai apdrošinātājs var lūgt, lai Komisija aizdod apdrošināšanas atlīdzību izmaksai nepieciešamo trūkstošo summu tikai tādā gadījumā, ja aizdevuma līguma noslēgšana ar Komisiju

neietekmēs Latvijas Republikā reģistrētas kredītiestādes, dalībvalsts vai ārvalsts kredītiestādes filiāles Latvijas Republikā vai apdrošinātāja spēju ievērot kredītiestāžu vai apdrošinātāju darbību reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktās kredītiestāžu vai apdrošinātāju darbību regulējošās prasības.

(4) Komisijai, izraugoties Latvijas Republikā reģistrētu kredītiestādi, dalībvalsts vai ārvalsts kredītiestādes filiāli Latvijas Republikā vai apdrošinātāju, ar kuru tiks noslēgts aizdevuma līgums par apdrošināšanas atlīdzību izmaksai nepieciešamo trūkstošo summu, nav piemērojami Publisko iepirkumu likuma noteikumi. Komisija izraugās to Latvijas Republikā reģistrēto kredītiestādi, dalībvalsts vai ārvalsts kredītiestādes filiāli Latvijas Republikā vai apdrošinātāju, kas tai piedāvājis zemāko aizdevuma procentu likmi.

(5) Komisija apdrošināšanas atlīdzību izmaksai aizdotos naudas līdzekļus atmaksā no Apdrošināto aizsardzības fonda.

285. pants. (1) Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļus izlieto samaksai pārvaldītājam (ja saskaņā ar šā panta otro daļu Apdrošināto aizsardzības fonda pārvaldīšana nodota citam pārvaldītājam) ar apdrošināšanas atlīdzību izmaksu organizēšanu saistīto izdevumu segšanai, kā arī apdrošināšanas atlīdzību izmaksām, ja apdrošinājumaņēmējs ir fiziskā persona, šādā apmērā:

- 1) apdrošināšanas atlīdzības 100 procentu apmērā, bet ne vairāk kā 15 000 *euro* vienam apdrošinājumaņēmējam — šā likuma 19. panta otrās daļas 1., 2., 4., 5., 6. un 7. punktā minētajos apdrošināšanas veidos;
- 2) apdrošināšanas atlīdzības 50 procentu apmērā, bet ne vairāk kā 3000 *euro* vienam apdrošinājumaņēmējam — šā likuma 19. panta pirmās daļas 1., 2., 3., 8., 9., 10., 13. un 18. punktā minētajos apdrošināšanas veidos.

(2) Saskaņā ar Komisijas padomes lēmumu Apdrošināto aizsardzības fonda pārvaldīšanu, noslēdzot attiecīgu līgumu, var nodot citam pārvaldītājam.

(3) Ienākumus (augļus), kas iegūti, pārvaldot Apdrošināto aizsardzības fondu, ieskaita šajā fondā.

(4) Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļus aizliegts izmantot šajā likumā neparedzētiem mērķiem. Citus Komisijas līdzekļus, kas nav Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļi, aizliegts izmantot apdrošināšanas atlīdzību izmaksām.

(5) Iemaksas Apdrošināto aizsardzības fondā un izmaksas no šā fonda tiek veiktas tikai *euro*.

(6) Izmaksas no Apdrošināto aizsardzības fonda ārvalstu valūtā tiek aprēķinātas *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalsts valūtas kursu dienā, kad likumā noteiktajā kārtībā pieņemts nolēmums par maksātspējas procesa pasludināšanu.

286. pants. No Apdrošināto aizsardzības fonda apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta:

- 1) ja apdrošinātājs ir savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvā sabiedrība;
- 2) par obligāto apdrošināšanu;
- 3) par apdrošināšanu saistībā ar tirgum piesaistīto dzīvības apdrošināšanas līgumu.

287. pants. (1) Apdrošināto aizsardzības fondu veido fonda dalībnieku atskaitījumi 0,1 procenta apmērā no to bruto apdrošināšanas prēmiju kopsomas, kuras saņemtas no fiziskajām personām par šā likuma 19. panta pirmās daļas 1., 2., 3., 8., 9., 10., 13. un 18. punktā un otrās daļas 1., 2., 4., 5., 6. un 7. punktā minētajiem apdrošināšanas veidiem.

(2) Šā panta pirmās daļas noteikumi ir saistoši apdrošināšanas sabiedrību filiālēm ārvalstīs, ja šo valstu normatīvie akti neparedz apdrošināšanas sabiedrību filiāļu obligātu piedalīšanos attiecīgās valsts apdrošināto aizsardzības sistēmā.

(3) Šā panta pirmās daļas noteikumi ir saistoši apdrošināšanas sabiedrību filiālēm ārvalstīs, ja šo valstu normatīvie akti paredz apdrošināšanas sabiedrību filiāļu obligātu piedalīšanos attiecīgās valsts apdrošināto aizsardzības sistēmā un nosaka garantētās apdrošināšanas atlīdzības izmaksu kā attiecīgajā valstī un Latvijas Republikā spēkā esošo garantēto apdrošināšanas atlīdzību apmēru starpību.

(4) Šā panta pirmās daļas noteikumi nav saistoši dalībvalsts vai nedalībvalsts apdrošinātāju filiālēm, ja šo valstu normatīvie akti paredz apdrošināto aizsardzību to filiālēs ārvalstīs (arī Latvijas Republikā) un aptver visus šajā likumā paredzētos gadījumus, turklāt garantētā apdrošināšanas atlīdzība nav mazāka par šajā likumā noteikto.

(5) Šā panta pirmās daļas noteikumi nav saistoši dalībvalsts apdrošinātājam, ja dalībvalsts apdrošinātāja mītnes valsts normatīvie akti paredz apdrošināto aizsardzību ārvalstīs (arī Latvijas Republikā), kurās tas sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, un aptver visus šajā likumā paredzētos gadījumus, turklāt garantētā apdrošināšanas atlīdzība nav mazāka par šajā likumā noteikto.

(6) Maksājumus Apdrošināto aizsardzības fondā ieskaita fonda dalībnieka izdevumos, un tos veic reizi ceturksnī līdz nākamā ceturkšņa pirmā mēneša trīsdesmitajam datumam Komisijas kontā Latvijas Bankā. Fonda dalībnieks līdz katra ceturkšņa pirmā mēneša trīsdesmitajam datumam iesniedz Komisijai pārskatu par iepriekšējā ceturksnī no fiziskajām personām saņemtajām bruto apdrošināšanas prēmijām un maksājumiem Apdrošināto aizsardzības fondā. Pārskata veidlapas paraugu nosaka Komisija.

(7) Fonda dalībnieka maksājumi Apdrošināto aizsardzības fondā nav uzskatāmi par Komisijas saistībām pret fonda dalībnieku un nav atmaksājami, ja tiek izbeigta fonda dalībnieka darbība.

288. pants. (1) Atsevišķi tiek uzkrāta un izlietota fonda daļa, kuru veido dzīvības apdrošināšanas fonda dalībnieku maksājumi, un fonda daļa, kuru veido pārējo apdrošināšanas veidu fonda dalībnieku maksājumi.

(2) Ja tā fonda daļa, kuru veido dzīvības apdrošināšanas fonda dalībnieku maksājumi, sasniedz 5 miljonus *euro*, Komisija aptur maksājumus fondā. Komisija atjauno maksājumus fondā, kad tas kļūst mazāks par 4 miljoniem *euro*.

(3) Ja tā fonda daļa, kuru veido pārējo apdrošināšanas veidu fonda dalībnieku maksājumi, sasniedz 11 miljonus *euro*, Komisija aptur maksājumus fondā. Komisija atjauno maksājumus fondā, kad tas kļūst mazāks par 8 miljoniem *euro*.

(4) Obligātajos apdrošināšanas veidos, ja to nosaka likumi, var izveidot atsevišķus fondus.

289. pants. (1) Fonda dalībniekam ir pienākums aprēķināt un samaksāt soda naudu par maksājumu, kas noteiktajā termiņā nav iemaksāts Apdrošināto aizsardzības fondā. Šī soda nauda iemaksājama kontā Latvijas Bankā.

(2) Soda nauda par maksājumu, kas noteiktajā termiņā nav iemaksāts Apdrošināto aizsardzības fondā, ir 0,05 procenti no termiņā nesamaksātās maksājuma summas par katru nokavēto dienu. Soda nauda tiek aprēķināta par laiku, par kuru fonda dalībnieks nav veicis aprēķināto katra ceturkšņa maksājumu.

(3) Ja fonda dalībnieks vairāk nekā divus mēnešus nav labprātīgi un pilnā apmērā veicis maksājumus Apdrošināto aizsardzības fondā, Komisija brīdina šo fonda dalībnieku, ka tā apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas licence var tikt anulēta.

(4) Ja fonda dalībnieks mēneša laikā pēc tam, kad Komisija izteikusi brīdinājumu, ka licence viņa darbībai var tikt anulēta, nav labprātīgi un pilnā apmērā veicis maksājumus Apdrošināto aizsardzības fondā, Komisija anulē šim fonda dalībniekam izsniegto licenci.

290. pants. (1) Apdrošināšanas atlīdzību var izmaksāt no Apdrošināto aizsardzības fonda tikai tad, ja apdrošinātājs vai dalībvalsts apdrošinātājs atzīts par maksātnespējīgu un apdrošinātājam vai dalībvalsts apdrošinātājam nepietiek naudas līdzekļu, lai pilnībā segtu šā likuma 265. panta 1. punktā noteiktos apdrošinājumaņēmēju (apdrošināto) prasījumus par apdrošināšanas atlīdzību izmaksu.

(2) Apdrošināšanas atlīdzība no Apdrošināto aizsardzības fonda tiek izmaksāta, pamatojoties uz administratora sagatavoto sarakstu.

Pārejas noteikumi

1. Ar 2016. gada 1. janvāri spēku zaudē:

- 1) Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 15. nr.; 1999, 10. nr.; 2000, 13. nr.; 2002, 12. nr.; 2003, 9. nr.; 2004, 2., 14. nr.; 2005, 2., 14. nr.; 2006, 1. nr.; 2007, 15. nr.; 2008, 14., 15., 23. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 35., 39., 205. nr.; 2010, 160. nr.; 2012, 92., 154. nr.; 2013, 106., 192. nr.; 2014, 119. nr.);
- 2) Pārapirošināšanas likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2008, 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 39., 205. nr.; 2013, 106., 193. nr.; 2014, 119. nr.)

2. Dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām, kuras saņēmušas dzīvības apdrošināšanas licenci līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, ir tiesības turpināt dzīvības apdrošināšanu šā likuma 19. panta otrās daļas 1., 2., 3. un 5. punktā noteiktajos dzīvības apdrošināšanas veidos.

3. Līdz 2017. gada 31. decembrim šā likuma 130. panta otrajā daļā minētais procentuālais ierobežojums ir attiecināms tikai uz maksātspejas kapitāla prasību, kas aprēķināta saskaņā ar standarta formulu.

4. Šā likuma 130. panta prasības attiecībā uz apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles minimālās kapitāla prasības ievērošanu un šā likuma 147. panta otrās daļas prasības attiecībā uz licences anulēšanu nepiemēro, ja 2015. gada 31. decembrī apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles pašu līdzekļi pārsniedz maksātspejas kapitāla prasību, kas aprēķināta saskaņā ar Komisijas 2006. gada 15. septembra noteikumiem Nr. 149 "Dzīvības apdrošinātāju maksātspejas normas un pašu līdzekļu aprēķināšanas noteikumi", 2006. gada 15. septembra noteikumiem Nr. 148 "Nedzīvības apdrošinātāju maksātspejas normas un pašu līdzekļu aprēķināšanas noteikumi" vai 2008. gada 5. septembra noteikumiem Nr. 128 "Pārapirošinātāju maksātspejas normas un pašu līdzekļu aprēķināšanas normatīvie noteikumi", bet tai nav pietiekams izmantojamais pamata pašu kapitāls minimālās kapitāla prasības apmērā. Attiecīgā apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle līdz 2016. gada 31. decembrim nodrošina minēto atbilstību šā likuma 117. pantam. Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle līdz šajā punktā norādītajam termiņam nenodrošina atbilstību šā likuma 117. panta prasībām, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles licence tiek anulēta šajā likumā noteiktajā kārtībā.

5. Attiecībā uz licences, apstiprinājuma vai atļaujas saņemšanu, kā arī attiecībā uz uzraudzības pasākumiem līdz 2016. gada 1. janvārim nav atļauts piemērot Komisijas pieņemtos lēmumus par:

- 1) šā likuma 121. un 122. pantā minētās atļaujas izsniegšanu pilnīga vai daļēja iekšējā modeļa izmantošanai;
- 2) šā likuma 28. panta minētās licences izsniegšanu īpašam nolūkam dibinātai sabiedrībai darbības uzsākšanai;
- 3) šā likuma 206., 207. un 209. pantā minētās atļaujas izsniegšanu pilnīga vai daļēja iekšējā modeļa izmantošanai grupas maksātspejas aprēķinam;

- 4) šā likuma 112. pantā minētās atļaujas izsniegšanu attiecīgās bezriskā procentu likmju termiņstrukturā atbilstības korekcijas izmantošanai;
- 5) šo pārejas noteikumu 10. punktā minētās atļaujas izsniegšanu bezriskā procentu likmju pārejas korekcijas veikšanai;
- 6) šo pārejas noteikumu 14. punktā minētās atļaujas izsniegšanu tehnisko rezervju pārejas perioda atskaitījuma veikšanai;
- 7) grupas uzraudzības piemērošanas gadījumiem, jomu un līmeņa noteikšanu saskaņā ar šā likuma XXVII un XXVIII nodaļas prasībām;
- 8) grupas uzraudzības iestādes izraudzišanos saskaņā ar šā likuma 221., 222. un 223. panta prasībām;
- 9) uzraugu kolēģijas izveidošanu saskaņā ar šā likuma 224., 225., 226., 227., 228., 229. un 230. panta prasībām;
- 10) metodi grupas maksāspējas aprēķināšanai saskaņā ar šā likuma 205. pantu;
- 11) nedalībvalstu uzraudzības režīma līdzvērtīguma noteikšanu šajā likumā ietvertajām uzraudzības prasībām saskaņā ar šā likuma 241. pantu;
- 12) saskaņā ar šā likuma 211. un 212. pantu izsniedzamo atļauju piemērot apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrībām šā likuma 214. un 215. pantu;
- 13) uzraudzības metožu piemērošanu saskaņā ar šā likuma 243. un 244. pantu.

6. Ja laikā no 2016. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles pašu līdzekļi pārsniedz maksāspējas normu, kas aprēķināta saskaņā ar Komisijas 2006. gada 15. septembra noteikumiem Nr. 149 “Dzīvības apdrošinātāju maksāspējas normas un pašu līdzekļu aprēķināšanas noteikumi”, 2006. gada 15. septembra noteikumiem Nr. 148 “Nedzīvības apdrošinātāju maksāspējas normas un pašu līdzekļu aprēķināšanas noteikumi” vai 2008. gada 5. septembra noteikumiem Nr. 128 “Pārāpdrošinātāju maksāspējas normas un pašu līdzekļu aprēķināšanas normatīvie noteikumi”, bet tā neizpilda maksāspējas kapitāla prasību, attiecīgā sabiedrība vai filiāle veic visus nepieciešamos pasākumus izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz maksāspējas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanai, lai nodrošinātu maksāspējas kapitāla prasības izpildi līdz 2017. gada 31. decembrim. Apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle ik pēc trim mēnešiem iesniedz Komisijai ziņojumu par veiktajiem pasākumiem izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz maksāspējas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanai, lai nodrošinātu maksāspējas kapitāla prasības izpildi.

7. Ja laikā no 2016. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim šā likuma 197. panta otrās daļas 1. punktā minētās apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas dalības sabiedrības vai šā likuma 197. panta otrās daļas 2. punktā minētās grupas apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrības koriģētie pašu līdzekļi pārsniedz koriģēto maksāspējas normu, kas aprēķināta saskaņā ar Komisijas 2009. gada 22. maija noteikumiem Nr. 64 “Normatīvie noteikumi par papildu uzraudzībai pakļautās apdrošināšanas sabiedrības vai pārāpdrošināšanas sabiedrības koriģētās maksāspējas normas un koriģēto pašu līdzekļu aprēķināšanas kārtību un par informācijas sniegšanu par papildu uzraudzībai pakļautās apdrošināšanas sabiedrības vai pārāpdrošināšanas sabiedrības grupas savstarpējiem darījumiem”, bet tā neizpilda grupas maksāspējas kapitāla prasību, attiecīgā apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas dalības sabiedrība vai apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrība veic visus nepieciešamos pasākumus izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz grupas maksāspējas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanai, lai nodrošinātu grupas maksāspējas kapitāla prasības izpildi līdz 2017. gada 31. decembrim. Apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas dalības sabiedrība vai apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrība ik pēc trim mēnešiem iesniedz Komisijai, ja tā ir grupas uzraudzības iestāde, ziņojumu par veiktajiem pasākumiem izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz grupas maksāspējas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanai, lai nodrošinātu grupas maksāspējas kapitāla prasības izpildi.

8. Šo noteikumu 6. un 7. punkta prasības Komisija izbeidz piemērot, ja no 6. un 7. punktā minētā tai iesniedzamā ziņojuma izriet, ka laikā no dienas, kad konstatēta neatbilstība maksātspējas kapitāla prasībai vai grupas maksātspējas kapitāla prasībai, līdz ziņojuma iesniegšanas dienai nav panākts būtisks uzlabojums izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanā līdz maksātspējas kapitāla prasības vai līdz grupas maksātspējas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanā, lai nodrošinātu maksātspējas kapitāla prasības vai grupas maksātspējas kapitāla prasības izpildi.

9. Šo noteikumu 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19. un 20. punkta prasības ir saistošas arī grupas līmenī.

10. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle var piemērot pārejas korekciju šā likuma 102. pantā minētajai atbilstošai bezriskā procentu likmju termiņstruktūrai vislabākās aplēses aprēķināšanai apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistībām, ja saņemta Komisijas atļauja. Komisijai ir tiesības noteikt prasības tās atļaujas saņemšanai šajā punktā paredzēto pārejas perioda pasākumu veikšanai. Pārejas korekciju atbilstošai bezriskā procentu likmju termiņstruktūrai katra gada beigās lineāri samazina no 100 procentiem, sākot ar 2016. gada 1. janvāri, līdz 0 procentiem 2032. gada 1. janvāri. Katrai valūtai pārejas korekciju atbilstošai bezriskā procentu likmju termiņstruktūrai aprēķina kā starpību starp:

- 1) procentu likmi, kas līdz 2015. gada 31. decembrim noteikta saskaņā ar Komisijas 2005. gada 1. janvāra noteikumiem "Noteikumi par apdrošinātāju un privāto pensiju fondu tehnisko rezervju izveidošanu un aprēķināšanas metodēm", un
- 2) faktisko gada likmi, kura aprēķināta kā vienota diskonta likme un kuru piemērojot apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistību portfeļa naudas plūsmām, iegūst vērtību, kas ir vienāda ar apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistību portfeļa vislabākās aplēses vērtību, aprēķinā ietverot nākotnē sagaidāmo naudas plūsmu pašreizējo vērtību un izmantojot atbilstošo bezriskā procentu likmju termiņstruktūru.

11. Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle piemēro šā likuma 114. pantā minēto svārstīguma korekciju, šo pārejas noteikumu 10. punkta 2. apakšpunktā minēto atbilstošo bezriskā procentu likmju termiņstruktūru izmanto pēc svārstīguma korekcijas piemērošanas.

12. Šo pārejas noteikumu 10. punktā noteiktās apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistības atbilst šādiem nosacījumiem:

- 1) līgumi, kuros noteiktas apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistības, tika noslēgti līdz 2016. gada 1. janvārim, izņemot gadījumus, kad šo līgumu darbības termiņš pagarināts 2016. gada 1. janvāri vai pēc šā datuma;
- 2) līdz 2015. gada 31. decembrim apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistību tehniskās rezerves aprēķina saskaņā ar Komisijas 2005. gada 1. janvāra noteikumiem "Noteikumi par apdrošinātāju un privāto pensiju fondu tehnisko rezervju izveidošanu un aprēķināšanas metodēm";
- 3) apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistībām nepiemēro šā likuma 112. pantā noteikto atbilstības korekciju.

13. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle, kas piemēro šo pārejas noteikumu 10. punktā noteikto:

- 1) neietver šo pārejas noteikumu 10. punktā minētās apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistības, kuras atbilst šā likuma 114. pantā minētā svārstīguma korekcijas aprēķinā;
- 2) nepiemēro šo pārejas noteikumu 14., 15., 16. un 17. punktu;
- 3) šā likuma 91. pantā minētajā ziņojumā par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles maksātspēju un finansiālo stāvokli publisko informāciju par pārejas korekcijas piemērošanu atbilstošai bezriskā procentu likmju termiņstruktūrai un sniedz kvantitatīvu novērtējumu par

to, kā šīs pārejas korekcijas neveikšana var ietekmēt attiecīgās sabiedrības vai filiāles finansiālo stāvokli.

14. Ja ir saņemta Komisijas atļauja, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle piemēro tehniskajām rezervēm pārejas perioda atskaitījumu šā likuma 107. pantā minēto viendabīgo riska grupu līmenī. Komisija ir tiesīga noteikt prasības tās atļaujas saņemšanai šajā punktā noteiktā pārejas perioda atskaitījumu veikšanai. Pārejas perioda atskaitījuma maksimālo daļu katra gada beigās lineāri samazina no 100 procentiem, sākot ar 2016. gada 1. janvāri, līdz 0 procentiem 2032. gada 1. janvāri. Pārejas perioda atskaitījumu aprēķina kā starpību starp:

- 1) tehniskajām rezervēm, no kurām atskaitītas no pārapirošināšanas līgumiem un īpašam nolūkam dibinātajām sabiedrībām atgūstamās summas un kuras aprēķinātas saskaņā ar šā likuma 99. un 100. pantu 2016. gada 1. janvāri, un
- 2) tehniskajām rezervēm, no kurām atskaitītas no pārapirošināšanas līgumiem atgūstamās summas un kuras aprēķinātas līdz 2015. gada 31. decembrim saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā, Pārapirošināšanas likumā un Komisijas 2005. gada 1. janvāra noteikumos "Noteikumi par apdrošinātāju un privāto pensiju fondu tehnisko rezervju izveidošanu un aprēķināšanas metodēm" paredzēto attiecībā uz tehniskajām rezervēm.

15. Ja 2016. gada 1. janvāri apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle piemēro šā likuma 114. pantā minēto svārstīguma korekciju, šo pārejas noteikumu 14. punkta 1. apakšpunktā minēto summu aprēķina, ņemot vērā tādu svārstīguma korekciju, kāda tā ir minētajā dienā.

16. Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles riska profils ir būtiski mainījies, attiecīgā sabiedrība vai filiāle šo pārejas noteikumu 14. punkta 1. un 2. apakšpunktā minēto tehnisko rezervju summu un 15. punktā minēto svārstīguma korekciju, ko izmanto šo pārejas noteikumu 14. punktā minētā pārejas perioda atskaitījuma aprēķināšanai, pārrēķina ik pēc 24 mēnešiem vai biežāk, ja ir saņemta Komisijas atļauja vai ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu šai apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībai vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei uzlikt par pienākumu veikt minēto pārrēķinu.

17. Komisija var pieņemt lēmumu aizliegt piemērot šo pārejas noteikumu 14. punktā minēto pārejas perioda atskaitījumu, ja šā atskaitījuma piemērošanas rezultātā varētu samazināties apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībai vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei piemērojamās finanšu resursu prasības salīdzinājumā ar prasībām, kas aprēķinātas līdz 2015. gada 31. decembrim saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā, Pārapirošināšanas likumā un Komisijas 2005. gada 1. janvāra noteikumos "Noteikumi par apdrošinātāju un privāto pensiju fondu tehnisko rezervju izveidošanu un aprēķināšanas metodēm" noteiktajām prasībām.

18. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle, kas piemēro šo pārejas noteikumu 14. punktu:

- 1) nepiemēro šo pārejas noteikumu 10., 11., 12. un 13. punktu;
- 2) ja var izpildīt maksātspējas kapitāla prasību, tikai piemērojot šo pārejas noteikumu 14. punktā minēto pārejas perioda atskaitījumu, veic visus nepieciešamos pasākumus izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz maksātspējas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanai, lai nodrošinātu maksātspējas kapitāla prasības izpildi līdz 2032. gada 1. janvārim, un reizi gadā iesniedz Komisijai ziņojumu par veiktajiem pasākumiem izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz maksātspējas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanai, lai nodrošinātu maksātspējas kapitāla prasības izpildi;
- 3) šā likuma 91. pantā minētajā ziņojumā par apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles maksātspēju un finansiālo stāvokli publisko informāciju par tehnisko rezervju pārejas perioda atskaitījuma

piemērošanu un sniedz kvantitatīvu novērtējumu par to, kā šā pārejas pasākuma neveikšana var ietekmēt attiecīgās sabiedrības vai filiāles finansiālo stāvokli.

19. Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle, kas piemēro šo pārejas noteikumu 10. vai 14. punktā minēto pārejas korekciju vai pārejas perioda atskaitījumu, nekavējoties informē Komisiju, tiklīdz konstatē, ka spēj izpildīt maksātspējas kapitāla prasību, tikai veicot minētos pārejas pasākumus. Attiecīgā sabiedrība vai filiāle divu mēnešu laikā pēc tam, kad ir konstatējusi, ka spēj izpildīt maksātspējas kapitāla prasību, tikai veicot minētos pārejas pasākumus, iesniedz Komisijā saskaņošanai plānu izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz maksātspējas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanai, lai nodrošinātu grupas maksātspējas kapitāla prasības izpildi līdz 2032. gada 1. janvārim. Minētajā plānā pārejas perioda gaitā var veikt labojumus. Attiecīgā apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle reizi gadā iesniedz Komisijai ziņojumu par veiktajiem pasākumiem izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanai līdz maksātspējas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanai, lai nodrošinātu maksātspējas kapitāla prasības izpildi.

20. Komisija aizliedz veikt šo pārejas noteikumu 10. un 14. punktā minēto pārejas korekciju vai pārejas perioda atskaitījumu, ja no šo pārejas noteikumu 19. punktā minētā ziņojuma izriet, ka no dienas, kad konstatēta neatbilstība maksātspējas kapitāla prasībai vai grupas maksātspējas kapitāla prasībai, līdz ziņojuma iesniegšanas dienai nav panākts būtisks uzlabojums izmantojamā pašu kapitāla atjaunošanā līdz maksātspējas kapitāla prasības apmēram vai riska samazināšanā, lai nodrošinātu maksātspējas kapitāla prasības izpildi.

21. Komisija, balstoties uz apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības darbības pārbaudē konstatētajiem faktiem, ir tiesīga attiecīgajai sabiedrībai noteikt šā likuma 46. pantā minēto papildu kapitāla prasību, ja ir konstatējusi, ka apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība veic šo pārejas noteikumu 10. vai 14. punktā minēto pārejas korekciju vai pārejas perioda atskaitījumu un attiecīgās sabiedrības riska profils būtiski atšķiras no pieņēmumiem, kas ir šo pārejas pasākumu pamatā.

22. Ja apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrība veic šo pārejas noteikumu 10. vai 14. punktā minēto pārejas korekciju vai pārejas perioda atskaitījumu, tā novērtē šā likuma 65. panta otrās daļas 2. punktā noteiktās kapitāla prasības izpildes atbilstību divos veidos — veicot un neveicot minēto pārejas korekciju vai pārejas perioda atskaitījumu.

23. Šā likuma 112. pantā noteikto atbilstības korekciju nepiemēro apdrošināšanas vai pārapirošināšanas saistībām, ja atbilstošai bezriskā procentu likmju termiņstruktūrai tehniskās rezerves vislabākās aplēses aprēķināšanai šīm saistībām piemēro šo pārejas noteikumu 10. punktā minēto minēto pārejas korekciju.

24. Komisija līdz 2021. gada 1. janvārim reizi gadā sniedz EAAPI šādu informāciju:

- 1) apdrošināšanas produktu, kas ietver ilgtermiņa garantijas, pieejamība finanšu un kapitāla tirgū un apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību kā ilgtermiņa ieguldītāju rīcība;
- 2) to apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrību skaits, kuras izmanto atbilstības korekciju, svārstīguma korekciju, šā likuma 141. panta piektajā daļā noteikto termiņa pagarinājumu un šo pārejas noteikumu 10. vai 14. punktā minēto pārejas korekciju vai pārejas perioda atskaitījumu;
- 3) atbilstības korekcijas, svārstīguma korekcijas, kapitāla vērtspapīru riska apakšmoduļa simetriskās korekcijas un šo pārejas noteikumu 10. vai 14. punktā minēto pārejas pasākumu ietekme uz apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības finansiālo stāvokli — valsts līmenī anonīmā veidā par katru sabiedrību;
- 4) atbilstības korekcijas, svārstīguma korekcijas un kapitāla vērtspapīru riska apakšmoduļa simetriskās korekcijas iedarbība uz apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrību īstenoto ieguldīšanas pieeju un informācija par to, vai minētie pasākumi izraisa kapitāla prasību nevēlamu samazināšanu;

- 5) visu šā likuma 141. panta piektajā daļā noteikto termiņa pagarinājumu ietekme uz apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrību pašu kapitāla līmeņa atjaunošanu līdz maksāspējas kapitāla prasības apmēram vai riska profila samazināšanu, lai nodrošinātu atbilstību maksāspējas kapitāla prasībai;
- 6) ja apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas sabiedrības veic šo pārejas noteikumu 10. vai 14. punktā minēto pārejas korekciju vai pārejas perioda atskaitījumu, — informācija par to, vai tās ievēro šo pārejas noteikumu 19. punktā minēto plānu un turpmākas paļaušanās uz šo pārejas korekciju vai pārejas perioda atskaitījumu samazināšanas novērtējumu.

25. Šā likuma 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49. un 50. pantu, 51. panta pirmo un otro daļu, 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62., 63., 64., 65., 66., 67., 68., 69., 70., 71., 72., 73., 74., 75., 76., 77., 78., 79., 80., 81., 82., 83., 84., 85., 86., 87., 88., 89., 90., 91., 92., 93., 94., 95., 96., 97., 98., 99., 100., 101., 102., 103., 104., 105., 106., 107., 108., 109., 110., 111., 115., 116. un 117. pantu, 119. panta pirmo, otro, trešo, ceturto, piekto, sesto un septīto daļu, 120., 123., 124., 125., 126., 127., 129., 130., 131., 132., 133., 134., 135., 136., 137., 138., 139., 140., 141., 142., 143., 144., 145., 146., 147., 148., 149., 150., 151., 152., 153., 154., 155., 156., 157., 158., 159., 160., 161., 162., 163., 164., 165., 166., 167., 168., 169., 170., 171., 172., 173., 174., 175., 176., 177., 178., 179., 180., 181., 182., 183., 184., 185., 186., 187., 188., 189., 190., 191., 192., 193., 194., 195., 196., 203. un 204. pantu, 205. panta piekto daļu, 208., 210., 218., 219., 220., 231., 232., 233., 234., 235., 236., 237., 238., 239., 240., 242., 245., 246., 247., 248., 249., 250., 251., 252., 253., 254., 255., 256., 257., 258., 259., 260., 261., 262., 263., 264., 265., 266., 267., 268., 269., 270., 271., 272., 273., 274., 275., 276., 277., 278., 279., 280., 281., 282., 283., 284., 285., 286., 287., 288., 289. un 290. pantu, pārejas noteikumu 2., 3., 4., 6., 7., 8., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23. un 24. punktu piemēro no 2016. gada 1. janvāra. Ja, piemērojot apdrošināšanu un pārapsedrošināšanu regulējošās tiesību normas, laika periodā pēc Apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas likuma spēkā stāšanās līdz 2015. gada 31. decembrim konstatē pretrunu starp vienāda juridiska spēka normatīvajiem aktiem, piemēro pārejas noteikumu 1. punktā minētos likumus.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kuras izriet no:

- 1) Padomes 1968. gada 9. marta Pirmās direktīvas 68/151/EEK par to, kā vienādošanas nolūkā koordinēt nodrošinājumus, ko dalībvalstis prasa no sabiedrībām Līguma 58. panta otrās daļas nozīmē, lai aizsargātu sabiedrību dalībnieku un trešo personu intereses;
- 2) Padomes 1991. gada 20. jūnija direktīvas 91/371/EEK par nolīguma starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Šveices Konfederāciju attiecībā uz tādas tiešās apdrošināšanas īstenošanu, kas nav dzīvības apdrošināšana, īstenošanu;
- 3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. maija direktīvas 2000/26/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu lietošanas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, ar kuru tiek grozītas Padomes direktīvas 73/239/EEK un 88/357/EEK (Ceturta direktīva par mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanu);
- 4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 16. decembra direktīvas 2002/87/EK par papildu uzraudzību kredītiestādēm, apdrošināšanas uzņēmumiem un ieguldījumu sabiedrībām finanšu konglomerātos un par grozījumiem Padomes direktīvās 73/239/EEK, 79/267/EEK, 92/49/EEK, 92/96/EEK, 93/6/EEK un 93/22/EEK, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvās 98/78/EK un 2000/12/EK;

- 5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 15. jūlija direktīvas 2003/58/EK, ar ko Padomes direktīvu 68/151/EEK groza attiecībā uz atklātības prasībām dažāda veida uzņēmējdarbībām;
- 6) Padomes 2004. gada 13. decembra direktīvas 2004/113/EK, ar kuru īsteno principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz pieeju precēm un pakalpojumiem, preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu;
- 7) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra direktīvas 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomā (Maksātspēja II) (pārstrādāta versija) (Dokuments attiecas uz EEZ);
- 8) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. novembra direktīvas 2011/89/ES, ar ko attiecībā uz finanšu konglomerātā esošo finanšu sabiedrību papildu uzraudzību groza direktīvu 98/78/EK, 2002/87/EK, 2006/48/EK un 2009/138/EK (Dokuments attiecas uz EEZ);
- 9) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa direktīvas 2014/51/ES, ar ko groza direktīvu 2003/71/EK un direktīvu 2009/138/EK un regulas (EK) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 1094/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 attiecībā uz Eiropas Uzraudzības iestādes (Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju iestādes) un Eiropas Uzraudzības iestādes (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes) pilnvarām.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 30. jūnijā

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 30.06.2015., Nr. 124.

191. 128L/12 Kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likums

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1. pants. (1) Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **agrīnās intervences pasākums** — pasākumu kopums, kas tiek piemērots iestādei vai šā likuma 2. panta otrās daļas 2., 3. vai 4. punktā minētajai finanšu sabiedrībai (turpmāk arī — iestāde vai finanšu sabiedrība), ja tā pārkāpj vai paredzams, ka tuvākajā laikā varētu pārkāpt Kredītiestāžu likuma, Finanšu instrumentu tirgus likuma vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvo noteikumu prasības vai tieši piemērojamos Eiropas Savienības tiesību aktus;

2) **aktīvu nodalīšanas instruments** — mehānisms, ar kura palīdzību noregulējuma iestāde nodod noregulējamās iestādes aktīvus, tiesības un saistības aktīvu pārvaldes sabiedrībai;

3) **aktīvu pārvaldes sabiedrība** — juridiskā persona, kurā būtiska līdzdalība ir vienai vai vairākām tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestādēm un kura atrodas Finanšu un kapitāla tirgus komisijas kontrolē un ir izveidota, lai saņemtu un turētu vienas vai vairāku noregulējamo iestāžu vai pagaidu iestādes aktīvus, tiesības vai saistības;

4) **atbilstīgās saistības** — iestādes vai finanšu sabiedrības saistības un kapitāla instrumenti, kas nav kvalificējami kā pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumenti, pirmā līmeņa papildu kapitāla vai otrā līmeņa kapitāla instrumenti un kas nav izslēgti no iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanas jomas;

5) **atjaunošanas spēja** — iestādes spēja atjaunot savu finanšu stāvokli pēc tā būtiskas pasliktināšanās;

6) **ārkārtas likviditātes palīdzība** — dalībvalsts centrālās bankas sniegti naudas līdzekļi maksātspējīgai iestādei vai finanšu sabiedrībai, kurai ir īslaicīgas problēmas likviditātes jomā. Šajā punktā minētā palīdzība nav daļa no monetārās politikas;

7) **attiecīgie kapitāla instrumenti** — pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumenti vai otrā līmeņa kapitāla instrumenti;

8) **ārvalsts iestāde** — sabiedrība, kuras galvenais birojs atrodas ārpus dalībvalsts un kuru, ja tā veiku komercdarbību Eiropas Savienībā, uzskatītu par iestādi šā likuma izpratnē;

9) **ārvalsts mātes sabiedrība** — mātes sabiedrība, mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība vai mātes jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, kas veic komercdarbību ārvalstī;

10) **ārvalsts noregulējuma procedūra** — process, ko veic saskaņā ar ārvalsts tiesību aktiem, lai pārvaldītu ārvalsts iestādes vai ārvalsts mātes sabiedrības maksātnespēju, un kas mērķu un sagaidāmo rezultātu ziņā ir pielīdzināms šajā likumā noteiktajām noregulējuma darbībām;

11) **centrālās bankas mehānisms** — dalībvalsts centrālās bankas monetārās politikas ietvaros iestādei vai finanšu sabiedrībai sniegta finanšu palīdzība;

12) **Eiropas Savienības mātes sabiedrība** — Eiropas Savienības mātes iestāde, Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība vai Eiropas Savienības mātes jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība;

13) **Eiropas Savienības meitas sabiedrība** — iestāde, kas veic komercdarbību kādā no dalībvalstīm un kas ir meitas sabiedrība ārvalsts iestādei vai ārvalsts mātes sabiedrībai;

14) **finanšu līgumi** ir:

- a) vērtspapīru līgumi, tostarp vērtspapīru, vērtspapīru grupas vai vērtspapīru indeksa atsavināšanas līgumi un cerību līgumi,
- b) preču līgumi, tostarp preču atsavināšanas līgumi ar piegādi nākotnē un cerību līgumi,
- c) regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi un regulētā tirgū netirgoti nākotnes līgumi par jebkādas citas preces, īpašuma, pakalpojuma, tiesību atsavināšanu par noteiktu cenu kādā datumā nākotnē,
- d) mijmaiņas līgumi, cerību līgumi attiecībā uz procentu likmēm, ārvalstu valūtas maiņas līgumi, tādi atvasināti līgumi, kuri saistīti ar klimatiskajām izmaiņām, kā arī jebkurš šajā apakšpunktā minētajiem līgumiem līdzīgs līgums vai darījums,
- e) starpbanku aizdevuma līgumi, kuros aizdevuma termiņš ir līdz trim mēnešiem,
- f) jumta līgumi šā punkta “a”, “b”, “c”, “d” un “e” apakšpunktā minētajiem līgumiem;

15) **galvenās darbības jomas** — darbības jomas un saistītie pakalpojumi, kas ir svarīgs iestādes vai grupas ienākumu, peļņas vai franšīzes vērtības avots;

16) **grupa** — mātes sabiedrība un tās meitas sabiedrības;

17) **grupas finansēšanas mehānisms** — grupas līmeņa dalībvalsts noregulējuma iestādes finansēšanas mehānisms vai mehānismi;

18) **grupas līmeņa noregulējuma iestāde** — noregulējuma iestāde dalībvalstī, kurā atrodas konsolidētās uzraudzības institūcija;

19) **grupas noregulējuma plāns** — plāns, kas izstrādāts grupas noregulēšanas nolūkā;

20) **grupas noregulējums** — viena no šādām darbībām:

- a) noregulējuma darbības veikšana mātes sabiedrības vai konsolidētajai uzraudzībai pakļautas iestādes līmenī,
- b) noregulējuma iestāžu veiktas noregulējuma instrumentu piemērošanas un noregulējuma tiesību īstenošanas koordinēšana attiecībā uz grupas sabiedrībām, kas atbilst noregulējuma nosacījumiem;

21) **grupas sabiedrība** — juridiskā persona, kas ietilpst grupā;

22) **iekšējās rekapitalizācijas instruments** — mehānisms, ar kura palīdzību noregulējuma iestāde īsteno norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības attiecībā uz noregulējamās iestādes saistībām;

23) **iestāde** — kredītiestāde vai ieguldījumu brokeru sabiedrība;

24) **izbeigšanas tiesības** — tiesības izbeigt līgumu, pātrināt saistību izpildi, savstarpēji dzēst vai savstarpēji ieskaitīt saistības vai jebkurš līdzīgs noteikums, ar ko aptur, groza vai dzēš līgumslēdzējas puses saistības, vai noteikums, kas novērš saistību rašanos saskaņā ar līgumu;

25) **īpašumtiesību instrumenti** — akcijas, instrumenti, kas rada īpašumtiesības, instrumenti, kurus var konvertēt akcijās un īpašumtiesību instrumentos, kuri dod tiesības iegādāties akcijas vai īpašumtiesību instrumentus, un instrumenti, kas apliecina no tiem izrietošās īpašumtiesības;

26) **konvertācijas koeficients** — rādītājs, kas nosaka to akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu skaitu, kuros tiks konvertētas noteiktas kategorijas saistības, pamatojoties uz vienu attiecīgās kategorijas instrumentu vai precizētu parāda prasījuma vērtības vienību;

27) **kritiski svarīgas funkcijas** — darbības vai pakalpojumi, kuru pārtraukšana vienā vai vairākās dalībvalstīs varētu izraisīt būtisku pakalpojumu sniegšanas traucējumu tautsaimniecībā vai izjaukt finanšu stabilitāti kādas iestādes vai grupas lieluma, tirgus daļas, ārējās un iekšējās savstarpējās saiknes sarežģītības vai pārrobežu darbību dēļ, īpaši ņemot vērā šo darbību vai pakalpojumu aizstājamību;

28) **krīzes novēršanas pasākums** — tiesību īstenošana, lai novērstu trūkumus vai šķēršļus noregulējuma darbību veikšanai, agrīnās intervences pasākuma piemērošanai, pilnvarnieka iecelšanai vai norakstīšanas vai konvertēšanas tiesību īstenošanai;

29) **krīzes vadības pasākums** — noregulējuma darbība vai īpaša vadītāja iecelšana, vai pilnvarotā pārstāvja iecelšana;

30) **līgumisks iekšējās rekapitalizācijas instruments** — instruments, kas atbilstoši līguma nosacījumiem tiek norakstīts vai konvertēts tādā apmērā, kādā tas ir nepieciešams, pirms citu atbilstīgo saistību norakstīšanas vai konvertēšanas un maksātnespējas procesa gadījumā ir pakārtots citām atbilstīgām saistībām un ko nevar atmaksāt pirms citu atbilstīgo saistību dzēšanas;

31) **likvidācija** — iestādes vai finanšu sabiedrības aktīvu realizācija;

32) **mikrouzņēmums, mazais un vidējais uzņēmums** — komercsabiedrība atbilstoši Komisijas 2014. gada 17. jūnija regulas Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (Dokuments attiecas uz EEZ) 1. pielikumā lietotajam terminam;

33) **nodošanas tiesības** — tiesības nodot noregulējamās iestādes akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, parāda instrumentus, aktīvus, tiesības vai saistības, vai jebkādu to kombināciju saņēmējam;

34) **nodrošinātās saistības** — saistības, kuru gadījumā kreditora tiesības uz maksājumu vai cita veida izpildi ir nodrošinātas ar prasību, ar ķīlu vai ar apgrūtinājumu, vai ar nodrošinājuma līgumu, tostarp saistības, kas izriet no repo darījumiem un citiem īpašumtiesību nodošanas nodrošinājuma līgumiem;

35) **norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības** — tiesības veikt darbības, kas vērstas uz attiecīgo kapitāla instrumentu vai atbilstīgo saistību samazināšanu vai pārvēršanu pamatkapitāla instrumentos vai citos īpašumtiesību instrumentos šajā likumā noteiktajā kārtībā;

36) **noregulējuma darbība** — lēmums sākt iestādes vai finanšu sabiedrības noregulējuma procedūru, noregulējuma instrumenta piemērošanu vai vienu vai vairāku noregulējuma tiesību īstenošanu;

37) **noregulējuma iestāde** — Finanšu un kapitāla tirgus komisija vai citas dalībvalsts noregulējuma iestāde, kas ir pilnvarota piemērot noregulējuma instrumentus un īstenot noregulējuma tiesības;

38) **noregulējuma nosacījumi** — šajā likumā minētie nosacījumi noregulējuma darbības veikšanai;

39) **noregulējamā iestāde** — iestāde, finanšu iestāde, finanšu pārvaldītājsabiedrība, jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, jauktas darbības finanšu pārvaldītājsabiedrība, dalībvalsts mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība, Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība, dalībvalsts jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība un Eiropas Savienības mātes jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, attiecībā uz kuru tiek veikta noregulējuma darbība;

40) **noregulējums** — noregulējuma instrumenta piemērošana, lai sasniegtu vienu vai vairākus šajā likumā minētos noregulējuma mērķus;

41) **nozīmīga filiāle** — filiāle, kuras darbība dalībvalstī atzīstama par finanšu tirgū nozīmīgu;

42) **pagaidu iestādes instruments** — mehānisms, ar kura palīdzību noregulējamās iestādes emitētas akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus vai noregulējamās iestādes aktīvus, tiesības vai saistības nodod pagaidu iestādei;

43) **parāda instrumenti** — obligācijas un citi pārvedami vērtspapīri, instrumenti, ar ko rada vai atzīst parādu, un instrumenti, kuri dod tiesības iegādāties parāda instrumentus;

44) **pārrobežu grupa** — grupa, kas sastāv no grupas sabiedrībām, kuras veic komercdarbību vairāk nekā vienā dalībvalstī;

45) **saņēmējs** — sabiedrība, kurai no noregulējamās iestādes tiek nodotas akcijas, citi īpašumtiesību instrumenti, parāda instrumenti, aktīvi, tiesības vai saistības, vai jebkāda to kombinācija;

46) **savstarpējā ieskaita līgums** — līgums, saskaņā ar kuru vairākus prasījumus vai saistības var konvertēt vienā prasījumā, kura izpildes gadījumā tiek paātrināta līgumslēdzēju pušu saistību izpilde un tās būtu nekavējoties izpildāmas vai izbeidzamas;

47) **savstarpējās dzēšanas līgums** — līgums, saskaņā ar kuru divus vai vairākus prasījumus vai saistības starp noregulējamo iestādi un līgumslēdzēju pusi var savstarpēji dzēst;

48) **sistēmiska krīze** — finanšu sistēmas darbības traucējumi, kam var būt nopietna negatīva ietekme uz tautsaimniecību;

49) **uzņēmuma pārdošanas instruments** — mehānisms, ar kura palīdzību noregulējuma iestāde nodod noregulējamās iestādes emitētās akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus vai aktīvus, tiesības vai saistības pircējam, kas nav pagaidu iestāde;

50) **valsts atbalsts** — komercdarbības atbalsts Komerccarbības atbalsta kontroles likuma izpratnē;

51) **valsts atbalsta normatīvais regulējums** — normatīvais regulējums Komerccarbības atbalsta kontroles likuma 4. panta izpratnē.

(2) Citi likumā lietotie termini atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regulā Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza regulu (ES) Nr. 648/2012 (Dokuments attiecas uz EEZ) (turpmāk — Regula Nr. 575/2013) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija regulā Nr. 648/2012 par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījuma partneriem un darījumu reģistriem (Dokuments attiecas uz EEZ) lietotajiem terminiem.

2. pants. (1) Šā likuma mērķis ir nodrošināt, ka atjaunošanas un noregulējuma pasākumu piemērošana attiecībā uz iestādēm un finanšu sabiedrībām veicina stabilu finanšu sistēmas darbību, kā arī aizsargāt noguldītāju intereses un samazināt iespēju iestāžu un finanšu sabiedrību glābšanai izmantot valsts budžeta līdzekļus.

(2) Šis likums nosaka darbības atjaunošanu un noregulējumu attiecībā uz:

- 1) iestādēm;
- 2) finanšu iestādēm, kas ir kredītiestādes, ieguldījumu brokeru sabiedrības vai šīs daļas 3. un 4. punktā minētās sabiedrības meitas sabiedrība, ja uz šādām meitas sabiedrībām attiecas mātes sabiedrības konsolidētā uzraudzība saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013;
- 3) finanšu pārvaldītājsabiedrībām, jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām un jauktas darbības pārvaldītājsabiedrībām;
- 4) Latvijas Republikas mātes finanšu pārvaldītājsabiedrībām, Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrībām, Latvijas Republikas mātes jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām un Eiropas Savienības mātes jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām;
- 5) ārvalstu iestāžu filiālēm Latvijā šajā likumā paredzētajos gadījumos.

(3) Piemērojot šo likumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā šā panta otrajā daļā minēto iestāžu un finanšu sabiedrību komercdarbības raksturu, apmēru, akcionāru vai dalībnieku sastāvu, juridisko formu, riska profilu, darbības jomu un sarežģītību un to nozīmīgumu finanšu sistēmā.

(4) Iestādei un finanšu sabiedrībai, uz kuru attiecas šis likums, gadījumos, ja attiecībā uz to tiek veikta noregulējuma darbība, piemēro arī Kredītiestāžu likuma un Finanšu instrumentu tirgus likuma noteikumus tiktāl, ciktāl šajā likumā nav noteikts citādi.

3. pants. (1) Latvijas Republikā ar darbības atjaunošanu un noregulējumu saistītās darbības veic Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ņemot vērā šā likuma, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdoto normatīvo noteikumu, tieši piemērojamo Eiropas Savienības tiesību aktu prasības un ievērojot Eiropas Banku iestādes izdotās vadlīnijas.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pieņemot lēmumus saskaņā ar šo likumu, ņem vērā iespējamo maksātnespējas ietekmi visās dalībvalstīs, kurās darbojas attiecīgā iestāde vai grupa, un samazina negatīvo ietekmi uz šo valstu finanšu stabilitāti.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Finanšu ministriju un Latvijas Banku par lēmumiem, ko tā plāno pieņemt saskaņā ar šo likumu, un saņem:

- 1) Finanšu ministrijas saskaņojumu pirms tādu lēmumu pieņemšanas, kuriem ir tieša fiskāla ietekme;
- 2) Latvijas Bankas saskaņojumu pirms tādu lēmumu pieņemšanas, kuru nepieņemšanas gadījumā var rasties sistēmiska krīze.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības izdot normatīvos noteikumus atbilstoši šā likuma mērķim un darbības jomai un ievērojot Eiropas Banku iestādes izdotās vadlīnijas.

4. pants. (1) Ņemot vērā ietekmi, kādu uz finanšu tirgiem, iestādēm, finansēšanas nosacījumiem vai uz tautsaimniecību varētu radīt iestādes iespējamā maksātnespēja un šīs iestādes komercdarbības raksturs, apmērs, akcionāru vai dalībnieku sastāvs, juridiskā forma, riska profils un nozīmīgums finanšu sistēmā kopumā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija atbilstoši savai kompetencei ir tiesīga noteikt atvieglojumus šādām prasībām:

- 1) darbības atjaunošanas un noregulējuma plānu saturam un aktualizēšanas biežumam;
- 2) no iestādēm pieprasāmās informācijas saturam;
- 3) šajā likumā paredzētās noregulējamības izvērtēšanas detalizācijas pakāpei.

(2) Īstenojot šā panta pirmajā daļā minētās tiesības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja nepieciešams, konsultējas ar Latvijas Banku.

(3) Iestādes, kuras ir pakļautas tiešai Eiropas Centrālās bankas uzraudzībai saskaņā ar Padomes 2013. gada 15. oktobra regulas (ES) Nr. 1024/2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību 6. panta 4. punktu vai kuras veido būtisku finanšu sistēmas daļu, izstrādā savus darbības atjaunošanas plānus, un tām piemēro individuālus noregulējuma plānus.

(4) Iestādi uzskata par nozīmīgu finanšu sistēmā, ja tiek izpildīts kāds no šādiem nosacījumiem:

- 1) iestādes aktīvu kopējā vērtība pārsniedz 30 000 000 000 *euro*;
- 2) iestādes aktīvu kopējās vērtības attiecība pret valsts iekšējo kopproduktu pārsniedz 20 procentus, ja vien tās aktīvu kopējā vērtība nav mazāka par 5 000 000 000 *euro*.

II nodaļa

Darbības atjaunošanas plāni

5. pants. (1) Ikviena iestāde, kas neietilpst grupā, kurai piemēro konsolidēto uzraudzību, izstrādā un uztur darbības atjaunošanas plānu, kurā ir noteikti pasākumi, kas iestādei veicami, lai atjaunotu savu finansiālo stāvokli pēc tā būtiskas pasliktināšanās. Darbības atjaunošanas plānus uzskata par iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem Kredītiestāžu likuma 34.1 panta izpratnē.

(2) Iestādes darbības atjaunošanas plānu iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai.

(3) Iestādes pārskata savu darbības atjaunošanas plānu vismaz reizi gadā vai pēc tādām izmaiņām attiecīgās iestādes juridiskajā formā vai organizatoriskajā struktūrā, komercdarbības vai finanšu stāvoklī, kuras varētu būtiski ietekmēt darbības atjaunošanas plānu vai rada nepieciešamību izdarīt grozījumus darbības atjaunošanas plānā.

(4) Darbības atjaunošanas plānu izstrādā, tajā neparedzot valsts atbalsta saņemšanu.

(5) Darbības atjaunošanas plānā pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pieprasījuma iekļauj analīzi par to, kā un kad iestāde plānā aprakstītajos apstākļos var pieteikt centrālās bankas palīdzības izmantošanai, un identificē tos aktīvus, kuri tiks kvalificēti kā nodrošinājums.

(6) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka darbības atjaunošanas plānā iekļaujamās informācijas saturu un šā plāna iesniegšanas kārtību.

(7) Iestāde darbības atjaunošanas plānā iekļauj informāciju par iestādes finanšu stāvokļa rādītājiem, kuriem iestādoties veic plānā minētās atbilstošās atjaunošanas darbības. Iestāde nodrošina minēto rādītāju regulāru uzraudzību un kontroli.

(8) Iestādei ir pienākums rīkoties atbilstoši tās darbības atjaunošanas plānam, ja attiecīgie finanšu stāvokļa rādītāji vēl nav izpildīti.

(9) Lēmumu veikt darbības atjaunošanas plānā minēto pasākumu iestāde nekavējoties paziņo Finanšu un kapitāla tirgus komisijai.

6. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija sešu mēnešu laikā pēc darbības atjaunošanas plāna saņemšanas, apspriežoties ar to dalībvalstu uzraudzības institūcijām, kurās atrodas nozīmīgas filiāles, izvērtē iesniegto darbības atjaunošanas plānu, ņemot vērā, vai:

- 1) paredzēto pasākumu īstenošana spēs saglabāt vai atjaunot attiecīgās iestādes vai grupas finansiālo stabilitāti;
- 2) paredzētos risinājumus var ātri un efektīvi īstenot, novēršot būtisku negatīvu ietekmi uz finanšu sistēmu.

(2) Izvērtējot darbības atjaunošanas plāna atbilstību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā iestādes kapitāla struktūru un finansējuma avotus, iestādes organizatorisko struktūru un riska profila sarežģītības pakāpi.

(3) Izvērtējot darbības atjaunošanas plānu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pārbauda, vai šajā plānā ir norādīti visi tie pasākumi, kas var nelabvēlīgi ietekmēt iestādes noregulējamību.

(4) Ja, izvērtējot darbības atjaunošanas plānu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija konstatē, ka tajā ir būtiski trūkumi, tā informē attiecīgo iestādi vai attiecīgās grupas mātes sabiedrību un pieprasa, lai iestāde divu mēnešu laikā novērš konstatētos trūkumus.

(5) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata, ka konstatētie trūkumi precizētajā darbības atjaunošanas plānā nav novērsti, tā var uzdot iestādei veikt plānā atkārtotus precizējumus.

(6) Ja iestāde neiesniedz precizētu darbības atjaunošanas plānu vai Finanšu un kapitāla tirgus komisija konstatē, ka ar precizēto darbības atjaunošanas plānu netiek pienācīgi novērsti tās sākotnējā vērtējumā norādītie trūkumi, vai iestāde nespēj pienācīgi novērst konstatētos trūkumus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieprasa, lai iestāde saprātīgā termiņā sniedz informāciju par izmaiņām, ko tā var veikt savā komercdarbībā.

(7) Ja iestāde neiesniedz šādas izmaiņas Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteiktajā termiņā vai ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija konstatē, ka iestādes ierosinātās darbības pienācīgi nenovērstu konstatētos trūkumus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga uzdot iestādei veikt tādus pasākumus, kurus Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata par vajadzīgiem un samērīgiem, ņemot vērā attiecīgo trūkumu nopietnību un šo pasākumu ietekmi uz iestādes komercdarbību.

(8) Finanšu un kapitāla tirgus komisija papildus ir tiesīga pieprasīt, lai iestāde veic vienu vai vairākus šādus pasākumus:

- 1) samazina iestādes riska profilu, tostarp likviditātes risku;
- 2) nodrošina iespēju savlaicīgi īstenot rekapitalizācijas pasākumus;
- 3) pārskata iestādes stratēģiju un struktūru;

- 4) izdara grozījumus finansēšanas stratēģijā, lai uzlabotu galveno darbības jomu un kritiski svarīgo funkciju noturību;
- 5) veic izmaiņas iestādes organizatoriskajā struktūrā.

7. pants. (1) Ja Latvijas Republikā reģistrēta iestāde ir Eiropas Savienības mātes sabiedrība, tā izstrādā un iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai grupas darbības atjaunošanas plānu. Grupas darbības atjaunošanas plāns ietver darbības atjaunošanas plānu visai Latvijas Republikā reģistrētas dalībvalsts mātes sabiedrības grupai kopumā. Grupas darbības atjaunošanas plānā nosaka pasākumus, kuru īstenošanu var pieprasīt Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības un katras atsevišķās meitas sabiedrības līmenī.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieprasīt, lai meitas sabiedrības izstrādā un iesniedz individuālus darbības atjaunošanas plānus.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosūta grupas darbības atjaunošanas plānu:

- 1) grupas sabiedrību un uzraugu kolēģijas uzraudzības institūcijām;
- 2) uzraudzības institūcijām tajās dalībvalstīs, kur atrodas nozīmīgas filiāles, ciktāl darbības atjaunošanas plāns attiecas uz minēto filiāli;
- 3) meitas sabiedrību noregulējuma iestādēm.

(4) Grupas darbības atjaunošanas plāna mērķis ir panākt visas grupas vai jebkuras šīs grupas iestādes darbības nostabilizēšanos, ja tā ir nonākusi finansiālās grūtībās, lai tādējādi novērstu cēloņus, kas ir par pamatu šādiem apstākļiem, un atjaunotu grupas vai attiecīgās iestādes finanšu stāvokļa stabilitāti, vienlaikus ņemot vērā citu grupas sabiedrību finanšu stāvokli.

(5) Grupas darbības atjaunošanas plānā ietver mehānismus to pasākumu koordinēšanas un saskaņotības nodrošināšanai, kuri veicami Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības līmenī, šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā minēto sabiedrību līmenī, kā arī pasākumus, kas veicami meitas sabiedrību un nozīmīgu filiāļu līmenī.

(6) Grupas darbības atjaunošanas plāns un meitas sabiedrību individuālie plāni ietver šā likuma 5. pantā noteiktās prasības, kā arī mehānismus grupas iekšējam finansiālajam atbalstam, kas pieņemti saskaņā ar nolīgumu par grupas iekšējo finansiālo atbalstu, ja tādi paredzēti.

(7) Grupas darbības atjaunošanas plāns ietver vairākus darbības atjaunošanas variantus.

(8) Attiecībā uz katru variantu grupas darbības atjaunošanas plānā nosaka, vai pastāv šķēršļi darbības atjaunošanas pasākumu īstenošanai grupas ietvaros, tostarp plāna aptverto atsevišķu sabiedrību līmenī, un vai pastāv būtiski praktiski vai juridiski šķēršļi tūlītējai pašu kapitāla nodošanai vai saistību vai aktīvu atmaksāšanai grupas ietvaros.

8. pants. (1) Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības grupas darbības atjaunošanas plāna pārbaudi veic un tā atbilstību individuālajiem darbības atjaunošanas plāniem noteiktajām prasībām novērtē Finanšu un kapitāla tirgus komisija kopā ar nozīmīgu filiāļu uzraudzības institūcijām, ciktāl tas attiecas uz attiecīgo nozīmīgo filiāli. Šo pārbaudi un atbilstības novērtējumu veic saskaņā ar iestāžu, kas neietilpst grupā, darbības atjaunošanas plāniem noteikto procedūru, ņemot vērā sanācības pasākumu iespējamo ietekmi uz finanšu stabilitāti visās dalībvalstīs, kurās grupa darbojas.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija (2) meitas sabiedrību uzraudzības institūcijas, kopīgi apspriežoties un saskaņojot viedokļus, pieņem lēmumu (turpmāk — saskaņots lēmums) par:

- 1) grupas darbības atjaunošanas plāna pārbaudi un novērtējumu;
- 2) individuālu darbības atjaunošanas plānu izstrādes nepieciešamību iestādēm, kuras ir grupas sastāvā;
- 3) šā likuma 6. pantā noteikto pasākumu piemērošanu.

(3) Iesaistītās uzraudzības institūcijas pieņem saskaņotu lēmumu četrus mēnešu laikā no dienas, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosūtījusi tām grupas darbības atjaunošanas plānu.

(4) Ja uzraudzības institūcijas nepieņem saskaņotu lēmumu attiecībā uz grupas darbības atjaunošanas plāna pārbaudi un novērtējumu vai par jebkādiem pasākumiem, kurus Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrībai prasīts veikt, lēmumu par minētajiem jautājumiem pieņem Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ņemot vērā pārējo uzraudzības institūciju viedokli, kas tai darīts zināms saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā. Finanšu un kapitāla tirgus komisija paziņo lēmumu Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrībai un pārējām uzraudzības institūcijām.

(5) Ja kāda no uzraudzības institūcijām saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņota lēmuma pieņemšanā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra regulas Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (turpmāk — Regula Nr. 1093/2010) 19. pantu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija atliek lēmuma pieņemšanu un īsteno pasākumus saskaņā ar Eiropas Banku iestādes lēmumu. Ja Eiropas Banku iestāde nepieņem lēmumu viena mēneša laikā, lēmumu pieņem Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

(6) Ja uzraudzības institūcijas saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā nepieņem saskaņotu lēmumu par individuālu darbības atjaunošanas plānu izstrādes nepieciešamību iestādēm un šā likuma 6. pantā noteikto pasākumu piemērošanu meitas sabiedrību līmenī, meitas sabiedrības uzraudzības institūcijas ir tiesīgas pieņemt lēmumu to uzraudzības ietvaros, ja vien Finanšu un kapitāla tirgus komisija vai cita iesaistītā uzraudzības institūcija nav vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu. Tās uzraudzības institūcijas, kurām nav domstarpību, var pieņemt saskaņotu lēmumu par grupas darbības atjaunošanas plānu, aptverot grupas sabiedrības, kuras ir to uzraudzībā.

(7) Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktajā termiņā ir tiesīga vērsties Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu atbilstoši šā panta sestajā daļā noteiktajam un saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu par darbības atjaunošanas plānu novērtējumu un šā likuma 6. pantā noteiktajiem pasākumiem, kā arī saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 31. panta "c" punktu, lai saņemtu palīdzību saskaņota lēmuma pieņemšanā.

9. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības Latvijas Republikā reģistrētas meitas sabiedrības uzraudzības institūcija piedalās saskaņota lēmuma par grupas darbības atjaunošanas plāna izvērtējumu pieņemšanā.

(2) Ja četrus mēnešu laikā no dienas, kad dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības uzraudzības institūcija nosūtījusi grupas darbības atjaunošanas plānu, nav pieņemts saskaņots lēmums par grupas darbības atjaunošanas plāna pārbaudi un novērtējumu vai lēmums par jebkādiem dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrībai veicamajiem pasākumiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno pasākumus atbilstoši dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības uzraudzības institūcijas lēmumam un Eiropas Banku iestādes saskaņotajam lēmumam, ja kāda no iesaistītajām uzraudzības institūcijām ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu un Eiropas Banku iestāde ir pieņēmusi lēmumu viena mēneša laikā.

(3) Ja saskaņots lēmums par individuālu darbības atjaunošanas plānu izstrādes nepieciešamību iestādēm un šā likuma 6. pantā noteikto pasākumu piemērošanu meitas sabiedrību līmenī nav pieņemts noteiktā termiņā, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības pieņemt individuālu lēmumu attiecībā uz Latvijas Republikā reģistrētām meitas sabiedrībām. Ja kāda no iesaistītajām uzraudzības institūcijām ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu par lēmuma attiecībā uz Latvijas Republikā reģistrētām meitas sabiedrībām pieņemšanu un Eiropas Banku iestāde ir pieņēmusi šādu lēmumu viena mēneša laikā

no dienas, kad attiecīgā uzraudzības institūcija vērsusies pēc palīdzības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno pasākumus saskaņā ar Eiropas Banku iestādes lēmumu.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā ir tiesīga vērsties Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu atbilstoši šā panta otrajā daļā noteiktajam un saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu par darbības atjaunošanas plānu novērtējumu un šā likuma 6. pantā noteiktajiem pasākumiem, kā arī saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 31. panta "c" punktu, lai saņemtu palīdzību saskaņota lēmuma pieņemšanā.

10. pants. Šā likuma 8. un 9. pantā minētie saskaņotie lēmumi un lēmumi, kurus uzraudzības institūcijas pieņem, tiek uzskatīti par saistošiem noregulējuma iestādēm attiecīgajā dalībvalstī, un tos piemēro iesaistītās uzraudzības institūcijas attiecīgajās dalībvalstīs.

III nodaļa Noregulējuma plāni

11. pants. (1) Pēc tam, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir konsultējusies ar noregulējuma iestādēm to dalībvalstu teritorijās, kurās atrodas nozīmīgas filiāles, tā izstrādā noregulējuma plānu katrai iestādei, kura neietilpst grupā, uz kuru attiecas konsolidētā uzraudzība. Noregulējuma plānā tiek paredzētas noregulējuma darbības, kuras noregulējuma iestāde var veikt, ja iestāde atbilst noregulējuma veikšanas nosacījumiem.

(2) Noregulējuma plānā paredz vairākus variantus, kā arī to, ka maksātnespējas gadījums var būt ļoti specifisks vai ka tas var rasties visa finanšu sektora nestabilitātes gadījumā. Noregulējuma plānu izstrādā, tajā neparedzot valsts atbalstu un ārkārtas likviditātes palīdzību.

(3) Noregulējuma plānā iestāde norāda aktīvus, kurus kvalificē kā nodrošinājumu, piesakoties dalībvalsts centrālās bankas palīdzībai.

(4) Iestādēm ir pienākums sniegt Finanšu un kapitāla tirgus komisijai nepieciešamo informāciju par noregulējuma plānu izstrādi un aktualizēšanu. Noregulējuma plānu pārskata reizi gadā un aktualizē katru reizi, kad iestādes juridiskajā formā vai organizatoriskajā struktūrā, komercdarbībā vai finanšu stāvoklī notikušas būtiskas izmaiņas, kuras varētu būtiski ietekmēt plāna efektivitāti vai kuru dēļ noregulējuma plānā nepieciešamas izmaiņas.

(5) Iestāde nekavējoties informē Finanšu un kapitāla tirgus komisiju par jebkādam izmaiņām, kas rada nepieciešamību izdarīt grozījumus noregulējuma plānā.

(6) Noregulējuma plānā tiek paredzēta iespēja noregulējuma instrumentu un noregulējuma tiesību piemērošanai attiecībā uz iestādi. Noregulējuma plānā iekļauj:

- 1) plāna galveno elementu kopsavilkumu;
- 2) kopsavilkumu par būtiskām izmaiņām, kas skārušas iestādi pēc tam, kad iesniegta jaunākā ar noregulējumu saistītā informācija;
- 3) to, kā būtu iespējams nepieciešamajā apmērā juridiski un ekonomiski nodalīt kritiski svarīgās funkcijas un galvenās darbības jomas no citām funkcijām, lai nodrošinātu to nepārtrauktību iestādes maksātnespējas gadījumā;
- 4) visu būtisko plāna aspektu izpildes paredzamo termiņu;
- 5) noregulējamības novērtējuma detalizētu aprakstu;
- 6) aprakstu par pasākumiem, kas veicami, lai attiecībā uz noregulējumu pārvarētu vai novērstu šķēršļus, kuri konstatēti noregulējamības novērtējumā;
- 7) aprakstu par iestādes kritiski svarīgo funkciju, galveno darbības jomu, kā arī aktīvu vērtības noteikšanas procedūrām;

- 8) detalizētu aprakstu par mehānismiem, ar kuriem tiks nodrošināts, ka no iestādēm pieprasītā noregulējuma plānam nepieciešamā informācija ir aktualizēta un ir noregulējuma iestāžu rīcībā;
- 9) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas skaidrojumu par noregulējuma finansēšanas iespējām, nesniedzot valsts atbalstu un ārkārtas likviditātes palīdzību;
- 10) detalizētu aprakstu par dažādām noregulējuma stratēģijām, ko varētu piemērot iespējamo risinājuma variantu gadījumos, un izpildes grafikus;
- 11) aprakstu par iestādes svarīgām savstarpējām saistībām ar citām iestādēm;
- 12) aprakstu par iespējām saglabāt piekļuvi maksājumiem un klīringa pakalpojumu infrastruktūrām, kā arī citām infrastruktūrām un klientu pozīciju pārnesamības novērtējumu;
- 13) analīzi par plāna ietekmi uz iestādes darbiniekiem, tostarp jebkādu saistīto izmaksu novērtējumu, un aprakstu par procedūrām, kas paredzētas apspriedēm ar darbiniekiem noregulējuma gaitā;
- 14) plānu saziņai ar plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrību;
- 15) minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības apmēru un termiņu minētā apmēra sasniegšanai;
- 16) pašu kapitāla un līgumisko iekšējās rekapitalizācijas instrumentu minimālo apmēru, ja tādi paredzēti, un termiņu minētā apmēra sasniegšanai;
- 17) aprakstu par pasākumiem iestādes operacionālo procesu nepārtrauktas darbības nodrošināšanai;
- 18) iestādes viedokli par noregulējuma plānu, ja tāds saņemts.

(7) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības prasīt, lai iestāde un finanšu sabiedrība uztur detalizētu finanšu līgumu dokumentāciju. Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga noteikt termiņu, kurā iestāde un finanšu sabiedrība uzrāda ar finanšu līgumiem saistīto dokumentāciju. Finanšu un kapitāla tirgus komisija var noteikt atšķirīgus termiņus dažādiem finanšu līgumu veidiem.

(8) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nekavējoties nosūta noregulējuma plānu iesaistītajām citu dalībvalstu noregulējuma iestādēm.

12. pants. Iestādei ir pienākums pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pieprasījuma sadarboties noregulējuma plāna izstrādes gaitā un sniegt visu noregulējuma plāna izstrādei un īstenošanai nepieciešamo informāciju.

13. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kopā ar meitas sabiedrību noregulējuma iestādēm, iepriekš konsultējoties ar nozīmīgo filiāļu noregulējuma iestādēm, izstrādā grupas noregulējuma plānu Latvijā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības grupai kopumā, paredzot vai nu noregulējumu Latvijā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības līmenī, vai grupas sadalīšanu un meitas sabiedrību noregulējumu.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības iesaistīt grupas noregulējuma plāna izstrādē un uzturēšanā ārvalstu noregulējuma iestādes, kuru atrašanās valsts teritorijā grupa ir reģistrējusi meitas sabiedrības vai finanšu pārvaldītājsabiedrības, vai nozīmīgas filiāles.

(3) Grupas noregulējuma plānā nosaka noregulējuma pasākumus:

- 1) Latvijā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrībai;
- 2) grupas sastāvā esošām meitas sabiedrībām, kas atrodas dalībvalstī;
- 3) sabiedrībām, kas minētas šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā;
- 4) grupas sastāvā esošām meitas sabiedrībām, kas neatrodas dalībvalstī.

(4) Grupas noregulējuma plānu izstrādā, pamatojoties uz informāciju, kas sniegta saskaņā ar šā likuma 12. pantu.

(5) Grupas noregulējuma plānā norāda:

- 1) noregulējuma darbības, kuras nepieciešams veikt attiecībā uz grupas sabiedrībām: gan noregulējuma darbības attiecībā uz šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā minētajām sabiedrībām, mātes sabiedrību un meitas sabiedrībām, gan saskaņotas noregulējuma darbības attiecībā uz meitas sabiedrībām dažādu iespējamo risinājuma variantu gadījumā;
- 2) izvērtējumu par to, kā noregulējuma instrumentu varētu izmantot attiecībā uz grupas sabiedrībām dalībvalstīs, kā arī pasākumus, kas ļautu trešajai personai iegādāties visu grupu vai atsevišķas tās darbības jomas, vai darbības, ko veic vairākas grupas sabiedrības vai konkrētās grupas sabiedrības;
- 3) informāciju par sadarbību ar ārvalstu attiecīgajām valsts iestādēm un noregulējuma ietekmi dalībvalstīs, ja grupā ietilpst ārvalstīs reģistrētas sabiedrības;
- 4) informāciju par pasākumiem, kas nepieciešami, lai atvieglotu grupas noregulēšanu, ja noregulējuma veikšanas nosacījumiem ir konstatēta atbilstība;
- 5) informāciju par citiem pasākumiem grupas noregulēšanai;
- 6) informāciju par grupas noregulējuma darbību finansēšanas avotiem un gadījumiem, ja būtu nepieciešama vienošanās par finansēšanas kārtību un principiem attiecībā uz atbildības sadali starp dalībvalstu finansējuma sniedzējiem attiecībā uz šo finansējumu.

(6) Grupas noregulējuma plānā neparedz valsts atbalstu un ārkārtas likviditātes palīdzību. Principus attiecībā uz atbildības sadali starp dalībvalstu finansējuma sniedzējiem nosaka, pamatojoties uz taisnīgiem kritērijiem un ņemot vērā izstrādāto finansēšanas plānu un tā ietekmi uz finanšu stabilitāti visās iesaistītajās dalībvalstīs.

(7) Grupas noregulējamības izvērtējums tiek izstrādāts vienlaikus ar aktualizēto grupas noregulējuma plānu. Grupas noregulējuma plānā iekļauj detalizēti izstrādātu aprakstu par noregulējamības novērtējumu.

(8) Grupas noregulējuma plānam nedrīkst būt nesamērīga ietekme nevienā dalībvalstī.

14. pants. (1) Latvijas Republikā reģistrēta Eiropas Savienības mātes sabiedrība sniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai informāciju, kuru tā ir tiesīga pieprasīt saskaņā ar šā likuma 12. pantu un kura attiecas uz Latvijas Republikā reģistrētu Eiropas Savienības mātes sabiedrību un uz katru no grupas sabiedrībām, tai skaitā arī uz šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā minētajām sabiedrībām.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija saņemto informāciju, kas attiecas uz Eiropas Banku iestādi saistībā ar grupas noregulējuma plāniem un katru attiecīgo meitas sabiedrību vai nozīmīgo filiāli, nosūta Eiropas Banku iestādei, meitas sabiedrību noregulējuma iestādēm, to dalībvalstu noregulējuma iestādēm, kurās atrodas nozīmīgas filiāles, uzraugu kolēģijā iesaistītajām uzraudzības institūcijām un to dalībvalstu noregulējuma iestādēm, kuru uzraudzībā atrodas šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā minētās finanšu sabiedrības, kas veic komercdarbību attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Finanšu un kapitāla tirgus komisija nesūta informāciju, kas attiecas uz ārvalsts meitas sabiedrībām, bez attiecīgās ārvalsts uzraudzības institūcijas vai noregulējuma iestādes piekrišanas.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pārskata Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības grupas noregulējuma plānu un lūdz to aktualizēt reizi gadā, kā arī ikreiz, kad grupas vai grupas sabiedrības juridiskajā formā vai organizatoriskajā struktūrā, darbībā vai finanšu stāvoklī notikušas izmaiņas, kas varētu būtiski ietekmēt plānu.

(4) Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības vadītās grupas noregulējuma plānu pieņem ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un meitas sabiedrību

noregulējuma iestāžu saskaņotu lēmumu četru mēnešu laikā no dienas, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir nosūtījusi šā panta otrajā daļā minēto informāciju.

(5) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija un iesaistītās noregulējuma iestādes saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā nepieņem saskaņotu lēmumu, lēmumu par grupas noregulējuma plānu pieņem Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ņemot vērā pārējo uzraudzības institūciju viedokli. Finanšu un kapitāla tirgus komisija iesniedz lēmumu Latvijas Republikā reģistrētai Eiropas Savienības mātes sabiedrībai.

(6) Ja kāda no iesaistītajām noregulējuma iestādēm saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija atliek lēmuma pieņemšanu un īsteno pasākumus saskaņā ar Eiropas Banku iestādes lēmumu. Ja Eiropas Banku iestāde nepieņem lēmumu viena mēneša laikā, lēmumu pieņem Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

(7) Ja iesaistīto noregulējuma iestāžu saskaņots lēmums nav pieņemts noteiktā termiņā, katra par meitas sabiedrību atbildīgā noregulējuma iestāde ir tiesīga pieņemt lēmumu un izstrādāt un uzturēt tās uzraudzībā esošas sabiedrības noregulējuma plānu, ja vien Finanšu un kapitāla tirgus komisija vai cita iesaistītā uzraudzības institūcija nav vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu. Tās uzraudzības institūcijas, kurām nav domstarpību, var pieņemt saskaņotu lēmumu par grupas noregulējuma plānu, aptverot to uzraudzībā esošas grupas sabiedrības.

(8) Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā var vērsties Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu atbilstoši šā panta septītajā daļā noteiktajam saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu, ja vien kāda no iesaistītajām noregulējuma iestādēm neuzskata, ka jautājums, par kuru nav panākta vienošanās, var apdraudēt minētās noregulējuma iestādes dalībvalsts fiskālo atbildību, kā arī saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 31. panta "c" punktu, lai saņemtu palīdzību saskaņota lēmuma pieņemšanā.

(9) Ja iesaistītā noregulējuma iestāde uzskata, ka ar grupas noregulējuma plānu saistītais jautājums, par kuru nav panākta vienošanās, var apdraudēt minētās noregulējuma iestādes dalībvalsts fiskālo politiku, Finanšu un kapitāla tirgus komisija sāk grupas noregulējuma plāna atkārtotu novērtēšanu, tostarp novērtējot minimālās pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības.

(10) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosūta Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības grupas noregulējuma plānu iesaistītajām uzraudzības institūcijām.

15. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības Latvijas Republikā reģistrētas meitas sabiedrības noregulējuma iestāde piedalās saskaņota lēmuma par grupas noregulējuma plānu pieņemšanā.

(2) Ja četru mēnešu laikā no dienas, kad citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības noregulējuma iestāde ir nosūtījusi Finanšu un kapitāla tirgus komisijai citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības iesniegto informāciju, kas ir nozīmīga Latvijas Republikā reģistrētas meitas sabiedrības noregulējuma plānam, nav pieņemts saskaņots lēmums par grupas noregulējuma plānu, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir saistošs citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības noregulējuma iestādes un Eiropas Banku iestādes saskaņotais lēmums par noregulējuma plānu, ja kāda no iesaistītajām uzraudzības institūcijām ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu un Eiropas Banku iestāde ir pieņēmusi lēmumu viena mēneša laikā.

(3) Ja iesaistīto noregulējuma iestāžu saskaņots lēmums nav pieņemts noteiktā termiņā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieņemt individuālu lēmumu attiecībā uz Latvijas Republikā reģistrētām meitas sabiedrībām, kā arī izstrādāt un uzturēt Latvijas Republikā reģistrētu iestāžu noregulējuma plānus. Minētajā lēmumā Finanšu un kapitāla tirgus komisija izklāsta pamatojumu iebildumiem pret ierosināto grupas noregulējuma plānu un ņem vērā pārējo uzraudzības institūciju un noregulējuma iestāžu viedokļus.

(4) Ja saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā kāda no iesaistītajām noregulējuma iestādēm ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu un Eiropas Banku iestāde ir pieņēmusi lēmumu viena mēneša laikā no dienas, kad attiecīgā noregulējuma iestāde vērsusies pēc palīdzības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno pasākumus saskaņā ar Eiropas Banku iestādes lēmumu, izņemot gadījumu, kad kāda no iesaistītajām noregulējuma iestādēm konstatē, ka Eiropas Banku iestādei nodotais izskatāmais jautājums var apdraudēt attiecīgās dalībvalsts finanšu sektora stabilitāti.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā ir tiesīga vērsties Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu atbilstoši šā panta otrajā daļā noteiktajam un saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu par darbības atjaunošanas plānu novērtējumu, izņemot gadījumu, kad kāda no iesaistītajām noregulējuma iestādēm uzskata, ka jautājums, par kuru nav panākta vienošanās, var apdraudēt minētās noregulējuma iestādes dalībvalsts fiskālo atbildību, kā arī saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 31. panta "c" punktu, lai saņemtu palīdzību saskaņota lēmuma pieņemšanā.

(6) Ja ir pieņemts saskaņots lēmums par grupas noregulējuma plānu un Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata, ka ar grupas noregulējuma plānu saistītais jautājums, par kuru nav panākta vienošanās, var apdraudēt Latvijas Republikas fiskālo politiku, Finanšu un kapitāla tirgus komisija lūdz citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības noregulējuma iestādi sākt grupas noregulējuma plāna atkārtotu novērtēšanu, tai skaitā novērtējot minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasību.

16. pants. Šā likuma 14. un 15. pantā minētais saskaņotais lēmums un lēmumi, kurus noregulējuma iestādes pieņem, ja nav pieņemts saskaņots lēmums, tiek uzskatīti par galīgiem, un tos piemēro iesaistītās noregulējuma iestādes attiecīgajās dalībvalstīs.

IV nodaļa

Noregulējuma iestāžu savstarpējā sadarbība

17. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pēc apspriešanās ar tām noregulējuma iestādēm to dalībvalstu teritorijās, kurās atrodas nozīmīgas filiāles, novērtē, kādā mērā iestādi, kura neietilpst grupā, ir iespējams noregulēt, nesniedzot valsts atbalstu.

(2) Iestādi uzskata par noregulējamu, ja, piemērojot attiecīgajai iestādei dažādus noregulējuma instrumentus un tiesības, tā maksimāli izvairītos no būtiskas negatīvas ietekmes uz Latvijas Republikas vai citu dalībvalstu finanšu sistēmu, kā arī no plašākas finansiālas nestabilitātes vai sistēmiskas krīzes un tiktu sasniegts mērķis nodrošināt iestādes kritiski svarīgo funkciju nepārtrauktību. Finanšu un kapitāla tirgus komisija savlaicīgi informē Eiropas Banku iestādi, ja uzskata, ka iestādes noregulējums nav iespējams.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka prasības noregulējuma novērtējumam.

(4) Noregulējamības novērtējumu atbilstoši šim pantam noregulējuma iestāde veic vienlaikus ar noregulējuma plāna sagatavošanu un aktualizēšanu.

18. pants. (1) Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības grupas noregulējuma novērtējumu veic Finanšu un kapitāla tirgus komisija kopā ar meitas sabiedrību noregulējuma iestādēm un meitas sabiedrību uzraudzības institūcijām, kā arī noregulējuma iestādēm to dalībvalstu teritorijās, kurās atrodas nozīmīgas filiāles.

(2) Grupu uzskata par noregulējamu, ja, piemērojot grupas vienībām noregulējuma instrumentus un tiesības, tā maksimāli izvairītos no būtiskas negatīvas ietekmes uz to dalībvalstu, kurās atrodas grupas sabiedrības, vai citu dalībvalstu finanšu sistēmām, kā arī no plašākas finansiālās nestabilitātes vai sistēmiskas krīzes apstākļos un tiktu sasniegts mērķis nodrošināt grupas sabiedrību

kritiski svarīgo funkciju nepārtrauktību. Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata, ka iestādes noregulējums nav iespējams, tā savlaicīgi informē Eiropas Banku iestādi.

(3) Grupas noregulējamības novērtējumu izskata noregulējuma kolēģijas.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija izdod normatīvos noteikumus, kuros nosaka prasības Latvijas Republikā reģistrētas dalībvalsts mātes sabiedrības grupas noregulējuma novērtējumam.

(5) Noregulējamības novērtējumu atbilstoši šim pantam izstrādā vienlaikus ar grupas noregulējuma plānu.

19. pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības meitas sabiedrības noregulējuma iestāde piedalās citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības grupas noregulējuma novērtējumā saskaņā ar šā likuma 15., 16. un 20. pantu.

20. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija iestādes, kas neietilpst grupā, noregulējamības novērtējumā secina, ka pastāv būtiski šķēršļi attiecīgās iestādes noregulējumam, Finanšu un kapitāla tirgus komisija paziņo šo konstatējumu attiecīgajai iestādei un noregulējuma iestādēm to dalībvalstu teritorijās, kurās atrodas nozīmīgas filiāles.

(2) Noregulējuma plāna izstrāde tiek apturēta līdz brīdim, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir apstiprinājusi pasākumus būtisko noregulējamības šķēršļu novēršanai vai pieņēmusi lēmumu īstenot vienu vai vairākus šā panta ceturtajā daļā minētos pasākumus.

(3) Četru mēnešu laikā no dienas, kad iestāde ir saņēmusi Finanšu un kapitāla tirgus komisijas paziņojumu par konstatētajiem šķēršļiem iestādes noregulējumam, tā informē Finanšu un kapitāla tirgus komisiju par iespējamiem pasākumiem paziņojumā minēto būtisko šķēršļu samazināšanai vai novēršanai. Finanšu un kapitāla tirgus komisija novērtē, vai ar minētajiem pasākumiem iespējams efektīvi samazināt vai novērst konstatētos šķēršļus iestādes noregulējumam.

(4) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata, ka ar iespējamiem pasākumiem, par kuriem iestāde ir to informējusi, attiecīgos šķēršļus nav iespējams efektīvi samazināt vai novērst, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga veikt vienu vai vairākus šādus pasākumus:

- 1) pieprasīt, lai iestāde pārskata grupas iekšējos finansēšanas mehānismus vai izskata to neesamību, vai sagatavo pakalpojumu līgumus, lai nodrošinātu kritiski svarīgo funkciju izpildi;
- 2) pieprasīt, lai iestāde ierobežo tās riska darījumu maksimālo apmēru;
- 3) pieprasīt specifisku vai regulāru papildu informāciju noregulējuma mērķiem;
- 4) pieprasīt, lai iestāde atsavina konkrētus aktīvus;
- 5) pieprasīt, lai iestāde ierobežo vai izbeidz konkrētas sāktās un plānotās darbības;
- 6) pieprasīt, lai iestāde ierobežo vai novērš jaunu vai esošu darbības jomu attīstību vai jaunu vai esošu produktu pārdošanu;
- 7) pieprasīt, lai tiek veiktas izmaiņas iestādes vai grupas sabiedrības, kurās iestādei vai grupas sabiedrībai ir līdzdalība, juridiskajā formā vai organizatoriskajā struktūrā, tādējādi nodrošinot, ka kritiski svarīgās funkcijas var juridiski un organizatoriski nodalīt no citām funkcijām, piemērojot noregulējuma instrumentus;
- 8) pieprasīt, lai iestāde vai mātes sabiedrība izveido dalībvalsts mātes finanšu pārvaldītājsabiedrību vai Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrību;
- 9) pieprasīt, lai iestāde vai finanšu sabiedrība piesaista jaunas atbilstīgās saistības provizoriskā vērtējuma sagatavošanai;
- 10) pieprasīt, lai iestāde vai finanšu sabiedrība veic citus pasākumus nolūkā panākt tās atbilstību minimālai pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasībai, kā arī to, ka attiecībā uz atbilstīgām saistībām, pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentiem vai otrā līmeņa kapitāla instrumentiem, ko tā emitējusi vai piesaistījusi, varētu īstenot

ikvienu noregulējuma iestādes lēmumu norakstīt vai konvertēt minētās saistības vai instrumentus saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kas attiecas uz minētajām saistībām vai instrumentiem;

- 11) ja iestāde ir jauktas darbības pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrība, — pieprasīt, lai attiecīgā jauktas darbības pārvaldītājsabiedrība izveido atsevišķu finanšu pārvaldītājsabiedrību, kas kontrolētu iestādi, ja tas ir nepieciešams, sekmētu iestādes noregulējumu un novērstu to, ka noregulējuma instrumentu un tiesību piemērošana negatīvi ietekmē grupas daļu, kura nav tieši saistīta ar finanšu pakalpojumu sniegšanu.

(5) Pirms šā panta ceturtajā daļā noteikto pasākumu īstenošanas Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja nepieciešams, kopā ar Latvijas Banku pienācīgi apsver šo pasākumu iespējamo ietekmi uz konkrēto iestādi, finanšu pakalpojumu iekšējo tirgu, finanšu stabilitāti citās dalībvalstīs — katrā atsevišķi un kopumā.

(6) Iestādei viena mēneša laikā pēc šā panta ceturtajā daļā noteikto pasākumu īstenošanas ir pienākums iesniegt Finanšu un kapitāla tirgus komisijai attiecīgā pasākuma izpildes plānu.

21. pants. (1) Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības grupas noregulējuma novērtējumu noregulējuma kolēģijā veic Finanšu un kapitāla tirgus komisija kopā ar meitas sabiedrību noregulējuma iestādēm pēc apspriešanās ar uzraugu kolēģiju un noregulējuma iestādēm to dalībvalstu teritorijās, kurās atrodas nozīmīgas filiāles, lai pieņemtu saskaņotu lēmumu par šā likuma 20. panta ceturtajā daļā noteikto pasākumu piemērošanu attiecībā uz visām iestādēm, kas ietilpst grupā.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, sadarbojoties ar Eiropas Banku iestādi, sagatavo un iesniedz ziņojumu Latvijas Republikā reģistrētai Eiropas Savienības mātes sabiedrībai, meitas sabiedrību noregulējuma iestādēm, kuras nodod to savā kontrolē esošajām meitas sabiedrībām, un noregulējuma iestādēm to dalībvalstu teritorijās, kurās atrodas nozīmīgas filiāles. Ziņojumā iekļauj informāciju par būtiskākajiem šķēršļiem noregulējuma instrumentu efektīvai piemērošanai un noregulējuma tiesību izmantošanai attiecībā uz grupu, kā arī informāciju par ietekmi uz iestādes darbības modeli un iesaka samērīgus un mērķtiecīgus pasākumus, kurus Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata par nepieciešamiem vai piemērotiem minēto šķēršļu novēršanai.

(3) Četru mēnešu laikā no ziņojuma saņemšanas dienas Latvijas Republikā reģistrēta Eiropas Savienības mātes sabiedrība var iesniegt savus apsvērumus Finanšu un kapitāla tirgus komisijai un informēt to par iespējamiem pasākumiem ziņojumā norādīto šķēršļu novēršanai.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Banku iestādi, meitas sabiedrību noregulējuma iestādes un noregulējuma iestādes to dalībvalstu teritorijās, kurās atrodas nozīmīgas filiāles, par visiem Latvijas Republikā reģistrētas dalībvalsts mātes sabiedrības ierosinātajiem pasākumiem. Finanšu un kapitāla tirgus komisija un meitas sabiedrību noregulējuma iestādes pēc apspriešanās ar uzraudzības institūcijām un noregulējuma iestādēm to dalībvalstu teritorijās, kurās atrodas nozīmīgas filiāles, noregulējuma kolēģijā pieņem saskaņotu lēmumu par būtisko šķēršļu konstatēšanu un izvērtējumu par Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības ierosināto pasākumu un noregulējuma iestāžu pieprasītajiem pasākumiem šķēršļu samazināšanai vai novēršanai, ņemot vērā šo pasākumu potenciālo ietekmi visās dalībvalstīs, kurās grupa darbojas.

(5) Saskaņoto lēmumu pieņem četru mēnešu laikā no šā panta ceturtajā daļā minētā ziņojuma iesniegšanas dienas. Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņemto lēmumu paziņo Latvijas Republikā reģistrētai Eiropas Savienības mātes sabiedrībai.

(6) Ja iesaistītās noregulējuma iestādes noteiktā termiņā nav pieņēmušas saskaņotu lēmumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ņemot vērā citu noregulējuma iestāžu viedokļus, pati pieņem lēmumu par šā likuma 20. panta ceturtajā daļā noteikto pasākumu veikšanu grupas līmenī. Pieņemto lēmumu Finanšu un kapitāla tirgus komisija paziņo Latvijas Republikā reģistrētai Eiropas Savienības mātes sabiedrībai.

(7) Ja kāda no iesaistītajām noregulējuma iestādēm saskaņota lēmuma pieņemšanas termiņā ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņota lēmuma pieņemšanā atbilstoši Regulas Nr. 1093/2010 19. pantam, Finanšu un kapitāla tirgus komisija atliek lēmuma pieņemšanu un īsteno pasākumus saskaņā ar Eiropas Banku iestādes lēmumu. Ja Eiropas Banku iestāde nepieņem lēmumu viena mēneša laikā, piemēro Finanšu un kapitāla tirgus komisijas lēmumu.

(8) Ja saskaņotais lēmums nav pieņemts, meitas sabiedrību noregulējuma iestādes var noteikt atbilstošus pasākumus noregulējuma šķēršļu novēršanai attiecībā uz to jurisdikcijas meitas sabiedrībām, ja vien Finanšu un kapitāla tirgus komisija vai cita iesaistītā noregulējuma iestāde nav vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu.

(9) Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņota lēmuma pieņemšanas termiņā ir tiesīga vērsties Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu atbilstoši šā panta astotajā daļā noteiktajam saskaņota lēmuma pieņemšanā par šā likuma 20. panta ceturtajā daļā minētajiem pasākumiem saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu un Regulas Nr. 1093/2010 31. panta "c" punktu.

22. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības Latvijas Republikā reģistrētas meitas sabiedrības noregulējuma iestāde piedalās saskaņota lēmuma pieņemšanā par šā likuma 20. panta ceturtajā daļā noteikto pasākumu piemērošanu attiecībā uz visām iestādēm, kas ietilpst grupā.

(2) Ja četrus mēnešu laikā no dienas, kad dalībvalsts mātes sabiedrības noregulējuma iestāde Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir nosūtījusi ziņojumu par būtiskiem šķēršļiem noregulējuma instrumentu efektīvai piemērošanai un noregulējuma tiesību izmantošanai attiecībā uz grupu, nav pieņemts saskaņots lēmums saskaņā ar šā panta pirmo daļu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības noregulējuma iestādes un Eiropas Banku iestādes saskaņotu lēmumu attiecībā uz grupu, ja kāda no iesaistītajām uzraudzības institūcijām ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu un Eiropas Banku iestāde ir pieņēmusi lēmumu viena mēneša laikā.

(3) Ja iesaistītās noregulējuma iestādes noteiktā termiņā nav pieņēmušas saskaņotu lēmumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga noteikt atbilstošus pasākumus noregulējuma šķēršļu novēršanai attiecībā uz Latvijas Republikā reģistrētām meitas sabiedrībām. Minētajā lēmumā Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā pārējo noregulējuma iestāžu viedokļus. Finanšu un kapitāla tirgus komisija paziņo savu lēmumu Latvijas Republikā reģistrētajai meitas sabiedrībai un citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrībai.

(4) Ja saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā kāda no iesaistītajām noregulējuma iestādēm ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu un Eiropas Banku iestāde ir pieņēmusi lēmumu viena mēneša laikā no dienas, kad attiecīgā noregulējuma iestāde ir vērsusies pēc palīdzības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno pasākumus saskaņā ar Eiropas Banku iestādes lēmumu.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā ir tiesīga vērsties Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu atbilstoši šā panta otrajā daļā noteiktajam saskaņota lēmuma pieņemšanā par šā likuma 20. panta ceturtajās daļās 7., 8. un 11. punktā minētajiem pasākumiem saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu un Regulas Nr. 1093/2010 31. panta "c" punktu.

23. pants. (1) Šajā nodaļā minētie saskaņotie lēmumi tiek uzskatīti par galīgiem un ir saistoši Finanšu un kapitāla tirgus komisijai.

(2) Eiropas Savienības mātes sabiedrības grupas noregulējuma plāna izstrāde tiek apturēta līdz brīdim, kad iesaistītās noregulējuma iestādes ir apstiprinājušas Eiropas Savienības mātes sabiedrības ierosinātos pasākumus vai pašas noteikušas pasākumus būtisko noregulējuma šķēršļu novēršanai.

V nodaļa

Grupās iekšējais finansiālais atbalsts

24. pants. (1) Dalībvalsts mātes sabiedrība vai Eiropas Savienības mātes sabiedrība vai šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā minētā finanšu sabiedrība un to meitas sabiedrības citās dalībvalstīs vai ārvalstīs, kuras ir finanšu iestādes un uz kurām attiecas mātes sabiedrības konsolidētā uzraudzība, var slēgt nolīgumu par finansiālā atbalsta sniegšanu jebkurai citai nolīguma pusei, kas atbilst agrinās intervences nosacījumiem, ar noteikumu, ka ir ievēroti šīs nodaļas nosacījumi.

(2) Nolīgums par grupas iekšējo finansiālo atbalstu neietekmē grupas iekšējos finanšu mehānismus, tostarp finansēšanas mehānismus un centralizēto finansēšanas mehānismu darbību, ar noteikumu, ka neviena no šādu mehānismu dalībnieku darbībām neatbilst agrinās intervences nosacījumiem.

(3) Nolīguma neesamība neietekmē:

- 1) grupas finansiālā atbalsta sniegšanu jebkurai grupas sabiedrībai, kas nonākusi finansiālās grūtībās, ja iestāde nolemj to sniegt, vērtējot katru atsevišķo gadījumu saskaņā ar grupas politiku, un ja tas nerada risku visai grupai kopumā;
- 2) grupas darbību dalībvalstī.

(4) Nolīgums par grupas iekšējo finansiālo atbalstu neietekmē Kredītiestāžu likumā noteiktās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas tiesības finanšu stabilitātes apsvērumu dēļ uzlikt ierobežojumus grupas iekšējiem darījumiem vai uzlikt par pienākumu nošķirt grupas daļas vai darbības, kas tiek veiktas grupas iekšienē.

(5) Nolīgums par grupas iekšējo finansiālo atbalstu var:

- 1) attiekties uz vienu vai vairākām grupas meitas sabiedrībām un paredzēt mātes sabiedrības finansiālo atbalstu meitas sabiedrībām, meitas sabiedrību finansiālo atbalstu mātes sabiedrībai, finansiālo atbalstu starp grupas meitas sabiedrībām, kas ir nolīguma puses;
- 2) paredzēt finansiālo atbalstu, sniedzot aizdevumu, garantijas, aktīvus to izmantošanai par nodrošinājumu vai jebkādu minēto finansiālā atbalsta veidu kopumu vienā vai vairākos darījumos, tostarp darījumos starp atbalsta saņēmēju un trešo pusi.

(6) Ja saskaņā ar nolīguma par grupas iekšējo finansiālo atbalstu nosacījumiem grupas sabiedrība piekrīt sniegt finansiālo atbalstu citai grupas sabiedrībai, nolīgumā var paredzēt, ka atbalstu saņemošā grupas sabiedrība savukārt piekrīt sniegt finansiālo atbalstu grupas sabiedrībai, kura sniedz atbalstu.

(7) Nolīgumā par grupas iekšējo finansiālo atbalstu nosaka atlīdzības aprēķina principus attiecībā uz visiem darījumiem, kas veikti saskaņā ar šo nolīgumu. Minētie principi ietver prasību noteikt atlīdzību finansiālā atbalsta sniegšanas laikā. Nolīgums, atlīdzības aprēķina principi attiecībā uz finansiālā atbalsta sniegšanu un pārējie nolīguma nosacījumi atbilst šādiem principiem:

- 1) ikviena puse nolīgumu slēdz brīvprātīgi;
- 2) noslēdzot nolīgumu un nosakot atlīdzību par finansiālā atbalsta sniegšanu, katra puse rīkojas tādā veidā, kas vislabāk atbilst tās interesēm, ņemot vērā jebkādu tiešu vai netiešu labumu, ko puse var gūt finansiālā atbalsta sniegšanas rezultātā;

- 3) pirms tiek noteikta atlīdzība par finansiālā atbalsta sniegšanu un pirms tiek pieņemts lēmums par finansiālā atbalsta sniegšanu, katra finansiālo atbalstu sniedzošā puse pilnībā saņem attiecīgo informāciju no finansiālo atbalstu saņemošās puses;
- 4) nosakot atlīdzību par finansiālā atbalsta sniegšanu, ir tiesības ņemt vērā tirgū nepieejamu informāciju, kas ir finansiālo atbalstu sniedzošās puses rīcībā tādēļ, ka tā ir vienā un tajā pašā grupā ar finansiālo atbalstu saņemošo pusi;
- 5) nosakot atlīdzības par finansiālā atbalsta sniegšanu aprēķina principus, var ņemt vērā jebkādu paredzamu pagaidu ietekmi uz tirgus cenām, kuru izraisa notikumi ārpus grupas.

(8) Nolīgumu par grupas iekšējo finansiālo atbalstu var noslēgt tikai tad, ja laikā, kad ir sagatavots ierosinātais nolīgums, saskaņā ar pušu uzraudzības iestāžu atzinumu neviena no pusēm neatbilst agrīnās intervences nosacījumiem.

(9) Tiesības, tai skaitā prasījuma tiesības, vai darbību, kas izriet no nolīguma par grupas iekšējo finansiālo atbalstu, var īstenot tikai nolīguma puses.

25. pants. (1) Latvijas Republikā reģistrēta Eiropas Savienības mātes sabiedrība iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai pieteikumu atļaujas saņemšanai nolīgumam par grupas iekšējo finansiālo atbalstu. Pieteikumā izklāsta ierosinātā nolīguma saturu un norāda grupas sabiedrības, kuras ir pieteikušās kļūt par nolīguma pusēm.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nekavējoties pārsūta pieteikumu katras meitas sabiedrības, kura ir pieteikusies kļūt par nolīguma pusi, uzraudzības institūcijai, lai panāktu saskaņotu lēmumu.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņem lēmumu par atļaujas piešķiršanu, ja ierosinātā nolīguma noteikumi atbilst grupas iekšējā finansiālā atbalsta nosacījumiem.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija un iesaistītās meitas sabiedrību uzraudzības institūcijas, ņemot vērā nolīguma izpildes iespējamo ietekmi, kā arī fiskālās sekas visās dalībvalstīs, kurās grupa darbojas, četru mēnešu laikā no dienas, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir saņēmusi pieteikumu, pieņem saskaņotu lēmumu par to, vai ierosinātā nolīguma nosacījumi atbilst grupas iekšējā finansiālā atbalsta nosacījumiem. Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosūta pieņemto lēmumu pieteikuma iesniedzējam.

(5) Ja uzraudzības institūcijas noteiktā termiņā saskaņots lēmums netiek pieņemts, lēmumu par atļauju ierosinātajam nolīgumam par grupas iekšējo finansiālo atbalstu pieņem Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ņemot vērā pārējo uzraudzības institūciju viedokļus, kas pausti saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā. Finanšu un kapitāla tirgus komisija paziņo lēmumu pieteikuma iesniedzējam un citām iesaistītajām uzraudzības institūcijām.

(6) Ja kāda no iesaistītajām uzraudzības institūcijām saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņota lēmuma pieņemšanā saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija atliek lēmuma pieņemšanu un īsteno pasākumus saskaņā ar Eiropas Banku iestādes lēmumu. Ja Eiropas Banku iestāde nepieņem lēmumu viena mēneša laikā, lēmumu pieņem Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

(7) Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā var vērsties Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 31. panta "c" punktu, lai saņemtu palīdzību saskaņota lēmuma pieņemšanā.

26. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības meitas sabiedrības uzraudzības institūcija piedalās saskaņota lēmuma par atļauju dalībvalsts mātes iestādes ierosinātajam nolīgumam par grupas iekšējo finansiālo atbalstu pieņemšanā.

(2) Ja četru mēnešu laikā no dienas, kad citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības uzraudzības institūcija ir saņēmusi pieteikumu atļaujas saņemšanai nolīgumam par grupas iekšējo finansiālo atbalstu, saskaņots lēmums nav pieņemts, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir saistošs dalībvalsts mātes iestādes uzraudzības institūcijas un Eiropas Banku iestādes lēmums, ja kāda no iesaistītajām uzraudzības institūcijām ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu un Eiropas Banku iestāde ir pieņēmusi lēmumu viena mēneša laikā.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņota lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņā var vērsties Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu vai 31. panta "c" punktu, lai saņemtu palīdzību saskaņota lēmuma par atļaujas sniegšanu nolīgumam par grupas iekšējo finansiālo atbalstu pieņemšanā.

27. pants. (1) Nolīgumu par grupas iekšējo finansiālo atbalstu, kuru ir atļāvušas uzraudzības institūcijas, iesniedz apstiprināšanai katras tās grupas sabiedrības akcionāru sapulcei, kura ir pieteikusies kļūt par nolīguma pusi. Šajā gadījumā nolīgums ir spēkā tikai attiecībā uz tām pusēm, kuru akcionāru sapulce nolīgumu ir apstiprinājusi.

(2) Grupas sabiedrības akcionāri ir tiesīgi pilnvarot grupas sabiedrības padomi vai valdi pieņemt lēmumu par to, ka grupas sabiedrība sniegs vai saņems finansiālo atbalstu saskaņā ar nolīguma un šā likuma nosacījumiem.

(3) Katras sabiedrības, kas ir nolīguma puse, padome katru gadu ziņo akcionāriem par nolīguma izpildi un saistībā ar nolīgumu pieņemto lēmumu īstenošanu.

28. pants. Finansiālo atbalstu saskaņā ar nolīgumu par grupas iekšējo finansiālo atbalstu grupas sabiedrība ir tiesīga sniegt tikai tad, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- 1) sniegtais atbalsts būtiski novērsīs finansiālās grūtības grupas sabiedrībai, kas saņems šo atbalstu;
- 2) finansiālā atbalsta sniegšanas mērķis ir saglabāt vai atjaunot visas grupas vai jebkuras grupas sabiedrības finanšu stabilitāti, un atbalsta sniegšana ir atbalstu sniedošās grupas sabiedrības interesēs;
- 3) finansiālais atbalsts piešķirts par atlīdzību;
- 4) pamatojoties uz finansiālo atbalstu sniedošās grupas sabiedrības valdei vai padomei pieejamo informāciju brīdī, kad tiek pieņemts lēmums par finansiālā atbalsta sniegšanu, grupas sabiedrība, kas saņem atbalstu, samaksās atlīdzību par atbalstu un, ja atbalsts tiek sniegts aizdevuma veidā, atmaksās aizdevumu. Ja atbalsts tiek sniegts garantijas vai jebkāda nodrošinājuma veidā, šo pašu nosacījumu piemēro saistībām, kuras uzņemas saņēmējs, ja garantija vai nodrošinājums tiek izmantots;
- 5) finansiālā atbalsta sniegšana neapdraud šo atbalstu sniedošās grupas sabiedrību, tās likviditāti vai maksātspēju;
- 6) finansiālā atbalsta sniegšana neapdraud finanšu stabilitāti Latvijas Republikā vai citā dalībvalstī;
- 7) grupas sabiedrība, kas sniedz atbalstu, atbalsta sniegšanas brīdī izpilda tai noteiktās darbību regulējošās prasības, un finansiālā atbalsta sniegšana nav par iemeslu tam, lai attiecīgā grupas sabiedrība pārkāptu šīs prasības, ja vien to nav atļāvusi uzraudzības institūcija, kas ir atbildīga par atbalstu sniedošās sabiedrības individuālu uzraudzību;
- 8) finansiālā atbalsta sniegšana neapdraud atbalstu sniedošās grupas sabiedrības noregulējamību.

29. pants. Lēmumu par grupas iekšējā finansiālā atbalsta sniegšanu vai pieņemšanu saskaņā ar nolīgumu pieņem tā grupas sabiedrība, kas sniegs finansiālo atbalstu. Šo lēmumu pamato un tajā norāda ierosinātā finansiālā atbalsta mērķi un to, ka tas atbilst finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumiem.

30. pants. (1) Grupas sabiedrība, kura ir paredzējusi sniegt finansiālo atbalstu, pirms atbalsta sniegšanas saskaņā ar nolīgumu par grupas iekšējo finansiālo atbalstu paziņo par to:

- 1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai;
- 2) konsolidētās uzraudzības institūcijai;
- 3) sabiedrības, kura saņems finansiālo atbalstu, uzraudzības institūcijai;
- 4) Eiropas Banku iestādei.

(2) Paziņojumā ietver Latvijas Republikā reģistrētas grupas sabiedrības pieņemto lēmumu par grupas iekšējā finansiālā atbalsta sniegšanu un detalizētu informāciju par ierosināto finansiālo atbalstu, tostarp nolīgumu par grupas iekšējo finansiālo atbalstu.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija piecu darbdienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas var piekrist finansiālā atbalsta sniegšanai vai to aizliegt vai ierobežot, ja tā konstatē, ka nav izpildīti šā likuma V nodaļā minētie grupas iekšējā finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumi.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija lēmumu apstiprināt, aizliegt vai ierobežot finansiālo atbalstu nekavējoties dara zināmu:

- 1) konsolidētās uzraudzības institūcijai;
- 2) sabiedrības, kura saņems finansiālo atbalstu, uzraudzības iestādei;
- 3) Eiropas Banku iestādei.

(5) Grupas sabiedrība, kura ir paredzējusi sniegt finansiālo atbalstu, savu lēmumu par finansiālā atbalsta sniegšanu nosūta:

- 1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai;
- 2) konsolidētās uzraudzības institūcijai;
- 3) sabiedrības, kura saņems finansiālo atbalstu, uzraudzības iestādei;
- 4) Eiropas Banku iestādei.

31. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir konsolidētā uzraudzības institūcija vai ja finansiālo atbalstu saņemošā sabiedrība ir Latvijas Republikā reģistrēta grupas sabiedrība, kuras uzraudzību veic Finanšu un kapitāla tirgus komisija, citā dalībvalstī reģistrēta grupas sabiedrība, kura ir paredzējusi sniegt finansiālo atbalstu, paziņo Finanšu un kapitāla tirgus komisijai par nodomu sniegt finansiālo atbalstu, kā arī nosūta lēmumu par finansiālā atbalsta sniegšanu.

(2) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir grupas sabiedrības, kura ir paredzējusi sniegt finansiālo atbalstu, konsolidētā uzraudzības institūcija, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nekavējoties nosūta pārējiem uzraugu kolēģijas un neregulējuma kolēģijas locekļiem no grupas sabiedrības, kura ir paredzējusi sniegt finansiālo atbalstu, uzraudzības iestādes saņemto lēmumu apstiprināt, aizliegt vai ierobežot finansiālo atbalstu, kā arī nosūta grupas sabiedrības, kura ir paredzējusi sniegt finansiālo atbalstu, lēmumu par atbalsta sniegšanu.

(3) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisijai kā grupas sabiedrības, kura ir paredzējusi sniegt finansiālo atbalstu, konsolidētajai uzraudzības institūcijai, kas pārrauga atbalstu saņemošo sabiedrību, ir iebildumi pret sabiedrības, kura ir paredzējusi sniegt finansiālo atbalstu, uzraudzības institūcijas lēmumu aizliegt vai ierobežot finansiālo atbalstu, tā ir tiesīga divu dienu laikā iesniegt šo jautājumu izskatīšanai Eiropas Banku iestādei saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 31. pantu.

(4) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir grupas sabiedrības, kurai ir atteikts finansiālais atbalsts, uzraudzības institūcija un ja grupas darbības atjaunošanas plānā ir ietverta norāde

uz grupas iekšējo finansiālo atbalstu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieprasīt, lai konsolidētās uzraudzības institūcija atkārtoti novērtē grupas darbības atjaunošanas plānu vai, ja darbības atjaunošanas plāns izstrādāts individuāli, pieprasīt, lai Latvijas Republikā reģistrētā meitas sabiedrība iesniedz pārskatītu darbības atjaunošanas plānu.

32. pants. Latvijas Republikā reģistrēta grupas sabiedrība savā mājaslapā internetā publicē informāciju par to, vai tā ir vai nav iesaistījies nolīgumā par grupas iekšējo finansiālo atbalstu, sniedzot nolīguma vispārējo nosacījumu aprakstu un nolīgumā iesaistījušos grupas sabiedrību nosaukumus, kā arī reizi gadā aktualizē publicēto informāciju.

VI nodaļa

Agrinās intervences pasākumi

33. pants. (1) Ja iestāde pārkāpj vai tuvākajā laikā varētu pārkāpt Kredītiestāžu likumu vai Finanšu instrumentu tirgus likumu, vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvos noteikumus vai tieši piemērojamos Eiropas Savienības tiesību aktus un strauji pasliktinās iestādes finanšu stāvoklis, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai papildus citos normatīvajos aktos tai noteiktajām tiesībām piemērot uzraudzības pasākumus ir tiesības, nosakot termiņu pasākuma izpildei, piemērot šādus agrinās intervences pasākumus:

- 1) pieprasīt, lai iestāde īsteno vienu vai vairākus darbības atjaunošanas plānā paredzētos pasākumus vai aktualizē darbības atjaunošanas plānu, ja apstākļi, kas radīja agrinās intervences nepieciešamību, atšķiras no sākotnējā darbības atjaunošanas plānā izklāstītajiem pieņēmumiem, un noteiktā termiņā īsteno vienu vai vairākus aktualizētajā plānā paredzētos pasākumus;
- 2) pieprasīt, lai iestāde atbilstoši situācijai nosaka pasākumus jebkādu konstatēto problēmu atrisināšanai un sagatavo rīcības programmu minēto problēmu atrisināšanai un tās īstenošanas grafiku;
- 3) pieprasīt, lai iestādes valde sasauk akcionāru sapulci vai tad, ja valde neizpilda šo prasību, pašai sasaukt akcionāru sapulci, abos gadījumos nosakot darba kārtību un prasot, lai akcionāri lemtu par konkrētu lēmumu pieņemšanu;
- 4) pieprasīt, lai tiek atcelts vai iecelts no jauna viens vai vairāki valdes, padomes vai augstākās vadības locekļi, ja attiecīgās personas saskaņā ar normatīvajos aktos tām noteiktajām prasībām tiek uzskatītas par nepiemērotām savu uzdevumu veikšanai;
- 5) pieprasīt, lai iestāde sagatavo plānu sarunām ar tās kreditoriem par parāda pārstrukturēšanu saskaņā ar darbības atjaunošanas plānu;
- 6) pieprasīt, lai tiek veiktas izmaiņas iestādes darbības stratēģijā;
- 7) pieprasīt, lai tiek veiktas izmaiņas iestādes organizatoriskajā struktūrā;
- 8) iegūt visu iestādes noregulējuma plāna aktualizēšanai, iespējamā noregulējuma sagatavošanai un iestādes aktīvu un saistību vērtējumam nepieciešamo informāciju, arī veicot pārbaudes uz vietas, un pieprasīt, lai tiek iesniegta visa nepieciešamā informācija.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības pieprasīt, lai iestāde sazinās ar iespējamiem pircējiem, tādējādi sagatavojoties iestādes noregulējumam, ievērojot informācijas neizpaušanas (konfidencialitātes) noteikumus.

34. pants. (1) Pirms agrinās intervences pasākumu piemērošanas vai pilnvarnieka iecelšanas Latvijas Republikā reģistrētā Eiropas Savienības mātes sabiedrībā Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Banku iestādi, konsultējas ar citiem uzraugu kolēģijas dalībniekiem un

pieņem lēmumu par agrinās intervences pasākumu piemērošanu vai pilnvarnieka iecelšanu, par ko informē Eiropas Banku iestādi un uzraugu kolēģijas dalībniekus. Pieņemot minēto lēmumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā tā ietekmi uz grupas sabiedrībām citās dalībvalstīs.

(2) Ja Latvijas Republikā reģistrētas dalībvalsts mātes sabiedrības meitas sabiedrības uzraudzības institūcija informē Finanšu un kapitāla tirgus komisiju par nodomu piemērot agrinās intervences pasākumus vai iecelt pilnvarnieku, Finanšu un kapitāla tirgus komisija triju darbdienu laikā sniedz novērtējumu plānoto pasākumu ietekmei uz attiecīgo sabiedrību, grupu vai grupas sabiedrībām citās dalībvalstīs.

(3) Ja vairāk nekā vienai Latvijas Republikā reģistrētas dalībvalsts mātes sabiedrības vadītās grupas sabiedrības uzraudzības institūcijai ir nodoms piemērot agrinās intervences pasākumus vai iecelt pilnvarnieku, Finanšu un kapitāla tirgus komisija un pārējās iesaistītās uzraudzības institūcijas apsver viena pilnvarnieka iecelšanu visām iesaistītajām sabiedrībām vai agrinās intervences pasākumu piemērošanu vairākām iestādēm. Piecu dienu laikā pēc tam, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir informējusi par to Eiropas Banku iestādi un uzraugu kolēģijas dalībniekus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija un iesaistītās uzraudzības institūcijas pieņem saskaņotu lēmumu, par ko paziņo Latvijas Republikā reģistrētajai dalībvalsts mātes sabiedrībai.

(4) Ja saskaņots lēmums nav pieņemts noteiktā termiņā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var pieņemt lēmumu par agrinās intervences pasākumu piemērošanu vai pilnvarnieka iecelšanu tās uzraudzībā esošajām iestādēm.

35. pants. Uz Finanšu un kapitāla tirgus komisijas tiesībām iecelt pilnvarnieku iestādē un viņa darbības kārtību ir attiecināmi Kredītiestāžu likuma un Finanšu instrumentu tirgus likuma noteikumi.

36. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības meitas sabiedrības uzraudzības institūcija uzraugu kolēģijai sniedz savu viedokli par citu grupas sabiedrību uzraudzības institūciju plānoto uzraudzības pasākumu vai pilnvarnieka iecelšanu to uzraudzībā esošajās sabiedrībās.

(2) Pirms agrinās intervences pasākumu piemērošanas vai pilnvarnieka iecelšanas citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības Latvijas Republikā reģistrētajai meitas sabiedrībai Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē par to Eiropas Banku iestādi un konsultējas ar citiem uzraugu kolēģijas dalībniekiem.

(3) Pēc šā panta otrās daļas noteikumu izpildes Finanšu un kapitāla tirgus komisija triju dienu laikā saņem konsolidētās uzraudzības institūcijas novērtējumu par plānoto Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pasākumu ietekmi uz attiecīgo sabiedrību, grupu vai grupas sabiedrībām citās dalībvalstīs un, ņemot to vērā, pieņem lēmumu par agrinās intervences pasākumu piemērošanu vai pilnvarnieka iecelšanu, paziņojot to uzraugu kolēģijas dalībniekiem.

(4) Ja nodoms piemērot agrinās intervences pasākumus vai iecelt pilnvarnieku Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir attiecībā uz tās uzraudzībā esošu citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības grupas sabiedrību un vēl kādai šīs grupas uzraudzības institūcijai attiecībā uz tās uzraudzībā esošu grupas sabiedrību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija piedalās saskaņota lēmuma pieņemšanā par viena pilnvarnieka iecelšanu visām iesaistītajām sabiedrībām vai agrinās intervences pasākumu piemērošanu vairākām iestādēm.

(5) Ja piecu darbdienu laikā pēc tam, kad citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības uzraudzības institūcija ir informējusi uzraugu kolēģijas dalībniekus, saskaņots lēmums nav pieņemts, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu par agrinās intervences pasākumu piemērošanu vai pilnvarnieka iecelšanu tās uzraudzībā esošajām iestādēm.

37. pants. (1) Pieņemot šā likuma 34. pantā minēto lēmumu un piemērojot 35. pantu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā citu iesaistīto uzraudzības institūciju viedokļus, kā arī iespējamo ietekmi uz finanšu stabilitāti citās dalībvalstīs. Ja kāda no iesaistītajām uzraudzības institūcijām līdz šā likuma 34. un 35. pantā minēto Finanšu un kapitāla tirgus komisijas lēmumu pieņemšanai ir vērsusies Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija atliek lēmuma pieņemšanu un īsteno pasākumus saskaņā ar Eiropas Banku iestādes lēmumu. Ja Eiropas Banku iestāde nepieņem lēmumu triju dienu laikā, lēmumu pieņem Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņota lēmuma pieņemšanas termiņā ir tiesīga vērsties pie Eiropas Banku iestādes ar lūgumu sniegt atbalstu saskaņota lēmuma pieņemšanā par darbības atjaunošanas plānā paredzētajiem pasākumiem, kapitāla un likviditātes palielināšanai nepieciešamajām darbībām, iestādes pašu līdzekļiem, piekļuvi ārkārtas gadījumiem paredzēto līdzekļu avotiem, parāda pārstrukturēšanas plānā paredzētajām darbībām, izmaiņām iestādes darbības stratēģijā, kā arī saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 31. panta "c" punktu.

VII nodaļa

Noregulējuma darbības un noregulējuma instrumenti

38. pants. (1) Piemērojot noregulējuma instrumentus attiecībā uz noregulējamo iestādi, Finanšu un kapitāla tirgus komisija izvēlas tos instrumentus, kuru izmantošana vislabāk sasniedz šādus noregulējuma mērķus:

- 1) garantēt kritiski svarīgo funkciju nepārtrauktību;
- 2) izvairīties no būtiskas negatīvas ietekmes uz finanšu tirgus stabilitāti un uzturēt tirgus disciplīnu;
- 3) aizsargāt valsts līdzekļus, samazinot paļaušanos uz valsts atbalstu;
- 4) aizsargāt noguldītāju intereses;
- 5) aizsargāt klientu finanšu līdzekļus un klientu aktīvus.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija iespēju robežās rīkojas, lai samazinātu noregulējuma izmaksas un nesamazinātu aktīvu vērtību, ja vien tas nav nepieciešams noregulējuma mērķu sasniegšanai.

(3) Visi noregulējuma mērķi ir vienlīdz nozīmīgi. Izvēloties un piemērojot īstenojamās noregulējuma darbības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija vērtē personas īpašumtiesību ierobežojumu samērīgumu.

39. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija veic noregulējuma darbību tikai tad, ja ir izpildīti visi noregulējuma nosacījumi:

- 1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija konstatē, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās;
- 2) nepastāv pamatota iespēja, ka pasākumi, ko attiecībā uz iestādi var veikt akcionāri vai trešās personas, uzraudzības pasākumi, ko var veikt Finanšu un kapitāla tirgus komisija, un attiecīgo kapitāla instrumentu norakstīšana vai konvertēšana saprātīgā termiņā novērsīs iestādes finanšu grūtības;
- 3) noregulējuma darbība ir nepieciešama sabiedrības interesēs, lai sasniegtu vienu vai vairākus noregulējuma mērķus, tā ir samērīga ar šiem mērķiem, un, ja iestādei piemērotu maksātspējas procedūru, šie noregulējuma mērķi netiktu sasniegti tādā pašā apjomā.

(2) Iepriekšēja agrīnās intervences pasākuma piemērošana nav uzskatāma par pamatu noregulējuma darbības veikšanai.

(3) Iestāde vai finanšu sabiedrība ir vai, iespējams, būs uzskatāma par nonākušu finanšu grūtībās, ja tā atbilst vienam vai vairākiem šādiem nosacījumiem:

- 1) iestāde vai finanšu sabiedrība pārkāpj vai paredzams, ka iestāde vai finanšu sabiedrība tuvākajā laikā varētu pārkāpt tās darbību regulējošo normatīvo aktu prasības, un būtu pamats pieņemt lēmumu par licences (atļaujas) anulēšanu iestādes vai finanšu sabiedrības darbībai, tai skaitā, ja iestādei vai finanšu sabiedrībai ir vai var būt zaudējumi, kuru kompensācija būtiski samazinās iestādes vai finanšu sabiedrības pašu kapitālu;
- 2) iestādes vai finanšu sabiedrības aktīvi ir mazāki par tās saistībām vai pastāv objektīvi fakti, uz kuru pamata var konstatēt, ka iestādes vai finanšu sabiedrības aktīvi tuvākajā laikā var būt mazāki par tās saistībām;
- 3) iestāde vai finanšu sabiedrība nespēj segt savas saistības noteiktā termiņā vai pastāv objektīvi fakti, uz kuru pamata var konstatēt, ka iestāde vai finanšu sabiedrība tuvākajā laikā nespēs segt savas saistības noteiktā termiņā;
- 4) iestādei vai finanšu sabiedrībai ir nepieciešams valsts atbalsts, izņemot gadījumu, kad tas tiek sniegts kā:
 - a) valsts garantija likviditātes mehānismiem, ko nodrošina Latvijas Banka saskaņā ar saviem nosacījumiem,
 - b) valsts garantija no jauna izveidotajām atbilstīgajām saistībām,
 - c) pašu kapitāla palielināšana un kapitāla instrumentu pirkšana par cenām, kas iestādei vai finanšu sabiedrībai nepiešķir priekšrocības, ar nosacījumu, ka valsts atbalsta piešķiršanas brīdī iestāde vai finanšu sabiedrība nav vai, iespējams, nebūs uzskatāma par nonākušu finanšu grūtībās un nav iestājušies šā panta trešās daļas 1., 2. un 3. punktā un šā likuma 77. panta trešajā daļā minētie nosacījumi.

(4) Šā panta trešās daļas 4. punktā minēto valsts atbalstu piešķir tikai iestādēm, kuras nav nonākušas finanšu grūtībās, un tikai pēc tam, kad saņemts Eiropas Komisijas lēmums par valsts atbalsta saderīgumu ar Eiropas Savienības iekšējo tirgu.

(5) Konstatējusi, ka iestāde vai finanšu sabiedrība atbilst šā panta nosacījumiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņem lēmumu par turpmāko rīcību, arī par piemērojamām noregulējuma darbībām vai maksātnespējas procesa sākšanu.

40. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var veikt noregulējuma darbību attiecībā uz finanšu iestādi, kas minēta šā likuma 2. panta otrās daļas 2. punktā, ja attiecībā gan uz šo finanšu iestādi, gan uz mātes sabiedrību, uz kuru attiecas konsolidētā uzraudzība, ir izpildīti šā likuma 39. panta pirmās daļas nosacījumi.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var veikt noregulējuma darbību attiecībā uz finanšu sabiedrību, kas minēta šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā, ja noregulējuma darbības veikšanas nosacījumi ir izpildīti gan attiecībā uz šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā minēto finanšu sabiedrību, gan attiecībā uz vienu vai vairākām meitas sabiedrībām, kas ir iestādes, vai tad, ja meitas sabiedrība veic darbību ārvalstī un ārvalsts uzraudzības institūcija ir konstatējusi, ka tai ir piemērojams noregulējums saskaņā ar ārvalsts normatīvajiem aktiem.

(3) Ja finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir līdzdalība jauktas darbības pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrībā, grupas noregulējumu veic attiecībā uz finanšu pārvaldītājsabiedrību, nevis attiecībā uz jauktas darbības pārvaldītājsabiedrību.

(4) Ja šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā minētā finanšu sabiedrība neatbilst noregulējuma darbības veikšanas nosacījumiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga veikt noregulējuma darbību attiecībā uz minēto sabiedrību, ja viena vai vairākas meitas sabiedrības, kas ir iestādes, atbilst noregulējuma darbības veikšanas nosacījumiem un to aktīvi un saistības ir tādas,

ka šo meitas sabiedrību iespējamā maksātnespēja apdraud iestādi vai grupu kopumā. Izvērtējot, vai attiecībā uz vienu vai vairākām meitas sabiedrībām, kas ir iestādes, ir izpildīti noregulējuma darbības veikšanas nosacījumi, iestādes noregulējuma iestāde un Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā finanšu sabiedrības noregulējuma iestāde var vienoties par to, ka nepiemēros grupas iekšienē īstenotu kapitāla vai zaudējumu nodošanu, kā arī neīstenos norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības.

41. pants. (1) Piemērojot noregulējuma instrumentus un īstenojot noregulējuma tiesības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ievēro šādus principus:

- 1) zaudējumus pirmie sedz noregulējamās iestādes akcionāri un personas, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti;
- 2) pēc akcionāriem un personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, zaudējumus sedz noregulējamās iestādes kreditori;
- 3) tiek iecelta jauna noregulējamās iestādes valde, padome un augstākā vadība, izņemot gadījumus, kad to pilnīga vai daļēja saglabāšana ir nepieciešama noregulējuma mērķu sasniegšanai;
- 4) noregulējamās iestādes valde, padome un augstākā vadība sniedz nepieciešamo palīdzību noregulējuma mērķu sasniegšanai;
- 5) pret vienas un tās pašas kārtas kreditoriem ievēro vienlīdzīgu attieksmi;
- 6) kreditori necieš lielākus zaudējumus par tiem, kas viņiem būtu radušies, ja iestāde vai finanšu sabiedrība tiktu likvidēta;
- 7) segtie noguldījumi ir pilnībā aizsargāti;
- 8) noregulējuma darbība tiek veikta saskaņā ar šajā likumā noteikto.

(2) Ja iestāde ir grupas sabiedrība, Finanšu un kapitāla tirgus komisija piemēro noregulējuma instrumentus un īsteno noregulējuma tiesības tā, lai samazinātu ietekmi uz citām grupas sabiedrībām un uz grupu kopumā un līdz minimumam samazinātu nelabvēlīgo ietekmi uz finanšu stabilitāti dalībvalstīs, jo īpaši tajās, kurās grupa darbojas.

(3) Piemērojot noregulējuma instrumentus un īstenojot noregulējuma tiesības, noregulējuma iestāde informē darbinieku pārstāvjus un apspriežas ar tiem.

42. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, atceļot noregulējamās iestādes padomi un valdi, ir tiesīga iecelt īpašo vadītāju, kura pienākums ir veikt visus nepieciešamos pasākumus, ieskaitot kapitāla palielināšanu, iestādes akcionāru un dalībnieku sastāva izmaiņas vai iestādes nodošanu finansiāli un organizatoriski stabilu iestāžu kontrolē, lai veicinātu noregulējuma mērķu sasniegšanu un īstenotu noregulējuma darbības saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas lēmumu.

(2) Attiecībā uz īpašā vadītāja iecelšanas kārtību piemēro Kredītiestāžu likumā un Finanšu instrumentu tirgus likumā pilnvarniekiem noteiktās prasības. Attiecībā uz īpašā vadītāja darbību tiek piemērotas Kredītiestāžu likumā un Finanšu instrumentu tirgus likumā ietvertās tiesību normas, ciktāl šajā likumā nav noteikts citādi.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informāciju par īpašā vadītāja iecelšanu publicē savā mājaslapā internetā.

(4) Īpašajam vadītājam ir visas akcionāru sapulces, valdes, padomes un iestādes augstākās vadības pilnvaras, kuras viņš īsteno Finanšu un kapitāla tirgus komisijas kontrolē. Īpašajam vadītājam nav saistoši statūtos vai normatīvajos aktos paredzētie valdes, padomes vai iestādes augstākās vadības pienākumi, ciktāl tie ir pretrunā ar īpašā vadītāja pienākumu veikšanu.

(5) Īpašais vadītājs savu pilnvaru sākumā un beigās, kā arī pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pieprasījuma sagatavo ziņojumus par noregulējamās iestādes ekonomisko un finansiālo situāciju un par darbībām, kuras viņš veicis, pildot savus pienākumus.

(6) Īpašo vadītāju ieceļ uz laikposmu, kas nepārsniedz vienu gadu. Izņēmuma kārtā šo termiņu var pagarināt, ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata, ka joprojām pastāv nosacījumi īpašā vadītāja iecelšanai.

(7) Ja līdz ar Finanšu un kapitāla tirgus komisiju nodoms iecelt īpašo vadītāju grupas sastāvā esošai sabiedrībai ir arī citas dalībvalsts noregulējuma iestādei, Finanšu un kapitāla tirgus komisija un attiecīgā noregulējuma iestāde apsver nepieciešamību iecelt vienu un to pašu īpašo vadītāju visām attiecīgajām sabiedrībām.

43. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības iestādei vai finanšu sabiedrībai, kas atbilst noregulējuma piemērošanas nosacījumiem, piemērot vienu vai vairākus šādus noregulējuma instrumentus:

- 1) uzņēmuma pārdošanas instrumentu;
- 2) pagaidu iestādes instrumentu;
- 3) aktīvu nodalīšanas instrumentu;
- 4) iekšējās rekapitalizācijas instrumentu.

(2) Izvēloties piemērojamo noregulējuma instrumentu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija apsver, vai attiecīgā noregulējuma instrumenta piemērošanas gadījumā kreditoru, akcionāru un personu, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, īpašumtiesību ierobežošana ir samērīga ar sabiedrības interesēm. Noregulējuma instrumentu piemērošanas gadījumā iestādes vai finanšu sabiedrības akcionāriem, personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoriem pienākas šajā likumā noteiktā atlīdzība.

(3) Aktīvu nodalīšanas instrumentu var piemērot tikai kopā ar kādu citu noregulējuma instrumentu.

(4) Ja uzņēmuma pārdošanas instrumentu vai pagaidu iestādes instrumentu izmanto, lai nodotu daļu no noregulējamās iestādes aktīviem, tiesībām vai saistībām, sabiedrībai, kuras aktīvi, tiesības vai saistības ir nodoti, ievērojot noregulējuma mērķus, piemēro likvidāciju.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija un attiecīgais noregulējuma darbību finansēšanas fonds ir tiesīgi saņemt atlīdzinājumu par visiem saprātīgajiem izdevumiem, kas radušies saistībā ar noregulējuma instrumentu izmantošanu vienā vai vairākos šādos veidos:

- 1) kā atskaitījumu no atlīdzinājuma, ko saņēmusi noregulējamā iestāde vai tās akcionāri, kā arī personas, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti;
- 2) prioritāra kreditora statusā — no noregulējamās iestādes;
- 3) prioritāra kreditora statusā — no ieņēmumiem, kas gūti, izbeidzot pagaidu iestādes vai aktīvu pārvaldes sabiedrības darbību.

(6) Uz noregulējamās iestādes aktīvu, tiesību vai saistību nodalīšanu citai sabiedrībai, piemērojot noregulējuma instrumentu, nav attiecināmas normatīvajos aktos noteiktās kreditoru tiesības apstrīdēt maksātnespējas procesa ietvaros pieņemtos lēmumus.

(7) Ja noregulējuma ietvaros tiek sniegts valsts atbalsts, pirms tā sniegšanas ir nepieciešams saņemt Eiropas Komisijas lēmumu par valsts atbalsta saderīgumu ar Eiropas Savienības iekšējo tirgu.

44. pants. (1) Ja attiecībā uz iestādi Finanšu un kapitāla tirgus komisija plāno veikt noregulējuma darbību, bet iestāde, kreditors vai kreditoru grupa vai administrators citā maksātnespējas procesā iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai maksātnespējas pieteikumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņem lēmumu par pieteikuma noraidīšanu.

(2) Ja attiecībā uz iestādi Finanšu un kapitāla tirgus komisija neplāno veikt noregulējuma darbības, kārtību, kādā tiek izvērtēta iestādes maksātnespējas pieteikuma iesniegšanas pamatotība, nosaka Kredītiestāžu likums un Finanšu instrumentu tirgus likums.

(3) Pret šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā minēto sabiedrību maksātnespējas procesu var ierosināt tiesa pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pieteikuma. Tiesa, saņemot šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā minētās sabiedrības maksātnespējas pieteikumu, informē Finanšu un kapitāla tirgus komisiju.

(4) Pēc šā panta trešajā daļā noteiktā informēšanas pienākuma izpildes tiesa var izskatīt šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā minētās sabiedrības maksātnespējas pieteikumu, ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir paziņojusi tiesai, ka tā neplāno veikt nekādu noregulējuma darbību attiecībā uz minēto sabiedrību, vai septiņu dienu laikā nav sniegusi atbildi.

VIII nodaļa

Vērtējums

45. pants. (1) Pirms noregulējuma instrumentu piemērošanas vai attiecīgo kapitāla instrumentu norakstīšanas, vai konvertēšanas tiesību īstenošanas no tiesās un pastarpinātās pārvaldes iestādēm, no Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, kā arī no iestādes vai finanšu sabiedrības neatkarīga persona — vērtētājs (turpmāk arī — vērtētājs) — sagatavo patiesu un objektīvu iestādes vai finanšu sabiedrības aktīvu un saistību vērtējumu. Vērtējumu uzskata par galīgu, ja ir ievērotas visas šajā nodaļā noteiktās prasības.

(2) Ja vērtētājs nevar sagatavot vērtējumu atbilstoši šā panta pirmajai daļai, aktīvu un saistību provizorisku vērtējumu var veikt Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

(3) Lai sasniegtu vērtēšanas mērķi, ir nepieciešams veikt šādas darbības:

- 1) iegūt informāciju, lai konstatētu, vai ir izpildīti noregulējuma nosacījumi vai kapitāla instrumentu norakstīšanas vai konvertēšanas nosacījumi;
- 2) iegūt informāciju, lai pieņemtu lēmumu par atbilstoša noregulējuma instrumenta piemērošanu;
- 3) norakstot vai konvertējot attiecīgos kapitāla instrumentus, iegūt informāciju, lai pieņemtu lēmumu par akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu anulēšanas vai struktūras izmaiņu apmēru un par attiecīgo kapitāla instrumentu norakstīšanas vai konvertēšanas apmēru;
- 4) piemērojot iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, iegūt informāciju, lai pieņemtu lēmumu par atbilstīgo saistību norakstīšanas vai konvertēšanas apmēru;
- 5) piemērojot pagaidu iestādes instrumentu vai aktīvu nodalīšanas instrumentu, iegūt informāciju, lai pieņemtu lēmumu par nododamiem aktīviem, tiesībām, saistībām, akcijām vai citiem īpašumtiesību instrumentiem un lēmumu par to, kādu atlīdzību paredzēts izmaksāt noregulējamai iestādei, akcionāriem vai personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti;
- 6) piemērojot uzņēmuma pārdošanas instrumentu, iegūt informāciju, lai pieņemtu lēmumu par pārvedamiem aktīviem, tiesībām, saistībām, akcijām vai citiem īpašumtiesību instrumentiem;
- 7) nodrošināt, lai brīdī, kad tiek piemēroti noregulējuma instrumenti vai īstenotas tiesības norakstīt vai konvertēt attiecīgos kapitāla instrumentus, tiktu pilnībā atzīti visi iestādes vai finanšu sabiedrības aktīvu vērtības zaudējumi.

46. pants. (1) Vērtējums pamatojas uz piesardzīgiem pieņēmumiem, kā arī uz saistību neizpildes risku un zaudējumu apmēru. Vērtējumā netiek iekļauts pieņēmums, ka iestādei vai finanšu sabiedrībai varētu tikt sniegts valsts atbalsts un ārkārtas likviditātes palīdzība.

(2) Vērtējumā ņem vērā, ka gadījumā, ja tiek piemērots jebkāds noregulējuma instruments:

- 1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija un noregulējuma fonds var no noregulējamās iestādes saņemt atlīdzinājumu par visiem saprātīgajiem izdevumiem saskaņā ar šā likuma 43. panta piektajā daļā minēto;
- 2) noregulējuma fonds var iekasēt procentu maksājumus vai maksu par aizdevumiem vai garantijām, kas sniegtas noregulējamai iestādei.

(3) Vērtējumu papildina ar šādu informāciju, kas atspoguļota iestādes vai finanšu sabiedrības grāmatvedības uzskaitē un attaisnojuma dokumentos:

- 1) atjaunināto bilanci un pārskatu par iestādes vai finanšu sabiedrības finansiālo stāvokli;
- 2) aktīvu struktūras analīzi un aktīvu uzskaites vērtības aplēsi;
- 3) sarakstu par nenokārtotajām bilances un ārpusbilances saistībām, kas atspoguļotas iestādes vai finanšu sabiedrības grāmatvedības uzskaitē un attaisnojuma dokumentos, ar norādi uz attiecīgajiem kredītiem un prioritātes līmeņiem saskaņā ar piemērojamiem maksātnespēju regulējošiem normatīvajiem aktiem.

(4) Lai iegūtu nepieciešamo informāciju šā likuma 45. panta trešās daļas 5. un 6. punktā minēto lēmumu pieņemšanai, šā panta trešās daļas 2. punktā minēto informāciju var papildināt ar iestādes vai finanšu sabiedrības aktīvu un saistību struktūras analīzi un to patiesās vērtības aplēsi, kas veikta vērtējuma sagatavošanas dienā un noteikta, pamatojoties uz Eiropas Komisijas apstiprinātajiem starptautiskajiem grāmatvedības standartiem un starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

(5) Vērtējumā norāda kreditoru prasījumu sadalījumu kārtās atbilstoši to prioritātes līmenim saskaņā ar maksātnespēju regulējošiem normatīvajiem aktiem un novērtē, kādus nosacījumus varētu piemērot katrai akcionāru, personu, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, un kreditoru kārtai, ja attiecībā uz iestādi vai finanšu sabiedrību tiktu sākts maksātnespējas process. Minētais novērtējums neattiecas uz vērtējumu, kuru sagatavo saskaņā ar šā likuma 96. pantu.

47. pants. (1) Ja situācijas steidzamības dēļ vai nu nav iespējams izpildīt šā likuma 46. panta prasības, vai tiek piemērota šā likuma 45. panta otrā daļa, Finanšu un kapitāla tirgus komisija vai vērtētājs sagatavo provizorisku vērtējumu. Provizoriskajā vērtējumā iekļauj rezervi papildu zaudējumiem, to attiecīgi pamatojot.

(2) Vērtējumu, kas neatbilst visām šajā nodaļā noteiktajām prasībām, uzskata par provizorisku vērtējumu līdz brīdim, kad vērtētājs ir sagatavojis galīgo novērtējumu, kas pilnībā atbilst visām šajā nodaļā noteiktajām prasībām. Galīgo vērtējumu var veikt atsevišķi no šā likuma 96. pantā minētā vērtējuma vai vienlaikus ar to, un abus vērtējumus var veikt viens un tas pats vērtētājs, taču tie ir uzskatāmi par diviem atsevišķiem vērtējumiem.

(3) Galīgā vērtējuma sagatavošanas mērķi ir:

- 1) nodrošināt, lai iestādes un finanšu sabiedrības grāmatvedības uzskaites dokumentos tiek pilnībā atzīti visi iestādes vai finanšu sabiedrības aktīvu vērtības zaudējumi;
- 2) iegūt informāciju, lai pieņemtu lēmumu par kreditoru prasījumu atjaunošanu vai par izmaksātās atlīdzības vērtības palielināšanu saskaņā ar šā likuma prasībām.

(4) Ja galīgajā vērtējumā tiek konstatēts, ka iestādes vai finanšu sabiedrības neto aktīvu vērtības aplēse ir augstāka nekā iestādes vai finanšu sabiedrības neto aktīvu vērtības aplēse provizoriskajā vērtējumā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga:

- 1) īstenot savas tiesības palielināt saskaņā ar iekšējās rekapitalizācijas instrumentu norakstīto kreditoru prasību vai to personu, kurām pieder attiecīgie kapitāla instrumenti, prasījumu vērtību;

- 2) dot norādījumus pagaidu iestādei vai aktīvu pārvaldes sabiedrībai veikt turpmākus atlīdzības maksājumus noregulējamai iestādei par aktīviem, tiesībām un saistībām vai tām personām, kurām pieder akcijas vai citi īpašumtiesību instrumenti.

(5) Provizoriskais vērtējums var būt par pamatu tam, lai Finanšu un kapitāla tirgus komisija piemērotu noregulējuma instrumentus, pārņemtu kontroli pār noregulējamo iestādi, kas varētu kļūt maksātnespējīga, vai īstenotu tiesības norakstīt vai konvertēt attiecīgos kapitāla instrumentus.

(6) Vērtējums ir neatņemama sastāvdaļa lēmumam, ar kuru piemēro noregulējuma instrumentu, īsteno noregulējuma vai attiecīgo kapitāla instrumentu norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības.

IX nodaļa

Uzņēmuma pārdošanas noregulējuma instruments

48. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var nodot pircējam, kurš nav pagaidu iestāde, noregulējamās iestādes akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, aktīvus, tiesības vai saistības (turpmāk — uzņēmuma pārdošanas instruments) bez akcionāru vai to personu, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, piekrišanas un neievērojot citas normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz īpašumtiesību instrumentu, aktīvu, tiesību vai saistību nodošanas kārtību.

(2) Uzņēmuma pārdošanas instrumentu piemēro, pamatojoties uz civiltiesiskā kārtībā noslēgtu tiesisku darījumu, ņemot vērā vērtētāja veikto vērtējumu, kā arī saskaņā ar valsts atbalsta normatīvo regulējumu.

(3) Pircēja atlīdzību par uzņēmuma pārdošanu izmaksā:

- 1) akcionāriem un personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, ja uzņēmums ir pārdots, nododot pircējam attiecīgās noregulējamās iestādes akcionāru akcijas un to personu, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, īpašumtiesību instrumentus;
- 2) noregulējamai iestādei, ja uzņēmuma pārdošana ir veikta, nododot ieguvējam noregulējamās iestādes aktīvus vai saistības.

(4) Piemērojot uzņēmuma pārdošanas instrumentu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga ar pircēja piekrišanu nodot noregulējamās iestādes aktīvus, tiesības vai saistības, akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus sākotnējiem akcionāriem vai tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti.

(5) Ja, piemērojot uzņēmuma pārdošanas instrumentu, pircējs nav saņēmis atļauju būtiskas līdzdalības iegūšanai, šāda akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu pāreja pircējam stājas spēkā ar šādiem nosacījumiem:

- 1) novērtējuma perioda vai noteiktā pārdošanas perioda laikā tiek apturētas pircēja balsstiesības attiecībā uz šādām akcijām vai citiem īpašumtiesību instrumentiem un tās var izmantot tikai Finanšu un kapitāla tirgus komisija, kurai nav pienākuma šādas balsstiesības izmantot un kura nav atbildīga par to, ka ir izmantojusi vai atturējusies izmantot šādas balsstiesības;
- 2) novērtējuma perioda vai noteiktā pārdošanas perioda laikā šādai akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu pārejai nepiemēro sankcijas par būtiskas līdzdalības iegūšanas vai samazināšanas prasību pārkāpumiem;
- 3) ja pircējam izsniedz atļauju būtiskas līdzdalības iegūšanai, pircējs iegūst balsstiesības attiecībā uz tam piederošām noregulējamās iestādes akcijām, citiem īpašumtiesību instrumentiem, aktīviem, tiesībām vai saistībām no brīža, kad tas ir saņēmis atļauju iegūt būtisku līdzdalību noregulējamā iestādē;

- 4) ja pircējam aizliedz iegūt būtisku līdzdalību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pircējam uzlikt par pienākumu noteiktā laikposmā atsavināt tam piederošās noregulējamās iestādes akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus un, ja pircējs tos neatsavina, piemērot sankcijas par būtiskas līdzdalības iegūšanas prasību pārkāpumiem;
- 5) ja pircējs noregulējuma iestādes noteiktā pārdošanas periodā nav atsavinājis šādas akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pircējam piemērot sankcijas un citus pasākumus par Kredītiestāžu likumā un Finanšu instrumentu tirgus likumā paredzēto būtiskas līdzdalības iegūšanas vai samazināšanas prasību pārkāpumiem.

(6) Pircējs var joprojām izmantot noregulējamās iestādes tiesības sniegt finanšu pakalpojumus citā dalībvalstī un iegūt būtiskas līdzdalības un dalības tiesības noregulējamās iestādes maksājumu sistēmās, regulētos tirgus organizētājos, ieguldītāju aizsardzības sistēmās un noguldījumu garantiju sistēmās, ja pircējs atbilst dalības kritērijiem un būtiskas līdzdalības iegūšanas prasībām šādās sistēmās. Ja pircējs neatbilst dalības kritērijiem vai būtiskas līdzdalības prasībām attiecīgajā maksājumu, tīrvērtes vai norēķinu sistēmā, regulētā tirgus organizētājā, ieguldītāju aizsardzības sistēmā vai noguldījumu garantiju sistēmā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga noteikt periodu, kas nepārsniedz 24 mēnešus, kurā pircējs var izmantot noregulējamās iestādes tiesības dalībai un piekļuvei minētajās sistēmās un kuru Finanšu un kapitāla tirgus komisija pēc pircēja pieprasījuma var pagarināt. Piekļuve minētajām sistēmām netiek liegta, pamatojoties uz to, ka pircējam nav kredītreitingu aģentūras reitinga vai nav nepieciešamā reitinga līmeņa.

(7) Noregulējamās iestādes akcionāriem, personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoriem un citām trešajām personām, kuru aktīvi, tiesības vai saistības nav nodotas, nav nekādu tiesību uz nodotajiem aktīviem, tiesībām vai saistībām vai ar tiem saistītām tiesībām.

49. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, ka akciju, citu īpašumtiesību instrumentu, aktīvu, tiesību vai saistību nodošana ir iespējami pārredzama, nerada maldinošu priekšstatu, tajā nav interešu konfliktu vai netaisnīgu priekšrocību iespējamam pircējam, nepiemēro nepamatoti labvēlīgu vai diskriminējošu attieksmi pret iespējamiem pircējiem, ņem vērā faktiskos apstākļus, nepieciešamību ātri veikt noregulējumu un saglabāt finanšu stabilitāti. Piemērojot uzņēmuma pārdošanas instrumentu, mērķis ir panākt augstāku pārdošanas cenu attiecīgajām akcijām vai citiem īpašumtiesību instrumentiem, aktīviem, tiesībām vai saistībām.

(2) Tādas ar noregulējamās iestādes pārdošanas darījumu saistītās informācijas publiskošanu, kuru iestādei ir pienākums atklāt sabiedrībai, iestāde, izmantojot oficiālo glabāšanas sistēmu, var atlikt, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa regulu Nr. 596/2014 par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātības izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2003/6/EK un Komisijas direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK (Dokuments attiecas uz EEZ) 17. panta 5. punktu.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var piemērot uzņēmuma pārdošanas instrumentu, neievērojot šā panta pirmajā daļā noteikto, ja tā konstatē, ka šo prasību un principu ievērošana varētu apdraudēt viena vai vairāku noregulējuma mērķu sasniegšanu, un, jo īpaši tad, ja tā uzskata, ka noregulējamās iestādes finansiālās grūtības vai iespējamā maksātne spēja rada vai palielina būtiskus draudus finanšu stabilitātei vai nestabilitātes būtiskai izplatībai finanšu tirgū vai prasību ievērošana varētu samazināt uzņēmuma pārdošanas instrumenta efektivitāti šo draudu pārvarēšanā.

X nodaļa
Pagaidu iestādes un aktīvu nodalīšanas
instruments

50. pants. (1) Lai piemērotu pagaidu iestādes instrumentu, ņemot vērā vajadzību saglabāt pagaidu iestādes kritiski svarīgās funkcijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga nodot pagaidu iestādei vienas vai vairāku noregulējamo iestāžu akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, aktīvus, tiesības vai saistības bez noregulējamās iestādes akcionāru vai personu, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, piekrišanas, neievērojot citos normatīvajos aktos noteikto īpašumtiesību instrumentu, aktīvu, tiesību vai saistību nodošanas kārtību.

(2) Pagaidu iestāde ir juridiskā persona, kas atbilst šādām prasībām:

- 1) tajā būtiska līdzdalība ir vienai vai vairākām tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestādēm, un tā atrodas Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pārraudzībā;
- 2) tā ir izveidota, lai saņemtu un turētu dažas vai visas noregulējamās iestādes akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus vai vienas vai vairāku noregulējamo iestāžu aktīvus, tiesības vai saistības, lai turpinātu dažas vai visas noregulējamās iestādes funkcijas, pakalpojumus un darbības.

(3) Iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošana neietekmē Finanšu un kapitāla tirgus komisijas tiesības kontrolēt pagaidu iestādi.

(4) Piemērojot pagaidu iestādes instrumentu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, ka pagaidu iestādei nodoto saistību kopējā vērtība nepārsniedz no noregulējamās iestādes vai citiem avotiem iegūto tiesību un aktīvu kopējo vērtību.

(5) Atlīdzību par noregulējuma instrumentu piemērošanu, ko samaksā pagaidu iestāde, izmaksā:

- 1) personām, kurām pieder akcijas vai citi īpašumtiesību instrumenti un kuru akcijas vai citi īpašumtiesību instrumenti nodoti pagaidu iestādei;
- 2) noregulējamai iestādei, ja pagaidu iestādei nodoti noregulējamās iestādes aktīvi vai saistības.

(6) Piemērojot pagaidu iestādes instrumentu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var īstenot nodošanas tiesības vairākas reizes, lai veiktu noregulējamās iestādes akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu vai aktīvu, tiesību vai saistību papildu nodošanu.

(7) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pagaidu iestādei nodotās akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, aktīvus, tiesības vai saistības var nodot atpakaļ to sākotnējiem akcionāriem vai citu īpašumtiesību instrumentu turētājiem, ja tāda iespēja ir bijusi paredzēta, īstenojot nodošanu, vai ja nodotas tādas akcijas vai tādi citi īpašumtiesību instrumenti, aktīvi, tiesības vai saistības, kuru nodošana netika paredzēta līgumā.

(8) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pagaidu iestādei nodotās akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, aktīvus, tiesības vai saistības var nodot trešajai personai.

(9) Pagaidu iestāde var joprojām izmantot noregulējamās iestādes tiesības sniegt finanšu pakalpojumus citā dalībvalstī, dalības tiesības un piekļuvi noregulējamās iestādes maksājumu sistēmām, regulētam tirgus organizētājam, ieguldītāju aizsardzības sistēmām un noguldījumu garantiju sistēmām, ja pircējs atbilst dalības un būtiskas līdzdalības kritērijiem šādās sistēmās.

(10) Ja pircējs neatbilst dalības vai būtiskas līdzdalības kritērijiem attiecīgajā maksājumu sistēmā, regulētā tirgus organizētājā, ieguldītāju aizsardzības sistēmā vai noguldījumu garantiju sistēmā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga noteikt periodu, kas nepārsniedz 24 mēnešus, kurā pircējs var izmantot noregulējamās iestādes tiesības dalībai un piekļuvei minētajās sistēmās un kuru Finanšu un kapitāla tirgus komisija pēc pircēja pieprasījuma var pagarināt.

(11) Piekļuve maksājumu sistēmām netiek liegta, pamatojoties uz to, ka pagaidu iestādei nav kredītreitingu aģentūras reitinga vai nav nepieciešamā reitinga līmeņa. Citās darbības jomās pagaidu iestādi var uzskatīt par noregulējuma iestādes aktīvu, saistību un tiesību pārņēmēju.

(12) Noregulējamās iestādes akcionāriem, tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoriem un citām trešajām personām, kuru aktīvi, tiesības vai saistības nav nodotas pagaidu iestādei, nav nekādu tiesību uz nodotajiem aktīviem, tiesībām vai saistībām, vai ar tiem saistītām tiesībām.

(13) Pagaidu iestādei nav saistību vai atbildības attiecībā uz noregulējamās iestādes akcionāriem vai personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoriem, un valde, padome vai augstākā vadība nav atbildīga par šādiem akcionāriem vai personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoriem par darbību vai bezdarbību, veicot savus pienākumus, izņemot rupju neuzmanību, kas tieši skar noregulējamās iestādes akcionāru vai personu, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoru intereses.

51. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija apstiprina pagaidu iestādes dibināšanas dokumentus un darbības stratēģiju, padomi un valdi, kā arī padomes un valdes locekļu atalgojumu un amata pienākumus. Pagaidu iestādei ir pienākums veikt normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus un funkcijas, ko tā pārņem no noregulējamās iestādes, un pagaidu iestādes uzraudzību veic Finanšu un kapitāla tirgus komisija. Ja tas nepieciešams noregulējuma mērķu sasniegšanai, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var uz noteiktu laiku atļaut iestāžu darbību reglamentējošo normatīvo aktu prasību neievērošanu.

(2) Pagaidu iestādes valde, padome vai augstākā vadība cenšas saglabāt piekļuvi kritiski svarīgām funkcijām un pārdot savas akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, aktīvus, tiesības vai saistības privātā sektora pircējiem ar piemērotiem nosacījumiem šajā likumā noteiktajā termiņā.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nolemj, ka pagaidu iestāde zaudē savu statusu vienā no šādiem gadījumiem:

- 1) pagaidu iestāde apvienojas ar citu sabiedrību;
- 2) tā neatbilst pagaidu iestādei noteiktajām prasībām;
- 3) lielākā daļa pagaidu iestādes aktīvu, tiesību vai saistību ir pārdota trešajai personai;
- 4) ir iestājies pagaidu iestādes darbībai noteiktais termiņš;
- 5) pagaidu iestādes aktīvi ir pilnībā realizēti, un tās saistības ir pilnībā izpildītas.

(4) Pārdodot pagaidu iestādi, tās aktīvus vai saistības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, lai pārdošanas process ir iespējami pārredzams, nerada maldinošu priekšstatu un diskriminējošu attieksmi pret iespējamiem pircējiem. Pārdošanu veic saskaņā ar civiltiesiskā kārtībā noslēgtiem tiesiskiem darījumiem, ņemot vērā vērtētāja veikto vērtējumu, kā arī saskaņā ar valsts atbalsta normatīvo regulējumu.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija izbeidz pagaidu iestādes darbību pēc iespējas agrāk, bet ne vēlāk kā divus gadus no dienas, kad pagaidu iestādei pēdējo reizi nodotas noregulējamās iestādes akcijas, citi īpašumtiesību instrumenti, aktīvi, tiesības vai saistības, izmantojot pagaidu iestādes instrumentu. Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga minēto termiņu pagarināt ne vairāk kā par vienu gadu ar nosacījumu, ka pēc pagarinātā termiņa notecējuma tā zaudē pagaidu iestādes statusu vai ka šāds pagarinājums ir nepieciešams, lai nodrošinātu svarīgāko iestādes vai finanšu pakalpojumu nepārtrauktību.

(6) Ja pagaidu iestāde zaudē savu statusu, jo visi tās aktīvi, tiesības vai saistības ir pārdotas trešajai personai, vai ja pagaidu iestādi izmanto vairāk nekā vienas noregulējamās iestādes aktīvu un saistību nodošanai un ir pārdoti visi aktīvi, tiesības un saistības, kas nodoti no katras noregulējamās iestādes, vai ir iestājies tās darbībai noteiktais termiņš, pagaidu iestādi likvidē likumā noteiktā vispārējā kārtībā.

(7) Ienākumus, kas gūti pagaidu iestādes darbības izbeigšanas rezultātā, izmaksā pagaidu iestādes akcionāriem vai tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti.

52. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības nodot noregulējamās iestādes vai pagaidu iestādes aktīvus, tiesības vai saistības vienai vai vairākām aktīvu pārvaldes sabiedrībām bez noregulējamās iestādes akcionāru vai personu, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, piekrišanas un neievērojot citos normatīvajos aktos noteikto aktīvu, tiesību vai saistību nodošanas kārtību, ja šo aktīvu, tiesību vai saistību pārdošana likvidācijas gadījumā varētu nelabvēlīgi ietekmēt finanšu tirgus stabilitāti un ja šāda nodošana ir nepieciešama, lai nodrošinātu noregulējamās iestādes vai pagaidu iestādes pienācīgu darbību vai maksimāli palielinātu ieņēmumus no noregulējamās iestādes aktīvu, tiesību vai saistību pārdošanas (turpmāk — aktīvu nodalīšanas instruments).

(2) Aktīvu pārvaldes sabiedrība pārvalda tai nodotos aktīvus ar mērķi palielināt to vērtību aktīvu pārdošanas gadījumā.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija apstiprina aktīvu pārvaldes sabiedrības dibināšanas dokumentus un darbības stratēģiju, padomi un valdi, kā arī padomes un valdes locekļu atalgojumu un amata pienākumus.

(4) Piemērojot aktīvu nodalīšanas instrumentu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija atbilstoši šajā likumā noteiktajiem vērtēšanas principiem un valsts atbalsta normatīvajam regulējumam nosaka atlīdzību, par kādu aktīvus, tiesības un saistības nodod aktīvu pārvaldes sabiedrībai. Šī atlīdzība var atbilst to nominālvērtībai vai būt zemāka par nominālvērtību.

(5) Atlīdzību par aktīvu pārvaldes sabiedrībai nodotajiem aktīviem, tiesībām vai saistībām izmaksā Finanšu un kapitāla tirgus komisijai. Atlīdzību var izmaksāt aktīvu pārvaldes sabiedrības emitētu parāda vērtspapīru veidā.

(6) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga aktīvu pārvaldes sabiedrībai nodotos aktīvus, tiesības vai saistības nodot atpakaļ noregulējamai iestādei, ja tāda iespēja ir bijusi paredzēta, veicot nodošanu, vai ja nodoti tādi aktīvi, tiesības vai saistības, kuru nodošana netika paredzēta ligumā.

(7) Noregulējamās iestādes akcionāriem vai tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoriem un citām trešajām personām, kuru aktīvi, tiesības vai saistības nav nodotas, nav nekādu tiesību uz aktīvu pārvaldes sabiedrībai nodotajiem aktīviem, tiesībām vai saistībām, vai no tiem izrietošajām saistītām tiesībām.

(8) Aktīvu pārvaldes sabiedrībai nav saistību un tā nav atbildīga attiecībā uz noregulējamās iestādes akcionāriem vai tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoriem, un arī tās padome, valde vai augstākā vadība nav atbildīga akcionāriem un personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoriem par darbību vai bezdarbību, veicot savus pienākumus, izņemot rupju neuzmanību, kas tieši skar noregulējamās iestādes akcionāru, to personu, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoru intereses.

XI nodaļa

Iekšējās rekapitalizācijas instruments

53. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija iekšējās rekapitalizācijas instrumentu saskaņā ar noregulējuma principiem var piemērot kādam no šādiem mērķiem:

- 1) lai rekapitalizētu noregulējuma nosacījumiem atbilstošu iestādi vai finanšu sabiedrību tādā apmērā, kāds ir pietiekams, lai atjaunotu tās spēju atbilst licences (atļaujas) saņemšanas nosacījumiem saskaņā ar Kredītiestāžu likuma vai Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām;
- 2) lai konvertētu kapitālā vai samazinātu to prasījumu vai parāda instrumentu pamatsummu, kas nodota pagaidu iestādei tās kapitāla nodrošināšanai vai nodota, izmantojot uzņēmuma pārdošanas instrumentu vai aktīvu nodalīšanas instrumentu.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var piemērot iekšējās rekapitalizācijas instrumentu šā panta pirmās daļas 1. punktā minētā mērķa sasniegšanai, ja ir paredzams, ka šā instrumenta piemērošana palīdzēs sasniegt attiecīgos noregulējuma mērķus un atjaunos attiecīgās iestādes vai finanšu sabiedrības finanšu stabilitāti.

(3) Ja šā panta otrajā daļā minētie nosacījumi nav izpildīti, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var piemērot citus noregulējuma instrumentus vai šā panta pirmās daļas 2. punktā minēto prasījumu, vai parāda instrumentu pamatsummas konvertēšanu kapitālā vai tās samazināšanu.

54. pants. (1) Iekšējās rekapitalizācijas instrumentu piemēro visām iestādes vai finanšu sabiedrības saistībām, izņemot:

- 1) segtos noguldījumus. Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga īstenot norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības attiecībā uz jebkuru noguldījuma summu, kas pārsniedz Noguldījumu garantiju likumā noteikto seguma līmeni;
- 2) nodrošinātās saistības, tostarp segtās obligācijas un saistības tādu finanšu instrumentu veidā, kurus izmanto riska ierobežošanas nolūkā. Šādas saistības veido nodrošinājuma portfeļa neatņemamu daļu un saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību tiek nodrošinātas līdzīgā veidā kā segtās obligācijas;
- 3) jebkuras saistības, ko rada iestādes vai finanšu sabiedrības turējumā esoši klienta aktīvi, ja saskaņā ar piemērojamiem maksātnespēju regulējošiem normatīvajiem aktiem šādus klienta aktīvus neiekļauj iestādes vai finanšu sabiedrības mantas sarakstā maksātnespējas procesā;
- 4) jebkuras saistības, kas rodas no uzticības operācijām (trasta) starp iestādi vai finanšu sabiedrību un klientu, ja saskaņā ar piemērojamiem maksātnespēju regulējošiem normatīvajiem aktiem šādus klienta aktīvus neiekļauj iestādes vai finanšu sabiedrības mantas sarakstā maksātnespējas procesā;
- 5) saistības pret iestādēm, izņemot vienā grupā ar iestādi esošas sabiedrības, ja šādu saistību sākotnējais termiņš ir mazāks par septiņām dienām;
- 6) tādas saistības attiecībā uz sistēmām, kas noteiktas saskaņā ar likumu "Par norēķinu galīgumu maksājumu un finanšu instrumentu norēķinu sistēmās", vai attiecībā uz šādu sistēmu uzturētājiem (operatoriem) vai to dalībniekiem, ja šādu saistību izpildes termiņš ir mazāks par septiņām dienām un ja tās rodas sakarā ar dalību šādā sistēmā;
- 7) saistības attiecībā uz amatpersonu un darbinieku uzkrāto darba samaksu, pensiju izmaksām vai citu fiksētu atalgojumu, izņemot atalgojuma mainīgo daļu, kuru neregulē darba koplīgums. Izņēmumu attiecībā uz atalgojuma mainīgo daļu, ko neregulē darba koplīgums, nepiemēro tādām amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālo darba pienākumu izpilde būtiski ietekmē iestādes vai finanšu sabiedrības riska profilu;
- 8) saistības attiecībā uz kreditoru, ja tās rodas sakarā ar iestādes vai finanšu sabiedrības komercdarbības nodrošināšanai nepieciešamo pamatresursu vai pamatpakalpojumu, tai skaitā informācijas tehnoloģiju pakalpojumu, komunālo pakalpojumu, kā arī telpu īres, apkalpošanas un uzturēšanas pakalpojumu, sniegšanu;
- 9) saistības sakarā ar nodokļiem un citiem maksājumiem (parādiem) valsts budžetam un pašvaldību budžetiem un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām;
- 10) saistības attiecībā uz noguldījumu garantiju fondu, kas radušās saskaņā ar Noguldījumu garantiju likuma prasībām.

(2) Iestāde vai finanšu sabiedrība nodrošina, ka visi aktīvi, kas ir nodrošinājums saistībām un ir saistīti ar segto obligāciju nodrošinājuma portfeli, paliek neskarti un nošķirti un ka šādiem aktīviem ir pietiekams finansējums. Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja nepieciešams, ir tiesīga

istenot norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības attiecībā uz jebkādu šo nodrošināto saistību daļu vai saistībām, kas nodrošinātas ar garantiju, ja to vērtība pārsniedz pret tām nodrošināto aktīvu, garantijas, ķīlas vai nodrošinājuma vērtību.

(3) Lai nodrošinātu iestāžu un grupu noregulējamību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, neievērojot Regulas Nr. 575/2013, Kredītiestāžu likuma un Finanšu instrumentu tirgus likuma prasības attiecībā uz lieliem riska darījumiem, saskaņā ar šā likuma 20. panta ceturtās daļas 2. punkta prasībām ir tiesīga ierobežot apmēru riska darījumam ar citu iestādi, ja šāda riska darījuma dēļ radušās saistības atbilst iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanas nosacījumiem, izņemot tās saistības, kuras var rasties starp vienas un tās pašas grupas sabiedrībām.

(4) Izņēmuma gadījumos, kad tiek piemērots iekšējās rekapitalizācijas instruments, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu izslēgt vai daļēji izslēgt no norakstīšanas vai konvertēšanas tiesību piemērošanas noteiktas saistības kādā no šādiem gadījumiem:

- 1) saistības nav iespējams iekšēji rekapitalizēt saprātīgā laikposmā;
- 2) izslēgšana ir nepieciešama un ir samērīga, lai nodrošinātu noregulējamās iestādes kritiski svarīgo funkciju un galveno darbības jomu nepārtrauktību;
- 3) izslēgšana ir nepieciešama un ir samērīga, lai nepieļautu negatīvu ietekmi, it īpaši attiecībā uz fizisko personu un mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu atbilstīgajiem noguldījumiem, kas varētu būtiski apgrūtināt finanšu tirgus darbību, tai skaitā finanšu tirgus infrastruktūras, tā, ka tas radītu nopietnus traucējumus Latvijas Republikas vai Eiropas Savienības tautsaimniecībai;
- 4) iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošana minētajām saistībām izraisītu tādu to vērtības samazināšanos, ka zaudējumi, kurus segtu citi kreditori, būtu lielāki nekā tad, ja minētās saistības izslēgtu no iekšējās rekapitalizācijas.

55. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņem lēmumu izslēgt vai daļēji izslēgt atbilstīgās saistības vai atbilstīgo saistību kategoriju, tā ir tiesīga citām atbilstīgajām saistībām palielināt piemērojamo norakstīšanas vai konvertēšanas līmeni ar nosacījumu, ka, īstenojot citām šādām saistībām piemērojamo norakstīšanas vai konvertēšanas līmeni, tiek ievērots šā likuma 41. panta pirmās daļas 6. punktā minētais princips.

(2) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņem lēmumu izslēgt vai daļēji izslēgt atbilstīgās saistības vai atbilstīgo saistību kategoriju un ja zaudējumi, kurus segtu ar minētajām saistībām, nav pilnībā nodoti citiem kreditoriem, no noregulējuma fonda drīkst izdarīt iemaksu noregulējamā iestādē, lai veiktu vienu vai abus turpmāk minētos pasākumus:

- 1) segtu ar atbilstīgajām saistībām nesegtos zaudējumus un atjaunotu noregulējamās iestādes neto aktīvu vērtību līdz nullei saskaņā ar šā likuma 67. panta pirmās daļas 1. punktu;
- 2) pirktu akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus, vai kapitāla instrumentus noregulējamā iestādē, lai rekapitalizētu iestādi saskaņā ar šā likuma 67. panta pirmās daļas 2. punktu.

56. pants. (1) No noregulējuma fonda drīkst veikt šā likuma 55. panta otrajā daļā minēto iemaksu, ievērojot šādus nosacījumus:

- 1) akcionāri un personas, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, attiecīgo kapitāla instrumentu un citu atbilstīgo saistību turētāji, izmantojot norakstīšanu, konvertēšanu vai citu metodi, ir nodrošinājuši zaudējumu segšanu un rekapitalizāciju, kas ir vienāda ar summu, kura nav mazāka par 8 procentiem no noregulējamās iestādes saistību, kapitāla un rezervju kopsummas, kas novērtēta noregulējuma darbības laikā saskaņā ar šā likuma 45., 46. un 47. pantā paredzēto vērtēšanu;

- 2) noregulējuma fonda iemaksa nepārsniedz 5 procentus no noregulējamās iestādes saistību un kapitāla, un rezervju kopsummas, kas novērtēta noregulējuma darbības laikā saskaņā ar šā likuma 45., 46. un 47. pantā paredzēto vērtēšanu.
- (2) Šā likuma 55. panta otrajā daļā minēto noregulējuma fonda iemaksu var finansēt no:
- 1) noregulējuma fondam pieejamās summas, kas iegūta no iestāžu un ārvalstīs reģistrētu iestāžu Latvijas Republikā reģistrētu filiāļu iemaksām;
 - 2) summas, ko var iegūt kā maksājumus atbilstoši šā likuma 122. pantā noteiktajam triju gadu laikā;
 - 3) summas, ko iegūst no alternatīviem finansēšanas avotiem, ja šīs daļas 1. un 2. punktā minētās summas ir nepietiekamas.

57. pants. (1) Ārkārtas gadījumos Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga saņemt papildu finansējumu no alternatīviem finansēšanas avotiem, ievērojot šādus nosacījumus:

- 1) ir ievērots šā likuma 56. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktais 5 procentu ierobežojums;
- 2) visas nenodrošinātās saistības, kas nav prioritāras un kas nav atbilstīgie noguldījumi Noguldījumu garantiju likuma izpratnē, ir pilnībā norakstītas vai konvertētas.

(2) Ja ir ievēroti šā panta pirmajā daļā paredzētie nosacījumi, noregulējuma fonds var veikt iemaksu no līdzekļiem, kas iegūti no noregulējuma fondā veiktajām iemaksām un kas līdz šim vēl nav izmantoti.

(3) Neievērojot šā likuma 56. panta pirmās daļas 1. punkta nosacījumus, no noregulējuma fonda drīkst veikt šā likuma 55. panta otrajā daļā minēto iemaksu, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

- 1) iemaksa zaudējumu segšanai un rekapitalizācijai, kas minēta šā likuma 56. panta pirmās daļas 1. punktā, ir vienāda ar summu, kas nav mazāka par 20 procentiem no noregulējamās iestādes riska svērtajiem aktīviem;
- 2) tā rīcībā ir summa, ko veido noregulējuma fondā veiktās iemaksas, atskaitot iemaksas noguldījumu garantiju fondā, un kas ir vienāda ar vismaz 3 procentiem no visu Latvijas Republikā reģistrēto kredītiestāžu segto noguldījumu apjoma;
- 3) noregulējamās iestādes aktīvu apjoms konsolidācijas līmenī ir mazāks par 900 miljardiem *euro*.

58. pants. (1) Īstenojot šā likuma 54. panta ceturtajā daļā un 55. panta pirmajā daļā noteiktās tiesības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ievēro:

- 1) principu, ka zaudējumus vispirms sedz akcionāri vai personas, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, un pēc tam noregulējamās iestādes kreditori prioritārā secībā;
- 2) zaudējumu segšanas spēju, kāda noregulējamā iestādē turpmāk būtu, ja saistības vai saistību kategorija tiktu izslēgta;
- 3) nepieciešamību saglabāt pietiekamus resursus noregulējuma finansēšanai.

(2) Saistību izslēgšanu saskaņā ar šā likuma 54. panta ceturtais daļas un 55. panta pirmās daļas prasībām piemēro, lai pilnībā izslēgtu saistību norakstīšanu vai lai ierobežotu minēto saistību norakstīšanas apmēru.

(3) Pēc tam, kad ir pieņemts lēmums īstenot šā likuma 54. panta ceturtajā daļā un 55. panta pirmajā daļā noteiktās tiesības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē par to Eiropas Komisiju. Ja šā likuma 54. panta ceturtajā daļā un 55. panta pirmajā daļā noteikto tiesību īstenošanai ir nepieciešams izmantot noregulējuma fonda vai citu alternatīvo finansēšanas avotu līdzekļus, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir nepieciešams saņemt Eiropas Komisijas saskaņojumu pirms šāda lēmuma pieņemšanas.

59. pants. (1) Iestāde pastāvīgi nodrošina minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības izpildi. Minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasību aprēķina kā pašu kapitāla un atbilstīgo saistību kopsummu, kas izteikta kā procentuālā daļa no iestādes saistību, kapitāla un rezervju kopsummas, ievērojot, ka atvasināto instrumentu saistības iekļauj saistību kopsummā, pilnībā atzīstot līgumā par atvasinātajiem instrumentiem paredzētās līgumslēdzēja puses (darījuma partnera) ieskaita tiesības.

(2) Atbilstīgās saistības iekļauj šā panta pirmajā daļā minētajā pašu kapitāla un atbilstīgo saistību kopsummā tikai tad, ja tiek ievēroti visi šādi nosacījumi:

- 1) tās ir emitētas vai piesaistītas un pilnībā apmaksātas;
- 2) tās nav radušās attiecībā uz iestādi, un iestāde tās nenodrošina vai negarantē;
- 3) iestāde nav finansējusi to emitēšanu vai piesaistīšanu;
- 4) to izpildei atlikušais termiņš ir vismaz viens gads. Ja īpašniekam ir tiesības uz pirmstermiņa atmaksu, saistību izpildes termiņš ir pirmā diena, kad šādas tiesības rodas;
- 5) tās neizriet no atvasinātā instrumenta;
- 6) tās neizriet no noguldījuma, kuram paredzēta prioritāte maksātnespējas procesa kreditoru prasījumu apmierināšanas kārtībā.

(3) Ja saistības regulē ārvalsts tiesību akti, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieprasīt, lai iestāde pierāda, ka ikviens Finanšu un kapitāla tirgus komisijas lēmums norakstīt vai konvertēt minētās saistības atbilst ārvalsts tiesību aktos paredzētajām līdzvērtīgām darbībām attiecībā uz saistību norakstīšanu vai konvertēšanu, ņemot vērā saistības regulējošā līguma noteikumus, starptautiskos nolīgumus par noregulējuma procedūru atzīšanu un citu saistošo normatīvo aktu noteikumus. Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija nav guvusi pārliecību, ka ikviens tās lēmums atbilst ārvalsts tiesību aktos paredzētajām līdzvērtīgām darbībām attiecībā uz saistību norakstīšanu vai konvertēšanu, saistības neiekļauj minimālās pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības izpildes aprēķinā.

60. pants. (1) Minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasību katrai iestādei saskaņā ar šā likuma 59. panta pirmo daļu nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ņemot vērā šādus kritērijus:

- 1) nepieciešamību nodrošināt, ka iestādi iespējams noregulēt, piemērojot noregulējuma instrumentus, tai skaitā iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, tā, lai tiktu sasniegti noregulējuma mērķi;
- 2) nepieciešamību nodrošināt, ka iestādei ir pietiekams apjoms atbilstīgo saistību, lai garantētu, ka iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanas gadījumā zaudējumus būtu iespējams segt un iestādes pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju atjaunot tādā līmenī, kāds ir nepieciešams, lai iestāde saglabātu atbilstību licences (atļaujas) saņemšanas nosacījumiem saskaņā ar Kredītiestāžu likuma vai Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām;
- 3) nepieciešamību nodrošināt, lai gadījumā, kad noregulējuma plāns paredz, ka noteiktas atbilstīgo saistību kategorijas varētu tikt izslēgtas no iekšējās rekapitalizācijas saskaņā ar šā likuma 54. panta ceturto daļu vai ka noteiktas atbilstīgo saistību kategorijas var tikt pilnībā nodotas saņēmējam, īstenojot nodošanu daļējā apmērā, iestādei ir pietiekamas citas atbilstīgās saistības, lai nodrošinātu iespēju šādus zaudējumus segt, un ka iestādes pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju būtu iespējams atjaunot tādā līmenī, kāds ir nepieciešams, lai iestāde saglabātu atbilstību licences (atļaujas) saņemšanas nosacījumiem saskaņā ar Kredītiestāžu likuma vai Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām;
- 4) iestādes lielumu, komercdarbības modeli, finansēšanas modeli un riska profilu;

- 5) apmēru, kādā noguldījumu garantiju fonds var līdzfinansēt noregulējumu;
- 6) cik lielā mērā iestādes maksātspēja negatīvi ietekmētu finanšu stabilitāti un finanšu sistēmu.

(2) Iestāde šā likuma 59. panta pirmajā daļā noteikto minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasību ievēro individuāli. Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu par minētās prasības piemērošanu arī šā likuma 2. panta otrās daļas 2., 3. un 4. punktā minētajām sabiedrībām.

61. pants. (1) Papildus šā likuma 60. panta otrās daļas prasībām Latvijā reģistrēta Eiropas Savienības mātes sabiedrība šā likuma 59. panta pirmajā daļā noteikto prasību ievēro konsolidācijas līmenī. Minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasību Latvijā reģistrētai Eiropas Savienības mātes sabiedrībai konsolidācijas līmenī saskaņā ar šā panta otro, trešo un ceturto daļu nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pamatojoties vismaz uz šā likuma 60. panta pirmajā daļā noteiktajiem kritērijiem un to, vai saskaņā ar noregulējuma plānu grupas ārvalstu meitas sabiedrības ir paredzēts noregulēt individuāli.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija un meitas sabiedrību noregulējuma iestādes veic visus savā kompetencē esošos pasākumus, lai pieņemtu saskaņotu lēmumu par minimālā pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības līmeni, ko piemēro konsolidācijas līmenī. Saskaņoto lēmumu pamato, un Finanšu un kapitāla tirgus komisija to iesniedz Latvijā reģistrētai Eiropas Savienības mātes sabiedrībai.

(3) Ja četru mēnešu laikā šāds saskaņots lēmums nav pieņemts, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pēc tam, kad tā ir pienācīgi ņēmusi vērā meitas sabiedrību noregulējuma iestāžu paustos viedokļus, tai skaitā iebildumus, pieņem lēmumu par minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasību konsolidācijas līmenī. Ja četru mēnešu termiņa beigās kāda no attiecīgajām noregulējuma iestādēm ir nodevusi jautājumu izskatīšanai Eiropas Banku iestādei saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija atliek sava lēmuma izpildi līdz lēmumam, ko Eiropas Banku iestāde ir tiesīga pieņemt saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. panta 3. punktu, un īsteno pasākumus saskaņā ar Eiropas Banku iestādes lēmumu.

(4) Pēc četru mēnešu termiņa beigām vai pēc saskaņota lēmuma pieņemšanas Finanšu un kapitāla tirgus komisija jautājumu nevar nodot izskatīšanai Eiropas Banku iestādei. Ja viena mēneša laikā Eiropas Banku iestāde nav pieņēmusi lēmumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno sava pieņemtā lēmuma izpildi. Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņemto lēmumu pārskata ne retāk kā reizi gadā un, ja nepieciešams, izdara tajā grozījumus.

62. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības Latvijā reģistrētas meitas sabiedrības noregulējuma iestāde veic visus savā kompetencē esošos pasākumus, lai kopā ar grupas līmeņa noregulējuma iestādi pieņemtu saskaņotu lēmumu par minimālās pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības līmeni, ko piemēro konsolidācijas līmenī.

(2) Ja četru mēnešu laikā šāds saskaņots lēmums nav pieņemts un grupas līmeņa noregulējuma iestāde nav ņēmusi vērā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pausto viedokli, tai skaitā iebildumus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga nodot jautājumu izskatīšanai Eiropas Banku iestādei saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu.

(3) Pēc četru mēnešu termiņa beigām vai pēc saskaņota lēmuma pieņemšanas Finanšu un kapitāla tirgus komisija jautājumu nav tiesīga nodot izskatīšanai Eiropas Banku iestādei. Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir saistošs grupas līmeņa noregulējuma iestādes pieņemtais lēmums.

63. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības Latvijas Republikā reģistrētas meitas sabiedrības noregulējuma iestāde nosaka minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasību, kas piemērojama minētajai meitas sabiedrībai individuāli saskaņā ar šā panta prasībām. Minēto minimālo prasību nosaka meitas sabiedrībai atbilstošā līmenī, ņemot vērā:

- 1) šā likuma 60. panta pirmajā daļā noteiktos kritērijus, jo īpaši meitas sabiedrības lielumu, komercdarbības modeli un riska profilu, tostarp tās pašu kapitāla apmēru;
- 2) grupai noteikto minimālo prasību konsolidācijas līmenī.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā citas dalībvalsts Eiropas Savienības mātes sabiedrības Latvijas Republikā reģistrētas meitas sabiedrības noregulējuma iestāde un grupas līmeņa noregulējuma iestāde veic visus tās kompetencē esošos pasākumus, lai pieņemtu saskaņotu lēmumu par minimālās pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības līmeni, ko piemēro meitas sabiedrībai individuāli. Saskaņoto lēmumu pamato, un Finanšu un kapitāla tirgus komisija un grupas līmeņa noregulējuma iestāde to iesniedz attiecīgi meitas sabiedrībai un Eiropas Savienības mātes sabiedrībai.

(3) Ja noregulējuma iestādes četrus mēnešu laikā nepieņem šādu saskaņotu lēmumu, lēmumu pieņem Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ņemot vērā grupas līmeņa noregulējuma iestādes pausto viedokli, tai skaitā iebildumus. Ja četrus mēnešu termiņa beigās grupas līmeņa noregulējuma iestāde ir nodevusi jautājumu izskatīšanai Eiropas Banku iestādei saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija atliek sava lēmuma izpildi līdz lēmumam, ko Eiropas Banku iestāde ir tiesīga pieņemt saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. panta 3. punktu, un īsteno pasākumus saskaņā ar Eiropas Banku iestādes lēmumu.

(4) Pēc četrus mēnešu termiņa beigām vai pēc saskaņota lēmuma pieņemšanas Finanšu un kapitāla tirgus komisija jautājumu nevar nodot izskatīšanai Eiropas Banku iestādei. Ja viena mēneša laikā Eiropas Banku iestāde nav pieņēmusi lēmumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno sava pieņemtā lēmuma izpildi. Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņemto lēmumu pārskata ne retāk kā reizi gadā un, ja nepieciešams, izdara tajā grozījumus.

64. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes sabiedrības noregulējuma iestāde veic visus savā kompetencē esošos pasākumus, lai kopā ar grupas meitas sabiedrības noregulējuma iestādi pieņemtu saskaņotu lēmumu par minimālās pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības līmeni, ko piemēro meitas sabiedrībai individuāli. Saskaņoto lēmumu pamato, un grupas meitas sabiedrības noregulējuma iestāde un Finanšu un kapitāla tirgus komisija to iesniedz attiecīgi meitas sabiedrībai un Latvijas Republikā reģistrētai Eiropas Savienības mātes sabiedrībai.

(2) Ja noregulējuma iestādes četrus mēnešu laikā nepieņem šādu saskaņotu lēmumu un grupas meitas sabiedrības noregulējuma iestāde nav ņēmusi vērā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pausto viedokli, tai skaitā iebildumus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga nodot jautājumu izskatīšanai Eiropas Banku iestādei saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 19. pantu.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija jautājumu nevar nodot izskatīšanai Eiropas Banku iestādei pēc četrus mēnešu termiņa beigām vai pēc saskaņota lēmuma pieņemšanas, kā arī tad, ja grupas meitas sabiedrības noregulējuma iestādes noteiktais minimālās pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības līmenis meitas sabiedrībai ir viena procentpunkta robežās no noteiktās minimālās pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības līmeņa konsolidācijas līmenī. Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir saistošs grupas meitas sabiedrības noregulējuma iestādes pieņemtais lēmums.

65. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pilnībā atbrīvot Latvijas Republikā reģistrētu Eiropas Savienības mātes iestādi no minimālās pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības ievērošanas individuāli, ja vienlaikus ir ievērotas šādas prasības:

- 1) Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes iestāde ievēro saskaņā ar šā likuma 61. panta pirmo daļu noteikto minimālo prasību konsolidācijas līmeni;
- 2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir pilnībā atbrīvojusi Latvijas Republikā reģistrētu Eiropas Savienības mātes iestādi no kapitāla prasību ievērošanas individuāli saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 7. panta 3. punktu.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā Latvijas Republikā reģistrētas meitas sabiedrības noregulējuma iestāde ir tiesīga pilnībā atbrīvot minēto meitas sabiedrību no šā likuma 59. panta pirmajā daļā noteikto prasību ievērošanas individuāli, ja vienlaikus tiek ievēroti šādi nosacījumi:

- 1) gan meitas sabiedrība, gan tās mātes sabiedrība ir licencēta Latvijas Republikā, un to uzraudzību veic Finanšu un kapitāla tirgus komisija;
- 2) meitas sabiedrība ir iekļauta mātes sabiedrības konsolidācijas grupā, savukārt mātes sabiedrība ir pakļauta konsolidētajai uzraudzībai;
- 3) Latvijas Republikā reģistrētas meitas sabiedrības mātes iestāde, kas reģistrēta Latvijas Republikā un kas nav Eiropas Savienības mātes iestāde, subkonsolidēti ievēro šā likuma 59. panta pirmajā daļā noteikto minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasību;
- 4) nepastāv un nav paredzami nekādi būtiski praktiski vai juridiski šķēršļi, kas varētu kavēt mātes sabiedrību veikt tūlītēju pašu kapitāla pārvešanu vai saistību atmaksāšanu meitas sabiedrībai;
- 5) vai nu mātes sabiedrība izpilda Finanšu un kapitāla tirgus komisijas prasības attiecībā uz meitas sabiedrības pārvaldību un ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas piekrišanu ir paziņojusi, ka garantē meitas sabiedrības saistības, vai arī meitas sabiedrības riski nav būtiski;
- 6) meitas sabiedrības risku novērtēšanas un kontroles procedūras ir tādas pašas kā mātes sabiedrības risku novērtēšanas un kontroles procedūras;
- 7) mātes sabiedrībai ir vairāk nekā 50 procentu balsstiesību meitas sabiedrībā, vai mātes sabiedrībai ir tiesības iecelt vai atcelt lielāko daļu meitas sabiedrības padomes vai valdes locekļu;
- 8) Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā Latvijas Republikā reģistrētas meitas sabiedrības uzraudzības institūcija ir pilnībā to atbrīvojusi no individuālo kapitāla prasību ievērošanas saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 7. panta 1. punktu.

(3) Lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar šā likuma prasībām par minimālās pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasības noteikšanu, var paredzēt, ka minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasību daļēji izpilda konsolidācijas līmenī vai individuāli, izmantojot līgumiskus iekšējās rekapitalizācijas instrumentus.

66. pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Banku iestādi par tās uzraudzībā esošai iestādei noteikto minimālo pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasību, kā arī par saskaņā ar šā likuma 65. panta trešo daļu pieņemtajiem lēmumiem.

67. pants. (1) Piemērojot iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pamatojoties uz vērtējumu saskaņā ar šā likuma 45., 46. un 47. pantu, novērtē kopsummu, kuru veido:

- 1) summa, par kādu veicama atbilstīgo saistību norakstīšana, lai nodrošinātu, ka noregulējamās iestādes neto aktīvu vērtība ir vienāda ar nulli;

- 2) summa, par kādu atbilstīgās saistības ir konvertējamas akcijās vai cita veida kapitāla instrumentos, lai atjaunotu vai nodrošinātu pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju noregulējamai iestādei vai pagaidu iestādei.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā novērtējumā nosaka atbilstīgo saistību kopsummu, par kādu norakstāmas vai konvertējamas šīs saistības, lai atjaunotu noregulējamās iestādes vai nodrošinātu pagaidu iestādes pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju, ņemot vērā jebkādu kapitāla ieguldījumu, ko veic noregulējuma fonds, un lai uzturētu tirgus dalībnieku un sabiedrības uzticēšanos noregulējamai iestādei vai pagaidu iestādei, kā arī lai vismaz gadu nodrošinātu tās atbilstību licences (atļaujas) saņemšanas nosacījumiem saskaņā ar Kredītiestāžu likumu vai Finanšu instrumentu tirgus likumu. Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija plāno izmantot šā likuma 52. pantā minēto aktīvu nodalīšanas instrumentu, summā, par kādu samazināmas atbilstīgās saistības, attiecīgi ņem vērā aktīvu pārvaldes sabiedrībai nepieciešamā kapitāla apmēru, kas noteikts, pamatojoties uz piesardzīgiem pieņēmumiem.

(3) Kreditoriem un pēc tam akcionāriem vai personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, var izmaksāt atlīdzību, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

- 1) kapitāls ir norakstīts saskaņā ar šā likuma 77., 78., 79. un 80. pantu;
- 2) ir piemērota iekšējā rekapitalizācija saskaņā ar šā likuma 53. panta pirmo daļu;
- 3) pamatojoties uz sākotnējo vērtējumu saskaņā ar šā likuma 45., 46. un 47. pantu, konstatēts, ka norakstīšanas apmērs ir lielāks, nekā tas varētu būt salīdzinājumā ar galīgo vērtējumu saskaņā ar šā likuma 47. panta otro daļu.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka un uztur pasākumus, lai nodrošinātu, ka šajā pantā minētais novērtējums pamatojas uz iespējami atjauninātu un pilnīgu informāciju par noregulējamās iestādes aktīviem un saistībām.

68. pants. (1) Piemērojot šā likuma 53. panta pirmajā daļā minēto iekšējās rekapitalizācijas instrumentu vai šā likuma 76. pantā minēto kapitāla instrumentu norakstīšanu vai konvertēšanu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija attiecībā uz akcionāriem un tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, veic vismaz vienu no šādām darbībām:

- 1) anulē šīm personām piederošās akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus vai arī nodod tos kreditoriem, kuriem piemēros iekšējās rekapitalizācijas instrumentu;
- 2) ja atbilstoši vērtējumam, kas veikts saskaņā ar šā likuma 45., 46. un 47. pantu, noregulējamai iestādei ir pozitīva neto aktīvu vērtība, maina esošo akcionāru un to personu, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, sastāvu, konvertējot akcijās vai citos īpašumtiesību instrumentos:
 - a) attiecīgos kapitāla instrumentus, kurus iestāde ir emitējusi vai piesaistījusi saskaņā ar šā likuma 77. panta otrajā daļā minētajām tiesībām,
 - b) atbilstīgās saistības, kuras noregulējamā iestāde piesaistījusi saskaņā ar šā likuma 85. panta pirmās daļas 6. punktā minētajām tiesībām.

(2) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minēto konvertēšanu veic, izmantojot konvertācijas koeficientu, kuru piemērojot būtiski mainās esošā akciju kapitāla un citu īpašumtiesību instrumentu turētāju īpašumtiesību domājamā daļa.

(3) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās darbības veic arī attiecībā uz akcionāriem un tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti un kuru akcijas vai citi īpašumtiesību instrumenti ir emitēti vai iegūti šādos apstākļos:

- 1) pēc parāda instrumentu konvertēšanas akcijās vai citos īpašumtiesību instrumentos saskaņā ar sākotnējo parāda instrumentu līguma noteikumiem, konvertācijai iestājoties vienlaikus ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas novērtējumu vai pirms šāda novērtējuma par to, ka finanšu sabiedrība atbilst noregulējuma nosacījumiem;

- 2) pēc attiecīgo kapitāla instrumentu konvertēšanas pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentos saskaņā ar šā likuma 78. pantu.

(4) Apsverot, kuru no šā panta pirmajā daļā minētajām darbībām veikt, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā:

- 1) vērtējumu, kas veikts saskaņā ar šā likuma 45., 46. un 47. pantu;
- 2) summu, par kādu tās vērtējumā samazināmi pirmā līmeņa pamata kapitāla elementi un saskaņā ar šā likuma 78. panta pirmo daļu norakstāmi vai konvertējami attiecīgie kapitāla instrumenti;
- 3) kopsummu, kādu tā novērtējusi saskaņā ar šā likuma 67. panta prasībām.

(5) Personas izvērtējums attiecībā uz būtiskas līdzdalības iegūšanu vai palielināšanu tiek veikts saprātīgā laikposmā, lai neaizkavētu iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanu vai kapitāla instrumentu konvertēšanu vai neradītu šķēršļus attiecīgo noregulējuma darbības mērķu sasniegšanai.

(6) Ja personas vērtējums attiecībā uz būtiskas līdzdalības iegūšanu vai palielināšanu nav pabeigts dienā, kad tiek piemērots iekšējās rekapitalizācijas instruments vai konvertēti kapitāla instrumenti, šā likuma 48. panta piektajā daļā minētos nosacījumus piemēro jebkurai ieguvēja iegūtai vai palielinātai būtiskai līdzdalībai, kas izriet no iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanas vai kapitāla instrumentu konvertēšanas.

69. pants. (1) Piemērojot iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības un papildus šā likuma 54. pantā un 55. panta pirmajā daļā minētajiem saistību izslēgšanas gadījumiem secīgi ņem vērā arī visas šādas prasības:

- 1) pirmā līmeņa pamata kapitāla elementi tiek norakstīti saskaņā ar šā likuma 78. panta pirmās daļas 1. punktu;
- 2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija noraksta pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentu pamatsummu nepieciešamajā apmērā un atbilstoši šo instrumentu zaudējumu segšanas spējai, ja saskaņā ar šā panta pirmās daļas 1. punktu kopējais samazinājums ir mazāks nekā šā likuma 68. panta ceturtās daļas 2. un 3. punktā minētā kopsumma;
- 3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija noraksta otrā līmeņa kapitāla instrumentu pamatsummu nepieciešamajā apmērā un atbilstoši šo instrumentu zaudējumu segšanas spējai, ja saskaņā ar šā panta pirmās daļas 1. un 2. punktu kopējais samazinājums ir mazāks nekā šā likuma 68. panta ceturtās daļas 2. un 3. punktā minētā kopsumma;
- 4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija noraksta pakārtoto saistību, kas nav pirmā līmeņa papildu vai otrā līmeņa kapitāls, pamatsummu nepieciešamajā apmērā saskaņā ar kreditoru prasījumu apmierināšanas kārtību, kas piemērojama maksātnespējas procesa gadījumā, ievērojot šā panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktu, lai iegūtu šā likuma 68. panta ceturtās daļas 2. un 3. punktā minēto kopsummu, ja kopējais akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu un attiecīgo kapitāla instrumentu samazinājums atbilstoši šā panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktam ir mazāks nekā šā likuma 68. panta ceturtās daļas 2. un 3. punktā minētā kopsumma;
- 5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija noraksta pārējo atbilstīgo saistību, kas nav pakārtotās saistības, pamatsummu vai neatmaksāto summu nepieciešamajā apmērā saskaņā ar kreditoru prasījumu apmierināšanas kārtību, kas piemērojama maksātnespējas procesa gadījumā atbilstoši šā likuma 54., 55., 56., 57. un 58. pantam, ievērojot šā panta pirmās daļas 1., 2., 3. un 4. punktu, lai iegūtu šā likuma 68. panta ceturtās daļas 2. un 3. punktā minēto kopsummu, ja kopējais akciju vai citu

īpašumtiesību instrumentu, attiecīgo kapitāla instrumentu un atbilstīgo saistību samazinājums atbilstoši šā panta pirmās daļas 1., 2., 3. un 4. punktam ir mazāks nekā šā likuma 68. panta ceturtais daļas 2. un 3. punktā minētā kopsumma.

(2) Īstenojot norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības, zaudējumus šā likuma 68. panta ceturtais daļas 2. un 3. punktā minētās kopsummas apmērā Finanšu un kapitāla tirgus komisija sadala proporcionāli starp viena veida akcijām vai citiem īpašumtiesību instrumentiem un atbilstīgajām saistībām, attiecīgi samazinot šo akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu un atbilstīgo saistību pamatsummu vai neatmaksāto summu proporcionāli to vērtībai, izņemot šā likuma 54. panta ceturtajā daļā un 55. panta pirmajā daļā minētos gadījumus, kad atšķirīgs zaudējumu sadalījums starp vienas un tās pašas prioritātes saistībām ir atļauts.

(3) Neievērojot šā panta otrās daļas prasības, saistībām, kuras ir izslēgtas no iekšējās rekapitalizācijas saskaņā ar šā likuma 54. pantu un 55. panta pirmo daļu, drīkst piemērot labvēlīgākus nosacījumus nekā atbilstīgajām saistībām, kuras maksātnespējas procesa gadījumā ir tādas pašas kārtas saistības.

(4) Pirms šā panta pirmās daļas 5. punktā minētās norakstīšanas vai konvertēšanas piemērošanas Finanšu un kapitāla tirgus komisija noraksta vai konvertē šā panta pirmās daļas 2., 3. un 4. punktā minēto instrumentu pamatsummu, ja instrumenti vēl nav konvertēti un attiecībā uz tiem ir saistoši noteikumi, kuri paredz instrumenta pamatsummas norakstīšanu vai instrumentu konvertēšanu akcijās vai citos īpašumtiesību instrumentos, iestājoties jebkuram gadījumam, kas attiecas uz finanšu sabiedrības finansiālo situāciju, maksātspēju vai pašu kapitāla līmeni.

(5) Ja instrumenta pamatsumma ir norakstīta, bet ne līdz nullei, saskaņā ar šā panta ceturtajā daļā minētajiem noteikumiem par instrumenta pamatsummas norakstīšanu pirms iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanas Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības attiecībā uz šīs pamatsummas atlikušo apjomu.

(6) Pieņemot lēmumu par to, vai saistības norakstāmas vai konvertējamas pamatkapitālā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nav tiesīga konvertēt tādu saistību kategoriju, kurai pakārtotas saistību kategorijas lielākā daļa netiek konvertēta pamatkapitālā vai netiek norakstīta, izņemot gadījumu, kad tas ir atļauts saskaņā ar šā likuma 54. pantu un 55. panta pirmo daļu.

70. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ievēro šā panta prasības, īstenojot norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības attiecībā uz saistībām, kuras izriet no atvasinātajiem instrumentiem.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības attiecībā uz saistībām, kuras izriet no atvasinātā instrumenta, tikai slēdzot atvasināto instrumentu pozīcijas vai pēc to slēgšanas. Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības izbeigt un slēgt visus atvasināto instrumentu līgumus noregulējuma darbības nolūkā. Ja saistības, kas izriet no atvasinātajiem instrumentiem, ir izslēgtas no iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanas jomas saskaņā ar šā likuma 54. panta ceturto daļu un 55. panta pirmo daļu, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai nav pienākuma izbeigt vai slēgt atvasinātā instrumenta līgumu.

(3) Ja uz atvasināto instrumentu darījumiem attiecas savstarpējā ieskaits līgums, Finanšu un kapitāla tirgus komisija vai vērtētājs saskaņā ar līguma noteikumiem nosaka no šiem darījumiem izrietošās saistības neto vērtībā, kas ir daļa no šā likuma 45., 46. un 47. pantā paredzētās vērtēšanas.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka no atvasinātajiem instrumentiem izrietošo saistību vērtību saskaņā ar:

- 1) atbilstošām metodēm atvasināto instrumentu kategoriju, tostarp darījumu, uz kuriem attiecas savstarpējā ieskaits līgumi, vērtības noteikšanai;
- 2) atbilstošiem principiem, lai konstatētu brīdi, kad nosakāma atvasināto instrumentu pozīcijas vērtība;

- 3) atbilstošām metodēm, lai vērtības samazinājumu, ko izraisītu atvasināto instrumentu pozīciju slēgšana un iekšējā rekapitalizācija, salīdzinātu ar to zaudējumu summu, ko iekšējās rekapitalizācijas gadījumā segtu ar atvasinātajiem instrumentiem.

(5) Šā panta ceturtajā daļā minētās metodes un principus saistību, kuras rada atvasinātie instrumenti, vērtības noteikšanai nosaka saskaņā ar tieši piemērojamiem Eiropas Savienības tiesību aktiem.

71. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno šā likuma 77. panta trešajā daļā un 85. panta pirmās daļas 6. punktā minētās tiesības, tā dažādām kapitāla instrumentu un saistību kategorijām var piemērot dažādus konvertācijas koeficientus saskaņā ar vienu vai vairākiem šā panta otrajā vai trešajā daļā minētajiem principiem.

(2) Konvertācijas koeficients atspoguļo atbilstošu atlīdzību kreditoram par jebkādiem zaudējumiem, kuri viņam radušies norakstīšanas vai konvertācijas tiesību īstenošanas rezultātā.

(3) Ja saskaņā ar šā panta pirmās daļas prasībām tiek piemēroti dažādi konvertācijas koeficienti, konvertācijas koeficients, ko piemēro saistībām, kuras saskaņā ar piemērojamiem maksātnespēju regulējošiem normatīvajiem aktiem tiek uzskatītas par augstākas kārtas prasījumiem, ir lielāks nekā tas, ko piemēro pakārtotajām saistībām.

72. pants. Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija piemēro iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, attiecīgā iestāde vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ieceltais pilnvarotais pārstāvis izstrādā un īsteno reorganizācijas plānu.

73. pants. (1) Iestāde vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ieceltais pilnvarotais pārstāvis viena mēneša laikā pēc iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanas iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai reorganizācijas plānu, kas atbilst šā panta prasībām un valsts atbalsta piemērošanas gadījumā — valsts atbalsta normatīvajam regulējumam.

(2) Ja šā likuma 53. panta pirmās daļas 1. punktā minēto iekšējās rekapitalizācijas instrumentu piemēro divām vai vairākām grupas sabiedrībām, reorganizācijas plānu sagatavo Eiropas Savienības mātes iestāde. Minētais plāns ietver visas grupas iestādes saskaņā ar šā likuma 7. un 8. pantā noteikto procedūru, un Eiropas Savienības mātes iestāde to iesniedz grupas līmeņa noregulējuma iestādei. Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir grupas līmeņa noregulējuma iestāde, tā nosūta saņemto reorganizācijas plānu citām iesaistītajām noregulējuma iestādēm un Eiropas Banku iestādei.

(3) Lai sasniegtu noregulējuma mērķus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā noregulējamās iestādes noregulējuma iestāde vai grupas līmeņa noregulējuma iestāde, ja iekšējās rekapitalizācijas instrumentu piemēro divām vai vairākām grupas sabiedrībām, var pagarināt reorganizācijas plāna iesniegšanas termiņu ne vairāk kā par diviem mēnešiem pēc iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanas, ja reorganizācijas plāns neietver valsts atbalstu.

(4) Reorganizācijas plānā izklāsta pasākumus, kas vērsti uz iestādes vai finanšu sabiedrības vai tās komercdarbības daļas ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu saprātīgā termiņā. Šie pasākumi balstās uz pieņēmumiem par ekonomikas un finanšu tirgus situāciju, kurā iestāde vai finanšu sabiedrība darbosies.

(5) Reorganizācijas plānā citastarp ņem vērā pašreizējo situāciju finanšu tirgos un nākotnes prognozes, atspoguļojot pieņēmumus par iespējamo vislabvēlīgāko un visnelabvēlīgāko notikumu attīstību, kas ļautu noteikt iestādes vai finanšu sabiedrības problemātiskās jomas. Pieņēmumus salīdzina ar citiem nozares piemēriem.

(6) Reorganizācijas plānā tiek norādīta vismaz šāda informācija:

- 1) detalizēta analīze par faktoriem un problēmām, kas veicināja iestādes vai finanšu sabiedrības finanšu grūtības, kā arī analīze par apstākļiem, kas radīja minētās grūtības;

- 2) to pasākumu apraksts, kurus paredzēts īstenot iestādes vai finanšu sabiedrības ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanai;
- 3) minēto pasākumu īstenošanas grafiks.

(7) Šā panta sestajā daļā minētie pasākumi var ietvert:

- 1) iestādes vai finanšu sabiedrības darbības reorganizāciju;
- 2) izmaiņas finanšu sabiedrības darbības sistēmās un infrastruktūrā;
- 3) zaudējumus radošu darbību izbeigšanu;
- 4) tādu pašreizējo darbību pārstrukturēšanu, kuras iespējams padarīt konkurētspējīgas;
- 5) aktīvu vai darbības jomu pārdošanu.

(8) Viena mēneša laikā no dienas, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisijai iesniegts reorganizācijas plāns, tā novērtē, kāda ir iespēja šā plāna īstenošanas gadījumā atjaunot iestādes vai finanšu sabiedrības ilgtermiņa dzīvotspēju. Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata, ka ar plāna palīdzību ir iespējams sasniegt attiecīgo mērķi, tā plānu apstiprina.

(9) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija nav pārliecināta, ka ar reorganizācijas plāna palīdzību ir iespējams atjaunot iestādes vai finanšu sabiedrības ilgtermiņa dzīvotspēju, tā informē par plāna iesniegšanu atbildīgo personu un pieprasa divu nedēļu laikā plānu grozīt tā, lai tiktu risināti problemātiskie jautājumi, un iesniegt to Finanšu un kapitāla tirgus komisijai. Finanšu un kapitāla tirgus komisija novērtē grozīto plānu un vienas nedēļas laikā paziņo iestādei, vai problemātiskie jautājumi ir atrisināti un vai ir vajadzīgi papildu grozījumi.

(10) Iestādes padome, valde vai augstākā vadība vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ieceltais pilnvarotais pārstāvis īsteno Finanšu un kapitāla tirgus komisijas apstiprināto reorganizācijas plānu un vismaz reizi sešos mēnešos iesniedz šai komisijai ziņojumu par plāna īstenošanas gaitu.

(11) Finanšu sabiedrības padome, valde vai augstākā vadība vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ieceltais pilnvarotais pārstāvis reorganizācijas plānu pārskata, ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata, ka tas ir nepieciešams, lai atjaunotu neregulējamās iestādes ilgtermiņa dzīvotspēju, un visus grozījumus iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai apstiprināšanai.

74. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno šā likuma 77. panta otrajā daļā un 85. panta pirmās daļas 5., 6., 7., 8. un 9. punktā minētās tiesības, pamatsummas vai neatmaksātās summas samazinājums vai konvertēšana stājas spēkā un ir nekavējoties saistoša neregulējamai iestādei, tās kreditoriem, akcionāriem un personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības pieprasīt visu nepieciešamo darbību veikšanu, lai īstenotu šā likuma 77. panta otrajā daļā un 85. panta pirmās daļas 5., 6., 7., 8. un 9. punktā minētās tiesības, tai skaitā uzdot izdarīt visas nepieciešamās izmaiņas attiecīgajos reģistros, uzdot izslēgt no tirdzniecības akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus vai parāda instrumentus, uzdot iekļaut tirdzniecībā jaunas akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus, kā arī uzdot iekļaut sarakstos norakstīta parāda instrumentu bez prospekta publicēšanas saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu.

(3) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija, izmantojot šā likuma 85. panta pirmās daļas 5. punktā noteiktās tiesības, līdz nullei samazina saistību pamatsummu vai tās neatmaksāto summu, no šīm saistībām izrietošie pienākumi vai prasījumi, kas nav iestājušies brīdī, kad tiesības tiek īstenotas, uzskatāmi par spēkā neesošiem.

(4) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija, izmantojot šā likuma 85. panta pirmās daļas 5. punktā noteiktās tiesības, saistību pamatsummu vai tās neatmaksāto summu samazina daļēji, nevis pilnībā, saistības izpildāmas samazinātās summas apmērā un attiecīgo instrumentu vai līgumu, kas radīja sākotnējās saistības, turpina piemērot saistību atlikušajai pamatsummai vai nesamaksājama summai, un uz to attiecas jebkādas izmaksājamās procentu summas izmaiņas, lai atspoguļotu pamatsummas samazinājumu, un jebkuri turpmākie noteikumu grozījumi, kurus

Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga izdarīt, izmantojot šā likuma 85. panta pirmās daļas 10. punktā noteiktās tiesības.

75. pants. (1) Papildus šā likuma 85. panta pirmās daļas 9. punktam Finanšu un kapitāla tirgus komisija iestādei vai finanšu sabiedrībai ir tiesīga noteikt prasību nodrošināt pietiekamu izsludinātā pamatkapitāla vai citu pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentu apmēru, lai tad, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno šā likuma 85. panta pirmās daļas 5. un 6. punktā minētās tiesības attiecībā uz iestādi vai finanšu sabiedrību vai kādu no tās meitas sabiedrībām, iestāde vai finanšu sabiedrība varētu emitēt pietiekamu skaitu jaunu akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu, tādējādi nodrošinot iespēju efektīvi īstenot saistību konvertēšanu akcijās vai citos īpašumtiesību instrumentos.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija izvērtē, vai iestādei vai finanšu sabiedrībai ir pamats noteikt šā panta pirmās daļas prasību attiecībā uz šīs iestādes vai finanšu sabiedrības vai grupas noregulējuma plāna izstrādāšanu un uzturēšanu, ņemot vērā šajā plānā paredzētās noregulējuma darbības. Ja noregulējuma plānā ir paredzēta iespēja piemērot iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pārbauda, vai izsludinātais pamatkapitāls vai citi pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumenti ir pietiekami, lai segtu šā likuma 68. panta ceturtās daļas 2. un 3. punktā minēto kopsummu.

(3) Uz saistību konvertēšanu akcijās vai citos īpašumtiesību instrumentos nav attiecināma Komerclikumā noteiktā prasība par pamatkapitāla palielināšanas kārtību un dalībnieku pirmpirkuma tiesību izmantošanu.

76. pants. (1) Iestādes vai finanšu sabiedrības, uzņemoties saistības, noslēgtajos līgumos iekļauj noteikumu, kas paredz, ka saistībām var piemērot norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības, ja šādas saistības:

- 1) nav izslēgtas no saistībām atbilstoši šā likuma 54. panta pirmajai, otrajai un trešajai daļai;
- 2) nav kreditoru prasījumi par veiktajām izmaksām fiziskajām personām un mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem virs garantētajā atlīdzībā izmaksātās vai izmaksājamās summas;
- 3) tiek regulētas ar ārvalstu tiesību aktiem;
- 4) ir radušās pēc šā likuma spēkā stāšanās.

(2) Iestādei vai finanšu sabiedrībai nav pienākuma nodrošināt šā panta pirmās daļas prasību izpildi, ja Latvijas Republika ar attiecīgo ārvalsti ir noslēgusi nolīgumu par saistību norakstīšanas vai konvertēšanas tiesībām vai arī šādas tiesības izriet no attiecīgās ārvalsts normatīvajiem aktiem.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē iestādi vai finanšu sabiedrību par šā panta otrajā daļā minētajiem nolīgumiem.

(4) Ja iestādei vai finanšu sabiedrībai bija pienākums nodrošināt šā panta pirmās daļas prasību izpildi, bet tas netika izdarīts, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga attiecībā uz šīm saistībām īstenot norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības.

XII nodaļa

Kapitāla instrumentu norakstīšana un konvertēšana

77. pants. (1) Tiesības norakstīt vai konvertēt attiecīgos kapitāla instrumentus var izmantot:

- 1) neatkarīgi no noregulējuma darbības veikšanas;
- 2) kopā ar noregulējuma darbību, ja ir izpildīti šā likuma 39. un 40. pantā minētie noregulējuma nosacījumi.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga norakstīt vai konvertēt attiecīgos kapitāla instrumentus iestādes vai finanšu sabiedrību akcijās vai citos īpašumtiesību instrumentos.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nekavējoties īsteno norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības saskaņā ar šā likuma 78. panta prasībām attiecībā uz attiecīgiem kapitāla instrumentiem, ko emitējusi vai piesaistījusi iestāde vai finanšu sabiedrība, ja ir iestājies viens no šādiem gadījumiem:

- 1) pirms noregulējuma darbības veikšanas tiek konstatēts, ka tā atbilst šā likuma 39. un 40. pantā minētajiem noregulējuma nosacījumiem;
- 2) tiek konstatēts, ka tad, ja vien attiecībā uz attiecīgiem kapitāla instrumentiem netiks īstenotas norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības, iestāde vai finanšu sabiedrība vairs nespēs turpināt savu komercdarbību;
- 3) attiecībā uz attiecīgiem kapitāla instrumentiem, kurus emitējusi vai piesaistījusi meitas sabiedrība, ja minētie kapitāla instrumenti atbilst pašu kapitāla prasību izpildei individuāli un konsolidācijas līmenī, konstatē, ka bez šo instrumentu norakstīšanas vai konvertēšanas tiesību īstenošanas attiecībā uz tiem grupa vairs nespēs turpināt savu komercdarbību;
- 4) attiecībā uz attiecīgiem kapitāla instrumentiem, kuri emitēti vai piesaistīti mātes sabiedrībā, ja minētie kapitāla instrumenti atbilst pašu kapitāla prasību izpildei individuāli mātes sabiedrībā vai konsolidācijas līmenī, konstatē, ka bez šo instrumentu norakstīšanas vai konvertēšanas tiesību īstenošanas attiecībā uz tiem grupa vairs nespēs turpināt savu komercdarbību;
- 5) tiek konstatēts, ka iestāde vai finanšu sabiedrība valsts atbalstu lūdz, bet vēl nav to saņēmusi, izņemot gadījumu, kad finanšu palīdzība tiek sniegta atbilstoši šā likuma 39. panta trešās daļas 4. punkta "c" apakšpunkta noteikumiem.

(4) Uzskatāms, ka iestāde vai finanšu sabiedrība, vai grupa nespēj turpināt savu komercdarbību, ja ir ievēroti abi šādi nosacījumi:

- 1) iestāde vai finanšu sabiedrība, vai grupa nonāk vai, iespējams, nonāks finanšu grūtībās;
- 2) ņemot vērā konkrētā brīža situāciju un citus būtiskus apstākļus, nav paredzams, ka jebkāda darbība, tai skaitā alternatīvi privātā sektora pasākumi vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijas rīcība, tostarp agrīnās intervences pasākumi, kas nav kapitāla instrumentu norakstīšana vai konvertēšana, ne atsevišķi, ne kopā ar noregulējuma darbību novērstu iestādes vai finanšu sabiedrības, vai grupas maksātspēju pārskatāmā laikposmā.

(5) Uzskatāms, ka grupa nonāk vai, iespējams, nonāks finanšu grūtībās, ja tā pārkāpj vai ir pamats uzskatīt, ka pārskatāmā laikposmā pārkāps tai noteiktās prudenciālās prasības konsolidācijas līmenī (grupai ir radušies vai, iespējams, radīsies zaudējumi, kuru rezultātā tiks izlietots viss pašu kapitāls vai būtiska pašu kapitāla daļa).

(6) Meitas sabiedrības emitētu attiecīgo kapitāla instrumentu atbilstoši šā panta trešās daļas 3. punktam nenoraksta lielākā apjomā vai nekonvertē ar sliktākiem nosacījumiem, kā norakstītu vai konvertētu tādas pašas prioritātes kapitāla instrumentus mātes sabiedrības līmenī.

(7) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija veic šā panta trešajā daļā minēto konstatāciju, tā nekavējoties paziņo par to noregulējuma iestādei, kura ir atbildīga par konkrēto iestādi vai finanšu sabiedrību.

(8) Pirms šā panta trešās daļas 3. punktā minētās konstatācijas attiecībā uz meitas sabiedrību, kura emitē attiecīgos kapitāla instrumentus, kas atbilst pašu kapitāla prasību izpildei individuāli un konsolidācijas līmenī, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ievēro šā likuma 80. pantā noteiktās prasības par paziņošanu un apspriešanu.

(9) Pirms tiek īstenotas kapitāla instrumentu norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, lai iestādes vai finanšu sabiedrības aktīvu un

saistību vērtēšana notiek saskaņā ar šā likuma 45., 46. un 47. pantu. Minētā vērtēšana ir par pamatu norakstīšanas aprēķinam, kas piemērojams attiecīgajiem kapitāla instrumentiem, lai segtu zaudējumus, un konvertēšanas līmenim, kāds piemērojams attiecīgajiem kapitāla instrumentiem, lai rekapitalizētu finanšu sabiedrību.

(10) Par šā panta trešajā daļā minēto konstatāciju ir atbildīga Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņā ar šā likuma 79. pantu.

78. pants. (1) Izpildot šā likuma 77. pantā noteiktās prasības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības saskaņā ar kreditoru prasījumu apmierināšanas kārtību, kas piemērojama maksātnespējas procesa gadījumā, tā, lai secīgi sasniegtu šādus rezultātus:

- 1) pirmā līmeņa pamata kapitāla elementus noraksta proporcionāli zaudējumiem un atbilstoši šo zaudējumu segšanas spējai, un Finanšu un kapitāla tirgus komisija piemēro vienu vai abas šā likuma 68. panta pirmajā daļā minētās darbības attiecībā uz personām, kurām pieder pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumenti;
- 2) pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentu pamatsummu noraksta vai konvertē, vai gan noraksta, gan konvertē pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentos, lai sasniegtu šā likuma 38. pantā minētos noregulējuma mērķus, vai noraksta vai konvertē, vai gan noraksta, gan konvertē atbilstoši attiecīgo kapitāla instrumentu zaudējumu segšanas spējai atkarībā no tā, kura vērtība ir mazāka;
- 3) otrā līmeņa kapitāla instrumentu pamatsummu noraksta vai konvertē, vai gan noraksta, gan konvertē pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentos, lai sasniegtu šā likuma 38. pantā minētos noregulējuma mērķus, vai noraksta vai konvertē, vai gan noraksta, gan konvertē atbilstoši attiecīgo kapitāla instrumentu zaudējumu segšanas spējai atkarībā no tā, kura vērtība ir mazāka.

(2) Kad ir norakstīta attiecīgā kapitāla instrumenta pamatsumma:

- 1) minētās pamatsummas samazinājums ir nemainīgs, izņemot jebkādu vērtības palielināšanu saskaņā ar šā likuma 67. panta trešajā daļā paredzēto atlīdzības izmaksu;
- 2) attiecībā uz šāda instrumenta norakstīto summu vairs nepaliek nekādu saistību pret tām personām, kurām pieder attiecīgie kapitāla instrumenti, izņemot jau uzkrātās saistības (saistības, kas var rasties daļējas norakstīšanas rezultātā attiecībā uz procentu maksājumiem par parāda instrumentiem pārskata datumā, uz kuru sagatavots vērtējums, par periodu no pēdējās procentu maksājuma dienas) un atbildību par zaudējumu segšanu, kas varētu rasties, ja ar tiesas spriedumu tiktu konstatēta norakstīšanas tiesību prettiesiska īstenošana;
- 3) personām, kurām pieder vai piederēja attiecīgie kapitāla instrumenti, var tikt izmaksāta atlīdzība, ja tiek emitēti pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumenti saskaņā ar šā panta ceturto daļu.

(3) Šā panta otrās daļas 2. punkts neierobežo tiesības iegūt pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentus, kas emitēti saskaņā ar šā panta ceturto daļu, personai, kurai pieder vai piederēja attiecīgie kapitāla instrumenti.

(4) Lai veiktu attiecīgo kapitāla instrumentu konvertēšanu saskaņā ar šā panta pirmās daļas 3. punktu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieprasīt, lai finanšu sabiedrība emitētu pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentus personai, kurai pieder vai piederēja attiecīgie kapitāla instrumenti. Šos kapitāla instrumentus var konvertēt tikai tad, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

- 1) minētos pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentus emitē iestāde vai finanšu sabiedrība, vai finanšu sabiedrības mātes sabiedrība ar finanšu sabiedrības noregulējuma iestādes vai ar mātes sabiedrības noregulējuma iestādes piekrišanu;

- 2) minētie pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumenti ir emitēti pirms iestādes vai finanšu sabiedrības akciju vai citu tādu īpašumtiesību instrumentu emisijas, kuros ieguldījums pašu kapitālā veikts saskaņā ar valsts atbalsta normatīvo regulējumu;
- 3) minētie pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumenti ir nodoti tūlīt pēc konvertēšanas tiesību īstenošanas;
- 4) konvertācijas koeficients, kas nosaka to pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentu skaitu, kuri tiek nodoti pret katru attiecīgo kapitāla instrumentu, atbilst šā likuma 71. pantā noteiktajiem principiem un Eiropas Banku iestādes izdotajām vadlīnijām.

(5) Ja iestāde atbilst noregulējuma nosacījumiem un Finanšu un kapitāla tirgus komisija nolēmj tai piemērot noregulējuma instrumentu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pirms noregulējuma instrumenta piemērošanas pārlicinās, vai ir iestājies šā likuma 77. panta trešajā daļā minētais gadījums.

79. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir atbildīga par šā likuma 77. panta trešajā daļā minēto konstatāciju attiecībā uz iestādi vai finanšu sabiedrību, ja tās emitētie vai piesaistītie attiecīgie kapitāla instrumenti atbilst pašu kapitāla prasību izpildei individuāli saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 92. panta prasībām un ja šai iestādei vai finanšu sabiedrībai ir izsniegta atļauja (licence) saskaņā ar Kredītiestāžu likumu vai Finanšu instrumentu tirgus likumu.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir atbildīga par šā likuma 77. panta trešās daļas 2. punktā minēto konstatāciju attiecībā uz iestādi vai finanšu sabiedrību, kas ir meitas sabiedrība, ja tās emitētie vai piesaistītie attiecīgie kapitāla instrumenti atbilst pašu kapitāla prasību izpildei individuāli un konsolidācijas līmenī un ja šai iestādei vai finanšu sabiedrībai ir izsniegta atļauja (licence) saskaņā ar Kredītiestāžu likumu vai Finanšu instrumentu tirgus likumu.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja tā ir konsolidētās uzraudzības institūcija, veic visus tās kompetencē esošos pasākumus, lai kopā ar dalībvalsts iestādi, kas ir atbildīga par šā likuma 77. panta trešajā daļā minēto konstatāciju, veiktu šā likuma 77. panta trešās daļas 3. punktā minēto konstatāciju saskaņota lēmuma veidā atbilstoši šā likuma 112. panta ceturtajai daļai attiecībā uz iestādi vai finanšu sabiedrību, kas ir minētās dalībvalsts meitas sabiedrība, ja šīs iestādes vai finanšu sabiedrības emitētie vai piesaistītie attiecīgie kapitāla instrumenti atbilst pašu kapitāla prasību izpildei individuāli un konsolidācijas līmenī un ja šai iestādei vai finanšu sabiedrībai ir izsniegta atļauja (licence) saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija realizē visus tās kompetencē esošos pasākumus, lai kopā ar dalībvalsts iestādi, kas saskaņā ar tās tiesību aktiem ir atbildīga par šā likuma 77. panta trešajā daļā minētajai konstatācijai līdzvērtīgas konstatācijas veikšanu dalībvalstī, kurā atrodas konsolidētās uzraudzības institūcija, veiktu šā likuma 77. panta trešās daļas 3. punktā minēto konstatāciju saskaņota lēmuma veidā atbilstoši šā likuma 113. pantam attiecībā uz iestādi vai finanšu sabiedrību, kas ir minētās dalībvalsts mātes sabiedrības meitas sabiedrība, ja šīs iestādes vai finanšu sabiedrības emitētie vai piesaistītie attiecīgie kapitāla instrumenti atbilst pašu kapitāla prasību izpildei individuāli un konsolidācijas līmenī un ja minētajai iestādei vai finanšu sabiedrībai ir izsniegta atļauja (licence) saskaņā ar Kredītiestāžu likumu vai Finanšu instrumentu tirgus likumu.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja tā ir konsolidētās uzraudzības institūcija, ir atbildīga par šā likuma 77. panta trešās daļas 4. punktā minētās konstatācijas veikšanu.

80. pants. (1) Pirms šā likuma 77. panta trešās daļas 2., 3., 4. vai 5. punktā minētās konstatācijas attiecībā uz meitas sabiedrību, kura emitē vai piesaista attiecīgos kapitāla instrumentus, kas atbilst pašu kapitāla prasību izpildei individuāli un konsolidācijas līmenī, Finanšu un kapitāla tirgus komisija izpilda šādas prasības:

- 1) ja komisija apsver, vai veikt šā likuma 77. panta trešās daļas 2., 3., 4. vai 5. punktā minēto konstatāciju, tā nekavējoties par to paziņo dalībvalsts konsolidētās

uzraudzības institūcijai un — ja tā nav viena un tā pati — minētās dalībvalsts iestādei, kas ir atbildīga par šā likuma 77. panta trešajā daļā norādītās konstatācijas veikšanu;

- 2) ja komisija apsver, vai veikt šā likuma 77. panta trešās daļas 3. punktā minēto konstatāciju, tā nekavējoties paziņo dalībvalsts uzraudzības institūcijai, kura veic katras tādas iestādes vai finanšu sabiedrības uzraudzību, kas ir emitējusi vai piesaistījusi attiecīgos kapitāla instrumentus, uz kuriem varētu tikt attiecinātas norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības, un — ja tā nav viena un tā pati — tai minētās dalībvalsts iestādei, kas ir atbildīga par šā likuma 77. panta trešajā daļā norādītās konstatācijas veikšanu.

(2) Ja šā likuma 77. panta trešās daļas 3., 4. vai 5. punktā minēto konstatāciju veic attiecībā uz finanšu sabiedrību vai grupu, kura īsteno pārrobežu darbību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā neregulējuma darbības iespējamo ietekmi visās dalībvalstīs, kurās iestāde vai grupa darbojas.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija paziņojumam saskaņā ar šā panta pirmo daļu pievieno paskaidrojumu par iemesliem, kādēļ tā apsver attiecīgās konstatācijas veikšanu.

(4) Ja paziņojums izdarīts saskaņā ar šā panta pirmo daļu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pēc konsultēšanās ar iestādēm vai institūcijām, kuras tā ir attiecīgi informējusi, izvērtē šādus jautājumus:

- 1) vai ir pieejams alternatīvs pasākums norakstīšanas vai konvertēšanas tiesību īstenošanai saskaņā ar šā likuma 77. panta trešās daļas prasībām;
- 2) ja šāds alternatīvs pasākums ir pieejams, — vai to var reāli piemērot;
- 3) ja šādu alternatīvu pasākumu var reāli piemērot, — vai ir reālas izredzes, ka tas pārskatāmā laikposmā ietekmēs apstākļus, kuri liktu veikt šā likuma 77. panta trešajā daļā minēto konstatāciju.

(5) Šā panta ceturtais daļas izpratnē alternatīvi pasākumi ir šā likuma 33. pantā minētie agrinās intervences pasākumi, kā arī Kredītiestāžu likuma 101.³ panta 4.⁴ un 4.⁷ daļā un Finanšu instrumentu tirgus likuma 139. panta 11.⁷ daļā minētie pasākumi vai līdzekļu vai kapitāla nodošana finanšu sabiedrībai no tās mātes sabiedrības.

(6) Ja saskaņā ar šā panta ceturto daļu Finanšu un kapitāla tirgus komisija pēc konsultēšanās ar iestādēm, kuras tā ir attiecīgi informējusi, novērtē, ka ir pieejami viens vai vairāki alternatīvi pasākumi, ka tos var reāli piemērot un tie dotu šā panta ceturtais daļas 3. punktā minēto rezultātu, tā nodrošina, ka šie pasākumi tiek piemēroti.

(7) Ja šā panta pirmās daļas 1. punktā minētajā gadījumā un saskaņā ar šā panta ceturto daļu Finanšu un kapitāla tirgus komisija pēc konsultēšanās ar iestādēm, kuras tā ir attiecīgi informējusi, secina, ka nav pieejami alternatīvi pasākumi, kuri dotu šā panta ceturtais daļas 3. punktā minēto rezultātu, Finanšu un kapitāla tirgus izvērtē, vai ir nepieciešams veikt šā likuma 77. panta trešajā daļā minēto konstatāciju.

(8) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija nolemj veikt šā likuma 77. panta trešās daļas 3. punktā minēto konstatāciju, tā nekavējoties paziņo par to dalībvalstu, kurās atrodas attiecīgās meitas sabiedrības, iestādēm, kas ir atbildīgas par šā likuma 77. panta trešajā daļā minētās konstatācijas veikšanu, un konstatāciju veic saskaņota lēmuma veidā atbilstoši šā likuma 112. panta ceturtajai daļai.

(9) Ja citas dalībvalsts iestāde, kas ir atbildīga par šā likuma 77. panta trešajā daļā norādītās konstatācijas veikšanu, nolemj veikt šā likuma 77. panta trešās daļas 3. punktā minēto konstatāciju un par to paziņo Finanšu un kapitāla tirgus komisijai, jo attiecīgā meitas sabiedrība atrodas Latvijas Republikā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno visus tās kompetencē esošos pasākumus, lai konstatācija tiktu veikta saskaņota lēmuma veidā atbilstoši šā likuma 113. pantam.

(10) Konstatācija saskaņā ar šā likuma 77. panta trešās daļas 3. punktu netiek veikta, ja netiek pieņemts šajā pantā minētais saskaņotais lēmums.

(11) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja Latvijas Republikā atrodas šā panta devītajā daļā minētā meitas sabiedrība, nekavējoties izpilda pieņemto lēmumu norakstīt vai konvertēt attiecīgos kapitāla instrumentus.

XIII nodaļa

Papildu finanšu stabilizācijas instrumenti

81. pants. (1) Lai sasniegtu noregulējuma mērķus un novērstu iestādes vai finanšu sabiedrības maksātnešpēju, Ministru kabinets, iepriekš konsultējoties ar Finanšu un kapitāla tirgus komisiju, ir tiesīgs lemt par papildu finanšu stabilizācijas instrumentu piemērošanu, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

- 1) akcionāri vai tās personas, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, ir seguši zaudējumus un rekapitalizācijas instrumenta piemērošanas rezultātā seguši ne mazāk kā 8 procentus no noregulējamās iestādes kopējām saistībām un pašu kapitāla, kuru apmērs ir noteikts noregulējuma darbības laikā saskaņā ar šā likuma VIII nodaļā paredzēto vērtējumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai izmantojot norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības vai citu noregulējuma darbību;
- 2) ir izpildīti visi šā likuma 39. panta pirmajā daļā noteiktie noregulējuma darbības veikšanai nepieciešamie nosacījumi, bet noregulējuma instrumentu piemērošana nebūtu pietiekama, lai novērstu būtisku negatīvu ietekmi uz iestādes vai finanšu sabiedrības finanšu stabilitāti un darbību.

(2) Piemērojot papildu finanšu stabilizācijas instrumentus, tiek sniegts valsts atbalsts. Pirms valsts atbalsta sniegšanas ir nepieciešams saņemt Eiropas Komisijas lēmumu par valsts atbalsta saderīgumu ar Eiropas Savienības iekšējo tirgu.

82. pants. Papildu finanšu stabilizācijas instrumenti ir šādi:

- 1) publiskā kapitāla atbalsta instruments;
- 2) pagaidu publiskā īpašuma instruments.

83. pants. (1) Piemērojot publiskā kapitāla atbalsta instrumentu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga īstenot iestādes vai finanšu sabiedrības rekapitalizāciju, nodrošinot tai kapitālu apmaiņā pret šādiem instrumentiem:

- 1) pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentiem;
- 2) pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentiem vai otrā līmeņa kapitāla instrumentiem.

(2) Piemērojot publiskā kapitāla atbalsta instrumentu, valstij piederošās akcijas iestādē vai finanšu sabiedrībā tiek atsavinātas, nepārsniedzot termiņu, kāds noteikts Eiropas Komisijas lēmumā par valsts atbalsta saderību ar Eiropas Savienības iekšējo tirgu.

84. pants. (1) Piemērojot pagaidu publiskā īpašuma instrumentu, iestādi vai finanšu sabiedrību uz laiku var pārņemt valsts īpašumā, nododot to pārvaldīšanā Ministru kabineta izraudzītai kapitālsabiedrībai, kurā valstij ir izšķirošā ietekme.

(2) Iestāde vai finanšu sabiedrība, kurai ir piemērots pagaidu publiskā īpašuma instruments, tiek atsavināta, nepārsniedzot Eiropas Komisijas lēmumā par valsts atbalsta saderību ar Eiropas Savienības iekšējo tirgu noteikto termiņu.

XIV nodaļa Noregulējuma tiesības

85. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai kā noregulējuma iestādei, piemērojot noregulējuma instrumentus, ir šādas noregulējuma tiesības:

- 1) pieprasīt, lai jebkura ar noregulējuma darbību saistītā persona sniedz jebkādu informāciju, kas nepieciešama, lai Finanšu un kapitāla tirgus komisija lemtu par noregulējuma darbību un to sagatavotu, tostarp noregulējuma plānos sniegtās informācijas precizējumus un papildinājumus;
- 2) pārņemt savā kontrolē noregulējamo iestādi un īstenot visas tiesības, kas piešķirtas noregulējamās iestādes akcionāriem vai tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, padomei, valdei vai augstākajai vadībai;
- 3) nodot pircējam vai pagaidu iestādei noregulējamās iestādes akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus;
- 4) nodot citai komercsabiedrībai ar tās piekrišanu noregulējamās iestādes finanšu instrumentus, tiesības, aktīvus vai saistības;
- 5) samazināt vai dzēst noregulējamās iestādes atbilstīgo saistību pamatsummu vai nesamaksāto summu, kas izriet no šīm saistībām;
- 6) konvertēt noregulējamās iestādes saistības akcijās vai citos īpašumtiesību instrumentos iestādē, finanšu sabiedrībā, attiecīgajā mātes iestādē vai pagaidu iestādē, kurai tiek nodoti iestādes vai finanšu sabiedrības aktīvi, tiesības vai saistības;
- 7) dzēst noregulējamās iestādes emitētos parāda instrumentus, izņemot nodrošinātās saistības šajā likumā noteiktajos gadījumos;
- 8) samazināt, tostarp samazināt līdz nullei, noregulējamās iestādes akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu nominālo vērtību un dzēst šādas akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus;
- 9) likt noregulējamai iestādei vai attiecīgajai mātes iestādei palielināt pamatkapitālu, tai skaitā emitēt jaunas akcijas vai citus kapitāla instrumentus, tostarp priekšrocību akcijas un ar nosacījumiem konvertējamus instrumentus;
- 10) grozīt noregulējamās iestādes saistību izpildes termiņu, grozīt par uzņemtajām saistībām maksājamo procentu likmi, summu un samaksas kārtību. Tas neattiecas uz nodrošinātajām saistībām;
- 11) slēgt un izbeigt finanšu līgumus vai atvasināto instrumentu līgumus;
- 12) atcelt noregulējamās iestādes padomes vai valdes locekļus un iecelt jaunus locekļus.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, piemērojot noregulējuma instrumentus un īstenojot noregulējuma tiesības, var neievērot un tai nav saistošas citos normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz finanšu instrumentu, tiesību, aktīvu vai saistību nodošanas kārtību, tai skaitā nepieciešamību saņemt noregulējamās iestādes akcionāru vai to personu, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, kā arī kreditoru vai trešās personas piekrišanu un prasību par iepriekšēju trešās personas informēšanu. Minētais atbrīvojums nav attiecināms uz prasībām, kuras nosaka valsts atbalsta normatīvais regulējums.

(3) Ja šā panta pirmajā daļā minētās tiesības nav piemērojamas iestādei vai finanšu sabiedrībai juridiskās formas dēļ, Finanšu un kapitāla tirgus komisija šādām iestādēm vai sabiedrībām piemēro līdzvērtīgas tiesības un šādu iestāžu un sabiedrību akcionāriem vai tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, kā arī kreditoriem un līgumslēdzēju pusēm (darījumu partneriem) — šajā likumā paredzētos aizsardzības pasākumus.

86. pants. (1) Papildus šā likuma 85. pantā noteiktajām tiesībām Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir šādas tiesības:

- 1) noteikt, ka nodošana piemērojama bez kādām saistībām vai apgrūtinājumiem, kas ietekmē nododamos finanšu instrumentus, tiesības, aktīvus vai saistības;
- 2) atcelt tiesības papildus iegādāties akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus;
- 3) pieprasīt, lai attiecīgā noregulējamā iestāde izslēdz vērtspapīrus no regulētā tirgus vai aptur to tirdzniecību, kā noteikts Finanšu instrumentu tirgus likumā;
- 4) nodrošināt, lai nodoto finanšu instrumentu, tiesību, aktīvu vai saistību saņēmējam ir noregulējamās iestādes tiesības un pienākumi;
- 5) pieprasīt, lai noregulējamā iestāde un akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu, finanšu instrumentu, tiesību, aktīvu vai saistību saņēmējs savstarpēji apmainās ar informāciju un sniedz palīdzību;
- 6) atcelt vai grozīt tāda līguma noteikumus, kurā noregulējamā iestāde ir puse, vai aizstāt līgumā finanšu instrumentu, tiesību, aktīvu vai saistību saņēmēju kā pusi.

(2) Noregulējuma tiesības tiek īstenotas, nodrošinot noregulējamās iestādes noslēgto līgumu un to saistību nepārtrauktību, kuras pāriet uz saņēmēju. Minētais neskar noregulējamās iestādes darbinieku tiesības uzteikt darba līgumu un citas no noregulējamās iestādes noslēgtajiem līgumiem izrietošās pušu tiesības.

87. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības uzdot noregulējamai iestādei vai jebkurai no minētās noregulējamās iestādes grupas sabiedrībai sniegt vai nodrošināt pakalpojumus, kas ir nepieciešami, lai tiesību, aktīvu vai saistību saņēmējs varētu efektīvi izmantot tam nodotās tiesības un pārvaldīt finanšu instrumentus, aktīvus vai saistības. Noregulējamā iestāde sniedz vai nodrošina pakalpojumus atbilstoši līgumiem, kurus tā ir noslēgusi līdz noregulējuma veikšanai vai, ja līgumu nav vai tie vairs nav spēkā, atbilstoši godīgai darījumu praksei.

(2) Ja citas dalībvalsts noregulējuma iestāde ir izmantojusi šā panta pirmajā daļā noteiktās tiesības attiecībā uz citā dalībvalstī reģistrētu noregulējamo iestādi vai tās grupas attiecīgo sabiedrību, kas atrodas Latvijas Republikā, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības nodrošināt citas dalībvalsts noregulējuma iestādes pieņemtā lēmuma izpildi.

(3) Šā panta pirmā daļa piemērojama arī noregulējamās iestādes vai tās grupas sabiedrības maksātnespējas procesā.

88. pants. (1) Ja, nododot akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, aktīvus, tiesības vai saistības, nodod arī aktīvus, kas atrodas citā dalībvalstī, vai tiesības vai saistības, kurām piemērojami citas dalībvalsts normatīvie akti, par nodošanas valsti uzskatāma attiecīgā cita dalībvalsts un nodošanai piemērojami tās dalībvalsts normatīvie akti.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija sniedz atbalstu citas dalībvalsts noregulējuma iestādei attiecībā uz to akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu, aktīvu, tiesību vai saistību nodošanu, uz kurām ir attiecināmi Latvijas Republikas normatīvie akti.

(3) Akcionāriem vai tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, kreditoriem un trešajām personām, uz kurām attiecināma akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu, aktīvu, tiesību vai saistību nodošana, nav tiesību prasīt nodošanas atlikšanu.

(4) Ja citas dalībvalsts noregulējuma iestāde īsteno norakstīšanas vai konvertēšanas tiesības uz instrumentiem vai saistībām, tostarp uz saistībām pret kreditoriem, kuras reglamentē Latvijas Republikas normatīvie akti, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, ka šo saistību vai instrumentu pamatsumma tiek samazināta vai saistības vai instrumenti tiek konvertēti atbilstoši citas dalībvalsts noregulējuma iestādes īstenotajām norakstīšanas vai konvertēšanas tiesībām.

89. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisijas piemērotā noregulējuma darbība ir vērsta uz ārvalstī esošiem noregulējamās iestādes aktīviem vai akcijām, vai citiem īpašumtiesību instrumentiem, tiesībām vai saistībām, kurām ir piemērojami ārvalsts normatīvie akti, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai var pieprasīt, lai:

- 1) persona, kas pārvalda noregulējamās iestādes aktīvus, akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, saistības un īsteno tiesības, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka nodošana, norakstīšana, konvertēšana un citas noregulējuma darbības tiek īstenotas;
- 2) personai, kas pārvalda noregulējamās iestādes aktīvus, akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, saistības un īsteno tiesības, ir pienākums turēt akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, aktīvus vai saistības un īstenot tiesības vai uzņemt atbildību par saistībām līdz brīdim, kad tiek īstenota nodošana, norakstīšana, konvertēšana vai cita noregulējuma darbība;
- 3) personai, kas pārvalda noregulējamās iestādes aktīvus, akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus, saistības un īsteno tiesības, sedz tās pamatotos izdevumus šīs daļas 1. un 2. punktā noteikto darbību veikšanai atbilstoši šā likuma 43. panta piektajai daļai.

(2) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija novērtē, ka, neraugoties uz visiem vajadzīgajiem pasākumiem, ko ir veikusi persona, nav paredzams, ka nodošanu vai konvertēšanu būs iespējams piemērot attiecībā uz īpašumu, kas atrodas ārvalstī, vai konkrētām akcijām, citiem īpašumtiesību instrumentiem, tiesībām vai saistībām saskaņā ar ārvalsts normatīvajiem aktiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisija neveic nodošanu, norakstīšanu, konvertēšanu vai citas noregulējuma darbības, tai skaitā gadījumos, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija jau ir pieņēmusi lēmumu par attiecīgo akciju, citu īpašumtiesību instrumentu, tiesību vai saistību nodošanu, konvertēšanu vai darbību.

90. pants. (1) Krīzes novēršanas pasākums un krīzes vadības pasākums, kas ir veikts attiecībā uz iestādi vai finanšu sabiedrību saskaņā ar šo likumu, un jebkurš notikums, kas ir tieši saistīts ar šāda pasākuma piemērošanu, saskaņā ar iestādes vai finanšu sabiedrības noslēgtu līgumu nav uzskatāms par izpildes notikumu finanšu nodrošinājumu reglamentējošo normatīvo aktu izpratnē vai par maksātspējas procedūru norēķinu galīguma maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmu reglamentējošo normatīvo aktu izpratnē ar nosacījumu, ka joprojām tiek pildītas būtiskās saistības saskaņā ar līgumu, tai skaitā maksājumu veikšanas un maksājumu izpildes saistības, kā arī tiek sniegts nodrošinājums. Minētais attiecas arī uz šādu iestādes vai finanšu sabiedrības meitas iestādes vai finanšu sabiedrības noslēgtajiem līgumiem, ja tajos ir paredzēts, ka saistības garantē mātes iestāde vai finanšu sabiedrība, vai jebkura grupas iestāde vai finanšu sabiedrība, vai uz citu grupas iestāžu vai finanšu sabiedrību noslēgtajiem līgumiem, ja tajos ir iekļauti noteikumi par pārējo grupas sabiedrību atbildību.

(2) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir atzinusi ārvalsts noregulējuma procedūras, šā panta piemērošanas nolūkā tās uzskatāmas par krīzes vadības pasākumu.

(3) Krīzes novēršanas pasākums un krīzes vadības pasākums, kā arī jebkurš notikums, kas ir tieši saistīts ar šāda pasākuma piemērošanu, nav pamats, lai:

- 1) īstenotu jebkādas līguma izbeigšanas, apturēšanas, grozīšanas, savstarpēja ieskaita vai savstarpējas dzēšanas tiesības, tai skaitā attiecībā uz līgumiem, kurus noslēgusi meitas iestāde vai finanšu sabiedrība un kuru izpildi garantē vai kuru izpildē finansiāli piedalās grupas sabiedrība;
- 2) iegūtu īpašumā, pārņemt kontrolē iesaistītās iestādes vai finanšu sabiedrības īpašumu vai prasītu tam nodrošinājumu;

- 3) ietekmētu no iestādes vai finanšu sabiedrības noslēgtajiem līgumiem izrietošās tiesības, ja joprojām tiek pildītas no līgumiem izrietošās būtiskās saistības, tai skaitā maksājumu veikšanas un maksājumu izpildes saistības, kā arī tiek sniegts nodrošinājums.

(4) Šā panta trešās daļas 2. punktā minētās darbības var veikt, ja to veikšanas pamatojums rodas sakarā ar notikumu, kurš nav krīzes novēršanas pasākums, krīzes vadības pasākums vai jebkurš notikums, kas ir tieši saistīts ar šādu pasākumu piemērošanu.

(5) Saistību izpildes apturēšana vai ierobežošana nav uzskatāma par līgumsaistību neizpildi šā panta piemērošanas nolūkā.

91. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības jebkuru maksājumu saistību izpildi saskaņā ar jebkuru līgumu, kurā noregulējamā iestāde ir puse, apturēt no dienas, kad paziņojums par apturēšanu publicēts, līdz tās pašas dienas pusnaktij. Ja maksājuma vai piegādes saistības izpildes termiņš ir iestājies apturēšanas periodā, maksājuma vai piegādes saistību izpilda nekavējoties pēc apturēšanas perioda beigām.

(2) Ja noregulējamās iestādes maksājuma saistības atbilstoši līgumam ir apturētas, arī noregulējamās iestādes darījuma pušu maksājuma vai piegādes saistības atbilstoši minētajam līgumam aptur uz tādu pašu laikposmu.

(3) Šajā pantā noteiktās tiesības nav piemērojamas:

- 1) segtajiem noguldījumiem;
- 2) maksājumu izpildes saistībām pret maksājumu sistēmām vai sistēmu operatoriem, centrālajiem darījuma partneriem un dalībvalstu centrālajām bankām;
- 3) ieguldītāju aizsardzības sistēmas atbilstīgiem prasījumiem.

(4) Īstenojot tiesības saskaņā ar šo pantu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā iespējamo šā likuma 85., 86. un 87. pantā minēto tiesību īstenošanas ietekmi uz finanšu tirgu stabilitu darbību.

92. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības ierobežot noregulējamās iestādes nodrošināto kreditoru nodrošinājuma izmantošanas tiesību izpildi attiecībā uz jebkuriem noregulējamās iestādes aktīviem no paziņojuma par apturēšanu publicēšanas dienas līdz tās pašas dienas pusnaktij.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nav tiesīga īstenot šā panta pirmajā daļā minētās tiesības attiecībā uz maksājumu sistēmu operatoru, centrālo darījuma partneru un dalībvalsts centrālās bankas prasījumiem saistībā ar aktīviem, ko noregulējamā iestāde ir ieķīlājusi vai sniegusi kā finanšu nodrošinājumu.

(3) Īstenojot tiesības saskaņā ar šo pantu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ievēro šā likuma 85., 86. un 87. pantā minēto tiesību īstenošanas iespējamo ietekmi uz finanšu tirgu stabilitu darbību.

93. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības līgumslēdzējai pusei (darījuma partnerim), kas ir noslēgusi jebkāda veida līgumu ar noregulējamo iestādi, uz laiku apturēt līguma uzteikuma tiesības no paziņojuma par apturēšanu publicēšanas dienas līdz tās pašas dienas pusnaktij.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības tai līgumslēdzējai pusei (darījuma partnerim), kas ir noslēgusi jebkāda veida līgumu ar noregulējamās iestādes meitas sabiedrību, uz laiku apturēt līguma uzteikšanas tiesības, ja:

- 1) noregulējamā iestāde ir izsniegusi garantiju līgumā noteikto meitas sabiedrības saistību izpildei;

- 2) līguma uzteikuma pamats ir vienīgi noregulējamās iestādes finanšu grūtības vai finansiālais stāvoklis;
- 3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir pieņēmusi lēmumu vai var pieņemt lēmumu attiecībā uz noregulējamo iestādi par tās aktīvu un saistību nodošanu ieguvējam, tā vai nu paredz līgumā visu meitas sabiedrību aktīvu un saistību nodošanu un ieguvējs tos ir pieņēmis, vai arī citā veidā nodrošina atbilstošu šādu aktīvu un saistību aizsardzību.

(3) Šā panta otrajā daļā noteiktās tiesības var īstenot no paziņojuma publicēšanas dienas līdz tās pašas dienas pusnaktij.

(4) Apturēšanu uz laiku saskaņā ar šā panta pirmo un otro daļu nepiemēro maksājumu un vērtspapīru sistēmām vai sistēmu operatoriem, centrālajiem darījuma partneriem un dalībvalstu centrālajām bankām.

(5) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija paziņo, ka tiesības un saistības, kas izriet no līguma, nav nodotas ieguvējam vai tās nav norakstāmas vai konvertējamas, piemērojot iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, personai ir tiesības īstenot līgumā noteiktās uzteikuma tiesības pirms šajā pantā minētā apturēšanas termiņa beigām.

(6) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir apturējusi līguma uzteikuma tiesības un nav sniegusi šā panta piektajā daļā noteikto paziņojumu, iestājoties apturēšanas beigu termiņam, uzteikuma tiesības var īstenot šādi:

- 1) ja tiesības un saistības, kas izriet no līguma, ir nodotas ieguvējam, līgumslēdzēja puse (darījuma partneris) var izmantot uzteikuma tiesības saskaņā ar attiecīgā līguma noteikumiem, ja līguma uzteikuma pamats izriet no ieguvēja rīcības;
- 2) ja tiesības un saistības, kas izriet no līguma, paliek noregulējamai iestādei un Finanšu un kapitāla tirgus komisija tām nav piemērojusi iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, līgumslēdzēja puse (darījuma partneris) var īstenot uzteikuma tiesības saskaņā ar attiecīgā līguma noteikumiem.

(7) Īstenojot tiesības saskaņā ar šo pantu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā šā likuma 85., 86. un 87. pantā minēto tiesību īstenošanas iespējamo ietekmi uz finanšu tirgu stabilitu darbību.

(8) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieprasīt, lai iestāde vai finanšu sabiedrība veic detalizētu uzskaiti par finanšu līgumiem. Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pamatojoties uz dalībvalsts kompetentās iestādes vai noregulējuma iestādes pieprasījumu, tai nosūta nepieciešamo informāciju tiesību īstenošanai saskaņā ar Komisijas deleģētās 2013. gada 28. maija regulas (ES) Nr. 876/2013, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) Nr. 648/2012 attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par centrālo darījuma partneru kolēģijām (Dokuments attiecas uz EEZ) 81. pantu.

94. pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisija, lai veiktu noregulējuma darbību, ir tiesīga, ieceļot pilnvarnieku, pārņemt noregulējamo iestādi savā kontrolē tā, lai pārvaldītu noregulējamo iestādi ar visu noregulējamās iestādes akcionāru sapulces, padomes un valdes pilnvarām, veiktu tās darbību un sniegtu pakalpojumus, kā arī pārvaldītu un rīkotos ar noregulējamās iestādes aktīviem un mantu. Laikā, kad ir iecelts pilnvarnieks, noregulējamās iestādes akcionāriem vai tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, nav balsstiesību, kas izriet no noregulējamās iestādes akcijām vai citiem īpašumtiesību instrumentiem.

XV nodaļa Aizsardzības pasākumi

95. pants. (1) Piemērojot vienu vai vairākas noregulējuma darbības, akcionāri, tās personas, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, un tie kreditori, kuru prasījumi nav nodoti, saņem atlīdzību par saviem prasījumiem vismaz tādā apmērā, kādā viņi būtu saņēmuši, ja noregulējamai iestādei tiktu piemērota maksātnespēja tieši pirms nodošanas.

(2) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija piemēro iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, akcionāriem, tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, un tiem kreditoriem, kuru prasījumi ir norakstīti vai konvertēti kapitālā, instrumenta piemērošana nedrīkst radīt lielākus zaudējumus kā tad, ja noregulējamai iestādei tiktu piemērota maksātnespējas procedūra tieši pirms norakstīšanas vai konvertēšanas.

96. pants. (1) Lai novērtētu, vai akcionāriem, tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, un kreditoriem būtu piemēroti labvēlīgāki nosacījumi, ja noregulējuma darbības veikšanas vietā būtu uzsākta maksātnespēja, vērtētājs nekavējoties pēc noregulējuma darbības veikšanas izdara vērtēšanu, kurā nosaka:

- 1) kādi nosacījumi būtu piemēroti akcionāriem, tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, un kreditoriem, ja noregulējamā iestāde, attiecībā uz kuru veikta noregulējuma darbība, būtu sākusi maksātnespējas procedūru laikā, kad saskaņā ar šo likumu tika pieņemts lēmums par noregulējuma darbības piemērošanu;
- 2) kādi nosacījumi faktiski ir īstenoti attiecībā uz akcionāriem, tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, un kreditoriem noregulējamās iestādes noregulēšanā;
- 3) vai šā panta 1. un 2. punktā minēto nosacījumu piemērošanas sekas ir atšķirīgas.

(2) Vērtētājs vērtēšanas procesā ņem vērā pieņēmumu par to, ka noregulējamā iestāde būtu uzsākusi maksātnespējas procesu laikā, kad saskaņā ar šo likumu tika pieņemts lēmums par noregulējuma darbības piemērošanu, un ka noregulējuma darbība netika veikta.

97. pants. Ja novērtējumā par to, vai akcionāriem, personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, un kreditoriem būtu piemēroti labvēlīgāki nosacījumi, ja būtu uzsākta maksātnespējas procedūra, ir konstatēts, ka jebkurš akcionārs, tā persona, kurai pieder citi īpašumtiesību instrumenti, kreditors vai noguldījumu garantiju fonds ir cietis lielākus zaudējumus, nekā būtu cietis maksātnespējas uzsākšanas gadījumā, tiem ir tiesības uz atlīdzības izmaksu no noregulējuma fonda.

98. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija, izmantojot noregulējuma instrumentu, nodod citai sabiedrībai vai pagaidu iestādei aktīvu pārvaldes sabiedrības daļu, bet ne visus noregulējamās iestādes aktīvus, tiesības vai saistības vai ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija atceļ vai groza tāda līguma noteikumus, kurā noregulējamā iestāde ir puse, vai rīkojas tās vārdā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina šajā likumā noteiktos aizsardzības pasākumus un piemēro šā likuma 90., 91., 92. un 93. panta ierobežojumus šādiem vienošanās veidiem:

- 1) nodrošinājumam, uz kura pamata līgumslēdzējai pusei (darījuma partnerim) ir faktiskā vai iespējama interese par aktīviem vai tiesībām, uz kurām attiecas nodošana, neatkarīgi no tā, vai šī interese ir nodrošināta ar konkrētiem aktīviem vai tiesībām, vai ar procentu maksājumiem, vai līdzīgu nosacījumu;
- 2) līgumiem par finanšu nodrošinājumu ar īpašumtiesību pāreju, ar kuriem nodrošinājums, kas nostiprina vai garantē noteiktu pienākumu izpildi, tiek sniegts

ar pilnīgu aktīvu īpašumtiesību nodošanu no nodrošinājuma devēja nodrošinājuma ņēmējam, turklāt nodrošinājuma ņēmējam ir pienākums nodot aktīvus, ja tiek izpildīti minētie līgumā noteiktie pienākumi;

- 3) savstarpējā ieskaista līgumiem, saskaņā ar kuriem divus vai vairākus prasījumus vai saistības starp neregulējamo iestādi un līgumslēdzēju pusi (darījuma partneri) var savstarpēji dzēst;
- 4) savstarpējā ieskaista līgumiem, saskaņā ar kuriem vairākus prasījumus var pārveidot par vienu neto prasījumu, ja, iestājoties līguma izpildes notikumam, tiek pieprasīta saistību tūlītēja izpilde un katrā no gadījumiem prasījumi tiek konvertēti vienā neto prasījumā vai aizstāti ar to;
- 5) segtajām obligācijām;
- 6) finanšu instrumentu līgumiem, kurus izmanto riska ierobežošanas nolūkā, kuri veido nodrošinājuma portfeļa neatņemamu daļu un kuri saskaņā ar normatīvajiem aktiem attiecībā uz finanšu instrumentiem tiek nodrošināti līdzīgā veidā kā segtās obligācijas. Šie līgumi ietver to, ka nodrošinājumu piešķir un uztur līgumslēdzēja puse (darījuma partneris) vai pilnvarotais pārstāvis.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteikto aizsardzību piemēro neatkarīgi no iesaistīto līgumslēdzēju pušu skaita un no tā, vai:

- 1) vienošanās noslēgta līguma, trasta vai citā tiesiskajā formā un normatīvie akti paredz šādu vienošanās iespēju;
- 2) vienošanos pilnībā vai daļēji regulē citu dalībvalstu tiesību akti un citu dalībvalstu tiesību akti ļauj noslēgt šādu vienošanos.

99. pants. (1) Nododot līgumus par finanšu nodrošinājumu ar īpašumtiesību pāreju un savstarpējā ieskaista līgumus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, ka tiek nodotas visas ar minētajiem neregulējamās iestādes un citu personu noslēgtajiem līgumiem aizsargātās tiesības un pienākumi, kā arī neveic ar minētajiem līgumiem aizsargāto tiesību un saistību grozīšanu vai izbeigšanu, izmantojot šajā likumā Finanšu un kapitāla tirgus komisijai noteiktās neregulējuma tiesības.

(2) Tiesības un saistības uzskata par aizsargātām, ja līgumslēdzējas puses ir tiesīgas veikt šo tiesību un saistību savstarpējo dzēšanu vai savstarpējo ieskaitu.

(3) Papildus šā panta pirmajā daļā noteiktajam Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja tas nepieciešams, lai nodrošinātu segto noguldījumu pieejamību, var:

- 1) nodot segtos noguldījumus, kuri ietilpst šā panta pirmajā daļā minēto līgumu priekšmetā, nenododot citus aktīvus, tiesības vai saistības, kas ir tā paša līguma priekšmets;
- 2) nodot, grozīt vai realizēt šos aktīvus, tiesības vai saistības, nenododot segtos noguldījumus.

100. pants. (1) Veicot šā likuma 98. pantā minētās darbības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija:

- 1) nenodod tādus aktīvus, ar kuriem ir nodrošinātas saistības, ja vien nenodod arī minētās saistības un ienākumus, kas gūti no nodrošinājuma;
- 2) nenodod nodrošinātās saistības, ja vien nenodod arī ienākumus, kas gūti no nodrošinājuma;
- 3) nenodod ienākumus no nodrošinājuma, ja vien nenodod arī nodrošinātās saistības;
- 4) negroza vai neizbeidz nodrošinājuma līgumus, ja grozīšanas vai izbeigšanas dēļ saistības vairs nebūtu nodrošinātas.

(2) Papildus šā panta pirmajā daļā noteiktajam Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja tas nepieciešams, lai nodrošinātu segto noguldījumu pieejamību, var:

- 1) nodot segtos noguldījumus, kuri ietilpst šā panta pirmajā daļā minēto līgumu priekšmetā, nenododot citus aktīvus, tiesības vai saistības, kas ir tā paša līguma priekšmets;
- 2) nodot vai citādā veidā atsavināt šos aktīvus, tiesības vai saistības, kā arī grozīt tiesības vai saistības, nenododot segtos noguldījumus.

101. pants. (1) Nododot strukturētā finansējuma līgumus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija:

- 1) nenodod tādus aktīvus, tiesības un saistības, kas ietilpst strukturētā finansējuma līgumu priekšmetā, tai skaitā tās šā likuma 98. panta pirmās daļas 5. un 6. punktā minētās vienošanās, kurās noregulējamā iestāde ir viena no pusēm;
- 2) negroza vai neizbeidz līgumus, kuros noregulējamā iestāde ir viena no pusēm.

(2) Izņēmuma gadījumos Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu segto noguldījumu pieejamību, ir tiesīga:

- 1) nodot segtos noguldījumus, kuri ietilpst šā panta pirmajā daļā minēto līgumu priekšmetā, nenododot citus aktīvus, tiesības vai saistības, kas ir tā paša līguma priekšmets;
- 2) nodot vai citādā veidā atsavināt šos aktīvus, tiesības vai saistības, kā arī grozīt tiesības vai saistības, nenododot segtos noguldījumus.

102. pants. (1) Noregulējuma instrumenta piemērošana neietekmē maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmu darbību, ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija:

- 1) nodod dažus, bet ne visus noregulējamās iestādes aktīvus, tiesības vai saistības citai komercsabiedrībai;
- 2) izmanto tai paredzētās tiesības atcelt vai grozīt tāda līguma noteikumus, kurā noregulējamā iestāde ir viena no pusēm, vai aizvietot pusi, kura ir ieguvējs.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētās darbības neietekmē pārveduma rīkojumu un ieskaita izpildi, līdzekļu, vērtspapīru vai kredīta izmantošanu, kā arī nodrošinājuma aizsardzību.

(3) Piemērojot šā panta prasības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, ka šā likuma 92. pantā noteiktos ierobežojumus nosaka visām grupas sabiedrībām, kurām veic noregulējuma darbību.

XVI nodaļa

Informācijas sniegšanas pienākums un ierobežotas pieejamības informācija

103. pants. (1) Iestādes vai finanšu sabiedrības valde informē Finanšu un kapitāla tirgus komisiju, ja uzskata, ka iestāde vai finanšu sabiedrība ir finanšu grūtībās vai, iespējams, nokļūs finanšu grūtībās.

(2) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija konstatē, ka iestāde vai finanšu sabiedrība atbilst šā likuma 39. panta trešajā daļā minētajiem nosacījumiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nekavējoties dara to zināmu:

- 1) iestādes vai finanšu sabiedrības vai iestādes vai finanšu sabiedrības filiāļu noregulējuma un uzraudzības institūcijām;
- 2) Latvijas Bankai;
- 3) grupas līmeņa noregulējuma iestādei;

- 4) Finanšu ministrijai;
- 5) konsolidētās uzraudzības institūcijai, ja iestādei vai finanšu sabiedrībai tiek veikta konsolidētā uzraudzība;
- 6) Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai.

104. pants. (1) Pēc tam, kad pieņemts lēmums par noregulējuma darbības piemērošanu (turpmāk — noregulējuma lēmums), Finanšu un kapitāla tirgus komisija par minēto lēmumu nosūta paziņojumu:

- 1) noregulējamās iestādes un tās filiāļu uzraudzības institūcijām;
- 2) Latvijas Bankai;
- 3) grupas līmeņa noregulējuma iestādei;
- 4) Finanšu ministrijai;
- 5) konsolidētās uzraudzības institūcijai, ja noregulējamai iestādei tiek veikta konsolidētā uzraudzība;
- 6) Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai;
- 7) Eiropas Komisijai, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Vērtspapīru tirgus iestādei, Eiropas Uzraudzības iestādei un Eiropas Banku iestādei;
- 8) likumā “Par norēķinu galīgumu maksājumu un finanšu instrumentu norēķinu sistēmās” noteiktajiem sistēmu operatoriem.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija publicē savā mājaslapā internetā un nosūta Eiropas Banku iestādei publicēšanai Eiropas Banku iestādes mājaslapā internetā informāciju par pieņemtajiem noregulējuma lēmumiem. Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosūta minēto informāciju oficiālajai obligātās informācijas glabāšanas sistēmai Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē, ja noregulējamās iestādes akcijas, citus īpašumtiesību instrumentus vai parāda instrumentus ir atļauts tirgot regulētā tirgū, vai noregulējamās iestādes akcionāriem un zināmajiem kreditoriem, ja akcijas, īpašumtiesību instrumentus vai parāda instrumentus nav atļauts tirgot regulētā tirgū.

105. pants. (1) Par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma tāda ar darbības atjaunošanas plāniem, noregulējuma plāniem, novērtēšanas rezultātiem, noregulējumu, noregulējuma darbībām, tai skaitā noregulējuma procedūru un noregulējuma instrumentu piemērošanu saistīta informācija, kuru sniegusi:

- 1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija;
- 2) Finanšu ministrija;
- 3) pilnvarotie pārstāvji vai pilnvarnieki, kas iecelti saskaņā ar likumu;
- 4) noregulējamās iestādes aktīvu, saistību, tiesību, akciju vai citu īpašumtiesību instrumentu saņēmēji;
- 5) zvērināti revidenti, padomnieki, vērtētāji un citas personas, kuras tieši vai pastarpināti sadarbojušās ar Finanšu un kapitāla tirgus komisiju;
- 6) Latvijas Banka;
- 7) citas tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestādes, kas iesaistītas noregulējuma procesā;
- 8) pagaidu iestāde vai aktīvu pārvaldes sabiedrība;
- 9) personas, kas sniedz vai ir sniegušas pakalpojumus šajā pantā minētajām personām, kā arī minēto juridisko personu padomes, valdes locekļi vai augstākā vadība, vai darbinieki, kas informāciju saņēmuši savu darba vai profesionālo pienākumu izpildei.

(2) Ierobežotas pieejamības informācija nav izpaužama citām personām citādi kā vien pārskata vai apkopojuma veidā tā, lai nebūtu iespējams identificēt konkrētu iestādi vai finanšu sabiedrību, izņemot gadījumus, kad šo informāciju drīkst izpaust saskaņā ar likumu.

(3) Klasificējot informāciju kā ierobežotas pieejamības informāciju, tiek vērtētas sekas, ko šādas informācijas izpaušana varētu radīt sabiedrības interesēm saistībā ar finanšu, monetāro un ekonomikas politiku un fizisko un juridisko personu komercdarbības interesēm, kā arī izvērtē pārbaudi un revīziju veikšanas nepieciešamību un mērķi, īpaši sekas, ko radītu darbības atjaunošanas plānu, noregulējuma plānu un novērtēšanas rezultātu izpaušana.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, Finanšu ministrija, citas noregulējumā un noregulējuma darbībā iesaistītās tiešās un pastarpinātās pārvaldes iestādes, Latvijas Banka, pagaidu iestāde vai aktīvu pārvaldes sabiedrība iekšējos normatīvajos aktos ietver aizliegumu izpaust ierobežotas pieejamības informāciju un nodrošina, ka pieeja šai informācijai ir tikai personām, kuras ir tieši iesaistītas noregulējuma procesā. Minētie tiesību subjekti nodrošina arī to, ka attiecīgās personas ir informētas par aizliegumu izpaust ierobežotas pieejamības informāciju.

(5) Šā panta pirmajā daļā minētās personas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir sodāmas par šā panta pirmajā daļā noteiktās ierobežotas pieejamības informācijas (neizpaužamu ziņu) izpaušanu.

(6) Šā panta pirmās daļas noteikumi neierobežo tajā minēto iestāžu vai juridisko personu darbiniekus vai bijušos darbiniekus darba vai profesionālo pienākumu izpildes nolūkā savstarpēji apmainīties ar informāciju šo iestāžu ietvaros, kā arī Finanšu un kapitāla tirgus komisiju atbilstoši tās kompetencei apmainīties ar ierobežotas pieejamības informāciju ar citu dalībvalstu noregulējuma iestādēm, kompetentajām ministrijām, centrālajām bankām, noguldījumu garantiju sistēmām, valsts iestādēm, kas atbild par maksātspējas procedūru attiecīgajā dalībvalstī, Eiropas Banku iestādi vai atbilstošām ārvalstu iestādēm, kuras attiecīgajā ārvalstī ir atbildīgas par noregulējuma īstenošanu.

XVII nodaļa

Pārrobežu grupas noregulējums

106. pants. Saskaņā ar šo likumu pieņemot lēmumus vai veicot tādas darbības un pasākumus, kas var ietekmēt vēl vienu vai vairākas citas dalībvalstis, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ievēro šādas vispārējās prasības un principus:

- 1) lēmumu pieņemšanas efektivitāte un noregulējuma izmaksu samazināšana;
- 2) savlaicīga rīcība un, ja nepieciešams, rīcība steidzamības kārtībā;
- 3) savstarpēja sadarbība, lai nodrošinātu, ka lēmumi tiek pieņemti un pasākumi tiek veikti koordinēti un efektīvi;
- 4) katras dalībvalsts noregulējuma iestāžu lomas un pienākumu skaidra definēšana;
- 5) to dalībvalstu interešu pienācīga apsvēršana, kurās dalībvalsts mātes sabiedrības un dalībvalsts meitas sabiedrības veic komercdarbību, un it īpaši jebkura lēmuma, darbības vai bezdarbības ietekme uz minēto dalībvalstu finanšu stabilitāti, fiskālajiem resursiem, noregulējuma fondu, noguldījumu garantiju sistēmu vai ieguldītāju aizsardzības sistēmu;
- 6) to dalībvalstu interešu pienācīga apsvēršana, kurās nozīmīgas filiāles veic komercdarbību, it īpaši jebkura lēmuma, darbības vai bezdarbības ietekme uz minēto dalībvalstu finanšu stabilitāti;
- 7) pienācīga mērķu apsvēršana, līdzsvarojot dažādu iesaistīto dalībvalstu intereses un izvairoties no dalībvalstu interešu neievērošanas vai aizstāvības, it īpaši mēģinot izvairīties no negodīga administratīvo izmaksu sadalījuma dalībvalstīs;

- 8) pienākums saskaņā ar šo likumu pirms lēmuma pieņemšanas vai pasākuma īstenošanas apspriesties ar noregulējuma vai uzraudzības institūciju ietver vismaz pienākumu apspriesties par tādiem ierosinātā lēmuma vai pasākuma elementiem, kuri, iespējams, ietekmē vai ietekmētu dalībvalsts mātes sabiedrību, meitas sabiedrību vai filiāli, un par tiem ierosinātā lēmuma vai pasākuma elementiem, kuriem ir vai varētu būt ietekme uz tās dalībvalsts finanšu stabilitāti, kurā dalībvalsts mātes sabiedrība, meitas sabiedrība vai filiāle veic komercdarbību vai ir reģistrēta;
- 9) veicot noregulējuma darbības, ņem vērā un izpilda noregulējuma plānus, ja vien, ievērojot lietas apstākļus, neuzskata, ka noregulējuma mērķi tiks sasniegti efektīvāk, veicot darbības, kuras nav paredzētas noregulējuma plānos;
- 10) izvērtē ierosinātā lēmuma vai pasākuma iespējamo ietekmi uz attiecīgās dalībvalsts finanšu stabilitāti, fiskālajiem resursiem, noregulējuma fondu, noguldījumu garantiju sistēmu vai ieguldītāju aizsardzības sistēmu;
- 11) izpratne par to, ka sasniegt vislabāko kopējo noregulējuma izmaksu samazinājumu ir iespējams, noregulējuma un uzraudzības institūcijām savstarpēji sadarbojoties un koordinējot darbību.

107. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir grupas līmeņa noregulējuma iestāde, tā nodibina noregulējuma kolēģiju, kas īsteno šajā likumā minētās tiesības noteikt minimālo pašu kapitālu un atbilstīgo saistību prasības, kā arī sadarbību un koordināciju ar ārvalstu noregulējuma iestādēm. Finanšu un kapitāla tirgus komisijai nav pienākuma izveidot noregulējuma kolēģiju, ja ir jau nodibināta grupa vai kolēģija, kas pilda tās pašas funkcijas, veic tos pašus uzdevumus un atbilst visām šajā likumā noregulējuma kolēģijai noteiktajām prasībām.

(2) Noregulējuma kolēģija un, ja nepieciešams, iesaistītās uzraudzības institūcijas pilda šādas funkcijas:

- 1) apmainās ar informāciju, kas saistīta ar grupas noregulējuma plānu izstrādi, sagatavošanu un preventīvo tiesību piemērošanu grupām un grupu noregulējumu;
- 2) izstrādā grupas noregulējuma plānu;
- 3) novērtē grupas noregulējamību;
- 4) veic pasākumus grupas noregulējamības šķēršļu novēršanai;
- 5) izlemj par nepieciešamību izveidot grupas noregulējuma plānu un vienojas par minētā noregulējuma plāna piemērošanu;
- 6) koordinē sabiedrības informēšanu par grupas noregulējuma stratēģiju un plāniem;
- 7) koordinē grupas noregulējumam nepieciešamo finansēšanas mehānismu izmantošanu;
- 8) nosaka prasību minimumu grupai konsolidētā un meitas sabiedrību līmenī;
- 9) apspriež citus jautājumus saistībā ar grupas noregulējumu.

(3) Noregulējuma kolēģijas sastāvā ietilpst:

- 1) grupas līmeņa noregulējuma iestāde;
- 2) noregulējuma iestādes katrā dalībvalstī, kurā meitas sabiedrība, uz ko attiecas konsolidētā uzraudzība, veic komercdarbību;
- 3) noregulējuma iestādes dalībvalstīs, kurās vienas vai vairāku grupas sabiedrību mātes sabiedrība, kas ir šā likuma 2. panta otrās daļas 4. punktā minētā sabiedrība, veic komercdarbību;
- 4) noregulējuma iestādes, kuru atrašanās valsts teritorijā ir nozīmīgas filiāles;
- 5) konsolidētās uzraudzības institūcija un to dalībvalstu uzraudzības institūcijas, kuru noregulējuma iestāde ir noregulējuma kolēģijas locekle, kā arī dalībvalstu centrālās bankas — pēc uzraudzības institūciju uzaicinājuma;

- 6) kompetentās ministrijas;
- 7) iestādes, kas ir atbildīgas par noguldījumu garantiju sistēmu dalībvalstīs, kuru noregulējuma iestādes ir noregulējuma kolēģijas locekles;
- 8) Eiropas Banku iestāde (bez balsstiesībām lēmumu pieņemšanā noregulējuma kolēģijas darbības ietvaros);
- 9) to ārvalstu noregulējuma iestādes, kurās mātes sabiedrībai vai iestādei, kas veic komercdarbību dalībvalstīs, ir meitas iestāde vai nozīmīga filiāle, ja grupas līmeņa noregulējuma iestāde atzinusi, ka tām ir noteiktas informācijas neizpaušanas prasības, kas ir līdzvērtīgas šā likuma prasībām.

(4) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir grupas līmeņa noregulējuma iestāde, tā ir noregulējuma kolēģijas priekšsēdētāja un tai ir šādas tiesības:

- 1) pēc iepriekšējas apspriešanās ar citām noregulējuma iestādēm izvirzīt rakstveida noteikumus un procedūras noregulējuma kolēģijas darbībai;
- 2) koordinēt visas noregulējuma kolēģijas darbības;
- 3) sasaukt un vadīt noregulējuma kolēģijas sanāksmes, kā arī informēt visus noregulējuma kolēģijas locekļus par sanāksmes laiku, vietu un izskatāmajiem jautājumiem;
- 4) lemt par personu uzaicināšanu uz noregulējuma kolēģijas sanākumi, ņemot vērā, ka apspriežamais jautājums ir nozīmīgs šīs kolēģijas locekļiem un uzaicinātajām personām, it īpaši tā iespējamā ietekme uz finanšu stabilitāti attiecīgajās dalībvalstīs;
- 5) informēt visus noregulējuma kolēģijas locekļus par šīs daļas 3. punktā minēto sanāksmju lēmumiem un rezultātiem.

(5) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ietilpst tādas noregulējuma kolēģijas sastāvā, kuras grupas līmeņa noregulējuma iestāde ir citas dalībvalsts noregulējuma iestāde, Finanšu un kapitāla tirgus komisija piedalās noregulējuma kolēģijas darbā tādā apjomā, kādu nosaka grupas līmeņa noregulējuma iestāde. Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga piedalīties noregulējuma kolēģijas sanāksmēs, ja darba kārtībā apspriežamie jautājumi attiecas uz saskaņota lēmuma pieņemšanu vai grupas sabiedrību, kas atrodas Latvijas Republikā.

108. pants. (1) Ja ārvalsts iestādei vai ārvalsts mātes sabiedrībai ir Latvijas Republikā un vēl vienā vai vairākās dalībvalstīs komercdarbību veicošas meitas sabiedrības vai nozīmīgas filiāles, Finanšu un kapitāla tirgus komisija un iesaistīto dalībvalstu noregulējuma iestādes izveido Eiropas noregulējuma kolēģiju, kuru vada vienojoties izraudzīts Eiropas noregulējuma kolēģijas loceklis.

(2) Eiropas noregulējuma kolēģija pilda šajā likumā noteiktās noregulējuma kolēģijas funkcijas attiecībā uz meitas sabiedrībām un filiālēm, ciktāl tas ir attiecināms uz tām.

(3) Ja šā panta pirmajā daļā noteiktās meitas sabiedrības vai filiāles pieder dalībvalsts finanšu pārvaldītājsabiedrībai, kas reģistrēta attiecīgajā dalībvalstī, Eiropas noregulējuma kolēģiju vada tās dalībvalsts noregulējuma iestāde, kurā atrodas konsolidētās uzraudzības institūcija konsolidētās uzraudzības veikšanai.

(4) Eiropas noregulējuma kolēģiju var neveidot, ja ir jau nodibināta cita grupa vai kolēģija, kas pilda noregulējuma kolēģijai šajā likumā noteiktās funkcijas.

109. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pēc pieprasījuma sniedz citu dalībvalstu noregulējuma iestādēm un uzraudzības institūcijām to pieprasīto informāciju, kas nepieciešama noregulējuma darbības veikšanai, un Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības no citu dalībvalstu noregulējuma iestādēm un uzraudzības institūcijām pieprasīt informāciju, kas nepieciešama noregulējuma darbības veikšanai.

(2) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir grupas līmeņa noregulējuma iestāde, tā nosūta iesaistītajām dalībvalsts noregulējuma iestādēm visu būtisko informāciju.

(3) Ārvalsts noregulējuma iestādes sniegto informāciju Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga sniegt citu dalībvalstu noregulējuma iestādēm un uzraudzības institūcijām tikai pēc ārvalsts noregulējuma iestādes atļaujas saņemšanas.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija sniedz informāciju Finanšu ministrijai jautājumos, par kuriem Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir pienākums saskaņā ar šo likumu paziņot Finanšu ministrijai, apspriesties ar to vai nepieciešams saņemt tās piekrišanu vai kuriem var būt ietekme uz valsts budžeta līdzekļiem.

110. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija nolēm, ka Latvijas Republikā reģistrētai iestādei vai finanšu sabiedrībai, kas ir grupas meitas sabiedrība, ir piemērojami agrinās intervences pasākumi, tā nekavējoties paziņo par to grupas līmeņa noregulējuma iestādei, konsolidētās uzraudzības institūcijai un citiem grupas noregulējuma kolēģijas locekļiem, kā arī dara zināmu noregulējuma darbību vai informē par nepieciešamību uzsākt maksātnespējas procesu.

(2) Grupas līmeņa noregulējuma iestāde pēc apspriešanās ar pārējiem noregulējuma kolēģijas locekļiem konstatē, vai atbilstoši šā panta pirmajā daļā saņemtajai informācijai varētu tikt nodrošināta citā dalībvalstī esošas grupā ietilpstošās sabiedrības atbilstība noregulējuma nosacījumiem. Ja šādu atbilstību nekonstatē, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var veikt noregulējuma darbību vai uzsākt maksātnespējas procesu, par kuru tā ir paziņojusi.

(3) Ja grupas līmeņa noregulējuma iestāde pēc apspriešanās ar pārējiem noregulējuma kolēģijas locekļiem konstatē, ka noregulējuma darbības vai citi pasākumi, par kuriem paziņojusi Finanšu un kapitāla tirgus komisija, nodrošinātu, ka citā dalībvalstī esoša grupā ietilpstošā sabiedrība atbilstu noregulējuma nosacījumiem, grupas līmeņa noregulējuma iestāde ne vēlāk kā 24 stundas pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas paziņojuma saņemšanas ierosina grupas noregulējuma plānu un iesniedz to noregulējuma kolēģijai. Šo 24 stundu laikposmu var pagarināt, ja tam piekrīt Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

(4) Ja 24 stundu laikā vai ilgākā laikposmā, par kuru panākta vienošanās, pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas paziņojuma saņemšanas grupas līmeņa noregulējuma iestāde nav izdarījusi novērtējumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var veikt noregulējuma darbību vai citus pasākumus, par kuriem tā paziņojusi.

(5) Īstenojot grupas noregulējuma plānu:

- 1) ņem vērā un izpilda noregulējuma plānus, ja vien noregulējuma iestādes, ievērojot faktiskos apstākļus, neuzskata, ka noregulējuma mērķi tiks sasniegti efektīvāk, veicot darbības, kas nav paredzētas noregulējuma plānos;
- 2) uzskaita noregulējuma darbības, kas noregulējuma iestādēm būtu veicamas attiecībā uz dalībvalsts mātes sabiedrību vai atsevišķām grupas sabiedrībām, lai īstenotu noregulējuma mērķus;
- 3) nosaka, kā koordinēt noregulējuma darbības;
- 4) iekļauj finansēšanas plānu, kurā ņem vērā grupas noregulējuma plānu un atbildības sadalījumu.

(6) Grupas noregulējuma plānu pieņem ar grupas līmeņa noregulējuma iestādes un to par meitas sabiedrībām atbildīgo noregulējuma iestāžu saskaņotu lēmumu, uz kurām attiecas grupas noregulējuma plāns.

(7) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija nepiekrīt grupas līmeņa noregulējuma iestādes ierosinātajam grupas noregulējuma plānam vai ievēro to tikai daļēji, vai uzskata, ka finanšu stabilitātes apsvērumu dēļ nepieciešams veikt neatkarīgas noregulējuma darbības vai pasākumus, kas nav noteikti ierosinātajā plānā attiecībā uz Latvijas Republikā reģistrētu iestādi vai finanšu sabiedrību, tā izskaidro iemeslus, kādēļ nepiekrīt grupas noregulējuma plānam vai ievēro to tikai daļēji, dara

šos iemeslus zināmus grupas līmeņa noregulējuma iestādei un citām noregulējuma iestādēm, uz kurām attiecas grupas noregulējuma plāns, un informē tās par darbībām vai pasākumiem, ko paredz veikt. Lēmumā par nepieņemšanu grupas noregulējuma plānam Finanšu un kapitāla tirgus komisija izvērtē noregulējuma plānus, iespējamo ietekmi uz finanšu stabilitāti iesaistītajās dalībvalstīs, kā arī darbību vai pasākumu iespējamo ietekmi uz citām grupas sabiedrībām.

111. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā grupas līmeņa noregulējuma iestāde saņem grupas meitas sabiedrību noregulējuma iestādes paziņojumu par to, ka šī sabiedrība atbilst noregulējuma nosacījumiem, tā 24 stundu laikā no paziņojuma saņemšanas brīža, apspriedusies ar pārējiem noregulējuma kolēģijas locekļiem, novērtē, vai grupas meitas sabiedrību noregulējuma iestādes paziņojumā minētā noregulējuma darbība vai atzītā nepieciešamība uzsākt maksātnespējas procesu veicina citā dalībvalstī esošās grupas sabiedrības atbilstību noregulējuma nosacījumiem, pieņem grupas noregulējuma plānu un iesniedz to noregulējuma kolēģijai. Finanšu un kapitāla tirgus komisija var pagarināt novērtēšanas laiku ar paziņojumu iesniegušās noregulējuma iestādes piekrišanu.

(2) Grupas noregulējuma plānu pieņem ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un to par meitas sabiedrībām atbildīgo noregulējuma iestāžu saskaņotu lēmumu, uz kurām attiecas grupas noregulējuma plāns. Ja kāda no grupas meitas sabiedrību noregulējuma iestādēm pieņem individuālu lēmumu par tās teritorijā esošu grupas meitas sabiedrību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņem ar to grupas meitas sabiedrību noregulējuma iestādēm saskaņotu lēmumu, kuras piekrit Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ierosinātajam grupas noregulējuma plānam.

112. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija kā grupas līmeņa noregulējuma iestāde nolemj, ka dalībvalsts mātes sabiedrība, par kuru tā atbild, atbilst šajā likumā noteiktajiem noregulējuma darbības veikšanas nosacījumiem, šī komisija nekavējoties paziņo par to konsolidētās uzraudzības institūcijai un pārējiem grupas noregulējuma kolēģijas locekļiem, kā arī dara zināmu to noregulējuma darbību, kuru uzskata par piemērotu, vai nepieciešamību uzsākt maksātnespējas procesu.

(2) Noregulējuma darbība vai nepieciešamība uzsākt maksātnespējas procesu var ietvert grupas noregulējuma plānu īstenošanu, ja:

- 1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas paziņotās noregulējuma darbības vai citi pasākumi mātes sabiedrības līmenī veicina to, ka noregulējuma noteikumus izpilda grupas sabiedrība citā dalībvalstī;
- 2) noregulējuma darbības vai citi pasākumi tikai mātes sabiedrības līmenī nav pietiekami, lai stabilizētu finanšu situāciju, vai tie nedos optimālu rezultātu;
- 3) viena vai vairākas meitas sabiedrības pēc to noregulējuma iestāžu novērtējuma atbilst noregulējuma nosacījumiem;
- 4) no noregulējuma darbībām vai citiem pasākumiem grupas līmenī labumu gūs grupas meitas sabiedrības.

(3) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisijas paziņotās noregulējuma darbības neietver grupas noregulējuma plānu īstenošanu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pieņemot lēmumu pēc apspriešanās ar noregulējuma kolēģijas locekļiem, ņem vērā grupas noregulējuma plānu, ja vien noregulējuma iestādes, ievērojot faktiskos apstākļus, kā arī iesaistīto dalībvalstu finanšu stabilitāti, neuzskata, ka noregulējuma mērķi tiks sasniegti efektīvāk, ja tiks veiktas darbības, kas nav paredzētas noregulējuma plānā.

(4) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisijas paziņotās darbības ietver grupas noregulējuma plāna īstenošanu, lēmumu par grupas noregulējuma plānu pieņem ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un to par meitas sabiedrībām atbildīgo noregulējuma iestāžu saskaņotu lēmumu, uz kurām attiecas grupas noregulējuma plāns. Ja kāda no grupas meitas sabiedrību noregulējuma

iestādēm pieņēmt individuālu lēmumu par tās teritorijā esošu grupas meitas sabiedrību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņēmt ar to grupas meitas sabiedrību noregulējuma iestādēm saskaņotu lēmumu, kuras piekrīt Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ierosinātajam grupas noregulējuma plānam.

113. pants. (1) Ja Latvijas Republikā reģistrētas grupas meitas sabiedrības grupas līmeņa noregulējuma iestāde paziņo Finanšu un kapitāla tirgus komisijai, ka dalībvalsts mātes sabiedrība atbilst šajā likumā noteiktajiem noregulējuma darbības veikšanas nosacījumiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisija kopā ar pārējiem grupas noregulējuma kolēģijas locekļiem piedalās grupas līmeņa noregulējuma iestādes paziņoto darbību apspriešanā.

(2) Ja šā panta pirmajā daļā paziņotā noregulējuma darbība ietver grupas noregulējuma plāna īstenošanu, lēmumu par grupas noregulējuma plānu pieņēmt ar grupas līmeņa noregulējuma iestādes un to par meitas sabiedrībām atbildīgo noregulējuma iestāžu saskaņotu lēmumu, uz kurām attiecas grupas noregulējuma plāns.

(3) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija nepiekrīt grupas līmeņa noregulējuma iestādes ierosinātajam grupas noregulējuma plānam vai ievēro to tikai daļēji, vai uzskata, ka finanšu stabilitātes apsvērumu dēļ nepieciešams veikt no noregulējuma darbības neatkarīgu darbību vai pasākumus, kas nav noteikti ierosinātajā plānā attiecībā uz Latvijas Republikā reģistrētu iestādi vai finanšu sabiedrību, tā izskaidro iemeslus, kādēļ nepiekrīt grupas noregulējuma plānam vai ievēro to tikai daļēji, dara šos iemeslus zināmus grupas līmeņa noregulējuma iestādei un citām noregulējuma iestādēm, uz kurām attiecas grupas noregulējuma plāns, un informē tās par darbībām vai pasākumiem, ko paredz veikt. Izklāstot nepieņemšanas iemeslus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija izvērtē noregulējuma plānu, iespējamo ietekmi uz finanšu stabilitāti iesaistītajās dalībvalstīs, kā arī paredzēto darbību vai pasākumu iespējamo ietekmi uz citām grupas sabiedrībām.

114. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var vērsties Eiropas Banku iestādē ar lūgumu sniegt atbalstu šajā likumā minētā saskaņotā lēmuma par grupas noregulējuma plānu pieņemšanā saskaņā ar Regulas Nr. 1093/2010 31. panta "c" punktu.

(2) Ja minētais grupas noregulējuma plāns netiek īstenots, Finanšu un kapitāla tirgus komisija sadarbojas ar noregulējuma kolēģiju, lai panāktu saskaņotu noregulējuma stratēģiju attiecībā uz visām grupas sabiedrībām, kuras kļūst maksātnešpējīgas vai, iespējams, kļūs maksātnešpējīgas.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē par tās veikto noregulējuma darbību vai pasākumiem un to norisi pārējos noregulējuma kolēģijas locekļus.

(4) Šajā likumā minētais saskaņotais lēmums un lēmumi, kurus noregulējuma iestādes pieņēmt gadījumos, kad nepiekrīt grupas noregulējuma plānam, tiek uzskatīti par galīgiem, un iesaistītās noregulējuma iestādes tos piemēro attiecīgajās dalībvalstīs.

XVIII nodaļa Attiecības ar ārvalstīm

115. pants. Lai nodrošinātu noregulējuma darbību izpildi, noregulējuma iestādes sadarbojas, pamatojoties uz Starptautisko nolīgumu par noregulējuma iestāžu sadarbību. Ja Starptautiskais nolīgums par noregulējuma iestāžu sadarbību nav stājies spēkā, Latvijas Republika var slēgt ar ārvalstīm divpusējus nolīgumus par sadarbību, ievērojot šīs nodaļas noteikumus.

116. pants. (1) Šo pantu piemēro ārvalsts noregulējuma procedūrām, ja nav stājies spēkā Starptautiskais nolīgums par noregulējuma iestāžu sadarbību, kā arī pēc minētā nolīguma stāšanās spēkā, ciktāl šis nolīgums nereglamentē ārvalsts noregulējuma procedūru atzīšanu un izpildi.

(2) Eiropas noregulējuma kolēģija apspriežoties pieņem saskaņotu lēmumu par ārvalsts noregulējuma atzīšanu attiecībā uz ārvalsts iestādi vai mātes sabiedrību, kurai ir:

- 1) meitas sabiedrības, kas darbojas divās vai vairākās dalībvalstīs, vai filiāles, kas tiek uzskatītas par nozīmīgām divās vai vairākās dalībvalstīs;
- 2) aktīvi, tiesības vai saistības, kuras atrodas divās vai vairākās dalībvalstīs vai kuras reglamentē šo dalībvalstu tiesību akti.

(3) Ja Eiropas noregulējuma kolēģija, kuras locekle ir Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pieņem saskaņotu lēmumu par ārvalsts noregulējuma atzīšanu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina ārvalsts noregulējuma procedūru izpildi saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

(4) Ja Eiropas noregulējuma kolēģija, kuras locekle ir Finanšu un kapitāla tirgus komisija, nav pieņemts saskaņots lēmums vai ja Eiropas noregulējuma kolēģija nav izveidota, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņem savu lēmumu par to, vai atzīt un izpildīt ārvalsts noregulējumu, kas attiecas uz ārvalsts iestādi vai mātes sabiedrību. Pieņemot lēmumu, tiek pienācīgi izvērtētas katras atsevišķas dalībvalsts intereses, kurā darbojas ārvalsts iestāde vai mātes sabiedrība, un it īpaši ārvalsts noregulējuma procedūras atzīšanas un izpildes iespējamā ietekme uz citām grupas sabiedrībām un minēto dalībvalstu finanšu stabilitāti.

(5) Ārvalsts noregulējuma atzīšana var ietvert prasību:

- 1) īstenot noregulējuma tiesības attiecībā uz ārvalsts iestādes vai mātes sabiedrības aktīviem, kuri atrodas Latvijā vai kurus reglamentē Latvijas Republikas normatīvie akti, vai uz ārvalsts iestādes tiesībām vai saistībām, kuras iegūstusi Latvijas Republikā reģistrēta filiāle vai kuras reglamentē Latvijas Republikas normatīvie akti, ja prasījumi saistībā ar šādām tiesībām un saistībām ir izpildāmi Latvijā;
- 2) nodot, kā arī pieprasīt citai personai, lai tā nodod akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus meitas sabiedrībai, kas veic komercdarbību Latvijā;
- 3) īstenot šā likuma 91., 92. vai 93. pantā noteiktās tiesības pusei, kas noslēgusi līgumu ar šā panta otrajā daļā minēto sabiedrību, ja šādas tiesības ir nepieciešamas, lai izpildītu ārvalsts noregulējuma procedūras;
- 4) atzīt par neizpildāmām līgumā noteiktās tiesības izbeigt vai paātrināt ar šā panta otrajā daļā minēto sabiedrību vai citām grupas sabiedrībām noslēgto līgumu izpildi vai grozīt attiecīgajām sabiedrībām līgumos noteiktās tiesības gadījumos, kad šādas tiesības izriet no noregulējuma darbības, ko attiecībā uz ārvalsts iestādi vai šādu sabiedrību mātes sabiedrību vai nu veikusi ārvalsts noregulējuma iestāde, vai arī šī darbība veikta atbilstoši ārvalsts noregulējuma procedūru regulējošiem normatīvajiem aktiem, ar nosacījumu, ka joprojām tiek pildītas līgumā paredzētās būtiskās saistības, tostarp maksājumu un izpildes saistības, kā arī tiek sniegts nodrošinājums.

(6) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja tai ir attiecīgs pilnvarojums veikt noregulējuma darbības un tas nepieciešams sabiedrības interesēs, var veikt šīs darbības un izmantot noregulējuma tiesības, tai skaitā attiecībā uz mātes sabiedrību, ja par noregulējumu atbildīgā ārvalsts valsts iestāde konstatē, ka citā ārvalstī reģistrēta iestāde atbilst noregulējuma nosacījumiem saskaņā ar šīs ārvalsts tiesību aktiem.

117. pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisija pēc apspriešanās ar citām Eiropas noregulējuma iestādēm, kuras ietilpst Eiropas noregulējuma iestāžu kolēģijā, var atteikties atzīt vai izpildīt ārvalsts noregulējuma procedūras, ja tā uzskata, ka:

- 1) ārvalsts noregulējuma procedūras nelabvēlīgi ietekmētu finanšu stabilitāti Latvijā vai citā dalībvalstī;

- 2) ir vajadzīgs neatkarīgs noregulējums attiecībā uz ārvalstīs reģistrētas iestādes Latvijas Republikā reģistrētu filiāli, lai sasniegtu vienu vai vairākus noregulējuma mērķus;
- 3) noguldītājiem un citiem kreditoriem, kuri atrodas vai kuriem pienākas maksājumi Latvijas Republikā, saskaņā ar ārvalsts iekšējām noregulējuma procedūrām netiktu izrādīta tāda pati attieksme kā šis ārvalsts kreditoriem ar līdzīgām tiesībām;
- 4) ārvalsts noregulējuma procedūras atzīšana vai izpilde radītu Latvijas Republikai būtiskas finansiālas sekas vai šādas atzīšanas vai izpildes sekas būtu pretrunā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

118. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga īstenot noregulējuma tiesības attiecībā uz ārvalstī reģistrētas iestādes Latvijas Republikā reģistrētu filiāli, kurai piemēro ārvalsts noregulējuma procedūras, ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata, ka noregulējuma procedūras veikšana ir nepieciešama sabiedrības interesēs, ir iestājies kāds no šā likuma 117. pantā minētajiem apstākļiem un ir izpildīts viens vai vairāki no šādiem nosacījumiem:

- 1) filiāle vairs neatbilst vai, iespējams, neatbildīs tās darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, turklāt nav paredzams, ka kāda privātā sektora, uzraudzības vai attiecīgās ārvalsts noregulējuma darbība pieņemamā laikposmā atjaunotu filiāles atbilstību tās darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem vai novērstu maksātnespēju;
- 2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzskata, ka ārvalsts iestāde nespēj apmaksāt savas saistības pret kreditoriem, un Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir pārliecinājusies, ka pieņemamā laikposmā attiecībā uz minēto ārvalsts iestādi nav vai netiks sāktas ārvalsts noregulējuma vai maksātnespējas procedūras;
- 3) ārvalsts iestādei tiek piemērotas noregulējuma procedūras vai ārvalsts noregulējuma iestāde ir paziņojusi Finanšu un kapitāla tirgus komisijai par savu nodomu tās sākt.

(2) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija īsteno noregulējuma tiesības attiecībā uz ārvalstī reģistrētas iestādes Latvijas Republikā reģistrētu filiāli, tā ņem vērā noregulējuma mērķus un veic darbību saskaņā ar šā likuma prasībām par noregulējuma instrumentu piemērošanu.

119. pants. (1) Šā panta noteikumus piemēro attiecībā uz sadarbību ar ārvalsti, ja nav stājies spēkā Starptautiskais nolīgums par noregulējuma iestāžu sadarbību, kā arī pēc tā stāšanās spēkā, ciktāl minētais nolīgums nereglamentē šajā pantā noteikto.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības saskaņā ar Eiropas Banku iestādes sadarbības pamatnolīgumiem, kas noslēgti ar ārvalstu institūcijām, slēgt sadarbības vienošanās ar šādām par noregulējumu atbildīgajām ārvalstu institūcijām:

- 1) ar noregulējumu atbildīgajām valsts institūcijām ārvalstī, kurā veic komercdarbību mātes sabiedrība vai sabiedrība, kas minēta šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā, ja Eiropas Savienības meitas sabiedrības veic komercdarbību divās vai vairākās dalībvalstīs;
- 2) ja ārvalsts iestādei ir viena vai vairākas filiāles Latvijas Republikā un vienā vai vairākās citās dalībvalstīs, par noregulējumu atbildīgajām tās ārvalsts institūcijām, kurā veic komercdarbību minētā ārvalsts iestāde;
- 3) ja mātes sabiedrībai vai sabiedrībai, kura minēta šā likuma 2. panta otrās daļas 3. un 4. punktā, kura veic komercdarbību Latvijas Republikā un kurai ir meitas iestāde vai nozīmīga filiāle citā dalībvalstī, ir arī viena vai vairākas ārvalsts meitas iestādes, par noregulējumu atbildīgajām valsts institūcijām ārvalstīs, kurās veic komercdarbību minētās meitas iestādes;

- 4) ja iestādei, kurai ir meitas sabiedrība vai nozīmīga filiāle Latvijas Republikā, ir viena vai vairākas filiāles vienā vai vairākās ārvalstīs, par noregulējumu atbildīgajām valsts institūcijām ārvalstīs, kurās veic komercdarbību minētās filiāles.

(3) Sadarbības vienošanās starp Finanšu un kapitāla tirgus komisiju un ārvalstu noregulējuma iestādēm var ietvert noteikumus par šādiem jautājumiem:

- 1) informācijas apmaiņu, kas nepieciešama, lai sagatavotu un uzturētu noregulējuma plānus;
- 2) apspriešanos un sadarbību noregulējuma plānu izstrādē un līdzīgu pilnvaru īstenošanā saskaņā ar attiecīgo ārvalstu normatīvajiem aktiem;
- 3) informācijas apmaiņu, kas vajadzīga, lai piemērotu noregulējuma instrumentus un īstenotu noregulējuma tiesības un līdzīgas tiesības saskaņā ar ārvalstu normatīvajiem aktiem;
- 4) sadarbību agrīnās intervences pasākumu piemērošanas jautājumos vai apspriešanos pirms jebkuras būtiskas darbības saskaņā ar šo likumu vai ārvalsts normatīvajiem aktiem, kas ietekmē iestādi vai grupu, uz kuru vienošanās attiecas;
- 5) sabiedrības informēšanas koordinēšanu, veicot kopīgas noregulējuma darbības;
- 6) procedūrām un vienošanos informācijas apmaiņai un sadarbībai, tai skaitā krīzes vadības grupu izveidi un darbību.

(4) Šis pants neierobežo Finanšu un kapitāla tirgus komisijas tiesības slēgt divpusējus vai daudzpusējus līgumus ar ārvalstīm atbilstoši Regulas Nr. 1093/2010 33. pantam.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija paziņo Eiropas Banku iestādei par katru sadarbības vienošanos, ko tā ir noslēgusi atbilstoši šim pantam.

120. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija un Finanšu ministrija apmainās ar ierobežotas pieejamības informāciju, tai skaitā par darbības atjaunošanas plāniem, ar attiecīgajām par noregulējumu atbildīgajām valsts institūcijām ārvalstīs tikai tad, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- 1) par noregulējumu atbildīgajām ārvalstu institūcijām šo valstu normatīvie akti nosaka ierobežotas pieejamības informācijas neizpaušanas prasības, kas ir līdzvērtīgas šajā likumā noteiktajām prasībām;
- 2) ierobežotas pieejamības informācijā ietverto personas datu apstrādi, tai skaitā datu nodošanu ārvalsts institūcijai, veic saskaņā ar Latvijas Republikas personu datu apstrādi regulējošajām tiesību normām;
- 3) informācija ir nepieciešama, lai izpildītu par noregulējumu atbildīgās ārvalsts valsts institūcijas funkcijas, kas ir līdzvērtīgas šajā likumā noregulējuma iestādēm paredzētajām funkcijām.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija drīkst izpaust no citām dalībvalstīm saņemto ierobežotas pieejamības informāciju par noregulējumu atbildīgajām ārvalsts valsts institūcijām tikai šādos gadījumos:

- 1) tās dalībvalsts institūcija, no kuras informācija ir iegūta, piekrīt šādai izpaušanai;
- 2) informācija tiek izpausta vienīgi tādā nolūkā, kādam ir piekritušas tās dalībvalsts institūcijas, no kurām informācija iegūta.

XIX nodaļa

Noregulējuma finansēšanas mehānisms

121. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina līdzekļu uzkrāšanu noregulējuma fondā, noregulējuma fonda pārvaldīšanu un noregulējuma fonda līdzekļu izmantošanu atbilstoši šā panta otrajā daļā noteiktajiem mērķiem. Par noregulējuma fonda izmantošanu ir tiesīga lemt Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

(2) Noregulējuma fonda līdzekļi ir izmantojami, lai nodrošinātu noregulējuma instrumentu efektīvu piemērošanu šādiem mērķiem:

- 1) garantēt noregulējamās iestādes, tās meitas sabiedrību, pagaidu iestādes vai aktīvu pārvaldes sabiedrības aktīvus vai saistības;
- 2) dot aizdevumus noregulējamai iestādei, tās meitas sabiedrībām, pagaidu iestādei vai aktīvu pārvaldes sabiedrībai;
- 3) iegādāties noregulējamās iestādes aktīvus;
- 4) finansēt pagaidu iestādes un aktīvu pārvaldības sabiedrības darbību;
- 5) šajā likumā noteiktajā kārtībā izmaksāt atlīdzību akcionāriem un tām personām, kurām pieder citi īpašumtiesību instrumenti, vai kreditoriem;
- 6) finansēt noregulējamo iestādi, ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņā ar šo likumu ir pieņēmusi lēmumu izslēgt vai daļēji izslēgt no norakstīšanas vai konvertēšanas tiesību piemērošanas noteiktas saistības;
- 7) izsniegt aizdevumus citu dalībvalstu noregulējuma finanšu mehānismiem.

(3) Noregulējuma fonda līdzekļus izmanto šā panta otrajā daļā minētajiem mērķiem, arī īstenojot uzņēmuma pārdošanas instrumentu.

(4) Noregulējuma fonda līdzekļus neizmanto, lai segtu iestādes vai finanšu sabiedrības zaudējumus vai rekapitalizētu šādu iestādi vai sabiedrību. Ja noregulējuma fonda izmantošana šajā pantā noteiktajiem mērķiem rada zaudējumus iestādei vai finanšu sabiedrībai, piemēro šā likuma 56. un 57. pantā norādītos noregulējuma fonda izmantošanas nosacījumus.

122. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, ka līdz 2024. gada 31. decembrim noregulējuma fonda līdzekļu mērķapjoms ir vismaz 1 procents no visu iestāžu segtajiem noguldījumiem. Maksājumus noregulējuma fondā pārtrauc izdarīt, kad tiek sasniegts tā līdzekļu mērķapjoms.

(2) Līdzekļu mērķapjoma sasniegšanai maksājumus noregulējuma fondā nosaka izlīdzināti pa gadiem, ņemot vērā ekonomiskās aktivitātes svārstības, kā arī ietekmi, kādu uz maksājumus veicošo iestāžu finansiālo stāvokli var radīt maksājumu izmaiņas atbilstoši ekonomiskās svārstības rezultātiem.

(3) Pēc tam, kad noregulējuma fonds ir sasniedzis līdzekļu mērķapjomu un ir veiktas izmaksas no šā fonda, kuru rezultātā tajā pieejamie finanšu līdzekļi ir samazinājušies līdz mazāk nekā 0,67 procentiem no mērķapjoma, Finanšu un kapitāla tirgus komisija noregulējuma fondā veicamo maksājumu nosaka tādā apmērā, lai šā panta pirmajā daļā minēto mērķapjomu atkārtoti sasniegtu ne ilgāk kā sešos gados.

(4) Katras iestādes maksājumu nosaka proporcionāli tās saistību apjomam (izņemot pašu kapitālu), kas samazināts par segtajiem noguldījumiem, ņemot vērā visu iestāžu kopējās saistības (izņemot pašu kapitālu), kas samazinātas par visu iestāžu segtajiem noguldījumiem. Minēto maksājumu koriģē, ņemot vērā iestāžu riska profilu.

(5) Maksājumus noregulējuma fondā veic saskaņā ar Komisijas deleģētajā 2014. gada 21. oktobra regulā (ES) Nr. 2015/63, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/59/ES attiecībā uz *ex-ante* iemaksām noregulējuma finansēšanas mehānismos noteiktajā kārtībā.

(6) Noregulējuma fondā esošie finanšu līdzekļi drīkst ietvert iestāžu maksājumu saistības ne vairāk kā 30 procentu apmērā no šajā fondā pieejamo līdzekļu kopsummas.

(7) Ja noregulējuma fondā pieejamie finanšu līdzekļi nav pietiekami, lai segtu tā zaudējumus, izmaksas vai citus izdevumus, kas radušies, izmantojot šo fondu, iestādes veic papildu maksājumus. Papildu maksājumus iestādēm nosaka saskaņā ar šā panta ceturtās daļas noteikumiem.

(8) Papildu maksājumu apmērs nedrīkst pārsniegt noteikto ikgadējo maksājumu trīskāršu apmēru.

(9) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var atļaut pilnībā vai daļēji atlikt iestādei papildu maksājumu veikšanu noregulējuma fondā, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu šīs iestādes finansiālo stāvokli. Šādu atbrīvojumu piešķir ne ilgāk kā uz sešu mēnešu periodu, un to var atjaunot pēc iestādes pieprasījuma. Atlikto maksājumu iestāde veic tad, kad šāds maksājums vairs neapdraud tās likviditāti vai maksātspēju.

(10) Iestādes maksājumi noregulējuma fondā iekļaujami iestādes izdevumos.

123. pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga izmantot alternatīvus finansēšanas avotus un slēgt līgumus par aizņēmumiem vai citu atbalstu ar iestādēm, finanšu iestādēm vai citām trešajām personām, ja noregulējuma fonda līdzekļi nav uzreiz pieejami vai nav pietiekami, lai segtu zaudējumus, izmaksas vai citus izdevumus, kas radušies, izmantojot šo fondu, vai papildu maksājumi nav nekavējoties pieejami vai nav pietiekami.

124. pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisija var prasīt aizņēmumu no citu dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismiem, ja:

- 1) noregulējuma fondā nav pietiekamu līdzekļu, lai segtu zaudējumus, izmaksas vai citus izdevumus, kas radušies, izmantojot šo fondu;
- 2) papildu maksājumi nav nekavējoties pieejami;
- 3) nav pieejami alternatīvie finansēšanas līdzekļi.

125. pants. (1) Ar Finanšu ministrijas atļauju Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga steidzamības kārtībā aizdot noregulējuma fonda līdzekļus citu dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismiem.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija lemj par aizdevuma procentu likmi, atmaksas termiņu un citiem aizdevuma noteikumiem, iepriekš vienojoties ar iesaistīto dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismiem, kas nolēmuši piedalīties šā panta pirmajā daļā minētajā aizdevumā. Visu iesaistīto dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismu aizdevumiem ir vienāda procentu likme, atmaksas termiņš un citi noteikumi, ja vien visi iesaistītie dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismi nevienojas citādi.

(3) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija aizdod noregulējuma fonda līdzekļus citu dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismiem, aizdevuma summa ir proporcionāla segto noguldījumu apmēram Latvijas Republikā, ņemot vērā segto noguldījumu kopapjomu iesaistīto noregulējuma finansēšanas mehānismu dalībvalstīs. Minēto aizdevuma summas apmēru var mainīt, vienojoties visiem iesaistītajiem noregulējumu finansēšanas mehānismiem.

(4) Aizdevumu citas dalībvalsts noregulējuma finansēšanas mehānismam uzskata par noregulējuma fonda aktīvu, un tas ieskaitāms noregulējuma fonda līdzekļu mērķapjomā.

126. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir grupas līmeņa noregulējuma iestāde, tā pēc apspriešanās ar grupā ietilpstošo iestāžu noregulējuma iestādēm, ja nepieciešams, pirms noregulējuma darbības veikšanas izsaka priekšlikumu attiecībā uz grupas finansēšanas plānu kā daļu no grupas noregulējuma plāna. Par grupas finansēšanas plānu vienojas šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Grupas finansēšanas plānā iekļauj:

- 1) vērtējumu par iesaistītajām grupas sabiedrībām;
- 2) zaudējumus, kurus katra iesaistītā grupas sabiedrība atzīst brīdī, kad piemēro noregulējuma instrumentus;
- 3) attiecībā uz katru iesaistīto grupas sabiedrību — katras akcionāru un kreditoru kategorijas iespējamus zaudējumus;
- 4) noguldījumu garantiju fondā veicamos maksājumus;
- 5) kopējo finansējumu, kas nepieciešams no dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismiem, un šā finansējuma mērķi un veidu;
- 6) aprēķinu par summu, ko ikviens no to dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismiem, kurās atrodas iesaistītās grupas sabiedrības, iemaksā grupas noregulējuma finansējumā, lai iegūtu šīs daļas 5. punktā minēto kopējo nepieciešamo finansējumu;
- 7) summu, ko ikviens no to dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismiem, kurās atrodas iesaistītās grupas sabiedrības, iemaksā grupas noregulējuma finansējumā, un šā maksājuma kārtību;
- 8) aizdevuma summu, ko iegūs to dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismi, kurās atrodas iesaistītās grupas sabiedrības;
- 9) termiņu, kurā var izmantot to dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismus, kurās atrodas iesaistītās grupas sabiedrības, paredzot iespēju, ja nepieciešams, šo termiņu pagarināt.

(3) Ja grupas finansēšanas plānā nav noteikts citādi, veicot katras dalībvalsts noregulējuma finansēšanas iemaksas aprēķinu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā:

- 1) grupas riska svērto aktīvu īpatsvaru, kāds ir iestādēm un finanšu sabiedrībām, kuras reģistrētas attiecīgajā noregulējuma finansēšanas mehānisma dalībvalstī;
- 2) aktīvu īpatsvaru grupas aktīvos tām iestādēm un finanšu sabiedrībām, kuras reģistrētas attiecīgajā noregulējuma finansēšanas mehānisma dalībvalstī;
- 3) to zaudējumu īpatsvaru, kuru dēļ ir nepieciešams grupas noregulējums tajās grupas sabiedrībās, kuras uzrauga par noregulējuma finansēšanas mehānismu atbildīgās iestādes;
- 4) to grupas finansēšanas resursu īpatsvaru, kurus saskaņā ar finansēšanas plānu ir paredzēts izmantot, lai sniegtu tiešu ieguldījumu grupas sabiedrībās, kuras reģistrētas attiecīgajā noregulējuma finansēšanas mehānisma dalībvalstī.

(4) Lai nodrošinātu grupas finansēšanu, noregulējuma fonds var slēgt līgumus par aizņēmumu vai citu finanšu līdzekļu saņemšanu.

(5) Noregulējuma fonds var garantēt aizņēmumu, par kuru citi grupas noregulējuma finansēšanas mehānismi ir noslēguši līgumus atbilstoši šā panta ceturtajai daļai.

(6) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, ka visi ieņēmumi, kas rodas no grupas finansēšanas mehānismu izmantošanas, tiek piešķirti dalībvalstu noregulējuma finansēšanas mehānismiem, ņemot vērā to maksājumus noregulējuma finansēšanā.

127. pants. (1) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija veic noregulējuma darbību, vienlaikus nodrošinot, ka noguldītājiem ir brīvi pieejami to noguldījumi, no noguldījumu garantiju fonda var veikt maksājumus šādā apmērā:

- 1) ja piemēro iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, — par summu, par kādu tiktu norakstīti segtie noguldījumi, lai segtu iestādes zaudējumus, ja segtie noguldījumi būtu pakļauti iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanai un tiktu norakstīti tādā pašā apmērā kā saistības ar tādu pašu prioritātes līmeni maksātnespējas procesā;
- 2) ja piemēro vienu vai vairākus noregulējuma instrumentus, — par to noguldītāju zaudējumu summu, kuriem pieder segtie noguldījumi, ja šie noguldītāji būtu cietuši zaudējumus proporcionāli zaudējumiem, kas radušies kreditoriem, kuriem ir saistības ar tādu pašu prioritātes līmeni maksātnespējas procesā.

(2) Noguldījumu garantiju fonda dalība noregulējuma finansēšanā nedrīkst pārsniegt zaudējumus, kas noguldījumu garantiju fondam būtu radušies noregulējamās iestādes maksātnespējas gadījumā.

(3) Ja piemēro iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, no noguldījumu garantiju fonda neveic nekādus maksājumus, lai segtu iestādes vai pagaidu iestādes rekapitalizēšanas izmaksas.

(4) Ja tiek konstatēts, ka noguldījumu garantiju fonda maksājums noregulējumā ir bijis lielāks par neto zaudējumiem, ko noguldījumu garantiju fondam būtu radījusi iestādes likvidācija, noguldījumu garantiju fondam ir tiesības uz atlīdzības izmaksu no noregulējuma fonda.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, ka šā panta pirmajā daļā minēto noguldījumu garantiju fonda saistību apjoms izriet no vērtējuma, kas sagatavots atbilstoši šā likuma VIII nodaļas noteikumiem.

(6) Maksājumus, kas rodas no šā panta pirmajā daļā minētajām saistībām, veic naudā. Pēc tam, kad no noguldījumu garantiju fonda līdzekļiem ir veikti maksājumi iestādes noregulējuma darbību segšanai, Finanšu un kapitāla tirgus komisija šo maksājumu summas apmērā iegūst prasījuma tiesības pret iestādi. Regresa kārtībā iegūtie līdzekļi ieskaitāmi noguldījumu garantiju fondā.

(7) Ja noregulējamās iestādes atbilstīgie noguldījumi tiek nodoti citai sabiedrībai, izmantojot uzņēmuma pārdošanas instrumentu vai pagaidu iestādes instrumentu, noguldītājiem nav prasījuma tiesību pret noguldījumu garantiju fondu saistībā ar noregulējamā iestādē atlikušajiem noguldījumiem, kuri netika nodoti, ar nosacījumu, ka nodoto noguldījumu summa ir vismaz vienāda ar kopējo garantētās atlīdzības apmēru.

XX nodaļa

Atbildība

128. pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisijai vai tās pilnvarotajam pārstāvim ir tiesības pieprasīt iestādei un finanšu sabiedrībai un saņemt no tās informāciju, veikt pārbaudes klātienē, iepazīties ar dokumentāciju un pieprasīt skaidrojumus, kas nepieciešami, lai uzraudzītu šā likuma prasību ievērošanu.

129. pants. Par šā likuma 5., 7., 12., 30. un 103. panta pārkāpumu Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga piemērot šādas sankcijas:

- 1) sniegt publisku paziņojumu, kurā norāda atbildīgo fizisko personu, iestādi, finanšu sabiedrību, Latvijas Republikā reģistrētu Eiropas Savienības mātes sabiedrību vai citu juridisko personu un pārkāpuma būtību;
- 2) izdot rīkojumu, ar kuru pieprasa, lai par pārkāpumu atbildīgā fiziskā vai juridiskā persona pārtrauc šādu rīcību un atturas no tās atkārtošanas;

- 3) noteikt pagaidu aizliegumu pildīt pienākumus tam iestādes vai finanšu sabiedrības padomes vai valdes loceklim vai kādai citai fiziskajai personai, kura uzskatāma par atbildīgu par attiecīgo pārkāpumu;
- 4) uzlikt juridiskajai personai soda naudu līdz 10 procentiem no iepriekšējā finanšu gada neto ienākumu summas, kas atbilst summai, kuru saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 izmanto, lai aprēķinātu operacionālā riska pašu kapitāla prasību saskaņā ar pamatrādītāja pieeju. Ja 10 procenti no iepriekšējā finanšu gada neto ienākumu summas, kas aprēķināta saskaņā ar šā punkta pirmajā teikumā noteikto, ir mazāk par 142 300 *euro*, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga uzlikt soda naudu līdz 142 300 *euro*. Ja juridiskā persona ir mātes sabiedrības meitas sabiedrība, iepriekšējā finanšu gada neto ienākumu summa atbilst summai, kuru saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 izmanto, lai aprēķinātu operacionālā riska pašu kapitāla prasību saskaņā ar pamatrādītāja pieeju, pamatojoties uz galējās mātes sabiedrības iepriekšējā finanšu gada konsolidētajos finanšu pārskatos uzrādīto;
- 5) uzlikt par pārkāpumu atbildīgajai fiziskajai personai soda naudu līdz pieciem miljoniem *euro*;
- 6) uzlikt soda naudu līdz pārkāpuma rezultātā gūto ienākumu vai novērsto iespējamo zaudējumu divkārtšam apmēram.

130. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informāciju par sankcijām, kas piemērotas par šā likuma un uz tā pamata izdoto Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvo noteikumu pārkāpumiem, ievieto savā mājaslapā internetā, norādot ziņas par personu un tās izdarīto pārkāpumu, kā arī par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdotā administratīvā akta pārsūdzēšanu un pieņemto nolēmumu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto informāciju Finanšu un kapitāla tirgus komisija var publiskot, neidentificējot personu, ja pēc iepriekšēja izvērtējuma veikšanas konstatē, ka tās fiziskās personas datu atklāšana, kurai piemērota sankcija, nav samērīga vai arī fiziskās vai juridiskās personas datu atklāšana var apdraudēt finanšu tirgus stabilitāti vai var radīt nesamērīgu kaitējumu iesaistītajām personām, vai ir sākts kriminālprocess.

(3) Ja paredzams, ka šā panta otrajā daļā minētie apstākļi saprātīgā laikposmā izbeigsies, šā panta pirmajā daļā minētās informācijas publiskošanu var atlikt uz šādu laikposmu.

(4) Šajā pantā noteiktajā kārtībā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas mājaslapā internetā ievietotā informācija ir pieejama piecus gadus no tās ievietošanas dienas.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Banku iestādi par personām piemērotajām sankcijām.

131. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdotā administratīvā akta pārsūdzēšana neaptur tā darbību. Finanšu un kapitāla tirgus komisijas administratīvais akts par krīzes vadības pasākumu piemērošanu ir nekavējoties izpildāms.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā. Administratīvā apgabaltiesa lietu izskata ārpus kārtas.

(3) Pieteicējs norāda pieteikuma pamatojumu. Pierādīšanas pienākums ir administratīvā procesa dalībniekiem.

(4) Par Administratīvās apgabaltiesas nolēmumu var iesniegt kasācijas sūdzību. Augstākā tiesa lietu izskata ārpus kārtas.

(5) Tiesas (tiesneša) lēmumi, kas tiek pieņemti, veicot procesuālās darbības iesniegtā pieteikuma vai ierosinātās lietas izskatīšanai, nav pārsūdzami.

(6) Ja likums nosaka kādas procesuālās darbības izpildes termiņu, bet, izpildot attiecīgo procesuālo darbību šajā termiņā, netiktu ievēroti šā panta otrās un ceturtās daļas nosacījumi, tiesnesis (tiesa) pats nosaka atbilstošu termiņu attiecīgās procesuālās darbības izpildei.

(7) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdotā administratīvā akta par krīzes vadības pasākumu piemērošanu atcelšana nolūkā aizsargāt tādu trešo personu intereses, kuras labticīgi ieguvušas noregulējamās iestādes akcijas vai citus īpašumtiesību instrumentus, aktīvus, tiesības un saistības, neskar tādas Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pieņemtos lēmumus un veiktās faktiskās darbības, kas tika vērstas uz atceltā lēmuma izpildi. Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir atbildīga par zaudējumiem, kas nodarīti ar atcelto administratīvo aktu.

Pārejas noteikums

Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Banku pārņemšanas likums (Latvijas Vēstnesis, 2008, 202. nr.).

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija direktīvas 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (Dokuments attiecas uz EEZ).

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 02.07.2015., Nr. 127.

192. 129L/12 Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likums

A sadaļa. Vispārīgie noteikumi un procedūras Patentu valdē

I nodaļa. Vispārīgie noteikumi

1. pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **rūpnieciskais īpašums** — tiesības, kas saistītas ar izgudrojumu patentiem (ieskaitot papildu aizsardzības sertifikātus zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem), pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijām, preču zīmēm un dizainparaugiem;

2) **rūpnieciskā īpašuma objekti** — izgudrojumu patenti (ieskaitot papildu aizsardzības sertifikātus zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem), pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas, preču zīmes, dizainparaugi;

3) **reģistrācijas procedūras** — darbības, kuru mērķis ir reģistrēt konkrētu rūpnieciskā īpašuma objektu, arī piešķirt patentu, izņemot darbības, kas saistītas ar strīdu izskatīšanu Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomē un tiesā;

4) **pēcreģistrācijas procedūras** — darbības, kuru mērķis ir izdarīt grozījumus ziņās par reģistrētiem rūpnieciskā īpašuma objektiem, ieskaitot darbības reģistrēto objektu, arī piešķirtā patenta, uzturēšanai spēkā un atjaunošanai uz jaunu aizsardzības periodu, izņemot darbības, kas saistītas ar strīdu izskatīšanu Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomē un tiesā;

5) **rūpnieciskā īpašuma normatīvie akti** — normatīvie akti, kas regulē rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrāciju un rūpnieciskā īpašuma aizsardzību, ieskaitot Latvijai saistošus starptautiskos līgumus un Eiropas Savienības tieši piemērojamos normatīvos aktus rūpnieciskā īpašuma jomā.

2. pants. Likuma mērķis un darbības joma

(1) Likuma mērķis ir radīt tiesiskos priekšnoteikumus rūpnieciskā īpašuma objektu efektīvai reģistrācijai un ar to saistītu strīdu risināšanai, paredzot šim nolūkam nepieciešamās institūcijas, nosakot to kompetenci un darbības pamatprincipus, kā arī reglamentējot pārstāvību tajās un profesionālo patentpilnvarnieku darbības pamatus.

(2) Likums regulē institucionālos jautājumus, procedūras un tiesiskās attiecības, ciktāl tās ir analogas rūpnieciskā īpašuma objektiem.

3. pants. Regulējums rūpnieciskā īpašuma jomā

(1) Tiesības uz rūpniecisko īpašumu Latvijā iegūst ar rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrāciju, kas atbilstoši rūpnieciskā īpašuma normatīvajiem aktiem veikta Patentu valdē, vai, ja normatīvais akts tā paredz, atzīstot izņēmuma tiesības, kas radušās uz cita pamata.

(2) Tiesības uz rūpniecisko īpašumu Latvijā iegūst arī ar tādu rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrāciju, kas attiecībā uz Latviju veikta atbilstoši Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem rūpnieciskā īpašuma jomā, tajā skaitā attiecībā uz Eiropas Savienību — atbilstoši Eiropas Savienības tieši piemērojamiem normatīvajiem aktiem.

(3) Attiecībā uz rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrāciju un rūpnieciskā īpašuma aizsardzību ārvalstu personām Latvijā ir tādas pašas tiesības kā Latvijā personām, ciktāl šis likums vai citi normatīvie akti neparedz citādi.

(4) Šā panta otrajā daļā paredzētajā kārtībā iegūtajām tiesībām uz rūpniecisko īpašumu Latvijā ir tādas pašas tiesiskās sekas kā šā panta pirmajā daļā minētajām tiesībām, ja attiecīgajā starptautiskajā līgumā vai rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

II nodaļa. Patentu valde un procedūras Patentu valdē

4. pants. Patentu valde

(1) Patentu valde ir tieslietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde ar šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktu kompetenci rūpnieciskā īpašuma jomā.

(2) Patentu valde veic šādas funkcijas:

- 1) īsteno valsts politiku rūpnieciskā īpašuma jomā;
- 2) izpilda Latvijai saistošos starptautiskajos līgumos paredzētās valsts rūpnieciskā īpašuma iestādes funkcijas;
- 3) reģistrē tiesības uz rūpnieciskā īpašuma objektiem un uztur attiecīgos reģistrus, kā arī sniedz citus ar rūpniecisko īpašumu saistītus pakalpojumus;
- 4) veicina valstī un sabiedrībā izpratni par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību.

5. pants. Rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrācija

(1) Patentu valde atbilstoši normatīvajiem aktiem reģistrē šādus rūpnieciskā īpašuma objektus:

- 1) izgudrojumu patentus (ieskaitot papildu aizsardzības sertifikātus zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem);
- 2) pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas;
- 3) preču zīmes;
- 4) dizainparaugus.

(2) Darbības, ko Patentu valde veic šā panta pirmajā daļā minēto objektu reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrās, ieskaitot starptautiskajos normatīvajos aktos noteiktās darbības, kā arī citi ar rūpniecisko īpašumu saistīti Patentu valdes pakalpojumi ir maksas pakalpojumi.

(3) Ministru kabinets nosaka Patentu valdes maksas pakalpojumu cenrādi, maksāšanas kārtību un atvieglojumus.

6. pants. Patentu valdes uzturētie reģistri, pieteikumu un reģistrācijas lietas

(1) Patentu valde uztur Patentu reģistru (kas ietver arī papildu aizsardzības sertifikātus zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem), Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju reģistru, Preču zīmju reģistru un Dizainparaugu reģistru (turpmāk — reģistri).

(2) Patentu valde kārtu reģistrus rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(3) Katram rūpnieciskā īpašuma objekta pieteikuma vai reģistrācijas (patenta) numuram atbilst lieta ar tādu pašu numuru, kurā glabājas dokumenti, uz kuru pamata izdarīti ieraksti reģistrā, kā arī citi normatīvajos aktos noteiktie dokumenti.

(4) Patentu valde nodrošina reģistru, pieteikumu un reģistrācijas lietu un iesniegto oriģināldokumentu pastāvīgu glabāšanu.

7. pants. Reģistru, pieteikumu un reģistrācijas lietu publiskums

(1) Reģistru ierakstiem ir publiska ticamība. Reģistru ieraksti tiek publicēti Patentu valdes oficiālajā izdevumā un publiskoti Patentu valdes tīmekļa vietnē atbilstoši rūpnieciskā īpašuma normatīvajiem aktiem.

(2) Ievērojot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, jebkura persona var iepazīties ar pieteikumu un reģistrācijas lietām un saņemt izrakstus no reģistriem, pieteikumu un reģistrācijas lietās esošu dokumentu atvasinājumus un izziņas.

(3) Patentu valde, ja tas neprasa papildu resursus datu apstrādei un analīzei, ievērojot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, bez maksas sniedz nepieciešamo informāciju no reģistriem, pieteikumu un reģistrācijas lietām Saeimai, Ministru kabinetam, tiesībaizsardzības un citām valsts pārvaldes iestādēm, kā arī tām fiziskajām un juridiskajām personām, kurām šādas tiesības ir noteiktas normatīvajos aktos.

8. pants. Patentu valdes oficiālais izdevums

(1) Patentu valdei ir oficiāls izdevums, kurā tā publicē reģistru ierakstus un rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktās ziņas, kas attiecas uz rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrāciju.

(2) Patentu valdes oficiālo izdevumu ne retāk kā reizi mēnesī publicē elektroniskā formā Patentu valdes tīmekļa vietnē.

(3) Ar oficiālajā publikācijā norādīto publikācijas dienu vai citu norādīto datumu konkrētai rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrācijai vai ar reģistrāciju saistītām ziņām iestājas šajā likumā vai citā rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā noteiktās tiesiskās sekas.

9. pants. Patentu valdes amatpersonu kompetence

Patentu valdes amatpersonas patstāvīgi un atbilstoši rūpnieciskā īpašuma normatīvajiem aktiem Patentu valdes vārdā pieņem lēmumu par rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju vai reģistrācijas atteikumu, kā arī citus lēmumus un starplēmumus reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrās.

10. pants. Ierobežojumi Patentu valdes amatpersonām un darbiniekiem

(1) Patentu valdes amatpersonas un darbinieki, kamēr viņi strādā Patentu valdē, kā arī divus gadus pēc tam, kad viņu darba tiesiskās vai dienesta attiecības ar Patentu valdi izbeigtas, nav tiesīgi iesniegt patenta vai dizainparauga pieteikumu, kā arī tieši vai netieši, izņemot mantošanu, iegūt patenta vai dizainparauga reģistrāciju vai arī iegūt kādas no patenta vai dizainparauga reģistrācijas izrietošas tiesības. Šo personu patenta vai dizainparauga pieteikumiem nepiešķir prioritātes tiesības, ja attiecīgais pieteikums iesniegts gada laikā pēc tam, kad šīs personas izbeigušas darba tiesiskās vai dienesta attiecības ar Patentu valdi.

(2) Patentu valdes amatpersonām un darbiniekiem arī pēc tam, kad viņu darba tiesiskās vai dienesta attiecības ar Patentu valdi izbeigušas, ir pienākums neizpaust un neizmantojot ierobežotas pieejamības informāciju, kas amatpersonai vai darbiniekam kļuvusi zināma, veicot darba pienākumus, kā arī nepārstāvēt personas tajās lietās par rūpnieciskā īpašuma objektiem vai to pieteikumiem, kas bijušas viņa kā eksperta vai atbildīgās amatpersonas kompetencē.

11. pants. Termiņu noteikšana

Patentu valde pieņemtajos lēmumos un dokumentos var norādīt termiņu, kādā veicama turpmākā darbība reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūrā. Ja termiņš nav noteikts rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā, Patentu valde nosaka saprātīgu termiņu, ņemot vērā veicamās darbības apjomu un nozīmi procedūrā.

12. pants. Dokumentu iesniegšana

(1) Persona, kas kārtro reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūras, dokumentus iesniedz personiski vai izmantojot pasta pakalpojumus, faksu, elektronisko pastu un citus sakaru līdzekļus, ievērojot rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā persona, kas kārtro reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūras, iesniedz dokumentus Patentu valdei.

13. pants. Dokumentos norādāmās ziņas par iesniedzēju

(1) Patentu valdei iesniedzamajā dokumentā par iesniedzēju norāda šādas ziņas:

- 1) fiziskajai personai — vārdu, uzvārdu un deklarētās dzīvesvietas adresi (ārvalstīs dzīvojošas personas norāda dzīvesvietas adresi);
- 2) juridiskajai personai — pilnu nosaukumu un juridisko adresi.

(2) Saīsinājumi juridisko personu nosaukumos pieļaujami norādēs par komersanta veidu.

(3) Personas adresē ietver visu nepieciešamo informāciju pasta piegādei uz norādīto adresi.

(4) Saziņai ar Patentu valdi persona var papildus norādīt tālruņa numuru, faksa numuru un elektroniskā pasta adresi, kā arī adresi (saziņas adresi), kas atšķiras no šā panta pirmajā daļā minētās adreses.

(5) Ārvalstu personu vārdus, uzvārdus, nosaukumus un adreses norāda attiecīgās ārvalsts valodas oriģinālformā (ja tā ir latīņalfabētiskās rakstības valoda) vai oriģinālformas latīņalfabētiskajā transliterācijā.

(6) Izņemot normatīvajos aktos īpaši paredzētus gadījumus, Patentu valde ir tiesīga pieprasīt, lai jebkura persona, kas iesniedz pieteikumu un kārtro reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūras Patentu valdē, norāda saziņas adresi Latvijas teritorijā. Šis noteikums neskar šā likuma prasības attiecībā uz personu pārstāvību Patentu valdē (XVII nodaļa).

(7) Patentu valde saziņai ar personu izmanto adresi, kas norādīta saskaņā ar šā panta pirmo daļu, bet, ja persona norādījusi saziņas adresi (šā panta ceturtnā daļa), — šo adresi. Ja persona iecēlusi sev pārstāvi, saziņai izmanto pārstāvja adresi. Persona nekavējoties informē Patentu valdi par jebkurām izmaiņām norādītajās ziņās par iesniedzēju.

14. pants. Noteikumi par personas parakstu un dokumentu autentiskumu

(1) Dokumentu, kuru iesniedz, kārtojot reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūras, paraksta tā iesniedzējs vai iesniedzēja pārstāvis.

(2) Līdzās personas pašrocīgā parakstam norāda:

- 1) paraksta atšifrējumu — fiziskās personas vārdu un uzvārdu;
- 2) statusu, kādā persona dokumentu parakstījusi (piemēram, pieteicējs, īpašnieks, licenciāts, pārstāvis, juridisko personu dokumentos — fiziskās personas ieņemamais amats), ja tas acīmredzami neizriet no dokumenta teksta.

(3) Izņemot rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos īpaši paredzētus gadījumus, dokumentiem un personas parakstam tajos nav nepieciešams notariāls apliecinājums, legalizācija vai cits autentiskuma apliecinājums. Patentu valde ir tiesīga pieprasīt papildu dokumentus, ja tai ir pamats apšaubīt dokumenta juridisko spēku.

(4) Dokumentos, kurus iesniedz, izmantojot Patentu valdes tīmekļa vietnē šim nolūkam izveidotas speciālas tiešsaistes formas, iesniedzēja personu identificē ar tajās pieejamo autentifikācijas līdzekļu palīdzību. Patentu valdes tīmekļa vietnē šim nolūkam izveidotā speciālā tiešsaistes formā iesniedzot rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrācijas pieteikumu vai iesniegumu par reģistrācijas uzturēšanu spēkā (atjaunošanu uz jaunu aizsardzības periodu), personu identificē, kā norādīts tiešsaistes formā.

15. pants. Pieteikumu un reģistrāciju identificēšana

Katrā dokumentā, kuru iesniedz reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrās, identificē konkrētu pieteikumu vai reģistrāciju, norādot rūpnieciskā īpašuma objektu un pieteikuma vai reģistrācijas (patenta) numuru. Pieteikumu vai reģistrāciju var papildus identificēt ar norādi uz pieteicēju (īpašnieku) un rūpnieciskā īpašuma objekta raksturojumu (piemēram, izgudrojuma nosaukums, izgudrotājs, preču zīmes vārdiskā daļa vai attēls, tā izstrādājuma nosaukums, uz kuru attiecas dizainparaugs, dizainers).

16. pants. Svešvalodā iesniegto dokumentu izskatīšana

Reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrās, kuras atbilstoši rūpnieciskā īpašuma normatīvajiem aktiem notiek valsts valodā, Patentu valde pieļauj atsevišķu rakstveida dokumentu iesniegšanu svešvalodā bez normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecināta tulkojuma, ja tas neierobežo trešo personu tiesības vai tiesiskās intereses un veicina procedūras norisi.

17. pants. Kļūdu labošana

(1) Persona, kas kārtro reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūras, ir tiesīga, ievērojot rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, pieprasīt, lai Patentu valde labo pārrakstīšanās vai tehniskās kļūdas, kas pieļautas pieteikumā, konstatētas reģistra ierakstā vai oficiālajā publikācijā.

(2) Par kļūdas labojumu maksājama pakalpojumu cenrādī noteiktā maksa. Šā panta pirmajā daļā minētās kļūdas izlabo bez maksas, ja tās pieļāvusi Patentu valde.

(3) Ja informācija, kurā veic kļūdas labojumu, iepriekš bijusi publicēta Patentu valdes oficiālajā izdevumā, tajā publicē arī kļūdas labojumu.

B sadaļa. Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome un strīdu izskatīšana Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomē

III nodaļa. Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome, tās statuss un kompetence

18. pants. Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome un tās statuss

(1) Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome (turpmāk — Apelācijas padome) ir koleģiāla lēmējinstiūcija, kas izskata ārpusstiesas strīdus, kuri izriet no reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrām.

(2) Apelācijas padomes locekļi, pieņemot lēmumus šā panta pirmajā daļā minētajos strīdos, ir neatkarīgi un nav pakļauti citu personu rīkojumiem vai citādi tiešai vai netiešai ietekmei.

19. pants. Apelācijas padomes administratīvā pārvalde

Patentu valde nodrošina Apelācijas padomes organizatorisko un administratīvo darbību.

20. pants. Apelācijas padomes kompetence

(1) Apelācijas padome izskata šādus rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos paredzētos strīdus:

- 1) par Patentu valdes lēmumu, kurš pieņemts reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūrā un par kuru iesniegts apelācijas iesniegums (apelāciju lietas);
- 2) par rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju, pret kuru iesniegts trešās personas iebilduma iesniegums (iebildumu lietas).

(2) Lēmumus, kuri pieņemti, izskatot šā panta pirmajā daļā minētos strīdus pēc būtības, Apelācijas padome publisko Patentu valdes tīmekļa vietnē.

(3) Apelācijas padome noteiktā kārtībā piedalās rūpnieciskā īpašuma aizsardzības analīzes un attīstības jautājumu izvērtēšanā.

(4) Apelācijas padome katru gadu sagatavo pārskatu par savu darbību iepriekšējā gadā un publisko to Patentu valdes tīmekļa vietnē.

(5) Apelācijas padome ir tiesīga sniegt ieteikumus jautājumos, kuri attiecas uz procedūru veikšanu un normatīvo aktu piemērošanu Patentu valdē.

IV nodaļa. Apelācijas padomes sastāvs

21. pants. Apelācijas padomes sastāvs

(1) Apelācijas padomes sastāvā ir Apelācijas padomes priekšsēdētājs un Apelācijas padomes locekļi.

(2) Apelācijas padome tās kompetencē esošos strīdus izskata koleģiāli tādā sastāvā, kāds tiek izveidots konkrētā strīda izskatīšanai.

(3) Šajā likumā noteiktajos gadījumos lēmumus Apelācijas padomes vārdā vienpersoniski pieņem Apelācijas padomes priekšsēdētājs vai lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs.

22. pants. Apelācijas padomes priekšsēdētājam un Apelācijas padomes locekļiem noteiktie ierobežojumi

(1) Uz Apelācijas padomes priekšsēdētāju un Apelācijas padomes locekļiem attiecas tiesnešiem — rajonu (pilsētu) un apgabaltiesu priekšsēdētājiem — noteiktie ienākumu gūšanas, amatu savienošanas, darba pildīšanas, kā arī citi ar tiem saistītie ierobežojumi un pienākumi, kurus nosaka likums “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”.

(2) Līdztekus šā panta pirmajā daļā minētajiem ierobežojumiem uz Apelācijas padomes priekšsēdētāju un Apelācijas padomes locekļiem attiecas šādi papildu ierobežojumi:

- 1) saglabāt politisko neitralitāti un amata pienākumus nesavienot ar piederību pie partijām un citām politiskajām organizācijām;
- 2) šā likuma 10. pantā Patentu valdes amatpersonām un darbiniekiem noteiktie ierobežojumi.

23. pants. Apelācijas padomes priekšsēdētājs

(1) Apelācijas padomes priekšsēdētājs organizē un vada Apelācijas padomes darbu, tajā skaitā:

- 1) katra strīda izskatīšanai apstiprina lietas izskatīšanas sastāvu un lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāju;
- 2) apstiprina Apelācijas padomes sēžu grafiku;
- 3) atbilstoši savai kompetencei pārstāv Apelācijas padomi attiecībās ar fiziskajām personām un privāto tiesību juridiskajām personām jautājumos, kas saistīti ar lietu izskatīšanu Apelācijas padomē;
- 4) nodrošina Apelācijas padomes locekļu kvalifikācijas atbilstību izskatāmo lietu būtībai, tostarp rūpējas par Apelācijas padomes locekļu kvalifikācijas paaugstināšanu, mācībām un nepieciešamo papildu specializāciju, ņemot vērā arī šā likuma 38. panta otrās un trešās daļas noteikumus;
- 5) vada Apelācijas padomes darbības pārskatu sagatavošanu.

(2) Apelācijas padomes priekšsēdētāja pienākumus viņa pagaidu prombūtnes laikā pilda Apelācijas padomes loceklis, kuru ar balsu vairākumu no sava vidus ieceļ klātesošie Apelācijas padomes locekļi.

(3) Apelācijas padomes priekšsēdētājs savus pienākumus veic līdztekus Apelācijas padomes locekļa pienākumu pildīšanai. Uz Apelācijas padomes priekšsēdētāju attiecas noteikumi par Apelācijas padomes locekļiem, ciktāl šajā likumā nav noteikts citādi.

24. pants. Apelācijas padomes loceklis

(1) Apelācijas padomes loceklis:

- 1) piedalās lietas izskatīšanā Apelācijas padomē, ja ir iekļauts lietas izskatīšanas sastāvā;
- 2) vada lietas izskatīšanu, ja ir iecelts par lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāju.

(2) Apelācijas padomes loceklis, veicot savus pienākumus, ievēro konfidencialitāti attiecībā uz lēmuma pieņemšanu un lietas materiāliem, kuru izpaušana var kaitēt personu tiesiskajām interesēm.

(3) Apelācijas padomes locekļa pienākums ir pastāvīgi paaugstināt savu kvalifikāciju, iepazīties ar speciālo literatūru, tiesu praksi un Eiropas Savienības Tiesas nolēmumiem rūpnieciskā īpašuma jomā.

25. pants. Apelācijas padomes sekretārs

(1) Apelācijas padomes sekretārs ir Patentu valdes darbinieks, kas nodrošina Apelācijas padomes lietvedību.

(2) Apelācijas padomes sekretārs ievēro konfidencialitāti attiecībā uz lēmuma pieņemšanu un lietas materiāliem, kuru izpaušana var kaitēt personu tiesiskajām interesēm.

26. pants. Apelācijas padomes sastāva iecelšanas un atcelšanas kārtība

(1) Apelācijas padomes priekšsēdētāju un Apelācijas padomes locekļus pēc tieslietu ministra priekšlikuma uz septiņiem gadiem ieceļ Ministru kabinets.

(2) Ministru kabinets pēc tieslietu ministra priekšlikuma var atkārtoti iecelt Apelācijas padomes priekšsēdētāju vai Apelācijas padomes locekli uz jaunu pilnvaru laiku. Tādā pašā kārtībā Apelācijas padomes locekli var apstiprināt par Apelācijas padomes priekšsēdētāju vai Apelācijas padomes priekšsēdētāju apstiprināt par Apelācijas padomes locekli.

(3) Ja Apelācijas padomes priekšsēdētājs vai Apelācijas padomes loceklis to lūdz, tieslietu ministrs viņu atbrīvo no pienākumu izpildes pirms pilnvaru laika beigām vai atbrīvo Apelācijas padomes priekšsēdētāju no priekšsēdētāja pienākumiem, saglabājot viņam Apelācijas padomes locekļa statusu.

(4) Šajā likumā paredzētajos gadījumos Ministru kabinets pēc tieslietu ministra priekšlikuma atceļ Apelācijas padomes priekšsēdētāju vai Apelācijas padomes locekli pirms viņa pilnvaru laika beigām.

27. pants. Apelācijas padomes locekļa amata pretendenti un to atlase

(1) Par Apelācijas padomes locekli var būt persona:

- 1) kura ir Latvijas pilsonis;
- 2) kura prot valsts valodu augstākajā līmenī;
- 3) kurai ir nevainojama reputācija;
- 4) kura ieguvusi akadēmisko vai otrā līmeņa augstāko profesionālo izglītību, maģistra grādu vai tiem pielīdzināmu augstāko izglītību;

- 5) kurai ir vismaz piecu gadu darba pieredze ar rūpnieciskā īpašuma aizsardzību saistītā jomā;
- 6) kura ir nokārtojusi Apelācijas padomes locekļa amata pretendentu atestācijas eksāmenu.

(2) Apelācijas padomes locekļa amata pretendentus izraugās konkursa kārtībā. Pretendentu atlases procedūru veic Apelācijas padomes locekļa amata pretendentu atlases komisija (turpmāk — Atlases komisija) piecu cilvēku sastāvā, kuru iecel tieslietu ministrs. Atlases komisijas sastāvā iekļauj:

- 1) Tieslietu ministrijas pārstāvi;
- 2) Patentu valdes pārstāvi;
- 3) Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnesi;
- 4) profesionālo patentpilnvarnieku profesionālās organizācijas pārstāvi;
- 5) augstskolu akadēmiskā personāla pārstāvi.

(3) Atlases komisijas priekšsēdētājs ir Tieslietu ministrijas pārstāvis.

(4) Atlases komisija organizē un pieņem Apelācijas padomes locekļa amata pretendentu un Apelācijas padomes locekļu atestācijas eksāmenu. Apelācijas padomes locekļa amata pretendentu un Apelācijas padomes locekļu atestācijas eksāmena kārtību un nepieciešamo zināšanu apjomu nosaka Ministru kabinets.

(5) Visi Apelācijas padomes locekļa amata pretendenti kārtā atestācijas eksāmenu rūpnieciskā īpašuma aizsardzības vispārīgajos jautājumos un preču zīmju aizsardzības jomā, bet pēc izvēles var kārtot arī papildu specializācijās — patentu aizsardzības vai dizainparaugu aizsardzības jomā.

(6) Ja nepieciešams nodrošināt esošā Apelācijas padomes sastāva kvalifikācijas atbilstību izskatāmo lietu būtībai saskaņā ar šā likuma 38. panta otrās un trešās daļas prasībām, atestācijas eksāmenu konkrētajā papildu specializācijā kārtā Apelācijas padomes locekļi.

(7) Atlases komisija sagatavo tieslietu ministram priekšlikumu par Apelācijas padomes locekļu un Apelācijas padomes priekšsēdētāja kandidatūrām no to personu saraksta, kuras nokārtojušas Apelācijas padomes locekļa amata pretendentu atestācijas eksāmenu.

28. pants. Apelācijas padomes locekļu disciplinārā atbildība

(1) Apelācijas padomes locekli var saukt pie disciplinārās atbildības, ja viņa darbībā konstatē:

- 1) normatīvo aktu tīšu pārkāpumu lietas izskatīšanā;
- 2) darba pienākumu nepildīšanu;
- 3) lietas izskatīšanā pieļautu rupju nolaidību;
- 4) Apelācijas padomes locekļa statusam neatbilstošu, necienīgu rīcību;
- 5) Apelācijas padomes loceklim likumā paredzēto ierobežojumu un aizliegumu neievērošanu.

(2) Apelācijas padomes lēmuma atcelšana vai grozīšana, kā arī apstākļi, ka lēmums nav stājies spēkā, jo tiesa pieņēmusi pēc būtības citādu nolēmumu, nav iemesls tam, lai sauktu pie atbildības Apelācijas padomes locekli, kas piedalījies lēmuma pieņemšanā, ja vien viņš lietas izskatīšanā nav pieļāvis normatīvo aktu tīšu pārkāpumu vai rupju nolaidību.

(3) Tieslietu ministrs pret Apelācijas padomes locekli var ierosināt disciplinārlietu:

- 1) pēc Patentu valdes direktora priekšlikuma;
- 2) pēc profesionālo patentpilnvarnieku profesionālās organizācijas priekšlikuma;
- 3) sakarā ar saņemtu sūdzību;
- 4) pēc savas iniciatīvas.

(4) Ja pret Apelācijas padomes locekli ierosināta disciplinārlieta, tieslietu ministrs, ja atzīst par nepieciešamu, var atstādināt Apelācijas padomes locekli no amata pienākumu pildīšanas, saglabājot mēnešalgu, bet ne ilgāk kā līdz lēmuma pieņemšanai disciplinārlietā.

(5) Tieslietu ministrs atstādina no amata uz laiku, kamēr noris pirmstiesas kriminālprocess un tiesvedība krimināllietā, Apelācijas padomes locekli, kurš ir aizdomās turētais vai apsūdzētais tiša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā vai kuram Kriminālprocesa likumā paredzētajā kārtībā kā drošības līdzeklis piemērots noteiktas nodarbošanās aizliegums, kas liedz veikt Apelācijas padomes locekļa pienākumus.

(6) Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes locekļu disciplinārlietu komisiju (turpmāk šajā pantā — disciplinārlietu komisija) disciplinārlietas izskatīšanai izveido tieslietu ministrs.

(7) Tieslietu ministrs, ņemot vērā disciplinārlietu komisijas atzinumu, Apelācijas padomes loceklim var uzlikt šādus disciplinārsodus:

- 1) izteikt piezīmi;
- 2) izteikt rājienu;
- 3) samazināt mēnešalgu uz laiku līdz vienam gadam, ieturot līdz 20 procentiem no mēnešalgas.

(8) Tieslietu ministrs, ņemot vērā disciplinārlietu komisijas atzinumu, sagatavo Ministru kabinetam priekšlikumu par Apelācijas padomes locekļa atbrīvošanu no amata, ja pārkāpuma raksturs ir tāds, ka viņa turpmākā darbība amata pienākumu izpildē nav pieļaujama.

(9) Apelācijas padomes locekļu disciplinārlietas izskata, disciplinārpārkāpumus konstatē un disciplinārsodus piemēro, ievērojot valsts civildienesta ierēdņu disciplinārlietu izskatīšanai noteiktos principus un kārtību, ciktāl šajā likumā nav noteikts citādi.

V nodaļa. Pamatnoteikumi lietu izskatīšanai Apelācijas padomē

29. pants. Lietas izskatīšanas tiešums un objektivitāte

(1) Apelācijas padome, izskatot tās kompetencē esošos strīdus, objektīvi noskaidro lietas apstākļus un pati pārbauda pierādījumus.

(2) Apelācijas padome, izskatot lietas, ievēro objektivitāti un dod lietas dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt savu viedokli un iesniegt pierādījumus, kā arī iepazīties ar lietas materiāliem.

(3) Apelācijas padome savu lēmumu pamato ar faktiem, kuri nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem.

30. pants. Apelācijas lietas un iebilduma lietas

(1) Ja iesniegts apelācijas iesniegums par Patentu valdes pieņemtu lēmumu (apelācijas lieta), šādu lietu izskata starp apelācijas iesnieguma iesniedzēju un Patentu valdi.

(2) Ja iesniegts iebilduma iesniegums pret rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju (iebilduma lieta), šādu lietu izskata starp iebilduma iesnieguma iesniedzēju un apstrīdētās reģistrācijas īpašnieku.

31. pants. Pušu līdztiesība un sacīkste

(1) Pusēm ir vienlīdzīgas procesuālās tiesības. Apelācijas padome nodrošina pusēm vienādas iespējas izmantot tām piešķirtās tiesības savu interešu aizsardzībai.

(2) Lietas izskatīšanas gaitā puses īsteno savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Sacīkste izpaužas, pusēm sniedzot paskaidrojumus, iesniedzot pierādījumus un Apelācijas padomei adresētus iesniegumus, piedaloties pierādījumu pārbaudē un novērtēšanā, pušu debatēs un veicot citas procesuālās darbības šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(3) Lai prasījuma robežās nodibinātu patiesos lietas apstākļus, Apelācijas padome var pēc savas iniciatīvas noskaidrot faktus, kuriem ir nozīme strīdā un kuri ir pieejami rūpnieciskā īpašuma un citos publiskos reģistros.

32. pants. Lietas izskatīšana Apelācijas padomē

(1) Apelācijas padome lietas izskata rakstveida procesā.

(2) Izskatot lietu rakstveida procesā, Apelācijas padome noskaidro lietas apstākļus, pamatojoties uz lietā esošajiem pierādījumiem, un rakstveidā pieprasa nepieciešamās ziņas no lietas dalībniekiem.

(3) Izskatot lietu rakstveida procesā, Apelācijas padome nodrošina šā likuma 31. pantā noteikto principu ievērošanu. Pēc lietas dalībnieka lūguma Apelācijas padome sniedz viņam iespēju veikt pierādījumu pārbaudi Apelācijas padomes darba telpās.

(4) Apelācijas padome pēc sava ieskata vai lietas dalībnieka lūguma var noteikt lietas izskatīšanu Apelācijas padomes sēdē. Ja izskatīšanu mutvārdu procesā lūdz lietas dalībnieks, lūgumam pievienojams dokuments, kas apliecina par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā noteiktās papildmaksas samaksu.

(5) Neatkarīgi no tā, vai lieta tiek izskatīta rakstveida vai mutvārdu procesā, Apelācijas padome pēc sava ieskata vai lietas dalībnieka motivēta lūguma var noteikt Apelācijas padomes sēdi atsevišķas procesuālās darbības veikšanai vai procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai.

33. pants. Lietas izskatīšanas atklātums

(1) Apelācijas padomē lietas izskata atklāti.

(2) Lai aizsargātu profesionālu vai komerciālu noslēpumu, kā arī citos gadījumos, kad konkrētu lietas materiālu atklāta izskatīšana var kaitēt personas tiesiskajām interesēm, pēc lietas dalībnieka motivēta lūguma vai Apelācijas padomes ieskata lietas izskatīšanu, Apelācijas padomes sēdi vai tās daļu var pasludināt par slēgtu.

(3) Apelācijas padome šā panta otrajā daļā minētajā gadījumā nodrošina lietas dalībniekiem tiesības iepazīties ar attiecīgajiem lietas materiāliem, nepieļaujot to kopēšanu, fotografēšanu, skenēšanu vai cita veida atvasinājumu izgatavošanu.

(4) Slēgtā Apelācijas padomes sēdē piedalās lietas dalībnieki un, ja nepieciešams, arī tulks.

(5) Atklātas Apelācijas padomes sēdes gaitu ar Apelācijas padomes atļauju var ierakstīt (lietot skaņas vai attēla ieraksta un pārraides tehniku) ar nosacījumu, ka netiek traucēta sēdes norise.

(6) Lietās, kas izskatītas mutvārdu procesā, Apelācijas padomes lēmuma rezolutīvo daļu pasludina publiski.

(7) Apelācijas padomes lēmuma daļas, kas attiecas uz šā panta otrajā daļā minētajiem lietas materiāliem vai satur citu ierobežotas pieejamības informāciju, neparulisko, bet aizstāj ar norādi, kāpēc attiecīgā lēmuma daļa nav vispārpieejama.

34. pants. Lietas izskatīšanas valoda

(1) Apelācijas padomē lietas izskata valsts valodā.

(2) Lietas dalībniekam, kurš neprot valsts valodu, ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties lietas izskatīšanas procesā, izmantojot tulka palīdzību. Tulka pakalpojumus nodrošina lietas dalībnieks.

(3) Rakstveida pierādījumus svešvalodā lietas dalībnieki iesniedz, pievienojot tiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā.

(4) Apelācijas padome var pieļaut atsevišķu dokumentu un rakstveida pierādījumu iesniegšanu svešvalodā bez normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecināta tulkojuma, ja visi lietas dalībnieki tam piekrīt.

(5) Apelācijas padomes lēmumi un sēžu protokoli rakstāmi valsts valodā.

35. pants. Apelācijas padomes pakalpojumi

(1) Apelācijas lietu un iebilduma lietu izskatīšana un ar to saistītās darbības, kuras savas kompetences ietvaros veic Apelācijas padome, ir maksas pakalpojumi.

(2) Ministru kabinets nosaka Apelācijas padomes maksas pakalpojumu cenrādi, maksāšanas kārtību un atvieglojumus.

36. pants. Reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrām paredzēto noteikumu piemērošana Apelācijas padomē

Apelācijas padomē piemēro šajā likumā reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrām paredzētos noteikumus par dokumentu iesniegšanu, personu un adresu norādīšanu, pieteikumu un reģistrāciju identificēšanu, personas parakstu un dokumentu autentiskumu, ciktāl rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

VI nodaļa. Lietas izskatīšanas sastāvs Apelācijas padomē

37. pants. Lietas izskatīšanas sastāvs

(1) Lietas izskatīšana Apelācijas padomē notiek triju Apelācijas padomes locekļu sastāvā (turpmāk — lietas izskatīšanas sastāvs).

(2) Lietas sagatavošanas gaitā nepieciešamos procesuāla rakstura lēmumus pieņem lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs, izņemot gadījumu, kad attiecīgo procesuālo lēmumu pieņem lietas izskatīšanas sastāvs, vai gadījumu, kad lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs izlemj, ka procesuālais jautājums nododams lietas izskatīšanas sastāvam koleģiālai izskatīšanai.

(3) Izskatot lietu koleģiāli, lietas izskatīšanas sastāvā iekļautajiem Apelācijas padomes locekļiem ir vienādas tiesības piedalīties ar lietas izskatīšanu saistīto jautājumu izlemšanā un lēmumu pieņemšanā. Ar lietas izskatīšanu saistītos jautājumus Apelācijas padomes locekļi izlemj un Apelācijas padomes lēmumus pieņem ar balsu vairākumu. Nevienš no lietas izskatīšanas sastāvā iekļautajiem Apelācijas padomes locekļiem nav tiesīgs atturēties no balsošanas.

(4) Lietas izskatīšanu vada lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs. Viņš veic arī lietas referenta pienākumus un sagatavo Apelācijas padomes lēmuma projektu, izņemot gadījumu, kad Apelācijas padomes priekšsēdētājs šos pienākumus ir uzdevis citam Apelācijas padomes loceklim.

(5) Lietas izskatīšana pēc būtības notiek nemainīgā lietas izskatīšanas sastāvā. Ja lietas izskatīšanas gaitā lietas izskatīšanas sastāvā kādu Apelācijas padomes locekli aizstāj cits, lietas izskatīšanu pēc būtības sāk no jauna.

38. pants. Lietas izskatīšanas sastāva apstiprināšana

(1) Ja Apelācijas padome saņēmusi apelācijas vai iebilduma iesniegumu, Apelācijas padomes priekšsēdētājs apstiprina lietas izskatīšanas sastāvu un vienu no tajā iekļautajiem Apelācijas padomes locekļiem apstiprina par lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāju. Lietas izskatīšanas sastāvu publisko Patentu valdes tīmekļa vietnē.

(2) Izskatot patentu strīdus, strīdus par papildu aizsardzības sertifikātiem zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem un strīdus par pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijām, lietas izskatīšanas sastāvā iekļauj vismaz vienu Apelācijas padomes locekli, kas papildus specializējies patentu aizsardzības jomā.

(3) Izskatot dizainparaugu strīdus, lietas izskatīšanas sastāvā iekļauj vismaz vienu Apelācijas padomes locekli, kas papildus specializējies dizainparaugu aizsardzības jomā.

(4) Ja pēc lietas izskatīšanas uzsākšanas mainās lietas izskatīšanas sastāvs (37. panta piektā daļa), Apelācijas padomes priekšsēdētājs apstiprina jaunu lietas izskatīšanas sastāvu un publisko to šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā.

39. pants. Apelācijas padomes locekļa atstatīšana vai noraidīšana

(1) Apelācijas padomes loceklis nav tiesīgs piedalīties lietas izskatīšanā, ja:

- 1) viņš ir piedalījies tā Patentu valdes lēmuma pieņemšanā, par kuru iesniegts izskatāmais apelācijas iesniegums;
- 2) viņš ir personiski tieši vai netieši ieinteresēts lietas iznākumā;
- 3) ir citi apstākļi, kas nav pieļaujami valsts amatpersonai vai var radīt pamatotas šaubas par Apelācijas padomes locekļa objektivitāti.

(2) Ja pastāv šā panta pirmajā daļā minētie apstākļi, Apelācijas padomes loceklis pirms lietas izskatīšanas informē par to Apelācijas padomes priekšsēdētāju un atstata sevi no lietas izskatīšanas, norādot motīvus. Apelācijas padomes loceklis nekavējoties sevi atstata arī tad, ja viņš šādu apstākļu atklāj lietas izskatīšanas gaitā.

(3) Ja šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā Apelācijas padomes loceklis nav sevi atstatījis, lietas dalībnieki var viņam pieteikt noraidījumu.

(4) Noraidījums piesakāms un motivējams pirms lietas izskatīšanas pēc būtības. Vēlāk noraidījumu var pieteikt tad, ja personai, kura piesaka noraidījumu, tā pamats kļuvis zināms lietas izskatīšanas gaitā.

(5) Noraidījuma pamatotību izskata un izlemj pārējais lietas izskatīšanas sastāvs. Ja, izlemjot noraidījuma pamatotību, Apelācijas padomes locekļu balsis sadalās līdzīgi, Apelācijas padomes loceklis ir noraidīts.

(6) Ja Apelācijas padomes loceklis sevi atstatījis vai ir noraidīts, Apelācijas padomes priekšsēdētājs šo Apelācijas padomes loekli lietas izskatīšanas sastāvā aizstāj ar citu. Ja Apelācijas padomes loceklis sevi atstata vai noraidījums tiek apmierināts Apelācijas padomes sēdes gaitā, lietas izskatīšanu atliek.

VII nodaļa. Lietas dalībnieki, viņu tiesības un pienākumi

40. pants. Lietas dalībnieki

(1) Apelācijas lietas dalībnieki ir:

- 1) apelācijas iesnieguma iesniedzējs;
- 2) Patentu valde;
- 3) trešā persona;
- 4) šīs daļas 1., 2. un 3. punktā minēto personu pārstāvji.

(2) Iebilduma lietas dalībnieki ir:

- 1) iebilduma iesnieguma iesniedzējs;
- 2) apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks;
- 3) trešā persona;
- 4) šīs daļas 1., 2. un 3. punktā minēto personu pārstāvji.

41. pants. Lietas dalībnieku tiesības un pienākumi

(1) Lietas dalībniekam ir tiesības:

- 1) iepazīties ar lietas materiāliem, izdarīt no tiem izrakstus, norakstus un izgatavot kopijas;

- 2) pieteikt noraidījumus;
- 3) iesniegt pierādījumus;
- 4) sniegt Apelācijas padomei paskaidrojumus, izteikt savus argumentus un apsvērumus par lietas apstākļiem;
- 5) piedalīties pierādījumu pārbaudīšanā;
- 6) pieteikt lūgumus, tajā skaitā lūgt, lai rakstveida procesā izskatāmajā lietā nosaka Apelācijas padomes sēdi atsevišķas procesuālās darbības veikšanai, procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai, kā arī lūgt šo lietu izskatīt mutvārdu procesā;
- 7) piedalīties Apelācijas padomes sēdē, ja lieta tiek izskatīta mutvārdu procesā vai ir noteikta Apelācijas padomes sēde atsevišķas procesuālās darbības veikšanai;
- 8) apstrīdēt cita lietas dalībnieka lūgumus, argumentus un apsvērumus;
- 9) saņemt Apelācijas padomes lēmumu un citu lietas dokumentu norakstus, kā arī izmantot citas procesuālās tiesības, kuras lietas dalībniekam piešķirtas ar šo likumu.

(2) Apelācijas iesnieguma iesniedzējam un iebilduma iesnieguma iesniedzējam ir tiesības pilnīgi vai daļēji atteikties no apelācijas iesniegumā vai iebilduma iesniegumā ietvertā prasījuma.

(3) Apstrīdētās reģistrācijas īpašniekam iebilduma lietā ir tiesības sniegt pretargumentus iebilduma iesniegumā ietvertajam prasījumam vai atzīt to pilnībā vai kādā tā daļā.

(4) Puses iebilduma lietā var noslēgt izlīgumu.

(5) Patentu valde apelācijas lietā var pilnīgi vai daļēji atzīt apelācijas iesniegumā ietverto prasījumu, bet nav tiesīga paplašināt apstrīdētā Patentu valdes lēmuma tiesisko pamatojumu.

(6) Lietas dalībniekiem ir tiesības apstrīdēt Apelācijas padomes pieņemto lēmumu un vērsties tiesā likumā noteiktajā kārtībā.

(7) Lietas dalībniekam ir pienākums:

- 1) sniegt paskaidrojumus Apelācijas padomei;
- 2) ierasties pēc uzaicinājuma uz Apelācijas padomes sēdi vai laikus paziņot par iemesliem, kuru dēļ tas nevar ierasties, iesniedzot attiecīgus pierādījumus;
- 3) izpildīt citus procesuālos pienākumus, kuri tam uzlikti saskaņā ar šo likumu.

(8) Apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks iebilduma lietā ir tiesīgs atteikties no paskaidrojumu sniegšanas vai citiem pienākumiem un var lūgt, lai lietu izskata, pamatojoties uz tajā esošajiem materiāliem.

(9) Lietas dalībnieka pienākums ir godprātīgi izmantot savas tiesības un pildīt savus pienākumus.

42. pants. Trešā persona

(1) Trešā persona, kas nepiesaka patstāvīgus prasījumus, var iestāties lietā, pirms ir pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības, ja Apelācijas padomes lēmums attiecīgajā lietā var skart šīs personas tiesības vai tiesiskās intereses, vai pienākumus pret kādu no lietas dalībniekiem.

(2) Trešajai personai lietas dalībnieka statusu piešķir ar lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāja lēmumu pēc šīs personas lūguma. Trešo personu var pieaicināt piedalīties lietā arī pēc lietas dalībnieka vai Apelācijas padomes iniciatīvas.

(3) Iesniegumā par trešās personas pieaicināšanu un trešās personas iesniegumā par iestāšanos lietā norāda pamatojumu, kādēļ trešā persona pielaižama piedalīties lietā.

(4) Persona, kurai trešās personas statuss piešķirts Patentu valdes procedūrā jau pirms lietas izskatīšanas Apelācijas padomē, ir tiesīga būt lietas dalībnieks bez patstāvīgiem prasījumiem, ja Apelācijas padomē tiek izskatīts ar attiecīgo Patentu valdes procedūru saistīts strīds.

(5) Ja lietas izskatīšanas gaitā tiek konstatēts, ka trešās personas statusā lietā pieaicināta vai pielaista persona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses Apelācijas padomes lēmums attiecīgajā lietā nevar skart, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs lemj par trešās personas statusa atņemšanu šai personai.

(6) Trešajai personai ir lietas dalībnieka procesuālās tiesības un pienākumi, izņemot tiesības grozīt apelācijas iesnieguma vai iebilduma iesnieguma pamatu vai priekšmetu, atteikties no apelācijas iesniegumā vai iebilduma iesniegumā ietvertā prasījuma vai to atzīt.

43. pants. Procesuālo tiesību pārņemšana

(1) Ja kāds no lietas dalībniekiem izstājas (piemēram, fiziskā persona ir mirusi, juridiskā persona beigusi pastāvēt), Apelācijas padome var aizstāt šo lietas dalībnieku ar viņa tiesību pārņēmēju.

(2) Iebilduma lietā apstrīdētās reģistrācijas īpašnieka maiņas gadījumā Apelācijas padome bijušo īpašnieku aizstāj ar viņa tiesību pārņēmēju, tiklīdz ziņas par reģistrācijas īpašnieka maiņu ir iekļautas reģistrā.

(3) Ja Apelācijas padome ir informēta par to, ka reģistrā iekļautas ziņas par pretstatīto tiesību īpašnieka maiņu (iebilduma lietā), vai ja pieteicēju vai īpašnieku, kas iesniedzis apelācijas iesniegumu, ir aizstājusi cita persona, Apelācijas padome nekavējoties informē attiecīgo personu par iebilduma vai apelācijas lietvedību. Ja pēc Apelācijas padomes uzaicinājuma minētā persona (jaunais pieteicējs, jaunais īpašnieks) triju mēnešu laikā Apelācijas padomei nepaziņo, ka uztur spēkā iebilduma iesniegumu vai apelācijas iesniegumu, Apelācijas padomei nav pienākuma izskatīt iebilduma vai apelācijas lietu un lietas izskatīšanas sastāvs ir tiesīgs pieņemt lēmumu par lietvedības izbeigšanu.

(4) Procesuālo tiesību pārņemšana iespējama jebkurā lietas izskatīšanas stadijā.

(5) Tiesību pārņēmējam visas darbības, kas lietas izskatīšanas procedūrā izpildītas līdz viņa iestāšanās brīdim, ir tikpat obligātas, kā tās bija personai, kuras tiesības pārņemtas.

VIII nodaļa. Procesuālie termiņi

44. pants. Procesuālie termiņi darbībām Apelācijas padomē

(1) Procesuālās darbības Apelācijas padomē izpilda šajā likumā vai citā rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā noteiktajos termiņos. Ja procesuālais termiņš nav noteikts normatīvajā aktā, to nosaka Apelācijas padome.

(2) Apelācijas padomes noteiktajam termiņam jābūt tādām, lai procesuālo darbību varētu izpildīt, nenovilcinot lietas izskatīšanu. Ja nav pamatota iemesla citāda termiņa noteikšanai, Apelācijas padome nosaka divu mēnešu termiņu.

(3) Ja noteiktā termiņā nav samaksāta apelācijas iesnieguma vai iebilduma iesnieguma iesniegšanas maksa vai maksa par procesuālo darbību Apelācijas padomē, to samaksai nosaka viena mēneša termiņu, ja rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā nav noteikts citādi.

(4) Uzklusot lietas dalībnieku un pamatojot iemeslu, Apelācijas padome ir tiesīga noteikt saprātīgu termiņu, kas atšķiras no šā panta otrajā vai trešajā daļā paredzētā termiņa, bet ne ilgāku par trim mēnešiem.

(5) Ja citādi nav noteikts rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā vai Apelācijas padomes dokumentā, ar kuru termiņš noteikts, termiņš procesuālo darbību izpildei Apelācijas padomē sākas nākamajā dienā pēc datuma, kurā attiecīgais Apelācijas padomes dokuments uzskatāms par paziņotu saskaņā ar Paziņošanas likuma normām.

45. pants. Procesuālā termiņa apturēšana

Apturot lietas izskatīšanu Apelācijas padomē, aptur arī termiņa skaitījumu. Termiņa skaitījums apstājas brīdī, kad radies apstāklis, kas ir par pamatu termiņa apturēšanai. Procesuālā termiņa skaitījums turpinās no dienas, kad atjaunota lietas izskatīšana.

46. pants. Procesuālā termiņa atjaunošana

(1) Nokavētos procesuālos termiņus, izņemot termiņus, kuri šajā likumā vai citos rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteikti kā neatjaunojami, pēc lietas dalībnieka lūguma Apelācijas padome var atjaunot, ja atzīst nokavēšanas iemeslu par attaisnojošu.

(2) Lūgumu par nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanu iesniedz triju mēnešu laikā pēc attiecīgā termiņa beigām.

(3) Atjaunojot nokavēto termiņu, Apelācijas padome vienlaikus atļauj izpildīt nokavēto procesuālo darbību.

47. pants. Procesuālā termiņa pagarināšana

(1) Procesuālos termiņus, izņemot tos, kuri šajā likumā vai citos rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteikti kā nepagarināmi, pēc lietas dalībnieka lūguma Apelācijas padome var pagarināt uz laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus.

(2) Lūgumu par procesuālā termiņa pagarināšanu iesniedz pirms noteiktā termiņa beigām. Lūgums par procesuālā termiņa pagarināšanu, kas iesniegts pēc šā termiņa beigām, uzskatāms par procesuālā termiņa atjaunošanas lūgumu.

48. pants. Procesuālā termiņa pagarināšanas un atjaunošanas kārtība

(1) Pamatotu lūgumu par procesuālā termiņa pagarināšanu vai nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanu iesniedz Apelācijas padomei. Lūgumam par nokavētā termiņa atjaunošanu pievieno pierādījumus, kas apliecina termiņa nokavējumu attaisnojošus iemeslus.

(2) Šā panta pirmajā daļā paredzēto lūgumu uzskata par iesniegtu, ja tā iesniegšanai noteiktajā termiņā ir samaksāta procesuālā termiņa pagarināšanas vai nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanas maksa.

(3) Jautājumu par procesuālā termiņa pagarināšanu vai atjaunošanu lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs vai, ja lietas izskatīšanas sastāvs vēl nav apstiprināts, Apelācijas padomes priekšsēdētājs izlemj rakstveida procesā septiņu dienu laikā no šā panta pirmajā daļā paredzētā lūguma saņemšanas dienas, neuzklausot citu lietas dalībnieku viedokli.

(4) Ja lietas dalībnieks to pašu procesuālo termiņu lūdz pagarināt atkārtoti, lūgumam pievieno dokumentu, kas apliecina par atkārtotu procesuālā termiņa pagarināšanu noteiktās papildmaksas samaksu. Izlemjot jautājumu par procesuālā termiņa atkārtotu pagarināšanu, Apelācijas padome uzklausa citus lietas dalībniekus. Izvērtējot termiņa pagarināšanas lietderību, ņem vērā to, vai termiņa atkārtota pagarināšana nepamatoti nenovilcinās lietas izskatīšanu.

(5) Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāja vai Apelācijas padomes priekšsēdētāja vienpersoniski pieņemtu lēmumu jautājumā par procesuālā termiņa atjaunošanu vai pagarināšanu var apstrīdēt šā likuma 97. pantā noteiktajā kārtībā.

(6) Apelācijas padomes procedūrās nepiemēro rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos paredzētos lietvedības turpināšanas un tiesību atjaunošanas noteikumus, ciktāl šajā likumā nav noteikts citādi.

IX nodaļa. Noteikumi par pierādījumiem

49. pants. Pierādījumi un pierādīšanas līdzekļi

(1) Pierādījumi ir ziņas, uz kurām pamatoti lietas dalībnieku prasījumi un pretargumenti, kā arī citas ziņas, kurām ir nozīme lietas izskatīšanā.

(2) Pierādīšanas līdzekļi var būt rakstveida pierādījumi, pušu un trešo personu paskaidrojumi un lietiskie pierādījumi, kas ietver ziņas par faktiem, kuri attiecas uz izskatāmo lietu.

50. pants. Pienākums pierādīt

(1) Katram lietas dalībniekam jāpierāda tie apstākļi, uz kuriem tas atsaucas.

(2) Patentu valde apelācijas lietā var atsaukties tikai uz tiem pamatojumiem, kuri norādīti apstrīdētajā Patentu valdes lēmumā.

(3) Ja lietas dalībnieku iesniegtie pierādījumi nav pietiekami, Apelācijas padome uzaicina, lai tos iesniedz lietas dalībnieks, kuram tie ir pieejami.

51. pants. Pamats atbrīvošanai no pierādīšanas

(1) Fakti, kurus Apelācijas padome atzīst par vispārzināmiem, nav jāpierāda.

(2) Apelācijas padome var atzīt faktu par pierādītu, ja citi lietas dalībnieki to neapstrīd.

(3) Fakts, kurš nodibināts ar spēkā stājušos tiesas spriedumu vai Apelācijas padomes lēmumu, nav no jauna jāpierāda, izskatot Apelācijas padomē lietu, kurā piedalās tie paši lietas dalībnieki.

52. pants. Pierādījumu novērtēšana

(1) Apelācijas padome novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārlicības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties pēc tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām, taisnības principiem un dzīvē gūtiem novērojumiem.

(2) Apelācijas padome lēmumā norāda, kādēļ tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinusi vienu faktu par pierādītu, bet citu — par nepierādītu.

53. pants. Paskaidrojumi

(1) Pušu un trešo personu paskaidrojumi, kas satur ziņas par faktiem, ar kuriem pamatoti šo pušu un trešo personu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi lietā pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

(2) Ja viena puse atzīst faktus, ar kuriem otra puse pamato savus prasījumus vai iebildumus, Apelācijas padome var atzīt šādus faktus par pierādītiem, ja tai nav šaubu, ka atzišana nav notikusi viltus, vardarbības, draudu vai maldības ietekmē vai arī lai slēptu patiesību.

54. pants. Rakstveida pierādījumi

(1) Rakstveida pierādījumi ir ziņas par faktiem, kam ir nozīme izskatāmajā lietā, kuras ar burtu, ciparu un citu zīmju vai tehnisku līdzekļu palīdzību ierakstītas dokumentos, citos rakstos, arī attiecīgās ierakstu sistēmās, tajā skaitā audioieraksti un videoieraksti, ieraksti diskos un citos informācijas nesējos.

(2) Rakstveida pierādījumi atkarībā no to nozīmes izskatāmajā lietā iesniedzami oriģināla, apliecināta vai neapliecināta noraksta, kopijas, izdrukas vai izraksta veidā.

(3) Izdrukām no vispārpieejamām datubāzēm un tīmekļa vietnēm norāda to ieguves laiku un vietu.

(4) Fotoattēliem un citiem ar tehnisko līdzekļu palīdzību veiktiem ierakstiem norāda to rašanās laiku, vietu un citas ziņas, kam ir nozīme lietas izskatīšanā.

(5) Dokumentu vai citu rakstveida pierādījumu, kas Apelācijas padomei iesniegts oriģinālā, lietas dalībnieks var saņemt atpakaļ, ja iesniedz attiecīgu norakstu, kopiju vai izrakstu. Šāda noraksta, kopijas vai izraksta pareizību var apliecināt Apelācijas padomes priekšsēdētājs vai lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs.

55. pants. Pierādījumi par reģistrētiem tiesību objektiem

(1) Pierādījumi par reģistrētiem tiesību objektiem ir reģistrācijas iestādes izsniegta reģistrācijas apliecība, oficiāla publikācija par reģistrāciju, izraksts no reģistra vai izdrukā no datubāzes.

(2) Apelācijas padome var atzīt tiesības par pierādītām ar neapliecinātu reģistrācijas apliecības vai oficiālas publikācijas kopiju, neapliecinātu izrakstu no reģistra vai neapliecinātu izdrukā no datubāzes, ja citi lietas dalībnieki šādu pierādījumu neapstrīd.

(3) Apelācijas padome ir tiesīga no lietas dalībnieka pieprasīt aktuālu izrakstu no reģistra (apliecinātu vai neapliecinātu) vai citus pierādījumus, ja ir pamats uzskatīt, ka salīdzinājumā ar lietā esošajām ziņām reģistrācijā var būt izdarīti grozījumi, kurus nav iespējams konstatēt no vispārpieejamām datubāzēm.

(4) Lietas dalībnieks, kas atsaucas uz Patentu valdē reģistrētiem rūpnieciskā īpašuma objektiem, iesniedz lietas izskatīšanai nepieciešamās ziņas par tiem.

56. pants. Lietiskie pierādījumi

(1) Lietiskie pierādījumi ir ķermeniskas lietas, kas ar savām īpašībām, īpatnībām vai pašu esamību var noderēt to faktu noskaidrošanai, kuriem ir nozīme lietā.

(2) Apelācijas padome pieņem tikai tādus lietiskos pierādījumus, kurus var uzglabāt kopā ar izskatāmās lietas materiāliem. Ja lietiskā pierādījuma uzglabāšana nav iespējama, lietas dalībnieks var iesniegt motivētu lūgumu lietisko pierādījumu apskatīt Apelācijas padomes sēdē (32. panta piektā daļa) un lūgt, lai lietai pievieno šā lietiskā pierādījuma fotoattēlus vai, ja nepieciešams, videoierakstu.

X nodaļa. Lietas ierosināšana Apelācijas padomē

57. pants. Pamats lietas ierosināšanai

Pamats lietas ierosināšanai Apelācijas padomē ir noteiktā kārtībā un termiņā iesniegts:

- 1) apelācijas iesniegums par Patentu valdes lēmumu;
- 2) iebilduma iesniegums pret rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju Latvijā, arī iebilduma iesniegums pret preču zīmes vai dizainparauga starptautiskās reģistrācijas (ja tā attiecas uz Latviju) spēkā stāšanos Latvijā (XVI nodaļa).

58. pants. Apelācijas iesnieguma iesniegšana

(1) Ja pieteicējs vai cits Patentu valdes lēmuma adresāts (īpašnieks, bijušais īpašnieks, īpašuma tiesību pārņēmējs, licenciāts) pilnībā vai daļēji nepiekrīt Patentu valdes lēmumam, kas pieņemts reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūrā, viņš ir tiesīgs triju mēnešu laikā no lēmuma paziņošanas dienas, samaksājot apelācijas iesnieguma iesniegšanas maksu, iesniegt Patentu valdei motivētu rakstveida apelācijas iesniegumu.

(2) Ja Patentu valdes lēmums neizbeidz procedūru attiecībā uz lēmuma adresātu, apelācijas iesniegumu par to var iesniegt, kad attiecīgajā reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūrā pieņemts galīgais lēmums, ja tajā nav norādīta iespēja iesniegt par to apelācijas iesniegumu.

- (3) Apelācijas iesnieguma iesniegšana aptur Patentu valdes lēmuma izpildi.
- (4) Patentu valde iesniegto apelācijas iesniegumu nekavējoties nodod Apelācijas padomei.

59. pants. Apelācijas iesniegums

(1) Apelācijas iesniegumā norāda:

- 1) apelācijas iesnieguma iesniedzēju un tā adresi, kā arī apelācijas iesnieguma iesniedzēja pārstāvi, ja tāds iecelts, un tā adresi atbilstoši šā likuma 13. panta noteikumiem;
- 2) pārsūdzētā Patentu valdes lēmuma datumu un pieteikumu vai reģistrāciju, uz kuru lēmums attiecas (pieteikumu un reģistrāciju norāda atbilstoši šā likuma 15. panta noteikumiem);
- 3) apelācijas iesnieguma priekšmetu un materiāltiesisko pamatojumu (to Patentu valdes lēmuma motīvu analīze, kuriem apelācijas iesnieguma iesniedzējs nepiekrīt; apelācijas iesnieguma iesniedzēja paskaidrojumi vai pamatojums; lietas apstākļu raksturojums un atsaukšanās uz pierādījumiem; atsauce uz normām, kuras neievēro vai kurām neatbilst Patentu valdes lēmums vai ar kurām pamatots apelācijas iesniegums);
- 4) apelācijas iesnieguma iesniedzēja prasījumu;
- 5) apelācijas iesnieguma sastādīšanas vietu un laiku;
- 6) pievienoto dokumentu sarakstu.

(2) Apelācijas iesniegumā var norādīt arī citas ziņas, kuras iesniedzējs uzskata par svarīgām lietas izskatīšanā.

(3) Apelācijas iesniegumu adresē Apelācijas padomei, un to paraksta apelācijas iesnieguma iesniedzējs vai tā pārstāvis. Ja apelācijas iesniegumu tā iesniedzēja vārdā iesniedz pārstāvis, viņš saskaņā ar šā likuma XVII nodaļas noteikumiem apelācijas iesniegumam pievieno pilnvaru vai atsauci uz agrāk Patentu valdei vai Apelācijas padomei iesniegtu pilnvaru.

60. pants. Iebilduma iesnieguma iesniegšana

(1) Rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktās personas, ja ir šajos aktos paredzētie tiesiskie pamatojumi, var iesniegt Apelācijas padomei pamatotu rakstveida iebilduma iesniegumu pret rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju, lūdzot atzīt to par spēkā neesošu pilnībā vai daļēji.

(2) Iebilduma iesniegumu iesniedz, samaksājot iebilduma iesnieguma iesniegšanas maksu, rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā noteiktajā termiņā. Rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktie termiņi iebilduma iesnieguma iesniegšanai nav pagarināmi un nav atjaunojami, tiem nepiemēro lietvedības turpināšanas un tiesību atjaunošanas noteikumus.

(3) Pēc iebilduma iesniegumu iesniegšanai noteiktā termiņa beigām iebilduma iesnieguma iesniedzējs nav tiesīgs iebilduma iesnieguma sākotnējā tiesiskajā pamatojumā izdarīt grozījumus, kas to paplašina. Iebilduma iesnieguma iesniedzējam ir tiesības šajā likumā noteiktajā kārtībā iesniegt papildu dokumentus un pierādījumus, kas apstiprina faktus, ar kuriem iebilduma iesniegums pamatots.

(4) Pret rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju iesniegts iebilduma iesniegums neliedz šo reģistrāciju apstrīdēt tiesā normatīvajos aktos noteiktajā civilprocesuālajā kārtībā.

61. pants. Iebilduma iesniegums

(1) Iebilduma iesniegumā norāda:

- 1) iebilduma iesnieguma iesniedzēju un tā adresi, kā arī iebilduma iesnieguma iesniedzēja pārstāvi, ja tāds iecelts, un tā adresi (personu vārdu, nosaukumu un adresi norāda atbilstoši šā likuma 13. panta noteikumiem);

- 2) rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju, pret kuru tiek iesniegts iebilduma iesniegums (reģistrācijas norāda atbilstoši šā likuma 15. panta noteikumiem);
- 3) iebilduma iesnieguma priekšmetu (iebilduma iesnieguma iesniedzēja paskaidrojumi vai iebilduma iesnieguma pamatojums, apstākļu raksturojums un atsaukšanās uz pierādījumiem);
- 4) ziņas par agrākām tiesībām, ja iebilduma iesniegums pamatots ar agrāku tiesību pastāvēšanu (pieteikumus un reģistrācijas norāda atbilstoši šā likuma 15. panta noteikumiem);
- 5) iebilduma iesnieguma materiāltiesisko pamatojumu (atsauce uz normām, kuras pārkāptas, reģistrējot apstrīdētās tiesības uz rūpnieciskā īpašuma objektu, vai ar kurām pamatots iebilduma iesniegums);
- 6) iebilduma iesnieguma iesniedzēja prasījumu;
- 7) iebilduma iesnieguma sastādīšanas vietu un laiku;
- 8) pievienoto dokumentu sarakstu.

(2) Iebilduma iesniegumā var norādīt arī citas ziņas, kuras iesniedzējs uzskata par svarīgām lietas izskatīšanā.

(3) Iebilduma iesniegumu adresē Apelācijas padomei, un to paraksta iebilduma iesnieguma iesniedzējs vai tā pārstāvis. Ja iebilduma iesniegumu tā iesniedzēja vārdā iesniedz pārstāvis, viņš saskaņā ar šā likuma XVII nodaļas noteikumiem iebilduma iesniegumam pievieno pilnvaru vai atsauci uz agrāk Patentu valdei vai Apelācijas padomei iesniegtu pilnvaru.

62. pants. Dokumentu, pierādījumu un citu papildinājumu pievienošana

(1) Apelācijas iesniegumam un iebilduma iesniegumam pievieno dokumentus un citus pierādījumus, kas apstiprina:

- 1) apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniegšanas maksas samaksu;
- 2) apstākļus, ar kuriem pamatots apelācijas vai iebilduma iesniegums.

(2) Apelācijas vai iebilduma iesniegumu un tam pievienotos dokumentus iesniedz Apelācijas padomei ar tik norakstiem, cik ir lietas dalībnieku, neskaitot apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzēju.

(3) Lietas izskatīšanai nepieciešamos pierādījumus un citus papildinājumus iesniedz šajā likumā noteiktajā termiņā vai, ja tos uzaicinājusi iesniegt Apelācijas padome, — Apelācijas padomes noteiktajā termiņā.

(4) Pierādījumus par visām agrākajām tiesībām, ar kurām pamatots iebilduma iesniegums, iesniedz vienlaikus ar iebilduma iesniegumu, ievērojot rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā noteikto termiņu iebilduma iesnieguma iesniegšanai.

(5) Ja lietas izskatīšana noteikta mutvārdu procesā (šā likuma 32. panta ceturrtā daļa) vai noteikta Apelācijas padomes sēde atsevišķas procesuālās darbības veikšanai, procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai (šā likuma 32. panta piektā daļa), lietas dalībnieku pienākums ir nodrošināt, lai ne vēlāk kā 14 dienas pirms sēdes datuma Apelācijas padomē būtu saņemti visi rakstveida pierādījumi, kas nepieciešami lietas izskatīšanai vai attiecīgās procesuālās darbības veikšanai, procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai.

(6) Ja pierādījumus vai citus papildinājumus, izņemot tos, kuri minēti šā panta pirmajā un ceturtajā daļā, lietas dalībnieks iesniedz, neievērojot šajā likumā noteikto vai Apelācijas padomes noteikto termiņu, Apelācijas padome tos pievieno lietai, ja atzīst, ka:

- 1) tiem ir būtiska nozīme lietas izskatīšanā;
- 2) to iesniegšanas termiņš nav ievērots attaisnojoša iemesla dēļ;
- 3) ar to pievienošanu netiek nepamatoti novilcināta lietas izskatīšana.

(7) Visiem apelācijas iesnieguma un iebilduma iesnieguma papildinājumiem, kā arī atbildei uz iebilduma iesniegumu un citiem dokumentiem, kurus iesniedz atsevišķi no sākotnējā apelācijas vai iebilduma iesnieguma, pievieno norādi uz attiecīgo apelācijas vai iebilduma iesniegumu.

63. pants. Lēmums par iesniegtu apelācijas vai iebilduma iesniegumu

(1) Triju darbdienu laikā pēc apelācijas vai iebilduma iesnieguma saņemšanas Apelācijas padomes priekšsēdētājs uzdod Apelācijas padomes sekretāram uzsākt apelācijas vai iebilduma iesnieguma lietvedību un saskaņā ar šā likuma 38. panta noteikumiem apstiprina lietas izskatīšanas sastāvu un šā sastāva priekšsēdētāju.

(2) Desmit darbdienu laikā pēc apelācijas vai iebilduma iesnieguma saņemšanas Apelācijas padome pieņem lēmumu par:

- 1) apelācijas vai iebilduma iesnieguma pieņemšanu un lietas ierosināšanu;
- 2) atteikšanos pieņemt apelācijas vai iebilduma iesniegumu;
- 3) apelācijas vai iebilduma iesnieguma atstāšanu bez virzības.

(3) Lēmumu par apelācijas vai iebilduma iesnieguma pieņemšanu un lietas ierosināšanu pieņem lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs un fiksē kā rezolūciju uz apelācijas vai iebilduma iesnieguma. Lēmumu paziņo iesniedzējam (apelācijas iesnieguma gadījumā — arī Patentu valdes amatpersonai vai struktūrvienībai, kas pieņēmusi apstrīdēto lēmumu) un publisko Patentu valdes tīmekļa vietnē.

(4) Ja apelācijas vai iebilduma iesniegums bijis atstāts bez virzības, šā panta otrajā daļā noteiktais termiņš lēmuma pieņemšanai par apelācijas vai iebilduma iesnieguma pieņemšanu un lietas ierosināšanu vai atteikšanos pieņemt apelācijas vai iebilduma iesniegumu skaitāms no dienas, kad izbeidzas trūkumu novēršanai noteiktais termiņš (65. panta otrā daļa).

64. pants. Apelācijas vai iebilduma iesnieguma nepieņemšana

(1) Apelācijas padome atsakās pieņemt apelācijas vai iebilduma iesniegumu, ja:

- 1) lieta acīmredzami nav izskatāma apelācijas vai iebilduma procedūrai noteiktajā kārtībā;
- 2) Apelācijas padomes lietvedībā ir lieta ar tiem pašiem lietas dalībniekiem, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata;
- 3) apelācijas vai iebilduma iesniegumu iesniegusi persona, kurai nav tādu tiesību;
- 4) apelācijas iesniegums iesniegts pēc tā iesniegšanai noteiktā termiņa un tas ir noteikts kā neatjaunojams vai rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā ir noteikts cits pamats to neatjaunot, vai arī izbeidzies šā likuma 46. panta otrajā daļā noteiktais termiņš;
- 5) nav ievērots rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā noteiktais iebilduma iesnieguma iesniegšanas termiņš;
- 6) Apelācijas padomei atkārtoti iesniegts tāds apelācijas vai iebilduma iesniegums, kura pieņemšanu Apelācijas padome jau atteikusi.

(2) Motivētu lēmumu par atteikšanos pieņemt apelācijas vai iebilduma iesniegumu pieņem lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs šā likuma 63. panta otrajā daļā noteiktajā termiņā.

(3) Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāja vienpersoniski pieņemtu lēmumu par atteikšanos pieņemt apelācijas vai iebilduma iesniegumu var apstrīdēt šā likuma 97. pantā noteiktajā kārtībā.

65. pants. Apelācijas vai iebilduma iesnieguma atstāšana bez virzības

(1) Apelācijas padome atstāj apelācijas vai iebilduma iesniegumu bez virzības, ja:

- 1) iesniedzot apelācijas iesniegumu, nav ievērotas šā likuma 58. panta pirmās un otrās daļas un 59. panta pirmās un trešās daļas prasības;

- 2) iesniedzot iebilduma iesniegumu, nav ievērotas šā likuma 60. panta pirmās un otrās daļas un 61. panta pirmās un trešās daļas prasības;
- 3) apelācijas vai iebilduma iesniegumam nav pievienoti šā likuma 62. panta pirmajā, otrajā un ceturtajā daļā minētie dokumenti;
- 4) apelācijas iesniegums ir iesniegts pēc šajā likumā noteiktā termiņa beigām un tam nav pievienots lūgums par apelācijas iesnieguma iesniegšanas termiņa atjaunošanu ar paskaidrojumiem par termiņa nokavējuma iemeslu un pierādījumi, kas to apliecina, vai lūgums pagarināt apelācijas iesnieguma iesniegšanas termiņu saskaņā ar šā likuma 48. panta pirmo daļu, vai nav samaksāta procesuālā termiņa atjaunošanas vai pagarināšanas maksa saskaņā ar šā likuma 48. panta otro daļu;
- 5) vienā apelācijas iesniegumā apvienoti vairāki prasījumi, bet šos prasījumus savstarpēji nesaista to materiāltiesiskie pamatojumi, motivācija vai iesniegtie pierādījumi;
- 6) vienā iebilduma iesniegumā apvienoti vairāki prasījumi, bet šos prasījumus savstarpēji nesaista to materiāltiesiskie pamatojumi, motivācija vai iesniegtie pierādījumi;
- 7) iebilduma iesnieguma iesniedzēja pārstāvis vienlaikus pārstāv arī apstrīdētās reģistrācijas īpašnieku.

(2) Par apelācijas vai iebilduma iesnieguma atstāšanu bez virzības lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs pieņem motivētu lēmumu, ko paziņo iesnieguma iesniedzējam (apelācijas iesnieguma gadījumā — arī Patentu valdes amatpersonai vai struktūrvienībai, kas pieņēmusi apstrīdēto lēmumu), un nosaka termiņu trūkumu novēršanai.

(3) Ja apelācijas vai iebilduma iesniedzējs noteiktā termiņā novērš trūkumus, apelācijas vai iebilduma iesniegumu uzskata par iesniegtu dienā, kad apelācijas vai iebilduma iesniegums pirmoreiz tika iesniegts Apelācijas padomei.

(4) Ja apelācijas vai iebilduma iesniedzējs noteiktā termiņā nenovērš trūkumus, apelācijas vai iebilduma iesniegumu lietas izskatīšanas sastāvs ar motivētu lēmumu atzīst par neiesniegtu.

XI nodaļa. Lietas virzība un sagatavošana izskatīšanai

66. pants. Apelācijas lietas virzība pēc lietas ierosināšanas

(1) Ja apelācijas iesniegums ir pieņemts un ierosināta apelācijas lieta, Apelācijas padome nekavējoties nodod apelācijas iesniegumu Patentu valdei — amatpersonai vai struktūrvienībai, kas pieņēmusi lēmumu, par kuru iesniegts apelācijas iesniegums.

(2) Patentu valde atceļ vai groza attiecīgo lēmumu tiktāl, ciktāl tā apelācijas iesnieguma prasījumu atzīst par pamatotu.

(3) Ja Patentu valdes lēmuma atcelšana vai grozīšana var skart trešās personas tiesības vai tiesiskās intereses vai ja mēneša laikā pēc apelācijas iesnieguma nodošanas Patentu valdei lēmums nav atcelts vai grozīts šā panta otrajā daļā paredzētajā kārtībā, Patentu valde apelācijas iesniegumu nekavējoties nodod atpakaļ Apelācijas padomei lietas izskatīšanai.

(4) Ja Patentu valde ir atcēlusī vai grozījusi savu iepriekš pieņemto lēmumu un tas apelācijas iesnieguma iesniedzēju apmierina, viņš divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas ar attiecīgu iesniegumu atsauc savu apelācijas iesniegumu.

(5) Ja Patentu valde ir grozījusi savu iepriekš pieņemto lēmumu, bet tas apelācijas iesnieguma iesniedzēju neapmierina, viņš šā panta ceturtajā daļā noteiktajā termiņā par to rakstveidā paziņo Patentu valdei. Patentu valde apelācijas iesniegumu nekavējoties nodod atpakaļ Apelācijas padomei lietas izskatīšanai.

(6) Kamēr apelācijas lietas izskatīšana pēc būtības nav pabeigta, apelācijas iesnieguma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt apelācijas iesniegumu precizēt un papildināt.

67. pants. Apelācijas prasījumu apvienošana un sadalīšana

(1) Apelācijas iesnieguma iesniedzējs ir tiesīgs apvienot vienā apelācijas iesniegumā vairākus savstarpēji saistītus apelācijas prasījumus (apelācijas prasījumi par vairākiem Patentu valdes lēmumiem), ja to materiāltiesiskie pamatojumi, motivācija vai iesniegtie pierādījumi ir vieni un tie paši vai savstarpēji saistīti. Iesniedzot apvienotu apelācijas iesniegumu, ievēro visu attiecīgo apelācijas iesniegumu iesniegšanas termiņus un par katru prasījumu samaksā apelācijas iesnieguma iesniegšanas maksu.

(2) Ja Apelācijas padomes lietvedībā ir vairākas viena veida apelācijas lietas, kurās piedalās vieni un tie paši lietas dalībnieki, Apelācijas padome ir tiesīga apvienot šīs lietas vienā lietvedībā, ja šāda apvienošana sekmēs lietu ātrāku un pareizāku izskatīšanu.

(3) Apelācijas padome ir tiesīga ar lēmumu izdalīt no apvienotas lietvedības vienu vai vairākus apelācijas iesnieguma prasījumus atsevišķā lietvedībā, ja atzīst šo prasījumu atsevišķu izskatīšanu par lietderīgāku vai ja to izskatīšana vienā lietvedībā kļuvusi apgrūtināta vai neiespējama.

68. pants. Iebilduma iesnieguma nosūtīšana apstrīdētās reģistrācijas īpašniekam un īpašnieka atbilde

(1) Ja iebilduma iesniegums ir pieņemts un ierosināta iebilduma lieta, Apelācijas padome nekavējoties nosūta iebilduma iesnieguma un tam pievienoto dokumentu norakstus apstrīdētās reģistrācijas īpašniekam un uzaicina viņu divu mēnešu laikā no attiecīgo dokumentu nosūtīšanas dienas iesniegt rakstveida atbildi uz iebildumu.

(2) Apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks atbildē uz iebildumu norāda savus pretargumentus iebilduma iesnieguma prasījumam un pievieno pierādījumus, kas tos apstiprina. Apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks iebilduma iesnieguma prasījumu var atzīt arī pilnīgi vai kādā tā daļā.

(3) Ja iebildums pilnībā vai daļēji pamatots ar agrāku preču zīmi, pēc kuras reģistrācijas ir pagājuši ne mazāk kā pieci gadi, apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks ir tiesīgs šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā rakstveidā pieprasīt, lai iebilduma iesnieguma iesniedzējs iesniedz pierādījumus par minētās agrākās preču zīmes faktiski izmantošanu.

(4) Atbildi uz iebilduma iesniegumu un tai pievienotos dokumentus iesniedz ar tik norakstiem, cik ir lietas dalībnieku, neskaitot atbildes iesniedzēju.

(5) Pēc atbildes saņemšanas Apelācijas padome nekavējoties nosūta tās norakstus iebilduma iesnieguma iesniedzējam un trešajai personai.

(6) Atbildes neiesniegšana nav šķērslis iebilduma lietas izskatīšanai.

69. pants. Iebilduma prasījumu apvienošana un sadalīšana

(1) Iebilduma iesnieguma iesniedzējs ir tiesīgs apvienot vienā iebilduma iesniegumā vairākus savstarpēji saistītus iebilduma prasījumus (iebilduma prasījumi pret viena īpašnieka vairākām reģistrācijām), ja to materiāltiesiskie pamatojumi, motivācija vai iesniegtie pierādījumi ir vieni un tie paši vai savstarpēji saistīti. Iesniedzot apvienotu iebilduma iesniegumu, ievēro visu attiecīgo iebilduma iesniegumu iesniegšanas termiņus un par katru prasījumu samaksā iebilduma iesnieguma iesniegšanas maksu.

(2) Ja Apelācijas padomes lietvedībā ir vairākas iebilduma lietas, kurās iebilduma iesniegumi iesniegti pret vienu un to pašu reģistrāciju, Apelācijas padome ir tiesīga apvienot šīs lietas vienā lietvedībā, ja šāda apvienošana sekmēs lietu ātrāku un pareizāku izskatīšanu.

(3) Vairāku iesniedzēju iesniegtus iebilduma iesniegumus neapvieno šā panta otrajā daļā paredzētajā kārtībā, ja apvienota lietvedība neļauj aizsargāt profesionālu vai komerciālu noslēpumu vai var citādi kaitēt lietas dalībnieka tiesiskajām interesēm.

(4) Ja Apelācijas padomes lietvedībā ir vairākas viena veida iebilduma lietas, kurās piedalās vieni un tie paši lietas dalībnieki, Apelācijas padome ar lietas dalībnieku piekrišanu ir tiesīga apvienot šīs lietas vienā lietvedībā, ja šāda apvienošana sekmēs lietu ātrāku un pareizāku izskatīšanu.

(5) Apelācijas padome, uzklusējusi lietas dalībnieku viedokļus, var izdalīt no apvienotajiem iebilduma prasījumiem (šā panta pirmā, otrā vai ceturtā daļa) atsevišķā lietvedībā vienu vai vairākus iebilduma prasījumus, ja atzīst šo prasījumu atsevišķu izskatīšanu par lietderīgāku vai ja to izskatīšana vienā lietvedībā kļuvusi apgrūtināta vai neiespējama.

70. pants. Iebilduma lietas pušu samierināšana un vienošanās par izlīgumu

(1) Apelācijas padome cenšas iebilduma lietas puses samierināt.

(2) Apelācijas padome var apstiprināt pušu izlīgumu iebilduma lietā, ciktāl izlīguma noteikumi attiecas uz rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos paredzētu un Patentu valdes kompetencē esošu grozījumu ierakstu izdarišanu attiecīgo reģistrāciju ziņās.

(3) Izlīgums nav pieļaujams, ja tā noteikumi skar trešās personas tiesības vai tiesiskās intereses un trešā persona nav tiem piekritusi.

(4) Ja izlīgumu noslēdz vai iebilduma iesniegumu pilnībā atsauc, pirms izbeidzies termiņš apstrīdētās reģistrācijas īpašnieka atbildes iesniegšanai (68. panta pirmā daļa), Apelācijas padome, izbeidzot iebilduma lietvedību (108. panta 4. un 8. punkts), iebilduma iesnieguma iesniedzējam atlīdzina 50 procentus no samaksātās iebilduma iesnieguma iesniegšanas maksas.

(5) Ja iebilduma lietas sagatavošanas vai izskatīšanas gaitā abas puses izsaka gatavību vienoties par izlīgumu, Apelācijas padome atliek lietas izskatīšanu uz laiku, kāds pusēm nepieciešams, lai vienotos, bet ne ilgāk kā uz sešiem mēnešiem. Ja priekšlikumu par izlīgumu izsaka viena no pusēm, Apelācijas padome, uzklusējusi pretējās puses viedokli, lēmumu par lietas izskatīšanas atlikšanu pieņem, ja ir samaksāta lietas izskatīšanas atlikšanas maksa. Ja abas puses lūdz pagarināt termiņu, kas noteikts, lai vienotos par izlīgumu, un izlīguma nolūkā ir samaksāta lietas izskatīšanas termiņa pagarināšanas maksa, Apelācijas padome termiņu pagarina, bet ne ilgāk kā līdz diviem gadiem, skaitot no dienas, kad pirmoreiz tika izteikta gatavība vienoties.

71. pants. Lietas sagatavošana izskatīšanai

(1) Sagatavojot apelācijas vai iebilduma lietu izskatīšanai, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs veic šādas procesuālās darbības:

- 1) izlemj jautājumu par trešo personu pieaicināšanu lietā;
- 2) izlemj jautājumu par lietu apvienošanu vai sadalīšanu;
- 3) ja nepieciešams, pieprasa no lietas dalībniekiem papildu pierādījumus;
- 4) izlemj jautājumu par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā un jautājumu par Apelācijas padomes sēdes noteikšanu atsevišķas procesuālās darbības veikšanai vai procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai;
- 5) ja nepieciešams, izskaidro lietas dalībniekiem viņu procesuālās tiesības un pienākumus;
- 6) veic citas nepieciešamās procesuālās darbības.

(2) Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs apelācijas lietā — tiklīdz Apelācijas padome saņēmusi apelācijas iesniegumu atpakaļ no Patentu valdes (66. panta trešā vai piektā daļa) — un iebilduma lietā — vienlaikus ar iebilduma iesnieguma noraksta nosūtīšanu apstrīdētās reģistrācijas īpašniekam vai, ja nepieciešams, vēlākā lietas sagatavošanas stadijā — nosaka un lietas dalībniekiem paziņo termiņu, līdz kuram lietas dalībnieki var pieteikt noraidījumus, iesniegt paskaidrojumus, iesniegumus un lūgumus, tostarp lūgumu par trešās personas pieaicināšanu, lūgumu par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā vai lūgumu par Apelācijas padomes sēdes noteikšanu atsevišķas procesuālās darbības veikšanai vai procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai. Ja nav pamatota iemesla noteikt citu termiņu, šis termiņš ir divi mēneši no paziņošanas dienas.

XII nodaļa. Lietas izskatīšana rakstveida procesā

72. pants. Apelācijas lietas izskatīšana rakstveida procesā

(1) Apelācijas lietas izskatīšanu pēc būtības pabeidz ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc lietas ierosināšanas dienas. Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs šo datumu paziņo lietas dalībniekiem vismaz mēnesi iepriekš. Pēc šā datuma lietas dalībnieki jebkādos jaunus iesniegumus, lūgumus un pierādījumus ir tiesīgi iesniegt tikai tādā gadījumā, ja tos pieprasa Apelācijas padome.

(2) Ja šajā likumā noteiktajā kārtībā un termiņā no lietas dalībnieka ir saņemtas atbildes uz Apelācijas padomes jautājumiem vai citi iesniegumi vai lūgumi, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs ar tiem nekavējoties iepazīstina pārējos lietas dalībniekus un nosaka termiņu viņu viedokļa iesniegšanai.

(3) Ja ir pamatots iemesls, Apelācijas padome ir tiesīga noteikt citu datumu, kad tiks pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības. Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs lietas dalībniekiem šo datumu paziņo vismaz mēnesi iepriekš.

73. pants. Iebilduma lietas izskatīšana rakstveida procesā

(1) Ja lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs pamatotu iemeslu dēļ nenosaka citu termiņu, iebilduma iesnieguma iesniedzējam ir tiesības divu mēnešu laikā pēc tam, kad Apelācijas padome viņam paziņojusi atbildi uz iebilduma iesniegumu, vai, ja atbilde nav iesniegta, pēc atbildes iesniegšanai noteiktā termiņa beigām iesniegt papildinājumus vai precizējumus, papildu paskaidrojumus un pierādījumus iebilduma iesniegumam.

(2) Ja lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs pamatotu iemeslu dēļ nenosaka citādi, apstrīdētās reģistrācijas īpašniekam ir tiesības divu mēnešu laikā pēc tam, kad Apelācijas padome viņam paziņojusi iebilduma iesnieguma papildinājumus, precizējumus, papildu paskaidrojumus vai pierādījumus, vai, ja tādi nav iesniegti, pēc to iesniegšanai noteiktā termiņa beigām iesniegt papildinājumus atbildei uz iebilduma iesniegumu un papildu pierādījumus.

(3) Ja apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks noteiktā kārtībā un termiņā nav iesniedzis atbildi uz iebilduma iesniegumu, viņš nevar izmantot šā panta otrajā daļā paredzētās tiesības. Šis noteikums neskar apstrīdētās reģistrācijas īpašnieka tiesības šā panta otrajā daļā noteiktajā termiņā iesniegt atbildi uz iebilduma iesniegumu vai tā papildinājumus, ja šā likuma 68. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā viņš ir iesniedzis pieprasījumu par iebilduma lietā pretstatītās agrākās preču zīmes faktiskas izmantošanas pierādījumiem (68. panta trešā daļa).

(4) Ja šajā likumā noteiktajā kārtībā un termiņā no lietas dalībnieka ir saņemtas atbildes uz Apelācijas padomes jautājumiem vai citi iesniegumi vai lūgumi, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs ar tiem nekavējoties iepazīstina pārējos lietas dalībniekus un nosaka termiņu viņu viedokļa iesniegšanai.

(5) Vienlaikus ar iebilduma iesnieguma papildinājumu nosūtīšanu apstrīdētās reģistrācijas īpašniekam vai, ja iebilduma iesnieguma papildinājumi nav iesniegti, nekavējoties pēc šim nolūkam paredzētā termiņa beigām lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs nosaka un visiem lietas dalībniekiem paziņo dienu, kad tiks pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības. Ja nav pamatotu iemeslu izlemt citādi, lietas izskatīšana pēc būtības pabeidzama tai pašā dienā, kas noteikta kā termiņš, līdz kuram iesniedzami papildinājumi atbildei uz iebilduma iesniegumu. Pēc šā datuma lietas dalībnieki jebkādos jaunus iesniegumus, lūgumus un pierādījumus ir tiesīgi iesniegt tikai tādā gadījumā, ja tos pieprasa Apelācijas padome.

(6) Ja ir pamatots iemesls, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs ir tiesīgs noteikt jaunu datumu, kad tiks pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības.

(7) Ja lietas dalībnieki paziņo, ka neizmantos savas tiesības iesniegt papildinājumus vai precizējumus iebilduma iesniegumam, papildu paskaidrojumus un pierādījumus vai papildinājumus atbildei uz iebilduma iesniegumu un papildu pierādījumus, kā arī citos pamatos gadījumos datumu, kad tiks pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības, var noteikt arī agrāk par sākotnēji noteikto.

74. pants. Apelācijas padomes un lietas dalībnieku saziņa lietas izskatīšanā rakstveida procesā

(1) Apelācijas padome jebkurā lietas izskatīšanas stadijā var uzaicināt lietas dalībniekus noteiktā termiņā atbildēt uz jautājumiem par lietas faktiskajiem apstākļiem un formālo juridisko pamatojumu.

(2) Lietas dalībnieka pienākums ir nekavējoties informēt Apelācijas padomi, ja kādā lietas sagatavošanas vai izskatīšanas stadijā tas nevēlas izmantot tiesības sniegt savu viedokli vai argumentus par cita lietas dalībnieka iesniegtajiem dokumentiem.

XIII nodaļa. Apelācijas padomes sēde

75. pants. Apelācijas padomes sēdes noteikšana un paziņošana

(1) Ja noteikta lietas izskatīšana mutvārdu procesā (32. panta ceturrtā daļa) vai nepieciešama Apelācijas padomes sēde atsevišķas procesuālās darbības veikšanai, procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai (32. panta piektā daļa), lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs vismaz mēnesi iepriekš paziņo lietas dalībniekiem Apelācijas padomes sēdes dienu, laiku un vietu, kā arī lietas dalībnieku pienākumu iesniegt Apelācijas padomei visus nepieciešamos pierādījumus šā likuma 62. panta piektajā daļā noteiktajā termiņā.

(2) Ja Apelācijas padomes sēde, kas jau bija noteikta, tiek pārcelta uz vēlāku laiku, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs šā panta pirmajā daļā minētās ziņas par pārcelto Apelācijas padomes sēdi lietas dalībniekiem paziņo vismaz 10 dienas iepriekš.

(3) Ar visu lietas dalībnieku piekrišanu Apelācijas padomes sēdi var noteikt un paziņot, neievērojot šā panta pirmajā un otrajā daļā minētos termiņus.

(4) Ja ir lūgts iebilduma lietu izskatīt mutvārdu procesā, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs šo jautājumu izlemj, tiklīdz saņemta apstrīdētās reģistrācijas īpašnieka atbilde uz iebilduma iesniegumu vai beidzies atbildes iesniegšanai noteiktais termiņš. Ja tiek noteikta lietas izskatīšana mutvārdu procesā, par Apelācijas padomes sēdi nekavējoties paziņo lietas dalībniekiem, ievērojot šā panta pirmās, otrās un trešās daļas noteikumus.

76. pants. Apelācijas padomes sēdes gaitas fiksēšana

(1) Apelācijas padomes sēdē raksta protokolu un veic sēdes gaitas audioierakstu.

(2) Protokolu raksta un audioierakstu nodrošina Apelācijas padomes sekretārs vai Apelācijas padomes loceklis, kas Apelācijas padomes priekšsēdētāja uzdevumā pilda sekretāra pienākumus (turpmāk — sēdes sekretārs).

(3) Apelācijas padomes sēdes protokolā līdztekus citām ziņām norāda:

- 1) sēdes norises laiku un vietu;
- 2) lietas izskatīšanas sastāvu un sēdes sekretāru;
- 3) personas, kas piedalās sēdē;
- 4) kādi lēmumi tiek pieņemti.

(4) Apelācijas padomes sēdes protokols un audioieraksts ir pieejams lietas dalībniekiem un citām personām, ievērojot lietas izskatīšanas atklātuma noteikumus.

77. pants. Kārtība Apelācijas padomes sēdē

(1) Lietas dalībnieki, tulki un citas klātesošās personas Apelācijas padomes sēdē ievēro šajā likumā noteikto kārtību un bez ierunām pakļaujas lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāja norādījumiem un Apelācijas padomes nolēmumiem.

(2) Apelācijas padomes sēžu zālē klātesošās personas uzvedas tā, lai netraucētu sēdes gaitu.

(3) Ja persona Apelācijas padomes sēdes laikā atkārtoti traucē kārtību, Apelācijas padome to izraida no sēžu zāles. Ja kārtību atkārtoti traucē lietas dalībnieks, izraidīšanas faktu fiksē sēdes protokolā. Apelācijas padome ir tiesīga izskatīt lietu bez šādas personas klātbūtnes.

78. pants. Sēdes uzsākšana

(1) Apelācijas padomes sēdi vada lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs.

(2) Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs vada lietas izskatīšanu un procesuālās darbības sēdē tā, lai nodrošinātu visiem lietas dalībniekiem vienādas iespējas piedalīties lietas apstākļu noskaidrošanā un objektīvu lietas izskatīšanu.

(3) Atklājot sēdi, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs paziņo, kāda lieta tiks izskatīta, nosauc lietas izskatīšanas sastāvu un sēdes sekretāru.

(4) Apelācijas padome noskaidro, kuras uzaicinātās personas ir ieradušās un kādas ziņas saņemtas par uzaicināto personu neierašanās iemesliem, pārbauda ieradušos personu identitāti un pārstāvju pilnvarojumu.

(5) Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs izskaidro lietas dalībniekiem viņu procesuālās tiesības un pienākumus, kā arī procesuālo darbību izpildīšanas vai neizpildīšanas sekas.

79. pants. Lietas izskatīšana pēc būtības lietas dalībnieka prombūtnē

(1) Ja nav ieradies kāds no lietas dalībniekiem vai tulks, Apelācijas padome lietas izskatīšanu uzsāk, ja vien nav pamata to atlikt saskaņā ar šā likuma 101. pantu.

(2) Ja apelācijas iesnieguma iesniedzējs vai iebilduma lietas puse pirms sēdes iesniegusi lūgumu izskatīt lietu šīs personas prombūtnē, Apelācijas padome var lietu izskatīt bez minētās personas.

(3) Uz sēdi uzaicinātās Patentu valdes amatpersonas neierašanās gadījumā Apelācijas padome izskata apelācijas lietu šīs personas prombūtnē pēc lietā esošajiem materiāliem.

(4) Apelācijas padome izskata iebilduma lietu apstrīdētās reģistrācijas īpašnieka prombūtnē, ja nav ziņu par viņa neierašanās iemesliem vai ja tie netiek atzīti par attaisnojošiem.

80. pants. Noraidījums un tā izlemšana

(1) Apelācijas padome noskaidro, vai lietas dalībniekiem ir noraidījumi Apelācijas padomes loceklim. Ja pieteikts noraidījums, par to izdara ierakstu sēdes protokolā.

(2) Pieteikto noraidījumu Apelācijas padome izlemj šā likuma 39. panta piektajā un sestajā daļā noteiktajā kārtībā.

81. pants. Lietas dalībnieku pieteikto lūgumu izlemšana

Apelācijas padome noskaidro, vai lietas dalībniekiem ir lūgumi, kas saistīti ar lietas izskatīšanu, un izlemj tos pēc lietas dalībnieku viedokļa uzklaušanās.

82. pants. Lietas izskatīšanas pēc būtības uzsākšana

(1) Uzsākot Apelācijas padomes sēdi, kurā lieta tiek izskatīta pēc būtības, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs, ja tas nepieciešams, ziņo par lietas apstākļiem un lietas sagatavošanas gaitā veiktajām procesuālajām darbībām.

(2) Apelācijas padome noskaidro, vai apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzējs uztur savā iesniegumā ietverto prasījumu un vai Patentu valde vai apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks to atzīst.

83. pants. Atteikšanās no prasījuma un prasījuma atzīšana

(1) Apelācijas padomes sēdē mutvārdos izteiktu atteikšanos no prasījuma (pilnīgu vai daļēju) ieraksta sēdes protokolā un paraksta apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzējs. Ja atteikšanās no prasījuma Apelācijas padomei iesniegta rakstveidā, to pievieno lietai.

(2) Prasījuma atzīšanu (pilnībā vai kādā tā daļā) Apelācijas padomes sēdē ieraksta sēdes protokolā un paraksta Patentu valdes amatpersona, kas atzīst apelācijas iesniegumā ietverto prasījumu, vai apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks, kas atzīst iebilduma iesniegumā ietverto prasījumu. Ja prasījuma atzīšana Apelācijas padomei iesniegta rakstveidā, to pievieno lietai.

(3) Atteikties no prasījuma un atzīt prasījumu var, iekams nav pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības.

(4) Par apelācijas iesnieguma iesniedzēja vai iebilduma iesnieguma iesniedzēja pilnīgu atteikšanos no prasījuma Apelācijas padome pieņem lēmumu, ar kuru vienlaikus izbeidz lietvedību lietā.

84. pants. Lietas dalībnieku paskaidrojumi un rakstveida pierādījumi

(1) Apelācijas padomes sēdē, kurā apelācijas lieta tiek izskatīta pēc būtības, lietas dalībnieki sniedz paskaidrojumus šādā secībā: vispirms apelācijas iesnieguma iesniedzējs, pēc tam Patentu valde.

(2) Apelācijas padomes sēdē, kurā iebilduma lieta tiek izskatīta pēc būtības, lietas dalībnieki sniedz paskaidrojumus šādā secībā: vispirms iebilduma iesnieguma iesniedzējs, pēc tam apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks.

(3) Trešā persona, kas piedalās tiesā bez patstāvīgiem prasījumiem, sniedz paskaidrojumus pēc tās personas, kuras pusē piedalās lietā.

(4) Lietas dalībnieku pārstāvji sniedz paskaidrojumus savu pārstāvam vārdā.

(5) Lietas dalībnieki paskaidrojumos norāda apstākļus, ar kuriem pamatoti viņu prasījumi vai pretargumenti.

(6) Ja lietas dalībnieks paskaidrojumos norāda uz pierādījumiem, kas nav iesniegti lietā, un Apelācijas padome atzīst, ka tie nepieciešami, Apelācijas padome, ņemot vērā arī šā likuma 62. panta noteikumus, var uzaicināt tos iesniegt.

(7) Lietas dalībnieki ir tiesīgi savus paskaidrojumus Apelācijas padomei iesniegt rakstveidā.

(8) Lietas dalībnieku rakstveida paskaidrojumus un rakstveida pierādījumus nolasa Apelācijas padomes sēdē šajā pantā noteiktajā secībā, izņemot gadījumu, kad klātesošie lietas dalībnieki piekrīt, ka to nolasišana nav nepieciešama.

85. pants. Jautājumu uzdošanas kārtība

(1) Ar Apelācijas padomes atļauju lietas dalībnieki var uzdot cits citam jautājumus. Apelācijas padome noraida jautājumus, kuri neattiecas uz lietu.

(2) Apelācijas padome, izskatot lietu, jebkurā laikā var uzdot jautājumus lietas dalībniekiem.

86. pants. Lietisko pierādījumu pārbaude

(1) Lietisko pierādījumu apskata Apelācijas padomes sēdē un uzrāda lietas dalībniekiem.

(2) Lietas dalībnieks par lietisko pierādījumu var sniegt paskaidrojumus un izteikt savu viedokli un lūgumus.

(3) Ja lietiskais pierādījums apskatīts Apelācijas padomes sēdē, kas noteikta lietiskā pierādījuma pārbaudei, tad, izskatot lietu pēc būtības, nolasa apskates protokolu, ja tas ir nepieciešams.

87. pants. Lietas izskatīšanas pēc būtības pabeigšana

(1) Apelācijas padomes sēdē, kurā lieta tiek izskatīta pēc būtības, Apelācijas padome pēc pieteikto pierādījumu pārbaudes noskaidro lietas dalībnieku viedokli par iespēju pabeigt lietas izskatīšanu pēc būtības.

(2) Ja nav nepieciešams pārbaudīt papildu pierādījumus, Apelācijas padome noskaidro, vai apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzējs uztur savā iesniegumā ietverto prasījumu un vai puses (iebilduma lietā) nevēlas noslēgt izlīgumu.

(3) Ja apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzējs neatsakās no prasījuma un puses (iebilduma lietā) nevēlas noslēgt izlīgumu, Apelācijas padome pasludina lietas izskatīšanu pēc būtības par pabeigtu un pāriet pie debatēm.

88. pants. Debates

(1) Lietas dalībnieki debatēs runā tādā pašā secībā, kādā sniedz paskaidrojumus.

(2) Debašu dalībnieks nav tiesīgs savā runā atsaukties uz apstākļiem un pierādījumiem, kuri nav pārbaudīti Apelācijas padomes sēdē.

(3) Apelācijas padome pārtrauc debašu dalībnieku, ja viņš runā par apstākļiem, kuri neattiecas uz lietu.

89. pants. Replikas

(1) Pēc tam, kad lietas dalībnieki ir runājuši debatēs, katram no viņiem ir tiesības uz vienu repliku.

(2) Pēdējam tiesības uz repliku ir:

- 1) apelācijas lietā — apelācijas iesnieguma iesniedzējam vai viņa pārstāvim;
- 2) iebilduma lietā — apstrīdētās reģistrācijas īpašniekam vai viņa pārstāvim.

(3) Apelācijas padome var ierobežot replikas ilgumu.

90. pants. Apelācijas padomes apspriede, lēmuma taisīšana un pasludināšana

(1) Pēc debatēm un replikām, ja tādas ir, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs paziņo Apelācijas padomes sēžu zālē klātesošajiem par Apelācijas padomes apspriedi.

(2) Lietas izskatīšanas sastāvs apspriežas un pieņem lēmumu bez citu personu klātbūtnes. Nav pieļaujama nekāda tieša vai netieša iejaukšanās lēmuma pieņemšanā vai Apelācijas padomes ietekmēšana.

(3) Koleģiāli pieņemot lēmumu, lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs izsaka savu viedokli pēdējais.

(4) Pēc apspriedes lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs Apelācijas padomes sēžu zālē klātesošajiem publiski paziņo Apelācijas padomes lēmuma rezolutīvo daļu.

91. pants. Apelācijas padomes sēde procesuālās darbības veikšanai, procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai

(1) Apelācijas padomes sēdē, kas noteikta atsevišķas procesuālās darbības veikšanai, procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai, ar nepieciešamajām izmaiņām piemēro šā likuma 76., 77., 78., 80., 81., 84., 85. un 87. panta noteikumus.

(2) Ja uz Apelācijas padomes sēdi, kas noteikta atsevišķas procesuālās darbības veikšanai vai procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai, nav ieradies kāds no lietas dalībniekiem, kuram par sēdes dienu, laiku un vietu ir pienācīgi paziņots un kurš nav lūdzis pamatotu iemeslu dēļ sēdi pārcelt, uzskata, ka lietas dalībnieks ir piekritis procesuālās darbības veikšanai vai procesuāla jautājuma noskaidrošanai vai izšķiršanai tā prombūtnē.

(3) Šā panta otrajā daļā minētajā gadījumā attiecīgais lietas dalībnieks nav tiesīgs apstrīdēt sēdē pieņemtos lēmumus, izņemot gadījumu, kad objektīvi, no viņa gribas neatkarīgi apstākļi ir bijuši par šķērslī ierasties uz Apelācijas padomes sēdi vai lūgt to pārcelt.

XIV nodaļa. Apelācijas padomes lēmums, tā pārskatīšana, stāšanās spēkā un izpilde

92. pants. Vispārīgie noteikumi par Apelācijas padomes lēmumu

(1) Apelācijas padomes lēmumam jābūt tiesiskam un pamatotam.

(2) Pieņemot lēmumu, Apelācijas padome pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām.

(3) Apelācijas padome lēmumu pamato ar apstākļiem, kuri nodibināti ar pierādījumiem lietā vai kurus saskaņā ar šā likuma 51. pantu nav nepieciešams pierādīt.

(4) Lēmumu, ar kuru strīdu izšķir pēc būtības, Apelācijas padome drīkst pamatot tikai ar tādiem apstākļiem, par kuriem lietas dalībniekiem ir bijusi iespēja rakstveidā vai mutvārdos izteikt savu viedokli.

(5) Lēmumu, ar kuru strīdu izšķir pēc būtības, pieņem par apelācijas vai iebilduma iesniegumā norādīto priekšmetu, nepārsniedzot prasījuma robežas.

(6) Lēmumu, kas pieņemts koleģiāli, paraksta visi Apelācijas padomes locekļi, kuri iekļauti lietas izskatīšanas sastāvā. Lēmumu, ko pieņēmis Apelācijas padomes priekšsēdētājs vai lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs vienpersoniski, paraksta attiecīgā persona.

(7) Pēc lēmuma parakstīšanas to grozīt vai mainīt nav atļauts. Ar atsevišķu lēmumu, ko pieņem tas pats lietas izskatīšanas sastāvs, var izlabot lēmumā pieļautās pārrakstīšanās vai matemātiskā aprēķina kļūdas.

93. pants. Lēmums, ar kuru strīdu izšķir pēc būtības

(1) Lēmumu, ar kuru strīdu izšķir pēc būtības, sastāda rakstveidā. Tas sastāv no ievaddaļas, aprakstošās daļas, motīvu daļas un rezolutīvās daļas.

(2) Ievaddaļā norāda lēmuma pieņemšanas vietu un datumu, Apelācijas padomes pilnu nosaukumu, lietas izskatīšanas sastāvu, lietas dalībniekus, izskatāmās lietas raksturu (apelācijas lieta, iebilduma lieta) un apelācijas vai iebilduma iesnieguma priekšmetu, kā arī to, kādā procesā (rakstveida vai mutvārdu) lieta izskatīta.

(3) Aprakstošajā daļā norāda apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzēja prasījumus un Patentu valdes vai apstrīdētās reģistrācijas īpašnieka pretargumentus, kā arī lietas dalībnieku sniegto paskaidrojumu būtību.

(4) Motīvu daļā norāda:

- 1) lietā konstatētos faktus, pierādījumus, uz kuriem pamatoti Apelācijas padomes secinājumi, un argumentus, ar kuriem noraidīti tie vai citi pierādījumi;
- 2) tiesību normas, uz kurām Apelācijas padome pamatojusies;
- 3) konstatēto lietas apstākļu juridisko novērtējumu;
- 4) atsauces uz judikatūru un juridisko literatūru, kā arī citu speciālo literatūru, ko Apelācijas padome izmantojusi savā argumentācijā;

5) Apelācijas padomes secinājumus par apelācijas vai iebilduma iesnieguma pamatotību.

(5) Rezolutīvajā daļā norāda:

- 1) Apelācijas padomes piemērotās tiesību normas vienkopus uzskaitījumā (minot arī normatīvā akta pantu, daļu, punktu vai apakšpunktu);
- 2) nolēmumu par apelācijas vai iebilduma iesnieguma apmierināšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai noraidīšanu un lēmuma būtību (personai piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības vai grozījumi reģistrācijas ziņās atbilstoši rūpnieciskā īpašuma normatīvo aktu noteikumiem), kas izpildāms Patentu valdei;
- 3) kārtību un termiņu, kādā lietas dalībnieks, kas nepiekrīt Apelācijas padomes lēmumam, ir tiesīgs vērsties tiesā.

94. pants. Motivēta lēmuma sastādīšana un paziņošana

(1) Motivētu lēmumu, ar kuru strīdu izšķir pēc būtības, Apelācijas padome sastāda ne vēlāk kā mēneša laikā no dienas, kad pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības rakstveida procesā vai kad notika Apelācijas padomes sēde, kuras noslēgumā lēmums pieņemts.

(2) Lēmuma sastādīšanas dienā vai nākamajā darbdienu Apelācijas padome nosūta lēmuma norakstu lietas dalībniekiem. Lietas dalībnieks pēc attiecīga lūguma var lēmuma norakstu saņemt Apelācijas padomes darba telpās. Lēmuma saņemšana neietekmē termiņu skaitījumu.

95. pants. Izlīgums un lēmums par izlīgumu iebilduma lietā

(1) Iebilduma lietas puses izlīgumu slēdz rakstveidā un iesniedz Apelācijas padomei.

(2) Izlīgumā norāda:

- 1) iebilduma iesnieguma iesniedzēju un tā adresi;
- 2) apstrīdētās reģistrācijas īpašnieku un tā adresi;
- 3) iebilduma iesnieguma priekšmetu;
- 4) katras puses saistības, kuras tā labprātīgi apņemas pildīt.

(3) Apelācijas padome, saņemusi pušu izlīgumu, noskaidro, vai puses labprātīgi vienojušās par izlīgumu, vai tas atbilst šā likuma 70. panta otrās un trešās daļas un šā panta pirmās un otrās daļas prasībām un vai pusēm ir zināmas izlīguma apstiprināšanas procesuālās sekas.

(4) Apelācijas padomes lēmumā par izlīgumu norāda izlīguma noteikumus.

(5) Par atteikšanos apstiprināt izlīgumu Apelācijas padome pieņem motivētu lēmumu un turpina izskatīt lietu. Lēmumu par atteikšanos apstiprināt izlīgumu var ietvert lēmumā, ar kuru strīdu izšķir pēc būtības.

(6) Ja Apelācijas padome atzīst, ka izlīgums atbilst likuma prasībām, tā pieņem lēmumu, ar kuru apstiprina izlīgumu un vienlaikus izbeidz lietvedību iebilduma lietā. Lēmumu pieņem lietas izskatīšanas sastāvs koleģiāli.

96. pants. Lēmumi, ar kuriem strīdu neizšķir pēc būtības

(1) Apelācijas padomes lēmumu, ar kuru strīdu neizšķir pēc būtības, sastāda atsevišķa procesuālā dokumenta veidā, rezolūcijas veidā vai ieraksta Apelācijas padomes sēdes protokolā.

(2) Lēmumu var noformēt rezolūcijas veidā, ja tas tiek pieņemts vienpersoniski un tam nav nepieciešama izvērsta motivācija.

(3) Atsevišķa procesuālā dokumenta veidā sastādītā lēmumā norāda:

- 1) lēmuma pieņemšanas vietu un datumu;
- 2) Apelācijas padomes pilnu nosaukumu un lietas izskatīšanas sastāvu;

- 3) lietas dalībniekus;
- 4) izskatāmās lietas raksturu (apelācijas lieta, iebilduma lieta) un apelācijas vai iebilduma iesnieguma priekšmetu;
- 5) jautājumus, par kuriem pieņemts lēmums;
- 6) lēmuma motīvus;
- 7) lietas izskatīšanas sastāva, Apelācijas padomes priekšsēdētāja vai lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāja nolēmumu;
- 8) termiņu un kārtību, kādā lēmums ir apstrīdams, vai norādi, ka lēmums nav apstrīdams.

(4) Lēmumu, kas pieņemts atsevišķa procesuālā dokumenta veidā, paziņo lietas dalībniekiem šā likuma 94. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

97. pants. Apelācijas padomes lēmuma, ar kuru strīdu neizšķir pēc būtības, apstrīdēšana un spēkā stāšanās

(1) Lietas dalībnieks, kuru neapmierina Apelācijas padomes priekšsēdētāja vai lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāja vienpersoniski pieņemts lēmums, kas šajā likumā nav noteikts kā neapstrīdams, divu nedēļu laikā no tā paziņošanas dienas var iesniegt Apelācijas padomei motivētu iesniegumu par lēmuma apstrīdēšanu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais lēmums stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš tā apstrīdēšanai un tas nav apstrīdēts.

(3) Apelācijas padomes priekšsēdētājs šā panta pirmajā daļā minēto iesniegumu nodod koleģiālai izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai attiecīgajam lietas izskatīšanas sastāvam rakstveida procesā vai, ja atzīst par nepieciešamu, mutvārdu procesā Apelācijas padomes sēdē.

(4) Lietas izskatīšanas sastāva pieņemtais lēmums, ar kuru strīdu neizšķir pēc būtības, nav apstrīdams un stājas spēkā tā paziņošanas dienā.

98. pants. Vēršanās tiesā saistībā ar Apelācijas padomes lēmumu

(1) Lietas dalībnieks, kas nepiekrīt Apelācijas padomes lēmumam, ar kuru izšķirts strīds apelācijas vai iebilduma lietā, var triju mēnešu laikā no lēmuma paziņošanas dienas vērsties Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā ar prasības pieteikumu atkarībā no lietas un lēmuma rakstura:

- 1) apelācijas iesnieguma iesniedzējs, ja apelācijas iesniegums pilnībā vai daļēji noraidīts, — ar prasību par savu aizskarto tiesisko interešu aizsardzību un lūgumu uzlikt Patentu valdei pienākumu nodibināt tiesiskās attiecības atbilstoši rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrācijas pieteikumam (veikt rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju);
- 2) Patentu valde, ja apelācijas iesniegums pilnībā vai daļēji apmierināts, — ar prasību atzīt rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrācijas pieteikumu par rūpnieciskā īpašuma normatīvā akta nosacījumiem neatbilstošu un attiecīgo Patentu valdes lēmumu — par tiesisku;
- 3) iebilduma iesnieguma iesniedzējs, ja iebilduma iesniegums pilnībā vai daļēji noraidīts, — ar prasību par savu aizskarto tiesību un tiesisko interešu aizsardzību un lūgumu grozīt ierakstu reģistrā (pilnībā vai daļēji atzīt par spēkā neesošu citai personai piederošu reģistrāciju);
- 4) apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks, ja iebilduma iesniegums pilnībā vai daļēji apmierināts, — ar prasību par apstrīdēto tiesību aizsardzību (pilnībā vai daļēji atzīt reģistrāciju par spēkā esošu).

(2) Persona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses, vai pienākumus pret kādu no lietas dalībniekiem attiecīgais Apelācijas padomes lēmums skar, šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā var saskaņā ar Civilprocesa likuma noteikumiem iestāties lietā prasītāja vai atbildētāja pusē kā trešā persona bez patstāvīgiem prasījumiem arī tad, ja tā nav bijusi pielaista trešās personas statusā vai ja tai ticis atņemts trešās personas statuss lietas izskatīšanā Apelācijas padomē.

(3) Personai, kas iesniegusi tiesā prasības pieteikumu saskaņā ar šā panta noteikumiem, ir pienākums ne vēlāk kā septiņas dienas pēc prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā informēt par to Apelācijas padomi. Lēmumu par prasības pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu, par atteikšanos pieņemt prasības pieteikumu vai par prasības pieteikuma atstāšanu bez virzības tiesa ar elektroniskā pasta sūtījumu nosūta Apelācijas padomei.

(4) Ja tiesa pieņem šā panta pirmajā daļā minēto prasības pieteikumu un ierosina lietu, Apelācijas padome nosūta Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai tās rīcībā esošos lietas dalībnieku paskaidrojumus un rakstveida pierādījumus.

99. pants. Apelācijas padomes lēmuma, ar kuru izšķirts strīds apelācijas vai iebilduma lietā, spēkā stāšanās

(1) Apelācijas padomes lēmums, ar kuru izšķirts strīds apelācijas vai iebilduma lietā, stājas likumīgā spēkā:

- 1) dienā, kad beidzas šā likuma 98. panta pirmajā daļā minētais termiņš, ja:
 - a) neviena no strīdā iesaistītajām pusēm par strīda priekšmetu šajā termiņā nav iesniegusi tiesā prasības pieteikumu,
 - b) par strīda priekšmetu šajā termiņā tiesā ir iesniegts attiecīgs prasības pieteikums, bet tiesnesis pieņēmis lēmumu par atteikšanos to pieņemt,
 - c) par strīda priekšmetu šajā termiņā tiesā ir iesniegts attiecīgs prasības pieteikums, bet tiesnesis pieņēmis lēmumu prasības pieteikumu uzskatīt par neiesniegtu un atdot prasītājam;
- 2) dienā, kad spēkā stājas tiesas lēmums, ar kuru prasība atstāta bez izskatīšanas, izņemot gadījumu, kad prasība atstāta bez izskatīšanas tā iemesla dēļ, ka strīds prasības lietā, kurā iesaistītas vienas un tās pašas puses par vienu un to pašu priekšmetu un uz viena un tā paša pamata, atrodas tās pašas vai citas tiesas izskatīšanā;
- 3) dienā, kad spēkā stājas tiesas lēmums, ar kuru tiesvedība izbeigta, izņemot gadījumu, kad tiesvedība izbeigta, jo likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums, kas taisīts strīdā, kurā iesaistītas vienas un tās pašas puses par vienu un to pašu priekšmetu un uz viena un tā paša pamata, vai puses noslēgušas izlīgumu un tiesa to apstiprinājusi.

(2) Ja prasības pieteikums tiesā šā likuma 98. panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā iesniegts par strīda priekšmetu, kas skar daļu Apelācijas padomes lēmuma, šis lēmums pārējā tā daļā stājas spēkā, kad beidzas termiņš prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā.

(3) Ja Apelācijas padome nav saņēmusi šā likuma 98. panta trešajā daļā minēto informāciju un tās lēmums attiecas uz darbībām Patentu valdē, Apelācijas padome lēmumu nodod Patentu valdei izpildei. Ja prasības pieteikums tiesā iesniegts par strīda priekšmetu, kas skar daļu Apelācijas padomes lēmuma (šā panta otrā daļa), Apelācijas padome nodod Patentu valdei izpildei lēmumu pārējā tā daļā.

100. pants. Apelācijas padomes lēmuma izpilde

(1) Ja Apelācijas padomes lēmums ir stājies spēkā un paziņots Patentu valdei, Patentu valde nekavējoties izpilda pienākumus, kas tai ar Apelācijas padomes lēmumu uzlikti (93. panta piektās daļas 2. punkts), tostarp izdara lēmumā noteiktos grozījumus rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrācijas ziņās.

(2) Ja Apelācijas padome sakarā ar apelācijas lietā jaunatklātiem apstākļiem pieņēmusi lēmumu par rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrācijas pieteikuma atkārtotu izskatīšanu (atkārtotu ekspertīzi), tāds lēmums nav apstrīdams un stājas spēkā paziņošanas brīdī. Patentu valde, tiklīdz šāds lēmums paziņots, izpilda ar Apelācijas padomes lēmumu tai uzliktos pienākumus, ievērojot rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā attiecīgajai procedūrai noteikto kārtību un termiņu.

(3) Ja pieteicēju (apelācijas iesnieguma iesniedzēju) neapmierina arī pēc pieteikuma atkārtotas izskatīšanas (atkārtotas ekspertīzes) pieņemtais Patentu valdes lēmums, viņš triju mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas ir tiesīgs, norādot pamatojumu, paziņot Patentu valdei, ka uztur spēkā sākotnēji iesniegto apelācijas iesniegumu pilnībā vai kādā tā daļā.

XV nodaļa. Lietas izskatīšanas atlikšana, lietvedības apturēšana, lietas atstāšana bez izskatīšanas un lietvedības izbeigšana

101. pants. Lietas izskatīšanas atlikšana

(1) Apelācijas padome atliek lietas izskatīšanu, ja:

- 1) apstrīdētās reģistrācijas īpašnieks nav laikus saņēmis iebilduma iesnieguma norakstu un tāpēc lūdz atlikt lietas izskatīšanu;
- 2) nepieciešams pieaicināt par lietas dalībnieku personu, kuras tiesības vai tiesiskās intereses var tikt aizskartas ar Apelācijas padomes lēmumu;
- 3) uz Apelācijas padomes sēdi neierodas kāds no lietas dalībniekiem un viņam nav paziņots sēdes norises laiks un vieta.

(2) Apelācijas padome var atlikt lietas izskatīšanu, ja tā atzīst, ka:

- 1) nav iespējams izskatīt lietu tāpēc, ka uz Apelācijas padomes sēdi nav ieradies kāds lietas dalībnieks vai tulks vai ir kādi citi svarīgi iemesli;
- 2) nepieciešams iesniegt papildu pierādījumus.

(3) Apelācijas padome var atlikt lietas izskatīšanu arī tad, ja iebilduma lietas dalībnieki gatavojas noslēgt izlīgumu (70. panta piektā daļa).

102. pants. Lēmums par lietas izskatīšanas atlikšanu

(1) Lēmumu par lietas izskatīšanas atlikšanu pieņem rezolūcijas vai atsevišķa procesuālā dokumenta veidā vai ieraksta Apelācijas padomes sēdes protokolā.

(2) Lēmumā par lietas izskatīšanas atlikšanu norāda procesuālās darbības, kuras jāizpilda līdz lietas izskatīšanas atsākšanai, kā arī nosaka dienu, kad tiks atsākta lietas izskatīšana rakstveida procesā, vai nākamās Apelācijas padomes sēdes dienu.

(3) Rakstveida procesā izskatāmajā lietā Apelācijas padome lēmumu par lietas izskatīšanas atlikšanu nosūta lietas dalībniekiem. Mutvārdu procesā izskatāmajā lietā Apelācijas padome laikus paziņo lietas dalībniekiem par nākamās sēdes dienu un laiku saskaņā ar šā likuma 75. panta pirmās, otrās un trešās daļas noteikumiem.

(4) Lēmumu par lietas izskatīšanas atlikšanu pieņem un tas stājas spēkā šā likuma 97. pantā noteiktajā kārtībā.

103. pants. Lietvedības apturēšana

(1) Apelācijas padome aptur lietvedību lietā, ja:

- 1) mirusi fiziskā persona vai beigusi pastāvēt juridiskā persona, kas lietā ir apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzējs;
- 2) tiesa pār lietas dalībnieku — fizisko personu — nodibinājusi aizgādību;

- 3) lietas izskatīšana nav iespējama, iekams nav izlemta cita lieta tiesā, iestādē vai Apelācijas padomē, ieskaitot gadījumu, kad tiesā ir ierosināta lieta par Apelācijas padomē izskatāmajā strīdā iesaistītas rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrācijas atzīšanu par spēkā neesošu vai atcelšanu.

(2) Apelācijas padome var apturēt lietvedību lietā, ja:

- 1) apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzējs vai trešā persona slimības, vecuma, invaliditātes vai citu būtisku iemeslu dēļ nespēj piedalīties lietas izskatīšanā;
- 2) par lietas izskatīšanā piemērojamās tiesību normas atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām ir ierosināta lieta Satversmes tiesā;
- 3) tiesā, arī Eiropas Savienības Tiesā vai citā starptautiskā vai pārnacionālā tiesā, ir ierosināta lieta, no kuras izskatīšanas rezultātiem var būt atkarīgs Apelācijas padomes lēmums.

(3) Lietvedību Apelācijas padomē aptur, līdz tiek novērsts iemesls, kas bija par pamatu lietvedības apturēšanai.

104. pants. Lēmums par lietvedības apturēšanu

(1) Par lietvedības apturēšanu Apelācijas padome pieņem motivētu lēmumu atsevišķa procesuālā dokumenta veidā.

(2) Lēmumā norāda apstākļus, līdz kuru iestāšanās vai izbeigšanās brīdim lietvedība apturēta.

(3) Lēmumu par lietvedības apturēšanu pieņem un tas stājas spēkā šā likuma 97. pantā noteiktajā kārtībā.

105. pants. Lietvedības atjaunošana

Apelācijas padome atjauno lietvedību pēc savas iniciatīvas vai pēc lietas dalībnieka lūguma.

106. pants. Apelācijas vai iebilduma iesnieguma atstāšana bez izskatīšanas

(1) Apelācijas padome atstāj apelācijas vai iebilduma iesniegumu bez izskatīšanas, ja apelācijas vai iebilduma iesniegumu iesniedzēja vārdā iesniegusi persona, kura nav tam noteiktajā kārtībā pilnvarota, un trūkumi pilnvarojumā pēc Apelācijas padomes uzaicinājuma nav novērsti.

(2) Apelācijas padome atstāj iebilduma iesniegumu bez izskatīšanas, ja tai kļuvis zināms, ka strīds prasības lietā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata atrodas tiesas izskatīšanā.

(3) Apelācijas padome var atstāt apelācijas vai iebilduma iesniegumu bez izskatīšanas, ja apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzējs:

- 1) kuram paziņots par Apelācijas padomes sēdes norises laiku un vietu, atkārtoti neierodas uz Apelācijas padomes sēdi bez attaisnojoša iemesla un nav lūdzis izskatīt lietu viņa prombūtnē;
- 2) rakstveida procesā izskatāmajā lietā atkārtoti nesniedz atbildi uz Apelācijas padomes jautājumiem vai uzaicinājumiem iesniegt lietas izskatīšanai nepieciešamos paskaidrojumus vai pierādījumus.

107. pants. Lēmums par apelācijas vai iebilduma iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas

(1) Par apelācijas vai iebilduma iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas Apelācijas padome pieņem motivētu lēmumu atsevišķa procesuālā dokumenta veidā.

(2) Lēmumu par apelācijas vai iebilduma iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas pieņem un tas stājas spēkā šā likuma 97. pantā noteiktajā kārtībā.

108. pants. Lietvedības izbeigšanas pamats

Apelācijas padome izbeidz lietvedību lietā, ja:

- 1) lieta nav izskatāma kārtībā, kāda noteikta lietu izskatīšanai Apelācijas padomē;
- 2) apelācijas vai iebilduma iesniegumu iesniegusi persona, kurai nav tiesību to iesniegt;
- 3) spēkā stājies tiesas spriedums vai Apelācijas padomes lēmums, kurš pieņemts lietā starp vieniem un tiem pašiem lietas dalībniekiem par vienu un to pašu priekšmetu un uz viena un tā paša pamata vai no kura izriet, ka Apelācijas padomes lietvedība jāizbeidz;
- 4) apelācijas vai iebilduma iesniedzējs atteicies no sava iesnieguma;
- 5) lietā iespējama apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzēja procesuālo tiesību pārņemšana, bet sešu mēnešu laikā no apelācijas vai iebilduma iesnieguma iesniedzēja nāves dienas vai — juridiskās personas gadījumā — no dienas, kad tā beigusi pastāvēt, neviens tiesību pārņēmējs nav izrādījis interesi uzturēt attiecīgo prasījumu;
- 6) strīds, kas bija par pamatu apelācijas iesnieguma iesniegšanai, izbeidzies, Patentu valdei atceļot apstrīdēto lēmumu vai atzīstot to par spēkā neesošu vai spēku zaudējušu, vai citu iemeslu dēļ;
- 7) strīds, kas bija par pamatu iebilduma iesnieguma iesniegšanai, izbeidzies, apstrīdētās reģistrācijas īpašniekam pēc savas iniciatīvas dzēšot apstrīdēto reģistrāciju (atsakoties no reģistrācijas) vai neuzturot to spēkā, vai citu iemeslu dēļ;
- 8) Apelācijas padome apstiprinājusi iebilduma lietas pušu izlīgumu;
- 9) nokavēts termiņš apelācijas iesnieguma iesniegšanai un Apelācijas padome to nav atjaunojusi vai tas rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā noteikts kā neatjaunojams;
- 10) nokavēts iebilduma iesnieguma iesniegšanas termiņš.

109. pants. Lēmums par lietvedības izbeigšanu un tā sekas

(1) Par lietvedības izbeigšanu Apelācijas padome pieņem motivētu lēmumu atsevišķa procesuālā dokumenta veidā.

(2) Lēmumu par lietvedības izbeigšanu pieņem un tas stājas spēkā šā likuma 97. pantā noteiktajā kārtībā.

(3) Ja lietvedība izbeigta, atkārtota vēršanās Apelācijas padomē ar apelācijas vai iebilduma iesniegumu par vienu un to pašu priekšmetu un uz viena un tā paša pamata nav pieļaujama.

XVI nodaļa. Procedūra starptautiskās reģistrācijas apstrīdējuma gadījumā

110. pants. Apelācijas padomes papildu pienākums, ja iebilduma iesniegumam pret starptautisko reģistrāciju ir trūkumi, kas liedz ierosināt lietu

Ja iebilduma iesniegums, kas iesniegts pret preču zīmes vai dizainparauga starptautiskās reģistrācijas spēkā stāšanos Latvijā, tiek atstāts bez virzības, netiek pieņemts vai tiek atzīts par neiesniegtu, Apelācijas padome, paziņojot attiecīgo lēmumu iebilduma iesnieguma iesniedzējam un nosakot termiņu iebilduma iesnieguma trūkumu novēršanai saskaņā ar šā likuma 65. panta otro daļu vai paziņojot lēmuma apstrīdēšanas termiņu un kārtību saskaņā ar šā likuma 97. panta pirmo daļu, vienlaikus informē iebilduma iesnieguma iesniedzēju par galīgo termiņu, kādā saskaņā ar rūpnieciskā īpašuma normatīvā akta noteikumiem konkrētās starptautiskās reģistrācijas aizsardzības atteikums (sākotnējais atteikums) paziņojams Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas Starptautiskajam birojam.

111. pants. Iebilduma lietas pret starptautisko reģistrāciju virzība

(1) Ja ierosināta iebilduma lieta saistībā ar iebilduma iesniegumu pret preču zīmes vai dizainparauga starptautiskās reģistrācijas spēkā stāšanos Latvijā, Apelācijas padome nekavējoties par to informē Patentu valdi.

(2) Rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktās ziņas par iebilduma iesniegumu Patentu valde ietver lēmumā par starptautiskās reģistrācijas aizsardzības atteikumu.

112. pants. Starptautiskās reģistrācijas aizsardzības atteikums

(1) Patentu valdes lēmums par preču zīmes vai dizainparauga starptautiskās reģistrācijas aizsardzības atteikumu (sākotnējais atteikums) atbilstoši rūpnieciskā īpašuma normatīvo aktu noteikumiem par starptautisko reģistrāciju var būt pamatots ar:

- 1) starptautiskās reģistrācijas izskatīšanas (ekspertīzes) rezultātā Patentu valdes izvirzītajiem atteikuma pamatojumiem;
- 2) iebilduma iesniegumu pret starptautiskās reģistrācijas spēkā stāšanos Latvijā.

(2) Lēmumā par starptautiskās reģistrācijas aizsardzības atteikumu Patentu valde atbilstoši rūpnieciskā īpašuma normatīvo aktu noteikumiem par starptautisko reģistrāciju norāda visus atteikuma tiesiskos pamatojumus, kā arī termiņu un kārtību, kādā iesniedzams apelācijas iesniegums par šo lēmumu vai apelācijas iesniegums — atbilde uz iebilduma iesniegumu.

(3) Patentu valde lēmumu par starptautiskās reģistrācijas aizsardzības atteikumu rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā paziņo Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas Starptautiskajam birojam un, ja lēmums pamatots ar iebilduma iesniegumu, arī tā iesniedzējam.

113. pants. Apelācijas iesnieguma par starptautiskās reģistrācijas aizsardzības atteikumu iesniegšana un virzība

(1) Apelācijas iesniegumu par Patentu valdes lēmumu par preču zīmes vai dizainparauga starptautiskās reģistrācijas aizsardzības atteikumu iesniedz šā likuma 58. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā un kārtībā, motivējot to atbilstoši lēmumā norādītajiem atteikuma pamatojumiem.

(2) Ja Patentu valdes lēmums par starptautiskās reģistrācijas aizsardzības atteikumu ir pamatots (vienīgi vai citstarp) ar Patentu valdes izskatīšanas (ekspertīzes) rezultātā izvirzītajiem atteikuma pamatojumiem un par to ir iesniegts apelācijas iesniegums vai apelācijas iesniegums — atbilde uz iebilduma iesniegumu, apelācijas lietas virzība pēc lietas ierosināšanas atbilst šā likuma 66. pantam.

(3) Ja Patentu valdes lēmums par starptautiskās reģistrācijas aizsardzības atteikumu ir pamatots vienīgi ar iebilduma iesniegumu pret starptautiskās reģistrācijas spēkā stāšanos Latvijā, apelācijas iesniegumu par šādu lēmumu uzskata par atbildi uz iebilduma iesniegumu (apelācijas iesniegums — atbilde uz iebilduma iesniegumu) un, to iesniedzot, nav jāmaksā apelācijas iesnieguma iesniegšanas maksa.

114. pants. Apelācijas un iebilduma lietu izskatīšana saistībā ar starptautiskās reģistrācijas apstrīdējumu

(1) Apelācijas iesniegumu vai apelācijas iesniegumu — atbildi uz iebilduma iesniegumu un iebilduma iesniegumu vai iebilduma iesniegumus, kas iesniegti sakarā ar vienu un to pašu starptautisko reģistrāciju, Apelācijas padome izskata apvienotā lietvedībā, ja nav pamatotu iemeslu rīkoties citādi.

(2) Apelācijas padome lietas izskatīšanā piemēro procedūru, kas noteikta iebilduma lietām, ciktāl izskatāmā lieta skar iebilduma iesniegumu un atbildi uz iebilduma iesniegumu.

(3) Apelācijas padome lietas izskatīšanā piemēro procedūru, kas noteikta apelācijas lietām, ciktāl izskatāmā lieta skar apelācijas iesniegumu par lēmumu, kas pamatots ar Patentu valdes izvirzītajiem atteikuma pamatojumiem.

115. pants. Apelācijas padomes lēmuma paziņošanas un spēkā stāšanās īpatnības starptautiskās reģistrācijas apstrīdējuma gadījumā

(1) Lēmumu, ar kuru izšķirts strīds lietā, kas saistīta ar starptautiskās reģistrācijas apstrīdējumu, Apelācijas padome paziņo apstrīdētās reģistrācijas īpašniekam arī gadījumā, ja tas nav iestājies lietā un lieta izskatīta tā prombūtnē.

(2) Apelācijas padomes lēmums, ar kuru izšķirts strīds lietā, kas saistīta ar starptautiskās reģistrācijas apstrīdējumu, stājas spēkā atbilstoši šā likuma 99. panta noteikumiem. Par Apelācijas padomes lēmuma vai tiesas nolēmuma spēkā stāšanos Patentu valde noteiktā kārtībā paziņo Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas Starptautiskajam birojam.

C sadaļa. Personu pārstāvība rūpnieciskā īpašuma lietās

XVII nodaļa. Pārstāvības un pilnvarojuma vispārīgie noteikumi

116. pants. Personu pārstāvība Patentu valdē un Apelācijas padomē

(1) Juridisko personu, kuras juridiskā adrese ir Latvijā vai kurai Latvijā pieder uzņēmums, Patentu valdē un Apelācijas padomē var pārstāvēt tās amatpersonas, kas darbojas likumā, statūtos vai nolikumā piešķirto pilnvaru ietvaros, vai citi juridiskās personas pilnvaroti pārstāvji.

(2) Fiziskā persona, kuras deklarētā dzīvesvieta ir Latvijā vai kurai Latvijā pieder uzņēmums, Patentu valdē un Apelācijas padomē var pārstāvēt savas intereses pati vai tikt pārstāvēta ar pilnvarota pārstāvja starpniecību.

(3) Tikai ar profesionāla patentpilnvarnieka starpniecību procedūrās Patentu valdē un Apelācijas padomē ir tiesīga piedalīties:

- 1) fiziskā persona, kurai Latvijā nav deklarētās dzīvesvietas un kurai Latvijā nepieder uzņēmums;
- 2) juridiskā persona, kuras juridiskā adrese ir ārvalstī un kurai Latvijā nepieder uzņēmums.

117. pants. Pārstāvības pilnvarojums

(1) Ja pieteicējs, īpašnieks vai cita ieinteresēta persona iesniedz pieteikumu, kārtu reģistrācijas procedūru vai veic citas darbības Patentu valdē vai Apelācijas padomē ar pārstāvja starpniecību, pieteikumam vai citam dokumentam pievieno rakstveida pilnvaru, kas apliecina pārstāvja tiesības veikt attiecīgās darbības.

(2) Šā panta pirmās daļas noteikums neattiecas uz pārstāvjiem — profesionālajiem patentpilnvarniekiem, kā arī uz tām fiziskajām personām (amatpersonām, valdes locekļiem, darbiniekiem), kuru pilnvarojums juridiskās personas pārstāvībai izriet no normatīvā akta, juridiskās personas statūtiem vai kāda cita pamata. Amatpersonas, valdes locekļi un darbinieki, kuru pilnvarojums juridiskās personas pārstāvībai izriet no normatīvā akta, juridiskās personas statūtiem vai kāda cita pamata, Patentu valdei vai Apelācijas padomei norāda attiecīgo normu, statūtus vai citu dokumentu. Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecinātu dokumenta norakstu iesniedz tad, kad par minētās personas pārstāvības tiesībām nevar pārliecināties vispārpieejamā datubāzē vai tīmekļa vietnē.

(3) Īpašs, pilnvarā skaidri izteikts pilnvarojums pārstāvim, izņemot profesionālo patentpilnvarnieku, nepieciešams šādos gadījumos:

- 1) lai pilnībā vai daļēji atsauktu pieteikumu vai atteiktos no reģistrācijas;
- 2) lai pilnībā vai daļēji nodotu pieteikuma vai reģistrācijas īpašuma tiesības citai personai;
- 3) lai noslēgtu licences līgumu, piešķirot citai personai tiesības izmantot pilnvaras devēja tiesības uz rūpniecisko īpašumu;
- 4) lai iesniegtu iebilduma iesniegumu pret citas personas reģistrāciju, pretiebilduma iesniegumu, pilnībā vai daļēji atsauktu iebilduma iesniegumu, pilnībā vai daļēji atzītu iebilduma prasījumu vai iebilduma lietā noslēgtu izlīgumu;
- 5) lai izdotu pārpilnvarojumu citai personai (substitūciju).

(4) Ja pilnvara zaudē spēku vai citādi izbeidzas pārstāvja pārstāvības tiesības, pārstāvētā persona vai pārstāvis nekavējoties par to rakstveidā informē Patentu valdi vai attiecīgi Apelācijas padomi.

(5) Pārstāvja pienākums ir nekavējoties informēt Patentu valdi vai attiecīgi Apelācijas padomi visos gadījumos, kad mainās pārstāvja adrese (sarakstes adrese) vai citas saziņai ar pārstāvi nepieciešamās ziņas.

118. pants. Pilnvaras iesniegšana

(1) Pārstāvja pilnvaru iesniedz vienlaikus ar pieteikumu vai citu dokumentu, ar kuru pārstāvis pārstāvamā vārdā uzsāk darbības Patentu valdē vai Apelācijas padomē, vai citā termiņā, kas noteikts rūpnieciskā īpašuma normatīvajā aktā. Ja Patentu valde vai Apelācijas padome konstatē, ka dokumentā norādītais pārstāvis attiecīgajai darbībai nav pilnvarots, iesniedzējam par to paziņo rakstveidā, nosakot pilnvaras iesniegšanai termiņu, kas nevar būt īsāks par diviem mēnešiem, un pieteikumu vai citu dokumentu atstāj bez virzības līdz pilnvaras saņemšanai.

(2) Ja nepieciešamā pilnvara noteiktā termiņā netiek iesniegta, pārstāvja veiktās darbības, izņemot pieteikuma sākotnējo dokumentu iesniegšanu, neizraisa juridiskas sekas.

(3) Pārstāvis Patentu valdei vai attiecīgi Apelācijas padomei iesniedz pilnvaras oriģinālu, apliecinātu norakstu vai kopiju. Pilnvaras oriģināla notariāla apliecināšana nav nepieciešama.

(4) Jebkuru pilnvaru, kas attiecas uz vairāk nekā vienu pieteikumu, reģistrāciju vai cita veida iesniegumu, kā arī ģenerālpilnvaru, ar kuru pilnvaras devējs iecēlis pārstāvi visu darbību vai noteikta veida darbību veikšanai Patentu valdē vai Apelācijas padomē attiecībā uz visiem saviem pašreizējiem un turpmākajiem pieteikumiem vai reģistrācijām vai attiecībā uz noteiktiem pieteikumiem vai reģistrācijām, Patentu valde iekļauj pilnvaru sarakstā, piešķirot tai pilnvaras numuru, uz kuru pārstāvis atsaucas visās turpmākajās procedūrās.

(5) Ja Patentu valdei vai Apelācijas padomei ir pamatotas šaubas par pilnvarojuma apjomu vai citiem ar pārstāvību saistītiem apstākļiem, tā ir tiesīga, norādot pamatojumu, pieprasīt attiecīgus pierādījumus.

XVIII nodaļa. Profesionālie patentpilnvarnieki

119. pants. Profesionālais patentpilnvarnieks

(1) Profesionālais patentpilnvarnieks ir persona, kas šajā likumā noteiktajā kārtībā iekļauta Patentu valdes profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā un sniedz pakalpojumus rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā.

(2) Tikai personas, uz kurām attiecas šā panta pirmā daļa, drīkst savus pakalpojumus piedāvāt kā profesionāla patentpilnvarnieka pakalpojumus.

(3) Profesionālais patentpilnvarnieks var būt specializējies vienā vai vairākās šādās jomās:

- 1) patentu jomā;
- 2) preču zīmju jomā;
- 3) dizainparaugu jomā.

(4) Profesionālais patentpilnvarnieks, kas specializējas patentu jomā, vienlaikus specializējas arī darbam ar papild aizsardzības sertifikātiem zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem un darbam ar pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijām, bet profesionālais patentpilnvarnieks, kas specializējas preču zīmju jomā, — darbam ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm.

120. pants. Profesionālo patentpilnvarnieku profesionālā organizācija

(1) Latvijas profesionālo patentpilnvarnieku profesionālās organizācijas funkcijas īsteno biedrība “Latvijas Patentpilnvaroto asociācija” (turpmāk — Patentpilnvarnieku asociācija).

(2) Patentpilnvarnieku asociācijā pēc profesijas principa apvienojas fiziskās personas, lai rūpētos par savas profesijas prestižu, veicinātu profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas paaugstināšanu, profesionālo izaugsmi, pieredzes apgūšanu, profesionālo standartu un ētikas normu ievērošanu un izpildītu šajā likumā un citos normatīvajos aktos, kā arī savos statūtos noteiktos uzdevumus.

(3) Patentpilnvarnieku asociācija likumā noteiktajā kārtībā veic šādus uzdevumus:

- 1) deleģē pārstāvjus profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena komisijā;
- 2) izstrādā profesionālajiem patentpilnvarniekiem saistošus profesionālās ētikas noteikumus un vērtē to ievērošanu;
- 3) nodrošina disciplinārlietas ierosināšanu pret profesionālo patentpilnvarnieku un tās izskatīšanu, kā arī lēmuma pieņemšanu par disciplinārsoda uzlikšanu;
- 4) organizē profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumus;
- 5) pārstāv profesionālo patentpilnvarnieku intereses attiecībās ar valsts un pašvaldību institūcijām, citām iestādēm un amatpersonām;
- 6) pauž profesionālo patentpilnvarnieku viedokli un sniedz atzinumus rūpnieciskā īpašuma normatīvo aktu un profesionālo patentpilnvarnieku prakses jautājumos;
- 7) pārrauga mirušo profesionālo patentpilnvarnieku lietvedībā esošo lietu nokārtošanu Patentpilnvarnieku asociācijas statūtos noteiktajā kārtībā;
- 8) pilda citus šajā likumā un citos normatīvajos aktos, kā arī savos statūtos noteiktos uzdevumus.

(4) Patentpilnvarnieku asociācijai, pildot šajā likumā noteiktos uzdevumus, ir tiesības pieprasīt un saņemt no profesionālā patentpilnvarnieka tai nepieciešamās ziņas un attiecīgos dokumentus.

121. pants. Profesionālo patentpilnvarnieku saraksts

(1) Patentu valde kārtē profesionālo patentpilnvarnieku sarakstu.

(2) Profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā iekļauj datus par fiziskajām personām, ja attiecīgā persona atbilst šādām prasībām:

- 1) tā ir Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsonis;
- 2) tā prot valsts valodu un tai ir vismaz divu svešvalodu zināšanas, kas pietiekamas profesionālai sadarbībai ar Latvijas un ārvalstu personām un institūcijām;
- 3) tai ir akadēmiskā vai otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība (ārvalstu augstākās izglītības iestāžu izsniegtajiem diplomiem attiecīgajās specialitātēs jābūt atzītiem Latvijā);

- 4) tai rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā ir vismaz četru gadu darba pieredze, kurā ieskaita atbilstošu darbu starptautiskajās, reģionālajās vai nacionālajās rūpnieciskā īpašuma iestādēs. Darbībai rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā jābūt sistemātiskai, un tajā neieskaita ilgstošus atvaļinājumus un darbības pārtraukumus;
- 5) tā ir nokārtojusi profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmenu;
- 6) tā ir noslēgusi profesionālā patentpilnvarnieka civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumu saskaņā ar šā likuma 130. panta otrās un trešās daļas noteikumiem;
- 7) sarakstei ar Patentu valdi un klientiem tā norāda prakses vietas adresi Latvijā.

(3) Profesionālais patentpilnvarnieks nekavējoties rakstveidā paziņo Patentu valdei par konstatētajām kļūdām un jebkuriem grozījumiem ziņās, kas attiecībā uz viņu iekļautas profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā, tostarp par savas adreses vai sarakstes adreses maiņu.

(4) Profesionālo patentpilnvarnieku saraksts ir pieejams jebkurai ieinteresētai personai. Profesionālo patentpilnvarnieku sarakstu, kā arī jebkurus grozījumus tajā Patentu valde publisko savā tīmekļa vietnē.

122. pants. Papildprasības profesionālo patentpilnvarnieku specializācijās

(1) Vismaz vienai no šā likuma 121. panta otrās daļas 2. punktā minētajām svešvalodām ir jābūt Eiropas Patentu iestādes oficiālajai darba valodai, ja persona pretendē kļūt par profesionālo patentpilnvarnieku, kas specializējas patentu jomā, vai Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja (preču zīmes un dizainparaugi) oficiālajai darba valodai, ja persona pretendē kļūt par profesionālo patentpilnvarnieku, kas specializējas preču zīmju vai dizainparaugu jomā.

(2) Personai, kura pretendē kļūt par profesionālo patentpilnvarnieku, kas specializējas patentu jomā, šā likuma 121. panta otrās daļas 3. punktā minētajai izglītībai jābūt inženierzinātņu vai dabaszinātņu nozarē.

(3) Persona, kura izglītību ieguvusi citā, nevis kādā no šā panta otrajā daļā minētajām nozarēm, ir tiesīga kļūt par profesionālo patentpilnvarnieku patentu jomā ar nosacījumu, ka papildus akadēmiskajai vai otrā līmeņa augstākajai profesionālajai izglītībai citā nozarē tā ir ieguvusi pirmā līmeņa augstāko profesionālo izglītību inženierzinātņu vai dabaszinātņu nozarē vai citu tai pielīdzināmu profesionālo kvalifikāciju.

(4) Personai, kura pretendē kļūt par profesionālo patentpilnvarnieku patentu jomā, šā likuma 121. panta otrās daļas 4. punktā minētajai darba pieredzei jābūt iegūtai praktiskā darbā saistībā ar izgudrojumu patentu pieteikumiem (to sastādīšanu, labošanu, izskatīšanu), patentu meklējumiem, pētījumiem vai konsultācijām patentu aizsardzības jautājumos vai citā tai pielīdzināmā profesionālā darbībā.

123. pants. Profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmens

(1) Profesionālo patentpilnvarnieku pretendentu zināšanu pārbaudi veic profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena komisija, kurā iekļauj Patentu valdes un Patentpilnvarnieku asociācijas pārstāvjus.

(2) Profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmenu var kārtot personas, kuras atbilst šā likuma 121. panta otrās daļas 1., 2., 3. un 4. punkta un 122. panta prasībām un samaksājušas profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena kārtēšanas maksu.

124. pants. Profesionālo patentpilnvarnieku saraksta saturs, uzturēšana un profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena kārtība

Ministru kabinets izdod noteikumus, kuros paredz profesionālo patentpilnvarnieku saraksta saturu, uzturēšanas kārtību un profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena kārtību; kārtību, kādā pretendenta profesionālā kvalifikācija un profesionālā darbība pielīdzināma šā likuma

122. panta trešās un ceturtās daļas prasībām; kārtību, kādā pretendents apliecina šā likuma 121. panta otrās daļas 1., 2., 3. un 4. punktā minētos faktus; kārtību, kādā izvērtējama Eiropas Savienības dalībvalsts patentpilnvarnieka kvalifikācija tā iekļaušanai profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā; profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena kārtības maksu un maksu par grozījumu izdarīšanu profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā, kā arī maksāšanas kārtību.

125. pants. Profesionālo patentpilnvarnieku tiesības un pienākumi

(1) Profesionālais patentpilnvarnieks savas profesionālās kompetences ietvaros un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesīgs:

- 1) sniegt pakalpojumus rūpnieciskā īpašuma jomā tajā specializācijā, atbilstoši kurai viņš iekļauts profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā;
- 2) pārstāvēt personas un sniegt tām ar rūpnieciskā īpašuma aizsardzību saistītu palīdzību, ja tās vēršas Patentu valdē vai Apelācijas padomē, citās valsts un pašvaldību institūcijās, tiesā vai sadarbojas ar citām privātpersonām;
- 3) vākt pierādījumus, tajā skaitā pieprasīt nepieciešamos dokumentus no valsts un pašvaldību institūcijām un privātpersonām;
- 4) iepazīties ar valsts un pašvaldību institūciju un tiesu nolēmumiem, normatīvajiem aktiem, administratīvajiem aktiem un citu palīdzības sniegšanai nepieciešamo informāciju, kā arī saņemt šo dokumentu norakstus;
- 5) kārtot pārstāvamo personu vārdā rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos paredzētos ar rūpnieciskā īpašuma aizsardzību saistītos maksājumus Patentu valdē un Apelācijas padomē, tiesā un starptautiskajās organizācijās;
- 6) veikt ar rūpnieciskā īpašuma aizsardzību saistītu dokumentu tulkojumus un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecināt šādus tulkojumus, dokumentu norakstus un izrakstus, kuri iesniedzami Patentu valdei, Apelācijas padomei, tiesām, starptautiskajām organizācijām vai citām personām;
- 7) sniegt citus pakalpojumus, kuri atbilst viņa profesionālajai kvalifikācijai;
- 8) sniegt pakalpojumus un pārstāvēt personas, brīvi izvēlēties likumīgus līdzekļus un metodes.

(2) Profesionālajam patentpilnvarniekam, sniedzot pakalpojumus un pārstāvēt personas, ir pienākums:

- 1) izvēlēties tos likumīgos līdzekļus un metodes, kas vislabāk nodrošina klientu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību;
- 2) īstenot tiesības un pildīt pienākumus, saglabājot profesionālo godu un cieņu;
- 3) sniegt informāciju klientiem par visām viņu vārdā vai viņu labā veiktajām darbībām un to rezultātiem;
- 4) pēc lietas pabeigšanas, pilnvarojuma izbeigšanās vai klienta pieprasījuma nodot klientam vai — pēc klienta pieprasījuma — citai personai sakarā ar lietas vešanu pie profesionālā patentpilnvarnieka esošos dokumentus, pierādījumus, kā arī no klienta saņemtos ar rūpnieciskā īpašuma aizsardzību saistītos un Patentu valdē, Apelācijas padomē, tiesā vai starptautiskajās organizācijās vēl neiemaksātos maksājumus;
- 5) ievērot Patentpilnvarnieku asociācijas pieņemtos profesionālās ētikas noteikumus.

(3) Profesionālais patentpilnvarnieks visā profesionālās darbības laikā pastāvīgi papildina savas profesionālās zināšanas un iemaņas.

(4) Profesionālais patentpilnvarnieks nav tiesīgs iegūt sev (arī netiešā ceļā) vai jebkurai trešajai personai tiesības, kas, ciktāl viņam zināms, pienākas personai, kuru viņš pārstāv vai kurai sniedz pakalpojumus.

(5) Neatkarīgi no šā likuma 117. panta otrās un trešās daļas noteikumiem profesionālā patentpilnvarnieka pienākums ir iesniegt pilnvaru sava klienta pārstāvībai, ja Patentu valdei vai Apelācijas padomei ir pamatotas šaubas par pilnvarojuma apjomu vai citiem ar pārstāvību saistītiem apstākļiem. Šādā gadījumā Patentu valde vai Apelācijas padome arī no profesionālā patentpilnvarnieka var pieprasīt šā likuma 118. panta piektajā daļā paredzētos pierādījumus.

126. pants. Izvairšanās no interešu konflikta

(1) Profesionālais patentpilnvarnieks nedrīkst sniegt pakalpojumus tādai personai vai pārstāvēt tādu personu, kas ir iesaistīta strīdā (iebilduma procedūrā Apelācijas padomē, tiesā vai citādi) ar citu personu, kurai viņš sniedz pakalpojumus vai kuru pārstāv tai pašā strīdā.

(2) Ja šā panta pirmajā daļā paredzētajos apstākļos profesionālais patentpilnvarnieks saņem uzdevumu sniegt pakalpojumus vai pārstāvēt personu, viņa pienākums ir šo personu nekavējoties informēt par attiecīgajiem apstākļiem un rīkoties tā, lai izvairītos no iespējamā interešu konflikta.

127. pants. Atteikšanās sniegt pakalpojumus un pilnvarojuma uzteikšana

Profesionālais patentpilnvarnieks, ievērojot Civillikuma 2315. panta nosacījumus, var atteikties sniegt pakalpojumus un uzteikt pilnvarojumu, ja klients:

- 1) pieprasa tādu darbību veikšanu, kuras izpildot profesionālajam patentpilnvarniekam būtu jāpārkāpj normatīvie akti vai profesionālās ētikas noteikumi;
- 2) kavē maksājumus par profesionālā patentpilnvarnieka sniegtajiem pakalpojumiem;
- 3) pieprasa pakalpojumus, kuru izpilde neatbilst profesionālā patentpilnvarnieka kompetencei;
- 4) aizskar profesionālā patentpilnvarnieka godu un cieņu.

128. pants. Profesionālā patentpilnvarnieka neatkarība, profesionālais noslēpums un darbības garantijas

(1) Savā profesionālajā darbībā profesionālais patentpilnvarnieks ir neatkarīgs un pakļauts tikai normatīvajiem aktiem.

(2) Profesionālais patentpilnvarnieks nedrīkst izpaust klienta noslēpumus, arī komercnoslēpumus. Šī prasība jāievēro ne tikai lietas vešanas laikā, bet arī pēc tās pabeigšanas un pilnvarojuma izbeigšanās, kā arī pēc profesionālā patentpilnvarnieka profesionālās darbības izbeigšanas. Profesionālais patentpilnvarnieks nodrošina, ka šīs prasības ievēro arī viņa vadībā strādājošie darbinieki, kuriem, veicot savus darba uzdevumus, kļuvuši zināmi profesionālā patentpilnvarnieka klienta noslēpumi.

(3) Vienīgi klients vai klienta tiesību pārņēmējs rakstveidā var atbrīvot profesionālo patentpilnvarnieku no šā panta otrajā daļā minētajiem pienākumiem.

(4) Patentu valde, Apelācijas padome, citas valsts un pašvaldību institūcijas, tiesas, prokurori un pirmstiesas izmeklēšanas iestādes garantē profesionālo patentpilnvarnieku profesionālās darbības neatkarību, ievērojot aizliegumu:

- 1) iejaukties profesionālā patentpilnvarnieka profesionālajā darbībā, ietekmēt vai iespaidot viņu, pieprasīt no viņa ziņas un paskaidrojumus, kā arī nopratināt viņu kā liecinieku par apstākļiem, kas viņam kļuvuši zināmi, sniedzot klientiem profesionālā patentpilnvarnieka pakalpojumus;
- 2) kontrolēt profesionālā patentpilnvarnieka korespondenci un dokumentus, kurus viņš saņēmis vai sastādījis, sniedzot profesionālā patentpilnvarnieka pakalpojumus, izdarīt to apskati un izņemšanu, kā arī veikt kratīšanu, lai atrastu un izņemtu šādu korespondenci un dokumentus;

- 3) kontrolēt, arī izmantojot šīs daļas 2. punktā minētos procesuālos līdzekļus, profesionālā patentpilnvarnieka pakalpojumu sniegšanai izmantojamās informācijas sistēmas un sakaru līdzekļus, arī elektroniskos, iegūt informāciju no tiem un iejaukties to darbībā;
- 4) pieprasīt no klientiem ziņas par profesionālā patentpilnvarnieka sniegto pakalpojumu saturu;
- 5) pakļaut profesionālo patentpilnvarnieku jebkādām sankcijām vai draudiem sakarā ar profesionālā patentpilnvarnieka pakalpojumu sniegšanu klientiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

(5) Šā panta ceturtajā daļā minētie ierobežojumi aizsargā arī profesionālā patentpilnvarnieka vadībā strādājošos darbiniekus, ciktāl viņu pienākumi un darbība ir tieši saistīta ar profesionālā patentpilnvarnieka sniegtajiem pakalpojumiem.

(6) Par profesionālā patentpilnvarnieka pakalpojumiem nav atzīstama nelikumīga darbība klienta interesēs, kā arī darbība klienta nelikumīga nodarījuma veicināšanai.

(7) Pienākums saglabāt profesionālo noslēpumu neattiecas uz atlīdzību, ko profesionālais patentpilnvarnieks saņem par saviem pakalpojumiem.

129. pants. Profesionālo patentpilnvarnieku saimnieciskā darbība

(1) Profesionālais patentpilnvarnieks, veicot saimniecisko darbību, sniedz informāciju par to un piedāvā savus pakalpojumus tā, lai nemaldinātu par profesionālā patentpilnvarnieka darbības un pakalpojumu raksturu un būtību. Šīs prasības attiecas arī uz komersanta firmas izvēli, ja profesionālais patentpilnvarnieks veic komercdarbību.

(2) Profesionālais patentpilnvarnieks ar klientu vienojas par pakalpojumu sniegšanu, pārstāvības uzņemšanos un atlīdzības apmēru.

(3) Profesionālais patentpilnvarnieks kārtoti visas savas klientu lietas un lietvedību savā prakses vietā.

130. pants. Profesionālo patentpilnvarnieku civiltiesiskā atbildība

(1) Profesionālais patentpilnvarnieks atbild par tiesību aizskārumu, kaitējumu un zaudējumiem, kas viņa vainas dēļ radušies personai, kuru viņš pārstāv vai kurai viņš sniedzis pakalpojumu, kā arī gadījumos, kad tiesību aizskārumi, kaitējumi vai zaudējumi radušies profesionālā patentpilnvarnieka vadībā strādājoša darbinieka vainas dēļ, kurš veicis tam uzdotos darba pienākumus.

(2) Profesionālais patentpilnvarnieks vai komersants, kurš viņu nodarbina, apdrošina profesionālā patentpilnvarnieka civiltiesisko atbildību (profesionālās darbības rezultātā iespējamā zaudējuma risku), pirms profesionālais patentpilnvarnieks uzsāk profesionālo darbību šajā jomā, un uztur spēkā apdrošināšanas līgumu pastāvīgi visā viņa profesionālās darbības laikā.

(3) Profesionālā patentpilnvarnieka civiltiesiskās atbildības apdrošinājuma minimālā summa individuāla apdrošināšanas līguma gadījumā ir 100 Latvijā attiecīgajā periodā noteiktās minimālās mēnešalgas. Ja apdrošināšanas līgumu slēdz komersants, kas nodarbina divus vai vairākus profesionālos patentpilnvarniekus (grupas apdrošināšanas līgums), apdrošinājuma minimālā summa ir 200 Latvijā attiecīgajā periodā noteiktās minimālās mēnešalgas.

(4) Šā panta pirmajā daļā minēto apstākļu iestāšanās gadījumā profesionālā patentpilnvarnieka atbildība ir ierobežota ar civiltiesiskās atbildības apdrošinājuma summu, kas noteikta apdrošināšanas līgumā un nedrīkst būt mazāka par šā panta trešajā daļā noteikto.

131. pants. Profesionālo patentpilnvarnieku ētika

(1) Patentpilnvarnieku asociācija izstrādā visiem profesionālajiem patentpilnvarniekiem saistošus profesionālās ētikas noteikumus.

(2) Patentpilnvarnieku asociācija vērtē profesionālās ētikas noteikumu ievērošanu profesionālo patentpilnvarnieku darbībā šādos gadījumos:

- 1) pēc Patentu valdes direktora priekšlikuma;
- 2) sakarā ar saņemtu sūdzību;
- 3) pēc savas iniciatīvas.

(3) Patentpilnvarnieku asociācija savu vērtējumu dara zināmu sūdzības iesniedzējam un var ierosināt disciplinārlietu pret profesionālo patentpilnvarnieku.

132. pants. Profesionālo patentpilnvarnieku disciplinārlietas

(1) Patentpilnvarnieku asociācija var ierosināt disciplinārlietu pret profesionālo patentpilnvarnieku pēc savas iniciatīvas vai Patentu valdes direktora priekšlikuma, ja ir pārkāpti:

- 1) normatīvie akti;
- 2) Patentpilnvarnieku asociācijas statūti;
- 3) profesionālās ētikas noteikumi.

(2) Profesionālo patentpilnvarnieku disciplinārlietas izskata disciplinārlietu komisija, ko izveido konkrētā pārkāpuma izspriešanai.

(3) Profesionālo patentpilnvarnieku disciplinārlietas izskata, disciplinārpārkāpumus konstatē un disciplinārsodus piemēro, ievērojot Patentpilnvarnieku asociācijas statūtos noteikto kārtību.

(4) Pēc disciplinārlietas izskatīšanas disciplinārlietu komisija pieņem lēmumu par disciplinārlietas izbeigšanu vai par disciplinārsoda uzlikšanu profesionālajam patentpilnvarniekam.

133. pants. Disciplinārsodi

(1) Disciplinārlietu komisija ir tiesīga uzlikt šādus disciplinārsodus:

- 1) izteikt piezīmi;
- 2) izteikt rājienu;
- 3) izslēgt no profesionālo patentpilnvarnieku saraksta.

(2) Pamatojoties uz šā panta pirmās daļas 3. punktā minēto lēmumu, personu no profesionālo patentpilnvarnieku saraksta izslēdz Patentu valdes direktors.

(3) Uzlikt disciplinārsodu — izslēgšana no profesionālo patentpilnvarnieku saraksta — var:

- 1) par normatīvo aktu tišu pārkāpumu vai profesionālās ētikas noteikumu rupju pārkāpumu, ja nodarīts būtisks kaitējums klienta tiesībām vai interesēm vai patentpilnvarnieka cieņai un godam;
- 2) ja disciplinārsods tiek uzlikts atkārtoti.

134. pants. Profesionālā patentpilnvarnieka profesionālās darbības apturēšana un atstādināšana no pienākumu pildīšanas

(1) Patentu valdes direktors ir tiesīgs ar attiecīgu rīkojumu apturēt profesionālā patentpilnvarnieka profesionālo darbību uz laiku, kamēr patentpilnvarnieks pilda valsts amatpersonas pienākumus, atrodas vēlētajā amatā valsts vai pašvaldības institūcijā, politiskajā partijā, politisko partiju apvienībā vai citā situācijā, kad iespējams interešu konflikts, vai pēc profesionālā patentpilnvarnieka lūguma uz mācību laiku, ilgstošas slimības laiku un citos gadījumos.

(2) Patentu valdes direktors ir tiesīgs atstādināt profesionālo patentpilnvarnieku no pienākumu pildīšanas uz disciplinārlietas izskatīšanas laiku, ja patentpilnvarnieka pienākumu pildīšana šajā laikposmā var kaitēt klientu interesēm vai profesionālā patentpilnvarnieka cieņai un godam.

(3) Pēc procesa virzītāja rakstveida informācijas saņemšanas Patentu valdes direktors uz laiku, kamēr noris pirmstiesas kriminālprocess un tiesvedība krimināllietā, var atstādināt no pienākumu pildīšanas profesionālo patentpilnvarnieku, kurš ir aizdomās turētais vai apsūdzētais tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā vai kuram Kriminālprocesa likumā paredzētajā kārtībā kā drošības līdzeklis ir piemērots noteiktas nodarbošanās aizliegums.

135. pants. Izslēgšana no profesionālo patentpilnvarnieku saraksta

(1) No profesionālo patentpilnvarnieku saraksta ar Patentu valdes direktora rīkojumu profesionālo patentpilnvarnieku izslēdz:

- 1) ja viņš iesniedzis attiecīgu rakstveida lūgumu;
- 2) ja viņš vairs nav Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsonis;
- 3) ja tiesa viņam nodibinājusi aizgādību;
- 4) ja viņa sarakstes adrese vairs neatbilst šā likuma 121. panta otrās daļas 7. punkta prasībām;
- 5) ja viņam ar tiesas spriedumu ir atņemtas tiesības darboties par profesionālo patentpilnvarnieku vai noteikti citādi ierobežojumi, kas neļauj pildīt profesionālos pienākumus;
- 6) saskaņā ar disciplinārlietu komisijas lēmumu;
- 7) ja viņš nepatiesa norādījis šā likuma 121. panta otrās daļas 1., 2., 3., 4. vai 6. punktā vai 122. pantā minētās ziņas;
- 8) ja viņš ir miris vai atzīts par bezvēsts prombūtnē esošu.

(2) Persona, kura no profesionālo patentpilnvarnieku saraksta izslēgta saskaņā ar šā panta pirmās daļas 1., 2., 3. vai 4. punkta noteikumiem, var lūgt to atjaunot sarakstā, ja novērsti iemesli, kuru dēļ persona tika izslēgta. Profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmens šādai personai jākārt, ja pārtraukums tās profesionālajā darbībā ir bijis četrus gadus ilgs vai ilgāks.

(3) Persona, kura no profesionālo patentpilnvarnieku saraksta izslēgta saskaņā ar šā panta pirmās daļas 5., 6. vai 7. punkta noteikumiem, var lūgt to atjaunot sarakstā ne agrāk kā četrus gadus pēc izslēgšanas dienas, ja novērsti iemesli, kuru dēļ persona tika izslēgta, un ja novērsta (ja nepieciešams) tās neatbilstība šā likuma 121. panta otrās daļas 1., 2., 3., 4. un 6. punkta un 122. panta prasībām, kā arī nokārtots profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmens. Ja persona no profesionālo patentpilnvarnieku saraksta minēto pamatojumu dēļ izslēgta atkārtoti, to profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā neatjauno.

136. pants. Eiropas Savienības dalībvalstu profesionālo patentpilnvarnieku darbība Latvijā

(1) Ja Eiropas Savienības dalībvalsts patentpilnvarnieks iesniedz attiecīgu lūgumu un dokumentus, kas apliecina viņa tiesības darboties par profesionālo patentpilnvarnieku citā Eiropas Savienības dalībvalstī saskaņā ar šīs valsts normatīvajiem aktiem, Patentu valdes direktors šo personu iekļauj profesionālo patentpilnvarnieku saraksta atsevišķā sadaļā, piešķirot tai tiesības uz pagaidu profesionālo darbību Latvijā. Tiesības uz pagaidu profesionālo darbību Latvijā piešķir uz sešiem mēnešiem ar nosacījumu, ka minētā persona apņemas nodrošināt profesionālu sadarbību ar Patentu valdi, Apelācijas padomi, tiesām un citām institūcijām valsts valodā un norāda sarakstes adresi Latvijā.

(2) Patentu valdes direktors var pagarināt Eiropas Savienības dalībvalsts profesionālā patentpilnvarnieka tiesības uz pagaidu profesionālo darbību Latvijā ikreiz par sešiem mēnešiem, ja minētā persona iesniedz attiecīgu lūgumu un dokumentus, kas apliecina, ka tā veic profesionālu darbību rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzības jomā Latvijā. Patentu valde lēmumu šajā jautājumā pieņem, uzklusot profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena komisijas viedokli. Šī komisija ir tiesīga sava viedokļa sagatavošanai pieprasīt no patentpilnvarnieka mutvārdu vai rakstveida paskaidrojumus par viņa darbību.

(3) Ja profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena komisija atzīst, ka Eiropas Savienības dalībvalsts patentpilnvarniekam ir pietiekama valsts valodas prasme un profesionālajai darbībai nepieciešamās Latvijas normatīvo aktu zināšanas un ka viņa profesionālā kvalifikācija atbilst pastāvīgai darbībai Latvijā attiecīgajā specializācijā (124. pants), patentpilnvarnieku iekļauj profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā un tam ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā Latvijas profesionālajam patentpilnvarniekam.

Pārejas noteikumi

1. Ja konkrēta darbība reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūrā Patentu valdē uzsākta pirms šā likuma spēkā stāšanās, tai piemēro noteikumus, kas bija spēkā dienā, kad šī darbība tika uzsākta.

2. Patentu valdes Apelācijas padomes sastāvs, kas apstiprināts atbilstoši noteikumiem, kuri bija spēkā pirms šā likuma spēkā stāšanās, turpina pildīt savus pienākumus līdz dienai, kad saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu darbu uzsāk Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome.

3. Apelācijas un iebilduma iesniegumus, kuri iesniegti līdz dienai, kad saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu darbu uzsāk Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome, izskata, piemērojot Patentu likuma, likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm", Dizainparaugu likuma un Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju aizsardzības likuma normas, kuras bija spēkā līdz 2015. gada 31. decembrim. Pēc pušu lūguma Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome var izskatīt pirms tās darbības uzsākšanas iesniegtos apelācijas un iebilduma iesniegumus šajā likumā noteiktajā kārtībā.

4. Maksa par apelācijas vai iebilduma iesniegumu, kurš iesniegts pēc 2016. gada 1. janvāra, maksājama atbilstoši Apelācijas padomes maksas pakalpojumu cenrādim.

5. Apelācijas vai iebilduma lietas dalībnieks vēršas tiesā par Patentu valdes Apelācijas padomes lēmumu, kas pieņemts pēc 2016. gada 1. janvāra, atbilstoši šajā likumā un Civilprocesa likumā noteiktajai kārtībai.

6. Personas, kuru dati ir iekļauti Patentu valdes profesionālo patentpilnvaroto reģistrā pirms šā likuma spēkā stāšanās un kuras nav no šā reģistra izslēgtas, iekļauj profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā tajā pašā specializācijā, ja tās sešu mēnešu laikā no šā likuma spēkā stāšanās dienas iesniedz Patentu valdes direktoram attiecīgu rakstveida lūgumu un dokumentus, kas apliecina, ka minētā persona atbilst šā likuma 121. panta otrās daļas 1., 6. un 7. punkta prasībām.

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

193. 130L/12 **Grozījumi Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieku darbības likumā**

Izdarīt Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieku darbības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2005, 8. nr.; 2007, 24. nr.; 2009, 17. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2013, 192. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. panta pirmajā daļā:

aizstāt 1. un 2. punktā vārdus “darbību veikšana vai minētā līguma noslēgšana vai apkalpošana” ar vārdiem “darbību veikšana vai minētā līguma noslēgšana, vai apkalpošana”;

papildināt pantu ar 18. punktu šādā redakcijā:

“18) nedalībvalsts apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieka filiāle — Latvijas Republikā izveidota un reģistrēta nedalībvalsts apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieka filiāle.”

2. 3. pantā:

papildināt pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Nedalībvalsts apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieka filiāle var nodarboties ar apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniecību Latvijas Republikā atbilstoši šajā likumā apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniekam noteiktajām prasībām, ja likums nenosaka citādi.”;

izteikt sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Apdrošināšanas aģenta un piesaistītā apdrošināšanas aģenta — juridiskās personas — atbildīgā persona un darbinieks, kas ir tieši iesaistīts apdrošināšanas starpniecībā, nav tiesīgs pildīt valdes locekļa, atbildīgās personas un apdrošināšanas starpniecībā tieši iesaistīta darbinieka pienākumus vienlaikus pie vairāk nekā viena apdrošināšanas starpnieka un pildīt ar apdrošināšanas starpniecību saistītus pienākumus pie cita apdrošināšanas komersanta un citā nedalībvalsts apdrošinātāja filiālē.”;

papildināt pantu ar 6.¹ daļu šādā redakcijā:

“(6¹) Apdrošināšanas brokera — juridiskās personas — atbildīgā persona, valdes loceklis un darbinieks, kas ir tieši iesaistīts apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniecībā, nav tiesīgs pildīt ar apdrošināšanas starpniecību saistītus pienākumus pie apdrošināšanas komersanta un nedalībvalsts apdrošinātāja filiālē.”;

papildināt pantu ar vienpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(11) Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks un dalībvalsts apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks nedrīkst izpaust apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniecības gaitā iegūto informāciju par klientu un trešo personu, izņemot informāciju citai personai apmērā, kas nepieciešams apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniecības pakalpojumu sniegšanai, kā arī šajā likumā un citos likumos paredzētajos gadījumos. Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks un dalībvalsts apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks informāciju par klientu un trešo personu var nodot citam apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniekam, dalībvalsts apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniekam vai apdrošināšanas komersantam un nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei, pamatojoties uz līgumu. Ja informācija par klientu un trešo personu tiek izpausta likumos paredzētajos gadījumos, apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks un dalībvalsts apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks nav atbildīgs par informācijas izpaušanas sekām.”

3. Papildināt 9. panta pirmo daļu ar 6. punktu šādā redakcijā:

“6) vai apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpniekam ir tiesības saņemt apdrošināšanas un pārapirošināšanas prēmijas un citus maksājumus saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas un pārapirošināšanas līgumu.”

4. 10. panta pirmajā daļā:

papildināt ievaddaļu pēc vārdiem “apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieks” ar vārdiem “vai apdrošināšanas komersants, vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle apdrošināšanas aģenta vietā”;

papildināt 3. punktu ar vārdiem “norādot firmu un reģistrācijas numuru vai saimnieciskās darbības veicēja reģistrācijas kodu, saimnieciskās darbības vietas adresi, tālruna (telefaksa) numuru un elektroniskā pasta adresi”;

papildināt 6. punktu ar vārdiem “un procedūru, kādā tiks nodrošināta no klientiem saņemto līdzekļu ieskaitīšana atsevišķā naudas kontā kredītiestādē. Šā punkta prasības attiecas uz apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpniekiem, kas plāno saņemt prēmijas vai citus maksājumus saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas un pārapirošināšanas līgumu”;

izteikt 11. punktu šādā redakcijā:

“11) apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka — juridiskās personas — organizatorisko struktūru ar skaidri norādītu vadības un atbildīgās personas pilnvaru un pienākumu sadali apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpniecības veikšanai un procedūru, kādā tiek nodrošināta apdrošināšanas brokera palīgu darbības vadība un uzraudzība;”

5. 11. pantā:

papildināt pirmo daļu ar 4. punktu šādā redakcijā:

“4) apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieks nav samaksājis šā likuma 37. panta otrās daļas 1. punktā noteikto reģistrācijas maksu.”;

aizstāt otrās daļas ievaddaļā vārdu “anulē” ar vārdiem “ir tiesīga anulēt”;

papildināt otrās daļas 3. punktu ar vārdiem “kā arī, pamatojoties uz šo likumu izdoto normatīvo aktu vai Eiropas Savienības institūciju izdoto tieši piemērojamo tiesību aktu prasības apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpniecības jomā”;

papildināt otrās daļas 6. punktu ar vārdiem “vai apdrošināšanas komersants vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle lūdz anulēt ierakstu apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieku reģistrā par apdrošināšanas aģentu, kas darbojas tās vārdā un interesēs”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Izvērtējot izdarīto pārkāpumu, kas ļauj anulēt ierakstu apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieku reģistrā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pirms ieraksta anulēšanas ir tiesīga īstenot vienu vai vairākas šādas darbības:

- 1) brīdināt apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieku un noteikt saprātīgu termiņu pārkāpumu novēršanai;
- 2) noteikt saprātīgus ierobežojumus apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka darbībai.”

6. 12. pantā:

papildināt pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieks ir tiesīgs izvēlēties citu šā panta pirmajā daļā minētajai civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai pielīdzināmu kredītiestādes izdotu

garantiju attiecībā uz atbildību, kas rodas sakarā ar zaudējumiem profesionālās darbības kļūdas vai profesionālas nolaidības dēļ. Uz kredītiestādes izdotu garantiju attiecināmas šā panta otrajā daļā minētās prasības.”;

aizstāt otrajā daļā skaitli “1 680 300” ar skaitli “1 875 927” un skaitli “1 120 200” — ar skaitli “1 250 618”;

izteikt 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Šā panta otrajā daļā noteiktais civiltiesiskās atbildības un kredītiestādes izdotās garantijas minimālais limits gadā un vienam apdrošināšanas gadījumam tiek pārskatīts ik pēc pieciem gadiem, sākot ar 2013. gadu. Civiltiesiskās atbildības minimālais limits gadā un vienam apdrošināšanas gadījumam tiek indeksēts par lielumu, kurš saskaņā ar statistikas biroja Eurostat sniegto informāciju atbilst patēriņa cenu indeksa procentuālajām izmaiņām, kas notikušas laikposmā no iepriekšējās pārskatīšanas dienas līdz kārtējās pārskatīšanas dienai, noapaļojot uz augšu līdz tuvākajiem veseliem euro.”;

papildināt pantu ar 4.¹ daļu šādā redakcijā:

“(4¹) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka prasības apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka nodrošinājumam pašriskā saistības izpildei.”;

izslēgt septītajā daļā vārdus “un visiem apdrošināšanas līguma grozījumiem, kuri saistīti ar šā likuma prasību izpildi”.

7. Izteikt 12.¹ panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Ja nedalībvalsts apdrošināšanas brokera filiāle vēlas nodarboties ar apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpniecību Latvijas Republikā, tā šā panta pirmajā daļā minēto naudas summu nogulda kā drošības naudu Latvijas Republikā reģistrētā kredītiestādē. Noguldījumam jābūt brīvi pieejamam, tas nevar būt apgrūtināts, un tā pārvietošana iespējama tikai ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas atļauju.”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Ja nedalībvalsts, kura ir pievienojusies Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai, apdrošināšanas brokera filiāle vēlas nodarboties ar apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpniecību Latvijas Republikā, tā ne mazāk kā 25 procentus no šā panta pirmajā daļā minētās naudas summas nogulda kā drošības naudu Latvijas Republikā reģistrētā kredītiestādē. Noguldījumam jābūt brīvi pieejamam, tas nevar būt apgrūtināts, un tā pārvietošana iespējama tikai ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas atļauju.”

8. Papildināt 15. pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieks kredītiestādē atvērtajā atsevišķajā naudas kontā turētos klientu līdzekļus izmanto vienīgi šā likuma 28. pantā noteikto maksājumu veikšanai, kā arī lai veiktu komisijas maksājumus par atsevišķajā naudas kontā saņemtajām apdrošināšanas un pārapirošināšanas prēmijām.”

9. Papildināt 19. pantu ar vārdiem “Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktajā kārtībā”.

10. 19.¹ pantā:

aizstāt skaitli un vārdu “15. maijā” ar vārdiem “piektā kalendāra mēneša piecpadsmitajā datumā”;

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Apdrošināšanas brokeris, kuram ir pienākums iesniegt konsolidēto gada pārskatu, nodrošina, lai konsolidētais gada pārskats pēc tā apstiprināšanas tiktu publiskots ne vēlāk kā pārskata

gadam sekojošā gada astotā kalendāra mēneša piecpadsmitajā datumā. Apdrošināšanas brokeris konsolidēto gada pārskatu var publiskot savā mājaslapā internetā vai informācijas publiskošanai izvēlēties citu piemērotu informācijas nesēju vai vietu.”;

uzskatīt līdzšinējo tekstu par panta pirmo daļu.

11. Papildināt 21. panta pirmo daļu ar 4. punktu šādā redakcijā:

“4) sniedzamais apdrošināšanas pakalpojums atbilstoši apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajam apdrošināšanas veidam.”

12. 29. pantā:

papildināt pirmās daļas pirmo teikumu ar vārdiem “kurā noteikta sūdzību izskatīšanas kārtība, paredzot sūdzībās norādīto faktu pārbaudi un iespējamā interešu konflikta novēršanu sūdzību izskatīšanā. Sūdzību izskatīšanas procedūru apstiprina apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka izpildinstitūcija.”;

papildināt otro daļu pēc vārdiem “ir pienākums sniegt” ar vārdu “pamatotu”;

papildināt trešo daļu ar vārdiem “norādot termiņa beigu datumu”;

papildināt pantu ar ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ja apdrošināšanas starpnieks saņem sūdzību par citu tirgus dalībnieku, bet nav tiesīgs izskatīt to, šis apdrošināšanas starpnieks piecu darbdienu laikā no sūdzības saņemšanas dienas pārsūta to attiecīgajam tirgus dalībniekam un informē par to klientu.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka par apdrošināšanas starpniekiem saņemto sūdzību izskatīšanas un analīzes veikšanas kārtību un kārtību, kādā notiek informācijas apmaiņa par saņemtajām sūdzībām, kā arī nosaka saņemto sūdzību un sniegto atbilžu reģistra kārtības prasības.”

13. Papildināt VI nodaļas nosaukumu pēc vārdiem “**starpniecību dalībvalstīs**” ar vārdiem “**un nedalībvalstīs**”.

14. Papildināt likumu ar 35.¹ un 35.² pantu šādā redakcijā:

35.¹ pants. Nedalībvalsts apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka filiāle nav tiesīga sniegt pakalpojumus dalībvalstīs, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu.

35.² pants. (1) Apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieks, kurš vēlas atvērt filiāli nedalībvalstī, par savu nodomu rakstveidā paziņo Finanšu un kapitāla tirgus komisijai.

(2) Apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieks, lai atvērtu filiāli nedalībvalstī, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai paziņo:

- 1) nedalībvalsti, kurā apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieks vēlas atvērt filiāli;
- 2) paredzēto pakalpojumu aprakstu;
- 3) apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka filiāles adresi nedalībvalstī (adresi, kas izmantojama informācijas nosūtīšanai un saņemšanai);
- 4) informāciju par apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka filiāles vadītāju, lai pārlicinātos, ka tas atbilst šā likuma 32. panta trešajā daļā noteiktajam;
- 5) apdrošināšanas komersanta vai nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles (kuras vārdā un interesēs vēlas darboties apdrošināšanas aģents vai piesaistītais apdrošināšanas aģents) firmu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi, tālruna (telefaksa) numuru un elektroniskā pasta adresi.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija 30 dienu laikā pēc visas nepieciešamās šā panta otrajā daļā minētās informācijas saņemšanas to izskata.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņem lēmumu par atteikumu atvērt filiāli nedalībvalstī, ja:

- 1) apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka finansiālais stāvoklis nav stabils;
- 2) filiāles vadītājs neatbilst šā likuma 32. panta trešajā daļā noteiktajam;
- 3) apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieks ir pārkāpis šā likuma prasības.

(5) Apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieks, kurš saņēmis Finanšu un kapitāla tirgus komisijas atļauju atvērt filiāli nedalībvalstī, nekavējoties informē Finanšu un kapitāla tirgus komisiju par visām turpmākajām izmaiņām šā panta otrajā daļā sniegtajā informācijā.”

15. 37. pantā:

papildināt pantu ar otro, trešo, ceturto, piekto, sesto, septīto un astoto daļu šādā redakcijā:

“(2) Apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieks un nedalībvalsts apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka filiāle maksā Finanšu un kapitāla tirgus komisijai:

- 1) par reģistrācijai apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieku reģistrā iesniegto dokumentu izskatīšanu — 250 *euro*;
- 2) par reģistrācijai iesniegto šā likuma 10. panta pirmās daļas 6., 7., 8., 9., 10. un 11. punktā minēto procedūru grozījumu izskatīšanu — 40 *euro*.

(3) Citas dalībvalsts apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieka filiāle pirms darbības uzsākšanas Latvijā maksā Finanšu un kapitāla tirgus komisijai tās darbības finansēšanai 250 *euro*.

(4) Apdrošināšanas brokeris, citas dalībvalsts apdrošināšanas brokera filiāle un nedalībvalsts apdrošināšanas brokera filiāle Finanšu un kapitāla tirgus komisijas darbības finansēšanai maksā līdz 0,7 procentiem (ieskaitot) no ceturksnī saņemtajām komisijām, bet ne mazāk par 150 *euro* gadā un ne vairāk kā 1000 *euro* gadā.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija izdod normatīvos noteikumus par šā panta ceturtajā daļā minētā maksājuma aprēķināšanas, samaksas veikšanas un pārskatu iesniegšanas kārtību.

(6) Šā panta ceturtajā daļā minēto maksājumu veic reizi ceturksnī līdz ceturksnim sekojošā mēneša trīsdesmitajam datumam.

(7) Par šā panta ceturtajā daļā minētā maksājuma nokavētu pārskaitījumu vai pārskaitījumu nepilnā apmērā aprēķina nokavējuma naudu par katru nokavēto maksājuma dienu 0,05 procentu apmērā no nesamaksātās summas.

(8) Šajā pantā minētos maksājumus ieskaita Finanšu un kapitāla tirgus komisijas kontā Latvijas Bankā.”;

uzskatīt līdzšinējo tekstu par panta pirmo daļu.

16. Papildināt likumu ar 37.¹ pantu šādā redakcijā:

“37.¹ **pants.** Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga uzraudzības vajadzībām pieprasīt pārskatus no apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpniekiem, nedalībvalsts apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieku filiālēm un citas dalībvalsts apdrošināšanas un pārapirošināšanas starpnieku filiālēm par to darbību, nosakot šo pārskatu formu, saturu un iesniegšanas termiņu.”

17. Aizstāt 41. panta pirmajā daļā vārdus “novērš konstatētos šā likuma pārkāpumus un veic nepieciešamos pasākumus šādu pārkāpumu novēršanai” ar vārdiem “veic nepieciešamos pasākumus, lai novērstu konstatētos šā likuma, pamatojoties uz šo likumu izdotu normatīvo aktu, Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma vai Eiropas

Savienības institūciju izdotu tieši piemērojamo tiesību aktu pārkāpumus apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniecības jomā”.

18. 45. pantā:

papildināt pirmo daļu pēc skaitļa un vārda “12. panta” ar vārdiem “trešās un”;

aizstāt pirmajā un otrajā daļā vārdus “Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzliek” ar vārdiem “Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga uzlikt”.

19. Papildināt pārejas noteikumus ar 14., 15., 16., 17., 18. un 19. punktu šādā redakcijā:

“14. Lai nodrošinātu, ka tiek izpildītas šā likuma 12. panta otrās daļas prasības par civiltiesiskās atbildības minimālo limitu — ne mazāku par 1 875 927 *euro* gadā, bet vienam apdrošināšanas gadījumam — ne mazāku par 1 250 618 *euro*, apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks viena mēneša laikā no šīs prasības spēkā stāšanās dienas iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumu, kurā izdarīti atbilstoši grozījumi, vai kredītiestādes izdotu garantiju.

15. Šā likuma 37. panta ceturtajā daļā noteiktos maksājumus Finanšu un kapitāla tirgus komisijas finansēšanai apdrošināšanas brokeris, citas dalībvalsts apdrošināšanas brokera filiāle un nedalībvalsts apdrošināšanas brokera filiāle veic par periodu, kas sākas ar 2016. gada 1. janvāri.

16. Šā likuma 9. panta pirmās daļas 6. punktā noteikto informāciju apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks vai apdrošināšanas komersants par apdrošināšanas starpnieku iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai līdz 2015. gada 31. decembrim.

17. Šā likuma 10. panta pirmās daļas 6. punktā noteikto procedūru un 10. panta pirmās daļas 11. punktā noteikto organizatorisko struktūru apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai līdz 2015. gada 31. decembrim.

18. Apdrošināšanas komersants un nedalībvalsts apdrošinātāja filiāle šā likuma 21. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktās prasības par ziņu ierakstīšanu piesaistīto apdrošināšanas aģentu reģistrā ievērošanu nodrošina līdz 2015. gada 31. decembrim.

19. Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks nodrošina sūdzību izskatīšanas procedūru atbilstoši šā likuma 29. pantā noteiktajām prasībām un iesniedz nepieciešamos procedūras grozījumus Finanšu un kapitāla tirgus komisijai līdz 2015. gada 31. decembrim. Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieks maksā Finanšu un kapitāla tirgus komisijai maksu par sūdzību izskatīšanas procedūras grozījumu izskatīšanu šā likuma 37. panta otrās daļas 2. punktā noteiktajā apmērā, ja grozījumi tiek iesniegti pēc 2015. gada 31. decembra.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Publikācija “*Latvijas Vēstnesī*” 02.07.2015., Nr. 127.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

194. 131L/12 Grozījums Ārstniecības likumā

Izdarīt Ārstniecības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1997, 15. nr.; 1998, 7. nr.; 2000, 13. nr.; 2001, 15. nr.; 2004, 9., 13. nr.; 2005, 14. nr.; 2006, 14. nr.; 2007, 8., 21., 24. nr.; 2008, 13. nr.; 2009, 10., 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 200., 205. nr.; 2010, 105., 170. nr.; 2011, 62. nr.; 2012, 108. nr.; 2013, 87. nr.; 2014, 194. nr.) šādu grozījumu:

Papildināt likumu ar 55.¹ pantu šādā redakcijā:

“**55.¹pants.** (1) Lai izpildītu Nacionālo bruņoto spēku medicīniskā nodrošinājuma uzdevumus, Nacionālo bruņoto spēku ārstniecības iestāde var izveidot pagaidu medicīniskās palīdzības punktu. Pagaidu medicīniskās palīdzības punkts nav uzskatāms par ārstniecības iestādi šā likuma izpratnē, tā ir atbilstoši sniedzamajiem pakalpojumiem aprīkota un ārstniecisko manipulāciju veikšanai piemērota stacionāra vai pārvietojama telpa. Pagaidu medicīniskās palīdzības punkta izveidošanas, izvietošanas un aprīkošanas kārtību apstiprina Nacionālo bruņoto spēku komandieris.

(2) Nacionālo bruņoto spēku ārstniecības iestādē nodarbināta ārstniecības persona profesionālo darbību ārpus Latvijas teritorijas veic saskaņā ar veselības aprūpes jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, ja Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos nav noteikts citādi. Minēto prasību izpildi kontrolē Nacionālo bruņoto spēku Apvienotais štābs.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents **A. Bērziņš**

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 02.07.2015., Nr. 127.

195. 132L/12 Grozījumi Izglītības likumā

Izdarīt Izglītības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 24. nr.; 1999, 17., 24. nr.; 2000, 12. nr.; 2001, 12., 16., 21. nr.; 2004, 5. nr.; 2007, 3. nr.; 2009, 1., 2., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 196. nr.; 2010, 47., 205. nr.; 2011, 202. nr.; 2012, 54., 108., 190. nr.; 2013, 142. nr.; 2014, 257. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

aizstāt 7. punktā vārdus “valsts, pašvaldību” ar vārdiem “valsts, pašvaldību, valsts augstskolu”;
aizstāt 19. punktā vārdus “valsts vai pašvaldības” ar vārdiem “valsts, pašvaldības vai valsts augstskolas”.

2. Papildināt likumu ar 8.¹ pantu šādā redakcijā:

“8.¹ pants. Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra

(1) Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra ir astoņu līmeņu sistēma, kas aptver izglītības pakāpes (pamatizglītība, vidējā izglītība, augstākā izglītība) un visus izglītības veidus (vispārējā izglītība, profesionālā izglītība, akadēmiskā izglītība), kā arī ārpus formālās izglītības sistēmas iegūto profesionālo kvalifikāciju. Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra ir piesaistīta Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai.

(2) Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņus raksturo attiecīgajā līmenī sasniedzamie mācīšanās rezultāti. Katrā nākamajā līmenī ir ietvertas iepriekšējam līmenim noteiktās zināšanas, prasmes un kompetence.

(3) Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņi ir šādi:

- 1) pirmais kvalifikācijas līmenis — spēja uzrādīt elementāras zināšanas un izmantot tās elementāru praktisku uzdevumu veikšanai speciālista uzraudzībā;
- 2) otrais kvalifikācijas līmenis — spēja uzrādīt pamatzināšanas un izmantot tās vienkāršu praktisku uzdevumu veikšanai konkrētā jomā daļēji patstāvīgi speciālista uzraudzībā;
- 3) trešais kvalifikācijas līmenis — spēja uzrādīt vispārējas zināšanas un izmantot tās dažādu uzdevumu veikšanai nemainīgā un stabilā vidē, uzņemoties atbildību par darba rezultātu;
- 4) ceturtais kvalifikācijas līmenis — spēja uzrādīt vispusīgas zināšanas un patstāvīgi plānot un organizēt darbu attiecīgajā jomā, uzņemoties atbildību, strādājot individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu;
- 5) piektais kvalifikācijas līmenis — spēja uzrādīt vispusīgas un specializētas attiecīgajai jomai atbilstošas zināšanas; spēja izmantot analītisku pieeju praktisku problēmu risināšanai attiecīgajā profesijā mainīgā vidē; spēja izprast savas darbības jomu plašākā sociālajā kontekstā, piedalīties attiecīgās nozares attīstībā, izvērtēt savu un citu cilvēku darbību;
- 6) sestais kvalifikācijas līmenis — spēja uzrādīt pamata un specializētas zināšanas nozarē un izmantot tās profesionālas, mākslinieciskas, inovatīvas vai pētnieciskas darbības veikšanai; spēja izmantot zinātnisku pieeju problēmu risināšanai, uzņemties atbildību un iniciatīvu; spēja pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos apstākļos;
- 7) septītais kvalifikācijas līmenis — spēja uzrādīt padziļinātas un plašas zināšanas attiecīgajā zinātnes nozarē vai profesionālajā jomā; spēja patstāvīgi izmantot teoriju,

metodes un problēmu risināšanas prasmes pētnieciskas, mākslinieciskas vai augsti kvalificētas profesionālas darbības veikšanai mainīgos apstākļos; spēja patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas, integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā;

- 8) astotais kvalifikācijas līmenis — spēja uzrādīt plašas pētnieciskas zināšanas un prasmes; spēja parādīt, ka pārzina un izprot aktuālākās zinātniskās teorijas un atziņas, pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu pētniecības metodes attiecīgajā zinātnes nozarē vai profesionālajā jomā un dažādu jomu saskarē; spēja patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju un īstenot apjomīgus zinātniskus projektus; spēja, veicot patstāvīgu, kritisku analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risināt nozīmīgus pētnieciskus vai inovāciju uzdevumus.”

3. Aizstāt 9. panta pirmajā daļā vārdus “Valsts un pašvaldību” ar vārdiem “Valsts, pašvaldību un valsts augstskolu”.

4. Papildināt likumu ar 10.¹ pantu šādā redakcijā:

“10.¹ pants. Izglītība un tikumība

(1) Izglītības sistēma nodrošina izglītojamā tikumisko audzināšanu, kas atbilst Latvijas Republikas Satversmē ietvertajām un aizsargātajām vērtībām, īpaši tādām kā laulība un ģimene.

(2) Izglītības iestāde, izņemot augstskolas, aizsargā izglītojamo no tādās informācijas un metodēm izglītības un audzināšanas procesā, kas neatbilst šā likuma mērķi ietvertajai izglītojamā tikumiskās attīstības nodrošināšanai.”

5. 12. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “valsts vai pašvaldību dibinātā izglītības iestādē sedz no valsts budžeta vai pašvaldību budžetiem” ar vārdiem “valsts vai pašvaldību izglītības iestādē, kā arī valsts augstskolu vidējās izglītības iestādē sedz no valsts budžeta, pašvaldību budžetiem vai valsts augstskolu budžetiem”;

aizstāt otrajā daļā vārdus “augstākās izglītības iestāde” ar vārdiem “augstskola vai koledža”.

6. 14. pantā:

papildināt pantu ar 1.¹ punktu šādā redakcijā:

“1¹) nosaka Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņiem atbilstošus zināšanu, prasmju un kompetenču aprakstus;”;

papildināt pantu ar 7.¹ punktu šādā redakcijā:

“7¹) apstiprina valsts izglītības iestāžu (izņemot valsts augstskolu — atvasināto publisko personu) nolikumus;”;

izteikt 15. punktu šādā redakcijā:

“15) nosaka kārtību, kādā valsts un pašvaldības finansē mācību līdzekļu iegādi izglītības iestādēm;”;

izteikt 18. punktu šādā redakcijā:

“18) nosaka izglītības attīstības pamatnostādnes turpmākajiem septiņiem gadiem kā vienotu valsts politiku un stratēģiju izglītībā;”;

izteikt 27. punktu šādā redakcijā:

“27) nosaka institūciju, kas kārtu pedagogu un izglītības programmu reģistrus, kā arī kārtību, kādā tie tiek vesti un uzturēti;”;

papildināt pantu ar 38. un 39. punktu šādā redakcijā:

- “38) nosaka izglītojamo audzināšanas, arī valstiskās un tikumiskās audzināšanas, vadlīnijas izglītības iestādēs, izņemot augstskolas, tajā skaitā reglamentē Latvijas valsts simbolu — valsts karoga, valsts himnas un valsts ģerboņa — lietošanas noteikumus izglītības iestādē un tās rīkotajos pasākumos neatkarīgi no izglītības iestādes juridiskā statusa, ņemot vērā normatīvo aktu prasības. Izglītības iestāde drīkst lietot lielo valsts ģerboni valstiskās audzināšanas ietvaros. Ministru kabinets nosaka pasākumus, kādi rīkojami valsts svētku atzīmēšanai izglītības iestādēs, izņemot augstskolas;
- 39) nosaka kārtību, kādā izvērtējama informācijas, tajā skaitā mācību līdzekļu un materiālu, kā arī mācību un audzināšanas metožu atbilstība šā likuma mērķi ietvertās izglītojamā tikumiskās attīstības nodrošināšanai, kā arī šīs izvērtēšanas kritērijus.”

7. 15. pantā:

papildināt pantu ar 2.¹ punktu šādā redakcijā:

“2¹) atbild par Izglītības likumā noteiktā mērķa īstenošanu;”;

aizstāt 8. punktā vārdus “sportam un valsts valodas attīstībai” ar vārdiem “sportam, valsts valodas attīstībai un jaunatnes audzināšanai atbilstoši šā likuma mērķim”;

izslēgt 14. punktā vārdus “nosaka un”;

izslēgt 22. punktu;

izslēgt 24. punktu;

aizstāt 26. punktā vārdus “pašvaldību izglītības iestāžu vadītāju” ar vārdiem “pašvaldību izglītības iestāžu vadītāju un valsts augstskolu vidējās izglītības iestāžu vadītāju”;

izslēgt 27. punktu.

8. Izslēgt 16. panta 7. punktu.

9. Aizstāt 17. panta trešās daļas 25. punktā vārdus “augstākās izglītības iestādēs” ar vārdiem “augstskolās un koledžās”.

10. Aizstāt 21. panta pirmajā daļā vārdus “un sabiedriskās organizācijas” ar vārdiem “biedrības un nodibinājumus”.

11. Aizstāt 22. panta pirmajā daļā vārdus “Valsts, pašvaldību” ar vārdiem “Valsts, pašvaldību izglītības iestādes, valsts augstskolu vidējās izglītības iestādes”.

12. Papildināt 23. pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“2¹) Valsts augstskolu vidējās izglītības iestādes dibina, reorganizē un likvidē valsts augstskolas (izņemot Latvijas Nacionālo aizsardzības akadēmiju), saskaņojot ar Izglītības un zinātnes ministriju.”

13. Izteikt 26. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Izglītības iestādes nosaukums ir valsts valodā.”

14. 30. pantā:

aizstāt ceturtais daļas pirmajā teikumā vārdus “kurai ir attiecīga izglītība” ar vārdiem “kurai ir nevainojama reputācija, kura ir lojāla Latvijas Republikai un tās Satversmei, kurai ir attiecīga izglītība”;

aizstāt 4.¹ daļas pirmajā teikumā vārdus “Valsts un pašvaldību izglītības iestāžu (izņemot augstskolas un koledžas) vadītāju” ar vārdiem “Valsts un pašvaldību izglītības iestāžu (izņemot augstskolas un koledžas) vadītāju, kā arī valsts augstskolu vidējās izglītības iestāžu vadītāju” un otrajā teikumā vārdus “Valsts un pašvaldību” — ar vārdu “Šo”.

15. Papildināt 31. panta trešo daļu ar 5.¹ punktu šādā redakcijā:

“5¹) lemj par mācību un audzināšanas procesā izmantojamo metožu un informācijas, tajā skaitā mācību līdzekļu un materiālu, atbilstību šā likuma mērķi ietvertajai izglītojamā tikumiskās attīstības nodrošināšanai, kā arī tikumiskās audzināšanas vadlīnijām;”

16. Papildināt 48. pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Strādāt par pedagogu ir tiesības personai, kas ir lojāla Latvijas Republikai un tās Satversmei.”

17. 50. pantā:

aizstāt 3. punktā vārdus “valsts vai pašvaldību dibinātās izglītības iestādēs” ar vārdiem “valsts vai pašvaldību izglītības iestādēs, kā arī valsts augstskolu vidējās izglītības iestādēs”;

izslēgt 3. punktā vārdus “kā arī ārvalstu dibinātās izglītības iestādēs vai to filiālēs strādājošos pedagogus”.

18. Aizstāt 54. un 55. pantā vārdus “iekšējās kārtības noteikumi” (attiecīgā locījumā) ar vārdiem “iekšējie normatīvie akti, tajā skaitā iekšējās kārtības noteikumi” (attiecīgā locījumā).

19. Izslēgt 55. panta 7. punktā vārdu “personiskās”.

20. 59. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Valsts izglītības iestādes finansē no valsts budžeta saskaņā ar gadskārtējo valsts budžeta likumu. Pašvaldību izglītības iestādes finansē no pašvaldību budžetiem. Valsts augstskolu vidējās izglītības iestādes finansē no augstskolu budžetiem. Valsts piedalās pašvaldību izglītības iestāžu un valsts augstskolu vidējās izglītības iestāžu finansēšanā šajā likumā paredzētajos gadījumos.”;

aizstāt otrās daļas otrajā teikumā vārdus “pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmas” ar vārdiem “pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības programmas, arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas”.

21. 60. pantā:

aizstāt trešajā daļā vārdus “valsts vai pašvaldības izglītības iestādēs” ar vārdiem “valsts vai pašvaldības izglītības iestādēs, kā arī valsts augstskolu vidējās izglītības iestādēs”;

aizstāt 3.¹ daļā vārdus “valsts un pašvaldību izglītības iestādēs” ar vārdiem “valsts un pašvaldību izglītības iestādēs, kā arī valsts augstskolu vidējās izglītības iestādēs”;

aizstāt ceturtajā daļā vārdus “valsts, pašvaldību” ar vārdiem “valsts, pašvaldību, kā arī valsts augstskolu, kas ir atvasinātas publiskas personas”.

22. Pārejas noteikumos:

aizstāt 39. punktā skaitļus un vārdus “2014. gada 31. decembrim” ar skaitļiem un vārdiem “2015. gada 30. jūnijam”;

papildināt pārejas noteikumus ar 40., 41., 42., 43., 44., 45. un 46. punktu šādā redakcijā:

“40. Ministru kabinets līdz 2016. gada 31. decembrim izdod šā likuma 14. panta 1.¹ punktā minētos noteikumus.

41. Pēc šā likuma 14. panta 18. punktā izdarīto grozījumu (par uzdevumu Ministru kabinetam noteikt izglītības attīstības pamatnostādnes) spēkā stāšanās Ministru kabinets pirmās turpmākajiem septiņiem gadiem paredzētās izglītības attīstības pamatnostādnes nosaka laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam.

42. Ministru kabinets līdz 2016. gada 30. jūnijam izdod šā likuma 14. panta 38. punktā minētos noteikumus.

43. Grozījumi par šā likuma 15. panta 24. punkta un 16. panta 7. punkta izslēgšanu, kā arī par 14. panta papildināšanu ar 7.1 punktu par valsts izglītības iestāžu nolikumu apstiprināšanu stājas spēkā 2018. gada 1. septembrī. Valsts izglītības iestāžu nolikumi, kurus līdz 2018. gada 31. augustam apstiprinājusi Izglītības un zinātnes ministrija vai cita nozares ministrija, ir spēkā arī pēc šā termiņa, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu. Grozījumus šajos nolikumos apstiprina Ministru kabinets. Ministru kabinetam iesniedzams izglītības iestādes nolikuma grozījumu teksts, kā arī pilns nolikuma teksts jaunajā redakcijā.

44. Grozījums šā likuma 59. panta otrajā daļā attiecībā uz privāto izglītības iestāžu arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmās nodarbināto pedagogu darba samaksas finansēšanu stājas spēkā 2017. gada 1. janvārī.

45. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2015. gada 31. oktobrim izdara grozījumus Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumos Nr.1616 “Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldību izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai”, nosakot kārtību, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju valsts augstskolu vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai.

46. Grozījumi šā likuma 60. panta trešajā daļā par valsts augstskolu vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksu stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 02.07.2015., Nr. 127.

196. 133L/12 Grozījumi likumā “Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem”

Izdarīt likumā “Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 23. nr.; 2004, 2., 14. nr.; 2005, 8. nr.; 2006, 2. nr.; 2007, 3. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 74. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 21. panta pirmajā un otrajā daļā vārdus “bērnu tiesību aizsardzības institūcijas speciālists” ar vārdiem “sociālā dienesta vai citas pašvaldības institūcijas, kura veic likumpārkāpumu profilakses darbu ar bērniem, pārstāvis”.

2. Izslēgt 29. panta devītajā daļā vārdus “Izglītības un zinātnes ministrijai un”.

3. Izteikt 32.¹ pantu šādā redakcijā:

“32.¹ pants. (1) Ja bērns slimības dēļ nav spējīgs veikt sabiedrisko darbu, viņš vai viņa likumiskais pārstāvis par to paziņo Valsts probācijas dienestam, kas atļauj uz slimošanas laiku neveikt sabiedrisko darbu un izdara par to attiecīgu ierakstu personas lietā.

(2) Ja bērns šā panta pirmajā daļā neminētu viņam svarīgu iemeslu dēļ nav spējīgs veikt sabiedrisko darbu, viņš vai viņa likumiskais pārstāvis par to paziņo Valsts probācijas dienestam, kas, atzīstot sabiedriskā darba neveikšanas iemeslus par attaisnojošiem, var atļaut neveikt sabiedrisko darbu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, un izdara par to attiecīgu ierakstu personas lietā.

(3) Valsts probācijas dienests var noraidīt bērna vai viņa likumiskā pārstāvja iesniegumu ar lūgumu uz laiku neveikt sabiedrisko darbu, ja:

- 1) bērns nav pieteicies Valsts probācijas dienestā sabiedriskā darba izpildei 10 dienu laikā pēc nolēmuma spēkā stāšanās un ir par to brīdināts;
- 2) sabiedriskā darba izpildes laikā bērns ir saņēmis brīdinājumu par sabiedriskā darba izpildes nosacījumu un kārtības pārkāpšanu.

(4) Lēmumu par atļauju uz laiku neveikt sabiedrisko darbu vai lēmumu noraidīt bērna vai viņa likumiskā pārstāvja iesniegumu ar lūgumu atļaut uz laiku neveikt sabiedrisko darbu pieņem Valsts probācijas dienesta teritoriālā struktūrvienība. Par Valsts probācijas dienesta teritoriālās struktūrvienības lēmumu noraidīt bērna vai viņa likumiskā pārstāvja iesniegumu ar lūgumu atļaut uz laiku neveikt sabiedrisko darbu bērns vai viņa likumiskais pārstāvis var iesniegt sūdzību Valsts probācijas dienesta vadītājam. Valsts probācijas dienesta vadītāja lēmums nav pārsūdzams.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents **A. Bērziņš**

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

197. 134L/12 **Grozījumi Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā**

Izdarīt Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2005, 14. nr.; 2008, 16. nr.; 2009, 10. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2013, 129. nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 1. panta 5. punktu šādā redakcijā:

“5) **kārtības uzturētāji** — Valsts policija vai pašvaldības policija, kā arī juridiskā persona, kurai izsniegta licence apsardzes darbības veikšanai un ar kuru pasākuma organizators ir noslēdzis līgumu par sabiedriskās kārtības un drošības, kā arī ugunsdrošības prasību izpildi pasākuma laikā, vai pasākuma organizatora norīkotas personas, kas publiska pasākuma laikā gādā par sabiedriskās kārtības, drošības un ugunsdrošības prasību ievērošanu. Privātpersonu organizētā publiskā pasākumā Valsts policija vai pašvaldības policija ir kārtības uzturētāji saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu.”

2. Papildināt 13. pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Valsts policija un pašvaldības policija, pildot kārtības uzturētāja funkciju valsts vai pašvaldību institūciju organizētajos publiskajos pasākumos, var piesaistīt Zemessardzi atbalsta sniegšanai sabiedriskās kārtības un drošības garantēšanā.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 02.07.2015., Nr. 127.

198. 135L/12 Grozījumi Vispārējās izglītības likumā

Izdarīt Vispārējās izglītības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1999, 14., 17., 21. nr.; 2000, 15., 19. nr.; 2002, 24. nr.; 2004, 20. nr.; 2005, 14. nr.; 2007, 22. nr.; 2008, 23. nr.; 2009, 2., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 196. nr.; 2010, 206. nr.; 2011, 112., 202. nr.; 2012, 190. nr.; 2013, 142. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 1. panta otro daļu ar 15. punktu šādā redakcijā:

“15) **starptautiska testēšanas institūcija** — institūcija, kas nodrošina pārbaudījumu svešvalodā un izsniedz dokumentu par pārbaudījuma rezultātiem, kuri pielīdzināti Eiropas kopīgajās pamatnostādņēs valodu apguvei noteiktajiem valodas prasmes līmeņiem.”

2. 4. pantā:

papildināt 3.¹ punktu pēc vārdiem “izglītības iestāžu” ar vārdiem “kā arī valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestāžu”;

papildināt pantu ar 12.¹ punktu šādā redakcijā:

“12¹) nosaka kārtību, kādā svešvalodas centralizēto eksāmenu vispārējās vidējās izglītības programmā aizstāj ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu svešvalodā, un apstiprina starptautisko testēšanas institūciju sarakstu;”

3. 7. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Vispārējās izglītības iestādi dibina valsts, pašvaldības, valsts augstskolas, kā arī privātpersonas. Valsts augstskolas dibina vispārējās vidējās izglītības iestādi;”

aizstāt otrajā daļā vārdus “Valsts vai pašvaldības vispārējās izglītības iestādi” ar vārdiem “Valsts vai pašvaldības vispārējās izglītības iestādi, kā arī valsts augstskolas vispārējās vidējās izglītības iestādi”.

4. Papildināt 40. pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Valsts augstskolas vispārējās vidējās izglītības iestādes pamatuzdevums ir īstenot vispārējās vidējās izglītības programmas.”

5. Aizstāt 41. panta otrajā daļā vārdus “un pašvaldību” ar vārdiem “pašvaldību un valsts augstskolu”.

6. Aizstāt 47. panta pirmajā daļā vārdus “Valsts un pašvaldības vispārējās vidējās izglītības iestādes” ar vārdiem “Valsts, pašvaldības, kā arī valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādes”.

7. Izteikt 48. pantu šādā redakcijā:

“**48. pants. Dokumenti par vispārējās vidējās izglītības programmas apguvi**

(1) Par vispārējās vidējās izglītības programmas apguvi izglītojamie Ministru kabineta noteiktajā kārtībā saņem atestātu par vispārējo vidējo izglītību, sekmju izrakstu un vispārējās vidējās izglītības sertifikātu.

(2) Vispārējās vidējās izglītības sertifikāts apliecina vērtējumu visos mācību priekšmetos, kuros ir organizēts centralizētais eksāmens. Ja centralizētais eksāmens svešvalodā aizstāts ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu, šis institūcijas izsniegtais dokuments, kurā fiksēts pārbaudījuma vērtējums, ir vispārējās vidējās izglītības sertifikāta sastāvdaļa, kam nav derīguma termiņa ierobežojuma.

(3) Vispārējās vidējās izglītības sertifikātā uzrādītie vērtējumi mācību priekšmetos, tai skaitā starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījuma vērtējums, ja centralizētais eksāmens svešvalodā aizstāts ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu, kalpo par konkursa atlases kritēriju izglītojamā uzņemšanai augstākas pakāpes izglītības programmās.

(4) Par vispārējās vidējās izglītības programmas apguvi izglītojamajam izsniedz liecību, ja:

- 1) nav iegūts vērtējums kādā no mācību priekšmetiem gadā vai kādā no valsts pārbaudījumiem;
- 2) vērtējums mācību priekšmetā gadā vai valsts pārbaudījumā atbilstoši valsts izglītības standartā noteiktajai izglītojamā mācību sasniegumu vērtēšanas kārtībai ir zemāks par četrām ballēm.”

8. Izteikt 62. panta trešās daļas 1. punktu šādā redakcijā:

- “1) pedagogu un tiem attiecībā uz darba samaksu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā pielīdzināto ar pedagoģisko procesu saistīto speciālistu darba samaksas izdevumus pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs, kuras īsteno vispārējās pamatizglītības vai vispārējās vidējās izglītības programmas, un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs, kuras īsteno vispārējās vidējās izglītības programmas;”

9. Papildināt pārejas noteikumus ar 21., 22., 23. un 24. punktu šādā redakcijā:

“21. Ministru kabinets līdz 2015. gada 30. septembrim izdod šā likuma 4. panta 12.¹ punktā minētos noteikumus.

22. Šā likuma 48. panta jaunā redakcija (attiecībā uz dokumentiem par vispārējās vidējās izglītības programmas apguvi) stājas spēkā 2015. gada 1. novembrī.

23. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2015. gada 30. septembrim izdara grozījumus Ministru kabineta 2006. gada 6. novembra noteikumos Nr.913 “Kārtība, kādā izsniedzami valsts atzīti vispārējās izglītības dokumenti”, nosakot kārtību, kādā izsniedzami dokumenti par vispārējās vidējās izglītības programmas apguvi.

24. Grozījumi šā likuma 62. panta trešās daļas 1. punktā (par valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu un citu tiem pielīdzināto speciālistu darba samaksu) stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

199. 136L/12 Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā

Izdarīt Valsts sociālo pabalstu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 23. nr.; 2003, 2. nr.; 2004, 5., 24. nr.; 2005, 22., 24. nr.; 2006, 7. nr.; 2007, 22., 24. nr.; 2009, 15., 23. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 47. nr.; 2012, 190. nr.; 2013, 217., 228. nr.; 2014, 183. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 13. panta pirmās daļas 1. punktā vārdus “par pieciem gadiem ir pārsniegusi” ar vārdiem “ir sasniegusi”.

2. Aizstāt 18. panta pirmajā daļā skaitli “12” ar vārdu “seši” (attiecīgā locījumā).

3. Aizstāt 20. panta piektajā daļā vārdus “valsts vai pašvaldības ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā” ar vārdiem “ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā un izdevumus par personas uzturēšanos tajā pilnībā vai daļēji apmaksā valsts vai pašvaldība”.

4. Papildināt pārejas noteikumus ar 18. punktu šādā redakcijā:

“18. Grozījums šā likuma 13. panta pirmās daļas 1. punktā par vārdu “par pieciem gadiem ir pārsniegusi” aizstāšanu ar vārdiem “ir sasniegusi” un grozījums šā likuma 18. panta pirmajā daļā par skaitļa “12” aizstāšanu ar vārdu “seši” (attiecīgā locījumā) stājas spēkā 2017. gada 1. janvārī.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 02.07.2015., Nr. 127.

200. 137L/12 **Grozījumi likumā “Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam”**

Izdarīt likumā “Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1999, 24. nr.; 2001, 1. nr.; 2002, 12., 22. nr.; 2006, 1., 14. nr.; 2007, 24. nr.; 2009, 2., 6., 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 200. nr.; 2010, 206. nr.; 2011, 99., 202. nr.; 2012, 192. nr.; 2013, 194. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 3. pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Pēc bezdarbnieka statusa piešķiršanas personai tiesības uz bezdarbnieka pabalstu ir vienu reizi.”

2. 5. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Ja par bezdarbnieku pēdējo 12 mēnešu periodā pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas iemaksas bezdarba gadījumam nav veiktas vai ir veiktas mazāk nekā deviņus mēnešus un ja tās ir veiktas vai bija jāveic arī par periodu pēc bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas, nosakot tiesības uz bezdarbnieka pabalstu, ņem vērā iemaksas bezdarba gadījumam par pēdējo 12 mēnešu periodu pirms pabalsta pieprasīšanas dienas, ja ir ievēroti pārējie šā panta pirmajā daļā minētie bezdarbnieka pabalsta piešķiršanas nosacījumi.”;

aizstāt trešās daļas 2. punktā vārdus un skaitli “bērnu invalīdu līdz 16 gadu vecumam” ar vārdiem un skaitli “bērnu ar invaliditāti līdz 18 gadu vecumam”;

aizstāt ceturtajā daļā vārdus un skaitļus “bērns invalīds ir sasniedzis 16 gadu vecumu vai miris, nerasniedzot 16 gadu vecumu” ar vārdiem un skaitļiem “bērns ar invaliditāti ir sasniedzis 18 gadu vecumu vai miris, nerasniedzot 18 gadu vecumu”.

3. 7. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas” ar vārdiem un skaitli “vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas periodā, kas noteikts saskaņā ar šā likuma 8. pantu”;

aizstāt otrajā daļā vārdus “pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas” ar vārdiem un skaitli “visā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas periodā, kas noteikts saskaņā ar šā likuma 8. pantu”;

aizstāt trešās daļas pirmajā teikumā vārdus “tieši pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas iemaksas bezdarba gadījumam ir veikusi valsts, bet par pārējo iemaksu perioda daļu —” ar vārdiem un skaitli “vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas periodā, kas noteikts saskaņā ar šā likuma 8. pantu, iemaksas bezdarba gadījumam ir veicis”;

aizstāt sestās daļas ievaddaļā vārdus “pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas” ar vārdiem un skaitli “visā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas periodā, kas noteikts saskaņā ar šā likuma 8. pantu”;

papildināt pantu ar septīto daļu šādā redakcijā:

“(7) Bezdarbniekam, kurš visā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas periodā, kas noteikts saskaņā ar šā likuma 8. pantu, nav bijis darba ņēmējs, bet iemaksas bezdarba gadījumam ir veiktas gan no valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta, gan no valsts pamatbudžeta,

bezdarbnieka pabalsta apmēru nosaka tāpat kā gadījumā, ja iemaksas bezdarba gadījumam ir veiktas tikai no valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta saskaņā ar šā panta sestās daļas 1. vai 2. punktu.”

4. Izslēgt 8. panta sestajā daļā vārdus un skaitli “paredzot iespēju vidējo apdrošināšanas iemaksu algu noteikt 32 kalendāra mēnešu laikā pirms mēneša, kad persona ieguvusi bezdarbnieka statusu”.

5. 10. pantā:

aizstāt pirmās daļas 1. punktā vārdus “darba līgumu par algotu pagaidu darbu veikšanu” ar vārdiem “līgumu par algoto pagaidu sabiedrisko darbu veikšanu”;

papildināt pirmās daļas 2. punktu pēc vārdiem “darba ņēmēja” ar vārdiem “vai pašnodarbinātā”;

papildināt pirmās daļas 3. punktu pēc vārdiem “saņem slimības” ar vārdiem “vai maternitātes”;

papildināt trešo daļu ar 5. punktu šādā redakcijā:

“5) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra konstatē, ka pabalsta saņēmējs nodarbināts citā valstī.”

6. Papildināt V nodaļu ar 12.¹ pantu šādā redakcijā:

“12.¹ pants. Pabalstu pieprasīšana

Bezdarbnieka pabalstu un apbedīšanas pabalstu pieprasa likumā “Par valsts sociālo apdrošināšanu” noteiktajā kārtībā.”

7. Aizstāt 13. panta otrajā daļā skaitli “12” ar vārdu “sešu”.

8. Izslēgt 14. pantu.

9. Aizstāt 15. pantā skaitli “12” ar vārdu “sešu”.

10. 16. pantā:

papildināt trešo daļu ar vārdiem “vai no citas valsts kompetentās iestādes saņemto informāciju par personas nodarbinātību citā valstī”;

papildināt pantu ar ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ja, apturot bezdarbnieka pabalsta izmaksu, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra konstatē bezdarbnieka pabalsta pārmaksu, tad, atjaunojot bezdarbnieka pabalsta izmaksu, izmaksājamā pabalsta summu samazina par pārmaksātā bezdarbnieka pabalsta summu.

(5) Pārmaksātās bezdarbnieka pabalsta summas atgūst likumā “Par valsts sociālo apdrošināšanu” noteiktajā kārtībā un apmērā.”

11. Papildināt 16.¹ pantu pēc vārdiem “tiesas spriedumu” ar vārdiem “tiesas apstiprinātu izlīgumu ar darba devēju vai attiecīgās valsts pārvaldes iestādes pieņemtu pārvaldes lēmumu”.

12. Papildināt pārejas noteikumus ar 17. punktu šādā redakcijā:

“17. Grozījums šā likuma 13. panta otrajā daļā un 15. pantā attiecībā uz iespēju sešu mēnešu laikā pieprasīt un saņemt apbedīšanas pabalstu un neizmaksāto bezdarbnieka pabalstu bezdarbnieka nāves gadījumā stājas spēkā 2017. gada 1. janvārī.”

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 02.07.2015., Nr. 127.

201. 138L/12 **Grozījumi Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā**

Izdarīt Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā (Latvijas Vēstnesis, 2014, 216. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 8. panta pirmās daļas 5. punktā vārdus “atkarīgās kapitālsabiedrības valdes un padomes locekļu mēneša atlīdzību” ar vārdiem “atkarīgās kapitālsabiedrības valdes un padomes locekļu skaitu, mēneša atlīdzību”.

2. Aizstāt 15. panta trešajā daļā vārdu “valsts” ar vārdiem “atvasinātas publiskas personas”.

3. 22. panta otrajā daļā:

izteikt 4. punktu šādā redakcijā:

“4) organizē to publiskas personas kapitālsabiedrību un publiskas personas kontrolēto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu, amatpersonu un darbinieku, kā arī publiskas personas kapitāla daļu turētāju amatpersonu un darbinieku apmācību korporatīvās pārvaldības jautājumos, kuru darba pienākumi saistīti ar publiskas personas kapitāla daļu pārvaldības jautājumiem;”;

aizstāt 5. punktā vārdus “valstij piederošajiem aktīviem” ar vārdiem “valsts kapitālsabiedrībām un valsts kapitāla daļām iepriekšējā gadā”;

papildināt daļu ar 7.¹ punktu šādā redakcijā:

“7¹) sadarbojas ar citām valsts pārvaldes, nevalstiskajām un starptautiskajām institūcijām kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības jautājumos;”

4. Izslēgt 23. panta pirmās daļas 3. punktu.

5. Izteikt 24. pantu šādā redakcijā:

“24. pants. Koordinācijas institūcijas padome

(1) Lai nodrošinātu efektīvu publisko personu kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldību, Ministru kabinets izveido koordinācijas institūcijas padomi.

(2) Koordinācijas institūcijas padome ir koleģiāla institūcija, kura:

- 1) izskata un pirms apstiprināšanas saskaņo koordinācijas institūcijas izstrādātos vadlīniju projektus publiskas personas kapitāla daļu pārvaldības jomā;
- 2) izvērtē koordinācijas institūcijas atzinumu par šā likuma 26. pantā minēto kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas projektu, ja valsts kapitāla daļu turētājs vai valsts kapitālsabiedrības padome (ja tāda ir izveidota) nepiekrīt koordinācijas institūcijas sagatavotajam atzinumam un valsts kapitāla daļu turētājs vai kapitālsabiedrības padome ir lūgusi šo jautājumu izskatīt koordinācijas institūcijas padomē;
- 3) izskata koordinācijas institūcijas atzinumu par šā likuma 26. panta sestajā daļā minēto kapitālsabiedrības darījumu, ja valsts kapitāla daļu turētājs vai valsts kapitālsabiedrības padome (ja tāda ir izveidota) nepiekrīt koordinācijas institūcijas

sagatavotajam atzinumam un valsts kapitāla daļu turētājs vai valsts kapitālsabiedrības padome ir lūgusi šo jautājumu izskatīt koordinācijas institūcijas padomē, un sniedz valsts kapitāla daļu turētājam vai valsts kapitālsabiedrības padomei vērtējumu par minēto atzinumu;

- 4) sniedz priekšlikumus koordinācijas institūcijai par citiem ar publiskas personas kapitāla daļu pārvaldību saistītiem jautājumiem.

(3) Koordinācijas institūcijas padomes nolikumu un personālsastāvu apstiprina Ministru kabinets. Koordinācijas institūcijas padomes locekļi par darbu padomē atbildību nesaņem.”

6. 26. pantā:

papildināt ceturto daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Atzinumu par vidēja termiņa darbības stratēģiju koordinācijas institūcija sniedz triju mēnešu laikā no tās saņemšanas.”;

izteikt septīto daļu šādā redakcijā:

“(7) Koordinācijas institūcija izvērtē šā panta sestajā daļā minētā darījuma ietekmi uz kapitālsabiedrības vērtību un finanšu mērķu sasniegšanu, novērtējot ar paredzētajiem lēmumiem saistītos riskus vai ieguvumus, ilgtermiņa izmaksas un alternatīvas, kā arī darījuma lietderību.”;

izteikt vienpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(11) Nozares ministrija, koordinācijas institūcija un koordinācijas institūcijas padome, kas šajā likumā noteiktajā kārtībā sniedz atzinumu valsts kapitāla daļu turētājam vai valsts kapitālsabiedrības padomei (ja tāda ir izveidota), ir atbildīgas par to sniegto vērtējumu.”;

papildināt pantu ar trīspadsmito un četrpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(13) Valsts kapitāla daļu turētājs vai valsts kapitālsabiedrības padome (ja tāda ir izveidota) apstiprināto kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģiju nosūta koordinācijas institūcijai.

(14) Koordinācijas institūcija nosūta valsts kapitāla daļu turētājam vai valsts kapitālsabiedrības padomei (ja tāda ir izveidota) koordinācijas institūcijas padomes vērtējumu, ja tas pieņemts šā likuma 24. panta otrās daļas 2. un 3. punktā noteiktajā kārtībā.”

7. Izslēgt 27. panta trešajā daļā vārdus “kā arī priekšlikumus turpmākajai rīcībai”.

8. Izteikt 28. panta nosaukumu šādā redakcijā:

“28. pants. Prognozējamās un dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšanas kārtība valsts kapitālsabiedrībā un publiski privātajā kapitālsabiedrībā, kurā valsts ir dalībnieks (akcionārs)”.

9. Aizstāt 37. panta piektajā daļā vārdu “valsts” ar vārdiem “atvasinātas publiskas personas”.

10. 58. pantā:

aizstāt pirmās daļas 1. punkta “a” apakšpunktā vārdu “plūsma” ar vārdiem “plūsmas pārskats”; izteikt pirmās daļas 2. punktu šādā redakcijā:

“2) kapitālsabiedrības izstrādātos pārskatus:

- a) zvērināta revidenta nepārbaudītu starpperiodu pārskatu par trim, sešiem, deviņiem un divpadsmit mēnešiem (divu mēnešu laikā pēc pārskata perioda beigām),
- b) zvērināta revidenta pārbaudītu gada pārskatu (piecu mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām);”;

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Šā panta pirmās daļas 2. punkta “a” apakšpunktā minētos starpperiodu pārskatus sagatavo atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē gada pārskatu sagatavošanu, un tajos ietilpst:

- 1) starpperiodu finanšu pārskats, kas sastāv no bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina, pašu kapitāla izmaiņu pārskata, starpperiodu naudas plūsmas pārskata un pielikuma. Pielikumā sniedz informāciju, kas nodrošina starpperiodu pārskata salīdzināmību ar iepriekšējā pārskata gada attiecīgā perioda datiem, kā arī pietiekamu informāciju un skaidrojumus, lai starpperiodu finanšu pārskata lietotājs varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par visām būtiskajām izmaiņām attiecībā uz bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņiem un kapitālsabiedrības attīstības tendenci;
- 2) starpperiodu vadības ziņojums, kurā sniedz informāciju par būtiskiem notikumiem laikposmā no finanšu gada sākuma līdz pārskata datumam un to ietekmi uz starpperiodu finanšu pārskatiem, apraksta galvenos riskus un norāda tos nākamajos finanšu gada mēnešos iespējamās neskaidros apstākļus, ar kuriem kapitālsabiedrība varētu saskarties un kuri varētu ietekmēt tās finansiālo stāvokli un darbības finansiālos rezultātus;
- 3) paziņojums par vadības atbildību, kuru sagatavo papildus prasībām, kas noteiktas likumā par gada pārskatu sagatavošanu. Paziņojumā norāda, ka, pamatojoties uz kapitālsabiedrības valdes rīcībā esošo informāciju, starpperiodu finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par kapitālsabiedrības un konsolidācijas grupas aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem un ka starpperiodu vadības ziņojumā ir ietverta patiesa informācija.”

11. 79. pantā:

izteikt ceturtais daļas ceturto teikumu šādā redakcijā:

“Valdes locekļa mēneša atlīdzību nosaka uz visu valdes locekļa pilnvaru termiņu ar tiesībām to pārskatīt reizi gadā.”;

izslēgt ceturtais daļas piekto teikumu;

papildināt sesto daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Ja pilnvarojuma līgumā nav pielīgta apdrošināšana un atsaukšanas pabalsts, tos nepiešķir.”;

izteikt septīto daļu šādā redakcijā:

“(7) Valdes loceklim var izmaksāt prēmiju reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas. Prēmija nedrīkst pārsniegt kapitālsabiedrības valdes locekļa divu mēnešu atlīdzības apmēru. Prēmijas noteikšanā ņem vērā šādus kritērijus:

- 1) kapitālsabiedrības darbības rezultāti iepriekšējā pārskata gadā;
- 2) vidēja termiņa darbības stratēģijas izpilde un kapitālsabiedrības darbības rezultāti saskaņā ar definētajiem finanšu un nefinanšu mērķiem;
- 3) valdes locekļa darbības rezultāti iepriekšējā pārskata gadā.”

12. 117. pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Mēneša atlīdzību valdes loceklim nosaka, ievērojot Ministru kabineta noteikumus paredzēto mēneša atlīdzības maksimālo apmēru. Ministru kabinets nosaka valdes locekļa mēneša atlīdzības maksimālo apmēru, ņemot vērā vidējo atlīdzību vadībai līdzīga lieluma (neto apgrozījums, bilances kopsumma, darbinieku skaits) kapitālsabiedrībās privātajā sektorā vai — atsevišķos gadījumos — nozarē, kurā attiecīgā kapitālsabiedrība darbojas. Valdes locekļa mēneša atlīdzības maksimālais apmērs nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt Centrālās statistikas

pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicēto valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmēru, kas noapaļots pilnos *euro* un kam piemērots koeficients 10. Valdes locekļa mēneša atlīdzību nosaka uz visu valdes locekļa pilnvaru termiņu ar tiesībām to pārskatīt reizi gadā.

(2) Valdes loceklim var izmaksāt prēmiju reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas. Prēmija nedrīkst pārsniegt kapitālsabiedrības valdes locekļa divu mēnešu atlīdzības apmēru. Prēmijas noteikšanā ņem vērā šādus kritērijus:

- 1) kapitālsabiedrības darbības rezultāti iepriekšējā pārskata gadā;
- 2) vidēja termiņa darbības stratēģijas izpilde un kapitālsabiedrības darbības rezultāti saskaņā ar definētajiem finanšu un nefinanšu mērķiem;
- 3) valdes locekļa darbības rezultāti iepriekšējā pārskata gadā.”;

papildināt trešo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Ja pilnvarojuma līgumā nav pielīgta apdrošināšana un atsaukšanas pabalsts, tos nepiešķir.”

13. Izteikt 140. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Publiskas personas kapitāla daļu pārdošanas sākotnējo vērtību (turpmāk — sākotnējā vērtība) nosaka šādi:

- 1) ja tiek pārdotas kapitāla daļas, kuru vērtība, kas noteikta pēc pašu kapitāla metodes (saskaņā ar pēdējo revidēto gada pārskatu), ir mazāka par 15 000 *euro*, sākotnējo vērtību nosaka kapitāla daļu pārdevējs ar pašu kapitāla metodi vai piemērojot šīs daļas 3. punktā minēto nosacījumu;
- 2) ja tiek pārdotas kapitāla daļas, kuras atrodas publiskajā apgrozībā, publiskas personas augstākā lēmējinstītūcija, pieņemot šā likuma 9. panta pirmajā daļā paredzēto lēmumu, nosaka sākotnējās vērtības noteikšanas kārtību;
- 3) citos gadījumos sākotnējo vērtību nosaka neatkarīgs sertificēts vērtētājs saskaņā ar Latvijā atzītiem vērtēšanas standartiem.”

14. 141. panta pirmajā daļā:

aizstāt 2. punktā vārdus “sākotnējam novērtējumam” ar vārdiem “sākotnējai vērtībai”;

izteikt 4. punktu šādā redakcijā:

- “4) ziņas par dalībniekiem (akcionāriem), par pirmpirkuma tiesībām uz pārdodamajām kapitāla daļām un to izmantošanas kārtību;”

15. 143. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Publiskas personas kapitāla daļu pārdošanas rezultātā iegūtos līdzekļus ieskaita attiecīgās publiskās personas budžetā, izņemot šā panta trešajā daļā noteiktos atskaitījumus.”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Ministru kabinets nosaka atskaitījumu apmēru, ko valsts kapitālsabiedrība saņem no valsts kapitāla daļu pārdošanā gūtajiem ieņēmumiem, ja tā ir valsts kapitāla daļu atsavināšanu veicošā institūcija.”

16. Pārejas noteikumus:

aizstāt 2. punkta 2. apakšpunktā skaitli un vārdu “1. jūlijam” ar skaitli un vārdu “1. oktobrim”;

papildināt 2. punkta 2. apakšpunktu ar “g” apakšpunktu šādā redakcijā:

- “g) nosaka atskaitījumu apmēru, ko saņem valsts kapitālsabiedrība kā atsavināšanu veicošā institūcija no valsts kapitāla daļu pārdošanā gūtajiem ieņēmumiem (šā likuma 143. panta trešā daļa).”;

papildināt 2. punktu ar 3. apakšpunktu šādā redakcijā:

“3) līdz 2015. gada 1. septembrim apstiprina šā likuma 24. panta trešajā daļā minēto koordinācijas institūcijas padomes nolikumu un personālsastāvu.”;

izslēgt 3. punktā vārdus “un sociālās garantijas”;

aizstāt 5. punkta ievaddaļā skaitli un vārdu “1. septembrim” ar skaitli un vārdu “1. decembrim”;

izteikt 9. punktu šādā redakcijā:

“9. Koordinācijas institūcija līdz 2015. gada 1. decembrim sagatavo un iesniedz Ministru kabinetam un Saeimai centralizēto publisko pārskatu par valsts kapitālsabiedrībām un valsts kapitāla daļām par 2014. gadu.”;

izteikt 14. punktu šādā redakcijā:

“14. Publiska persona nodrošina, ka līdz 2016. gada 1. janvārim:

- 1) publiskas personas kapitālsabiedrībās un publiski privātajās kapitālsabiedrībās, kā arī kapitālsabiedrībās, kurās publiskas personas kapitālsabiedrība ir ieguvusi visas kapitāla daļas vai balsstiesīgās akcijas, valdes un padomes locekļu skaits atbilst Ministru kabineta noteikumos noteiktajam;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības statūti atbilst tipveida statūtiem, kas izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar šā likuma 46. panta otro daļu.”;

izteikt 17. punktu šādā redakcijā:

“17. Līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai noslēgtie līgumi ar valdes locekļiem paliek spēkā līdz valdes locekļa pilnvaru termiņa beigām, kas noteikts kapitālsabiedrības statūtos, kuri bija spēkā valdes locekļa ievēlēšanas brīdī.”;

papildināt pārejas noteikumus ar 19., 20., 21., 22. un 23. punktu šādā redakcijā:

“19. Publiskas personas kapitālsabiedrība un publiski privātā kapitālsabiedrība saskaņā ar šā likuma 57. pantu izstrādā vidēja termiņa darbības stratēģiju līdz 2016. gada 30. martam. Koordinācijas institūcija uzsāk atzinumu sniegšanu par valsts izšķirošajā ietekmē esošo kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijām, kas izstrādātas, sākot ar 2016. gada 1. janvāri.

20. Līdz vidēja termiņa darbības stratēģijas apstiprināšanai kapitālsabiedrību darbību izvērtē saskaņā ar iepriekš definētajiem mērķiem, plānotajiem darbības rezultātiem un finanšu rādītājiem (šā likuma 27. un 34. pants).

21. Šā likuma 29. panta pirmajā daļā noteikto informāciju koordinācijas institūcija publisko līdz 2016. gada 30. martam.

22. Koordinācijas institūcija atbilstoši šā likuma 31. panta piektajai daļai izvirza pārstāvju dalībai nominācijas komisijās, sākot ar 2015. gada 1. augustu.

23. Koordinācijas institūcija atbilstoši šā likuma 32. pantam sniedz atzinumus, sākot ar 2016. gada 1. janvāri.”

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

202. 139L/12 Brīvprātīgā darba likums

1. pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir sekmēt brīvprātīgo darbu un veicināt sabiedrības līdzdalību brīvprātīgajā darbā.

2. pants. Brīvprātīgais darbs

(1) Brīvprātīgais darbs ir organizēts un uz labas gribas pamata veikts fiziskās personas fizisks vai intelektuāls bezatlīdzības darbs sabiedrības labā.

(2) Brīvprātīgajam darbam nav peļņas gūšanas nolūka.

3. pants. Brīvprātīgā darba organizētājs

Brīvprātīgo darbu ir tiesīgas organizēt:

- 1) biedrības un nodibinājumi, tajā skaitā arodbiedrības un to apvienības;
- 2) valsts un pašvaldību iestādes;
- 3) politiskās partijas un to apvienības.

4. pants. Brīvprātīgā darba veicējs

(1) Brīvprātīgā darba veicējs ir fiziskā persona, kas sasniegusi 13 gadu vecumu.

(2) Personas, kuras sasniegušas no 13 līdz 16 gadu vecumu, ir tiesīgas veikt brīvprātīgo darbu, ja to likumiskais pārstāvis devis rakstveida piekrišanu.

(3) Nepilngadīga persona no mācībām brīvajā laikā veic tās vecumam atbilstošu un tās drošībai, veselībai un tikumībai nekaitīgu brīvprātīgo darbu, kas veicina zināšanu, prasmju, iemaņu un saskarsmes spēju attīstību.

(4) Ar brīvprātīgā darba veicēju neaizstāj nodarbināto.

(5) Īpašus brīvprātīgā darba veicēju atlases kritērijus, tostarp vecumu, iesaistes un apmācības nosacījumus, kas saistīti ar veicamā brīvprātīgā darba specifiku, var paredzēt citos likumos.

5. pants. Tiesisko attiecību nodibināšana un izbeigšana

(1) Brīvprātīgā darba organizētāja un brīvprātīgā darba veicēja tiesiskās attiecības tiek nodibinātas, kad brīvprātīgā darba organizētājs un brīvprātīgā darba veicējs ir vienojušies par veicamā darba apjomu, izpildes kārtību un termiņu, kā arī brīvprātīgā darba veicējs ir iepazīstināts ar saviem pienākumiem un tiesībām.

(2) Tiesiskās attiecības izbeidz vienpusēji, ne vēlāk kā trīs dienas iepriekš paziņojot par to līguma otrai pusei. Ja ir noslēgts rakstveida līgums par brīvprātīgo darbu, paziņojumu par tiesisko attiecību izbeigšanu otrai pusei iesniedz rakstveidā.

(3) Brīvprātīgā darba veicējs tiesiskās attiecības var izbeigt nekavējoties, ja to darīt viņam ir svarīgs iemesls. Par šādu iemeslu atzīstams katrs tāds apstāklis, kas, pamatojoties uz tikumības un taisnprātības apsvērumiem, neļauj turpināt brīvprātīgo darbu.

6. pants. Rakstveida līgums par brīvprātīgo darbu

(1) Līgumu par brīvprātīgo darbu slēdz rakstveidā, ja:

- 1) to pieprasa viena no pusēm;

- 2) ir paredzēts brīvprātīgā darba veicējam segt ar brīvprātīgo darbu saistītos izdevumus;
 - 3) ir paredzēts veikt tādu brīvprātīgo darbu, kurā iesaistītas nepilngadīgas personas.
- (2) Līgumā par brīvprātīgo darbu norāda:
- 1) brīvprātīgā darba organizētāja nosaukumu, reģistrācijas numuru un adresi;
 - 2) brīvprātīgā darba veicēja vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietu;
 - 3) veicamā darba apjomu, izpildes kārtību un termiņu;
 - 4) brīvprātīgā darba vietu;
 - 5) brīvprātīgā darba organizētāja atbildību, tiesības un pienākumus;
 - 6) brīvprātīgā darba veicēja atbildību, tiesības un pienākumus;
 - 7) ar brīvprātīgā darba veikšanu saistīto izdevumu sastāvu un apmēru, kuru ir paredzēts segt brīvprātīgā darba veicējam;
 - 8) citus noteikumus, ja tas nepieciešams brīvprātīgā darba veikšanai.

7. pants. Brīvprātīgā darba organizētāja tiesības un pienākumi

- (1) Brīvprātīgā darba organizētājam ir tiesības:
- 1) pieprasīt, lai brīvprātīgā darba veicējs uzrāda dokumentus, kas apliecina viņa izglītību vai profesionālo sagatavotību, ja tiek slēgts līgums par tāda brīvprātīgā darba veikšanu, kuram nepieciešamas īpašas zināšanas vai prasmes;
 - 2) pieprasīt, lai brīvprātīgā darba veicējs uzrāda izziņu no Sodū reģistra gadījumā, kad iepriekšēja sodāmība varētu būt šķērslis paredzētā brīvprātīgā darba veikšanai;
 - 3) neļaut brīvprātīgā darba veicējam veikt brīvprātīgo darbu gadījumā, kad ir pamatotas aizdomas par brīvprātīgā darba veicēja saslīmšanu, kas apdraud vai var apdraudēt viņa vai citu cilvēku drošību vai veselību.
- (2) Brīvprātīgā darba organizētājam ir pienākums:
- 1) pirms brīvprātīgā darba uzsākšanas iepazīstināt brīvprātīgā darba veicēju ar darba apstākļiem, veicamajiem uzdevumiem un brīvprātīgā darba veicēja pienākumiem un tiesībām;
 - 2) rakstveidā norādīt, kāda informācija uzskatāma par konfidenciālu;
 - 3) nodrošināt drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus, veicot risku novēršanai vai mazināšanai nepieciešamos pasākumus, pirms brīvprātīgā darba uzsākšanas instruēt brīvprātīgā darba veicēju par drošām darba metodēm, darba aprīkojuma un aizsardzības līdzekļu lietošanu, drošības zīmēm, kā arī sniegt informāciju par būtiskiem darba vides riska faktoriem un to ietekmi uz drošību un veselību;
 - 4) nodrošināt tādus brīvprātīgā darba apstākļus, lai brīvprātīgā darba veicējs varētu izpildīt viņam noteiktos darba uzdevumus;
 - 5) pēc brīvprātīgā darba veicēja pieprasījuma izsniegt izziņu par veikto brīvprātīgo darbu un tā ilgumu;
 - 6) pirms nepilngadīgas personas iesaistīšanas brīvprātīgajā darbā informēt vienu no šīs personas likumiskajiem pārstāvjiem par būtiskiem darba vides riska faktoriem un to ietekmi uz drošību un veselību;
 - 7) pieprasīt, lai brīvprātīgā darba veicējs uzrāda veselības stāvokli apliecinošu dokumentu, ja paredzētais brīvprātīgais darbs ir saistīts ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai;
 - 8) segt brīvprātīgā darba veicējam ar brīvprātīgā darba veikšanu saistītos izdevumus, ja tādi paredzēti līgumā;

- 9) reizi gadā, iesniedzot gada pārskatu, sniegt informāciju par brīvprātīgo darbu, norādot:
 - a) brīvprātīgā darba vietu,
 - b) brīvprātīgā darba veicēju kopskaitu konkrētā brīvprātīgā darba vietā,
 - c) brīvprātīgā darba veicēju nostrādāto stundu kopskaitu,
 - d) pēc brīvprātīgā darba organizatora ieskatiem, nozīmīgākos pasākumus, projektus, aktivitātes un citu informāciju.

(3) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajā gadījumā izdevumus, kas saistīti ar izziņas no Sodu reģistra saņemšanu, un otrās daļas 7. punktā minētajā gadījumā izdevumus, kas saistīti ar veselības pārbaudi, sedz brīvprātīgā darba organizētājs.

8. pants. Brīvprātīgā darba veicēja tiesības un pienākumi

(1) Brīvprātīgā darba veicējam ir tiesības:

- 1) pirms brīvprātīgā darba uzsākšanas saņemt veicamā darba uzdevumu;
- 2) uz drošiem un veselībai nekaitīgiem darba apstākļiem;
- 3) pieprasīt izziņu par veikto brīvprātīgo darbu un tā ilgumu;
- 4) atteikties veikt brīvprātīgo darbu, ja tas neatbilst viņa iemaņām un prasmēm vai ja darba uzdevums viņam nav pieņemams.

(2) Brīvprātīgā darba veicējam ir pienākums:

- 1) pašam veikt viņam uzticētos darba uzdevumus;
- 2) veicot brīvprātīgo darbu, ievērot brīvprātīgā darba organizētāja norādījumus;
- 3) rūpīgi izturēties pret viņa rīcībā nodoto mantu un finanšu līdzekļiem;
- 4) nekavējoties informēt brīvprātīgā darba organizētāju par iespējamiem šķēršļiem, kas negatīvi ietekmē vai var ietekmēt brīvprātīgā darba gaitu, kā arī par zaudējumu rašanās draudiem vai zaudējumiem, kas jau radušies;
- 5) neizpaust brīvprātīgā darba veikšanas laikā iegūto informāciju, kuru brīvprātīgā darba organizētājs rakstveidā norādījis kā konfidenciālu;
- 6) pēc brīvprātīgā darba organizētāja pieprasījuma uzrādīt izziņu no Sodu reģistra.

9. pants. Brīvprātīgā darba veicēja apdrošināšana

(1) Brīvprātīgā darba organizētājs ir tiesīgs apdrošināt brīvprātīgā darba veicēja veselību un dzīvību pret nelaimes gadījumiem brīvprātīgā darba veikšanas laikā.

(2) Darbus, kuru veikšanas gadījumā brīvprātīgā darba organizētājam ir pienākums apdrošināt brīvprātīgā darba veicēja veselību un dzīvību pret nelaimes gadījumiem brīvprātīgā darba veikšanas laikā, un apdrošināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

10. pants. Brīvprātīgā darba veicēju informācijas sistēma

(1) Brīvprātīgā darba veicēju informācijas sistēmas (turpmāk — Informācijas sistēma) mērķis ir attīstīt brīvprātīgā darba iespējas, nodrošināt un koordinēt informācijas apmaiņu starp personām, kuras vēlas veikt brīvprātīgo darbu, un brīvprātīgā darba organizētājiem, kā arī nodrošināt personas pieteikšanos brīvprātīgajam darbam.

(2) Informācijas sistēma ir Nodarbinātības valsts aģentūras pārziņā esošās valsts informācijas sistēmas “Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēma” sastāvdaļa.

(3) Personas dati Informācijas sistēmā tiek apstrādāti, pamatojoties uz personas piekrišanu.

(4) Ministru kabinets nosaka Informācijas sistēmā iekļaujamās informācijas apjomu, kā arī informācijas iekļaušanas un izmantošanas kārtību.

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 02.07.2015., Nr. 127.

203. 140L/12 Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1. pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **blakuslietotājs** — persona, kura izmanto ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāja īpašumā vai valdījumā esošo ūdensapgādes sistēmu ūdens saņemšanai vai kanalizācijas sistēmu notekūdeņu novadīšanai;

2) **centralizētā kanalizācijas sistēma** — ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja īpašumā, valdījumā vai turējumā esošs ārējo kanalizācijas tīklu un būvju kopums, kas nodrošina notekūdeņu savākšanu no ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājiem, to attīrīšanu un novadīšanu vidē, tai skaitā virszemes ūdensobjektos;

3) **centralizētā ūdensapgādes sistēma** — ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja īpašumā, valdījumā vai turējumā esošs ārējo ūdensvada tīklu un būvju kopums, kas nodrošina ūdens iegūvi, sagatavošanu un piegādi ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājiem;

4) **cauruļvada ievads vai izvads** — ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāja īpašumā vai valdījumā esoša ūdenssaimniecības sistēmas daļa, kas nodrošina ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāju ar ūdensapgādi no centralizētās ūdensapgādes sistēmas vai notekūdeņu novadīšanu uz centralizēto kanalizācijas sistēmu;

5) **decentralizētie kanalizācijas pakalpojumi** — komunālo notekūdeņu savākšana no atsevišķām decentralizētām kanalizācijas sistēmām vai notekūdeņu krājvertņēm, to transportēšana un novadīšana centralizētajā kanalizācijas sistēmā speciāli izveidotās notekūdeņu pieņemšanas vietās;

6) **komercuzskaites mēraparāts** — ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja īpašumā esošs ūdens daudzuma vai notekūdeņu daudzuma skaitītājs, kas uzstādīts komercuzskaites mēraparāta mezglā un tiek izmantots norēķinu veikšanai par sniegtajiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem;

7) **komercuzskaites mēraparāta mezgls** — ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāja īpašumā vai valdījumā esoša ūdenssaimniecības sistēmas daļa (cauruļvadu, noslēgarmatūras un citu veidgabalu sistēma), kas paredzēta komercuzskaites mēraparāta uzstādīšanai un izbūvēta piederības robežā vai — normatīvajos aktos noteiktos gadījumos — ārpus piederības robežas;

8) **piederības robeža** — robeža starp ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja īpašumā, valdījumā vai turējumā esošajām centralizētajām ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām un ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāja īpašumā (dzīvokļu īpašnieku kopīpašumā) vai valdījumā esošajām ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām;

9) **sabiedriskie ūdenssaimniecības pakalpojumi** — pakalpojumi ūdens ieguvē, uzkrāšanā un sagatavošanā lietošanai līdz padevei centralizētajā ūdensvada tīklā, pakalpojumi ūdens piegādē no padeves vietas centralizētajā ūdensvada tīklā līdz piederības robežai, kā arī notekūdeņu savākšanā centralizētajās kanalizācijas sistēmās no piederības robežas un novadīšanā līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, notekūdeņu attīrīšanā un novadīšanā vidē, tai skaitā virszemes ūdensobjektos, izņemot notekūdeņu savākšanu lietus kanalizācijas sistēmās;

10) **ūdenssaimniecības pakalpojumi** — sabiedriskie ūdenssaimniecības pakalpojumi, decentralizētie kanalizācijas pakalpojumi, pakalpojumi lietus ūdeņu savākšanai un novadīšanai, tai skaitā centralizētajās kanalizācijas sistēmās;

11) **ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājs** (turpmāk — pakalpojumu lietotājs) — nekustamā īpašuma īpašnieks (dzīvokļu īpašumu mājā — visi dzīvokļu īpašnieki) vai valdītājs, kurš saņem noteikta veida ūdenssaimniecības pakalpojumus, pamatojoties uz noslēgtu pakalpojuma līgumu;

12) **ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs** (turpmāk — pakalpojumu sniedzējs) — persona (komersants vai iestāde), kas sniedz noteikta veida ūdenssaimniecības pakalpojumus pakalpojumu sniegšanas teritorijā.

2. pants. Likuma mērķis

Šā likuma mērķis ir veicināt kvalitatīvu un vides prasībām atbilstošu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību, lai nodrošinātu pakalpojumu lietotājus ar nepārtrauktiem un drošiem pakalpojumiem, līdzsvarojot vides aizsardzības, dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas un sabiedrības ekonomiskās intereses.

3. pants. Likuma darbības joma

Šis likums nosaka:

- 1) publisko institūciju kompetenci ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā;
- 2) vispārīgās prasības un kārtību ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai un lietošanai;
- 3) pakalpojumu sniedzēja un pakalpojumu lietotāja tiesības un pienākumus.

II nodaļa

Publisko institūciju kompetence ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā

4. pants. Ministru kabineta kompetence

Ministru kabinets nosaka:

- 1) kārtību, kādā sniedz, izmanto un pārtrauc sniegt sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus;
- 2) kārtību, kādā nekustamo īpašumu pieslēdz centralizētajai ūdensapgādes vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai, tai skaitā prasības attiecībā uz komercuzskaites mērāparāta mezgla atrašanās vietu un gadījumus, kad pieļaujama komercuzskaites mērāparāta mezgla izbūve ārpus piederības robežas;
- 3) pakalpojumu sniedzēja sniegto sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu uzskaites kārtību un kārtību, kādā veicami norēķini par saņemtajiem pakalpojumiem;
- 4) kārtību, kādā aprēķina kompensāciju par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu lietošanas noteikumu pārkāpšanu;
- 5) kārtību, kādā aprēķina un izmaksā atlīdzību zemes īpašniekam par nekustamā īpašuma lietošanas tiesību aprobežošanu;
- 6) prasības notekūdeņu apsaimniekošanai decentralizētajās kanalizācijas sistēmās un šādu sistēmu reģistrācijas kārtību.

5. pants. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas kompetence

(1) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk — regulators) regulē komersanta sniegtos sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus saskaņā ar šo likumu un likumu “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” visos sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu veidos, ja komersanta sniegto sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu apjoms vismaz vienā veidā pārsniedz 100 000 kubikmetrus gadā (turpmāk — regulējams komersants).

(2) Regulators reģistrē regulējamus komersantus sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju reģistrā. Regulējams komersants var sniegt sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus, ja tam ir ar pašvaldību noslēgts līgums par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu un tas ir reģistrēts sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju reģistrā. Regulējams komersants var izbeigt sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu, ja tas regulatora noteiktajā kārtībā nosūtījis regulatoram paziņojumu par darbības izbeigšanu un ir izslēgts no sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju reģistra.

(3) Regulators saskaņā ar likumu “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”:

- 1) nosaka sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas vispārējās atļaujas noteikumus, kas ir saistoši regulējamam komersantam;
- 2) veido un uztur sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju reģistru un nodrošina tā publisku pieejamību;
- 3) nosaka tarifus regulējam komersanta sniegtajiem sabiedriskajiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem.

6. pants. Vietējās pašvaldības kompetence

(1) Vietējā pašvaldība organizē ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu savā administratīvajā teritorijā. Vietējās pašvaldības dome nosaka pašvaldības iestādi, kas pašvaldības administratīvajā teritorijā sniedz sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus un citus noteikta veida ūdenssaimniecības pakalpojumus, vai pilnvaro komersantu sniegt sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus, noslēdzot ar to līgumu par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu visā pašvaldības administratīvajā teritorijā vai tās daļā.

(2) Vietējās pašvaldības dome nosaka maksu par ūdenssaimniecības pakalpojumiem, ko sniedz pašvaldības iestāde. Vietējās pašvaldības dome nosaka maksu par komersanta sniegtajiem sabiedriskajiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem, ja komersanta sniegto sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu apjoms katrā veidā nepārsniedz 100 000 kubikmetrus gadā. Nosakot maksu par sabiedriskajiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem, vietējā pašvaldība piemēro likumā “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” noteiktos sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas pamatprincipus.

(3) Lai nodrošinātu vides aizsardzību un dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, vietējās pašvaldības dome, izvērtējusi centralizētās ūdensapgādes sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas ierīkošanas ekonomisko pamatojumu, saskaņā ar teritorijas attīstības plānošanas normatīvajiem aktiem teritorijas plānojumā nosaka:

- 1) apbūves teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas;
- 2) apbūves noteikumus teritorijās, kurās ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas.

(4) Vietējās pašvaldības dome izdod saistošos noteikumus, kuros paredz:

- 1) kārtību, kādā ūdensapgādes tīkli vai kanalizācijas tīkli un būves tiek pievienotas centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai;
- 2) centralizētās ūdensapgādes sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas ekspluatācijas, lietošanas un aizsardzības prasības;

- 3) sabiedriskā ūdenssaimniecības pakalpojuma līgumā ietveramos noteikumus, kā arī tā slēgšanas, grozīšanas un izbeigšanas noteikumus;
- 4) brīvkrānu izmantošanas kārtību;
- 5) decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību.

(5) Vietējās pašvaldības dome saistošajos noteikumos var paredzēt administratīvo atbildību par šā panta ceturtās daļas 1., 2., 4. un 5. punktā minēto saistošo noteikumu pārkāpšanu.

(6) Vietējās pašvaldības dome var izdot saistošos noteikumus par līdzfinansējumu nekustamā īpašuma pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai, nosakot līdzfinansējuma apmēru un tā saņemšanas nosacījumus.

(7) Vietējās pašvaldības dome ir tiesīga izdot saistošos noteikumus par lietus ūdeņu apsaimniekošanu pašvaldības administratīvajā teritorijā.

III nodaļa

Vispārīgās prasības un kārtība ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai un lietošanai

7. pants. Līguma par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu noteikumi

Vietējās pašvaldības dome līgumā ar komersantu par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu nosaka vismaz:

- 1) sniedzamos sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus, to sniegšanas teritoriju un termiņu;
- 2) prasības nepieciešamā tehniskā aprīkojuma uzturēšanai un atjaunošanai, lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu saskaņā ar konkrētajam pakalpojumam izvirzītajām prasībām;
- 3) kārtību, kādā veicami norēķini par izdevumiem, kuri pakalpojumu sniedzējam radušies saistībā ar ūdens nodrošināšanu brīvkrānos, strūklakās, ugunsdzēsības hidrantos, kā arī ar citiem pašvaldības dotajiem uzdevumiem.

8. pants. Pakalpojumu sniegšanas vispārīgie noteikumi

(1) Ūdenssaimniecības pakalpojumus pakalpojumu lietotājam sniedz saskaņā ar pakalpojuma līgumu, kas noslēgts starp pakalpojumu sniedzēju un pakalpojumu lietotāju par noteikta veida ūdenssaimniecības pakalpojuma saņemšanu. Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšana un lietošana bez pakalpojuma līguma noslēgšanas ir aizliegta.

(2) Ūdenssaimniecības pakalpojumus dzīvokļu īpašniekiem un kopīpašumā esošas dzīvojamās mājas kopīpašniekiem sniedz un norēķinus par saņemtajiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem veic saskaņā ar pakalpojuma līgumu, kas noslēgts atbilstoši Civillikumam, Dzīvokļa īpašuma likumam, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumam, likumam "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" un citu normatīvo aktu noteikumiem.

(3) Sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs atbild par centralizēto ūdensapgādes sistēmu vai centralizēto kanalizācijas sistēmu un tās tehnisko stāvokli līdz piederības robežai. Ja sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs un pakalpojumu lietotājs ir vienojušies par citādu atbildības sadalījumu, tad ar to saistītie pakalpojumi nav uzskatāmi par sabiedriskajiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem.

9. pants. Pakalpojumu sniedzēja pienākumi un tiesības

(1) Atbilstoši sniegtā ūdenssaimniecības pakalpojuma veidam pakalpojumu sniedzējam ir šādi pienākumi:

- 1) nodrošināt centralizētās ūdensapgādes sistēmas vai centralizētās kanalizācijas sistēmas ekspluatāciju un uzturēšanu līdz piederības robežai, lai sniegtu pakalpojumu lietotājiem nepārtrauktus ūdenssaimniecības pakalpojumus;
- 2) nodrošināt ūdens ieguvī, sagatavošanu un piegādi atbilstoši normatīvajiem aktiem par obligātajām dzeramā ūdens nekaitīguma prasībām;
- 3) nodrošināt notekūdeņu savākšanu un novadīšanu līdz attīrīšanas iekārtām vai notekūdeņu attīrīšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām vides aizsardzības prasībām;
- 4) izmantot un attīstīt pakalpojumu sniegšanā efektīvas, ekonomiskas un drošas tehnoloģijas, lai nodrošinātu vides aizsardzību un dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu;
- 5) par saviem līdzekļiem nodrošināt komercuzskaites mēraparāta uzstādīšanu vai nomaiņu un veikt sniegto pakalpojumu uzskaiti;
- 6) nodrošināt, lai Eiropas Savienības fondu, valsts budžeta, pašvaldību vai citu publisko finansēšanas avotu finansētajā ūdenssaimniecības projektā plānotie pieslēgumi centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai tiktu izveidoti atbilstoši projektā paredzētajam pieslēgumu nodrošinājuma plānam;
- 7) glabāt informāciju par piederības robežu, pēc pakalpojumu lietotāja pieprasījuma sagatavot un pakalpojumu lietotājam izsniegt ūdensapgādes sistēmas vai kanalizācijas sistēmas piederības robežu shēmu.

(2) Atbilstoši sniegtā ūdenssaimniecības pakalpojuma veidam pakalpojumu sniedzējam ir šādas tiesības:

- 1) jebkurā diennakts laikā avārijas novēršanai vai tās seku likvidēšanai brīvi piekļūt centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai, kas atrodas citu juridisko vai fizisko personu nekustamā īpašuma teritorijā, vai, vismaz divas nedēļas iepriekš rakstveidā brīdinot nekustamā īpašuma īpašnieku vai valdītāju, veikt attiecīgās sistēmas tehnisko apkalpošanu un remontu;
- 2) bez iepriekšēja brīdinājuma uz laiku samazināt vai pārtraukt ūdens piegādi un notekūdeņu novadīšanu atsevišķiem pakalpojumu lietotājiem, ja ir pārtraukta elektroenerģijas piegāde ūdenssaimniecības būvēm vai no centralizētās ūdensapgādes sistēmas ir palielināta ūdens piegāde ugunsgrēka vietai, kā arī dabas katastrofu vai avāriju laikā;
- 3) atļaut cauruļvada ievadu vai izvadu pievienot pakalpojumu lietotāja tīkliem aiz komercuzskaites mēraparāta mezgla, tai skaitā šķērsojot cita īpašnieka nekustamo īpašumu pašvaldības noteiktajā kārtībā, ja pievienošanās ir rakstveidā saskaņota ar pakalpojumu lietotāju un zemes īpašnieku un nepasliktina ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu citiem pakalpojumu lietotājiem, kā arī ir sastādīts tīklu apkalpošanas robežu akts;
- 4) par saviem vai citas personas līdzekļiem izbūvēt cauruļvada ievadu vai izvadu, lai pievienotu nekustamo īpašumu centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai, noslēdzot ar nekustamā īpašuma īpašnieku vai valdītāju attiecīgu līgumu, kurā puses vienojas par izbūvētā cauruļvada ievada vai izvada izpirkšanas kārtību un termiņiem;
- 5) par nekustamā īpašuma īpašnieka vai valdītāja līdzekļiem, noslēdzot ar to attiecīgu līgumu, izbūvēt centralizētos ūdensapgādes tīklus vai centralizētos kanalizācijas tīklus, lai nodrošinātu sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību;

- 6) aprēķināt un piedzīt saskaņā ar šā likuma 4. panta 4. punktu noteikto kompensāciju;
- 7) izmantot savā rīcībā esošos finanšu līdzekļus komercuzskaites mērparāta mezgla izbūvei, iekļaujot izdevumus pakalpojumu lietotāja rēķinā, ja šajā likumā noteiktajā termiņā pakalpojumu lietotājs nenodrošina komercuzskaites mērparāta mezgla izbūvi komercuzskaites mērparāta uzstādīšanai;
- 8) vienoties ar citu pakalpojumu sniedzēju par sabiedriskā ūdenssaimniecības pakalpojuma sniegšanas maksu, kas nepārsniedz regulatora noteikto tarifu, ja regulējams komersants sniedz pakalpojumus ūdens ieguvē, uzkrāšanā, sagatavošanā lietošanai un piegādē, pakalpojumus notekūdeņu savākšanā, attīrīšanā un novadīšanā citam pakalpojumu sniedzējam.

10. pants. Pakalpojumu lietotāja pienākumi un tiesības

(1) Atbilstoši saņemtā ūdenssaimniecības pakalpojuma veidam pakalpojumu lietotājam ir šādi pienākumi:

- 1) nodrošināt komercuzskaites mērparāta mezgla izbūvi komercuzskaites mērparāta uzstādīšanai vai nomaiņai;
- 2) nodrošināt netraucētu pieeju komercuzskaites mērparāta mezglam, lai varētu veikt tehniski nepieciešamās darbības ar komercuzskaites mērparātu, kā arī aizsargāt komercuzskaites mērparāta mezglu un komercuzskaites mērparātu no bojājumiem;
- 3) pastāvīgi glabāt visu sava nekustamā īpašuma teritorijā izbūvēto un savā īpašumā esošo ūdensvada un kanalizācijas sistēmu tehnisko dokumentāciju, kurai atbilstoši normatīvo aktu prasībām jābūt pakalpojumu lietotāja rīcībā;
- 4) uzraudzīt līdz piederības robežai savā īpašumā vai valdījumā esošās ūdensapgādes sistēmas un kanalizācijas sistēmas tehnisko stāvokli un nekavējoties likvidēt jebkuru bojājumu, ja pakalpojumu sniedzējs un pakalpojumu lietotājs nav vienojušies par citādu atbildības sadalījumu attiecībā uz pakalpojumu lietotāja ūdensapgādes vai kanalizācijas sistēmas apkalpošanu;
- 5) bez saskaņošanas ar pakalpojumu sniedzēju neveikt tādas darbības, kuras apgrūtina ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu saņemšanu citam pakalpojumu lietotājam;
- 6) norēķināties ar pakalpojumu sniedzēju par tā sniegtajiem pakalpojumiem;
- 7) slēgt līgumu ar blakuslietotāju par savā īpašumā vai valdījumā esošo ūdensapgādes sistēmu vai kanalizācijas sistēmu izmantošanu, cenu par pakalpojumiem blakuslietotājam nosakot ar uzcenojumu, kas nepārsniedz 10 procentus no regulatora noteiktā tarifa vai pašvaldības noteiktās maksas par attiecīgo pakalpojumu, ja ūdensapgādes sistēmai vai kanalizācijas sistēmai ir blakuslietotājs;
- 8) informēt pakalpojumu sniedzēju par ūdens piegādes pārtraukšanu blakuslietotājam, ja tas atsakās noslēgt šīs daļas 7. punktā minēto līgumu vai pārkāpj noslēgtā līguma noteikumus tiktāl, ka tas var novest pie pakalpojumu lietotājam sniedzamo pakalpojumu pārtraukšanas.

(2) Pakalpojumu lietotājam ir tiesības saņemt un lietot ūdenssaimniecības pakalpojumus saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

IV nodaļa

Nekustamā īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumi

11. pants. Lietošanas tiesību aprobežojumu saskaņošana

(1) Pakalpojumu sniedzējam ir tiesības izmantot jebkuru zemi par atlīdzību, kas tās īpašniekam noteikta saskaņā ar šā likuma 4. panta 5. punktu, ja:

- 1) zemi izmanto centralizētās ūdensapgādes vai centralizētās kanalizācijas sistēmas vai tās daļas (turpmāk — ūdenssaimniecības objekts) ierīkošanai;
- 2) veicot pārbūvi, palielinās ūdenssaimniecības objekts un zemes platība, kuru šis objekts aizņem.

(2) Pakalpojumu sniedzējam ir pienākums saskaņot ar nekustamā īpašuma īpašnieku ūdenssaimniecības objekta ierīkošanas nosacījumus un brīdināt minēto īpašnieku par ūdenssaimniecības objekta ierīkošanu vai paplašināšanu vismaz 30 dienas pirms darbu uzsākšanas.

(3) Pakalpojumu sniedzējam ir tiesības šā panta otrajā daļā minēto saskaņošanas procedūru aizstāt ar zemes īpašnieka informēšanu, ja ir iestājies vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) ūdenssaimniecības objekta ierīkošana paredzēta vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā, detālplānojumā vai lokālplānojumā;
- 2) ūdenssaimniecības objekts tiek ierīkots Aizsargjoslu likumā noteikto sarkano līniju, publiski lietojamu ielu vai tāda ceļa robežās, kuram nav noteiktas sarkanās līnijas, vai gar ūdensvadu vai kanalizācijas tīkliem esošās aizsargjoslas robežās;
- 3) ūdenssaimniecības objekts tiek ierīkots aizsargjoslā gar ūdensvadu vai kanalizācijas tīkliem un pēc tā ierīkošanas aizsargjoslas platums palielinās ne vairāk kā par 10 procentiem, ievērojot, ka šajā punktā noteiktajā kārtībā aizsargjoslu var palielināt ne vairāk kā vienu reizi.

12. pants. Nekustamā īpašuma īpašnieka pienākumi un tiesības

Nekustamā īpašuma īpašnieks, kura īpašuma teritorijā atrodas ūdenssaimniecības objekts:

- 1) bez saskaņošanas ar pakalpojumu sniedzēju neveic tādas darbības, kas pakalpojumu lietotājam vai blakuslietotājam apgrūtina ūdensapgādes vai kanalizācijas pakalpojumu saņemšanu vai var pasliktināt ūdenssaimniecības objekta tehnisko stāvokli;
- 2) neveic darbības, kas varētu traucēt pakalpojumu sniedzēju ūdenssaimniecības objekta ekspluatēšanā, pārbūvēšanā vai atjaunošanā;
- 3) saskaņojot ar pakalpojumu sniedzēju, par saviem līdzekļiem var veikt ūdenssaimniecības objekta pārvietošanu, ja tas nepieciešams īpašuma pārbūvei vai attīstībai.

Pārejas noteikumi

1. Ministru kabinets:

- 1) līdz 2015. gada 30. decembrim izdod šā likuma 4. panta 1., 2., 3. un 4. punktā minētos noteikumus;
- 2) līdz 2016. gada 30. decembrim izdod šā likuma 4. panta 5. un 6. punktā minētos noteikumus.

2. Pašvaldības izvērtē spēkā esošo saistošo noteikumu atbilstību šā likuma prasībām un ne vēlāk kā līdz 2017. gada 1. martam izdod šā likuma 6. panta ceturtajā daļā minētos saistošos noteikumus.

3. Līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai noslēgtie pakalpojuma līgumi par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu ir spēkā līdz līgumos noteiktajiem beigu termiņiem un uz tiem attiecināmi šā likuma 6. panta ceturtais daļas 3. punktā minētie sabiedriskā ūdenssaimniecības pakalpojuma līguma noteikumi.

4. Ja pakalpojumu lietotāja ūdenssaimniecības sistēmā nav izbūvēts komercuzskaites mērāparāta mezgls, pakalpojumu lietotājs nodrošina tā izbūvi komercuzskaites mērāparāta uzstādīšanai ne vēlāk kā četru gadu laikā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas. Pakalpojumu sniedzējs nodrošina jauna komercuzskaites mērāparāta uzstādīšanu, tiklīdz beidzies iepriekš uzstādītās komercuzskaites mērierīces verificēšanas periods.

5. Pakalpojumu lietotājam un blakuslietotājam ir pienākums ne vēlāk kā triju mēnešu laikā no šā likuma spēkā stāšanās dienas noslēgt līgumu par ūdens piegādi vai notekūdeņu novadīšanu, ja šāds līgums šā likuma spēkā stāšanās dienā nav noslēgts. Ja pakalpojumu lietotājs un blakuslietotājs nevienojas par līguma noteikumiem, lietotāja un blakuslietotāja attiecībām piemērojami šā likuma 6. panta ceturtais daļas 3. punktā minētie sabiedriskā ūdenssaimniecības pakalpojuma līguma noteikumi.

6. Šā likuma 11. panta pirmā daļa stājas spēkā 2017. gada 1. janvārī.

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 02.07.2015., Nr. 127.

204. 141L/12 Patērētāju ārpustiesas strīdu risinātāju likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1. pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **ārpustiesas strīdu risināšana** — strīdu risināšana, ko īsteno ārpustiesas strīdu risinātājs atbilstoši šim likumam vai citiem normatīvajiem aktiem, kuros noteikta ārpustiesas strīdu risināšanas kārtība;

2) **ārpustiesas strīdu risinātājs** — persona, tai skaitā institūcija, kas piedāvā ārpustiesas strīdu risināšanu, atbilst šā likuma prasībām un ir iekļauta ārpustiesas strīdu risinātāju sarakstā;

3) **pārrobežu strīds** — strīds, kas radies starp patērētāju, kura pastāvīgā dzīvesvieta preces pirkuma vai pakalpojuma līguma noslēgšanas brīdī ir citā Eiropas Savienības dalībvalstī, un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, kurš veic saimniecisko vai profesionālo darbību Latvijas Republikā (ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir juridiskā persona vai personu apvienība bez juridiskās personas statusa) vai kura juridiskā adrese ir Latvijas Republikā (ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir juridiskā persona);

4) **strīds** — no patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja līgumsaistībām izrietošas domstarpības, kas radušās saistībā ar preces pirkuma vai pakalpojuma līgumu;

5) **strīda risināšanas procesa noteikumi** — normatīvajā aktā vai ārpustiesas strīdu risinātāja izstrādātā nolikumā, reglamentā, statūtos vai citā dokumentā paredzētā strīda risināšanas kārtība.

2. pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir noteikt vienotas prasības ārpustiesas strīdu risinātājiem, lai nodrošinātu patērētājiem iespēju īstenot un aizsargāt savas likumīgās tiesības, izmantojot neatkarīgu, objektīvu, pārredzamu, efektīvu, ātru un taisnīgu ārpustiesas strīdu risināšanu.

3. pants. Likuma darbības joma

(1) Likums attiecas uz ārpustiesas strīdu risinātājiem, kuri izskata ārpustiesas strīdu, tai skaitā pārrobežu strīdu, starp patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju.

(2) Strīdus, kas izriet no likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” vai regulējamās nozares normatīvajiem aktiem, izskata Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija saskaņā ar likumā “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” noteikto kārtību. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija kā ārpustiesas strīdu risinātāja ir institucionāli un funkcionāli neatkarīga.

(3) Šis likums neattiecas uz:

- 1) ārpustiesas strīdu risināšanu, ja par to atbildīgā fiziskā persona ir darba tiesiskajās attiecībās ar konkrēto pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju vai ja konkrētais pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs tai maksā atlīdzību;
- 2) ārpustiesas strīdu risināšanu, ja to organizē pats pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs;
- 3) pārrunām starp pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju un patērētāju;
- 4) prasījumu pret patērētāju, ja to iesniedz pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs.

(4) Šo likumu nepiemēro strīdiem:

- 1) starp pārdevējiem vai pakalpojuma sniedzējiem;
- 2) vispārējas nozīmes (publisko) pakalpojumu jomā, kurā pakalpojumu sniegšana nav saistīta ar ekonomiskiem vai komerciāliem apsvērumiem;
- 3) veselības aprūpes jomā;
- 4) kas izriet no augstākās (akadēmiskās vai profesionālās) izglītības vai tālākizglītības programmas īstenošanas, ko nodrošina publiska persona;
- 5) par zvērinātu notāru vai zvērinātu tiesu izpildītāju darbību vai bezdarbību.

(5) Šis likums neskar normatīvos aktus, kuros noteikta mediācijas procedūra.

4. pants. Pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pienākums piedalīties ārpustiesas strīdu risināšanā

Pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ir pienākums piedalīties ārpustiesas strīdu risināšanā. Ārpustiesas strīdu risinātājs nevar atteikties izskatīt strīdu, ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nav atbildējis uz patērētāja iesniegumu vai neatbild uz ārpustiesas strīdu risinātāja pieprasījumu.

II nodaļa

Ārpustiesas strīdu risinātāja pienākumi un ārpustiesas strīdu risināšanai izvirzāmās prasības

5. pants. Ārpustiesas strīdu risināšanas pieejamība

(1) Ārpustiesas strīdu risinātājam, kas izskata strīdus attiecīgajā jomā, ir pienākums pieņemt patērētāja iesniegumu par strīdu un izskatīt to, ja šajā likumā vai citos ārpustiesas strīdu risināšanu regulējošos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

(2) Ārpustiesas strīdu risinātājam ir pienākums izskatīt pārrobežu strīdus, tai skaitā strīdus, uz kuriem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija regula 524/2013 (EK) par patērētāju strīdu izšķiršanu tiešsaistē.

(3) Ja citos ārpustiesas strīdu risināšanu regulējošos normatīvajos aktos nav noteikts citādi, ārpustiesas strīdu risinātājs atsakās izskatīt strīdu šādos gadījumos:

- 1) patērētājs pirms iesnieguma iesniegšanas ārpustiesas strīdu risinātājam nav vērsies ar iesniegumu pie pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja, lai apspriestu savu prasījumu un mēģinātu vispirms lietu atrisināt pārrunu ceļā;
- 2) strīdu izskata vai ir izskatījis cits ārpustiesas strīdu risinātājs vai tiesa;
- 3) pagājis vismaz gads kopš dienas, kad pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam iesniegts patērētāja iesniegums.

(4) Strīda risināšanas procesa noteikumos var paredzēt tiesības atteikties izskatīt strīdu, ja:

- 1) strīds ir nenozīmīgs vai sīkumains;
- 2) strīds ir par precī vai pakalpojumu, kura cena ir mazāka par ārpustiesas strīdu risinātāja iepriekš noteikto minimālo summu vai lielāka par ārpustiesas strīdu risinātāja iepriekš noteikto maksimālo summu;
- 3) konkrētā strīda risināšana radītu nopietnus traucējumus ārpustiesas strīdu risinātāja efektīvai darbībai.

(5) Strīda risināšanas procesa noteikumi, tai skaitā kritēriji, uz kuru pamata ārpustiesas strīdu risinātājs var atteikties izskatīt strīdu, nedrīkst būtiski ierobežot patērētāja pieeju strīda risināšanai.

(6) Ja saskaņā ar šā panta trešo un ceturto daļu ārpustiesas strīdu risinātājs atsakās izskatīt strīdu, tas triju nedēļu laikā pēc iesnieguma saņemšanas sniedz patērētājam un pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam pamatotu atteikumu, norādot tā iemeslus.

6. pants. Ārpustiesas strīdu risinātāja pienākumi

(1) Ārpustiesas strīdu risinātājs nodrošina:

- 1) mājaslapas internetā uzturēšanu un aktualizēšanu, kā arī iespēju strīda pusēm viegli piekļūt informācijai par ārpustiesas strīdu risināšanas kārtību, tai skaitā strīdu risināšanas procesa noteikumiem;
- 2) iespēju patērētājam iesniegt iesniegumu par strīdu un ar to saistītos dokumentus rakstveidā (tai skaitā elektroniski);
- 3) iespēju strīda pusēm savstarpēji apmainīties ar informāciju elektroniski vai pa pastu.

(2) Ārpustiesas strīdu risinātājs izstrādā strīdu risināšanas procesa noteikumus, nodrošinot to atbilstību šā likuma prasībām.

(3) Ārpustiesas strīdu risinātājs pēc pieprasījuma pastāvīgā informācijas nesējā sniedz strīda pusēm informāciju par:

- 1) strīdu risināšanas kārtību, tai skaitā strīdu risināšanas procesa noteikumiem (šā panta otrā daļa);
- 2) strīda risināšanas rezultātu, tai skaitā strīda risināšanas rezultāta veidu un tā pamatojumu (9. panta otrās daļas 3. punkts).

(4) Šā panta trešās daļas 2. punktā minētā informācija pēc pieprasījuma sniedzama arī rakstveidā.

(5) Ārpustiesas strīdu risinātājs pēc pieprasījuma pastāvīgā informācijas nesējā, kā arī izmantojot citus līdzekļus, kurus tas uzskata par piemērotiem, publiski pieejamā, skaidrā un labi saprotamā veidā nodrošina:

- 1) ar to informāciju, kuru tas sniedzis savā mājaslapā internetā (8. pants);
- 2) ar iepriekšējā gada darbības pārskatu (13. pants).

(6) Ārpustiesas strīdu risinātājs nodrošina, ka tā izstrādātā strīdu risināšanas kārtība ir efektīva, dod strīda pusēm iespēju atrisināt strīdu un atbilst šādām prasībām:

- 1) tā ir publiski pieejama (tai skaitā elektroniski) neatkarīgi no strīda pušu atrašanās vietas;
- 2) strīda pusēm nav pienākuma izmantot zvērināta advokāta vai jurista pakalpojumus, bet ir tiesības jebkurā strīda risināšanas stadijā izmantot neatkarīga speciālista palīdzību vai uzdot trešajai personai pārstāvēt sevi, vai saņemt trešās puses palīdzību;
- 3) strīda risināšana ir bez maksas vai par samērīgu maksu.

(7) Ja ārpustiesas strīdu risinātājs strīdu izskata koleģiāli, izskatīšanā vienādā skaitā iekļauj fiziskās personas, kas pārstāv patērētāju intereses un saimnieciskās vai profesionālās darbības veicēju intereses.

(8) Ārpustiesas strīdu risinātājs nodrošina, ka fiziskā persona, kas iesaistīta strīda risināšanā, ir neatkarīga un objektīva attiecībā uz izskatāmo strīdu un atbilst šādām prasībām:

- 1) tai ir zināšanas un prasmes patērētāju ārpustiesas strīdu risināšanā vai strīdu risināšanā tiesā, kā arī vispārīgas zināšanas par tiesību normām un principiem;
- 2) tā ir iecelta amatā uz pietiekami ilgu laiku, lai nodrošinātu tās neatkarību, un to nevar atbrīvot bez pamatota iemesla;
- 3) tā nav pakļauta strīda pušu vai to pārstāvja norādījumiem darba vai citu tiesisko attiecību ietvaros;
- 4) tās atlīdzība nav saistīta ar strīdu risināšanas rezultātu.

(9) Ja ārpustiesas strīdu risināšanā iesaistīto personu nodarbina vai tai atlīdzību maksā biedrība, kuras biedrs ir pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs, biedrība ārpustiesas strīdu risinātājam veido atsevišķu budžetu, kas ir pietiekams tā uzdevumu izpildei. Šo prasību nepiemēro, ja ārpustiesas strīdu risinātājs strīdu izskata koleģiāli, vienādā skaitā piedaloties personām, kas pārstāv patērētāju intereses un saimnieciskās vai profesionālās darbības veicēju intereses.

7. pants. Neatkarība un objektivitāte strīda izskatīšanā

(1) Fiziskajai personai, kas iesaistīta strīda izskatīšanā, ir pienākums nekavējoties informēt ārpustiesas strīdu risinātāju par apstākļiem, kuri ietekmē vai var ietekmēt tās neatkarību vai objektivitāti, vai par apstākļiem, kuros ārpustiesas strīdu risināšana ietekmē vai var ietekmēt tās pirmās vai otrās pakāpes radnieku, laulātā vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses. Pienākums informēt strīda puses saglabājas visā ārpustiesas strīda risināšanas laikā.

(2) Par darījumu partneri saskaņā ar šā panta pirmo daļu uzskatāma persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros atrodas vai ir atradusies līgumiskās attiecībās ar patērētāju ārpustiesas strīdu risināšanā iesaistīto fizisko personu triju gadu laikā pirms šīs personas norīkošanas konkrētā strīda izskatīšanai.

(3) Ārpustiesas strīdu risinātājs nodrošina, ka strīdu risināšanas procesa noteikumos ir paredzēta kārtība, kādā šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā:

- 1) attiecīgā persona, kas izskata strīdu, tiek aizstāta ar citu personu;
- 2) persona, kas izskata strīdu, atturas no strīda risināšanas un, ja iespējams, ārpustiesas strīdu risinātājs ierosina strīda pusēm iesniegumu par strīdu iesniegt citam ārpustiesas strīdu risinātājam;
- 3) ārpustiesas strīdu risinātājs par to informē strīda puses un persona, kas izskata strīdu, ir tiesīga turpināt strīda risināšanu, ja strīda puses pret to neiebilst pēc tam, kad tās ir informētas par šā panta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem un tiesībām izteikt iebildumus.

(4) Šā panta trešajā daļā noteiktais informēšanas pienākums neietekmē šā likuma 12. panta ceturtais daļas 1. punktā noteiktās strīda pušu tiesības.

(5) Ja ārpustiesas strīdu risinātājs ir fiziskā persona, šā panta pirmajā daļā noteikto informēšanas pienākumu nepiemēro. Šādā gadījumā ārpustiesas strīdu risinātājs rīkojas atbilstoši šā panta trešās daļas 2. un 3. punkta prasībām.

8. pants. Prasības ārpustiesas strīdu risinātāja mājaslapai internetā

(1) Ārpustiesas strīdu risinātājs savā mājaslapā internetā sniedz šādu informāciju:

- 1) ārpustiesas strīdu risinātāja kontaktinformācija, tai skaitā pasta adrese un e-pasta adrese;
- 2) apliecinājums, ka ārpustiesas strīdu risinātājs ir iekļauts šā likuma 14. panta pirmajā daļā minētajā sarakstā;
- 3) tās personas amatā iecelšanas kārtība un pilnvaru termiņš, kura izskata strīdu;
- 4) ārpustiesas strīdu risinātāja dalība strīdu risināšanas tīklos, kas atvieglo pārrobežu strīdu risināšanu;
- 5) strīdi, kurus izskata ārpustiesas strīdu risinātājs, tai skaitā noteiktā minimālā vai maksimālā prasījuma summa;
- 6) strīdu risināšanas procesa noteikumi un nosacījumi, kurus ievērojot ārpustiesas strīdu risinātājs var atteikties izskatīt strīdu saskaņā ar šā likuma 5. panta ceturto daļu;
- 7) valodas, kādās var iesniegt iesniegumu un kādās ārpustiesas strīdu risinātājs piedāvā pārrobežu strīdu izskatīšanu;

- 8) tiesību normas, tiesību principi (tai skaitā taisnīgums), kā arī noteikumi (tai skaitā labas prakses kodeksi), kurus piemēro ārpustiesas strīdu risinātājs, izskatot strīdu;
- 9) nosacījumi, kas strīda pusēm jāizpilda, pirms tiek sākta ārpustiesas strīda risināšana, tai skaitā patērētāja pienākums vispirms vērsties pie pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja;
- 10) patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja tiesības atteikties no ārpustiesas strīdu risināšanas;
- 11) maksa par strīda izskatīšanu, ja tāda noteikta, tai skaitā informācija par tiesībām pēc strīda izskatīšanas pabeigšanas lemt par maksas atmaksāšanu;
- 12) paredzamais ārpustiesas strīdu risināšanas ilgums;
- 13) ārpustiesas strīdu risināšanas rezultāta tiesiskās sekas, tai skaitā ārpustiesas strīdu risinātāja noteiktā strīda risinājuma neizpildes sekas, ja risinājumam attiecībā uz strīda pusēm ir saistošs spēks;
- 14) ārpustiesas strīdu risinātāja lēmuma izpildāmība, ja tas ir attiecināms.

(2) Ārpustiesas strīdu risinātājs savā mājaslapā internetā publicē Eiropas Savienības ārpustiesas strīdu risinātāju sarakstu, vienlaikus norādot Eiropas Komisijas mājaslapu, kurā attiecīgais saraksts ir pieejams.

9. pants. Prasības ārpustiesas strīdu izskatīšanai

(1) Tiklīdz saņemti visi strīda risināšanai nepieciešamie dokumenti, ārpustiesas strīdu risinātājs par to informē strīda puses.

(2) Ārpustiesas strīdu risināšanā nodrošina, ka strīda izskatīšanas kārtība ir taisnīga attiecībā uz strīda pusēm un tās ir informētas par tiesībām:

- 1) saprātīgā laikā sniegt savu viedokli, saņemt otras strīda puses iesniegtos paskaidrojumus un rakstveida pierādījumus, tai skaitā ekspertu atzinumus un viedokļus, kā arī izteikt viedokli par tiem;
- 2) neizmantojot zvērināta advokāta vai jurista pakalpojumus un jebkurā strīda risināšanas stadijā izmantojot neatkarīga speciālista palīdzību, kā arī par to tiesībām uzdot trešajai personai pārstāvēt sevi vai arī saņemt trešās personas palīdzību;
- 3) saņemt informāciju par strīda risināšanas rezultātu, tai skaitā strīda risināšanas rezultāta veidu, saskaņā ar šā likuma 12. panta otro daļu un tā pamatojumu.

10. pants. Vienošanās par strīda nodošanu ārpustiesas strīdu risinātājam

Vienošanās par strīda nodošanu ārpustiesas strīdu risinātājam nav saistoša patērētājam, ja tā noslēgta pirms strīda rašanās un patērētājam ir liegtas tiesības vērsties tiesā savu tiesību aizstāvībai.

11. pants. Ārpustiesas strīdu risināšanas ietekme uz noilgumu

Ja ārpustiesas strīdu risinātāja piedāvātais risinājums strīda pusēm nav saistošs, normatīvajos aktos noteiktais noilguma tecējums tiek apturēts brīdī, kad patērētājs iesniedz iesniegumu ārpustiesas strīdu risinātājam.

12. pants. Ārpustiesas strīdu risināšanas rezultāts

(1) Ārpustiesas strīdu risinātājs nodrošina strīda izskatīšanu un paziņo strīda pusēm par strīda risināšanas rezultātu 90 dienu laikā no dienas, kad tas saņēmis visus ar strīda risināšanu saistītos dokumentus. Sarežģītu strīdu gadījumā ārpustiesas strīdu risinātājs ir tiesīgs pagarināt minēto termiņu. Šādā gadījumā ārpustiesas strīdu risinātājs informē strīda puses par termiņa pagarinājumu un paredzamo strīda risināšanas ilgumu.

(2) Ārpustiesas strīda risinātājs saskaņā ar normatīvajiem aktiem vai strīdu risināšanas procesa noteikumiem var:

- 1) piedāvāt strīda risinājumu;
- 2) noteikt strīda risinājumu;
- 3) savest kopā strīda puses, lai veicinātu vienošanos starp patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju.

(3) Strīda risināšanas rezultāts nav apstrīdams un pārsūdzams.

(4) Ja ārpustiesas strīda risinātājs piedāvā strīda risinājumu:

- 1) strīda pusēm ir iespēja jebkurā strīda risināšanas stadijā izstāties no procesa. Ārpustiesas strīdu risinātājs informē patērētāju par tā tiesībām izstāties no procesa, pirms tiek uzsākta strīda risināšana;
- 2) pirms strīda puses piekrīt ārpustiesas strīdu risinātāja piedāvātajam strīda risinājumam vai sāk tam atbilstoši rīkoties, tās ir informētas par:
 - a) tiesībām piekrist vai nepiekrist ārpustiesas strīdu risinātāja piedāvātajam strīda risinājumam un tā izpildei,
 - b) tiesībām vērsties tiesā savu tiesību aizstāvībai,
 - c) to, ka ārpustiesas strīdu risinātāja piedāvātais strīda risinājums var būt citāds nekā tad, ja strīds tiktu risināts tiesā;
- 3) pirms strīda puses piekrīt ārpustiesas strīdu risinātāja piedāvātajam strīda risinājumam vai uzsāk tā izpildi, tās ir informētas par tiesiskajām sekām, kas rodas, piekrītot ārpustiesas strīdu risinātāja piedāvātajam strīda risinājumam vai uzsākot tā izpildi;
- 4) pirms strīda puses izsaka piekrišanu ārpustiesas strīdu risinātāja piedāvātajam strīda risinājumam, tām tiek dots pietiekams termiņš, lai izteiktu piekrišanu.

(5) Ārpustiesas strīdu risinātāja noteiktais strīda risināšanas rezultāts strīda pusēm ir saistošs tikai tad, ja tās iepriekš ir informētas, ka strīda risināšanas rezultāts ir saistošs, un tam piekrist.

13. pants. Ārpustiesas strīdu risinātāja darbības gada pārskats

Ārpustiesas strīdu risinātājs katru gadu līdz 1. martam savā mājaslapā internetā publicē iepriekšējā gada darbības pārskatu. Minētajā pārskatā tiek sniegta šāda informācija par ārpustiesas strīdiem:

- 1) saņemto iesniegumu skaits un strīdu veidi;
- 2) sistemātiskas vai nozīmīgas problēmas, kuru dēļ rodas strīdi starp patērētājiem un pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem. Minētajā informācijā var iekļaut ieteikumus, kā attiecīgās problēmas novērst vai risināt, lai veicinātu pārdevēju vai pakalpojumu sniedzēju labas prakses ievērošanu, kā arī atvieglotu informācijas un labas prakses piemēru apmaiņu;
- 3) to strīdu īpatsvars, tai skaitā procentuālā izteiksmē, kurus ārpustiesas strīdu risinātājs ir atteicies izskatīt saskaņā ar šā likuma 5. panta trešo un ceturto daļu;
- 4) to strīdu īpatsvars procentuālā izteiksmē, kuru ārpustiesas risināšana tika izbeigta, kā arī izbeigšanas iemesli, ja tie ir zināmi;
- 5) vidējais ārpustiesas strīdu risināšanas ilgums;
- 6) ārpustiesas strīdu risināšanas rezultātu izpildes īpatsvars, ja tas ir zināms;
- 7) informācija par ārpustiesas strīdu risinātāja sadarbību ar ārpustiesas strīdu risinātāju tīkliem, kas atvieglo pārrobežu strīdu risināšanu, ja tāda ir.

III nodaļa

Ārpustiesas strīdu risinātāju saraksts, vienotais kontaktpunkts un sadarbība

14. pants. Ārpustiesas strīdu risinātāju saraksts

(1) Patērētāju tiesību aizsardzības centrs izveido ārpustiesas strīdu risinātāju sarakstu (turpmāk — saraksts). Tajā iekļauj ārpustiesas strīdu risinātājus, kuri atbilst šā likuma II nodaļas prasībām.

(2) Patērētāju tiesību aizsardzības centrs atbilstoši tā rīcībā esošajai informācijai izvērtē ārpustiesas strīdu risinātāja atbilstību šā likuma II nodaļas prasībām un lemj par tā iekļaušanu sarakstā. Institūcijas, kuru ārpustiesas strīdu izskatīšanas kārtība noteikta citos normatīvajos aktos, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs iekļauj sarakstā, nevērtējot to atbilstību šā likuma II nodaļas prasībām.

(3) Ārpustiesas strīdu risinātājs, kas vēlas tikt iekļauts sarakstā, sniedz Patērētāju tiesību aizsardzības centram šādu informāciju:

- 1) nosaukums, ja ārpustiesas strīdu risinātājs ir juridiskā persona, vai vārds un uzvārds, ja ārpustiesas strīdu risinātājs ir fiziskā persona;
- 2) kontaktinformācija un mājaslapas adrese internetā;
- 3) struktūra un finansējums, tai skaitā informācija par tās personas (vai vairāku personu) atalgojumu, pilnvaru termiņu un darba devēju, kura ir atbildīga par ārpustiesas strīda risināšanu;
- 4) ārpustiesas strīdu risināšanas kārtība, tai skaitā informācija par to, vai strīda risināšana notiek mutvārdu vai rakstveida procesā, kā arī informācija par ārpustiesas strīda risināšanas rezultāta saistošo vai nesaistošo raksturu;
- 5) maksa par ārpustiesas strīdu risināšanu, ja tāda ir noteikta;
- 6) paredzamais ārpustiesas strīdu risināšanas ilgums;
- 7) valodas, kādās var iesniegt iesniegumu un kādās ārpustiesas strīdu risinātājs piedāvā pārrobežu strīdu risināšanu;
- 8) strīdi, kurus risina ārpustiesas strīdu risinātājs;
- 9) gadījumi, kādos ārpustiesas strīdu risinātājs var atteikties izskatīt strīdu saskaņā ar šā likuma 5. panta ceturto daļu;
- 10) apliecinājums, ka ārpustiesas strīdu risinātājs atbilst šā likuma II nodaļas prasībām un ir iekļaujams sarakstā.

(4) Sarakstā iekļauj šādu informāciju:

- 1) ārpustiesas strīdu risinātāja nosaukums, kontaktinformācija un mājaslapas adrese internetā;
- 2) maksa par ārpustiesas strīda izskatīšanu;
- 3) valodas, kādās var iesniegt iesniegumu un kādās ārpustiesas strīdu risinātājs piedāvā pārrobežu strīdu risināšanu;
- 4) strīdi, kurus risina ārpustiesas strīdu risinātājs;
- 5) jomas, kurās ārpustiesas strīdu risinātājs risina strīdus, un strīdu kategorijas;
- 6) vai strīda risināšana notiek mutvārdu vai rakstveida procesā;
- 7) ārpustiesas strīdu risināšanas rezultāta saistošais vai nesaistošais raksturs;
- 8) gadījumi, kādos ārpustiesas strīdu risinātājs var atteikties izskatīt strīdu saskaņā ar šā likuma 5. panta ceturto daļu.

(5) Ja ārpustiesas strīdu risinātājs ir institūcija, kuras strīdu izskatīšanas kārtība noteikta citos normatīvajos aktos, tas Patērētāju tiesību aizsardzības centram sniedz šā panta ceturtajā daļā minēto informāciju.

(6) Ārpustiesas strīdu risinātājs nekavējoties informē Patērētāju tiesību aizsardzības centru par izmaiņām šā panta trešajā vai ceturtajā daļā minētajā informācijā.

(7) Ja Patērētāju tiesību aizsardzības centrs konstatē, ka sarakstā iekļautais ārpustiesas strīdu risinātājs neatbilst šā likuma II nodaļas prasībām, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs par to informē ārpustiesas strīdu risinātāju, norādot prasības, kurām tas neatbilst, un pieprasa nekavējoties novērst neatbilstības.

(8) Ja triju mēnešu laikā no dienas, kad Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ir informējis ārpustiesas strīdu risinātāju saskaņā ar šā panta septīto daļu, ārpustiesas strīdu risinātājs nav novērsis minētās neatbilstības, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs svītro šo ārpustiesas strīdu risinātāju no saraksta.

15. pants. Vienotais kontaktpunkts

(1) Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ir vienotais kontaktpunkts saziņai ar Eiropas Komisiju.

(2) Patērētāju tiesību aizsardzības centrs Eiropas Komisijai paziņo sarakstu, kā arī nekavējoties paziņo par izmaiņām sarakstā vai šā likuma 14. panta trešajā vai ceturtajā daļā minētajā informācijā, par kurām to informējuši ārpustiesas strīdu risinātāji.

(3) Patērētāju tiesību aizsardzības centrs savā mājaslapā internetā publicē Eiropas Savienības ārpustiesas strīdu risinātāju sarakstu, vienlaikus norādot Eiropas Komisijas mājaslapu, kurā attiecīgais saraksts ir pieejams.

(4) Patērētāju tiesību aizsardzības centrs pēc pieprasījuma pastāvīgā informācijas nesējā vai rakstveidā sniedz informāciju par Eiropas Savienības ārpustiesas strīdu risinātājiem.

16. pants. Ārpustiesas strīdu risinātāja apmācības programmas

(1) Lai nodrošinātu ārpustiesas strīdu risināšanā iesaistīto personu atbilstību šā likuma 6. panta astotās daļas 1. punkta prasībām, ārpustiesas strīdu risinātājs var veikt šo personu apmācību.

(2) Ja ārpustiesas strīdu risinātājs izstrādā ārpustiesas strīdu risināšanā iesaistīto personu apmācības programmu, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, ja nepieciešams, sniedz palīdzību un ieteikumus programmas izstrādē.

17. pants. Sadarbība

(1) Ārpustiesas strīdu risinātāji sadarbojas pārrobežu strīdu risināšanā un apmainās ar labas strīdu risināšanas prakses piemēriem.

(2) Ārpustiesas strīdu risinātāji un iestādes, kuru kompetencē ir attiecīgās jomas uzraudzība un kontrole, sadarbojas un apmainās ar informāciju par pārdevēju un pakalpojumu sniedzēju darbībām, par kurām atkārtoti saņemti patērētāju iesniegumi.

(3) Iestādes, kuru kompetencē ir attiecīgās jomas uzraudzība un kontrole, ja nepieciešams, sniedz ārpustiesas strīdu risinātājiem atzinumus un citu informāciju, kas nepieciešama ārpustiesas strīdu risināšanai.

18. pants. Informācija par ārpustiesas strīdu risināšanu

Ārpustiesas strīdu risinātāji reizi divos gados līdz 1. martam iesniedz Patērētāju tiesību aizsardzības centram šādu informāciju:

- 1) saņemto iesniegumu skaits un strīdu veidi;
- 2) to strīdu īpatsvars, kuru izskatīšana izbeigta, pirms sasniegts ārpustiesas strīda risināšanas rezultāts;
- 3) vidējais strīdu risināšanas ilgums;

- 4) sistemātiskas un nozīmīgas problēmas, kuru dēļ rodas strīdi starp patērētājiem un pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, tai skaitā ieteikumi minēto problēmu risināšanai, ja tādi ir;
- 5) vērtējums par to, cik efektīva ir sadarbība ar pārrobežu ārpustiesas strīdu risināšanas tīkliem, ja šāda sadarbība ir;
- 6) informācija par ārpustiesas strīdu risināšanā iesaistīto personu apmācības programmām, ja tādas ir;
- 7) ārpustiesas strīdu risināšanas efektivitātes vērtējums un priekšlikumi tās uzlabošanai.

19. pants. Ziņojums par ārpustiesas strīdu risinātāju attīstību

(1) Patērētāju tiesību aizsardzības centrs reizi četros gados līdz 1. martam, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta saskaņā ar šā likuma 18. pantu, sagatavo ziņojumu par ārpustiesas strīdu risināšanu Latvijā. Minētajā ziņojumā ietver vismaz šādu informāciju:

- 1) ārpustiesas strīdu risinātāju labas prakses piemēri;
- 2) strīdu risināšanā konstatētās nepilnības, kuras apgrūtina ārpustiesas strīdu risinātāju darbu, ja nepieciešams, pamatojot to ar statistikas datiem;
- 3) ieteikumi ārpustiesas strīdu risinātāju darbības efektivitātes uzlabošanai.

(2) Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ziņojumu par ārpustiesas strīdu risinātāju attīstību iesniedz Ekonomikas ministrijai un Eiropas Komisijai, kā arī publicē savā mājaslapā internetā.

Pārejas noteikumi

1. Šā likuma 13. pantā minēto darbības gada pārskatu ārpustiesas strīdu risinātājs pirmo reizi sagatavo līdz 2017. gada 1. martam.

2. Šā likuma 18. pantā minēto informāciju ārpustiesas strīdu risinātājs pirmo reizi sniedz līdz 2018. gada 1. martam.

3. Šā likuma 19. panta pirmajā daļā minēto ziņojumu Patērētāju tiesību aizsardzības centrs pirmo reizi sagatavo līdz 2020. gada 1. martam.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Likumā pārņemtas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija direktīvas 2013/11/ES par alternatīvu strīdu izšķiršanu un grozījumiem regulā (EK) Nr.2006/2004 un direktīvā 2009/22/EK.

Likums stājas spēkā 2015. gada 9. jūlijā.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā

205. 142L/12 Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā

Izdarīt Patērētāju tiesību aizsardzības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1999, 9. nr.; 2002, 1. nr.; 2003, 11. nr.; 2004, 11. nr.; 2005, 24. nr.; 2007, 9., 12. nr.; 2008, 15. nr.; 2009, 13. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 194. nr.; 2010, 183., 206. nr.; 2011, 96. nr.; 2013, 193. nr.; 2014, 92., 189. nr.; 2015, 42. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 4. panta ceturtais daļas otrajā teikumā vārdus “vai nav nodrošinājis patērētājam” ar vārdiem “bet piekrišanu ir ieguvis, izmantojot”.

2. 6. pantā:

papildināt 3.³ daļas 2. punktu pēc vārda “ja” ar vārdiem “pārdevējs vai” un pēc vārda “informēt” — ar vārdiem “par to”;

izslēgt desmito daļu.

3. Izteikt 8. panta 1.² daļu šādā redakcijā:

“(1²) Par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu patērētāja kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai, kā arī par kredītēšanas pakalpojumu sniedzēja darbības uzraudzību kapitālsabiedrība maksā valsts nodevu.”

4. Aizstāt 12. panta trešajā daļā vārdus “tīmekļa vietnē” ar vārdiem “mājaslapā internetā”.

5. Izteikt 17. panta ceturtais daļas 1. punktu šādā redakcijā:

“1) līgumiem, kas saistīti ar ikdienas darījumiem un tiek izpildīti nekavējoties to noslēgšanas brīdī;”.

6. Papildināt likumu ar 19.¹ pantu šādā redakcijā:

“19.¹ pants. Informācija par ārpustiesas strīdu risināšanu

(1) Pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs informē patērētāju par vienu vai vairākiem Patērētāju tiesību aizsardzības centra mājaslapā internetā publicētajā ārpustiesas strīdu risinātāju sarakstā iekļautiem strīdu risinātājiem, kuri risina strīdus attiecīgajā jomā, norādot arī ārpustiesas strīdu risinātāja mājaslapas adresi.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto informāciju pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs sniedz skaidrā, saprotamā un viegli pieejamā veidā savā mājaslapā internetā (ja tāda ir) vai ietver līguma noteikumos (ja tādi ir).

(3) Ja strīda izskatīšanas laikā pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs atsakās izpildīt patērētāja prasījumu, tas sniedz patērētājam šā panta pirmajā daļā minēto informāciju rakstveidā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju.

(4) Šajā pantā noteiktais neskar citos normatīvajos aktos patērētāju informēšanai noteiktās prasības.”

7. 25. panta ceturtajā daļā:

izteikt 4. punktu šādā redakcijā:

“4) palīdzības sniegšana patērētājiem strīdu risināšanā ar pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem;”;

papildināt daļu ar 4.² punktu šādā redakcijā:

“4²) Patērētāju strīdu risināšanas komisijas darbības organizēšana (komisijas sekretariāta funkciju izpilde);”.

8. 26. pantā:

izteikt panta nosaukumu šādā redakcijā:

“26. pants. Patērētāju sūdzību un iesniegumu izskatīšana un patērētāju konsultēšana”;

izslēgt ceturto daļu;

izslēgt sesto daļu;

izslēgt septīto daļu;

aizstāt astotās daļas pirmajā teikumā vārdus “lūdzis palīdzību strīda ar ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju risināšanā vai informāciju, vai konsultāciju” ar vārdiem “lūdzis informāciju vai konsultāciju”;

izslēgt devīto daļu.

9. Papildināt likumu ar VI¹, VI² un VI³ nodaļu šādā redakcijā:

“VI¹ nodaļa. Patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja strīdu risināšanas kārtība

26.¹ pants. Strīda risināšana ar pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju

(1) Jebkurš strīds, kas rodas starp patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, risināms pārrunu ceļā, strīda pusēm cenšoties panākt vienošanos.

(2) Ja strīdu starp patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju nav iespējams atrisināt pārrunu ceļā, patērētājs iesniedz pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam rakstveida iesniegumu, kurā norāda:

- 1) savu vārdu, uzvārdu, dzīvesvietas adresi un kontaktinformāciju;
- 2) iesnieguma iesniegšanas datumu;
- 3) strīda būtību, savu prasījumu un tā pamatojumu.

(3) Elektroniski iesniegtam iesniegumam nav nepieciešams paraksts.

(4) Iesniegumam pievieno darījumu apliecinājošu dokumentu kopijas, kā arī citus iesniegumu pamatojošus dokumentus (ja iespējams).

(5) Pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs 15 darbdienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas sniedz patērētājam rakstveida atbildi uz iesniegumu un informē par iespējamo prasījuma izpildes veidu vai strīda risinājumu, ja minētajā laikposmā nav panākta vienošanās par patērētāja prasījuma izpildi vai alternatīvu prasījuma izpildes veidu.

(6) Ja objektīvu iemeslu dēļ šā panta piektajā daļā minētajā termiņā nav iespējams sniegt atbildi uz patērētāja iesniegumu, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nekavējoties rakstveidā informē par to patērētāju, norādot saprātīgu termiņu, kurā atbilde tiks sniegta, kā arī pamato šāda pagarinājuma nepieciešamību.

(7) Ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs uzskata, ka patērētāja prasījums nav pamatots, vai ir gatavs piedāvāt patērētājam citu strīda risinājumu, tas rakstveidā par to informē patērētāju šā panta piektajā daļā minētajā termiņā. Pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ir pienākums pamatot patērētāja prasījuma atteikumu.

(8) Ja patērētāju apmierina pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja piedāvātais risinājums, strīds uzskatāms par atrisinātu.

(9) Ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nesniedz atbildi uz patērētāja iesniegumu šā panta piektajā vai sestajā daļā noteiktajā termiņā, uzskatāms, ka pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs atsakās izpildīt patērētāja prasījumu.

(10) Ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs atsakās izpildīt patērētāja prasījumu vai patērētāju neapmierina pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja piedāvātais risinājums, patērētājs ir tiesīgs vērsties:

- 1) Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, lai saņemtu palīdzību strīda risināšanā;
- 2) pie patērētāju ārpustiesas strīdu risinātāja, ja attiecīgajā jomā tāds ir izveidots;
- 3) Patērētāju strīdu risināšanas komisijā, ja Patērētāju tiesību aizsardzības centrā patērētājam sniegtā palīdzība strīda risināšanā nav nodrošinājusi rezultātu un attiecīgajā jomā ir iespējams sasaukt Patērētāju strīdu risināšanas komisiju strīda izskatīšanai;
- 4) tiesā.

26.² pants. Patērētāju tiesību aizsardzības centra palīdzība strīda risināšanā

(1) Saņēmis patērētāja iesniegumu par strīdu ar pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs atkarībā no iesniegumā minētajiem apstākļiem sniedz patērētājam palīdzību strīda risināšanā, ja nepieciešams, veicot pārrunas ar pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju.

(2) Patērētāju tiesību aizsardzības centrs patērētāja iesniegumu par strīdu ar pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju izskata, ja ir ievēroti visi šādi nosacījumi:

- 1) patērētājs vispirms ir vērsies ar sūdzību vai iesniegumu pie pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un mēģinājis strīdu atrisināt izlīguma veidā;
- 2) patērētāja iesniegums par strīdu ar pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju ir iesniegts ne vēlāk kā gada laikā no dienas, kad patērētāja sūdzība vai iesniegums iesniegts pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam;
- 3) patērētāja iesniegumam pievienoti rakstveida materiāli un citi pierādījumi, kas pamato strīda esību un strīda priekšmetu.

VI² nodaļa. Patērētāju strīdu risināšanas komisija

26.³ pants. Patērētāju strīdu risināšanas komisija un tās kompetence

(1) Patērētāju strīdu risināšanas komisija (turpmāk — Komisija) ir neatkarīga koleģiāla lēmējinstītūcija, kas, pamatojoties uz patērētāja iesniegumu, risina strīdu starp patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju. Komisijas darbību nodrošina Patērētāju tiesību aizsardzības centrs.

(2) Komisija ir ārpustiesas strīdu risinātāja saskaņā ar Patērētāju ārpustiesas strīdu risinātāju likumu.

(3) Komisijas priekšsēdētājs un locekļi ir neatkarīgi un objektīvi strīda izskatīšanā un lēmumu pieņemšanā un nav pakļauti rīkojumiem vai citādi ietekmei.

(4) Komisija, risinot strīdus, piemēro šajā likumā noteikto kārtību.

(5) Komisija neizskata strīdu, ja:

- 1) patērētājs nav vērsies pie pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja, lai strīdu atrisinātu pārrunu ceļā;
- 2) strīds ir nenozīmīgs vai sīkumains;
- 3) strīdu izskata vai ir izskatījis cits ārpustiesas strīdu risinātājs vai tiesa, kā arī tad, ja strīda risināšana ir cita ārpustiesas strīdu risinātāja kompetencē;
- 4) strīds ir par precī vai pakalpojumu, kura cena nepārsniedz 20 *euro*, vai par precī vai pakalpojumu, kura cena pārsniedz 14 000 *euro*;
- 5) strīda risināšana radītu nopietnus traucējumus Komisijas efektīvai darbībai;

- 6) strīds ir par veselības aprūpes pakalpojumiem;
- 7) strīds ir par juridiskajiem pakalpojumiem;
- 8) strīds ir par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamo telpu lietošanu;
- 9) strīds ir par zaudējumiem, maksājuma dokumentiem vai parāda piedziņu;
- 10) pasludināta pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja maksātnespēja;
- 11) strīds ir par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas pakalpojumu;
- 12) kopš dienas, kad sūdzība vai iesniegums iesniegts pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam, ir pagājis vairāk nekā gads.

26.⁴ pants. Komisijas sastāvs

(1) Komisijas sastāvā ir Komisijas priekšsēdētājs un locekļi. Komisijas locekļi ir šā likuma 22. pantā minēto patērētāju tiesību aizsardzības biedrību un komersantu biedrību pārstāvji un speciālisti jomā, kurā tiek izskatīts strīds, vai arī tiem ir atbilstoša pieredze šādu strīdu risināšanā.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajām biedrībām ir tiesības deleģēt pārstāvi dalībai Komisijā, informējot par to Patērētāju tiesību aizsardzības centru, kas sastāda un aktualizē Komisijas locekļu sarakstu.

(3) Pēc Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktora priekšlikuma Komisijas priekšsēdētāju sarakstu sastāda un aktualizē ekonomikas ministrs.

(4) Patērētāju tiesību aizsardzības centra darbinieks var pildīt Komisijas locekļa pienākumus, ja ir iekļauts šā panta otrajā daļā minētajā sarakstā un ja jomā, kurā tiek izskatīts strīds, nav iespējams Komisijas sastāvā pieaicināt patērētāju tiesību aizsardzības biedrības pārstāvi.

26.⁵ pants. Komisijas priekšsēdētāju un locekļu kandidātiem izvirzāmās prasības

(1) Par Komisijas priekšsēdētāju var būt persona:

- 1) kurai ir nepieciešamās zināšanas un prasmes patērētāju ārpustiesas strīdu risināšanā vai strīdu risināšanā tiesā, kā arī vispārējas zināšanas par tiesībām un augstākā izglītība sociālajās zinātnēs;
- 2) kura pārvalda latviešu valodu;
- 3) kurai ir laba reputācija;
- 4) kura nav sodīta par tīšiem noziedzīgiem nodarījumiem vai ir reabilitēta vai kurai ir noņemta vai dzēsta sodāmība;
- 5) kura nav šā likuma 22. pantā minēto patērētāju tiesību aizsardzības biedrību vai komersantu biedrību biedrs.

(2) Par Komisijas locekli var būt persona:

- 1) kurai ir vidējā profesionālā izglītība vai augstākā izglītība un pieredze pārstāvētajā nozarē vai patērētāju tiesību aizsardzības jomā;
- 2) kura pārvalda latviešu valodu;
- 3) kura nav sodīta par tīšiem noziedzīgiem nodarījumiem vai ir reabilitēta vai kurai ir noņemta vai dzēsta sodāmība.

26.⁶ pants. Izdevumi, kas saistīti ar strīdu izskatīšanu un Komisijas darbību

(1) Strīda risināšana Komisijā strīda pusēm ir bez maksas.

(2) Komisijas priekšsēdētājs saņem atlīdzību par dalību Komisijā. Atlīdzības par Komisijas priekšsēdētāja dalību Komisijas sēdē apmēru un šīs atlīdzības izmaksas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(3) Par līdzdalību patērētāju strīdu risināšanā un patērētāju ārpustiesas strīdu risināšanas mehānismu izmantošanas veicināšanu šā likuma 22. pantā minētās patērētāju tiesību aizsardzības biedrības var tikt finansētas no Patērētāju tiesību aizsardzības centram kārtējā gadā šim mērķim

piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem. Nosacījumus finansējuma piešķiršanai par līdzdalību patērētāju strīdu risināšanā un patērētāju ārpustiesas strīdu risināšanas mehānismu izmantošanas veicināšanu, kā arī šā finansējuma izlietošanas uzraudzības kārtību nosaka Ministru kabinets.

(4) Izdevumi, kas saistīti ar Komisijas darbību, tiek segti no Patērētāju tiesību aizsardzības centra budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem.

VI³ nodaļa. Strīda izskatīšanas kārtība Patērētāju strīdu risināšanas komisijā

26.⁷ pants. Iesniegums par strīda izskatīšanu

(1) Iesniegumu par strīda izskatīšanu patērētājs iesniedz Patērētāju tiesību aizsardzības centram rakstveidā.

(2) Iesniegumā par strīda izskatīšanu patērētājs ietver šādu informāciju:

- 1) savu vārdu, uzvārdu, dzīvesvietas adresi un kontaktinformāciju;
- 2) pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja kontaktinformāciju (fiziskajai personai — vārdu, uzvārdu un adresi; juridiskajai personai — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi);
- 3) strīda būtību, savu prasījumu un tā pamatojumu;
- 4) informāciju, kas apliecina, ka ir veikti pasākumi strīda atrisināšanai, vienojoties ar pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju.

(3) Patērētājs iesniegumam pievieno dokumentus, kas pamato prasījumu, tai skaitā darījumu apliecinājošu dokumenta (čeka vai cita maksājuma apliecinājuma) kopiju, kā arī pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam iesniegtās sūdzības vai iesnieguma un saņemtās atbildes kopiju (ja iespējams).

(4) Elektroniskam iesniegumam nav nepieciešams paraksts.

(5) Ja patērētāja iesniegums neatbilst šā panta otrās un trešās daļas prasībām vai tam nav pievienoti visi nepieciešamie dokumenti, patērētāju informē par trūkumiem un nosaka termiņu to novēršanai. Ja noteiktajā termiņā trūkumi netiek novērsti, patērētāju rakstveidā informē par to, ka strīds netiks izskatīts.

(6) Ja strīda izskatīšana nav Komisijas kompetencē saskaņā ar šā likuma 26.³ panta piekto daļu, patērētājs par to tiek informēts ne vēlāk kā triju darbdienu laikā no dienas, kad saņemts patērētāja iesniegums par strīda izskatīšanu.

26.⁸ pants. Sagatavošanās strīda izskatīšanai

(1) Saņemot iesniegumu par strīda izskatīšanu, iesnieguma kopija triju darbdienu laikā nosūtāma pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam.

(2) Pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs 15 dienu laikā no šā panta pirmajā daļā minētā iesnieguma kopijas saņemšanas dienas sniedz atbildi par patērētāja iesniegumā minēto informāciju un informē par iespējamo strīda risinājumu (ja tāds ir) vai sniedz pamatojumu prasījuma izpildes atteikumam.

(3) Triju darbdienu laikā no pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja atbildes saņemšanas dienas atbildes kopija nosūtāma patērētājam.

(4) Ja patērētāju apmierina pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja piedāvātais strīda risinājums, strīds ir uzskatāms par atrisinātu.

(5) Ja patērētāju neapmierina pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja piedāvātais strīda risinājums vai ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs noteiktajā termiņā nav sniedzis atbildi, strīda puses tiek informētas par strīda izskatīšanas nodošanu Komisijai.

26.⁹ pants. Komisijas sastāva uzaicināšana konkrēta strīda izskatīšanai

(1) Konkrēta strīda (arī vairāku tādu pašu vai līdzīgu strīdu) izskatīšanai izveido Komisiju, kuras sastāvā iekļauj personas no šā likuma 26.⁴ panta otrajā daļā minētā saraksta.

(2) Komisijas sastāvā konkrēta strīda izskatīšanai ir ne mazāk kā trīs personas, no kurām viena ir Komisijas priekšsēdētājs, un vienādā skaitā patērētāju tiesību aizsardzības biedrību un komersantu biedrību pārstāvji.

(3) Komisijas priekšsēdētājs vai loceklis nekavējoties informē par apstākļiem, kuri ietekmē vai var ietekmēt viņa neatkarību vai objektivitāti.

(4) Šā panta trešajā daļā minētajā gadījumā attiecīgais Komisijas priekšsēdētājs vai loceklis netiek iekļauts Komisijas sastāvā.

26.¹⁰ pants. Strīda izskatīšanas termiņš

(1) Komisija izskata strīdu un pieņem lēmumu ne vēlāk kā 90 dienu laikā no dienas, kad ir saņemti visi lēmuma pieņemšanai nepieciešamie dokumenti.

(2) Sarežģīta strīda gadījumā Komisija ir tiesīga pagarināt minēto termiņu līdz vienam gadam, informējot strīda puses par pagarinājuma iemesliem un paredzamo laiku, kas būs vajadzīgs, lai pabeigtu izskatīt strīdu.

26.¹¹ pants. Strīda izskatīšana

(1) Komisija izskata strīdu savā sēdē bez strīda pušu klātbūtnes un lemj par strīdu, pamatojoties uz informāciju, kuru iesniegušas strīda puses (rakstveida process).

(2) Ja strīdu nav iespējams atrisināt bez strīda pušu mutvārdu paskaidrojumiem vai ir iespējams efektīvāk un ātrāk to izskatīt strīda pušu klātbūtnē, Komisija var lemt par strīda pušu uzaicināšanu uz savu sēdi (mutvārdu process). Par Komisijas sēdi strīda puses tiek informētas ne vēlāk kā divas nedēļas iepriekš.

(3) Abām strīda pusēm ir vienādas tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, izklāstīt savu viedokli un aizstāvēt savas tiesības.

(4) Puses ir tiesīgas pēc saviem ieskatiem un uz sava rēķina strīda izskatīšanas laikā piesaistīt speciālistus vai izmantot trešās personas pārstāvību vai palīdzību.

(5) Strīda izskatīšanas laikā jebkura strīda puse var pieaicināt ekspertu atzinuma sniegšanai vai ierosināt, lai tiek veiktas citas darbības, kuru mērķis ir pierādījumu iegūšana. Ja kāda no strīda pusēm vēlas uzaicināt ekspertu vai veikt citas darbības, kuru mērķis ir pierādījumu iegūšana, tad šī puse arī sedz attiecīgos izdevumus.

(6) Ja līdz Komisijas lēmuma pieņemšanas brīdim strīda puses vienojas par strīda risinājumu, Komisija strīda izskatīšanu izbeidz.

26.¹² pants. Komisijas lēmums

(1) Komisija pēc strīda izskatīšanas savā sēdē pieņem lēmumu ar vienkāršu balsu vairākumu. Komisijas loceklis, kas piedalījies strīda izskatīšanā, nav tiesīgs atturēties no balsošanas.

(2) Komisija pieņem lēmumu par strīda izbeigšanu, ja objektīvu apstākļu dēļ nav iespējams atrisināt strīdu vai lietā trūkst pierādījumu.

(3) Komisijas lēmumā norāda informāciju par patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, strīda būtību, pieņemto lēmumu, tā pamatojumu un piemērotajām tiesību normām.

(4) Komisijas lēmumu piecu darbdienu laikā pēc tā pieņemšanas nosūta strīda pusēm.

(5) Komisijas lēmumam ir ieteikuma raksturs, un tas nav apstrīdams vai pārsūdzams.

(6) Komisijas lēmums stājas spēkā tā paziņošanas brīdī. Lēmums uzskatāms par paziņotu:

- 1) astotajā dienā, termiņu skaitot no dienas, kad tas reģistrēts kā nosūtāmais dokuments, ja lēmums nosūtīts vienkārša pasta sūtījuma veidā;
- 2) septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā, ja lēmums nosūtīts ierakstīta pasta sūtījuma veidā;
- 3) otrajā darbdienu laikā pēc tā nosūtīšanas, ja lēmums nosūtīts pa elektronisko pastu.

(7) Komisijas lēmums ir labprātīgi izpildāms 30 dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas, izņemot gadījumu, kad Komisijas lēmumā noteikts garāks tā izpildes termiņš. Ja Komisijas lēmumā pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam uzdots veikt patērētāja prasījuma izpildei nepieciešamas darbības, patērētājs informē par to veikšanu.

(8) Patērētāju tiesību aizsardzības centra mājaslapā internetā drīkst ievietot aktuālo informāciju par Komisijas lēmumu neizpildi. Pēc pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja lūguma mājaslapā ievietotajai informācijai pievieno ziņas par strīda izskatīšanas turpināšanu tiesā.”

10. Izslēgt 27. panta trešo daļu.

11. Pārejas noteikumos:

aizstāt 23. punktā skaitļus un vārdus “2015. gada 9. jūlijā” ar skaitļiem un vārdiem “2016. gada 1. janvārī”;

papildināt pārejas noteikumus ar 25.¹ punktu šādā redakcijā:

“25.¹ Šā likuma 8. panta 1.² daļas jaunā redakcija (par valsts nodevu, kas maksājama, lai saņemtu speciālo atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai, kā arī par kreditēšanas pakalpojumu sniedzēja darbības uzraudzību) stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.”

papildināt pārejas noteikumus ar 27., 28., 29. un 30. punktu šādā redakcijā:

“27. Šā likuma 25. panta ceturtās daļas 4. punkta jaunā redakcija un šīs daļas papildinājums ar 4.² punktu, grozījumi 26. pantā (par panta nosaukuma izteikšanu jaunā redakcijā, par ceturtās, sestās, septītās un devītās daļas izslēgšanu, par astotās daļas vārdu “lūdzis palīdzību strīda ar ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju risināšanā vai informāciju, vai konsultāciju” aizstāšanu ar vārdiem “lūdzis informāciju vai konsultāciju”), kā arī VI¹, VI² un VI³ nodaļa stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

28. Šā likuma 26.³ pantā minēto Patērētāju strīdu risināšanas komisiju Patērētāju tiesību aizsardzības centrs izveido līdz 2016. gada 1. martam.

29. Ministru kabinets līdz 2016. gada 1. februārim izdod šā likuma 26.⁶ panta otrajā un trešajā daļā minētos noteikumus.

30. Šā likuma 27. panta trešās daļas izslēgšana stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.”

12. Informatīvajā atsaucē uz Eiropas Savienības direktīvām:

izslēgt 4. punktu;

papildināt informatīvo atsauci ar 13. punktu šādā redakcijā:

“13) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija direktīvas 2013/11/ES par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu un ar ko groza regulu (EK) Nr. 2006/2004 un direktīvu 2009/22/EK.”

Likums stājas spēkā 2015. gada 9. jūlijā.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 18. jūnijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2015. gada 2. jūlijā